

VÁROSUNK

GYOMAENDRÖD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 165 Ft

XVI. évfolyam 1. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2009. január

A tartalomból:

Karácsony 2008 - 12. oldal

Karácsonyi koncert az endrődi templomban - 13. oldal

A decemberi ünnepkör eseményei a Rózsahegy Kálman Kistérségi Általános Iskolában - 20. oldal
A gyerekek keresik a csengőkön a nevüket

Boldog Új Esztendőt!

Karácsonyváró december hónapunk igen mozgalmas a legtöbb család és a legtöbb ember életében. Miközben várjuk a kisded Jézus születését, le kell zárunk az esztendőt, és fel kell készülnünk az új évre. Sokféle tennivalónk van ezekben a napokban, hetekben. Karácsonyi ünnepségek iskolákban, óvodákban, intézményekben és emellett az ajándékok megvásárlása, hogy aztán Szentestén a családi tűzhely melegénél ünnepeljük a szeretet ünnepét. Majd néhány nap és búcsút mondunk az óévnek, és várjuk a sikeresnek ígérkező új esztendőt.

Természetesen ilyenkor számvetést kell tennünk, értékelni kell, mit tettünk helyesen min szükséges a jövőben javítani, milyen új célokat kell kitűznünk magunk elé. Városunk elmúlt évét most csak röviden kívánom értékelni. Épültek utak, tovább folyik a belvízmentesítő program, több pályázatunk volt sikeres. Megalakult a Tűzoltó Köztisztület, biztonságosabbá téve életünket. Jelentős fejlesztések voltak az Ipari Parkban, ahol egy helyi vállalkozás épített korszerű üzemcsarnokot. Aztán sok szép rendezvény volt városunkban, de helyi együttesaink testvérvárosainkban és a Csabai Kolbászfesztiválon is bemutatkoztak. Igen fontosak kulturális értékeink, de a sport területén is sok kiváló eredmény született.

Milyen céllal vágunk a 2009-es évnék?

A kormány megszorító intézkedései továbbra sem hagynak alább, és arra sem gondolhatunk, hogy Gyomaendrődöt elkerüli a pénzügyi válság. Saját erőnkben bízhatunk, ezért a jövőben önkormányzati koordinációval a helyi gazdasági szereplőknek nagyobb összefogására van szüksége. Hamarosan és rövid időn belül dönteni kell a fürdőfejlesztésről, változatlan cél az Ipari Park további fejlesztése, természetesen a belvíz-

mentesítő programot is folytatjuk, de gondolkodunk egy korszerű öntözésfejlesztésről is. Már kevés a burkolatlan út, ezért ezek számát tovább csökkentjük.

Városi céljaink eléréséhez kérem Gyomaendrőd polgárainak hatékony együttműködését és végül kívánok mindenkinek **boldog, szerencsés és sikerekben gazdag új esztendőt** Székács József verssoraival.

*„Áldd meg, ó Szent, kezdetét az évnék,
Áldd meg folytatát, áldd meg végétét,
Áldd meg a hont és a honnak atyját,
És a honnak minden gyermekét;
Adj vigasztalást a könnyezőnek,
Éber lelket a gyönyörködőnek,
Adj reményt a józan bajvívónak,
Célhoz érést a bölcsen futónak.”*

Várfi András
polgármester

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Egészségügyi fórum

A Városi Egészségügyi Intézmény szervezésében 2009. január 30-án, pénteken 17 órától lakossági fórum lesz, a Katona József Művelődési Központban (Gyomaendrőd, Kossuth út 9.).

Az egészségügyi dolgozókon kívül más területen tevékenykedő közalkalmazottakat, és minden érdeklődőt várunk!

A fórum felkért házigazdája Várfi András polgármester úr.

Meghívott vendégek:

Dr. Cser Ágnes jogász, az Egészségügyi Dolgozók Demokratikus Szakszervezetének Elnöke

Dr. Domokos László közigazdász, országgyűlési képviselő, Békés Megyei Képviselő-testület Elnöke

Iványi László tiszteletbeli kanonok, plébános

Sípos Tas Töhötöm református lelkész, esperes

Fő témánk: a megváltozott gazdasági helyzet, hogyan hathat a népegészségügyre?

Tisztelettel várom Önöket!

Dr. Torma Éva
igazgató főorvos

ÚJ ESPERES A SZARVASI ESPERESI KERÜLET ÉLÉN

A Szarvasi Esperesség élére Ondavay Tibor mezőtúri plébánost, pápai prelátust nevezte ki esperesnek Dr. Kiss-Rigó László megyéspüspök. Szurovecz Vince békésszentandrási plébánost, pápai káplánt kinevezte főesperesnek a Békési Főesperesség élére egyúttal megbízva őt ideiglenesen az Orosházi Esperesség esperesi teendőinek ellátásával.

Az ősz folyamán változott az esperesi kerület határa is. A Szarvasi Espereskerülethez kapcsolta a főpásztor a nagyszénási és szeghalmi plébániákat is.

MEGEMLÉKEZÉS

A Jobbik Magyarországért Mozgalom szerte az országban megemlékezést tartott a négy évvel ezelőtt tragikusan végződött kettős állampolgárságról szóló népszavazásról, amikor a magyar a magyar ellen fordult. Magyarország lakossága megtagadta az elszakított területeken élő nemzettestvéreitől a magyar állampolgárságot és ezzel megerősítette a trianoni ségyenteljes sorsdöntést. A Jobbik Magyarországért Mozgalom gyomaendrődi alapszervezete és a Magyar Gárda Mozgalom helyi képviselői valamint a tisztelt megjelentek gyertyagyújtással emlékeztek az „Újkori Gyász” napjára a Szabadság téren. A megemlékezés közlő Turi Sándor a MAGYA GÁRDA tagja kért bocsánatot a megtevesztett, magyar állampolgárok és a félrevezetett gyomaendrődiek nevében, mert sajnos Gyomaendrődön a négy évvel ezelőtt 3315 leadott érvényes szavazatokból 1851 szavazó nemmel szavazott, és a lakosság többsége nem is élt állampolgári jogával.

Író-olvasó találkozó

2008. január 30-án az OMart könyvesboltban író-olvasó találkozó lesz Valuska Sára gyomai gimnazistával. Könyve, a Frésylla már kapható. Minden érdeklődőt szeretettel várnak a szervezők.

Kis Bálint Általános Iskola tagintézménye a Százszorszép Óvoda Jótékonysági Bálja a Bowling Treff Étteremben

A tavalyi évhez hasonlóan az idén is nagyon sikeres és fergeteges hangulatú volt a november 8-án megrendezett jótékonysági bálunk. Az óvodába járó gyermekek nevében köszönjük a szülői munkaközösség és a szülők áldozatos munkáját, mellyel hozzájárultak a sikerhez.

Továbbá köszönjük mindazon vállalkozók és magánszemélyek támogatását, akik óvodavacsoránkat tombolatárggyal vagy anyagi és egyéb juttatásokkal segítették:

Bela Imréné, Berill Zálog és Ékszerüzlet, Bottlik Judit Élelmiszerbolt, Bowling Treff Étterem felszolgálói és szakácsai, CM-méterárú, Color-Shop Papírbolt, Csempe és Csillár Szalon, Csontosné Udvari Melinda, DIADEM Gyógyszertár, Díszhal és Kisállatkereskedés, Erika fodrászat,

Farkas Máté – Gazdabolt, Flamingó Virágbolt, Földesi Zoltán, Fülöp István,

Gombkötő Csaba, Gyógyház, Határ Győző Könyvtár, Kalamáris Papírbolt, Kner Nyomda, Koloh Judit, Köszl Mónika, Lakásfelszerelés és ajándékbolt, Lehoczki József,

MÁGUS-COMP, Makra Győzőné – 300 Ft-os bolt, Margó Virágbolt, Németh Dezső, Róza Kft.,

Rozi Élelmiszerbolt, Sebők Kft., Sikér Kft., Szárított Raklap Kft.,

Tandi Gyöngyi – Tolnai Katalin- Família Üzletház, Telepolc, Tóth Imre, Tóthné Lapatinszki Zsuzsanna, Török Sándor – Euronics, Uhrin Attiláné – Ruházati bolt,

Újlaky Szabolcs – Melódia Üzletház, Várfi András, Yucca Virágbolt.

Százszorszép Óvoda Nevelőtestülete

Minden támogatóknak és segítőknak áldásos, boldog új évet kívánunk!

A Szent Imre Egyházközségért
Közhasznú Alapítvány Kuratóriuma

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület december hónapban

A decemberi hónap sem telt el eseménytelenül a Képviselő-testület számára, hiszen több alkalommal és két helyszínen is ülésezett. A térségi társulás együttes ülésére 2008. december 16-án került sor a Rózsakert Idősek Otthonában.

Megvitatott, majd elfogadták a társuláshoz tartozó intézmények 2008. évi költségvetésének módosítását. Erre többek között azért volt szükség, mert a pályázatokon nyert pénzüsszegek beépítésre kerültek, valamint változtak a különböző pénzalapokból meghatározott feladatra juttatott pénzeszközök költségvetései is.

Mraucsik Lajosné a Városi Gondozási Központ vezetője elkészítette és a fenntartó elé terjesztette beszámolóját a 2007/2008-as évekről.

A beszámolóból nem csak az elvégzett feladatokat ismerhettük meg, hanem betekintést engedett a jövő terveibe is.

- E szerint 2009. évtől a város 001-es körzetében (Öregszőlő körzete) és Hunya község tanyáin élő lakosok részére beindul a tanyagondnoki szolgáltatás.

- A Fő úton lévő 2. számú Idősek Klubja nem felel meg az ÁNTSZ szakhatóság elvárásainak, ezért a fenntartóval közösen keresi a megoldást egy másik épület kijelölésére.

- Tervezik az Őszikék Idősek Otthonában egy modern mosókonyha kialakítását.

- Magtárlapon lévő ingatlan reményeik szerint felújításra kerülhet pályázati pénzből a fogyatékkal élők számára.

Megvitatásra, valamint elfogadásra került az önkormányzat által fenntartott általános iskolák tanulóinak beiratáshoz elengedhetetlen körzet-határok kijelölése is. Erre azért volt szükség, mert az Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés cselekvési tervébe be kellett építeni az új körzethatárokat, amely a HHH tanulók egyenletes elosztását hivatott koordinálni az intézmények között.

2008. december 18-i ülés szokatlan módon kezdődött, mivel egy kedves meghívásnak tett eleget a Képviselő-testület. A Selyem úti óvoda vezetője, Szabó Istvánné invitálására részt vehettünk egy szívet melengető, nagycsoportos óvodások által előadott Betlehemes játékon, majd közösen meggyújtottuk az ünnepi gyertyát.

Az ivóvíz-ellátási és szennyvíz-elvezetési szolgáltatás díjának megállapításáról szóló rendelet módosítása

A Békés Megyei Vízművek Zrt. Közgyűlése elfogadta a víz és csatornadíjak 2009. évtől érvényes „Díjképzési Szabályzatát,” majd a megfelelő főrumok elé terjesztette azt.

Ennek alapján a díjak a következőképpen változnak 2009. évben

Megnevezés	2008 évi nettó díj (Ft)	2009-ben fizetendő díjak
Alapdíj		
Lakossági	520	520
Nem lakossági	787	787
Ivóvíz díj		
Hatósági	221, 80	240, 10
Önkormányzati	184, 30	198, 80
Lakossági	121, 40	129, 80
Csatorna díj		
Hatósági	247, 50	311, 10
Önkormányzati	221, 80	278, 70
lakossági	155, 10	190, 00

Három változat közül választhatott a Képviselő-testület. A lehetséges ajánlatok közül azt fogadta el, amelyik az egyenletesebb teherviselést szolgálhatja.

Települési szilárd hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatásról szóló rendelet módosítása

Gyomaendrőd Város Önkormányzata 2008. január 1-től hulladékszállítási közszolgáltatást tart fenn.

Mivel a 2009. évi hulladékszállítás, valamint megsemmisítés beleköltsége is várhatóan változni fog, így a fizetendő díjtétel összege az alábbi táblázat szerint fog alakulni:

Közszolgáltatási díj január 1-től

Edényzet típusa	Közszolgáltatási díj (Ft/ürítés)
80 liter	170
110, 120 liter	230
240 liter	340

Határ Győző sírjának gondozása

1994. évben Gyomaendrőd díszpolgári címet adományozott Határ Győzőnek, városunk szülöttének, majd halála után, ez év őszén a városi könyvtár felvette a nevét is. A gyomaendrődi Határ Győző Könyvtár vezetője az intézmény nevében felajánlotta, hogy vállalják Határ Győző budapesti Farkasréti temetőben lévő sírjának a felkeresését, valamint évi rendszerességgel elvégzik a sír körüli gondozási munkákat is.

Az ezzel járó költségeket a könyvtár saját költségvetésén belül gazdálkodik ki, illetve a sír-gondozási munkákat a könyvtárosok fogják elvégezni.

Katona József Művelődési Központ működtetése

Megyeriné Csapó Ildikó Kulturális Vállalkozó működteti 2009. január 31-ig a Katona József Művelődési Központot.

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 2009. február 1-től nem kívánja vállalkozásba kiadni sem a tevékenységet, sem az épületet, mert a következő elképzelés fogalmazódott meg annak kihasználásával kapcsolatban: Az önkormányzat költségvetési intézményként, és a városi könyvtár épületbeli áthelyezésével, de külön költségvetéssel működtetné a két intézményt. Jelenleg a művelődési házban lévő egyesületek, civil szervezetek továbbra is kapnának lehetőséget a működésre.

Az intézmény vezetőjének kinevezéséről egy későbbi időpontban születik majd döntés.

Pályázati kiírás a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda igazgatói állására

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda igazgatójának magasabb vezetői megbízása 2009. augusztus 15-én lejár. Mivel a pályázati eljárás folytatása több hónapot vesz igénybe, a Képviselő-testület kiírja a pályázatot az igazgatói állásra. A megbízás öt tanévre szól majd, 2009. augusztus 16-tól 2014. augusztus 15-ig.

Piacrendezési, mérlegelési tevékenység tartós bérbeadás útján történő üzemeltetésére benyújtott pályázatok elbírálása

Egy korábbi testületi ülés határozott a pályázat kiírásáról, mivel a jelenlegi bérlő szerződése rövidesen le fog járni. Kettő pályázat érkezett a megadott határidőre. Egyik, a jelenleg még bérelti jogviszonnyal bíró Markt Platz Egyéni Cég, illetve Oskó Sándor. A bíráló bizottság formai, illetve tartalmi hiányosságok miatt nem tudta elfogadni egyik pályázatot sem, ezért úgy határozott, hogy mindkettőt eredménytelennek nyilvánítja. Az érvényben lévő rendelet értelmében 2009. áprilisáig, (az újabb pályázat lebonyolításáig) a jelenlegi bérlő üzemeltetheti azt. A Markt Platz Egyéni Cég ügyvezetője ezekkel a feltételekkel nem tudta vállalni a működtetést arra hivatkozva, hogy a téli időszak nem jövedelmez annyit, hogy érdemes legyen az üzemeltetést folytatni. A Képviselő-testület megvitatta, majd úgy határozott, hogy a pályázat lezárásáig az önkormányzat a parkgondozással megbízott Kft.-jével fogja elvégeztetni az adódó feladatokat.

Autóbuszjárat beindításának igénye

Gyomaendrőd Nagylaposon élők részéről igényként merült fel, hogy autóbuszjárat közlekedjen a településrészek között.

Az önkormányzat megkereste az üzemeltetést végző céget, aki az alábbi ajánlatot adta:

„Minden szerdán és szombaton 11-12 óra között indítana járatokat a vasútállomásról Nagylaposra.

Vasútállomás	10: 45
Szabadság térről	10: 50
Endrőd Gazdabolt	11: 00
Nagylaposról vissza	11: 20
Endrődről MÁV Áll.	11: 40”

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete a kihasználtság felmérésére próbajáratot indít. A járat költségeit egy hónapos időtartamra az üzemeltető vállalta fel.

Kistelepülésen lakók komplex népegészségügyi szűrésének elősegítésére címmel pályázat benyújtása

Az Egészségügyi Minisztérium pályázatot írt ki népegészségügyi szűrések elősegítésére. Célja: a lakossági szűrővizsgálatok arányának javítása, a vizsgálatokhoz való hozzáférés növelése. A pályázat vissza nem térítendő támogatás formájában nyerhető el. Az előkészítő munkában, (ÁNTSZ, Mammográfiai Szűrőállomás) illetve eredményes pályázat esetében a lebonyolítás megszervezésében Dr. Torma Éva főorvosasszony vállalt szerepet.

Lehóczkiné Timár Irén
Képviselő

In memoriam

Szülőföld: Bölcse, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kó...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Klinghammer Miklós

áldozópap - 1888-1918

A 2008. novemberi számunkban írtunk már a Klinghammer házaspárról, akik Endrődön közkedvelt tanítók voltak. Lapzárta után fényképeket is kapunk róluk, melyeket most közzé teszünk.

Volt a családnak egy pap tagja is (egész pontosan Klinghammer Miklós és László tetvérek voltak). Miklósnak a neve ott áll az endrődi templom falán elhelyezett endrődi papok emléktábláján. Most róla emlékezünk meg.

Klinghammer Miklós 1888. november 5-én született Endrődön.

1911. június 29-én szentelik pappá.

1911. Segédlelkész Selymesilován majd Orosházán.

1912. Segédlelkész Békésszentandráson.

1913. Zilahi, majd debreceni segédlelkész.

1914. Váradolási segédlelkész.

1914 nyarán Szarvasra kerül segédlelkésznek. Itt megbetegszik, és háromhetes betegség után 1918. január 30-án meghal.

Esperesi vizit alkalmából, 1915. június 14-én ezt jegyezték le róla:

A beszédeire gondosan készül. Kötelességének készségesen eleget tesz. Papi magánélete kifogás alá nem esik. Szeret olvasni és tanulni. Főnökével szemben előzékeny. Élete egyházas.

Haláláról püspöke így emlékezett meg az Egyházmegyei Közelemben:

„Klinghammer Miklós szarvasi segédlelkész f. évi január hó 30-án épületes megnyugvással viselt néhány heti súlyos betegségben, hagymázban, életének a 30., áldozópapságának a 7. évében a szentségek ájtatos felvétele után az igazak halálával az örök hazába költözött. Egyházmegyénk azon fiatal generációjából való volt, akiket én szenteltem Krisztus titkainak a sáfárává, megfelelt főpásztori és atyai várakozásomnak, az Úr Jézus buzgó szolgálója volt, a híven teljesített szent kötelességben találta őt a ha-

lál fullánkja, beteget vigasztalt és a jó Isten az ő önfeláldozó lelkét hívta magához.

Nagyvárad, 1918. január 30

Gróf Széchenyi Miklós püspök”

A korabeli gyászjelentésén ez áll:

A szarvasi róm. kat. hitközség és alulírottak fájdalommal tudatjuk, hogy Istennek hűséges szolgálója és a jó fiú és testvér

Klinghammer Miklós

Nagyvárad egyházmegyei áldozópap, szarvasi segédlelkész életének 30., papságának 7. évében 3 heti szenvedés után a betegek szentségével megerősítettett lelkét 1918. január 30-án de. 9 órakor Teremtőjének visszaadta.

Aki a papi méltóságra meghívta, s akinek lelkiismeretes szolgálója volt, adja meg lelkének a százszoros jutalmat, mit szolgáltnak megígért.

Földi maradványait Endrődre a szülői házhoz szállítva, a szarvasvégi temetőben fogjuk a gyászháznál február 1-én du. fél 3 órakor tartandó beszételés után földi nyugvóhelyének átadni.

Az engesztelő szentmiseáldozat Endrődön február 1-jén, Szarvason pedig 4-én de. 8 órakor lesz érette bemutatva.

Szarvas-Endrőd, 1918. január 30.

Szarvasi róm. kat. hitközség

Klinghammer Ferenc Hornok Rozália szülei

Mariska
férj. Hunya Vilmosné
Magdolna
férj. K. Katona Andorné
Róza
férj. Ugrai Józsefné
László
Szidi
Béla
testvérei

Hunya Vilmos
K. Katona Andor
Ugrai József
sógorai

Hunya Mariska
K. Katona János
K. Katona Bandi
K. Katona Feri
testvérei gyermekei

Klinghammert László és felesége, Szabó Eszter tanítók

novemberi számunkban írtunk róluk a Klinghammer házaspár címmel

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Wesselényi sportnap

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda Diáksportkörének vezetősége már 4 éve sikeresen pályázik a Wesselényi Sport Közalapítvány által kiírt pályázatra. A nyert pénzüsszegeből minden évben városi sportnapot rendez a sportegyesület. A programokat két lelkes tanító néni; Hornokné Lapatinszki Gizella és Csapóné Papp Zsuzsa szervezte meg. Erre a rendezvényre a város valamennyi általános iskolája meghívást kapott.

A Varga Lajos Városi Sportszarnokban délelőtt sorversenyekre került sor, amelyek a gyerekek ügyességét, rátermettségét, gyorsaságát tették próbára.

Ezzel párhuzamosan pedig a Liget fürdőben úszóversenyek zajlottak.

Az eredményhirdetés előtt iskolánk kiváló tornászcsapata tartott bemutatót.

Majd az alsós kisdíjak közös énekléssel és táncbemutatóval kedveskedtek a jelenlévőknek.

Később jó hangulatú tanár-diák röplabdamerkőzést láthatott a közönség. A sportnap kézilabda-merkőzésekkel zárult.

Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda sportolójának eredményei:

Versenyszámok: mellúszás 50 m, gyorsúszás 50 m
Értékelés: évfolyamonként és nemenként

Mellúszás: I. helyezettek: Ágoston Dorottya 5. b
Zrubec Réka 6. c

Tóth Ágnes 7. b
Sabján Nóra 8. b
Lapatinszki Zoltán 6. b
Tótka Sándor 8. d

II. helyezettek: Illés Veronika 5. b
Csulák Anett 6a
Orosz Evelin 7. b
Kruchió Attila 5. b
Gönczfalvi Balázs 6. c

III: helyezettek: Lakatos Nóra 5. b
Kéri Virág 8. b
Ágoston Kata 8. c
Erdei Kristóf 7. b
Gellai Tamás 8. b

Gyorsúszás: I helyezettek: Hanyecz Gitta 5.a
Csatári Zsófia 6. b
Tóth Ágnes 7. b
Kéri Virág 8. b
Kovács Krisztián 5. b
Tótka Sándor 8. d

II. helyezettek: Illés Veronika 5. b
Csulák Anett 6. a
Sabján Nóra 8. b
Csatári Bence 6. b
Erdei Kristóf 7. b
Gellai Tamás 8. b

III. helyezettek: Pápai Petra 5. b
Virág Andrea 6. c
Ágoston Kata 8. c
Lapatinszki Sándor 7. b

Kézilabda-merkőzések eredményei:

helyezett: Köröstarcsa
helyezett Gyomaendrőd – Kis Bálint Ált. Isk. és Óvoda
Dévaványa – Ványai Ambrus Általános Iskola

Gólkirálynő: Hunya Gréta / Kis Bálint Ált. Isk. és Óvoda/
Legjobb kapus: Zsilinszky Éva / Kis Bálint Ált. Isk. és Óvoda/

Ügyes kezek délutánja

A Kis Bálint Általános Iskolában és Óvodában már sokéves hagyományra tekint vissza az a foglalkozás, amikor a tanárok és tanítványaik együtt „ügyeskednek”, karácsonyi díszeket, ajándékokat, meglepetéseket készítenek.

Igy történt ez most is. Szébbnél szebb díszek születtek, a gyerekek ötleteinek semmi sem szabott határt. Lelkesen készítették szerteiknek a karácsonyi ajándékokat.

Az idén új „akcióval” frissítették a délutánt, a csereberével! Az elkészített tárgyakat, ajándékokat tetszés szerint egymás között elcserélhették a gyerekek!

Hagyományos ételek

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda egészségnevelési programjának november havi feladatául hagyományos ételeket kellett az osztályoknak készíteniük.

A gyerekek – osztályfőnökeik irányításával – finomabbnál finomabb ételekkel kápráztatták el az iskola tanárait és tanulóit.

Országos eredmény

Budapesten 2008. december 14-én az Arany János Országos Tanulmányi Versenyen Szonda Lili 5. b osztályos tanuló 4. helyezést ért el. Felkészítő nevelői: Gordos Zsuzsanna és Hunya Jolán tanárnők.

Katolikus oldal

JANUÁRI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 17 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Január 11-én és 25-én vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.

Kedden, csütörtökön, elsöpénteken és szombaton este 5-kor.
A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 16 órakor, hétfőn reggel 8-kor.
Szombaton 16 órakor vasárnapi előesti mise.

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

Adventi üzenetek

Adventben két adventi ládika utazott körbe az Egyházmegyében. Az egyes plébániákon adventi üzeneteket lehetett elhelyezni bele, a többi plébánia hívei számára.

Az egyik ládika Gyomaendrődön is járt, a Szent Gellért Iskolában. Ennek az 1. számú ládikának a tartalmát most közre adjuk kedves Olvasóinknak.

Láda 1.

Jézus Szíve Templom Békéscsaba-Erzsébethely

Az idei adventben legyen több a figyelem egymásra, minden egyes emberre, aki körülöttünk él, minden egyes családra, közösségre. Ha csak egy napra legalább, vagy csak egy órára, de forduljunk oda Istenhez, mert Ő mindennap szól hozzánk, hallgassuk az üzenetét, figyeljük szavát.

Kedves testvér, gondold végig egy napod, hogy mire és mennyi időt szánsz, majd gondold át, hogy mennyi jutott Istenre? Mennyi volt ebből a kérés és mennyi a hálaadás? Szánj időt hálaadásra, arra, hogy megköszönd a kegyelmeket, amiket kapsz, adj hálát családodért, barátaidért, a közösségért, a plébániáért és annak minden tagjáért.

Mi azt üzenjük mindenkinek, hogy imádkozunk egymásért, hogy Krisztus nyája összetartsen és gyarapodjon létszámban, hitben, szeretetben, bölcsességben!

2008. november 30.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda - Gyomaendrőd

Mi azt üzenjük, és egyben kérjük kedves testvéreinket, imádkozzanak értünk magyar fiatalokért, hogy Isten szeretetében kitartó és hitben példamutató tagjai legyünk magyar egyházunknak.

Mindenkinek áldott, szép Karácsonyt!
2008. december 3.

Szarvasi plébánia

Manapság sok az anyagi lehetőségek miatt elkeseredett, panaszkodó ember, akinek az a nagy gondja, hogy alig költhet karácsonyi ajándékokra. Gyakran mi, keresztények is ebbe a hibába esünk, hogy túlságosan is előtérbe helyezzük az anyagiakat. Olyan üzenetet fogalmaznánk meg, ami ennek a hibának elkerülésére buzdít a mostani, válság sújtotta világban is, amikor sokak számára komoly gondot okoz még a mindennapi megélhetés is.

Jusson eszünkbe az az evangéliumi rész, amely így kezdődik: „Ne aggodalmaskodjatok a holnap miatt...” (Mt 6,34)

És fontoljuk meg, mire készülünk Adventben, mit - illetve Kit - várunk Karácsonykor.

Pilinszky János gondolatával toldjuk meg: „Aki valóban tud várni, abban megszületik az a mélyseges türelem, amely szépségében és jelentésében semmivel sem kevesebb annál, amire vár.”

Szeretettel: a szarvasi hívek
2008. december 4.

Szent Márton Plébánia - Kunszentmárton

Szent Pál éve van. Egyházunkban addig nem lehet igazi Istenhez térés, megújulás, amíg a hívek egyénileg nem térnek meg, Saulhoz hasonlóan. El kell hagynunk a világias gondolkodásmódot és életvitelt. Meg kell tisztulnia egyházunknak.

Szűz Mária Medugorjében imát és böjtöt sürget. Csak ez lehet az alapja a kereszténység megújulásának, amelyet a Szentlélek visz végbe.

A mi feladatunk az lehet, mint keresztelő Szent Jánosé: „Készítsétek el az Úr útját, tegyétek egyenessé ösvényeit.” (Mk 1,3)

Testvéri szeretettel: a Szeretláng közösség.

2008. december 5.

Belvárosi Nagybaldogasszony Plébánia - Csongrád

Egyházközségünk valamennyi tagja Istenről azt kéri, hogy családok békében és sze-

JANUÁRI ÜNNEPEK

1. csütörtök:	Szűz Mária, Isten Anyja, ÚJÉV
2. péntek:	Nagy Szent Vazul, Nazianzi Szent Gergely
4. vasárnap:	Vizkereszt
7. szerda:	Penyaforti Szent Rajmund áldozópap
11. vasárnap:	Urunk megkeresztelkedése
13. kedd:	Szent Hiláriusz püspök, egyháztanító
15. csütörtök:	Remete Szent Pál
17. szombat:	Szent Antal apát
18. vasárnap:	Évközi 2. vasárnap
20. kedd:	Boldog Özséb áldozópap
21. szerda:	Szent Agnes szűz, vértanú
22. csütörtök:	Szent Vince diakónus, vértanú
24. szombat:	Szalézi Szent Ferenc püspök és egyháztanító
25. vasárnap:	Évközi 3. vasárnap
26. hétfő:	Szent Timóteusz és Szent Titusz püspökök
27. kedd:	Merici Szent Angéla szűz
28. szerda:	Aquinói Szent Tamás áldozópap és egyháztanító
31. szombat:	Bosco Szent János áldozópap

retetben tudjanak ünnepelni, észrevegyék az igazi Ajándékot. Ő adjon erőt, hogy ne csak ünnepeljünk, hanem ünnepelni is tudjunk. Megszülessen városainkban, családjainkban, szívünkben.

Adjon mindnyájunknak érző szívet, hogy élni, éltetni és munkálkodni tudjunk az Úrért, mert mi új eget és új földet várunk!

Janos Zoltán plébános

2008. december 6.

Szentesi Plébániákról Advent II. vasárnapján

Istenem a kirakatok is most már karácsonyt hirdetnek. Szinte kiabálnak, de nem imádkoznak és nem Téged várnak.

Uram Jézusom, mi csak Téged várunk. Add, hogy lelkünk ne istálló legyen, amit neked felkínálunk. Szeretet legyen a meghívásom, bűnbánatom a takarításom, imádság a társalgásom. Mindennap másképpen várlak, de mindenkinben Téged akarlak látni.

Nyisd meg szívünket, hogy felragyogó örömet megtapasztalhassuk lelkünkben.

A szentesi hívek

2008.12.07.

Hódmezővásárhelyi Plébániák

Az adventi idő alkalmat ad arra, hogy felfigyeljünk a körülöttünk lévő világra, amely nem mindig fájdalom és zökkenőmentes. Mária és József is fájdalmak közepette készültek Jézus születésére, mégis a nehézségekben megmaradtak ők ketten, egymás iránti szeretetben. Tették a dolgukat, amire Isten elhívta őket. Ha nehézségek idején a családban és közösségeinkben megmaradunk egymás iránti türelemben, erőt nyerünk és meg tudjuk oldani azokat. Kérjük és kívánjuk az egyházközségeinkben élők számára, hogy lélekben megújulva, őszinte szeretettel, odafigyelve tudjunk közeledni egymáshoz ebben a szép, de nehézségekkel teli időszakban is.

A vásárhelyi és székkutasi hívek István,
Béla, Lajos és Vilmos atyákkal
2008. december 8.

Orosházi Plébánia

Az adventi készülétek karácsonykor teljesebbé válnak, amikor az Isten egyetlen Fiát ajánl nekünk a bűnös, problémákkal teli világnak!

Wass Albert versét idézve szeretnénk megfogalmazni üzenetünket, és kívánságainkat az adventi időben karácsonyra várva!

Elindul újra a mese!
Fényt porzik gyémánt szekere!
Minden csillag egy kereke!
Ezeregy angyal száll vele!
Jön, emberek, jön, jön, jön az égből
Isten szekere a mese!

Karácsony készül emberek!
Szépek és tiszták legyetek!
Süroljátok fel lelketek,
csillogtassátok kedvetek,
legyetek újra gyermekek,
hogyan emberek lehessetek!

Vigyázzatok! Ez a mese
már nem is egészen mese.
Belőle az Isten szeme
tekint a földre lefele.
Vigyázzatok hát emberek,
titeket keres a szeme!

Olyan jó néha angyalt lesni
s angyalt lesve a csillagok közt
Isten szekere megkeresni.
Ünnepelőbe elébe menni,
mesék tavában megferegni
s mesék tavában mélyen, mélyen
ezt a világot elfeledni.

Mert rút a világ, fekete.
Vak gyűlölettől fekete.
Vak, mint az emberek szeme:
az égig nem látnak vele.
Pedig az égből lefele
porzik már isten szekere.

Minden csillag egy kereke,
ezeregy angyal száll vele,
az Isten maga száll vele
és csillagtükröt nyújt felénk,
mesetükröt, a keze.

Szent tükrébe végre egyszer
Pillantsatok tiszta szemmel,

tiszta szemmel, Istenszemmel
milyen szép is minden ember!
Minden ember szépségtenger
s mint a tenger csillagszemmel
telve vagytok szeretettel...!

Tagadjátok...? Restellitek...?
Elfordulnak fejeitek...?
Megvakultak szeméitek...?
Szépségtetek, jóságtokat
nem érzitek, nem hiszitek...?
Csillaggyertyák fénye mellett
Isten elé nem viszitek...?

Akkor bizony rútak vagytok,
szegények és vakok vagytok,
ha szépek lenni nem akartok.
De még így is, szegényen is,
rútan, vakon, mégis, mégis
Isten gyermekei vagytok!

Rátok süti fényes szemét,
elindítja fénysekerét,
jó emberek játékszerét.
Milyen kár, hogy áldó kezét
nem érzitek, nem nézitek
s nem hiszitek már a mesét.

A rút világnak gondja van,
minden embernek gondja van,
a sok angyalnak is gondja van
s az Istennek is gondja van,
mert mindenekre gondja van.
S így múlik el a szép s a jó
az ember mellől, nyomtalan.

(Wass Albert – Karácsonyi versek II)

Szent Imre Plébánia - Kunágota

Mi itt Kunagótán emlékeinkkel készülünk az ünnepre. A legutóbbi advent óta Isten sokmindennel gazdagította életünket, sok imára válaszolt, növelve hitünket, erősítve reményünket. Ezeket a megtapasztalásokat megköszönve töltjük az adventet, tudatosítva, hogy Annak születésnapját készülünk megünnepelni, Aki ezt a gazdagságot a szívünkbe helyezte. Így lesz egészen személyes az adventi készülétek és új a Karácsony ünnepe.

Adjon Isten nekünk éber emlékeztetést, hogy köztünk, bennünk való munkálkodása ne legyen észrevétlen, hanem felismerve keze nyomát, új hála keljen szívünkben, s ez az érzés tegye még békésebbé, boldogabbá a Karácsonyt az Egyházmegye minden ünneplő közössége, lakója számára!

Kunágotai hívek

2008. december 8. - Szeplőtelen Fogantatás ünnepe

Adventi üzenet: Újkigyósi Plébánia

Karácsony ünnepe felé haladva, amellyel, hogy külsőleg készülünk a nagy ünnepre, lelkiileg is igyekeznünk kell készülnünk. Az alábbi kis vers találon magába foglalja, hogy adventi készülétek hogyan válhat építővé, igazivá: a bűnbánat által, az isteni Gondviselésbe vetett bizalom által, - s legfőképp azáltal, ha lelkiileg ténylegesen vágódik az Isten után, - aki a Betlehemi gyermek alakjában érkezik közeink.

Minden advent
Úrögdi Ferenc

Minden advent kegyelem:
vétkem jóvátehetem.
Minden advent vigalom:
Isten Úr a viharon!
Minden advent érkezés:
átölel egy drága kéz!
Minden advent alkalom:
győzhetsz saját magadon!
Minden advent ítélet:
igy kellene – s így élek!
Minden advent remegés:
Isten felé epedés!
Minden advent ima is:
Uram, fogadj be ma is!

Egyházmegyénk minden papja és híve számára kívánjuk, hogy mindezek által bensőséges, meghitt Advent és békés, áldott Karácsony legyen osztályrészünk!

Az újkigyósiak

Gyulai Plébánia

„Az egyházi év –híven isteni tartalmához – nem egyszerű utánzata a természet gyönyörű körforgásának, hanem előképe a tiszta szeretetbe öltözött új teremtné, kifejezője az isteni megtestesülés véghetetlen intimitásá-

nak.”

Pilinszky János szavaival kívánunk minden – Krisztus végső eljövételében hívő – keresztény közösségnek, megtisztító, hajnalí fényrel reményt keltő, áldott ünnepvárást!

Betyó Bence 6. osztályos tanuló üzenete

(Karácsonyi János

Katolikus Általános Iskola, Gyula)

Urunk, várunk rád!
Életünk üres nélkülöd.
Önmagunk nem tudjuk gazdaggá tenni sem a világot, sem önmagunkat.
Jöjj Urunk,
és töltsd be ürességünket:
jöjj emelj föl minket,
reménytelenségünket oszlasd el,
fáradtságunkban adj erőt,
bizonytalanságunkban adj célt nekünk!
Sötétségünkben ragyogj föl,
add, hogy megláthassuk fényességedet,
add, hogy életünk megújuljon
és igaz emberekként szolgálhassunk Téged!
Urunk, várunk rád!
Eljöveteled fényt hoz a világnak.
Rajtad keresztül megismerhetjük az Istent,
általad testvérnek fogadhatunk el minden embert.
Életünk felrakozásának végén
ragyogj föl nekünk, Urunk!
Jöjj el Urunk, Jézus!

Adventi üzenete a számomra a szeretetben növekedni, minél jobban megismerni Istent, és keresni, várakozni eljövételére és szolgálni Öt.

Betyó Bence, Gyula

2008. december 12.

Páduai Szent Antal Békéscsabai Belvárosi Plébánia

Mit jelent ajándékozni?
Adni valamit, tanújelét adni, hogy áldozatombra méltó az a másik.
Uram! Bocsájtss meg, hogy a mi karácsonyunk ajándékaink csere-beréje, és szívében sem jut a Te ajándékok: a Fiaid.
Uram! Adj nekünk keskeny ösvényt, hogy mi, az Egyház tagjai összekapaszkodva egyre közelebb érjünk Hozzád.

„Szeretet áradjon köztünk, Szeretet gyűljön bennünk, Szeretet töltsön el minket, add ezt nekünk Urunk. Had legyünk testvéri szívvel mindnyájan egyek Benned!”

Tótkomlós – Szent István plébánia

IZAJÁS 7 11-14.
Acháznak szól az Úr: „Kérj jelet Istentől!”
„Nem kérek”. - volt a válasz. Izajás mondja: „Istentől jön a jel”.

Mi kérjünk, és kérünk, Imádkozunk Istenhez hazánkért és vezetődért, mert most is Istentől jön a megoldás.

Ajándék a hunyai egyházközségnek

Tímár Elek monori lakos, volt hunyai hívőnk, a hunyai egyházközségnek ajándékozta hunyai szántóföldjét.
Köszönjük, Isten fizessen meg minden jótéteményt!

Szentelek élete

As oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

SZENT FÁBIÁN pápa

Ünnepe: január 20.
+Róma, 250. január 20.

236-ban a vértanú Anterus pápa utódaaként került Péter székére. A római egyház papja volt, a hagyomány szerint Rómában is született. Korán kitűnt a vértanúk iránti tiszteletével és a katakombák körüli szolgálataival. Nem egy vértanút ő temetett el.

Cézár a i Euszebiosz beszéli el, hogyan történt Fábían megválasztása. Anterus halála után összegyűltek a rómaiak, hogy pápát válasszanak, de

nem találtak alkalmas embert. Fábían pap a barátaival vidékről tért haza, s amikor megtudta, hogy éppen választás van, bement a gyűlésre. Korábban senki nem gondolt arra, hogy ő legyen a pápa, mikor azonban elvegyült a választók között, hirtelen egy galamb szállt le és a fejére telepedt. A jelenlévők isteni jelként fogadták, és megválasztották pápának.

Pápasága az üldözések közti, aránylag békés időszakra esett. Így nyílt alkalma arra, hogy megszervezze a római egyház közigazgatását. A politikailag tizennégy kerületre tagolt várost Fábían pápa hét egyházi kerületre osztotta, s mindegyik élére egy fődiakónust állított, akiknek a hívek gondozására kellett felügyelniük. A betegek, özvegyek és árvák gondozása, a temetők és a liturgiával kapcsolatos teendők tartoztak hozzájuk. Külön figyelmet szentelt a katakombáknak: sok vértanú sírját rendbe hozatta.

Az afrikai egyház vitáiba is beleavatkozott annyiban, hogy az eretniségbe tévedt Privatus püspököt megfosztotta hivatalától. Egy zsinatot is összehívott, amely ítélkezett Origenész művei felett.

A hagyomány azt mondja, hogy ő hozatta Rómába Szardínia szigetéről Pontianus pápa maradványait, és Gallia első hét térítő püspökét szintén ő indította útnak.

Lehet, hogy a hagyomány adatai nem egészen pontosak, annyi azonban kétségtelen, hogy Decius császár nem nézte jó szemmel a tevékeny és építő pápát. Szent Ciprián szerint egyszer kijelentette, hogy szívesebben látna a birodalom területén egy trónkövetelő vetélytársat, mint Rómában Fábían püspököt. Valóban elhangzott-e ez a kijelentés, nem tudjuk, de hogy a császárnak útjában volt, abból is látszik, hogy a 250-ben kiadott üldözési rendelet első áldozatai között Fábían pápa is vértanú lett.

Január 20-án ölték meg, és a Callistus - katakombában temették el. 1969-ig együtt ünnepeltük Szent Sebestyén vértanúval, mivel azonban az ősi liturgiák könyvein külön orációval emlékeznek rájuk, 1969 óta ismét külön van az ünnepük.

A római keresztények, élükön Fábían pápával ilyen levelet küldtek Karthágóba, ahol Szent Ciprián volt a püs-

pök: „Az egyház szilárdan áll a hitben, jóllehet néhányan félelmükben - előkelőségüket féltve vagy egyszerűen emberi okok miatt - meginogtak. Elkülönültek tőlünk, de mi nem hagytuk magukra, hanem arra intjük és buzdítjuk őket, hogy tartsanak bünbánatot, s így bocsánatot nyerhetnek Tőle, aki ezt adhatja. Nem akarjuk, hogy általunk is elhagyatva még rosszabbá váljanak. Lássátok tehát, testvérek, hogy nektek is így kell tennetek. Ha meginogván meg is tagadják némelyek a hitüket, buzdítástokkal térítsétek meg őket, hogy ha újra vallatásra fogják őket, megvallják hitüket... Üdvözetüket küldik a bilincsből lévő testvérek és papok, s az egész egyház, mely aggódva törődik mindazokkal, akik segítségül hívják az Úr nevét. De kérjük, ti is emlékezzetek meg rólunk.”

Mikor pedig Ciprián püspök híret vette, hogy Fábían vértanú lett, így írt a rómaiaknak: „Amikor bizonytalan hírek jártak felénk jó társam (Fábían pápa) elköltözéséről, és a hallottakról nem lehetett megbizonyosodni, Crementius diakónus meghozta leveleteket, melyben elmondátok dicsőséges halálát. Olvasván nagy öröm töltött el, hogy jó kormányzását ilyen dicsőséges vég koronázta meg. Annak is örvendek, hogy emlékezetét ily jeles tanúsággal vesztetek körül, s így általatok mi is példát kapunk a hitben és az erényekben. Mert amennyire veszedelmes és káros követői számára az előljáró bukása, oly hasznos és üdvös, ha egy püspök a hitbeli szilárdság példáját adja testvéreinek.”

NARANCS

ZULAI

GYOMAENDRŐD LEGJOBB HASZNÁLTRUHA ÜZLETE

BUTIK	KILÓS
Krém és vállfázva darabonként árazva	Árésős rendszerben
Női-, férfi-, gyermekruhák	Hétfő - 1400 Ft/kg
Pulóverek, Nadrágok	Kedd - 1200 Ft/kg
Kabátok	Szerda - 1000 Ft/kg
Táskák, cipők	Csütörtök - 800 Ft/kg
Plüss játékok	Péntek - 600 Ft/kg
Napi feltöltéssel	Szombat - 400 Ft/kg
Hétfőre teljes árucseré	
Endrőd Fő út - Mikes út sarok	
Nyitva tartás:	
Hétfőtől - Péntekig: 8.30-12.00-ig - 13.30-17.30-ig	
Szombat: 8.30-12.00-ig	

HÍREK A SZENT GELLÉRT KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA ÉLETÉBŐL

Reneszánsz hónap iskolánkban

2008 a reneszánsz éve. A XV. század elején új művészeti stílus indult útjára Firenzéből. A reneszánsz jelentése: újjászületés. A felsősök történelemórán, rajzórán hallottak már a korról, voltak ismereteik. Nekünk alsósoknak el kellett gondolkoznunk, vajon hogyan közelítsünk a reneszánszhoz. Mátyás király volt az, kinek nevét minden osztályban hallották már a gyerekek. A reneszánsz házában Mátyás udvarában honosodott meg. A reneszánsz művészetet a király minden területen támogatta.

Kondorné Timár Erzsébet igazgatóhelyettes asszonytól olyan feladatokat kaptak a gyermekek, amelyek szorosan kapcsolódtak az uralkodóhoz.

Három területen lehetett a meghirdetett versenyre jelentkezni.

1. Reneszánsz kori vár tervezése, építése papírból, vagy bármilyen más anyagból.
2. Részlet rajzolása egy Mátyás mondából.
3. Monda előadása, melynek a király a főszereplője.

A várépítés minden osztály fantáziáját megmozgatta. Nagy buzgalommal folyt a munka a rajzórakon és a délutáni foglalkozásokon. Mind a négy vár nagyon jól sikerült, így az osztályok egy-egy társasjátékot kaptak kitarató munkájukért.

A sok esztétikusan elkészített rajz közül nehéz volt a zsűrinek választani. Külön értékelték az 1-2. osztályosok munkáit. A következő tanulók rajzai tetszettek legjobban a zsűritagoknak.

1-2. osztály

1. helyezett: Fasola Martin
2. Kereki László
3. Bene Boglárka

3-4. osztály

1. helyezett: Szurovecz Erik
2. Gellai Bernadett
3. Kmetykó Csaba
Forgács Laura

Külön díjat kapott Oláh Evelin és Dajkó Adrienn közös munkája.

A Mátyás mondák elmondása előtt nagy volt az izgalom a mesélő gyerekek között. Mindannyian szinte hibátlanul megtanulták a mondákat, bátran kiálltak a közönség és a zsűri elé.

Lukács László igazgató úr, Kondorné Timár Erzsébet igazgatóhelyettes asszony valamint két szülő - Giriczné Farkas Judit és Gellai Andrea - voltak a zsűritagok, akiknek feladták a leckét a szereplők. A nagyon szoros versenyben a következőképpen alakult a sorrend.

1-2. osztályosok

1. helyezett: Neibort Tibor
2. Bene Boglárka
3. Giricz Bettina
Csernyeczki Liliána

3-4. osztályosok

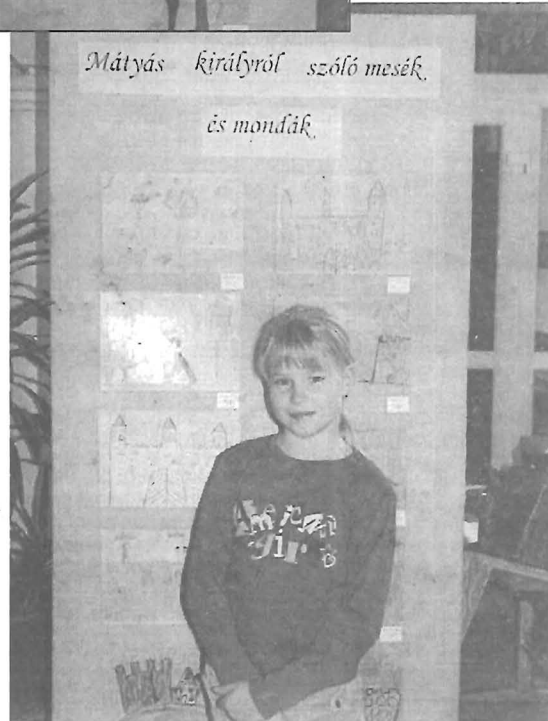
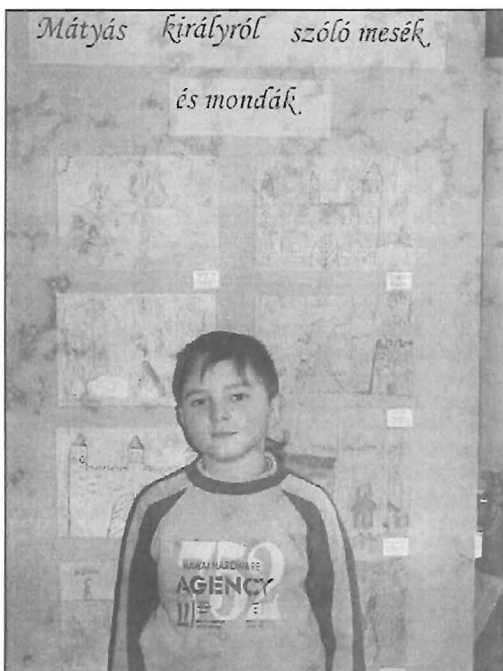
1. helyezett: Dajkó Adrienn
2. Oláh Evelin
3. Vági Kíra

Mivel a várépítésbe szinte minden gyermek, a rajzolásba és mesélésbe 35- 40 alsós nevezett be, a reneszánsz hónap meghirdetése sikeres volt iskolánkban.

2008. december 2.

Molnárné Majoros Katalin

Iskolánk angoltanuló gyermekei közül tizenhárman jelentkeztek a MOZAIK négy fordulós tanulmányi versenyére, melynek első fordulóján mindnyájan sikeresen továbbjutottak.

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

A hunyai versfaragó III. (Kakas bácsi nótái)

A hunyai öreg temetőben megtaláltam sírját: „Kovács Johakim élt kilencven évet”. Élete alkonyán már a II. Világháború után keletkezett a traktor című nótája.

„Az oroszok bejövetele után írta azt Kakas bácsi, már szövetkezet volt. Mert nem értették akkor az emberek ezt a változást, mint ahogy mondja is, hogy a traktor nem trágyazza a földet.”

„A traktor

Dallam: Juhászlegény, szegény juhászlegény...

Egy öreg ló felsóhajt magába,
Mért nem fognak minket most a hámba,
Itt a szántás, vetésnek ideje,
Mégse fognak minket az ekébe.

Ott egy ember felült az ekére,
Se ostor, se gyepelő nincs kezébe,
Egy kereket forgat erre, arra,
Utána meg hasad a barázda.

Ló barátim már régen hallottam,
Még akkor két éves csikó voltam,
Hogy valami traktort készítenek,
Ezután azzal szántják a földet.

Itt a traktor-szánt már minden felé,
A ló értéke halad lefelé,
Soh se lesz már nekünk becsületünk,
Akár mennyi kukoricát eszünk.

Mert a gazdák már úgy gondolkoznak,
Had pihenjenek ezek a lovak,
Etessétek, hizlaljátok jól meg,
Majd a virsli úgy fizet érte meg.

Ló barátim mi lesz akkor vélünk,
Ha ilyen sok kukoricát eszünk,
Dísznó módra hizlalnak bennünket,
Azután eladnak a virslinek.

Bőrünket viszik majd a bőrgyárba,
Had legyen a parasztnak csizmája,
A húsból virsli készítenek,
Amit Pesten az urak megesznek.

Csontunkat a cukorgyárba viszik,
Abból a finom cukrot készítik,
A Hangyákba szerte-széjjel hordják,
Es a kisasszonyok szopogatják.

Farkunk meg a kefégyárba kerül,
Abból meszelő és kefe készül,
A gyomrunkból hurkát készítenek,
Amit majd a proletárok esznek.

Ló barátim az-az egy vígasztal,
Útszéli ároknál szebb az asztal,
Mert a virsli az asztalra kerül,
A cukor meg a teába merül.

De ezelőtt, ha egy ló megdöglött,
Azzal tovább senki sem törődött,
A tetemét lökték az árokba,
Juhászputyáknak lett martaléka.

Gazdám mi lesz, ha elkopik csizmád,
Traktor bőrből nem csinálnak csizmát,
Mi lesz veled, üssön meg a guta,
Mezítláb jársz, mint a többi kutyá.

A virsliből te úgy sem ehetel,
Mert olyan helyre te nem mehetel,
Mert ahol a virsliket fogyasztják,
Parasztot onnan könnyen kidobják.

A cukor meg nem parasztnak való,
Néked az avas szalonna is jó,
Hisz te úgy sem szereted a cukrot,
Edd meg te a tehén hulladékot.

Szobádat sem tudod kimeszselni,
Mert meszelőt sehol nem fogsz kapni,
Hisz a traktornak csak addig lesz farka,
Még a sofőr oda fönn ül rajta.

Nem mondom a hurkából ehetel,
De azért te nagyon megfizetel,
Ha nem fizetsz, nem eszel ló hurkát,
Edd meg hát a hibás disznó orrát.

Hozzad fordulok most kedves gazdám,
Örökségül fogadd a tarisznyám,
A traktoron használd a szemedre,
A barázdát jobban látod vele.

Már engemet tovább nem kínozol,
Mert ezután csak traktorral szántol,
Szamarat vegyél majd a vásárba,
Mert számárnak számár a barátja.”

Összegezve: A hírversfaragók, históriások, népi költők környezetük színes egyéniségei. Legendás alakok az általában nincstelen, szegény sorsú nótások, kocsmai muzikusok vagy valamilyen testi fogyatékkal a falu jóindulatából élő mesemondók, rímfaragók. A korszak naív művészei a szó legtisztább értelmében. Kodályt idézve: „A művész nem él légűres térben, hanem emberek társaságában. Azt érzi, gondolja, amit milliók, neki csak jobban sikerül kifejeznie... Mindentűn van egy-két vezető énekes, nótáfa, akit egy sereg utazó követ. Eltanulják dalait, előadásmódját, esetleg modorosságait.”¹²

A folklórkutatás periferiáján lévő témába, a XX. században megjelenő félnépi rímfaragók körébe is érdemes bepillantnunk. A XX. század közepén a paraszti társadalom dekadenciába kényszerül. A „trianoni sokk”, a változó életvitel, a bomló falusi társadalom és a modernitás félelemmel és visszás érzésekkel tölti el a „falusi népet”. Ennek az érzésnek a hiteles tükörképét találjuk a falusi rímfaragók, nótákat fabrikáló kocsmai zenészek repertoárjában. Kakas bácsi Hunyán, Bálint István Endrődön, Kádár Ferenc Dévaványán, hogy csak a legismertebbeket említsük; a dalok, mesék, balladák kifogyhatatlan kútforrások, ki-ki tehetségéhez mérten. Ma is élnek közöttünk kortársaik, akik a község érzékeny rezdüléseit kifejezik egy-egy anekdotával, adomával, pár soros gúnydallal.

Felhasznált irodalom:

- Beck Zoltán: Népszokások Békés megyében 1974. Békéscsaba, 105-112.p.
Endrőd, Szent Imre Plébánia, Születési anyakönyve (Baptisatorum), 1860.
Endrőd, Szent Imre Plébánia, Egybekeltek anyakönyve, 1928. 25.p.
Fasang Árpád: Bartók Béla Békés megyei gyűjtései 1981. Sarkad,
Fasang Árpád: Bartók Béla Békés megyei gyűjtése. In: Csende Béla szerk. A népdalkutató Bartók Béla 1981. Békéscsaba, 32.p.
Goda Jánosné közlése 2005.
Katona Imre: A folklór és folklorisztika általános problémái. In: Voigt Vilmos szerk. A magyar folklór 1998. Budapest, 24-25. p.
Kodály Zoltán: A zene mindenkié 1975. Budapest, 169-170. p.
Szonda István: Egy endrődi ballada története Szujó Vince közlése 2005.
Timár Endréné közlése 2005.
Uhrin Lajos közlése 2005.
Voigt Vilmos: Egyéniségkutatás (szócikk) In: Ortutay Gyula szerk. Magyar Néprajzi Lexikon 1977. Budapest

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XVI. évfolyam

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2009. január

januári melléklet - a Templárius Alapítvány támogatásával

Adományozás napja - Kárpátalja - Gyomaendrőd, 2008.

ÖSSZEFOGÁS A CSALÁDOKÉRT

Advent van. A csodára, a Megváltó megszületésére várakozunk. Isten karácsonykor olyan ajándékot adott az embernek, a bűnös világnak, amit soha meg nem tudunk köszönni: Fiú született a megváltásunkra. Aki magára vette a mi bűneinket, keresztthalált szenvedett azért, hogy aki hiszen Őbenne, örök élete legyen. Jézus ott, a keresztfán is azokért imádkozott, akik vétkeztek: „Atyám! Bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekedeznek.” (Lukács 23,34) Ő a legnagyobb jót tette velünk: életét adta a mi üdvösségünkért. Mi kicsik vagyunk ilyen áldozatvállalásra. De hálából valamennyien gyakorolhatjuk a jótéteményt. S hogy sokan képesek is erre, annak ékes bizonyítéka a december 11-én megtartott Adományozás napja rendezvény, melyet az Összefogás a Kárpátaljai Magyar Családokért Egyesület szervezett meg Beregszászon.

Az Adományozás napja egyébként hét évvel ezelőtt a Templomos Lovagrend kezdeményezésére indult el Magyarországon. S mint a Vérke-parti városban rendezett alkalmon részt vevő Ungvályi János, az Adományozás napja egyik kezdeményezője, és Szivák János, az Összefogás a Kárpátaljai Magyar Családokért Egyesület elnöke hangsúlyozta, Isten akaratából indították útjára ezt az akciót, s hogy ez tovább éljen, fennmaradjon, engedjük, hogy Isten akaratára és áldására érvényesüljön tudjon az életünkben. Fogjunk össze mindannyian annak érdekében, hogy szebbé, boldogabbá tegyük a körülöttünk élők életét. Ezért imádkozott nyitó áhitatában Pocsai Vince református lelkész is.

Es az Összefogás a Kárpátaljai Magyar Családokért Egyesület ezúttal összefogásból, szervezőkészégségből kitűnőre vizsgázott. Álljon itt azok neve, akik időt, energiát nem sajnálva fáradoztak azért, hogy megszervezzék ezt az alkalmat: Szivák János elnök, Petei Judit és Bíró Erzsébet alelnökök, Orosz Rita, Popovics Márta, Szűcs Béla, Pocsai Vince elnökségi tagok, a Derceni Református Egyház önkéntes tüzeltői Zsukovszky Miklós tiszteletes vezetésével. És ezúton is mondjunk köszönetet valamennyi támogatóknak, különösképpen a Dorcas Segélyszervezetnek, a Magyar Református Szeretetszolgálatnak, az Összefogás a Magyar Családokért, Országos Egyesületének, a Beregszászi Főiskolának, a Mikeland vállalatnak, és minden jó szándékú embernek, akik nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy gazdag ajándékaikkal közel félezer kárpátaljai családnak tegyék szebbé a karácsonyát.

A szervezők a december 11-i Adományozás napja alkalmából olyan gyerekeket hívtak meg a megyéből a Beregszászi Művelődési Házba, akiknek nehezebb sors jutott, akik hátrányos helyzetben élnek, akik olyan sokgyerm-

Az Európai Adományozás Napja kezdeményezése

Az európaiak évszázadokig éltek úgy, hogy az állam nem, vagy alig játszott szerepet a szociális ellátásban. Az öregekről, betegekről való gondoskodás főleg a családokra hárult, a szegényekről az egyház gondoskodott, s ezen tevékenységét jórészt nagylelkű adományozók tették lehetővé.

Az elmúlt évszázadokban azután – részben az erőteljes szekularizáció kapcsán – az állami szerepvállalás megnövekedett, s mára majdnem kizárólagossá vált. Európa tehető polgárai is joggal gondolhatták, hogy embertársaik iránti kötelességüket az adózással teljesítik. Mára azonban eljutottunk oda, hogy az állam már képtelen a megnövekedett feladatok ellátására, illetve ezek érdekében oly sok adóterhet kell kivetnie, hogy ezzel a gazdaság versenyképességét jelentősen rontja. A szűkülő szociális ellátások és a jelentős munkanélküliség valamint egyéb problémák miatt növekszik a szegénység. Ugyanakkor egyre több civil kezdeményezés fordul a szegények, a hajléktalanok a szenvedélybetegek, az árvák és egyéb rászoruló felé. E szervezetek vékonyka állami támogatást kapnak, tagdíjából és adományokból teremtik elő tevékenységük anyagi alapjait.

Ismét szükség van tehát arra, hogy a társadalomban felébredjen a szolidaritás és az egymás iránti felelősség.

Kérdezem tehát a Bizottságot, lát-e lehetőséget, illetve kész-e kezdeményezni, hogy legyen egy Európai Adományozás Napja, amely nap segítené a társadalmi tudat ilyen irányú alakulását. Nemrégiben Szent Erzsébetről emlékeztek meg világszerte, s kiderült, emléke és példája az évszázadok múlásával sem halványodott el az európaiak tudatában. Eképpen november 19-e alkalmasnak látszana erre a célra, de ugyanígy a Karácsony előtti valamelyik vasárnap is.

kes családok tagjai, ahol nem jut mindenki cipőjébe Mikulás-csomag, s a karácsonyfa alatt sem találunk ajándékokat. Ez alkalommal viszont nem csupán édesség-, játék- és élelmiszersomag várta őket, de igen kedves műsor is, melyet Hidvégi Krisztina, a Duna TV munkatársa vezetett. Felejtethetetlen élményt szerzett gyermekműsorával az Eszményi Viktória és Heilig Gábor házaspár, akik közismert dalaikkal közös éneklésre invitálták a gyermekeket. S a nézők közül igen sok bátor vállalkozó akadt, akik felkérésre részt vettek a produkcióban: mindenki szívébe belopta magát például Danika, aki Eszményi Viktória mellett a cirkuszi porondmester szerepét játszotta igen bátran, vagy Bianka, aki a Budapestről érkezett Lali bohócnak segédkezett a bűvészműtatványoknál. Egyébként a bohócok nagyszerű hangulatot varázsoltak a terembe ezúttal is: itt együtt dobtak a gyermekszív az ügyetlenkedő, a mindent felvállaló vagy okoskodó bohóccal, a Gyermekországot színpadra varázsoló Eszményi-Heilig énekespárossal, illetve a Kijevből érkezett Gricenko Ágnessel, aki csodálatos hangjával bővölte el a nagyérdeműt. Az előadók az ajándékok mellé örök élményt szereztek ezeknek a gyerekeknek.

De a felnőttek sem maradtak ki az ünneplésből. Merthogy rájuk pedig – az Összefogás a Kárpátaljai Magyar Családokért Egyesület és a Zenés Színjátészánkunkért Művészeti Alapítvány szervezésében, jótékonyági est keretében – egy csodálatos operett-műsor várt. Kálmán Imre itt felcsendülő melódiái ezúttal is melegséget vittek a közönség szívébe. Remélhetőleg ez az alkalom sokakat arra is indított, hogy adományával támogassa a nehezebb sorban élő családokat.

Köszönet a szervezőknek, az adományozóknak, a támogatóknak, az előadóknak, a résztvevőknek! Valamennyiüknek Istentől megáldott békés karácsonyt és boldog új évet kívánunk!

Marton Erzsébet

Forrás: <http://www.karpatinfo.net/article82287.html>

Adományozás napja - Beregszász

2008. december 11-ére meghívást kaptunk az Adományozás napjára Beregszászra a Templomos Lovagrend jóvoltából. Kicsit szorongva, de annál nagyobb örömmel csomagoltuk az AJÁNDÉKOKAT, hogy igazán eleget tegyünk e felkérésnek, és megfeleljünk az elvárásnak, amire vállalkoztunk. S mentünk Beregszászra Advent második hetében feltöltek szeretettel, és adtuk át csekély adományunkat, ami az ottani árvaház karácsonyfája alá került és gazdagította az ünnepet. Jövőre többet gyűjtünk, és nagyobb létszámmal veszünk részt az adakozás ünnepén. Nagyon fontos számunkra, hogy segítsünk, de ezt szívvel-lélekkel tegyük és ne számalommal. A fizikai szegénység fájdalmas, de ha méltósággal, szeretettel, empátiával kezeljük és nem felsőbbrendűségi allúrként teszünk, akkor egy szép gesztus és örvendezve, együtt tudunk ünnepelni országhatáron kívül élő testvéreinkkel. Közöttük ülve átértéztük a várakozás igazán tiszta örömét, és szívből jövő kitörő tapsukkal együtt csaptuk össze tenyerünket az előadások közben. Nagyon boldog vagyok - és nyugodtan mondhatom -, vagyunk, hogy részt vehettünk ezen az ünnepeken. Megtiszteltetve érezzük magunkat, és nagy tervekkel jöttünk vissza, hogy jövőre még többet adhasunk.

Tisztelettel:

ty. Császárné vitéz, dáma Fekete Marianna
főszéktartó tkp

Köszöntés

Exelenciás Hölgyeim és Uraim!

Amikor Vésztőn voltam, elhatároztam, hogy ha ebből a nagyon nehéz gyermekorból egyszer kikerülök, hogy segíteni fogok másokon, segítek azokon a gyermekeken, akik nélkülöznek és szenvednek. Istennek hála, hét évvel ezelőtt megadtott, hogy a Templomos Lovagrend részéről sok szervezettel elindítottunk egy adakozási mozgalmat „Segítsünk a rászoruló gyermekeken” névvel Gyomaendrődön. Mára már nemzetközivé válhatott sok jó ember összefogásának köszönhetően. Az ide, első nemzetközi adakozásunkra kerestük nagyon sokáig helyet. Az ősz folyamán Szivák János úrral egy telefonbeszélgetésből kiderült, hogy Kárpátaljára készülnek adományt hozni, de még sok nyitott kérdés maradt hátra. Ekkor értettem meg Isten akaratát és üzenetét, hogy nekünk is most ide kell jönnünk. SIKERÜLT. Még volt egy nagyon érdekes dolog, ami megintcsak jel volt, és el kell mondanom: egy színházrendező személyesen felkeresett az ősz folyamán, akit Pitti Katalin művésznő jóvoltából ismerhettem meg. Ő Hídvégi Miklós volt. Elmondta, hogy segíteni akar mindabban, amit csinálunk, majd pedig tovább utazott Vésztőre. Nincsenek véletlenek. Ez is Isten akaratát volt. Én most megköszönöm az Összefogás a Kárpátaljai Magyar Családokért Egyesület vezetőségének és minden egyes önkéntesének azt a hihetetlen nagy munkát, amit az ADOMÁNYOZÁS NAPJÁÉRT tettek Kárpátalján. Köszönöm azoknak, akik a helyet és a lehetőségeket biztosították Beregszászon. A Főkonzulátusnak azt a humánus és baráti kapcsolatot, amit végig tanúsítottak és tettek. Azt a sok adakozót és nemes lelkű felajánlót, akik önzetlenül adományoztak, és természetesen Önöknek, akik ma eljöttek, hogy segítsenek és azért is, hogy jól szórakozzanak. A templomosok jelmondatával szeretném megköszönni MINDENKINEK, akik bármilyen módon tettek a mai napért, és üzenjük az Európai Uniónak és más országoknak, hogy segítsenek és csatlakozzanak Hozzánk, és valóban legyen egy évben egy olyan nap, amikor a rászoruló gyermekekre gondolunk és összefogással segítünk. Ez az Adományozás napja. Természetesen Gyomaendrődön december 19-én beteg gyermeket nevelő családokra gondolunk, ahová várjuk Önöket.

A jelmondat előbb latinul, majd magyarul:

Non nobis Domine, non nobis sed Nomini, Tuo da Gloriam. Ne nekünk Uram, ne nekünk, a Te nevédek szerezz dicsőséget. Köszönjük.

Fr. Ungvölgyi János kommandátor

Gyomaendrőd, 2008. december 11.

EURÓPAI ADOMÁNYOZÁS NAPJA - 2008. DECEMBER 11. BEREGSZÁSZ

Köszönjük Kárpátalja lakosságának és segítőinek

Az Európai Adományozás Napját ebben az esztendőben hosszú gondolkodás után Kárpátaljára vittük el. Olyan helyet kerestünk, ahol ma Európában a legnagyobb a szegénység. Úgy gondolom, hogy olyan segítő emberekre és szervezőkre találtunk, akik a 7 éves munkánk folytatói lehetnek Kárpátalja településein. Valóban az összefogásról, a szeretetről és segítségről szólt a Nap december 11-ei Adományozás Napja a Beregszászi Művelődési Központban. A Templomos Lovagrend, számos segítőnk, fővédnökünk nevében megköszönöm a sok munkát és fáradozást, amit az ügy érdekében kifejtettek. Isten segítse további életüket, és a következő esztendőre boldog új esztendőt kívánunk az Anyaországból, Gyomaendrőd városából Önöknek, a kedves gyermekeknek és szüleinek, a családoknak, az egyedül otthon maradóknak, és minden jó szándékú embernek.

Fr. Ungvölgyi János kommandátor

Támogatóink:

- Templomos Lovagrend
- Templárius alapítvány
- Kereszténydemokrata Néppárt
- Élet Másokért Egyesület, Gyomaendrőd
- Összefogás a Kárpátaljai Családokért Egyesület (elnöke Szivák János, Kárpátalja)
- Dorcas Segélyszervezet
- Magyar Református Szeretetszolgálat
- Beregszászi Főiskola
- Mikeland Vállalat
- Összefogás a Magyar Családokért Országos Egyesület (elnöke Illéssy Mátyás Százhalombattai plébános)
- Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma, Budapest

Pénzadományozóink:

- Fráter Karácsony Zsolt, Soltvadkert
- Aykler Béla és felesége Ayklerné Papp Zsuzsa, Torontó, Kanada
- Fráter Kisfalvi László, Budapest
- Dr. Giricz Katalin Gyomaendrőd
- Dr. Palya József Gyomaendrőd
- KDNP Békés megyei Elnökség, Békés
- KDNP Gyomaendrődi szervezete, Gyomaendrőd
- Szabó Zoltánné, Gyomaendrőd
- Dr. Farkaslinszki Erzsébet, Gyomaendrőd
- Habzda Irma, Gyomaendrőd
- Dr. Jánosik Bertalanné, Gyomaendrőd
- Bula Katalin, Gyomaendrőd
- Tóth Mihályné, Gyomaendrőd
- Bula Katalin, Gyomaendrőd
- Duda Benedek, Szarvas

filmvetítés

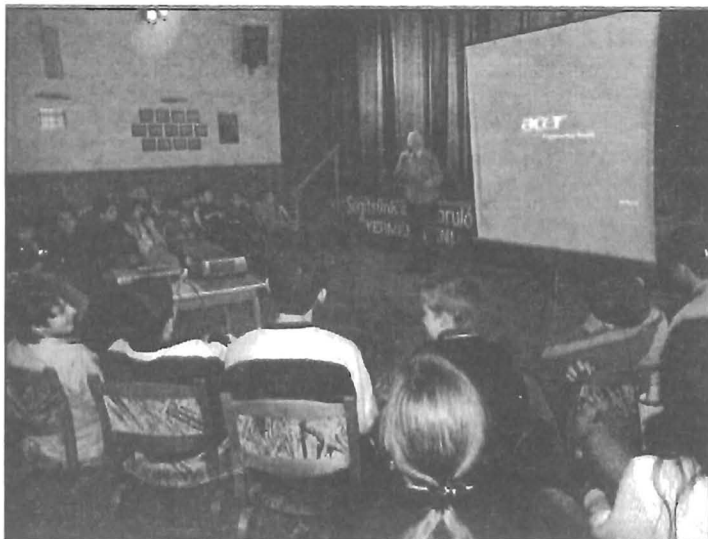
- Pintér Antalné, Gyomaendrőd
- Tímár Menyhért, Gyomaendrőd
- ...és azok, akik véletlenül kimaradtak a felsorolásból.

Nagylelkű felajánlások:

- Zelenák Zoltán 650eFt értékben, 825 db. édességsomag
- VITÉZI REND Kárpát-medencei Tartomány, Magyarországi Törzsszéke (játékok, édesség)
 - Duna Televízió (játékok)
 - Hídvégi Miklós, Budapest (játékok)
 - Jókai Színház, Békéscsaba (játékok)
 - Magyar Állami Operaház, Operettszínház, Budapest (Játékok)
 - Bad Vilbel város Önkéntes Tűzoltósága és a Christopherus Egyesület „MAGGI” levespor adománya 50eFt értékben
 - Lovász Kálmánné, Gyomaendrőd (édességsomag)
 - Rojik Gabriella, Békés (könyvek)
 - Árkus Péter, Budapest (játékok)
 - Bagi László, Szarvas („Videókrónika”-kábeltelevíziós felvételével)

Az Európai Adományozás Napja elindító külön köszönetet mondanak a Kárpátaljai szervezők munkájáért, név szerint:

Szivák János elnöknek, Petei Judit és Bíró Erzsébet alelnököknek, Orosz Rita, Popovics Márta, Szűcs Béla, Pocsai Vince elnökségi tagoknak, a Derceni Református Egyház önkéntes tűzoltóinak, és azok vezetőjének Zsukovszky Miklós tiszteletesnek, és minden jó szándékú embernek, akik nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy gazdag ajándékaikkal 385 kárpátaljai családnak szebbé tegyék a karácsonyt. Köszönjük szépen.

ADOMÁNYOZÁS NAPJA GYOMÁN

2008. december 19-én a gyomai Jézus Szíve Katolikus Templomban az Élet Másokért Egyesület a Templomos Lovagrenddel közösen olyan 25 családot ajándékozott meg, ahol tartósan beteg gyermeket nevelnek.

Az ajándékcsomagok tartalma: édesség, tartós élelmiszer, játék, gyümölcs.

Az értékes ajándékcsomagok átadása ünnepélyes, meghitt kerekék között történt, a gyomaendrői tűzoltóság két tagjának segítségével.

A családok érkezésükkor karácsonyi gyertyát kaptak ajándékba, melyeket Iványi László plébános úr közreműködésével gyújtottunk meg. Az adventi koszorú harmadik gyertyájának lángját Iványi atya jelképesen átadta a jelenlévő lovagrendi tagoknak, akik továbbadták a fényt, melegséget, reménységet jelképező lángot a családok kezében tartott gyertyák lángra lobbantásához.

Az adományozóknak emléklappal fejeztem ki köszönetemet, mellyel hozzájárultak a családok boldogabb és szebb karácsonyához.

Az ünnepséget adománnyal és személyes jelenlétével megtisztelte Domokos László országgyűlési képviselő Úr, Várfi András városunk polgármestere, valamint Becsey Zsolt EP képviselő.

Az ünnepség befejezésekként közös imát mondtunk szeretetünkért, családunkért, hazánkért.

Timár Mihály plébános úr áldásával indultunk jelképesen is a Karácsony szent ünnepe felé.

A templom ajtóban búcsúzóul szaloncukorral ajándékoztuk meg a kedves vendégeket, a gyermekek még itt is játékot kaptak emlékebe.

Úgy érzem, az ünnepségen megjelent családoknak néhány pillanatra feledtetni tudtuk a mindennapok nehézségét, segítőtimmel lelki nyugalommal, szívünkben melegséggel zártuk a napot.

Köszönetet mondok Családomnak, hogy támogattak munkámban, segítőtimmel, hogy lelkiismeretesen és önzetlenül mellém álltak és munkájukkal megvalósulhatott a kitűzött cél.

Az adományozóknak szeretném kifejezni hálás köszönetemet, hogy e nemes ügy mellé álltak.

Minden embernek békességet, egészséget, boldogságot kívánok Karácsony ünnepén.

Vaszkó Sándorné
Élet Másokért Egyesület elnöke

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda Irtván, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsőjén *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

Gyoma néprajza

Válogatás a Gyomai Református Egyház írott „feljegyzéseiből” III.

Az 1848. március 15-i forradalom, majd az azt követő szabadságharc rövid másfél esztendeje alatt Gyomán is történtek „ellentmondásos események”, egyénekenkénti megnyilvánulásokban, közösségek részéről történt akciókban jó és rossz értelemben véve is. Ezek közül idézünk néhányat az alábbiakban.

„1848. Márczius 26-ik napján tartott egyházi gyűlés alkalmával Helybéli Tanító HEGEDŰS János midőn az egész Magyar Haza felvirulását nyilvánító öröm ünnepét tartaná a lakosság nevezetesen az egész Város népe a Templom elébe volt gyülekezve a felolvasandó megyei végzések meghallgatására hol a nemzeti jelszó; TESTVÉRISÉG, EGYENLŐSÉG és SZABADSÁG úgy a rend és békeség üdvös szavai el hangzottak, azok éppen akkor az egész népség nemzeti érzelmükbe plántálandók a nevezett tanító könnyelműleg boros fővel, magaviseletével többszöri illetlen felszólalásával mint a végzést fel olvasó tisztelt egyéneket, mint a hallgató közönséget zavarta nem csak, hanem elébb nemzeti érzésből mellére tűzött Nemzeti Szalagot letépvén a népség előtt sárba tapodta, s egyes szavával a nagy szerű nemzeti egyetértés és haladás már nyilvános jeleit kétségessé tenni, s a nép között ellenkező véleményt terjeszteni akart, végeztetett;

- E tette illető tanítónak itt kemé-

nyen megrovatik és miután pedig e nagyobb szerűnek láttatik úgy hogy e helyen az eljárárság nem akarja azt elintézni, Nagy Tiszteletű Esperes úrnak elő terjesztés végett azonnal fel jelentetik.”

/A 19. sz. végéig mindig a templom előtt, a városháza felőli oldalon összegyűlt lakosok előtt olvastak fel minden fontos közérdekű közleményt. Ennek a valamiféle folytatása volt a minden vasárnapi istentisztelet után a Városháza (Közsegháza) udvarán összegyűlt lakosoknak „publikáció” (hirdetések) felolvasása./

„1848. Április 26-án /miután 16-án nagy tűzvészben leégett a templom tetete is/ a templom felépítésére Pestre küldött – kölcsönfelvétel végett – küldöttség a következőkről beszámolt; VODIÁNER Sámuelhez /a település akkori földesurához/ és a felelős minisztériumhoz utasítottak 10.000, azaz Tízezer pengőforint kölcsönért. VODIÁNER úgy válaszolt: kereskedése nagy pangásban lévén nem adhat semmit. Magyar minisztérium megígérte hogy ad tíz nap múlva alkalmas kereskedés mellett. VODIÁNER felvállalta a kezességet alábbi feltételek mellett; 1./ A Város vagy 500 hold földet leköti, úgy hogy 3 év múlva ha nem fizetik, a tízezer pengőforintot, akkor a föld az övé marad. 2./ Vagy pedig tíz elő kelő gazda minden vagyonát leköti a tízezer forintpengő kölcsön fejébe.

Végeztetett; Az első feltétel azon okból mert az által a népben némi balvélemény gerjedne miből ismét sok szomorú sűrűdások következhetnének, el nem fogadható. A 2. pontbéli kezességet az alábbi polgárok vállalták: CSAPÓ János, SZILÁGYI István

Törvény BÍRÓ, KRUCHIÓ József egyház Gondnok, DEBRECZENI András, BÍRÓ János, BÍRÓ Péter, ERDEI Sándor, OLÁH István, VATAI KOVÁCH Péter, HARMATI János, GECSEI János polgárok.” /A

városnak, illetve a lakóközösségnek az önkormányzat fenntartására több ezer holdra menő szántója, legelője, rétje volt. Ebből fizették a tisztviselőket is. Ez a közvagyon 1948-ban államosítva lett, 1990-ben pedig nem került vissza sem Gyomán, sem az ország más településére in sem a KÖZ tulajdonába! /

„1849. február 1-én nemes és nemeszetes hejőpapi PIKÓ Pál úr elő adá, hogy korszerűnek vélné a népnek azon elidegeníthetetlen jogát életbe léptetni mi szerént RÓLLA NÉLKÜLE ezután az egyházi dolgokban különösen azokban, mellyek az egészet érdeklik kivéven a lelkieket a nélkül, hogy leg alább képviselői által a határozatban részt ne vegyen semmi ne határozottassék. - Határozatott;

A Presbytérium a nép ezen eredeti és elidegeníthetetlen jogát elismeri és a képviselőknek az egyházi dolgokban befolyását a XVIII. C. ánon értelmében szívesen elfogadja.” „Egyik írásomban ezt a rendkívül figyelemreméltó aktust felidéztem, de úgy gondolom, hogy itt megint leírhatom, mert nincs haszon nélkül. Ma is bár, így lenne! Rólunk, nélkülünk – hiteles képviselők tudomásával, jelenlétben – senki ne döntsön, különösen nem hosszú és keserves esztendőkre szóló hátrányos döntéseket ne hozzanak meghyomorított népünkre.”

„1849. márczius 21-én terítékre került a tanító urak panasza, miszerint a Fiú gyermekeket tengeri alá való szántáskor, Szent György napja tájékán elfogják az iskolától ... végeztetett szülők először szóban figyelmeztetnek...”

„1849. márczius 21-én A két alsóbb fiú iskola, mellyben ugyanazon tudományok taníttatnak, a Város két különböző részein egyik a CSÁRDA utzában /a mai Arany J. utca/ MÍRHONTÚL, másik az ENDRÓDI úton a KISDEDŐVÓ intézet körül légyen-e czélra alkalmas épületek kiszemelése végett GÁLÓS Sándor Gondnok, SÁROSI Bálint Választmányi tag kinevezettek. Ezek mellé iskolai oktató kert is legyen. Az Énekvezér úr /kantor/ az Ekklezsia TÓTH-féle házába költözzön. Az ideiglenes iskolaház pedig ismét segédlelkészi lak leendő. MANK Alajos háza szemeltetett ki az Endrődi oldalon iskolaháznak. SZABÓ Bálintnak a parochia felőli háza 20 lépés portával 400 váltó frt-on megvétellett, MANK Alajos ezt kéri cserébe és még 600 váltó-ot.

Cs. Szabó István

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

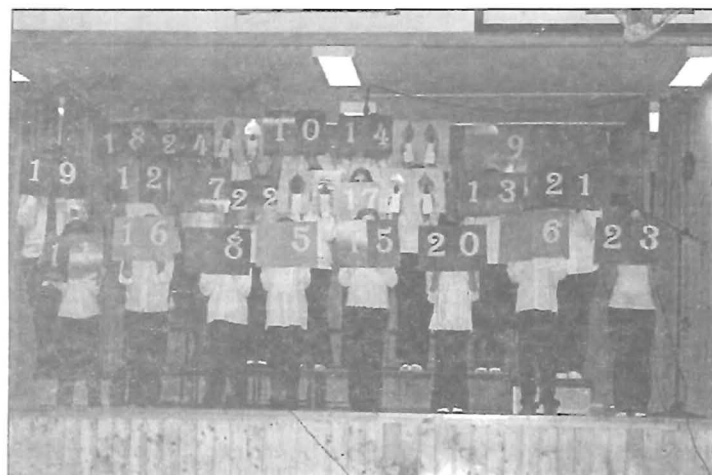
Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Fiatalokról fiataloknak

KARÁCSONY 2008

Karácsonyváró a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola- és Óvodában

December 19-én hagyományainkhoz hiven ismét megrendeztük Karácsonyváró műsorunkat. Előtte vásáruk ötleteket adott az ajándékozáshoz, hiszen sok gyermek- és felnőttkéz által készített ajándéktárgyat vásárolhattak meg vendégeink, iskolásaink. Ezt követte ünnepi összeállításunk, melyet Kondorné Timár Erzsébet igazgatóhelyettes asszony nyitott meg. Márai Sándor néhány gondolatát idézte, aki szerint „ha az ünnep elérkezik az életedben, akkor ünnepelj egé-

szén... tisztálkodjál meg belülről és kívülről... felejsd el mindent, ami a köznapok szertartása és feladata...”

Majd elkezdődött az előadás az 1-2. osztály táncos-zenes számával, jelenetével. A 3-4-es tanulók Betlehemes játékot adták elő. Ezt követte a Zeneiskola bemutatkozása, Bene Boglárka, Kmettykó Csaba, Kereki Fanni lépett fel sikerrel. Németül és angolul tanuló diákjaink versmondása, jelenete után Adventi naptárunk 24 abla-

ka nyílt ki egy-egy gyermek segítségével. Irodalmi válogatásunk középpontjában a várakozás állt. Oscar Wilde mesedarabjában a hetedik osztály nyújtott emlékezetes alakítást. (Főbb szerepekben: Nagy Anna, Bella Gréta, Farkas Anna, Rákosfalvi Dóra.)

Lukács László igazgató úr zárta délutánunkat, emlékeztetve szülőket, gyermekeket a Karácsonykor megszülető Kisjézusra, s Vele a szívünkben megszülető Szeretetre.

Karácsony, Szenteste - gyerekek pásztorjátéka a hunyai templomban

Gyerekek karácsonyi játéka az endrödi templomban, az éjféli mise előtt

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

NAGYVÁRAD ÚJ MAGYAR PÜSPÖKE Böcskei László

Nagyvárad **Egyházmegyei Hatóság sajtóközleménye**
Szentatyánk XVI. Benedek pápa, a mai napon, 2008. december 23-án nagyvárad **megyés püspökké, aki Tempfli József megyés püspök urat követi a püspöki székben, mint Nagyvárad 82. püspöke Óxellenciája Böcskei László pápai prelátus, temesvári székesegyházi kanonok, általános helynök urat nevezte ki. Az új püspök 1965. július 11-én született és 1990. június 24-én szentelte pappá az egykori temesvári megyés püspök Krauter Sebestyén és kinevezte titkárának. Krauter püspök nyugdíjazásakor az utód püspök Óxellenciája Roos Martin általános helynökévé nevezte ki 1999. augusztus 28-án. További intézkedésig Tempfli József püspök úr intézi az egyházmegye ügyeit.**

Miután Tempfli József nagyvárad **megyés püspök 2006-ban, 75. életévének betöltésekor, az Egyházi Törvénykönyv előírásainak eleget téve benyújtotta lemondását a püspöki hivatalról, Szentatyánk, XVI. Benedek pápa 2008. december 23-án, Böcskei László pápai prelátust, temesvári általános helynököt nevezte ki megyés püspöknek a nagyvárad **egyházmegye élére.****

Az új püspök 1965. július 11-én született a Temes megyei Gátalján, Böcskei László és Anna (szül. Apró) gyermekeként. Szülőhelyén érettségizett, teológiai tanulmányait a Gyulafehérvári Római Katolikus Hittudományi Főiskolán végezte. 1990. június 24-én szentelték pappá Temesváron.

Rövid ideig a temesvári erzsébetvárosi plébánián segédlelkészként tevékenykedett, majd 1991 januárjában Krauter Sebestyén megyés püspök titkárává nevezte ki. 1999. augusztus 28-tól az általános helynöki és püspöki hivatalvezetői feladatot látta el hűségesen, megbízhatóan, nagy hozzáértéssel és odaadással. A Székeskáptalan keretében a liturgia felelőse volt. 2003. január 15-én II. János Pál pápa a prelátusi címet adományozta neki.

Az egyházmegye érdekében kifejtett tevékenységét a papság és a hívek nagyra értékelték, amiért valamennyien sajnáljuk Böcskei László prelátus távozását.

Püspökké szentelésére 2009. március 7-én, szombaton de. 9.30 órakor, a nagyvárad **székesegyházban kerül sor.**

Szentatyánk által a szomszédos nagyvárad **egyházmegyébe rendelt új püspököt imádságainkkal és jókívánságainkkal kísérjük. Isten oltalmazza meg őt, és ajándékozzon neki sok erőt és kegyelmet a magasztos feladat teljesítéséhez.**

-Temesvár, 2008. december 23-án

+ Márton,
temesvári püspök

2006. április 10-én Gyulay Endre akkori szeged-csanádi megyés-püspök tiszteletbeli szeged-csanádi kanonokká iktatta be a Szegedi Dómban többek között Iványi László endrői plébánossal.

Gyönyörű karácsonyi koncert volt az endrői templomban advent 4. vasárnapján, december 21-én.

A Gyomaendrői Zenebarátok Kórusa énekelt, Gecseiné Sárhegyi Nóra vezényletével, valamint helyi művészek.

A következő zenedarabok hangzottak el:

Gebhardi: Glória szálljon, Bárdos La-

KARÁCSONYI KONCERT

jos: Karácsonyi bölcsődal, Liszt Ferenc: Ave Maria, Velem vándorol utamon Jézus, Otto Fischer: Lennék bár kisharang, Gomaz: Romance, Taupin: D moll Adagio, Gárdonyi Zsolt: Mennyből jövök most hozzátok, Bach: D-dór kétszólamú invenció, Chopin: A-moll mazurka, Parcell: Pásztor, pász-

tor, Gounod: Ave Maria, Beethoven: Holdfény szonáta, Doopler: Duett, Szokolay: Mi Atyánk, Arcadelt: Ave Maria, Young: Alleluja, Charpentier: Te Deum.

A koncert karácsonyi jellegét fokozta az is, hogy az egyik kórustag beteg gyerekének gyógyítására gyűjtöttünk. Köszönjük a zenészek közreműködését, és a koncerten résztvevők jóságát.

Gyomaendrődi emlékkertek és más emlékhelyek

A közelmúltban a városi képviselő-testület egyik ülésén felvetődött a használaton kívüli gyomai és endrődi temetők sorsa. Már foglalkoztam a Városunk című lapban ezzel a kérdéssel, fölvetve, hogy a szép fákkal, bokrokkal díszített temetők, amelyekben sok művészi és néprajzi, történeti értékű emlék is található, emlékker-tek: alakíthatók illetve alakítandók, amivel további romlásuk is megakadályozható, s egyszer s mind tanulságos séta helye lehet a város lakóinak.

A gondolatot támogatólag fölkarolta a gyomai gyökerű Köhler Mihály debreceni egyetemi tanár s egyben fölajánlott egy birtokában levő nagyméretű meteoritot az egyik emlékhely díszítésére.

(Tudomásom szerint a meteorit meg is érkezett Gyomaendrődre s a Gyomaendrődi önkormányzat egyik ülésén a közelmúltban elhangzott nyilatkozat szerint azt „a kommunizmus áldozatai” emlékműhöz óhajtották felhasználni (ez ott állt volna, ahol ma az egykori gyomai árvaház, ma: általános iskola) Hősök emléktáblája felőli oldalánál (szemben a 1944 gettó emléktáblájával egy csupasz beton pillér látható, amelyet a II. Világháború gyomai áldozatainak „áldozatainak” szántak).

A Képzőművészeti Lektorátus véleménye szerint azonban a meteorit – anyagánál fogva – erre a célra nem alkalmas. Így az emlékkert említett céljára sem használható, hacsak úgy nem, hogy jobb és bal oldalán egy-egy alkalmasabb terméskő pillérre helyeznék, illetve a másikkra vésnék föl a temető idővel exhumált és más-hová helyezett halottainak névsorát. (a meteorit tudomásunk a szerint jelenleg a Gyomaszolg telepén található)

Magam úgy gondoltam, hogy talán a Kató József utcai régi Református templomi temető bejáratánál lehetne a meteoritot elhelyezni: rágravírozva Papp Zsigmond gyomai képzőművész *A szántóvető és a halál* című domborművét; erre a köre lehetne följegyezni azoknak a nevét is, akik a sütőgyár bővítéséig ebben a temetőben nyugodtak, de később hamvai máshová illetve ismeretlen helyre kerültek. Papp Zsigmond domborművének ide helyezését az is indokolhatja, hogy e sírkertben több szép sírszobra található egymás után, s ennek az útnak „Papp Zsigmond sétány” ma is a közhasználatú neve. Papp Zsigmondról szólva még egy kérdés kívánkozik ide, a város kulturális emlékeinek védelmét illetően. A képzőművész, festő, aki mint presbiter a gyomai református egyház-kozség tevékeny tagja volt, s műalkotásaival gazdagította a gyomai egyházat: 1938-ban az ő tervei alapján készült a református templom műemléki értékű új orgonája, s ő tervezte és faragta a templom domborművű tölgyfa ajtóit. Egykori műhelye és művészeti hagyatéka (képek, szobrok, iparművészeti értékű faragott bútorok) egykori, Rákóczi úti lakóházában található, ahol már csak magas életkorú leánya, Futó Zoltánné él, súlyos betegen; őt is aggodalommal foglalkoztatja, hogy mi lesz halála után édesapja értékes hagyatékával. (Tudomásunk szerint a családhoz közel álló, Debrecenben élő Munkácsi László dolgozik egy Papp Zsigmond monográfián; eddig kb. 60 oldal készült el) és készíti Papp Zsigmond képeinek országos katalógusát is; megérdemelnék e munkát, hogy Papp Zsigmond városa is támogassa elkészültüket és megjelenésüket.

Néhány hónapja fölvetődött, hogy a gyomai kötődésű Bay Zoltán gépészmérnök, aki képzőművésznek készült, és mindmáig festetet, kiállítást rendezne Gyomán, ahol édesapja Bay József református lelkész volt. Ekkor derült ki, hogy Bay Zoltánnak atyai mestere volt Papp Zsigmond a festészetben: ő látta el szakmai tanácsokkal és élete végén festő felszerelését (festőállványát, ecseteit... stb. ráhagyta) Ekkor támadt az a gondolat, hogy a mester és tanítványa (a ma már magas életkorú Bay Zoltán) együtt mutatkozhatnak be Gyomán: a Művelődési Házban vagy a Vidovszky Képtárban. Bay Zoltántól tudtuk meg, hogy a közelmúltban 98 éves korában elhunyt kiváló gyomai fafaragó és faszobrász Juhász Sándor szintén Papp Zsigmond tanítványai közé tartozott, s így még teljesebb és kifejezőbb lenne a kiállítás, ha a Juhász Sándor hagyatékának legjobb darabjai is ott lennének a tervezett jubileumi gyomaendrődi kiállításon.

A Művelődési Központ igazgatója Megyeriné Csapó Ildikó aggodott a riasztó berendezés hiánya miatt, de nem zárkózott el a kiállítás megrendezéséről, sőt a két városrész – Gyoma és Endrőd – egyesülésének jövőre esedékes 25. évfordulóját különösen alkalmasnak találta erre az alkalomra. Úgy véljük, hogy az alkalom arra is lehetőséget kínál, hogy esetleg külső anyagi segítséget is kapjanak a kiállítás megrendezéséhez, ami az évfordulót szervező bizottsága is melegen támogat. (Jó volna, ha mindazok, akiknek birtokában esetleg Papp Zsigmondtól származó – festmény, szobor vagy művészien faragott bútor van, ezt bejelentenek az évforduló szervezőjénél a város házában, hogy bekekerülhessenek Munkácsi László említett katalógusába, illetve bemutatásra kerülhessenek az emlékkiállításon, természetesen a tulajdonos nevének és nemes gesztusának megemlékezésével.)

Ez az évforduló még sürgetőbben veti föl Papp Zsigmond művészeti hagyatékának megőrzését. Mint volt róla szó: legközelebbi hozzátartozója, leánya, magas életkorú és súlyos beteg. A Rákóczi úti családi otthon úgy is kissé kiesik a központi forgalomból; elképzelhető volna, hogy esetleg a Kossuth Lajos utcai – ma üres – református parókia (ahol egykor Bay Zoltán és szülei is laktak) adhatna otthont átmenetileg a Papp Zsigmond Emlékmúzeumnak és egy egyház- és várostörténeti állandó kiállításnak.

Sághy Gyula filmrendező, aki Gyoma nagyjairól is szép emlékalbumot adott ki („Bölcsőtől a koporsóig” címmel), s akinek a gyomai Kállai Ferenc színművészről, a Nemzet Színészéről készült dokumentumfilmjét éppen az évfordulón fogják városunkban bemutatni, fölvetette, hogy a mai Timár Panzióban létesüljön egy gyomaendrődi polgári kaszinó. Más helytörténeti érdekességek mellett esetleg néhány Papp Zsigmond mű is helyet kaphatna itt. A közelgő 25. jubileumi évforduló e kérdés megoldásában is segíthet.

Sajnos nem él eléggé a köztudatban, hogy egyik legnagyobb regény- és elbeszélésírónk, Móricz Zsigmond is megfordult Gyomán, sőt felolvasó estét tartott, és riportot írt a községről. Mint a Városunk hasábjain már megírtam, a húszas években Móricz Zsigmond felolvasó körutat rendezett a Dél-Alföldön, felesége Simonyi Mária színésznő közreműködésével. A felolvasások színhelye – az egy Mezőtúr kivétel – Békés megyében volt. Gyoma előkelő helyen szerepelt: két napig tartózkodott itt az író, a Hősök emléktáblái egykori „Üri kaszinó” épületében tartotta felolvasó estjét, s a nyomdaalapító Kner Izidort is, felkereste a Kossuth utcai „öreg” Kner-házban, s beszélgetésükről riportjában is beszámolt. Azokat az épületeket, ahol megfordult, illenék emléktáblával megjelölni; így az említett kaszinó (később könyvtár és iskola) épületét, valamint ugyanebben az utcában a református lelkészi lakot, (illetve ma) imatermet, ahol az író megszállt; sajnos az öreg Kner-ház ma már nem áll. Az író hosszabban ír a jó kedélyű, anekdotázó kedvű Gyomáról; s talán egy utcanévvvel is meg lehetne örökíteni Móricz Zsigmond ittjártának emlékét.

Dr. Szilágyi Ferenc

SACRAMENTUM Temetkezés

Gyomaendrőd (Gyoma), Bajcsy-Zs. u. 117.

Fiókiroda: Endrőd, Endrődi u. 9.

Állandó ügyelet: 06-30/696-71-17

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

Móra Ferenc:

NAGYÉTKŰ KÓROGYI

Nagyétkű Kórogyi nem volt valami deli levante, akitnek vitézi tetteit ország-világ ismerte volna. Jámbor kukta volt Nagy Lajos király udvarában, s késnél, villánál egyébbel nem tudott hadakozni. Azzal azonban igen tudott bánni.

Amelyik sült malacra ráfogta a fegyverét, abból egy porcogó sem maradt meg magnak. De még egy kemence rétest is megevett rá, s egy tarisznya diót azon hajastól elropogtatott utána. Akkor aztán azt mondta, hogy most már elverte az éhét.

Az udvari apródok sokat elévődtek a nagy étkű kuktával, hanem a főszakács egyszer megunt a tudományát. Megjelentette a királynak, hogy nem lehet meggyőzni a Kórogyi Péter étvágyát.

- Főleszi az egész udvari konyhát, királyom - panasolta félig bosszúsan, félig nevetve.

Lajos király nem szerette maga körül a sok léhűtő népet, de a nagy étkű Kórogyi dolgán mégis csak elnevette magát.

- Amúgy békességes, jó fiú?

- Nem vét az a légynek se, uram király, csak éppen az étvágyával nem bír. Semmit rá nem bízhatok a konyhán, mert amit süt-főz, mind maga éli el.

- Sebaj - nevetett a király -, ennyit csak elbír még a magyar király udvara. Viseljétek gondját, hogy panasza ne lehessen ránk. Ritka tudomány az övé, hátha még hasznát is vehetjük valamikor.

Ettől fogva aztán igazán gyöngyélete volt a nagy étkű Kórogyinak. Most már nemcsak az éhét verhette el, hanem jól is lakhatott kénye-kedve szerint. Ki is gömbölyödött, mint a duda, s mikor az olasz hadjáratba indult Lajos király, gurítani kellett a táborban a nagy étkű Kórogyit, mint a hordót. Rimánkodott is a főszakácsnak, hogy hadd maradhasson ő otthon házőrző pásztornak, de azt meg nem indította a könyörgés.

- Minden gulyánkat fölennéd, mire hazakerülnénk! Kiinnád rájuk a Duna vizét!

Gyere velünk, atyámfia, böjtöld meg egy kicsit a sok dínomdánomót.

Nem is szenvedte meg úgy senki az olasz hadjáratot, mint a nagy étkű Kórogyi. Maga a király is akárhánszor csak úgy a körme közül ebédelt, s bizony a jámbor kuktának se igen terítgettek asztalt. Csak akkor volt jó neki, ha egy-egy narancserdőbe bevehetette magát. Úgy ette az aranyalmát, mint más ember a cseresznyét

szokta. Hanem azért mire Nápolyig leértek, csak úgy csörgött már a csontja. Egyéb húsféléhez nemigen jutott az istenadta, hacsak varjút, verebet nem nyilazott. Utoljára pedig azok is kerültek a magyar tábor, annyit riasztgatta őket nagy étkű Kórogyi.

Három hétig tartott Nápoly ostroma, mikor a szorongatott olaszok követeket küldtek ki Lajoshoz egyezkedés végett. Nagy kísérettel jöttek a követek, válogatott hadinéppel, szálfatermetű vitézekkel. Mutogatni akarták a magyaroknak, hogy nincs nekik mit félni a magyaroktól.

Maguk fitogtatására vitézi tornát is játszottak a mezőn, dárdát hánytak, kopját törtek, s utoljára egy toronytermetű olasz levante nekiugrott a tábor mellett legelésző gulyának, fölkapta a legerősebb ökröt, s odatette Lajos király elé.

- Ilyen legényeket nevel az olasz föld, magyar urak! - fordultak oda kérkedve a nápolyi követek a királyhoz.

Csudálkozó morgás futott végig a magyar urakon, Lajos király azonban kicsinylőleg legyintett a kezével.

- Különbet tudnak ennél a magyar legények! A legkisebb kuktám is megessi azt az ökröt, amit ti megemeltetek!

Az olaszok nevettek a tréfán, azonban Lajos király komolyan előparancsolta a nagy étkű Kórogyit. Éppen sáskákat szedett az istenadta a mezőn, s átkozta az olasz földet, hogy különb húst nem terem.

- Készülj az ebédre, Péter fiam - mondta a főszakács -, meg kell mentened a magyar becsületét. Meg kell enned az ökröt.

Azt mondta rá Péter kukta, hogy ő arra mindig készen van, csak az ebéd készen legyen. S addig is, míg elkészül, megevett elüljáróba két kukoricakenyeret. A követek közül pedig az egyik kiment a konyhába, vigyázni, hogy elkészítik-e az egész ökröt. A másik meg odaült a nagy étkű Kórogyi mellé, hogy ugyan hova teszi azt a tenger húst.

Hát biz azt nézhette egész estig, ahogy Péter a galérja mögé hajgálja. Remekelt a főszakács, csinált vagy harminc fogást az ökröből. Sütötte peccsenyének, főzte becsinálnak, készítette borsos lével, tárkonnyal, tejfölös mártással, gyömbérrel, kavarta káposztával, keverte mindenféle fűszerszámmal. Péter pedig ette lélegzet nélkül, az egyik szája végén tömte befelé a húst, a másikon szórta kifelé a csontot, s mire mindent leeresztgetett a horpaszába, alig látszott ki a csonthegyek közül. Akkor aztán azt mondta nagy alázatosan:

- Tán hozhatnák is már azt az ökröt, mert ez a sok mindenféle pász-pász majd el találja venni az étvágyamat!

Lajos király olyan jóízűen nevetett, hogy a könnye is kicsordult bele, a követek pedig ész nélkül takarodtak vissza Nápolyba, s kinyitották a város kapuit a magyarok előtt. Olyan emberekkel nem lehet harcolni, akik közül a legalábbvaló is egy ökröt eszik meg együttlében, s még akkor azt kérdezi, hogy hol van a többi.

Igy vette hasznát Lajos király a nagy étkű Kórogyi tudományának, s volt rá gondja, hogy többet ne kelljen neki tücskőn, verében élni.

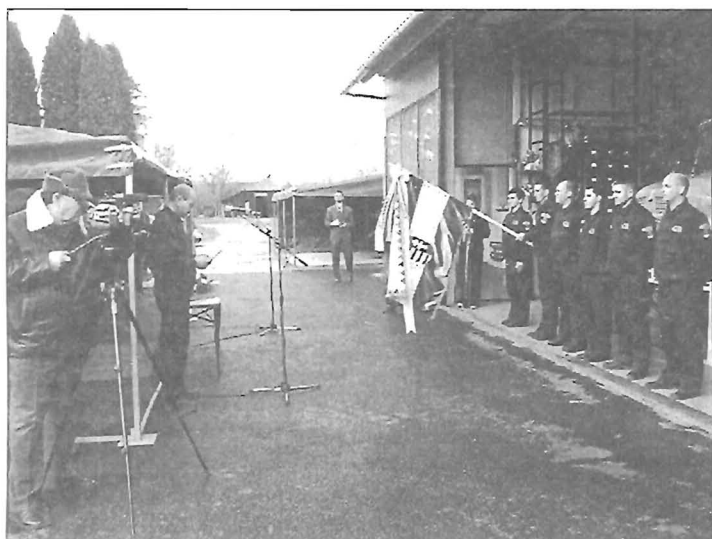
Jelentős átalakulás előtt a városi tűzoltóság

2008. december 1. jelentős időpont a Gyomaendrőd Város Tűzoltó Egyesület életében. Ettől az időponttól a Gyomaendrődi, Hunyai és Csárdaszállási Önkormányzatokkal közösen alapított önkéntes köztisztviselői tűzoltóság kezdte meg működését. Ez azt jelenti, hogy a Hunyai, Csárdaszállási, Gyomaendrődi Önkéntes Tűzoltóság mint önálló működési területtel rendelkező tűzoltóság lát el szolgálatot, vagyis Gyomaendrődön helyből érkezik a segítség, valamint Hunyára és Csárdaszállásra is a Gyomaendrődi tűzoltók vonulnak elsőként.

Az Önkéntes Tűzoltóság megalakulásának tiszteletére december 5-én nagyszabású ünnepséget rendeztek a tűzoltó laktanya udvarán. Az ünnepségen megjelent Dr. Tatár Attila tűzoltó altábornagy, az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója, Várfi András polgármester, Dr. Gáti Zoltán tűzoltó ezredes, a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója, Balog László, a Létesítményi és Önkéntes Tűzoltóságok Országos Szövetségének elnöke, valamint további meghívott vendégek. Az ünnepség keretén belül esküt tettek az önkéntes tűzoltóság tűzoltói és a tűzoltó egyesület zászlajára Várfi András polgármester és Szilágyi Sándor az egyesület elnöke emlékszalagot tűzött.

Az ünnepség zárásaként a vendégek állófogadáson vettek részt.

Az önkéntes tűzoltóság megalakulása óta három eseménynél bizonyították a gyomaendrődi tűzoltók.

Trodalmi oldal

Arany János: Honnan és hová?

Mily rövid az élet...!
Mint hullócsillag futása,
Mely földünk körébe jutva,
Lángra gyúl, és tűz- barázdát
Írva elszalad, gyorsabban,
Mint egyet pillantanál.
Útja honnan jött? hová visz?...
Míg sötét volt, s újra az lesz,
A világ-űr végtelenjén
Hol bolyongott? és hová fog?...
Ki tudná megmondani!
Míg tündöklött, addig élt.

S honnan jössz te, lélek...
Mely csak e föld gőz- körében
Vetve lángot, addig fényel,
Amíg éppen áthaladsz;
Bölcsöd és sirod homály.
Akkor lobbanál-e föl csak
Az állatban, s véle múlsz el?...
Vagy jövel a végtelenből
Ismeretlen, hosszú pályán,
S visszatérsz azon megint?...
Oh, ha nem volt, és ha nincs
E parányi csillogáson
Innen és túl folytatás:
Mily rövid az élet!

Megfelelsz te, lélek.
Volt idő, mikor tagadták
A futamló csillagot:
Semmi az, csak földi pára,
Lobban, és fut, és el- ég.
Most a szellemet tagadják:
Semmi az, csupán anyag,
Agyvelő, vér és ideg
Összhatása, mely azonnal
Véget ér, ha szétbomol
Agyvelő, vér és ideg.
Az anyag a halhatatlan:
Füben- fában újra éled,
Összetársul, meg elszéled
Mindörökké, szakadatlan;
Hanem e feltámadást
A szellem nem éri meg:
Ez üres hang, nincs sehol,
Pusztá réme ferde agynak,
Milyet századok ránk hagynak-
S csak zavarja a tudást.

Oh, ti, akik jobb felemnek
Már e földön mély sirt ástok:
Oly bizonyos hát tudástok,
Hogy helye sincs védelemnek?
Nem mond ellen az a szellem,
Mely kutat, hogy támaszt leljen
Megtagadni önmagát?
S nem rettegne, ha meglelte

- Mit tudása így teremte-
Azt az örök éjszakát?...
Ah, jobb volna kissé várni,
Nehogy úgy találjon járt
Az a híres tudomány,
Mint ama gyors fényvel jára,
Mit csillagnak vélt a golyhó,
Ő azt mondá: csak gyúlt pára:
S im, ma áll, hogy égi bolygó-
Mi lehet még ezután?

Ami annyi szívbe oltva
Élt világ kezdete oltá;
Mit remélt a hindu, párz;
Amért lángolt annyi oltár,
Zengett Szíonon a zoltár:
Hogy nem addig tart az élet
Míg alatt a testbe' jársz;
Hanem egykor újraéled,
S költözzék bár fűbe, fába
Vagy keresztül állaton:
Lesz idő, hogy visszatérhet
Régi nemes alakjába,
Megtisztúlva, szabadon:
Vagy a „boldogok szigetjén”,
Mint hívé a boldog hellén,
Vagy az üdvözültek helyén,
Mint reméli a keresztyén,
Lesz dicsőebb folytatása:
Én ezt meg nem tagadom.-
Mit hisz a tudós? ő látta.

Földi pályám' ami nézi:
Annak immár vége lesz,
Vissza senki nem idézi;-
S rövid foglalatlja ez:

Mély homályban, éjfél tájban,
Kis fény is ha nagynak tetszik,
Hogy a föld körén bolyongtam:
Egy barázdát én is vontam.
Az emberek ráveték
Pillantásukat egy percig,-
S egy tudós tán megfigyelt
És lapjára, sok száz jelhez
-Ahogy csillagfutást felvesz-
Könnyed, vékony karcollással
Rólam is tön némi jelt,
Mire reggel ő sem ismer;
S összevétí annyi mással
A jövődő nemzedék,
Mely se kérde tán, se tudja,
Nem is igen lesz rá gondja:
Hogy itt éltem, s a tömegben
Én is lantot pengeték.

Arany János és Babits Mihály

Babits Mihály: Zoltár férfihangra

Consolatio mystica

Tudod hogy érted történeket mindenek - mit
busulsz?
A csillagok örök forgása néked forog
és hozzád szól, rád tartozik, érted van minden
dolog
a te bűnös lelkedért.

Ó hidd el nekem, benned a Cél és nálad a Kulcs.
Madárka tolla se hull ki - ég se zeng -, föld
se remeg,
hogy az Isten rád ne gondolna. Az Istent sem
értheti meg,
aki téged meg nem ért.

Mert kedvedért alkotott mennyet és földet és
tengereket,
hogy benned teljesedjenek; - s korok történetét
szerezte meséskönyvedül, - s napba mártotta
ecsetét,
hogy kifesse lelkedet.

Kinek színezte a hajnalt, az alkonyt, az emberek
arcát? Mind teneked!
És kinek kevert sorsokat és örömet és bánatot,
hogy gazdag legyen a lelked? És kinek adott
annyi bús szerelmeket,

szerelmek bűnét és gyászatát? s hogy bűn és gyász
egysúlyu legyen,
eleve elosztott számodra szépen derűt és borút,
sorsot és véletlent, világ nyomorát, inséget,
háborút,
mindent a lelkedre mért

öltöny gyanánt: - úgy van! eónok zúgtak, tengerek
száradtak, hogy a lelked: legyen
császárok vétkeztek, seregek törtek, hogy meg-
kapd azt a bűt,
amit meg kellett kapnod, és világok vihara fűtt
a te bűnös lelkedért!

Mert ne gondold hogy annyi vagy, amennyi lát-
szol magadnak,
mert mint látásodból kinőtt szemed és homlokod,
úgy nagyobb
részed énedből, s nem ismered föl sorsod és
csillagod
tükörében magadat,

és nem sejtéd hogy véletlenszerűen belőled fakadnak,
és nem tudod hogy messze Napokban tennen erőd
ráng és a planeták félrehabilitálják pályád előtt
az adamant rudakat.

Ízes Ízek

Január

Rántott sajtokockák

Kevés olajból és lisztből világos rántást készítünk, s ezt fél liter forró tejjel eresztjük fel. Habverővel lassú tűzön simára dolgozzuk. Tesztünk bele sót, borsot és szerecsendiót, és belekeverünk 15 dkg reszelt sajtot (pl. füstöltet), és újból simára dolgozzuk. Akkor jó, ha vaj sűrűségű a massa. Egy tálcára kiterítjük és hagyjuk meghűlni. Ekkor felkockázzuk, a kokákat bepanírozzuk és forró olajban kisütjük. Majonézzel, mustárral, salátával tálaljuk.

Seidl Ambrus

Hájas kiflire éhes? Endrődi hájas kifli, káposztáslepeny... stb. sütését kelt tésztából és egyéb, tájfellegű sütemények készítését vállalom. Telefonszám: 06-66/284-155; 06-20/770-87-80

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt áron lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja.

Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

Műanyag ajtók, ablakok, téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

↳ SZONDER ↳

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

*Hítellelőőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!*

Telemax Távközléstechnika

Bronze csomag 2800 Ft/hó !!!

UPC Direct

Havi plusz 1250 Ft-ért 3 tévén nézhet
különböző műsort egyidejűleg

A részletes feltételekről érdeklődjön-üzletünkben

LCD vagy PLAZMA TV-je van? Minőségi tévézést szeretne?

Hello HD **HBO HD**
Havi 2500 Ft-ért
Részletekről érdeklődjön üzletünkben

Megkezdjük biztonságtechnikai termékek forgalmazását
Videomegfigyelők - Kamerák
Riasztók - Kaputechnika
Akkuk - Kellékek

Békéscsaba Gyóni Géza u. 6.
Tel: 66/442-755; 20/337-8010

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múlnak el ők, léik szívünkben élnek:
Hába szállnak árnyak, álmodó évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

GELLAI IMRE, TÍMÁR IRMA férje, aki Gyomaendrődön a Micsurin utcában lakott, december 17-én, hétéves betegség után az örök hazába költözött. Gyászolja:

felesége, fiai és a család

FARKASINCZKY ILONA, FARKASINSZKI EDE felesége, aki Gyomaendrődön a Szabadság utcában lakott, az örökkévalóság honába költözött. Gyászolja: férje, fia, leánya és a család

HORNOK PIROSKA EMMA, PINTÉR JÓZSEF özvegye, aki a Fazekasi u. 1. sz. alatt lakott, december 14-én örök pihe-nőre tért. Gyászolja családjá

HUNYA SIMON, VASZKÓ MARGIT férje, aki a Polányi Máté u. 2. sz. alatt élt, december 18-án az égi otthon lakója lett. Gyászolja: felesége, leányai és a család

KLIMO KRISZTINA, SZAKÁLOS MÁTÉ felesége, aki a Szélmalom utcában élt, december 18-án az örök hazába költözött. Gyászolja férje, leányai és a család

MARÓDI MIHÁLY, aki Endrődön a Polányi Máté utcában lakott, december 1-jén az égi hazába költözött. Gyászolja családjá

PAPP ANDRÁS, aki Hunyán az Ady u. 12. sz. alatt élt, 72 éves korában váratlanul elhunyt. Gyászolják rokonai

TÍMÁR MARGIT, OLÁH LÁSZLÓ özvegye, Décsi utcai lakos, december 8-án hosszú, türelemmel viselt betegség után megtért Égi Urához. Gyászolja családjá

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezésünk halálzási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

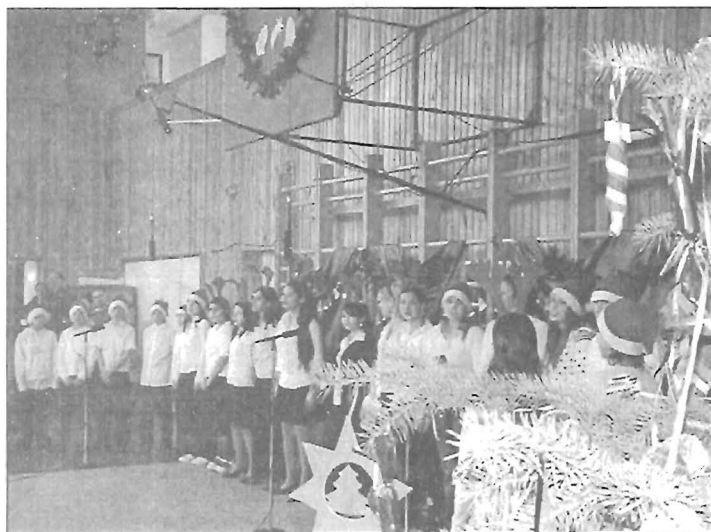
Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhatalmú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Férfi-énekből

Határ Győző gyomai születésű író és felesége, Piroksa asszony az endrődi templomban. A kép az 1990-es években készült.

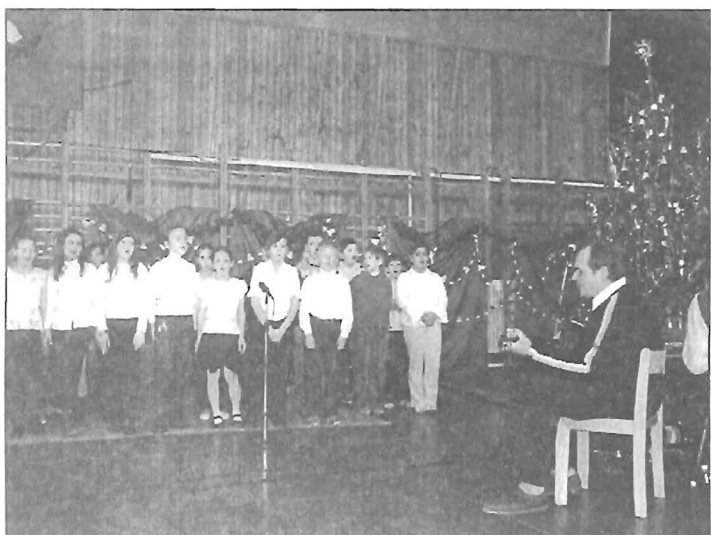
A decemberi ünnepkör eseményei a Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskolában

A tanulók német nyelven köszöntik a karácsonyt

Az Endrődi Betlehemes-t ebben az évben is a 6. osztályosok adták elő

Negyedikesek ünnepi műsora

A december iskolánkban is a Mikulás várás izgalmával kezdődött. A gyerekek ajándékokat készítettek egymásnak és nagyon örültek a Mikulástól kapott csomagoknak is.

A 4. osztályosok ellátogattak egykori óvodáikba, ahol közös játékkal, ajándékkal ünnepeltek. Meglátogatták az idősek otthonának lakóit, ahol ünnepi műsorral idézték meg a karácsonyi hangulatát.

Az 1. b osztályosok a Esélyklub vendégei voltak, ahol nagyon jól érezték magukat.

Iskolánkban a december a várakozás, az ünnepi készülődés hangulatában telt. Minden osztály feldíszítette az osztálytermét, és sokan készültek műsorral a karácsonyi ünnepségre. A folyosói kiállítást látván a decemberi ünnepkörhöz kapcsolódó mesevilág elevenedik meg előttünk. Az ünnepi készülődés és a közös karácsonyi ünnepségek alkalmat teremtett arra, hogy kifejezzük érzéseinket, javítsuk közösségi kapcsolatainkat. Reméljük, hogy ez alatt a néhány hét alatt gyermekek és felnőttek, mi mindannyian egy kicsit jobb emberré váltunk.

Az iskola tanulóit és dolgozóit

Meghívott vendégeink a gyermekek körében

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Januári ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- kandallók, szenes kályhák, füstcsövek
- olajradiátorok, hősugárzók
- festékárúk: zománc, olaj falfestékek
- csempe ragasztók, glettanyagok, esetek
- szivattyúk, tömlők, kéziszerszámok
- csavarok, szegek, huzalok, kerítés drótok
- műanyag kukák 110 l - 120 l, műanyag hordók
- alu létrák, balták, fejszék, fűrészek
- láncfűrészek, fűrőgépek, sarokcsiszolók
- munkavédelmi bakancsok, kesztyűk, ruhák
- szőnyegek, asztalterítők, fürdőszoba szőnyegek
- fóliák, műanyag zsákok, zsinegek

Várom kedves vásárlóimat!
Boldog új évet!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

fi keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 165 Ft

XVI. évfolyam 2. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2009. február

A tartalomból:

Az Endrődiek Baráti Köre Egyesület felhívása

A magyar kultúra napja Szatmárcsékén - 6. oldal

Gyomaendrődiek Világtalálkozója - Programtervezet a 9. oldalon

A Rózsahelyi Kálmán Általános Iskola
eseményei az első félévben - 12. oldal
Varga Rita a Könyvtárhasználat megyei bajnokja

Országos galamb és baromfi kiállítás - 20. oldal

Tájékoztatjuk tisztelt tagtársainkat és érdeklődőket, hogy az éves rendes közgyűlé-
sünket 2009. február 14-én (szombat) dél-
előtt 10 órai kezdettel tartjuk a szokott helyen
(SZÁMALK Étterem Budapest, XI. ker. Etele u.
68.)

Kérjük a jelenlegi és a belépni szándéko-
zó tagtársainkat, hogy részvételi szándéku-
kat 2009. február 10-ig jelezni szíveskedjenek
Timár Imrének (061-3267-567) vagy Ladányi
Gábornénak (0666-285-329).

Az Endrődiek utaztatását autóbusszal ki-
vánjuk megoldani, de a szervezést csak a lét-
szám pontos ismeretében tudjuk bonyolítani
ezért mielőbbi jelentkezésüket várjuk.

A közgyűlés napirendje és körülményei a
megszokott menürend szerint van tervezve,
ebéddel egybekötve.

Gondoljuk, hogy akik a tavalyi rendezvé-
nyeinken részt vettek tovább tudták adni azok
élményekben gazdag programjainak hangula-
tát. A vezetőség január 19-én Endrődön meg-
beszélte az egyesületünk éves programját és
ismételten rögzítette, hogy változatlanul nyi-
tottak vagyunk minden rendezvény iránt, ami
szorosabbá teheti az elszármazottak és a szülő-
föld kapcsolatát. A közgyűlés előrehozott idő-
pontja is azt célozza, hogy a március 13-15. kö-
zötti Gyomaendrődiek Világtalálkozásán való

részvételt szorgalmazzuk.

Az éves programunkban kiemelten szerep-
el a május 8-10-e közötti endrődi összejuve-
tel, ami kapcsolódik a Rózsahelyi Napokhoz
és egy-két meglepetést is tartogat. A nyári le-
hetőségek közül kiemelten tudnánk ajánlani a
Nemzetközi Halfőző Versenyt és az Augusztus
20-i Sokadalom elnevezéssel szereplő rendez-
vényt, melynek a lakodalmas estje tavaly nagy
sikert aratott.

A fentiekkel kapcsolatban előzetes tájé-
koztatónk alapján reméljük, hogy sikerül egyre
több elszármazottunkban felébreszteni a szü-
löföldi kötődést, melyhez legegyszerűbb út a
Baráti Körön keresztül vezet. Sok érdekes ese-
ménnyről lehetne és kellene beszámolni, mely-
hez várunk irni szerető aktivistákat is.

Az alábbiakban egy kép erejéig tájékoz-
tatjuk kedves olvasóinkat, hogy 2008. október
1-jén a Gyomaendrőd Városháza dísztermében
Szabó Béla villamosmérnök tagtársunk elő-
adást tartott a Mindentudás Egyeteme keretén
belül a Duna TV szerkesztésében, ahol az űrha-
józásban nélkülözhetetlen Pille nevű sugárzás-
mérő műszeréről adott tájékoztató előadást,
melynek kifejllesztésében úttörő szerepe volt.

A kép azt a pillanatot örökíti meg, amikor
egy ilyen Pille műszer a Baráti Kör vezetőségi
ülésén átadásra került a városunk részére kiállít-
tás céljára. (fénykép a 9. oldalon látható)

A vezetőség nevében: *Timár Imre elnök*

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Tisztelt Véralók! Tisztelt Lakosság!

A Magyar Vöröskereszt Területi Szervezete VÉRADÁST szervez Gyomaendrődön.

Egy-egy véradás alkalmával nem csak másokon, hanem saját magunkon is segíthetünk. Kutatások szerint a véradás által erősödik immunrendszerünk, valamint önkontrollt is jelent számunkra. Most a téli megbetegedések, gyakoribb balesetek miatt még nagyobb szükség van az Önök segítségnyújtására.

Egy véradás alkalmával 3 életet menthet meg és ehhez annyi szükséges, hogy eljöjjön az **Endródi Községi Házba 2009. február 16-án (hétfő) 8.00 – 11.00 óra között.** (Véralók felvétele: 10.30-ig!)

Személyi igazolványát és TAJ-kártyáját feltétlenül hozza magával!

Köszönettel: a MKK Területi Szervezete

Kedves Támogatóink és Segítőink! Adószámunk 2008. október 9-től megváltozott, mivel székhelyünk Gyomaendrődre (Békés megye) került. A **Templárius Alapítvány új adószáma:** 18856617-1-04

Kérem, az 1% felajánlásánál vegyék figyelembe a változást, és az felajánlott összeget az új adószámra hivatkozva tegyék meg.

Köszönettel: Ungvölgyi János kuratóriumi elnök

Nálunk járt az Önkormányzati Miniszter, dr. Gyenesei István

Munkareggelin láthattuk vendégül az önkormányzati és területfejlesztési minisztert, aki a mi meghívásunkra érkezett először Békés megyébe. Elkísérte őt Farkas Zoltán, a megyegyűlés elnökhelyettese.

Meghívásunk célja nemcsak az volt, hogy megismerje a településünket, hanem az is, hogy rávilágítsunk Békés megye problémáira.

A Fórumon, amelynek Békéscsabán a Megyeháza adott helyet, jelen volt a megye legtöbb településének polgármestere, településvezetője. A vitaindítón 8 pontban foglaltam össze azokat a problémákat, amelyekre választ szeretnénk volna kapni: önkormányzatiság, körjegyzőség, kistérség, oktatás, mezőgazdaság, infrastruktúra, megújuló energiák, munkahely-teremtés.

Célomnak tekintetem azt is, hogy megmutassam neki a Mezőberény-Szarvas közötti utat, amelynek felújítását nagyon szeretnénk. Pozitív benyomással távozott településünkről.

Békéscsabán a Fórumot azzal fejezte be: Hunya a jó példa arra, hogyan kell egy települést talpra állítani.

Petényi Szilárdné
Hunya polgármestere

AZ ENDRÓDI KÖZÖSSÉGI HÁZ FEBRUÁRI PROGRAMJA

Február 6-án Mosonyi Ferenc zenés délutánja (Máté Péter dalok előadása) Kezdesi időpont: 15. 00 óra

Február 13-án Itt a hang áll a bál zenés interaktív műsor

óvodások, kisiskolások részére. Kezdesi időpont: 13. 00 óra

Február 14-én Jobbik gyűlés. Meghívott vendég: ifj. Hegedűs

Lóránt. Kezdesi időpont még nem tisztázott.

Február 21-én Egyházközségi vacsora.

Március 7-én Nőnap ebéd a Barátság Klub szervezésében.

Kezdesi időpont: 14. 00 óra

MEGHÍVÓ

Beszélgetésre hívunk minden jó szándékú, hazája iránt felelősen gondolkodó embert

2009. február 14-én, szombaton, 16 órától
az ENDRÓDI KÖZÖSSÉGI HÁZBA
Blaha L. út 21.

A lakossági fórum témaköre:

**„HALHATATLAN SZERETET
és VÉDŐ GYŰLŐLET”**

Az előadás vendége és előadója:

Ifj. HEGEDŰS LÓRÁNT

református lelkész, volt országgyűlési képviselő

A lakossági fórum a Jobbik Magyarországért Mozgalom és a Magyar Gárda gyomaendrői alapszervezete szervezésében jön létre, melyre minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk.

Az „Élet másokért” kh. Egyesület 2008. évben 19.335,-Ft SZJA 1%-t kapott, melyet a 2008. december 19-én megrendezett 25 tartósan beteg gyermeket nevelő család karácsonyi ajándékozására fordítottunk.

Köszönünk minden segítséget!

RAU ÁDÁMNÉ KITŰNTETÉSE

2008. december 13-án Rau Ádámné hunyai lakos, a Véraló Mozgalomért Ezüstérem kitüntetésben részesült a véradásért végzett kimagasló szervező munkájáért.

Szerkesztőségünk is szeretettel gratulál e szép kitüntetéshez.

A MAGYAR VÖRÖSKERESZT ORSZÁGOS TITKÁRSÁGA CS-2009

Rau Ádámné

A VÉRADÓ MOZGALOM ÉRDEKÉBEN
VÉGZETT
KIMAGASLÓ SZERVEZŐ MUNKÁJÁÉRT

A VÉRADÓ MOZGALOM ÉRT

ezüst emlékéremmel
adományozva

Budapest, 2008. november 27.

[Signature]
Elnök

[Signature]
Főtitkár

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület januárban

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő díjakról szóló helyi szabályozás módosítása
A Térségi Gondozási Központ elkészítette a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, s a térítési díjakról szóló, helyi szabályozás módosítását.

Ennek értelmében az intézményen belül szolgáltatásokra, és nem telephelyekre javasolta a megfizetendő térítési díjak megállapítását, így az igénybevevő bármely telephelyen azonos térítési díjért juthatnak hozzá az azonos szolgáltatáshoz.

A szabályozás meghatározza az ellátási formát, az ellátások igénybevételének módját, valamint a térítési díjakat is.

Az egyes pénzbeli és természetbeni szociális ellátások nyújtásának feltételeiről szóló helyi szabályozás módosítása

A Képviselő-testület elvégezte a szociális ellátásokról szóló Kt. rendelet általános felülvizsgálatát.

Az alábbi táblázat foglalja magába a változásokat.

1. Táblázat

Átmeneti segély formája	Jövedelemhatár		Adható összeg-maximum	
	Régi	Új	Régi	Új
Átmeneti segély átmeneti életfenntartást veszélyeztető többletkiadásokra: -8 napot meghaladó kórházi kezelés, betegség -temetési kiadások	Család: 28. 500.- Ft alatt Egyedülálló: 42. 750.- Ft alatt egy főre eső jövedelem 57. 000.- Ft alatt Nincs vagyona	Család: 28. 500.- Ft alatt Egyedülálló: 42. 750.- Ft alatt Család: 57. 000.- Ft alatt Egyedül élő: 65. 500.- Ft Nincs vagyona	10. 000.- Ft 10. 000.- Ft	10. 000.- Ft
Átmeneti segély magas gyógyszerköltség enyhítésére	Nem jogosult közgyógyellátásra Gyógyszerkiadás eléri a 7. 125.- Ft-ot Egy főre jutó jövedelem: 57. 000.- Ft alatt	Nem jogosult közgyógyellátásra Gyógyszerkiadás eléri az 5. 000.- Ft-ot Család: 57. 000.- Ft alatt Egyedül élő: 65. 550.- Ft	Gyógyszerköltség 50%-a, de ma: 10. 000.- Ft, ha a jöv. 28. 500.- Ft alatt 7500.- Ft, ha a jöv. 28. 500.- Ft 42. 700.- Ft 5000.- Ft, ha a jöv. 42. 750.- 57.000.- Ft között van	Gyógyszerköltség 50%-a, de max: 10.000.- Ft ha a jöv. 28.500.- Ft alatt 7500.- Ft ha a jöv. 28.500.- Ft 42.700.- Ft 5000.- Ft ha a jöv. 42.750.- 65.500.- Ft között van
Átmeneti segély helyi menetrend szerinti közlekedésben érvényes bérletjegy megváltására.	Egy főre eső jövedelem: 57.000.- Ft alatt	Család 57.000.- Ft alatt Egyedül élő: 65.500.- Ft Nincs vagyona	Mindenkori bérlet ára, annak maximum 12-szerese	Mindenkori bérlet ára, annak maximum 12-szerese
Átmeneti segély elemi kár esetén	Család: 85.000.- Ft alatt Lakásigény nem haladja meg Nincs vagyona	Család: 85.000.- Ft alatt Egyedül élő: 94.000.- Ft alatt Lakásigény nem haladja meg Nincs vagyona	Nincs beszabályozva	100.000.- Ft
Átmeneti segély krízis helyzetre		Család: 85.000.- Ft alatt Egyedül élő: 94.000.- Ft alatt Nincs vagyona		50.000.- Ft

Temetkezési szolgáltatások díjtételének módosítása

Gyomaendrőd Önkormányzata a temetkezési feladatok ellátásával a Gyomaszolg Ipari Park Kft.-t bízta meg, aki 1992 március 1-től végzi e tevékenységet. A Kft. 2009 évben kérelmet nyújtott be a Képviselő-testület felé, miszerint átlagosan 8%-al kívánja emelni a szolgáltatások díjtételeit.

A Képviselő-testület hozzájárult az árak emeléséhez.

A vállalkozói szemétszállítási díjakra vonatkozó helyi rendelet módosítása

A szemétszállítási díjak 2009. február elsejétől nem csak a lakosság részére, hanem a vállalkozások esetében is egységesen 5%-al fognak emelkedni.

A várható díjtételek:

2. Táblázat

Ürtartalom (liter)	Üritési díj (Ft) bruttó
80	515
110-120	775
1100	3.875
5000	10.737

Központi intézményi konyha létrehozása

Ötödik alkalommal került a Képviselő-testület elé az előterjesztés, de döntést hozni egyszer sem sikerült. Ennek oka igen szerteágazó, de minden esetben figyelemre méltó volt az a szülői akarat, amelyben kinyilvánították, hogy nem kívánják az intézményi konyhák átszervezését.

A január 29-i testületi ülésen módosító indítvány kezdeményezésével került levételre a napirendről a központi konyha létrehozása.

Autóbusz próbajáratról tájékoztatás - Nagylapos

Mint azt egy korábbi számban ismertettük, a MOBILBUSZ Közlekedési Kft. a Nagylapason élők kérésére próbajáratot indított egy hónapos időtartamra. A Kft. tájékoztatása szerint a járatokon átlag 2-6 fő utazott. „A szerdai 1 kanyar 4000 Ft-ba, A szombati 1 kanyar 5000 Ft-ba került” (külön embert kellett berendelni).

A heti két alkalommal történő szállítás a 2009. évben 423.000Ft-tal terhelné a költségvetést.

A Képviselő-testület úgy határozott, hogy április végéig továbbműködteti a járatot.

Álláshelyekre pályázati kiírás

A Gyomaszolg Ipari Park Kft. valamint a Gyomaközszolg Kft. ügyvezetőjének megbízása 2009. május 14. napjáig tart. Ezért Gyomaendrőd Város Önkormányzat Képviselő-testülete pályázatot hirdet az ügyvezető igazgató álláshely együttes betöltésére. A pályázat benyújtásának határideje: 2009. március 10. Az állás 2009. május 15. napjától betölthető.

Gyomaendrőd Liget Fürdő és Szolgáltató Kft. ügyvezetőjének megbízása 2009. május 31. napjával lejár. Benyújtási határidő: 2009. március 10. A pályázattal összefüggésben információt nyújt az érdeklődőknek Várli András polgármester a 386-122/131-es telefonon.

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete nyílt pályázatot hirdet önkormányzati főépítési feladatok megbízásos jogviszonyban történő ellátására. A megbízás 2009. március 15-től 2011. december 31-ig szól. A feladat ellátásával kapcsolatban érdeklődni lehet: Liszkainé Nagy Mária városüzemeltetési osztályvezetőnél.

Gyomaendrőd 20 éve város

Gyomaendrőd 1982. január elsejével jött létre Gyoma és Endrőd egyesülésével. Azonban a remélt városi címet csak később, 1989.

március 1-jén kapta meg, az ünnepségre, pedig március 30-án került sor. A városi rang elnyerése történelmi jelentőségű azért, mert a XIX. században Gyoma birtokolta már a „mezővárosi” rangot.

A Képviselő-testület elfogadta azt a határozati javaslatot, hogy a 20 éves évforduló nyitóeseménye 2009. március 13-án a IV. Gyomaendrődiek Világtalálkozójának első napja, záróeseménye a 2009. október 23-i ünnepi testületi ülés.

A rendezvényeket a Polgármesteri Hivatal Titkársága koordinálja majd, melyhez csatlakozhatnak a város politikai és civil szervezetei is.

Lehóczkiné Timár Irén képviselő

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Gellai Imre

1934-2008

Gellai Imre 1934. március 22-én született Gellai János kovácsmester és Gellai Mária háztartásbeli negyedik gyermekeként.

A hat gyermek nevelése nem kis gondot jelentett az édesanyának. A nyolc osztály elvégzése után nem volt ritka, mikor a műhelyben segített az édesapának, sőt már korábban is. A továbbtanulásról szó sem lehetett, hisz akkor már három gyermek tanult, így neki kellett a föld megmunkálásába beletanulni. A lovat nagyon szerette, így boldogan végezte ezt a feladatot.

1952-ben megkezdődött az I. típusú TSZ szervezés, ahol mint könyvelő is dolgozott.

1954-ben bevonult katonának két évre.

1956-ban házasságot kötött Timár Irmával. Két fiuk született, Imre 1958-ban, Zoltán 1963-ban.

Újra következett a nagy TSZ-be kényszerítés éve, így az endrődi Búzakalászbba lépett be, de még a lovait se engedték neki hajtani. Nagy bánatára gyalogmunkás lett.

Nekilátott a tanulásnak levelező tagozaton. Előbb a kettős könyvelést végezte el két év alatt, majd a Szarvasi Mezőgazdasági Technikumba jelentkezett és végezte el. Ekkor került át a gyomai Győzelem TSZ-be mint könyvelő. Inkább a határ-

ba vágyott, és lett brigádvezető. Nagy öröme lóháton járta a határt.

Közben áthívták a Dózsa TSZ-be kerületvezetőnek.

Egyenesen a határba ment ki érte a fekete Volga, és hozták be a Győzelem TSZ székházába. A tagság akaratából lett elnök, 380 szavazattal, 90 ellenszavazat mellett.

A szanálásra ítélt TSZ-ből 1975-81 között háromszor lett kiváló TSZ. Több miniszteri elismerő oklevelet is kapott. 16 évig volt TSZ elnök, több kitüntetés birtokosa. Sok jutalomutat is kapott Görögországba, Törökországba, Jugoszláviába, Moszkvába, Németországba, Amerikába.

Nyugdíjazása után is nagy tervekkel és erővel kezdett el gazdálkodni. Tanyát vett, a saját földje mellé bérelt 120 hektáron gazdálkodott. Gépesített. Nem akarta elismerni, hogy az idő eljárt. A betegség felülkerekedett mindenben, akaraton, terven.

Hét éve egy ártatlannak tűnő szűrésen derült ki, hogy áttetes rosszindulatú kór támadta meg a szervezetét. Öt éve műtötték. Minden erejét összeszedve harcolt, küzdött, de egyhónapos rohamos romlás, három hét kórház után csak bekövetkezett a tragédia, ereje napról napra fogyott.

Súlyos betegségét türelemmel viselte hét éven át. Hitt és bízott abba, hogy a jó Isten nem hagyja el. A legnehezebb időszakokban sem vesztette el hitét, mindig hitt a jó Istenben. Legnehezebb pillanataiban azt mondta: „Az Úr Jézus is sokat szenvedett érettünk”.

Végül szentségekkel ellátva, megnyugodva eltávozott.

Bízunk benne, hogy az Égi Haza várta.

Jézus az én reményem mély sir földjön be bár,
Nincs ok remegve félnem, rám a menny üdve vár.
Boldog ki hisz nevemben e szó örökkön él,
Az üdv megmérhetetlen melyet nekünk ígér.

Békén megyek elődbe irgalmas Jézusom,
Te hívsz fel nagy égbe hol nincsen fájdalom,
Te tisztítál meg engem s megkéreled Atyád,
Ki most nekem a mennyben örök jutalmat ad.

Hozzad méltó dicséret kinek jó ajkaira,
Ki értünk adtad élted óh Isten egy fia.
Nem fáj már a betegség, a menny az én honom,
Óh drága nagy kegyesség, óh égi irgalom.

Az élet száz bajában Te védteél engemet,
Most a hívők lakában Te adsz nekem helyet.
Óh boldog én ki pályám csendben lezárhatom,
Lelkem neked ajánlván, Megváltó Jézusom.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

KAZINCZY SZÉPKIEJTÉSI VERSENY A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN ÉS ÓVODÁBAN

2009. január 19-én került megrendezésre a Kazinczyról elnevezett „Szép Magyar Beszéd” Verseny, amelyet Hunya Jolán tanárnő rendezett, immáron sokadik alkalommal.

Két korosztály: 5-6. valamint 7-8. osztály szabadon választott és kötelező szöveg olvasását hallgatta meg a zsűri.

A legszebben olvasó és beszélő tanulók a következők voltak: I. helyezett: Almási Viktória 6.a, II. helyezett: Szonda Lili 5. b, III. helyezett: Sipos Fanni 6. b és Tóth Anna 6. c. A nagyobb diákok közül pedig: Hunya Gréta 8. b és Tóth Vanda 7. b osztályos tanulók bizonyultak a legjobbaknak.

A legeredményesebb tanulók Mezőberénybe készülnek a területi Kazinczy Versenyre.

Felkészítő nevelők: Kónya Márta, Balla Károlyné és Hunya Jolán tanárnők.

Varga Tamás Megyei Matematika Versenyen 2009. január 13-án, Békéscsabán R. Nagy Tibor hetedik, Epresi Konrád tizenkettedik, Fülöp Béla huszonegyedik helyezést ér el, mindannyian 7.b osztályos tanulók.

Felkészítő tanáruk: Palicskáné Szegedi Katalin.

Kazinczy verseny: Tóth Vanda és Hunya Gréta

EGY CSALÁD SORSA JOBBRA FORDUL

Január 14-én megkeresett egy fiatal édesapa, hogy segítségre lenne szüksége, mivel az újszülött súlyos szívrendellenességgel jött a világra. Budapesten született, de amint állapota megengedte, a gyulai kórházba került, hogy közelebb legyen az Édesapához.

A kórházból csak azzal a feltétellel jöhet haza az újszülött és édesanyja, ha rendelkezésükre áll egy készülék /pulseoximeter/, mely a gyermek oxigén-ellátását figyelni és adott esetben jelez.

A készülék beszerzésére néhány nap állt rendelkezésre, ezért megkerestem városunk polgármesterét, aki azonnal az ügy mellé állt, illetve még néhány embert, akiről tudtam, hogy tiszta szívvel és önzetlenül átérzi a család sorsát.

A pénzadomány összegyűlt és a készüléket az „Élet másokért” Közhasznú Egyesület megvásárolta, átadta a kórháznak, ahol felszerelték,

tesztelték és január 23-án a kis család hazatérhetett otthonába.

A család nevében köszönetemet fejezem ki az adományozóknak, elsősorban Várfi András Polgármester Úrnak.

Az adományozók illetve saját nevemben mielőbbi gyógyulást kívánok annak biztos tudatában, hogy e család mögött nagyon sok jó szándékú, segítő, igaz EMBER áll.

Kérem a Jó Istent, segítse ezt a családot mindennapjaiban.

Vaszkó Sándorné
egyesületi elnök

FELHÍVÁS

A gyomaendrői „Élet Másokért” Közhasznú Egyesület az alábbi felhívást teszi közzé:

Gyomaendrődön egy fiatal házaspárnak - súlyos szívrendellenességgel - kisfia született. A kórházból egy oxigénellátást mérő készülék megléte esetén térhetek haza. Ezt a készüléket az Egyesület, a Támogatók segítségével megvásárolta, de a kisgyermek további gyógykezelésére szorul. E célból elkülönített bankszámlát nyitottunk, ahová a Város lakóinak nagylelkű pénzadományát várjuk.

Számlaszámunk:

Élet Másokért Közhasznú Egyesület - Gyermekünkért
K&H Bank: 10402245 - 50505148 - 49571015

Teljesíthető átutalással és készpénz-befizetéssel.

Személyesen:

VASZKÓ SÁNDORNÉ (az OTP melletti könyvelő iroda)
SZENT IMRE RÓMAI KATOLIKUS PLÉBÁNIA HIVATAL

A felajánlókat kérjük, hogy adóigazolás miatt adószámukat feltétlenül tüntessék fel a befizetés során a közlemény rovatban.

Várjuk SZJA 1%-nak felajánlását.
Adószámunk: 18384215-1-04

Fővédnök: Várfi András, Gyomaendrőd Város Polgármestere

Gyomaendrőd, 2009. január hó

Vaszkó Sándorné
egyesületi elnök

FELHÍVÁS! Az Öregszülői Iskolák egykori tanulói és tanítóik szeretnénk 2009-ben a még meglévő iskolák falára EMLÉKTÁBLÁT helyezni, a hozzájuk tartozó kereszteteket kö talapzatra állíttatni, az I. Szülőiskert Iskola (Timár Brische) helyére Emlékoszlopot állíttatni! Kérjük támogatásukat!

Tájékoztató: **Alt Jánosné** (Salamon Terézia) nyugdíjas pedagógus.
Gyomaendrőd, Toronyi u. 21. Tel.: 66/284-538

Tisztelettel:
Pésó Béláné (Fekécs Irma) nyugdíjas pedagógus
Gyomaendrőd, Polányi M. u. 23.

Katolikus oldal

FEBRUÁRI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 17 óraker. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Február 8-án és 22-én vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.

Kedden, csütörtökön, elsőpénteken és szombaton este 5-kor.
A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 17 óraker, hétfőn reggel 8-kor.
Szombaton 17 óraker vasárnapi előesti mise.

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

FEBRUÁRI ÜNNEPEK

1. vasárnap:	Évközi 4. vasárnap
2. hétfő:	Gyertyaszentelő Boldogasszony
3. kedd:	Szent Balázs püspök, vértanú
5. csütörtök:	Szent Ágota szűz és vértanú
6. péntek:	Miki Szent Pál és társai vértanúk
8. vasárnap:	Évközi 5. vasárnap
10. kedd:	Szent Skolasztika szűz
11. szerda:	A Lourdes-i Boldogságos Szűz Mária
14. szombat:	Szent Cirill szerzetes és Szent Metód püspök
15. vasárnap:	Évközi 6. vasárnap
17. kedd:	A Szervita rend hét szent alapítója
21. szombat:	Damiáni Szent Péter püspök és egyháztanító
22. vasárnap:	Évközi 7. vasárnap
23. hétfő:	Szent Polikárp püspök és vértanú
24. kedd:	Szent Mátyás apostol
25. szerda:	Hamvazószerda

A MAGYAR KULTÚRA NAPJA SZATMÁRCSEKÉN

A Himnusz születésnapjára és Kölcsey Ferencre emlékezve január 18-án 11 óraker került sor Szatmárcsekén a magyar kultúra napjának megünneplésére, ökumenikus istentisztelet és koszorúzás keretében. Az ige hirdetést Ternyák Csaba egri római katolikus érsek és Bölcskei Gusztáv tiszántúli református püspök végezte. Az esemény az ökumenikus imahét része is volt egyben.

Ternyák Csaba az ökumenikus imahét kezdetén elmondta: Egyházaink fájó megosztottságán emberi erővel nem tudunk úrrá lenni, ezért kérjük Istentől az egység ajándékát. A megosztottság azonban sajnos nemcsak az egyházat jellemzi, hanem érvényes nemzetünkre, és a kultúránkra is. Amikor az egyház egységéért imádkozunk, egyben hazánk, népünk, a magyarság egységéért is szól a Himnusz. Kölcsey Ferenc Himnusza méltó Dávid király zsoltáraihoz, amelyeket Jézus Krisztus is nap mint nap imádkozott. Ez a mi nemzeti imádságunk olyan kultúrából nőtt ki, amelyben még természetes volt az, hogy múlt nélkül nincs jelen. Identitásunk szerves része a Himnusz, amely tanúságot tesz hitünkéről, hogy van az égben magyarok istene, s arról, hogy nem vagyunk gyökértelen klónok. Ezért tölt el reménységgel bennünket a Himnusz. A kultúra napja arra emlékeztet bennünket, hogy az ember legfőbb hivatása a természet javainak és értékeinek megőrzése, továbbfejlesztése, amely révén részt vesz az ember a teremtés művében. Kölcsey Himnusza fontos sarokköve a keresztény és a magyar kultúrának, amely nyitott új értékek befogadására, és egységet képes teremteni a múlt, a jelen és a jövő között."

Bölcskei Gusztáv kiemelte: közös együttlétünk ezen a megnyitón az egység iránti vágyat fejezi ki. „Isten azt mondja, illesszék össze, ami eredetileg összetartozott. Higgyük el, Istennek nagyobb keze van, s ami a mi kezünkől kihullik, amit nem tudunk összeilleszteni, azt merjük Is-

tenre bízni, hogy így legyünk eggyé az ő kezével."

Az ünnepségen közreműködött Varnus Xavér orgonaművész, Csikos Sándor Jászai-díjas színművész elszavalta a Himnusz, majd fellépett a nyíregyházi Pro Musica Énekkar Szabó Dénes Kossuth-díjas karnagy vezetésével. A Kölcsey Társaság – mint 1994 óta minden évben – az ünnepség alatt adta át a Kölcsey emlékérmét Szabó Dénes karnagnak, amiért munkásságával a nemzeti kultúrát gyarapította.

Az istentisztelet után Kölcsey Ferenc sírjánál került sor az ünnepélyes koszorúzásra a református temetőben.

Kádár Brigitta/Magyar Kurír

MEGHÍVÓ

Egyházközségi farsangi vacsora

Február 21-én, szombaton este 6-órától lesz az Egyházközségi vacsora az Endrői Községi Ház földszinti nagytermében. A vacsorajegy ára: 1.300-Ft/fő. A vacsora: birkapörkölt egységesen mindenkinek. Évőszközöket, poharat és innivalót kérjük, hogy mindenki hozzon magával. Kérünk mindenkit, hogy tombolatárgyat is hozzanak magukkal. A tombola ára: 50Ft/db.

Az összes bevétel a Szt. Imre Alapítványra lesz befizetve temetőink rendbetételére.

Ajándék a hunyai egyházközségnek

Pintér Hermina hunyai hívünk megvásárolta, majd visszaajándékozta a hunyai egyházközségnek a templom melletti telket, mely korábban az egyházközségé volt, majd államosítással elvettek. Így most már a templomtelek ismét az eredeti nagyságú.

Köszönjük, Isten fizessen meg minden jótéteményt!

A SZEGEDI DÓM MEGÚJULT KAPUJÁNAK MEGÁLDÁSA

Január 10-én Juliusz Janusz apostoli nuncius áldotta meg a szegedi székesegyház felújított főbejáratát. Az esemény előzménye, hogy 2007. december 27-én ismeretlenek felgyújtották a dóm épülete előtt felállított betlehemi jászlat. A keletkezett tűzben a kapu is súlyosan megrongálódott.

A felújított kaput a Szeged-Csanádi Egyházmegye papsága, hívei és meghívott vendégek jelenlétében áldotta meg a nuncius. Kiss-Rigó László megyéspüspök úgy fogalmazott: az egy évvel ezelőtti eset felix culpa (szerecsés bűn), minthogy a kapu a helyreállítás után az eredetinel is szebb, impozánsabb lett. Bejelentette továbbá, hogy a székesegyház főbejárata ezentúl mindig nyitva áll majd. A belépés nemcsak a hívek, hanem a turisták számára is ingyenes.

A megáldást követően a jelenlévők beléptek a dómba, ahol közösen elimádkozták a napközi imaórát. A meghívott vendégek között voltak a határon túli szomszédos egyházmegyék püspökei, Péntes János (Szabadkai Egyházmegye), Roos Márton (Temesvári Egyházmegye) Németh László (Nagybecskereki Egyházmegye), valamint Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek és a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia több tagja: Pápai Lajos, Bosák Nándor, Mayer Mihály, Spányi Antal, Gyulay Endre püspökök.

A kapu helyreállítási munkálatait Kovács Jenő és Konkoly György vezette; az oszlopfaragások Szigeti Márton szobrászművész munkáját dicsérik. A 15 millió forintos költséget a Generali Proviencia Biztosító fedezte.

Az ünnepség a felújított Egyházmegyei Hivatal átadásával folytatódott, és a Szent Gellért Egyházmegyei Szeminárium megáldásával zárult.

Magyar Kurír

NYILATKOZAT

Az Ökumenikus Imahéten a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia és a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa közös nyilatkozatot adott ki, amelynek szövegét az alábbiakban közöljük.

Ezekben a napokban országszerte egy szívvel és egy lélekkel imádkoztunk, és figyeltünk Isten Evangéliumára a különböző felekezetű templomokban. A Jézus Krisztus szeretetében való egységünket, közösségünket éltük meg és ünnepeltük az Ökumenikus Imahét minden estéjén.

A magyarországi egyházak hívo közösségei ezen a héten együtt osztoztak az örömhír biztató erejében és jó reménységet ébresztő üzenetében, ahogy együtt osztozunk hazánk lakosságának mindennapi gondjaiban is.

A hétköznapi testi és lelki terhei, a megszorítások, az életszínvonal csökkenése, a pénzügyi válság következményei mindannyiunkat érintenek. Nem hallgathatjuk el aggodalmunkat sem, hiszen fájdalmasnak és igazságtalannak tartjuk, hogy a takarékoság jegyében hozott intézkedések szinte kizárólagosan a nyugdíjasoknak, nagycsaládoknak és az alacsony keresetű polgároknak a terheit növelik. A keresztény szolidaritás felelősségét komolyan véve hangsúlyossá kívánjuk tenni mindenki számára: egy társadalom sem engedheti meg magának, hogy bizonytalanságban hagyja vagy egyenesen pusztulásra ítélje a leszakadókát. Döntő kérdés, hogy ne pusztá pénzügyi elméletek, hanem az emberek reális szükségletei, az irántuk érzett felelős szeretet irányítsa tetteinket.

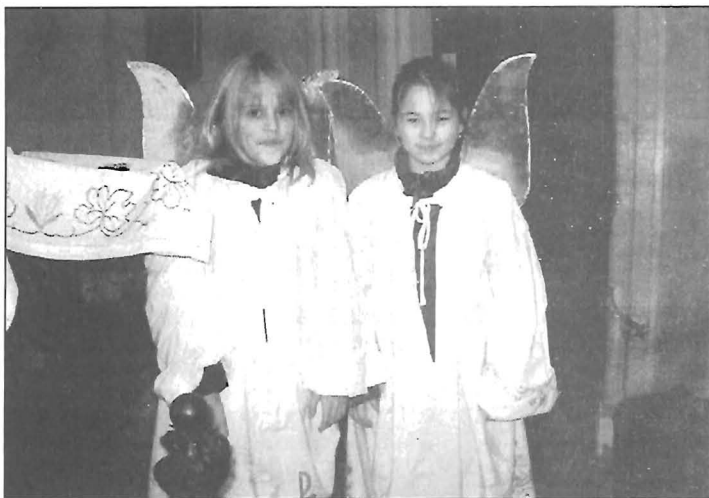
Mindezek miatt az Ökumenikus Imahét alkalmából is felajánljuk, hogy a hazánk általános válságából kivezető úton készséggel együttműködünk bármilyen jó szándékú kezdeményezéssel, amely ezeknek a céloknak a megvalósítására törekszik. Magyar hazánkat, annak minden állampolgárát a mindenhátó Isten kezébe ajánljuk.

Budapest, 2009 ökumenikus imahetében

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia
Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa

KARÁCSONYI PÁSZTORJÁTÉK

A GYOMAI TEMPLOMBAN - 2008

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

RICCI SZENT KATALIN domonkos apáca

Ünnep: február 13

*Firenze, 1522. április 23. +Prato, 1590. február 1.

Caterina de' Ricci 1522. április 23-án született Firenzében. Eredetileg Sandrinának hívták. Egy firenzei nemes leánya volt, és már ötéves korában elvesztette anyját. Nagynénje, egy bencés kolostor apátnője nevelte kolostorában. A leánya korán vonzódott a szemlélődő életéhez. Apját, aki férjhez akarta adni Sandrinát, csak nagy nehezen sikerült más belátásra bírni. Tizenkét évesen belépett a pratói domonkos nővérekhez, és felvette a Kata-

lin nevet. Belépése után megbetegedett, és éveken át sokat szenvedett. Jézus szenvedéséből merített erőt fájdalom elviseléséhez, az ő korában bámulatos hősiességgel. Már tizenkilenc évesen újoncmesternő lett, később pedig szubpriornő, és harmincéves kora előtt priornővé választották. Akkoriban az volt a szokás a kolostorokban, hogy előkelő hölgyeket tettek meg főnöknők; Katalin esetében azonban nem ez volt az egyedüli ok, ugyanis hamarosan felismerték rendkívüli jámborságát.

Különösen buzgó szeretettel merült bele Krisztus szenvedésének szemlélésébe, és amikor húszéves lett, megkezdődött rendkívüli kegyelemadományainak időszaka. Minden héten csütörtök déltől péntek estig elragadtatásban élte át Katalin az Úr szenvedését. Megkapta Krisztus sebeit is kezére és lábára, valamint a töviskorona lenyomatát a fején, később pedig misztikus eljegyzésének gyűrűjét is.

Elképzelhetjük, mekkora feltűnést keltettek ezek a rendkívüli események a kis Pratóban. Ezernyi jámbor em-

ber - és hasonlóképpen sok kíváncsi is vándorolt a közelebbi és távolabbi környékről a kegyelemmel felruházott Katalin kolostorához. Az állandó látogatások érezhetően megzavarták a kolostori élet nyugodt rendjét. Katalin ezért állhatatosan imádkozott, és nővértársai imáit is kérte, hogy jelenései szűnjenek meg. Imája meghallgatásra talált, és a közösség ismét nyugalomban élhetett; Katalin még több mint harminc éven át vezette példás módon. A kegyelemmel megáldott életében azonban mégis minduntalan csodálatos dolgok történtek. Katalin levelezésben állt a Rómában élő Néri Szent Fülöppel. Mindketten lelki rokonoknak érezték magukat, és szívesen megismerték volna egymást személyesen is, de sem Katalin nem hagyhatta el klauzúráját, sem Fülöp nem vállalkozhatott arra, hogy Pratóba utazzék. Ekkor - mint hírlík - Katalin megjelent nála Rómában, és beszélgetett vele anélkül, hogy pratói kolostorát elhagyta volna; Néri Szent Fülöp és őt más tanú esküvel erősítette ezt meg.

Elragadtatásai nélkül is egyre nőtt Katalin híre. Fialatok és öregek, papok - köztük bíborosok is - és világiak érkeztek hozzá, hogy legkülönbözőbb ügyekben tanácsra és vigaszra leljenek nála. Katalin 1590. február 1-jén meg Pratóban. 1732-ben boldoggá, 1746. június 29-én pedig szentté avatták.

NARANCS

TURRI

GYOMAENDRŐD LEGJOBB HASZNÁLTRUHA ÜZLETE

BUTIK	KILÓS
Krém és Extra minőségű áru	Áresős rendszerben
vállalásra darabonként árazva	Hétfő - 1400 Ft/kg
Höl-, férfi-, gyermekruhák	Kedd - 1200 Ft/kg
Pulóverek, Nadrágok	Szerda - 1000 Ft/kg
Kabátok	Csütörtök - 800 Ft/kg
Táskák, cipők	Péntek - 600 Ft/kg
Plüss játékok	Szombat - 400 Ft/kg
Hápi feltöltéssel	Hetente teljes árucseré

Új Jelmezkölcsönzés, kb. 60 félé jelmez
jöjjenek be, foglalják le időben

Endrőd Fő út - Mikes út sarok

Nyitva tartás:
Hétfőtől - Péntekig: 8.30-12.00-ig - 13.30-17.30-ig
Szombat: 8.30-12.00-ig

SACRAMENTUM Temetkezés

Gyomaendrőd (Gyoma), Bajcsy-Zs. u. 117.

Fiókiroda: Endrőd, Endrődi u. 9.

Állandó ügyelet: 06-30/696-71-17

A PILLE GYOMAENDRŐDÖN

Dr. Szabó Béla átadja a Pillét Várfi András polgármesternek (Cikk a címlapon)

ÚTÉPÍTÉS

A Dél-alföldi Operatív Program (DAOP) keretében a 4 és 5 számjegyű utak közül eddig 52 kilométernyi közút újult meg. A projektek költségvetése a régióban több mint 2,2 milliárd forint. A munkálatok elsődleges célja az utak mentén található települések megközelíthetőségének és közlekedésének javítása.

Három útszakasz újult meg a Körösladány – Gyomaendrőd, az Okány – Vésztő és a Bölcspuszta – Okányi összekötő utakon Békés megyében.

A Dél-alföldi Operatív Program (DAOP) keretében 13 kilométernyi út felújítása valósult meg Békés megyében, 772 millió forint értékben. A Dél-alföldi régió Európai Uniói forrásból folyó közúti infrastruktúra-fejlesztésének keretében lebonyolított projekt három útszakasz felújítását tartalmazta, a környék mintegy 33 ezer lakosát érinti a felújítás. Az itt található települések a vonatkozó kormányrendelet szerint hátrányos helyzetűek társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból is, ezért a gazdasági fejlődés, a térségi felzárkóztatás szempontjából nagy jelentőséggel bírnak a most felújított útszakaszok. A munkálatok 2008. július 24-én kezdődtek és november végén a műszaki átadás is befejeződött.

IV. Gyomaendrődiek Világtalálkozója

2009. március 13-15.

Programtervezet

2009. március 13. péntek

15,30 órától	Gyülekezés, regisztráció, vacsorajegyek átvétele Helyszín: Katona József Művelődési Központ Gyomaendrőd, Kossuth u. 9.
16,30 órától	Gálaműsor: Ünnepélyes megnyitó: Várfi András polgármester Táncgyüttesek szereplése: Színfolt Mazsorett Csoport, Rumba TSE, Körösmenti Táncgyüttes, Kner TSE Vidám színdarab - a Kner Imre Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium diákszínjátszóinak előadásában Helyszín: Katona József Művelődési Központ Gyomaendrőd, Kossuth u. 9.
19,30 órától	Vacsora a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda ebédlőjében Gyomaendrőd Kossuth és a Fűrj S. u. sarka

2009. március 14. (szombat)

9 órától	Sétabusz a Városban (Megállók: iskolák, főtér, temetők, stb.) A busz a buszmegállókban áll meg, és ott veszi fel az érdeklődőket - előzetes igényfelmérés szerint - Idegenvezető: Varga Zsófia a Tourinform Iroda vezetője
11 órától	Holló László-kiállítás megnyitója és könyvbemutató Helyszín: Városi Képtár Gyomaendrőd, Kossuth u. 11.
14 órától	<u>Ünnepi testületi ülés a Polgármesteri Hivatalban</u> Gyomaendrőd Szabadság tér 1. Napirendi pontok: - -Várossá avatás 20. évfordulója -Dr. Ujváry Zoltán professzor úr adománya Gyomaendrőd városának -Kitüntetések átadása -Sághy Gyula Kállai Ferenc életéről szóló filmjének bejelentése -Meghívás a vetítésre
15 órától	Hangverseny a Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény szervezésében a Polgármesteri Hivatalban
17 órától	Filmvetítés - Sághy Gyula filmje (1óra 10 perc) a Katona József Művelődési Központban Gyomaendrőd, Kossuth u. 9.
19-20 óra	Állófogadás- a Katona József Művelődési Központban Gyomaendrőd, Kossuth u. 9.

2009. március 15. (vasárnap)

9 órától	-Ünnepi mise az endrői Szent Imre Katolikus Templomban -Városi ünnepség a Hősök terén a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda rendezésében (Endrőd) -koszorúzás
12 órától	záró-ebéd, búcsúzás Hidfő étterem Gyomaendrőd Hidfő u. 2.

A programváltoztatás jogát fenntartjuk.

Endrődt néprajza

Rovatvezető: Szondi István

Betlehemezés és Háromkirályjárás az Endrődi Tájházban

Tisztelt Olvasó!

A Téli ünnepkör és a Karácsonyt övező népszokások és jeles napok felelevenítésével már évek óta foglalkozunk. Az első betlehemes csoport szereplői Újirázról érkeztek, és nagy meghatódásunkra az Endrődi Betlehemes tanulták meg, és mutatták be a nagyszámú nézőközönségnek. Azóta minden új év kezdetén, Vízkereszt tájékán tartjuk a tájházban a kis ünnepségszínházunkat. Az ugyancsak helyi gyűjtésből származó Háromkirályjárást, Sóczó Géza hitoktató és Vaszkó Irén tanárnő segítségével mutatják be minden évben a hunyai gyerekek. Időközben az okányi cserkészek lettek állandó vendégeink és az Endrődi Betlehemes mellett más vidékek betlehemes játékaikat hozták el múzeumunkba.

Az idén január 11-én 14 órakor kezdődött szerény kis ünnepségszínházunk. A kipakolt nagyszoba padjai az idén is megteltek érdeklődőkkel. Sajnos egyre többen már nem lehetnek közöttünk, csak a korábbi filmfelvételek idézik őket.

Az évzárás és évkezdés mindig összegzéssel, emlékezéssel és az új munkák és feladatok elindulásával telik. A Megváltó megszületésének hírért mindig kedvesen fogadjuk a hírhez betlehemesektől és a három királytól. Az ünnep megélése nem kis feladat korszakunkban. Állami és családi ünnepeink sokszor elvesztik jelentőségüket, mert a lényegük homályba kerül. Így lett Szent István ünnepünkől augusztusi sokadalom, kenyérünnep, vagy a karácsonyból fenyőünnep. De így van a névnap és születésnap, de még inkább a Húsvét, mely tartalma a nagyközönségnek csupán elbűjást jelent a locsolkodó ismerősöktől; vagy szabadnapot, amit munkával tölt el. Az ünnepek megélése vagy meg nem élése országos társadalmi probléma. Arról nem is beszélve, hogy az ünneprontásnak megannyi módjáról értesülünk. Pedig ünnepeink adják meg életünk lüktetését az idő ciklikusságát, az újra és újra felébredő és elalvó természet folytonos változását. A régi nyelvben az ünnepnek „idnap” volt a neve. Az idő napja, egyes értelmezés szerint. Ha elgondolkozunk - ünnepeink az év fontos időszakaira emlékeztetnek, nyomatékositanak.

A tájházunk nemcsak a régi szokások és azokhoz kötődő ünnepek megismertetését tartja fontos feladatának, hanem ezek igaz megéléseire buzdítja a jelenlévőket. Hogy mit is jelent ez a munka, azt nem tudom szavakkal pontosan leírni, ezt megérezni kell egy-egy jól sikerült rendezvényünkön.

Az idén sikerült egy kicsit adni ezen a délutánon a tájházba ellátogató embereknek, mert nem kellett magyarázni, hogy mit kell érezni ilyenkor. Látszott az arcokon, hogy értik és befogadják azt, amit ezen a délutánon kaptak.

Az okányi gyerekek az idén a Nagyszalontai Betlehemes

mutatták be, amellyel ők karácsony környékén végigjárták az okányi és vésztői ismerősöket, barátokat. Szereplésükből hiányzott minden mesterkedés, műviesség. Eladásuk naiv bája mosolyra derítette az arcokat. Az endrődi Háromkirályjárás is új csapattal került a nézők elé, hiszen a korábban szereplő hunyai gyerekek nagy része már kirepült az általános iskolából és más városokban tanul. A szereplőknek egészen új volt a közeg és a dallam, de lelkesedésük és hitük - abban amit csinálnak fontos feladat - óriási lendületet adott előadásuknak. Gyönyörűen csendültek fel a régi dallamok és szöveges párbeszéd.

Dr. Dénes Zoltán újirazi plébános úr végezte a házszenetelést és megáldotta a jelenlévőket. Szujó Zsolt népzeneész citera kísérete mellett, közösen elénekeltük a „Szép kelet, szép nap!” kezdetű, régi szövegű vízkeresztli éneket. Természetesen nem hiányozhatott a langyos tej és a kemencében sült kelt tészta sem az ünnepségről. A kelt pite elkészítésében Lapatinszki Lajosné, Mariska néni volt segítségünkre. Neki ezúton is megköszönöm áldozatos munkáját.

Kedves Olvasó kérem, nézze el nekem, hogy nemcsak az esemény tényszerű leírását adtam közre, hanem az ünneppel kapcsolatos gondolataimat is.

Kívánok mindannyiunknak, eredményekben gazdag boldog új esztendőt!

Szilveszteri regölés Hunyán

A regölés pogány kori hiedelmeket őrzött meg, varázslatos, archaikus szövegeiben. A népszokás legtovább Erdélyben és a Dunántúlon élt, de korábban az Alföldön is rendszeresen keresték fel a fiatalok a friss házásokat, barátokat. A regölésben a termékenység varázslás samanisztikus dallamai csendülnek fel, melyek évszázadok homályában születtek. A karácsony utáni, János napjától, zajkeltő eszközökkel, láncos bottal, síppal, dobbal, köcsögdudával indultak a regölő gyerekek a falusi házakhoz. A jókívánságok mellett nemcsak a gazdának, hanem maguknak is bőséget kívánva gyűjtötték az adományokat.

Hunyán 2007. év szilveszter délelőttjén indultunk először, hogy bőséget és boldog új esztendőt kívánjunk a háziaknak. A szereplésünk jól sikerült, és 2008. év szilveszterén újra elindultunk a hunyai gyerekekkel, hogy énekelve megköszönjük a falusiakat. Meglepetésemre tizenkilenc gyerek jött el Hunyárról és Gyomaendrődről, hogy részt vegyen a regölésben. Sóczó Géza hitoktató és Molnár Albert tanár és zenész kíséretében jártuk a házakat énekelve, jókedvűen. Tizenkét családnak vittük el jókívánságainkat.

Gyoma néprajza

Rövidítve: Cs. Szabó István

Válogatás a Gyomai Református Egyház írott „feljegyzéseiből” IV.

„Nemes és Nemzetes Hejőpapi PIKÓ Pál tanító Úr” a presbitérium 1852. április 28-i ülésén „javaslatba tette Templomunkban egy díszes orgona felállítatását az isteni tiszteletek emelése végett. Ennek alapjául a város volt földesura, néhai VODIÁNER Sámuel Úr éppenséggel orgona céljára végrendeletileg az egyházra hagyományozott 200, azaz Kettő Száz ezüst Forintot légyenek.” Ezzel kapcsolatban 1859. október 3-i presbitériumi ülésen 360/29. sz. „...többen felvetik, hogy a templomtető nem elég erős az orgona felállításához..., ennek felülvizsgálatára bizottság neveztetik ki.” (Megjegyzés: ekkor már az orgona a-mostani, 1938-ban épült orgona helyén állhatott az azóta lebontott felső karzaton, mert 1854. október 8-án presbitériumi gyűlésen 361./alatti határozat szerint: „PAP Albert orgonaművész Úr 800 Pengő forintért vállalja az orgonaépítést s ebből 600 pengő forintot már mostan kezéhez kér.”) 1855. november 24-én „...miután IVÁNKA Sámuel orgonista kántor nem maradt Gyomán, hanem elment Szentesre. Az orgonista éneklői állomásra pályázók próbatétele a hat jelentkezőből marasztalt VERES Sándor Hód-Mező-Vásárhelyi orgonista lett 60 igen szavazattal 16, 25 és 3 ellenében.” 1855. december 2. 373./Az „orgona átvétele legközelebbi szombaton történik, meghívatik: Endródi, Szar-

vasi, Mező-Túri orgonista urak.” 1855. December 10. 374./ „A vélemények alapján az orgonát nem veszik átál, mert a Princzipál változatra nézve el nem titkolható aggodalma van PAPP Albert orgona művész úrnak, aki ezt tavasszal helyre hozza...”

1856. augusztus 8. 383./1-2.-; „PAPP Albert orgona építő művész Úrnak tiszteletdíja: 400 Pengő Forint s bizonyítvánnyal bizonyítatik, hogy PAPP Albert Orgona Művész Úr a Gyomai Helvét Hitvallású Egyház Templomában egy, mind külalakjára csinos, mind belszerkezetére nézve jelenleg czélszerűen 24 változatú orgonát készített, mely Orgona 1855. december elejétől fogva Isteni tiszteletre rendszeresen használtatik, s benne eddigelé még alapos hiba fel nem fedezettett végleges bizonyítvány kiadására a 6 év jótállási idő eltelte utánra halasztódott.” 1857. február 8. 387./ Presbitérium sürgöti az orgonára tett felajánlások befizetését s DAVIDHÁZI BEKES Sámuel ezidőszerűi lelkipásztor kinyomtatott prédikációinak bevételét felajánlotta. Szokásba jött a hívek részéről az „orgonávali temetkezés” (ti.: a templomi halotti prédikáció alkalmával szóljon az orgona is), ezért DAVIDHÁZI BEKES Sámuel Lelkipásztor Úr javasolja, hogy az „Orgonávali temetkezéért bizonyos díjat szedjenek, mely beszedett díj az orgona fenntartására fordítódna,

kántor s id. Jenei Bálint asztalosmester) – „fehér orgona”.

1852. október 3. 360/33. sz. „A Nagy Iskola melletti Egyházi fundusnak gyümölcsfa iskolává fordítása s ott a tanuló gyermekeknek gyümölcsfa tenyésztésbeni oktatása már többször gyűlésileg el lévén határozva, nehogy csak papíron maradjon a gyűlési határozat, annak végrehajtásáról is kellek gondoskodni. Végeztetett, hogy KOVÁTS Ferentz Gondnok Úr a végrehajtásával megbízatik.”

1854. október 23.-364.sz.: „A Mirhóhádi Gazdaságot képviselőleg Öreg Kruchió József, Kruchió Mihály, Öreg Erdei Sándor, Kis Dániel, Molnár Sándor, Kruchió Gergely Ö Kigyelmek az Egyházunk iránti jó indulatból a Felső Rézsi Gazdaság ügynevezett csődör pénzt – mely most jelenleg tészen 760 Váltó frt-ot és 12 krajczárt – oly módon adják által az egyháznak, hogy ennek kamatait évenként az egyház szabadon szükségire fordithassa ne talán a gazdaság ügy kívánná a tőkéhez a jogokat továbbra is fenntartják.” (Megjegyzés: Mirhóhádi vagy Felső-rézsi Gazdaság a mai Rákóczi utcától keletre eső terület. Az abban tömörült állattartó gazdák közösen fogadtak pásztorokat, vásároltak apaállatokat. külön közösségi megmozdulás volt az évenkénti pásztorfogadás, kihajtás-kiverés, behajtás-beverés, juhoknál a nyáj kihányása, széthányása, természetesen nem a mai pejorativ használatban értendőek e fogalmak. A csődörpénzen a mének-csödörök által fedezetteti kancákért beszedett fedezetteti díja értendő.)

Feljegyeztetett, hogy az 1857. asztendei júliusi napokban „Canikula... legség uralkodik...”

1858. január 4-i presbitériumi ülésben a „Tiszántúli Helvét Hitvallást tartó Egyházkerület által megindítandó Egyházi Népkönyvtár támogatására 11 Frt. 40 krajczár megszavaztatott.”

1858. szeptember 21-i presbitériumi gyűlésben felhőzött, hogy „A Templomban a Patkány el van szaporodva, Gondnok Kruchió Mihály megbízatik a kiirtásuk végrehajtására.”

1858. november 2. „Az Október 31-i rettenetes szélvész által a Templomnak teteje megrongálódott. Kovács János Építő Mester Úr megbízatik, hogy vasabronccsal foglaltassa le és be a Templom tetejét.”

Cs. Szabó István sk.

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált étteremünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

mivel állandó alap nem létezik. Végeztetett: egyszerű orgonázásért 1 Pengő Frt., búcsúztatóvali orgonázásért 5 Pengő Frt. szedessen be, ez érvényben leend egy esztendeig, s egy esztendő után megváltoztatatik.” Ezt az orgonát, mint a templom építészeti stílusához nem illőt, az 1938. évi felújításkor lebontották és helyére épült a mai is használatos gyönyörű szép – PAPP Zsigmond által tervezett, részben épített (közreműködtek: Zöld Kálmán

A RÓZSAHEGYI KÁLMÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA ESEMÉNYEI AZ ELSŐ FÉLÉVBEN

A 2008/09-es tanévnyitón színes, képes pedagógiai programmal ajándékoztuk meg újdonsült kisdíjakainkat, akik azóta jól beilleszkedtek az iskola közösségébe.

A tanévet a Tanulás tanítása projekttel indítottuk, mintegy ráhangolva tanulóinkat egy újabb év kihívásaira, a tanulás fontosságára.

Hiába ijesztgette az eső szeptember 12-én reggel a diákokat, töretlen lendülettel készültek az őszi túrára. Az állomásokon iskolatörténeti és olimpiai kérdésekre kellett válaszolni. Csatakiáltástól zengett az ártér. Ezalatt az alsósok hosszú séta után megtalálták a játszóteret, és előzónlítotték a hintát és a homokozót. Az élményből sokáig merítettek még rajz és fogalmazás órákon, szívesen nézik a folyosón levő tablót az érdekes, színes képekkel.

Az őszi hulladékgyűjtés is a hagyományos programjainkhoz tartozik, tanulóink október 10-11-én összesen 20,5 tonna újrahasznosítható hulladékot gyűjtöttek, közel 300 ezer Ft értékben.

Iskolánk szép természeti környezetben ismét megrendezte az alsó tagozatosok számára az őszi futóversenyt. Mivel tanulóink nagy létszámban sportolnak, szép eredmények születtek a Körzeti őszi versenyen is, a vizes tizestől négy érem született. A legeredményesebb Baráth Bernát 7. b osztályos tanuló lett, aki aranyéremmel szerzett mell- és hátúszásban is. További érmes versenyzőink: Liszka Kata 6. a, Varga Gréta 7. b, Szujó Tamás 8. a osztályos tanulók.

Atlétáink minden őszi számon tartják a Békéscsabán megrendezett Vodafone őszi futógálát. A több mint 2000 induló közül Szerető József 5. a osztályos tanuló a felnőtt női győztest is megelőzte. Az ügyességi- és futószámokban is kimagaslóan szerepeltek: 6 arany, 3 ezüst és 4 bronzéremmel szerepeltek. (Az eredményességi lista az iskola honlapján megtekinthető.)

Az őszi Körzeti egyéni versenyen 24 fővel vettünk részt, ahol 11 arany, 8 ezüst és 9 bronzéremmel sikerült begyűjteniük.

Gyomaendrődöt Szentpéteri Balázs 8. a osztályos tanuló képviselte az „Aquaprofit Polgár Sakknap a sakk királynőivel budapesti rendezvényen. Sok híres ember volt jelen és játszott szimulánt Polgár Zsófi-val. Balázs tizen-négy lépésen át kitarított és nem mindennapi élményekkel tért haza.

Alsós tanulóink körében kedvelt esemény a Vitamin nap. Az asztalok roskadoznak a finomabbnál finomabb gyümölcsféléktől, zöldségektől. A program a helyes táplálkozási szokásokat, az egészséges életmódra nevelést segíti.

Ilyenkor a folyosók dekorációja; a terméskiállítás is a természet gazdagságát tükrözi.

Az október 23-ai városi emlékműsort iskolánk tanulói adták a Hősök terén.

Az intézmény életében fontos szerepet kap az, hogy a szülők és a leendő elsősök előzetesen is bepillantassanak az itt zajló eseményekbe, ezért beiskolázási délutánra hívtuk az óvodás gyerekeket és szüleiket. Már második évben kínáljuk a nagycsoportos szülőknek ezt a lehetőséget, hogy bemutassuk iskolánkat, megismerhessék a következő tanév elsős osztályos pedagógusait. Amíg a szülők a tájékoztatót hallgatták, és az azt követő beszélgetésen vettek részt, addig a gyerekeknek játszótérrel szerezteztünk. A focizni vágyók bekapcsolódhattak a mini csoport focidzésébe, de lehetett még kézműveskedni és ügyességi játékokkal játszani. Hasonló céllal rendeztük meg a Kerekasztal-beszélgetést. Az diákok, szülei és a pedagógusok vitatták meg a problémákat, és tettek megoldási javaslatokat is.

Szakmai fórumot rendeztünk Esélyegyenlőség a közoktatásban címmel intézményfenntartók és vezetők részére. A rendezvényen Várfi András polgármester köszöntője után Hegyiné Pállaghy Szilvia, az Oktatási és Kulturális Minisztérium Esélyegyenlőségi Főigazgatóság osztályvezetője tartott előadást Középtávú tervek az esélyteremtés szolgálatában címmel. Szűcs Norbert az Educatio Kht. Esélyegyenlőségi Igazgatóság Dél-Alföldi Régió irodavezetője sikeres integrációs programokat mutatott be, majd a deszegregációs oktatásszervezésről tartott ismertetőt. Dr. Kovács Géza közoktatási szakértő, az Önfelkészítő Iskolák Egyesületének elnöke, pályázati bíráló Az esélyegyenlőség, mint szempont a pályázatok elbírálásában című előadásában tájékoztatta a több mint ötven résztvevőt iskolánk színháztermében.

A szakmai fórum konzultációval zárult, ahol kiemelkedő téma volt az intézményi integrációs pedagógiai rendszerek működtetése és a támogatások igénybevételeinek lehetőségei.

November végén lezajlott a hagyományos őszi zenés-táncos show. Nagy izgalommal, hosszúságos szervezés, gyakori próbák után húsz versenyszámmal mérték össze színpadi képességüket az alsósok és felsősök. A hazai és nemzetközi slágerlisták klipjeit és musicalek egyéni stílusú feldolgozásait láthatták és hallgatták diákok, szülők, pedagógusok és vendégek. Mindhárom torta gazdára talált és elfogyott a jelentős mennyiségű édesség is. A tatica népszerűségét jelzi, hogy egyesek már szervezni kezdték a jövő ilyenkor esedékes fellépést.

Bőségtálok a Vitaminnapon

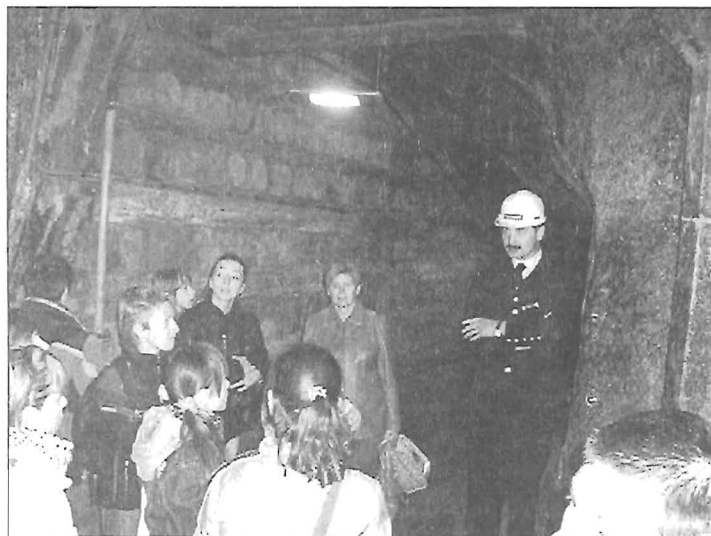
Nyolcadikosaink a lengyel testvérvárosban, Pilznóban töltöttek négy felejthetetlen napot. Ez alkalommal nem angolul, hanem németül beszélő családokhoz kerültek.

A helyzet az első pillanatban kissé ijesztő volt, de sikeresen áthidalták a nyelvi nehézségeket. Programjuk során városnézésen voltak, játékos vetélkedőkön vettek részt és többek között megtekintették a wieliczki sóbányát is. Gazdag élményekkel tértek haza.

Tanulóink a könyvek világában is tájékozottak, ezért szívesen vettek részt a Megyei Tini Könyvtári Napok rendezvényein. A „Szerelem, barátság, szerelem” témakörben búvároztak. Sokat olvasó tanulóink körében népszerű a Könyvtárhasználati verseny is. A békéscsabai Belvárosi Iskolában megtartott döntőn 100%-os teljesítménnyel korosztályában megyei I. helyezést ért el Varga Rita 5. a osztályos tanuló.

A könyvtári napok keretében a Határ Győző Városi Könyvtár által meghirdetett „Könyvtári emblema tervezése” című pályázaton 22 tanuló vett részt. Szentpéteri Balázs 8. a osztályos tanuló mindhárom pályaművét kiválasztották, így ő lett az abszolút győztes.

A Körös-Maros Nemzeti Park Réhelyi látogatóközpontja által

Lengyelországban a gyerekek meglátogatták a wieliczki sóbányát

Mézeskalácsot sütnek a másodikosok

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

Több mint 100 millió euró uniós támogatás magyar-román infrastrukturális beruházásokra

A NEMZETI FEJLESZTÉSI ÜGYNÖKSÉG SAJTÓKÖZLEMÉNYE

2009. január 13.

Mit tegyünk azért, hogy pályázataink sikeresek, érthetőek legyenek? Többek között ezekre a kérdésekre igyekeztek válaszolni és a közös szakmai egyeztetéseknél teret engedni a ma rendezett információs napon Szegeden és Aradon. A Magyarország-Románia Határon Átnyúló Együttműködési Program második pályázati felhívása keretében a pályázók között 105 millió euró szétosztása a tét.

A magyar-román határmenti régiók és közösségek társadalmi és gazdasági kapcsolatainak erősítésére, valamint a határon átnyúló együttműködés fejlesztésére 248 millió euró áll rendelkezésre a két ország pályázóinak számára 2007-2013 között.

Az első pályázati felhívást tavaly októberben hirdette meg az NFÜ és a román Fejlesztési, Középitkezési és Lakásügyi Minisztérium. Akkor több, mint 16 millió euró ERFA támogatást tettek elérhetővé Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar, Békés és Csongrád megye valamint a négy szomszédos határon túli megye szervezetei számára. Az első kiírásban pályázatot nyújthattak be a határon átnyúló társadalmi és gazdasági együttműködés fejlesztéséhez szükséges kulcsfeltételek javítására, valamint a társadalmi és gazdasági kohézió erősítésére közlekedés, kommunikáció, környezetvédelem munkaerő-piac, kutatás-fejlesztés, innováció,

oktatás valamint egészségügy témájában. A 2009. január 30-án lezáruló kiírással elsősorban az előkészítő, valamint az együttműködést, tapasztalatcserét és partnerségek kialakítását célzó tevékenységek támogatása volt a cél.

2008 decemberében megjelent a második pályázati felhívás is, amely során jóval nagyobb támogatással, konkrét fejlesztések válnak lehetővé. E pályázati felhívás összesített közösségi forrásokból származó finanszírozási kerete közel 105 millió euró. Ennek keretében főként nagyobb léptékű infrastrukturális projektek nyerhetnek támogatást, amennyiben illeszkednek a programban meghatározott prioritási tengelyek, valamint az ezekhez kapcsolódó támogatható tevékenységi területek valamelyikéhez. Elsősorban a közlekedés, a kommunikáció és a környezetvédelem, valamint az üzleti együttműködés, a kutatásfejlesztés és innováció, és az egészségügy terén megvalósuló közös infrastrukturális beruházásokra és fejlesztésekre nyílik lehetőség ezen felhívás keretében. A pályázatok benyújtási határideje 2009. február 16.

A felhívásra köz- és magánjog hatálya alá tartozó non-profit szervezetek, például helyi önkormányzatok, önkormányzati társulások, kistérségi társulások, ezen szervezetek intézményei, non-profit szervezetek (egyházak, alapítványok, egyesületek, köztestületek, közhasznú társaságok), oktatási intézmények, kamarák pályázhattak. Az Európai Területi Együttműködési Programok sajátossága és lényege, hogy a projektpartnerek között legalább egy magyarországi és egy romániai partnernek kell lennie a jogosult támogatási területről.

A második felhívás a kétlépcsős pályázati eljárásrend első fázisa: a pályázóknak ebben a lépésben csupán projektötletük rövid összefoglalóját szükséges benyújtaniuk a program Közös Szakmai Titkárságához. Kizárólag az előzetes kiválasztási eljárás során sikeres projektötleteket benyújtók számára nyílik meg a második fordulóban való pályázás lehetősége: ekkor a teljes kidolgozott pályázati csomagot szükséges benyújtani. Csak azok a pályázatok kerülnek támogatásra, amelyek a pályázati modell második fordulóban is pozitív elbírálásban részesülnek.

A 2007-2013-as program keretében olyan közös magyar-román partnerségben megvalósuló projektek kaphatnak támogatást, amelyeknek bizonyíthatóan van határon átnyúló hatása. A pályázatok sikerességéhez a következő négy feltételből legalább kettőnek teljesülnie kell: közös menedzsment, közös tervezés, közös finanszírozás, közös végrehajtás. A minél szorosabb és átfogóbb együttműködés tehát alapvető elvárás a pályázóktól. Ez a szempont a működési rendszerben is érvényesül: a projektpartnerek maguk közül „Vezető Partnert” választanak, aki kapcsolattartóként jár el a közös szakmai titkárság irányában, és aki felel a projekt végrehajtásáért.

A rendezvény átfogó célja, a kiírás formai és tartalmi követelményeinek a minél szélesebb megismertetése, gyakorlati tanácsadás illetve a pályázóknál felmerült nyitott kérdések megválaszolása volt.

meghirdetett 2008. évi „Öszirózsa” természetvédelmi vetélkedőn László Loretta, Liskai Mária, Tokai Kinga és Szentpéteri Balázs 8. osztályos tanulók III. helyezést értek el.

November 30-án rendezték meg a Békés Megyei Tudásház és Könyvtárban a „Kádár Ferenc” I. Békés megyei népdalénekesek és népzenei szolisták találkozóját. Iskolánkat Vaszkó Nikolett 8. osztályos tanuló képviselte endrődi népdalcsokorral.

Nyolcadikosaink több alkalommal is öszszemérték tudásukat a középiskolák által meghirdetett versenyeken. A Vásárhelyi Pál Szakközépiskola és a békéscsabai Vizsmú által meghirdetett versenyeken kiemelkedően teljesítettek, a Szent-györgyi Albert Tanulmányi és Művészeti Versenyen egy I. és három II. helyezést értek el.

A tehetségesen rajzoló tanulók is szép eredményeket értek el ebben a félévben: Az „Office Deport” országos rajzpályázaton Liskai Kata 6. a és Nemes Zita 6. a különdíjasok, az „Aquincumi Múzeum” országos rajzpályázatán Mitrocsák

Vanda 1. c, Gyuricza Zsófia 3. b, Koloh Róbert 2. b, - I. helyezettek, Csüllög Zsófia 6. a III. helyezett lett.

Ebben a félévben ismét megrendeztük a Karácsonyi kvíz angol házversenyünket. A gyerekek évfolyamonként versenyeztek egymással két fordulóban. Közel 50 tanuló versenyzett. Első helyezettek a következők: Bíró Adrienn 5. a, Paróczai Zsófia 6. a, Tóth Gabriella 7. b, Liskai Mária 8. a.

Végre eljött a legszebb hónap, s vele a nagyszakállú Mikulás!

Hó hiányában négy keréken gördülve látogatta meg a Rózsahegyi Iskolát a nagyszakállú. Meghallgatta a dalokat, verseket és a gyerekek ígéreteit. Aztán bölcsen ellátta őket jó tanácsokkal, kiosztotta ajándékait és énekesző kísérettel tovagurult autómobilján, hogy időben eljusson mindenkihez. A gyerekek hamar végeztek a csokival, cukorral, és aztán újra felhangolt az ilyenkor szokásos vita: vajon ő volt-e az igazi Mikulás?

December 20-án tartottuk hagyományos

karácsonyi ünnepségünket, amely meghitt, várakozásteljes, nagyon szép perceket szerzett diákjainknak. Színvonalas műsorszámok, angol, német dalok, jelenetek tették hangulatossá a délelőttöt. Mézeskalácsot sütöttünk, fenyőfát állítottunk és ünnepi díszbe öltöztettük tantermeinket, a folyosókat. A fenyőfa alá került Dr. Farkasinszki Erzsébet szakorvos szép ajándékcsoomagja, amely értékes szótárakat, könyveket rejtett, amit ezúton is köszönünk neki.

Az óév utolsó eseménye a Szilveszteri futógála volt. Békéscsabán a fagyos, hideg időben kilenc tanulóknak futott, és a legjobb eredményt Nándori Nándor 8. c osztályos tanuló érte el.

Az iskolával kapcsolatos hírek, információk honlapunkon olvashatók:

www.rozsahegyiiskola.hu.

Gyomaendrőd, 2009. január 22.

Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola nevelőtestülete

FELHÍVÁS

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 12/1991. (X. 30.) KT számú rendeletének 2007-es módosításakor döntött arról, hogy „Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Elismerő Oklevele”-t alapít az alábbi kategóriákban:

- „Gyomaendrőd Város Nevelésügyéért” kitüntető oklevél
- „Gyomaendrőd Város Kultúrájáért” kitüntető oklevél
- „Gyomaendrőd Város Biztonságáért” kitüntető oklevél
- „Gyomaendrőd Város Egészségügyéért” kitüntető oklevél
- „Gyomaendrőd Város Idősekéért” kitüntető oklevél
- „Gyomaendrőd Város Sportjáért” kitüntető oklevél
- „Gyomaendrőd Város Környezetvédelméért” kitüntető oklevél
- „Gyomaendrőd Város Közszolgáltatásáért” kitüntető oklevél

Az Elismerő Oklevél kitüntetésben részesítettek a város címerével ellátott díszes oklevelet kapnak. Az Elismerő Oklevelekből évente kategóriánként maximum egy adományozható. Javaslatot nyújthat be bármely gyomaendrődi lakos, civil szervezet, társadalmi szervezet, intézmény.

Az Elismerő Oklevelek adományozására az adott kategóriákhoz kapcsolódó ünnepnapokon, vagy az azt követő Képviselő-testületi ülésen kerül sor.

Gyomaendrőd város polgármestere jelen felhívásban teszi közzé a 2009-es év Elismerő Okleveleinek kategóriáit, a javaslatok benyújtásának határidejét, az Oklevelek adományozásának időpontját:

Oklevél megnevezése	Oklevélben részesíthető személyek, civil szervezetek, intézmények köre	Javaslatok benyújtásának határideje	Adományozásról szóló döntés időpontja	Az oklevél adományozásának időpontja
„Gyomaendrőd Város Biztonságáért” kitüntető oklevél	A közbiztonság védelmében közreműködő személyek, szervezetek (rendőrség, polgárőrség, tűzoltóság)	2009. március 02.	2009. március 26.	A Magyar Rendőrség Napján 2009. április 30.-i Képviselő-testületi ülés
„Gyomaendrőd Város Közszolgáltatásáért” kitüntető oklevél	Települési közszolgáltatások biztosítását végző személyek, szervezetek (ivóvízellátás, az óvodai nevelés, az általános iskolai oktatás és nevelés, az egészségügyi szociális alapellátás, a közvilágítás, a helyi közutak és a köztemető fenntartása, hulladékgazdálkodás)	2009. április 01.	2009. április 30.	A Munka ünnepén a XI. Sajt és Túró Fesztivál keretei között 2009. május 01. - 02.
„Gyomaendrőd Város Sportjáért” kitüntető oklevél	A város sport életében szerepet játszó személyek, szervezetek, egyesületek	2009. április 01.	2009. április 30.	Kihívás Napján a rendezvény keretei között 2009. május 20.
„Gyomaendrőd Város Nevelésügyéért” kitüntető oklevél	Gyomaendrődi pedagógusok	2009. május 04.	2009. május 28.	Pedagógus napot követően, 2009. június 2. 15.00 órakor, az egyeztetett oktatási intézményben
„Gyomaendrőd Város Környezetvédelméért” kitüntető oklevél	Környezetünk védelmében tevékenyen résztvevő személyek, szervezetek	2009. május 04.	2009. május 28.	Környezetvédelmi Világnapon 2009. június 25. Képviselő-testületi ülés
„Gyomaendrőd Város Egészségügyéért” kitüntető oklevél	Az egészségügyben dolgozó szakemberek	2009. június 05.	2009. június 25.	Semmelweis Napon 2009. augusztus 27. Képviselő-testületi ülés
„Gyomaendrőd Város Idősekéért” kitüntető oklevél	Az idős emberek ellátásában, ápolásában résztvevő személyek, szervezetek	2009. október 01.	2009. október 29.	Szociális Munkások Napján Idősek Karácsonya 2009. december
„Gyomaendrőd Város Kultúrájáért” kitüntető oklevél	Városunk kulturális életében szerepet játszó személyek, szervezetek	2009. december 01.	2009. december 17.	Kultúra Napján 2010. január Képviselő-testületi ülés

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

MÓRA FERENC:

A PÁPRÁDI RAB

Zsigmond magyar királyról föl van jegyezve a történelemben, hogy vándorlegénynek sokkal különb volt, mint királynak. Nemhiába idegen származású volt, sokkal jobban is szeretett külső országokban élni, mint itthon.

Egyszer úgy meg talált ülni a csehek közt, hogy álló esztendeig eszébe se jutott a tulajdon országa. Akkor is csak azért jutott eszébe, mert elfogyott az aprópénze. Szalajtotta is haza a kengyelfutóját, hogy szánják meg egy-két szekér arannyal, mert bizony csúfra marad idegen országban.

A magyaroknak már akkor fogytán volt a türelmük, úgy eresztették vissza a követet, ahogy jött. Azt mondták neki, ami aranyforintjuk volt, elgurult, újat meg nem lehet veretni, mert olyan rég nem látták a királyt, hogy már az ábrázatára sem emlékeznek.

No, erre Zsigmond király se tehetett egyebet, mint hogy a kardjára ütött nagy mérgesen.

- Hát hiszen, ha egyéb bajuk nincs, erről majd tesszünk! Majd megemlegettem velük, mikor látták Zsigmond király képét.

Kiválasztott a mulató cimborái közül valami cseh herceget meg egy német gróft.

Meg se állt velük az ország határáig, ott is csak azért, mert vig harsonaszóval, nagy lobogólengetéssel álltak elejbe a magyar urak, fehér szakállú országtanácsosok, tüzes szemű harcos daliák.

- Hozott Isten, urunk királyunk! - hajlongtak nagy tisztességtudással.

- De bizony magam igyekeztem - csapta félre Zsigmond mogorván a kócsagtollas süvegét -, mert számolnivalóm van veletek.

- Nekünk is fölségeddel - emelte fel méltóságosan ősz fejét az öreg Bebek nádor.

- Ítéletet akarok mondani fölöttetek, amiért megsértettétek királyi személyem! - villogott a szeme Zsigmondnak.

Most Gara Imre állt elő, a zászlós bajuszú országbíró.

- Az ország már meg is hozta az ítéletét, királyom-uram - húzta elő biborbársony köntöse alól az ítéletet, mely kutyabőr pergamenre volt ráfestve szép tarka betűkkel. - Sok hanyagságért, idegenben való csavargásaiért, saját országának elhagyásáért bezárja Zsigmond királyt tulajdon népe harminc napra a páprádi várba.

Kapott volna szegény király a kardjához, de már ekkorra nem volt az oldalán.

Elvették tőle, mert nem illeti kard a rabot. S akárhogy hányta-vetette magát, bizony rácsukták a páprádi vár legbelső szobájának az ajtaját. Az előtte való szobába a cseh herceget rekesztették, azon innen meg a német grófnak adtak szállást. Ha egyikek voltak a királlyal jónak, legyenek egyik a rosszban is.

Hogy aztán sok kulcsörömpölés, ajtócsapkodás, kapunyikorgás után elszéledtek a magyar urak, Zsigmondnak az volt az első gondolata, hogy lehetne ebből a kalickából kiszabadulni.

- Hiszen csak még egyszer kardot vehessek a kezem-

bel - csikorgatta a fogát, s tehetetlen dühében nagyot ütött az ajtó kilincsére.

Abban a percben felpattant az ajtó, s a rab király szemben találta magát a rab herceggel.

- Nini, hát te is itt vagy? - bámult rája. - Ej, de jó, hogy ezt az ajtót elfelejtették bezárni! Nézzük meg csak a másikat is!

Hát a másik ajtó is kinyílt. A szoba sarkában ott törte az ijedség a német gróft, se holt, se eleven nem volt, csak akkor tért magához, mikor Zsigmond megbiztotta:

- Ne féj, szolgám, úgy nézem, nem is vagyunk mi itt foglyok!

A nagy puszta termekben, a kongó folyosókon, az üres várudvarban egy lelket se találtak. Hanem a konyhában megtalálták a szakácsot, aki valami rettenetesen nagy tortát gömbölygetett a sütődeszkán. Nem sok ügyet vetett a látogatókra, s nagyon foghegyről válaszolt, mikor a király azt kérdezte tőle, hogy ki őrzi őket ebben a záratlan tömlöcben.

- Hát kit-kit a saját becsülete. Engem ez a nagy boldog torta, ni, mert már ki se férek tőle az ajtón.

No, a Zsigmond rabtársainak se kellett egyéb! Szaladtak a várkapura: hát nyitva volt az is! El is nyargaltak úgy, hogy csak futtukban kiabáltak vissza Zsigmondnak: tartson velük ő is!

- Nekem nem lehet - csóválta a fejét a rab király. - Engem őriz a becsületem.

Tisztelnem kell azt a népet, amelyik még akkor is bízik a királyában, mikor fogollyá teszi.

S amit mondott, állta is Zsigmond király. Harminc napig nem lépte át a páprádi vár nyitott kapuját. Igaz, hogy akkor vállukon vitték ki a magyar urak. Azt mondták, meg kell becsülni azt a királyt, aki nemzete ítéletét még akkor is tiszteletben tartja, mikor az rabbá teszi őt.

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT...

2009. január 3-án Barta Péter és Vasti Viviane Fonseca kötött házasságot az endródi templomban. Szeretetüket és életüket kísérvé Isten áldása egy életen át!

Telex Távközléstechnika

Bronze csomag 2800 Ft/hó !!!

UPC Direct

Havi plusz 1250 Ft-ért 3 tévén nézhet különböző műsort egyidejűleg

A részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben

LCD vagy PLAZMA TV-je van? Minőségi tévézést szeretne?

Hello HD **HBO HD**

Havi 2500 Ft-ért

Részletekről érdeklődjön üzletünkben

Megkezdjük biztonságtechnikai termékek forgalmazását

Videomegfigyelők - Kamerák

Riasztók - Kaputechnika

Akkuk - Kellékek

Békéscsaba Gyóni Géza u. 6.

Tel: 66/442-755; 20/337-8010

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrői civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kéri, az ez évi támogatást is.

Endródi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásával kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Endródiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endródi Füzetek, stb.

Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám: 18372276-1-04

Cukorbetegség Gyomaendrői Klubja, célja a cukorbetegség oktatása, segítése.

Adószám: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608-1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerállományának gyarapítása.

Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrői Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Öregszülői Gyermekért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játszási feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást. (Új székhely: 5502 Gyomaendrőd, Martos Flóra u. 5.)

Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrői Mentőalapítvány: célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

Rózsahegyi Iskola alapítványai:

A Rózsahegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, útiköltsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.

Adószám: 18390162-1-04

Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány

Célja a közép- és felsőfokú iskolákban tanuló diákok támogatása. Jelenleg több, mint 2 millió Ft alapítványi kamataival rendelkezik a kuratórium.

Adószám: 19062255-1-04

A Rózsahegyi Kálmán Diák-sport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja.

A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, útiköltséget finanszírozzuk.

Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.

Adószám: 18387139-1-04

W SZONDER W

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

Irodalmi oldal

Magam-enciklopédia Valuska Sárától

Irodalmi oldalunkon mutatkozik be Valuska Sára, gyomai gimnazista, akinek a közelmúltban jelent meg első regénye, a Frésylla. Vele találkozhat február 5-én (a korábbi időponttól eltérően) az OMart közönsége. Szeretettel várja, várjuk az érdeklődőket, a fantasy irodalom kedvelőit.

Nehéz magamról beszélni úgy, hogy ne csak általános közhelyeket mondjak. Ezért találtam ki ezt az enciklopédia-formát, amelyben néhány címszóban foglalom össze a számomra fontos dolgokat.

Angol:

Immár nyolc éve tanulom ezt az idegen nyelvet. Nagyon élvezem, remélem, hamarosan nyelvvizsgát is szerzek. Olyan jól akarom tudni, hogy eredetiben olvashassam az angol nyelvű kedvenceimet, és majd a későbbiekben regényt is tudjak írni angolul.

Barátság:

Úgy gondolom, a barátság nagyon fontos dolog. Az ember életében lenniük kell olyanoknak, akikre mindig számíthat. Barátok nélkül nem is élet az élet. A könyvem szereplőit a barátság köti össze, és akármilyen történet is, összetartanak.

Fantasy:

Én azokat a teremtett világokat szeretem, amelyek nincsenek tele mindenféle szörnyekkel. Riasztóbbnak tartom az emberekben rejlő gonoszság megjelenését.

Filmek:

Szeretek filmeket nézni. Mint a könyveknél, itt is sok minden érdekel: a vígjátékoktól az akciófilmeket keresztül a romantikus és lélektani filmekig mindenre vevő vagyok. Kedvenceim a végtelen hosszú történetek: A Gyűrűk Ura és a Star Wars. Öcsémrel együtt betéve tudjuk a szövegüket.

Internet:

Mindennapi életünket az Internet hálózta be, így természetesen én is a felhasználók közé tartozom: böngészek, levelezek. Időnként azonban elcsábulok, és a neten található játékokkal szórakozom. De az interneten töltött időm nagy részében keresek, mostanában például fantasy-írók után kutatok. Az internet segítségével a könyvemet is tudom reklámozni a honlapomon keresztül (valuskasara.van.hu).

Írás:

Ha leülök a számítógép elé, akkor írok. Így szinte mindig írok. Nem kell ihletre várnom a regényírás közben. Bármikor elkezdem, bármikor folytatom, bármikor behelyezkedem az általam teremtett világba.

Iskola:

Idén kezdtem meg tanulmányaimat a Kner Imre Gimnáziumban a nyelvi előkészítő osztályban. Heti 12 órában tanuljuk az idegen

nyelvet, aminek kifejezetten örülök.

Tisztában vagyok azzal, hogy még rengeteget kell tanulnom azért, hogy író legyek. Azt is tudom, hogy csak az írásból manapság nem lehet megélni, így biztosan lesz majd valamilyen polgári foglalkozásom, amiért szintén tanulnom kell.

Könyvek:

Mindig is könyvek között éltem. Azóta, hogy megtanultam olvasni, már nem csak nézegettem őket, hanem megismertem a tartalmukat is. Alapvetően minden műfajú és stílusú könyvet kedvelek. Miután kiolvasok egyet, rá kell döbennem, mennyi olvasnivaló vár még rám.

Könyvtár:

Mivel otthon rengeteg könyvünk van, olvasnivalót ritkán veszek ki a könyvtárból. De ha olyan témának szeretnék utánanézni, amiről itthon nincs könyv, és az interneten sem találok megfelelő információkat, akkor indulok a könyvtárba, hogy ott keressék anyagot. Azóta még izgalmasabb a könyvtár, mióta tudom, hogy a könyvem a V26-os jelzésnél található. (A gimnázium könyvtárában legalább is ott szerepel.)

Kritika:

Kritikusan szemlélem magam. Ezért, azt hiszem, az a típus vagyok, aki jól bírja a kritikát. A könyvemmel kapcsolatban is örömmel várom a véleményeket, hiszen ezek építőek lehetnek a további munkámban.

Mese:

Imádom a meséket, ahol mindig a jó győz, a gonosz meg elnyeri méltó büntetését. Bár a valóság nem ilyen, mégis van bennük valami, ami megérinti a lelket. Nekem is van néhány mesém, remélem, egyszer csokorba fűzhetem őket, s rajtuk keresztül talán én is megérinthetem az olvasók lelkét.

Példaképek:

Az írói példaképem Tolkien, aki megalkotott egy csodálatos világot, aminek eddig még nem akadt párja. Christopher Paolini, az Eragon szerzője pedig erőt adott, hisz ha ő tudott írni tizenhat évesen egy remek fantaszt, akkor nekem miért ne sikerülne. Mellettük mindenkit tisztelek, akinek önerőből sikerül megvalósítania legnagyobb álmát.

Szabadidő:

Igazából nincs szabadidőm. Amikor nem tanulok, akkor írok. Egész nyáron a regényemen dolgoztam. A Somlóra azért úgy másztam fel, hogy nem volt nálam a laptopom, de – bevallom – nem volt messze akkor sem tőlem. Mostanában kevesebb időm van olvasni.

Számítógép:

Számomra a számítógép elengedhetetlen eszköz, hiszen ezen írok. Úgy vélem, így sokkal átláthatóbban tudom kezelni a dolgomat.

Osztálytársak:

A felsős osztályomat nagyon szerettem, az utolsó együtt töltött évünkben nagyon összeszoktunk. Azóta is tartjuk a kapcsolatot. Az új osztályom is jó kis csapat, barátok vagyunk mind. Szerintem ez az, ami igazán jó osztállyá tesz egy közösséget.

Tervek:

A közeli tervem, hogy jól teljesítsek ebben a tanévben, és hogy befejezzem a Száva Evans-trilógia második részét. Aztán szeretnék franciául is tanulni. Öt év múlva az érettségi után a Szegedi Egyetem bölcsészkarán szeretnék továbbtanulni. Még a középiskola alatt befejezem a trilógiát.

Vár:

Mindig is szerettem a várakat, vonzott az a múlt, amit azok képviselnek. Érdekel, hogyan nézhettek ki fénykorukban, milyen lehetett bennük az élet. A tolkieni világ valamilyen módon ezt adja át az olvasóknak, talán ezért is szeretem annyira ezt a történetet. A várak világának hangulatát a saját regényemben is próbáltam megjeleníteni.

Ízes Ízek

Február

Almás palacsinta

Hámozott almát vékony szeletre vágunk, és kevés vízben puhára főzzük. Hagyjuk elfőni a levét, ekkor cukrot és örlött fahéjat adunk hozzá és mixerrel simára dolgozzuk. Apró darabokra tört diót és kevés mézet adunk hozzá és ezze töltjük meg a palacsintákat. Háromszögre hajtva tesszük tányérra, porcukorra meghintve tálaljuk.

Seidl Ambrus

Hájas kiflire éhes? Endrödi hájas kifli, káposztáslepény... stb. sütését kelt tésztaból és egyéb, tájlelőgü sütemények készítését vállalom. Telefonszám: 06-66/284-155; 06-20/770-87-80

Fényképalbum

Szeretettel emlékezünk:

Hegedüs József 1878-1953 és neje Dávid Mária 1884-1943'

Gyermekeik:

- Mária (1905-1988) férje Varjú Máté
- Imre (1908-1976) feleség D. Timár Mária
- Lajos (1910-2006) feleség Gyebnár Veronika
- József (1912-1981) feleség Fülöp Etelka

- Gergely (1914-2001) feleség Kurilla Etelka
- Teréz (1919-1994) férj Vaszkó Elek
- Erzsébet Viktória (1921-1955) férj Hegedüs Gergely
- Eszter (1924-1996) férj Polányi Tamás
- Etelka Jusztiina (1926-2009) férj Almási Gyárfás

1 kép: A polyákhalmi tanya udvarán. 1940-es évek eleje (balról jobbra): Jusztiina, a szülők, Teréz és Eszter

2. kép: Mise után Polyákhalmon, 1950-es évek eleje
Felnöttek: (balról jobbra) Hegedüs Lajosné, Vaszkó Elek, Hegedüs Lajos, Vaszkó Elekné, id. Hegedüs József, if. Hegedüs József, Polányi Tamásné, Varjú Máténé, Hegedüs Gergelyné, Varjú Máté

gyerekek (balról jobbra) Hegedüs Zoltán, Vaszkó Mária (Árvai Lajosné), Hanyecz Lenke (Varjú Lászlóné), Hegedüs Gergely, Varjú Eszter (Timár Istvánné)

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendröd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkezelőgépek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

*Hitelletelőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!*

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesén még.
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Hiradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

ALMÁSI GYÁRFÁSNÉ HEGEDÜS ETELKA, aki Endrődön a Polányi M. utcában élt, 82 évesen január 8-án rövid betegség után elhunyt. Gyászolja: fia és családja

BÚZA BÉLA SÁNDOR, aki Hunya, Kinizsi u. 26. sz. alatt élt, 65 éves korában türelemmel viselt betegség után megtért Égi Urához. Gyászolják: testvére, sógora, keresztlánya férje, rokonok, ismerősök

CSERENYECZ VINCÉNÉ HEGEDÜS MÁRIA, aki Gyomán élt, január 8-án hosszabb betegség után 84 évesen elhunyt. Gyászolja: gondozója, testvére és családja

GYEBNÁR TERÉZ, aki Endrődön a Rózsakert Idősek Otthonában élt, január

18-án hosszú betegség után elhunyt. Gyászolják: rokonai és a Rózsakert Otthon dolgozói és lakóközössége

HANYECZ ISTVÁNNÉ SZABÓ MÁRIA, aki Hunya, Kossuth u. 8. sz. alatt élt, 68 éves korában elköltözött az élők sorából. gyászolják: gyermekei, unokái, rokonai, ismerősei

HATÁRSZÉLI DEZSŐ volt hunyai lakos, aki Kondoros, Deák Ferenc u. 76. szám alatt élt, 80 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolják: felsége, gyermekei, unokái és a rokonság

MOLNÁR JÓZSEFNÉ /HANYECZ MÁTÉNÉ/ BALOGH ILONA volt endrődi (csejti), majd kaposvári lakos, életének 90. évében 2009. január 14-én otthonában elhunyt. Temetése a kaposvári Keleti temető kápolnájában volt. Gyászolja: Veje: Timár Mihály, unokái: Kati, Ági és családjuk

OLÁH FRIGYESNÉ ALMÁSI JUSZTINA, aki Endrődön a Ridegvároson élt, január 4-én 79 évesen rövid betegség után elhunyt. Gyászolja: fia, menyje, unokái és a rokonság

PARÓCZAI VENDEL, aki Hunya, Vörösmarty u. 14. sz. alatt élt, 80 éves korában megtért Teremtőjéhez. gyászolják: leánya, veje, menyje, unokái és Gizi néni

PÁLYI IMRE, aki Endrődön élt, január 4-én 77 éves korában rövid betegség után váratlanul elhunyt. Gyászolja: a családja

RONCSEK MIKLÓS, aki Endrődön élt, január 2-án 88 évesen rövid, súlyos betegség után elhunyt.

Gyászolja: felesége, fia, unokái és rokonai

RAFAEL JENŐ, aki Endrődön, a Vadász u. 3. szám alatt élt hosszú súlyos betegség után 68 évesen elhunyt. Gyászolják:

a családja

SZABÓ KATALIN, aki Endrődön a Seilyem u. 33. alatt élt december 24-én 87 évesen hosszú betegség után elhunyt. Gyászolja: családja

SZMOLA IMRÉNÉ DÁVID ILONA, aki Hunya, Alkotmány u. 6. szám alatt élt, 88 éves korában szentségekkel megerősítve elköltözött az Örökkévalóságba. Gyászolja: testvére, rokonai és családja

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálójának évfordulójuk napján.

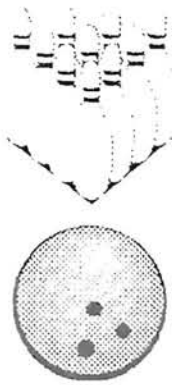
Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Kézpénzbevitel az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhatalmú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 5320001310003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja. Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

Műanyag ajtók, ablakok, téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

ORSZÁGOS GALAMB- ÉS BAROMFIKIÁLLÍTÁS

Gyomaendrőd galambászai ismételten kitétek magukért

46. alkalommal rendeztek országos galambkiállítást városunkban. A kiállításon 1630 galambot, közel 250 baromfit és különböző nyúlfajtákat vonultattak fel a tenyésztők. A kétnapos rendezvény minden elfogultság nélkül is sikeres, hisz a tenyésztői verseny összesített pontszám alapján 573 ponttal TÍMÁR VINCE gyomaendrődi tenyésztő nyerte.

Mindamellet, hogy a szépszámú vendégsereg gyönyörű King galambokat látott, ami Magyarországon a legismertebb és a legnagyobb tenyésztési kultúrával bír, az Amerikai Óriásposta, a Fodros Fekete Óreg Kakas vagy az Oroszlánfejű Tarka Nyúl látványa is élményszámba ment.

A kiállítás - ami tenyésztőknek verseny, a közönségnek kikapcsolódás és szórakozás - összességében emberi kapcsolatok kialakítását is szolgálja.

Szerkesztőségünk további sikereket kíván a V243. Galamb- és Kisállattenyésztő Egyesület valamennyi tagjának és kitartást a 47. gyomaendrődi kiállításához.

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Februári ajánlataim:

- kandallók, szenes kályhák, füstcsövek
- olajradiátorok, hősugárzók
- festékárúk: zománc, olaj falfestékek
- csempé ragasztók, glettyanyagok, ecsetek
- szivattyúk, tömlők, kéziszerszámok
- csavarok, szegek, huzalok, kerítés drótok
- műanyag kukák 110 l - 120 l, műanyag hordók
- alu létrák, balták, fejszék, fűrészek
- láncfűrészek, fűrőgépek, sarokcsiszolók
- munkavédelmi bakancsok, kesztyűk, ruhák
- szőnyegek, asztalterítők, fürdőszoba szőnyegek
- fóliák, műanyag zsákok, zsinetek

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 165 Ft

XVI. évfolyam 3. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2009. március

A tartalomból:

Március 15. - 4. oldal

Gyomaendrődiek Világtalálkozója -
Programtervezet a 9. oldalon

A Rózsahegy Kálmán Általános Iskola hírei -
14. oldal
Jelmezben

Egyházközségi vacsora - 20. oldal

Baráti találkozó Budapesten

Az Endrődiek Baráti Köre idén is megtartotta a szokásos tavaszi találkozóját Budapesten február 14-én, szombaton az Etele úti SZÁMALK éttermében.

Gyomaendrődről autóbusszal érkeztek a résztvevők. Szép számban érkeztek a budapesti endrődiek, de az ország más részéből is többen eljöttek.

Giricz László tagunk vetítéssel idézte fel a tavalyi endrődi találkozó emlékét,

amikor emléktáblákat állítottunk régi iskoláink tanárai, diákjai tiszteletére. Láthattunk még régi iskolai képeket, ballagást is.

Timár Imre elnök megtartotta évi beszámolóját, a jegyzőkönyv lapunk 12. oldalán olvasható.

Megemlékeztünk elhunyt tagjainkról.

Örömmel köszöntöttük a most csatlakozott új tagjainkat.

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

FELHÍVÁS

Emlékmű állításra készülnek Kocsorhegy, Nagylapos, Varjas öregdiákjai.

Szeretnénk hajdani tanyai iskoláinknak méltó emléket állítani. A volt nagylaposi iskola épületének közelében tervezzük egy emlékoszlop felállítását. Kérünk mindenkit, aki régen ezen külterületi iskolák valamelyikének tanulója volt, adományával segítse tervünk megvalósítását. A felajánlott összeget az

53200015-15252973 számlaszámra kérjük befizetni. Kérünk továbbá mindenkit, ha régi fényképei, tárgyi emlékei vannak, amit egy tervezett kiállítás anyagához fel tud ajánlani, juttassa el hozzánk (ezeket vissza fogjuk adni) személyesen vagy postai úton. Az ünnepélyes emlékműavatást előzetesen 2009. augusztus 1-jére tervezzük. Az esemény pontos időpontjáról, a részletes programról egy későbbi időpontban a helyi újságokból, a város internetes honlapjáról értesülhetnek az érdeklődők. Elérhetőségeink:

Gubucz Béláné Földvári Erzsébet 66/610-682
Lovászné Habzda Irén 66/284-949
Fülöpné Takács Ágnes agnes.takacs55@gmail.com
Szunyog Antalné

Személyesen: hétfőtől-csütörtökig 8.00-16.00 óráig
Levélben: 5502 Gyomaendrőd, Fő u. 5.sz.

Köszönettel: a szervező bizottság

Nyílt köszönőlevél

Ezúton szeretném megköszönni az Endrődi Községi Házzat működtető Templárius Alapítvány nevében **Timár Imre Úrnak, az Endrődi Baráti Kör elnökének**, hogy energiatakarékos lámpatestekkel segítette a Községi Ház földszinti helyiségeinek megvilágítását, és takarékosabbá tételét. Ezeket felszereltük Szunyog Antal villanszerelő mesterrel, és már be is üzemeltettük. Világítási költségeink így 2009. február 1-től kevesebbe kerülnek. Ez megint egy újabb bizonyíték arra, ha van program és értelmes szabadidős, kulturált rendezvény, akkor közös erővel igen is sokat lehet tenni a közösség érdekében.

Elnök Úrnak, kedves családjának, és az Endrődiek Baráti Köre minden tagjának áldásos új esztendőt, sok erőt és jó egészséget kívánok. Amikor erre járnak, térjenek be Hozzánk egy kávéra, és kapcsolódjanak be a munkánkba.

Köszönettel:

2009. február 20.

Fr. Ungvölgyi János
az Endrődi Községi Ház vezetője,
a Templárius Alapítvány kuratóriumi elnöke

FIGYELEM!

2009. február 04-től – április 30-ig
MENETRENDVÁLTOZÁS

A HELYI AUTÓBUSZ-KÖZLEKEDÉSNEL
MINDEN HÉT SZERDÁJÁN A DÉRYNÉ MŰV. HÁZTÓL
11:10 ÓRA HELYETT 11:30- KOR INDUL MÁV ÁLLOMÁS-
RA.

SZOMBATON PLUSZJÁRAT:

MÁV állomásról-Szab.terre 10:55

Szabadság térről-Dérynéhez 11:00

Déryné Művháztól-Nagylaposra 11:10

Nagylaposról-Dérynéhez 11:20

Dérynétől- MÁV állomásra 11:30

AZ ENDRŐDI KÖZÖSSÉGI HÁZ MÁRCIUSI PROGRAMJA

Március 7-én Lakodalom

Március 9-én Nőnap buli az I. sz. Nyugdíjas Klubnak 16.00 órától

Március 11-én Nőnap buli a Barátság Klub rendezésében 15.00 órától

Március 14-én Cukorbeteg Klubnak ebéd 12.00 órától

Március 21-én Gazdakör vacsora 18.00 órától

Március 5-én 14.00-16.00 óra között árusítás

Március 10-én 9.00-12.00 óra között árusítás

Március 17-én 9.00-12.00 óra között árusítás

Március 19-én 9.00-12.00 óra között árusítás

Ezen kívül minden héten

19.00-21.00 óra között joga hétfőnként

12.00-13.00 óra között gyógytorna hétfőn és szerdán. A tornára beutaló szükséges.

15.00-16.00 óra között minden szerdán Barátság Klub

18.00-19.00 óra között minden csütörtökön Gazdakör

17.00-18.00 óra között minden második hétfőn Nyugdíjas Klub

LAKOSSÁGI FÓRUM - az endrődi hid felújítása

2009. február 19-én 17 órakor lakossági fórumot tartottak az endrődi Déryné Művelődési Házban a 46. sz. főút 41+235 km szelvényben lévő endrődi Hármas-Körös-híd átépítési munkáiról.

A meglévő híd szerkezet erősen leromlott állapotú, nem elégti ki a jelenlegi forgalmi igényeket, ezért a híd teljes körű rehabilitációja halaszthatatlanná vált.

A rehabilitációs munkák keretében mind a meder, mind az ártéri hidakon új szerkezet készül.

A lakossági fórumon nagyon sok érdeklődő vett részt. Sokan remélték, hogy legalább az építés ideje alatt elterelik a városból az átmenő kamionforgalmat. Az építés ideje alatt ideiglenes egyirányú átkelő lesz, súlykorlátozás nélkül, ezért torlódásokra lehet számítani.

A fórumon jelen volt Várfi András polgármester, a beruházó: Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. – Cserkúti András projektvezető, valamint a kivitelező: SK-2008 Konzorcium – Hapák Attila főépítésvezető.

LAKOSSÁGI FÓRUM ENDRÖDÖN

A KDNP vendége: **Gulyás Dénes** világhírű operaénekes, országgyűlési képviselő.

Időpontja: 2009. március 12-én, csütörtökön este 5 órától

Téma: OKTATÁS ÉS KULTÚRA A MAI MAGYARORSZÁGON

Helye: Endrődi Községi Ház földszinti nagyterme
(Blaha Lujza u. 21.)

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

FELHÍVÁS! Az Öregszőlői Iskolák egykori tanulói és tanítóik szeretnénk 2009-ben a még meglévő iskolák falára EMLÉKTÁBLÁT helyezni, a hozzájuk tartozó kereszteteket kő talapzatra állíttatni, az I. Szőlőskert Iskola (Timár Brische) helyére Emlékoszlopot állítani! Kérjük támogatásukat!

Tájékoztató: **Alt Jánosné** (Salamon Terézia) nyugdíjas pedagógus, Gyomaendrőd, Toronyi u. 21. Tel.: 66/284-538

Tisztelettel:

Pésó Béláné (Fekécs Irma) nyugdíjas pedagógus
Gyomaendrőd, Polányi M. u. 23.

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület februárban

A polgármesteri beszámolót követően több mint 37 napirendi pontot tárgyalta a Képviselő-testület a február 26-i ülésen.

Az egyik legsarkalatosabb pont a **2009. évi költségvetés tervezetének megvitatása**, illetve elfogadása volt. Már a 2008. november 27-i ülésen felvázoltuk azokat a koncepciókat és célokat, amelyeket felhasználtak a költségvetés készítésének későbbi szakaszaiban. Ezen kívül február elején, még a bizottsági üléseket megelőző rendkívüli megbeszélés keretében vitattuk meg az előterjesztés nyersanyagát is. Már ekkor világossá vált, hogy nem lesz könnyű dolga a Képviselő-testületnek, mivel a szűkös keretek miatt rangsorolni kell a megoldásra váró feladatok listáját, illetve fel kell deríteni minden lehetséges bevételi forrást is.

A bevételi oldalon az oktatási feladatokat ellátó intézményeink esetében a normatív állami támogatás összege az elmúlt évhez viszonyítva csökkenést mutat, melynek oka az a kormányzati döntés, melynek értelmében 2009. évben részben felfüggesztésre került a közszférákban dolgozók 13. havi juttatása, továbbá az oktatási intézmények tanulói létszámának csökkenése. Esetükben a rendelettervezet egy nagyon szoros költségvetést tartalmaz. Az intézmények működése csak úgy biztosított, hogy minden területen érvényesíteni kell a megfontolt, takarékos gazdálkodást, illetve amennyiben nem történik semmi nem várt esemény. (energia árak változásai, betervezetlen túlóráköltség, stb.)

Az Önkormányzat 2009. évi költségvetésének mérlege

Adatok E Ft-ban

1. Táblázat

Megnevezés	2008. évi terv	2009. évi terv
Bevétel összesen	3 159 567	4 067 451
Rövid lejáratú hitelfelvétel	51 883	54 000
Tartozás kötvénykibocsátásból	1 000 000	0
Működési kiadás összesen	2 455 128	2 392 975
Felújítás összesen	41 802	107 290
Fejlesztés összesen	396 267	293 036
Tartalék	1 318 253	1 328 150
Egyéb finanszírozás kiadásai		
Kiadás mindösszesen	4 211 450	4 121 451

Kötvény felhasználási terv: 424.086 E Ft

A kötvény fel nem használt része: 575.914 E Ft

A fejlesztési tervek között szerepel: (a teljesség igénye nélkül) utak javítása-építése, kerékpárút javítása, járdaépítés-javítás, parkoló építés, Rózsahegyi iskola nyílászáró cseréje, konyha kapacitásbővítés, Sportszarnok felújítás, Ipari Park csarnok építéséhez kölcsön folyósítása, vállalkozói alap létrehozása, Katona J Művelődési Központ átalakítása, Kis Bálint Általános Iskola. épületfelújítás, pályázatoknál önerő biztosítása.

Óvodai és általános iskolai beiratás időpontja

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a város közigazgatási területén működő óvodákban és általános iskolákban a **2009/2010-es tanévre történő beiratást 2009. március 30. 31. április 1. napokra rendeli el.** A beiratás a helyben szokásos módon fog történni a kijelölt napokon.

Vállalkozásfejlesztési Alapról szóló vitaanyag első forduló tárgyalása

Az Önkormányzat szándékában áll Vállalkozásfejlesztési Alap létrehozása, melyre elkülönítene 30. 000. 000. Ft-ot.

Az alap létrehozásának célja: a helyi vállalkozások fejlődésének támogatása, a foglalkoztatás növelése, megtartása, a gyomaendrődi álláskereső munkához jutásának elősegítése és ezzel a városban lakók életminőségének javítása.

Vállalkozásfejlesztési Alapot már több város is létrehozott, ennek igénybevételét egy magasabb, az Európai Közösséget létrehozó Szerződés, illetve bizottsági rendelet szabályozza.

A támogatásban Gyomaendrőd város közigazgatási területén székhellyel vagy székhellyel és telephellyel rendelkező, állandó jellegű iparüzési tevékenységet folytató vállalkozások részesülhetnek kamatmentes hitel formájában. A hitel futamideje 2.000.000 Ft hitelösszegig 2 év, magasabb hitelösszeznél 3 év lenne.

A vitaanyagot a Képviselő-testület megtárgyalta, elfogadta, s utasította a jegyzőt a hitelhez jutás feltételeinek kidolgozására.

A gyermekek részére nyújtható pénzbeli és természetbeni támogatások helyi szabályozásának kidolgozása

Az 1997. évi Gyvt. módosítása 2009. január 1-től hatályba lépett, amely bevezette az óvodáztatási támogatást. Első alkalommal a támogatás összege megállapítás esetén 20.000 Ft, második és minden további alkalommal 10.000 Ft. Az óvodáztatási támogatást a központi költségvetés 100%-ban finanszírozza.

Támogatást szolgáló alapok pályázati kiírása

A város Önkormányzata a 2009. évi költségvetési rendeletének elfogadásával egy időben pályázatot ír ki támogatási alapokra.

Ifjúsági alap, Sportalap, Civil szervezetek támogatási alap, Idegenforgalmi alap

A pályázattal kapcsolatos tudnivalók megjelennek a **Gyomaendrődi Hírmondóban**, illetve Gyomaendrőd Önkormányzatának honlapján: www.gyomaendrod.hu

A vásár-, piacrendezési, illetve mérlegelési tevékenység tartós bérbeadására benyújtott pályázatok elbírálása

Mivel a 2008. év novemberében kiírt pályázati eljárás eredménytelen lett nyilvánítva, a Képviselő-testület új pályázatot írt ki a piac és vásár üzemeltetésére, melynek beadási határideje 2009. január 30-a volt. A határidőre 2 pályázat érkezett, Kolohné Pelyva Edit és Best-Drink Kft.-től.

A Véleményező Bizottság javaslata alapján a Képviselő-testület Kolohné Pelyva Edittel kíván tartós bérleti szerződést kötni.

Népliget utcai forgalomszabályozás

Az „Iskola rendőre” elnevezésű program keretében a Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola jelezte, hogy az iskola Népliget u. 2. sz. alatti épületéhez vezető úton „gyerekek” veszélyt jelző tábla kihelyezését kéri. A rendőrség és a Városüzemeltetési Osztály helyszíneljárása során megállapításra került, hogy a tábla kihelyezése indokolt, illetve a szűk keresztmetszet miatt javasolt az egyirányúsítás is, valamint megszülesíteni az utat még ebben az évben. A Képviselő-testület a munkák fedezetét a 2009. évi költségvetés útfelújítási keretéből biztosítaná.

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Emlékezés

a kommunista diktatúrák áldozataira

1947 februárja volt. Azokban a napokban felemás új világ készülődött Magyarországon. Petru Groza román miniszterelnök kijelentette, hogy hazánkkal vámuinóra kíván lépni. Magyarország és Jugoszlávia gazdasági egyezményt kötött. Éppen egy esztendő telt el a csehszlovák-magyar lakosságcsere egyezmény aláírása óta. Gözerővel folyt a felvidéki magyarság elűzése. Párizsban aláírtuk a Trianonhoz képest még kegyetlenebb békeszerződést. Itthon már kiépülőben volt a szovjet-orosz birodalom magyar tartománya. Február 25-én a megszálló szovjet katonai hatóságok lakásán letartóztatták Kovács Bélát, a Független Kisgazdapárt Főtitkárát.

Szovjetellenes szervezkedés vádjával a Szovjetunióba hurcolták. A Gulágból csak 1955-ben halálos betegen térhetett haza. Letartóztatása tragikus fordulatot tett háború utáni történelmünkben. A korlátozott demokráciából a diktatúra felé indultunk, majd hamarosan Rákosi börtönországává lettünk.

Ezen a napon emlékezünk mindazokra, akiket a lenini és sztálini elveken felépülő hatalmi rendszerek megfosztottak életüktől, akiket bebörtönöztek, táborokba hurcoltak vagy internáltak, de ideszámítanak azok is, akiknek a hatalom tönkretette egészségét, egzisztenciáját. Akik nem tanulhattak tovább, akiket bepofoztak a téeszekbe, öngyilkosságba kergettek.

Mert a kommunista diktatúrát sokan és sokféleképpen szenvedték meg. Szerre a világon százmillióra tehető a kommunizmus XX. századi áldozatainak száma.

Neves és névtelen emberek tömegei pusztultak el az emberiség legnagyobb történelmi zsákcúkjában. Bizonyos értelemben egész nemzetünk áldozata lett a kommunizmusnak, nem csak a sötét 50-es évek miatt, de amiatt is, ami utána jött, a Kádár – rendszer puhának mondott lassan szétzúlló diktatúrája miatt. Amelynek nyomán gazdasági válság, szegénység és morális meghasonlás maradt örökségül.

A múlt akarva-akaratlanul is velünk és bennünk él, gesztusainkban, gondolkodásunkban, erkölcsünkben és szokásainkban.

Sokszor irányt szab cselekedeteinknek. Ami elődeinkkel történt, része a mának, de része a holnapnak is.

Ma abban a reményben hajtunk fejet az áldozatok emléke előtt – tisztelegve emberi életnek és méltóságnak -, hogy a szüleinkkel, nagyszüleinkkel történeteket, egyetlen hatalomfüggő diktátor miatt, soha ne kelljen újraélnünk.

Domokos László
Békésszentandrás, Csabacsüd, Gyomaendrőd,
Hunya, Kardos, Kondoros, Örménykút, Szarvas
országgyűlési képviselője

MÁRCIUS 15.

A NEMZETGYŰLÉSHEZ (részletek)

Sándor Petőfi

Ott álltok a teremnek küszöbén,
Melyből a nemzet sorsa jön ki majd,
Megálljatok, ne lépjétek be még,
Hallgassátok ki intő szózatom...
Egy ember szól, de milliók nevében! ...

Bármily erővel, bármily áldozattal,
Bár mind egy szálig elvesztek belé,
Hazát kell nektek is teremteni!
Egy új hazát, mely szebb a réginél
És tartósabb is, kell alkotnotok...

Nem mondom én: a régi épületnek
Dobjátok félre mindenik követ,
De nézettek meg minden darabot, mit
Alapnak vesztek...

Nagy a dicsőség, melyet mindegyik
Szerezhet itten, de tudjátok-e,
Csak nagy munkáért jár ez a dicsőség!
Akit nem égő honfiérzelem
És tiszta szándék vezetett ide,

Kit a hiúság, vagy silány önérdek
Csábit e helyre, az szentségtelen
Lábbal ne lépjen e szentelt küszöbre...

Petőfi Sándor

PETŐFI SÁNDOR NAPLÓJÁBÓL

Pest, március 15-én 1848.

Szabad a sajtó! ... – Ha tudnám, hogy a hazának nem lesz rám szüksége, szívembe mártanám kardomat, s úgy írnam le haldokolva, piros véremmel e szavakat, hogy itt álljanak a piros betűk, mint a szabadság hajnalsugarai.

Ma született a magyar szabadság, mert ma esett le a sajtóról a bilincs ... Vagy van olyan együgyű, ki azt képzelje, hogy szabad sajtó nélkül lehet bármely nemzetnek szabadsága?

Üdvez légy születésem napján, magyar szabadság! először is én üdvözellek, ki imádkoztam és küzdöttem érte, üdvözellek oly magas örömmel, a milyen mély volt fájdalom, midőn nélkülöztünk tégedet!

Oh szabadságunk, édes kedves ujszülött, légy hosszú életű e földön, élj addig, míg csak él egy magyar; ha nemzetünk utolsó fia meghal, borulj rá szemfedő gyanánt ... s ha előbb jön rád a halál, rántsd magaddal sírodba az egész nemzetet, mert tovább élnie nélkülöd gyalázat lesz, veled halnia pedig dicsőség!

Ünnepi megemlékezés Gyomaendrődön

Március 15-én vasárnap 9 órakor ünnepi szentmise az endrői templomban. Mise után a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda diákjainak megemlékezése lesz, majd koszorúzás.
Jöjjünk, ünnepeljük együtt legszebb nemzeti ünnepünket!

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Területi Kazinczy Verseny

2009. február 11-én rendezték meg Mezőberényben a Kazinczyról elnevezett Szép Magyar Beszéd Versenyt általános iskolások részére.

A Kis Bálint Általános Iskolából öt tanuló versenyzett.

A következő szép eredmények születtek:

5-6. osztályosok közül:

I. helyezett: Almási Viktória 6.a, II: helyezett: Szonda Lili 5.a

7-8. osztályosok közül:

II: helyezett: Hunya Gréta 8. b, Tóth Vanda 7. b osztályos tanuló pedig különdíjat kapott a zsűritől kiállása, szép orgánuma miatt.
Felkészítő tanárok: Kónya Márta, Balla Károlyné, Hunya Jolán.

Régiós Történelmi Verseny

2009. január 31-én a „Teleki-Töri” régiós versenyen a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda tanulóiból álló csapat szép eredményeket ért el. Több megye képviseltette magát, közel 100 diák mérte össze csoportosan, évfolyamonként történelmi tudását.

A hatodik évfolyamosok mezőnyében iskolánk tanulói első helyezést értek el. Név szerint: Véha Dóra és Tóth Anna, akik a 6.c osztályba járnak.

Felkészítő tanáruk: Simonné Szrnka Zsuzsanna. Gratulálunk!

A 7-8. évfolyamos csapatok eredményei:

- hetedik helyezés (Megyeri Márk és Erdei László mindketten 7.c)

- tizedik helyezés (Megyeri Erika és Magyarai Tünde szintén 7.c).

Felkészítő tanár: Dinya Livia.

*„Minket hív az iskola,
Hallod pajtás? Jer oda!
Kerékpáron? Csikóháton?
Induljunk már! Alig várom!”*

Óvodásból iskolás lesz!

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda iskolahívogató tájékoztatója

Kedves Szülők!

A 2009. év izgalmas lesz nemcsak a gyermekük, hanem az Önök számára is.

Nem egyszerűen jó iskolába akarják iratni gyermeküket, hanem a legjobba.

A választás megkönnyítésére kérem, olvassák el tájékoztatónkat, látogassanak el iskolahívogató rendezvényeinkre!

Iskolánkról

Városunk legnagyobb általános iskolájaként 653 óvodás és tanuló nevelését-oktatását 54 pedagógus biztosítja, valamint 28 technikai dolgozó segíti.

Az 1-4. évfolyamos kiskolásaink a közelmúltban felújított, korszerűen felszerelt, Hősök úti iskolaépületünkben tanulnak. Ide várjuk az első osztályos gyermekeket!

A korszerű képzést és kulturális környezetet könyvtár, tornaterem, informatikai szaktantermek, fejlesztőszobák, sportudvar és játszótér szolgálja.

Tanulóink étkezését, napközi konyhánkon, házas jellegű étellel biztosítjuk.

Nevelő-oktató munkánkról

- Induló három első osztályunk kialakításánál a közel azonos létszámú és azonos összetételű csoportok létrehozására törekszünk.

Leendő első osztályos tanító nénik: Baráth Ella, Orbán Józsefné és Tóth Andrásné.

Kiemelt feladatunknak tekintjük az olvasás, írás, számolás biztos megalapozását. Ennek érdekében tudatosan ötvözzük a hagyományos és a korszerű pedagógiai módszereket. Fontosnak tartjuk tanulóink tehetségének kibontakoztatását, s integrációs programunk keretén belül a fejlesztésre szorulókat támogatásait is. Különösen nagy hangsúlyt fektetünk az óvodából iskolába történő átmenet megkönnyítésére.

- Az alapkészségeken túl fontosnak tartjuk az idegen nyelv és az informatikai alapismeretek oktatását is. Tanulóink 4. évfolyamtól angol,

Gyuricza Beata és Almási Viktória

vagy német nyelvet tanulnak, de már – igény szerint - az első évfolyamtól lehetőséget biztosítunk az emelt szintű angol, illetve német nemzetiségi nyelv tanulására.

- A tanulási nehézségekkel küzdő gyermekeink fejlesztését megfelelő szakemberek - logopédus, fejlesztő- és gyógypedagógus, gyógytestnevelő – biztosítják.

Igyekszünk úgy szervezni az iskolai életet, hogy a ránk bízott gyerekek minden nap szívesen jöjjenek iskolába. Köszönjük, hogy elolvasták sorainkat. Gyermeük és családjuk céljainak megvalósulásához jó döntést kívánunk.

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda nevelőtestülete

A beiratás időpontja:

2009. március 30-31. és április 1. (hétfő, kedd, szerda) 7.00-17.00.

Helye: Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda (központi épülete)

Gyomaendrőd, Fő út 181.

Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda

5500 Gyomaendrőd, Fő út 181.

Tel: 06-66/386-006, Fax: 06-66/386-016

E-mail: igazgato@kisb-gyomae.sulinet.hu

www.kisb-gyomae.sulinet.hu

Katolikus oldal

MÁRCIUSI ÜNNEPEK

1. vasárnap:	Nagyböjt 1. vasárnapja
8. vasárnap:	Nagyböjt 2. vasárnapja
15. vasárnap:	Nagyböjt 3. vasárnapja
19. csütörtök:	Szent József, a Boldogságos Szűz Mária jegyese
22. vasárnap:	Nagyböjt 4. vasárnapja
25. szerda:	Gyümölcsoltó Boldogasszony
29. vasárnap:	Nagyböjt 5. vasárnapja

Az **endrői csendőrsortűz** áldozataiért szentmise lesz március 20-án 17 órakor az endrői templomban. Mise végén koszorúzás.

Nagyböjti lelkigyakorlat április 1-2-3 (szerda csütörtök péntek)
Hunya: 16 óra, Endrőd 18 óra.

A katolikus oldalakat szerkeszti: *Iványi László tb. kanonok, plébános*

XVI. BENEDEK PÁPA NAGYBÖJTI ÜZENETE

Krisztus értetek szegényé lett (2Kor 8,9) mottóval a Szentatyja ez év nagyböjtjén is üzenettel fordul a katolikus hívekhez, melyet az alábbiakban adunk közre.

Kedves Testvéreim!

1) A húsvét felé vezető út minden évben nagyszerű alkalmat ad, hogy elmélyítsük keresztény hitünk értelmét és értékét. Arra ösztönöz minket, hogy újra felfedezzük Isten irgalmasságát, s ezáltal magunk is az irgalmasság tetteivel forduljunk testvéreink felé. Az Egyház feladata gondoskodni arról, hogy olyan különleges cselekedeteket ajánljon a hívők figyelmébe, amelyek elősegítik belső megújulásukat ebben az időszakban. Ezek közé tartozik az ima, a böjt és a jótékonyosság. Ebben az évben szokásos nagyböjti üzenetemben elidőzőm a jótékonyág gyakorlatával kapcsolatos gondolatoknál, készülődve húsvét ünnepére. Jótékonyknak lenni annyit jelent, hogy kézzel fogható módon sietünk szükségét szenvedő embertársaink segítségére. Ugyanakkor ez az aszkézis gyakorlata is, amely abban segít, hogy függetlenné váljunk a földi javak birtoklásának vágyától. Jézus nyomatékosan rámutat arra, hogy milyen erős a materiális javak birtoklásának hatása, és hangsúlyozza, hogy egyértelműen döntőnk kell, máskülönben fennáll annak a veszélye, hogy ezek bálványokká váljanak. Ezért így szól tanítványaihoz: „Nem szolgálhattok az Istennek és a mammonnak” (Lk 16,13). A felebarátainknak nyújtott segítség lehetővé teszi, hogy ellenálljunk ennek az állandó kísértésnek, hiszen arra nevel minket, hogy észrevegyük szükségleteiket, és megosztsuk embertársainkkal mindazt, ami az isteni jóság révén osztályrészünk lett. Ez a szegények részére folytatott adománygyűjtés célja, amely a világ számos részén gyakorlattá vált a nagyböjti időben. Ily módon a belső megtisztulás összekapcsolódik egy olyan gesztussal az egyházi közösségben, amit már az ősegyház is ismert. A jótékonyág művéről beszél Szent Pál apostol is a leveleiben, amikor

a jeruzsálemi hívek számára történt gyűjtésről ír. (ld. 2Kor 8-9, Róm 15,25-27).

2) Az evangélium ezt tanítja: nem birtokosai, hanem gondnokai vagyunk a kapott javaknak. Ne tekintjük gazdagságunkat sértetetlen tulajdonunknak, hanem eszköznek, amelyen keresztül az Úr hív mindannyiunkat, hogy gondoskodó szeretetét közvetítsük embertársaink felé. Amint a Katolikus Egyház Katekizmusa hangsúlyozza, az anyagi javaknak – egyetemes voltuk miatt – társadalmi értékük van. Jézus egyértelműen figyelmezteti azokat, akik a földi javakat egyedül a maguk számára akarják birtokolni és használni. Látva a tömegeket, akik mindenben hiányt szenvednek, és az éhezés kínjait kénytelenek eltűrni, Szent János apostol első levelének szavai keményen csengenek: „Hogyan marad meg az Isten szeretete abban, aki – bár bőven van neki a világ javaiból – mégis, amikor látja, hogy testvére szükségét szenved, elzárja előle a szívét?” (1Jn 3,17). Még világosabb a felszólítás a keresztény országok felé a javak megosztására, hiszen felelőségük a nyomorogók és elhagyottak sokaságával szemben még súlyosabb. Segítségükre sietni inkább az igazságosságból fakadó kötelezettség, mint kari-

MÁRCIUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 17 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.
Március 15-én délelőtt 9-kor és este 5-kor.
Nagyböjt péntekjein 5-kor, vasárnap fél 5-kor keresztút.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Március 8-án és 22-én vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.
Kedden, csütörtökön, elsöpénteken és szombaton este 5-kor.
A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.
Március 15-én reggel fél 8-kor.
Nagyböjt péntekjein fél 5-kor keresztút.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 17 órakor, hétfőn reggel 8-kor.
Szombaton 17 órakor vasárnapi előesti mise.
Nagyböjt péntekjein 5-kor keresztút.

tatív cselekedet.

3) Az evangélium leírja azt is, mi a jótékonykodás lényegi jellemzője: úgy kell megcselekedni, hogy rejtve maradjon a világ szemelőtt. Jézus azt kéri tőlünk: „Te úgy adj alamizsnát, hogy ne tudja a bal kezéd, mit tesz a jobb. Így alamizsnád titokban marad” (Mt 6,3-4). Röviddel előtte pedig azt olvasuk: ne dicsekedjen senki a saját jótetteivel, mert ezzel kockára teheti égi jutalmát (ld. Mt 6,1-2). A tanítványoknak kell arra gondot véseln, hogy minden Isten nagyobb dicsőségére történjen. Jézus figyelmeztet: „A ti világosságotok is világítson az embereknek, hogy jótetteiteket látva dicsőítsék mennyei Atyátokat” (Mt 5,16). Ezért mindennek Isten dicsőségét kell szolgálnia, nem pedig a miénket.

Kedves Testvéreim! Ennek tudata kíséren minden cselekedetet, amely a felebarátot segíti, akkor nem fog előtérbe kerülni, aminek rejtekben kell maradni. Ha jócselekedeteinkben nem Isten dicsőségét törekszünk szolgálni és nem embertársaink igazi javát keressük, hanem mindenekelőtt személyes hasznunkat gyarapítjuk, vagy egyszerűen elismerésre vágyunk, nem az evangélium szellemében járunk el! Modern társadalmunkban, amelyet a képek uralma jellemez, éberen figyelniük kell erre a kísértésre. Az evangélium jótékonyága nem pusztán valamiféle vonzódás az emberek felé. Sokkal inkább a szeretet konkrét cselekedete, teológiai erény, amely belső megterésünkből fakad. Ez az istenszeretben és a felebaráti szeretetben nyilvánul meg, amelyben Jézus Krisztust követjük, aki teljesen nekünk ajándékozta önmagát, egészen a kereszthalálig. Vajon köszönetet mondunk-e Istennek azért a sok emberért, akik a média uralta társadalom fényzóráitól távol, a csendbe és homályba rejtőzve keresztény elkötelezettségéből nagyszerű tetteket visznek véghez szükségét szenvedő embertársaik megsegítésére? Mit használunk, ha javainkat másoknak ajándékozunk, de szívünk büszkeségtől dagad? Ezért azok

akik tudják, hogy Isten azt is látja, ami a rejtekben történik, és jutalmát sem a világ szeme előtt adja, nem keresik az emberi elismerést az irgalmasság cselekedeteiért.

4) A Szentírás arra ösztönöz minket, hogy vegyük észre a jótékonyág mélyebb értelmét: a tisztán anyagi dimenzió transzcendens értelmére világít rá; azt tanítja, hogy nagyobb öröm adni, mint kapni (ld. ApCsel 20,35). Ha cselekedeteinket a szeretet vezeti, akkor hitünk igazságát juttatjuk kifejezésre. Nem azért kaptuk Teremtőnkől életünket, hogy önmagunknak éljünk, hanem Istennek és embertársainknak (ld. 2Kor 5,15). Minden alkalommal, amikor Isten iránti szeretetből megosztjuk javainkat a szükségét szenvedő embertársainkkal, megtapasztaljuk, hogy az élet bősége a szeretetből fakad, és minden visszatér hozzánk, mint a béke, a belső megelégedettség és öröm áldása. Égi Atyánk saját örömeivel jutalmazza meg jótékonyágunkat. Sőt, még ennél is többet kapunk. Szent Péter a jótékonyág lelki gyümölcsei között említi a bűnök bocsánatát: „A szeretet leplet borít rengeteg bűnre” (1Pt 4,8) írja Péter. Amiként a nagyböjti idő liturgiája gyakorlati, Isten felkínálja nekünk, bűnösöknek a megbocsátás lehetőségét. Ennek befogadásra készít fel minket, amikor megosztjuk a szegényekkel azt, ami a miénk. Azokra is gondolok, akik korábbi bűneik miatt a gonosz terhét hordozzák, s ezért távol érzik magukat Istentől. Megbénítja őket a félelem, és megakadályozza, hogy Isten felé forduljanak. A jótékony cselekedet közelebb visz minket a felebaráthoz, így Istenhez is közelebb visz, ezáltal valóban eszköze lehet megtérésünknek és kiengesztelődésünknek Istennel és testvéreinkkel.

5) A jótékonyág szeretetteljes nagylelkűsége nevel. Szent Giuseppe Benedetto Cottolengo azt ajánlja: „Ne azokat a pénzdarabokat számoljátok, amit kiadtok. Hiszen ahogyan alamizsnát adva nem tudhatja a bal kezéd, mit tesz a jobb, úgy a jobb kezéd se tudja, mit tesz.” (Detti e pensieri, Edilibri, Nr. 201). Ezzel összefüggésben kap nagy jelentőséget az evangélium egyik jelenete, amikor az özvegyasszony a templom áldozati perselyébe dobja mindazt, ami csak szegénységétől telt, „egész megélhetését” (Mk 12,44). A jelentéktelen értékű fillér nagy kifejezőerejű szimbólummá válik. Ez az asszony nem a fölöslegéből ad és nem abból, amit birtokol, hanem azt adja, ami ő maga. Egészen önmagát adja.

Ez a megindító elbeszélés abba az eseménysorba illeszkedik, amely közvetlenül megelőzi Jézus szenvedését és halálát. Jézus szegénye lett, hogy szegényeire által gazdaggá tegyen minket. A népek apostola a Korintusiakhoz írt második levelében úgy beszél Jézusról (vö. 2Kor 8,9), hogy ő egészen nekünk adta önmagát. A nagyböjti idő arra ösztönöz minket, hogy a jótékony cselekedeteink keresztül is kövessük példáját. Jézus iskolájában megtanulhatjuk: életünk ajándékká válhat azáltal, hogy Krisztus követésére törekszünk. Így nemcsak abból tudunk adni, amink van, hanem magunkat is készek leszünk odaadni. Vajon nem a szeretet egyetlen parancsa az, amely az evangélium lényegét összefoglalja? A jótékony cselekedet a nagyböjti időben annak eszköze lehet, hogy keresztény küldetésünkben előrelépünk. Az a keresztény, aki odaadja magát anélkül, hogy számolni, mennyibe kerül ez neki, tanúságot tesz arról, hogy nem az anyagi gazdagság határozza meg a lét törvényeit, hanem a szeretet. Ami a jótékonykodás értékét megadja – az egyén lehetőségeinek és körülményeinek függvényében – a szeretet, amely az odaadás különböző formáit is inspirálja.

6) Kedves Testvéreim! A húsvétra való készülődés a jótékony cselekedeteink keresztül a lelki növekedésre szólít, hogy ezáltal többek legyünk a szeretetben, és felismerjük magat Krisztust a szegényekben. Az Apostolok Cselekedetei számol be arról, hogy mit mond Péter apostol a béna embernek, aki a templom kapujában alamizsnáért könyörög: „Aranyom, ezüstöm nincs, de amim van, neked adom: a názáreti Jézus Krisztus nevében járj!” (ApCsel 3) Az alamizsna esetében valamely anyagi dolgot adunk, ez azonban nagyobb ajándék jele lehet. Az alamizsnában magáról Krisztusról teszünk tanúságot, akinek nevében benne foglaltatik az Élet. A nagyböjti időszak tehát arra indít – személy szerint, és közösségben is –, hogy tegyünk erőfeszítéseket Krisztus követésére, és tegyünk tanúságot szeretetéről.

Mária, az Úr édesanyja és hűséges szolgálóleánya, segíts a hívőknek a nagyböjti idő lelki küzdelmeiben, hogy megfelelően éljenek az ima, a böjt és a jótékonyág fegyverével. Lélekben megújulva ünnepeljék a húsvéti titkokat! E kívánságokkal fogadja minden hívő apostoli áldásomat!

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrői civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kérik, az ez évi támogatást is.

Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásokkal kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztje Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.

Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrői Füzetek, stb.

Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám: 18372276-1-04

Cukorbetegek Gyomaendrői Klubja, célja a cukorbetegek oktatása, segítése.

Adószáma: 18378272-1-04

Önkéntes Tüzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608-1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerálmányának gyarapítása.

Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrői Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Öregszülői Gyermekéért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása,

az óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85. sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, járási feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeken!” jótékony célú adakozást. (Új székhely: 5502 Gyomaendrőd, Martos Flóra u. 5.)

Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrői Mentőalopítvány célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

Rózsashegyi Iskola alapítványai:

A Rózsashegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, útiköltsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.

Adószám: 18390162-1-04

Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány

Célja a közép- és felsőfokú iskolákban tanuló diákok támogatása. Jelenleg több, mint 2 millió Ft alapítóke kamataival rendelkezik a kuratórium.

Adószám: 19062255-1-04

A Rózsashegyi Kálmán Diáksport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja.

A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, útiköltséget finanszírozzuk.

Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.

Adószám: 18387139-1-04

A MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZ köszönetet mond azoknak a magánszemélyeknek, akik az elmúlt évben a személyi jövedelemadójuk egy százalékát az egyház részére ajánlották fel. Az idén is kérjük katolikus híveinknek és mindazoknak a támogatását, akik jövedelemadójuk egy százalékával segíteni szeretnék egyházunk hitéleti, karitatív és nevelő tevékenységét.

Felajánlásukat a **0011** technikai számra tehetik meg, melyért előre is hálás köszönetet mondunk.

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

SZENT PATRIK

Ki ez az ember, akinek ünnepnapján minden ír, aki teheti, lóhere-csokrot visel a gomblyukában, vagy ha azt nem, hát legalább zöld ruhadarabot ölt.

Patrik 385. körül született. Apja diakonus és hivatalnok volt Britannia római fennhatóság alatt álló felében, nagyapja pedig áldozópap volt (az egyház nagy részében a pápi nőtlenség akkoriban még nem volt kötelező).

Patrik családja nyilván jómódú volt, hiszen ír tengeri rablók akkor fogták el és hurcolták el rabszolgaként a tizenhat éves fiút, amikor nyári szálláson tartózkodott vidéken. Patrik később elhurcoltatását jogos büntetésnek tekintette azért, mert „elfordult Istentől, parancsait nem tartotta meg, és nem hallgatott a papokra, akik az idősségre intették”. Nagy hitének kellett lennie, mert az idegen fogságban „bűneire gondolt és teljes szívből megtért”, s kérte Istent, hogy „gyakoroljon kegyelmet ifjúságával és tudatlanságával”.

A szülői ház biztonságából és jólétből kiragadva, a fogolynak birkákat kellett őriznie. A nehéz körülmények, a fagy, a hó és készületlensége ellenére Patrik kitartott a megtérésben. Minden reggel napkelte előtt kelt, hogy

imádkozzék. Egészsége nem látta kárát, mert amint mondta, „a bennem lévő Lélek fölmelegített”.

Hatévi fogság után Patrik egy éjszaka álmában hangot hallott, amely azt mondta neki: „Jól teszed, hogy bőjtölsz. Nemsokára visszatérsz hazádba.” Rövid idő múlva még ezt mondta a hang: „Lám, a hajód készen áll!”

A hang indítására Patrik elmenekült, és Galliába vitte egy hajó. Ott még egy ideig Patriknak a hajó legénységét kellett szolgálnia. Végül aztán visszatérhetett Britanniába szüleihez.

Eleven hite most arra ösztönözte, hogy apjának és nagyapjának példáját kövesse, és előkészüljön az egyházi pályára. Egy éjszaka álmában az írek hangját hallotta: „Kérünk, jöjj és élj közöttünk.” Először visszautasították, mert egy régi barátja visszaélt bizalmával: kibeszélte egy gyermekkorában elkövetett bűnét, amely alól Patrik már régen föloldozást nyert. Mindez jellemző viszont Patrik igazmondására és lelkiismeretességére.

Az otthoni visszautasítás után Patrik úgy látszik Galliában folytatta tanulmányait. Előljáróinak Britanniába küldött jelentései kedvezőek voltak. Ezért rá esett a választás, amikor Celesztin pápa tervei szerint egy püspököt kellett Írországra küldeni, hogy az addig szórványosan kezdeményezett térítést elvégezze. Kiképzése alatt Patrik különösen a Szentírásban tett szert jártasságra. A Biblia ismerete később is különleges ismertetőjele lett az ír egyháznak.

Celestin pápa kúldetésével Írország püspöke lett. 30 évig volt püspök. Sokakat térített meg, megszervezte az ír egyházat, 365 templomot épített. Még a fejedelmet is megtérítette.

A legenda szerint, nem sokkal az után, hogy Szt. Patrik megérkezett Írországra tüzet gyújtott a Slane nevű városka melletti dombon, mintegy közhírré téve, hogy mostantól az Úr igéje uralkodik a szigeten felett. A helyi királynak több sem kellett, elküldte az embereit, hogy beszéljenek Patrik fejé-

vel, mivel ezen a földön ő az úr, és nem engedélyezi, hogy ilyen jöttmentek tüzeket gyújtsanak az uradalma területén. A druidák azonban figyelmeztették a királyt, hogy bánjon csúján Szt. Patrikkal, mert az ő hatalma túl fogja élni az ír uralkodókat. A Szt. Patrik a királynak megpróbálta elmagyarázni a Szentháromság mibenlétét, az kissé értetlenkedve nézett rá. A dolgot egyszerűsítendő a lába előtt növe kis lóhere-csokorból letépett egyet, és a három zöld levélke segítségével magyarázta el a dolgot.

Sok munkája mellett állhatatos, bensőséges imaélete volt.

461. március 17-én Down város mellett halt meg, anélkül, hogy hazáját viszontláthatta volna. 1631-ben vették fel ünnepét a Római Kalendáriumba. A bányászok, kádárok, kovácsok és borbélyok védőszentje.

* * *

Halálának évfordulójához kapcsolódik a győri székesegyház könnyező Szűz Mária képeinek története.

1595-ben, az írországi Galway városában megszületik Walter Lynch, elmegegy papnak, fiatalon megválasztják clonfert püspöknek. A protestáns Anglia támadása elől Európába menekül: egyetlen csomagja egy Máriát és a gyermek Jézust ábrázoló kép. Bécsben találkozik a győri püspökkel, aki kanonokká, majd segédpüspökké teszi. Lynch 1663-ban meghal Győrött, s az Írországból hozott festményt a székesegyházra hagyja. 1697-ben megtörténik a csoda: Szent Patriknak, Írország védőszentjének ünnepén a képen lévő Mária vérről könnyezik. (Egy nappal azután, hogy Dublinban a parlament „halálra ítéli” az ír katolicizmust!) A hívek évszázadokon át építik a kegykép körüli kultuszt. A könnyezés után 200 évvel Írországból is tudomást szereznek a csodás eseményről. A 20. században három ír delegáció is elzarándokol a győri Szűzanyához. A könnyezés 300. évfordulóján a Győri Egyházmegye fényes ünnepséget rendez.

Patrik írországi missziója páratlanul sikeres volt. Nemcsak a törzsfőket nyerte meg, hanem magát a népet is, amelyet a sziget legeludogottabb zugaiban is fölkeresett. Az írek részéről szokatlan készséggel találkozott. Ennek a ténynek köszönhető, hogy Írország kereszténnyé válása vértanúk nélkül ment végbe. Megkövetelte, hogy a megtérés legyen példaszertűen valódi és gyökérig ható.

Patrik érezte feladatának nehézségeit. Írországot gyakorlatilag nem érte el a római civilizáció. A barátságtalan éghajlatot és a magasabb fejlettségű gazdasági alakulatok hiányát ismerte fogsága idejéből. Biztosan már akkor tapasztalta, milyen nehéz az íreknek egymás mellett élniük a törzsi villongások, az irigység és az időnként előtörő erkölcsi zabolatlanságok következtében. Másrészt Patrik a kereszténység számos tanítását - különösen a gyengék, a nők és az öregek megbecsülését, valamint a szellemi értékelését - ráépítette az ír jellem bizonyos alapvonásaira.

Hogy Patrikot bízták meg Írország misszionálásának befejezésével, azt jórészt annak köszönhetjük, hogy fogsága alatt megismerte az országot. Hatéves írországi tartózkodása után kétségtelenül kifogástalanul beszélt az ország kelta nyelvét. Írország lett az első ország az Alpoktól északra, amely saját egyházi nyelvet és irodalmat fejlesztett ki. Mindössze néhány alapfogalmat vettek át a latinból, amelyek hiányoztak az írből.

Az elismerés, amelyet munkája aratott, azért is figyelemre méltó, mert Patrik nem volt ír származású. Mind neki, mind az íreknek elismerés jár azért, hogy ennek ellenére el tudta végezni feladatát. A feléje megnyilvánuló ellenérzés időnkénti kitoréseit indulat nélkül vette tudomásul. Még amikor életére törtek, akkor sem fordult el gyűlölettel.

A halál színe előtt írt Confessiója a világirodalom nagy önéletrajzai közé tartozik.

IV. Gyomaendrődiek Világtalálkozója

2009. március 13-15.

Idén március 13-14-15-én negyedik alkalommal kerül megrendezésre a Gyomaendrődiek Világtalálkozója, melyre sok szeretettel várjuk az elszármazottakat és a városlakókat!

Az előző világtalálkozón közel 200-an fogadták el meghívásunkat, és számos Gyomaendrődi lakos is csatlakozott hozzájuk. A rendezvénysorozat ebben az évben a városá avatás 20. évfordulója alkalmából kerül megrendezésre. Közel hatszáz volt gyomai, endrődi lakosnak küldtük ki meghívónkat, remélve, hogy minél többen elfogadják meghívásunkat. Városunk honlapján is megtalálható a találkozó programja illetve a jelentkezési lap.

A vacsorán és az állófogadáson való részvétel díja 2000 Ft/ fő/étkezés. Befizetés módja: átutalással az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet 53200125-11062402 számú számlájára vagy személyesen a Polgármesteri Hivatal Házipénztárában (H-P: 9-11 óráig)

Tervezett program

2009. március 13. péntek

15,30 órától	Gyülekezés, regisztráció, vacsorajegyek átvétele Helyszín: Katona József Művelődési Központ Gyomaendrőd, Kossuth u. 9.
16,30 órától	Ünnepélyes megnyitó: Várfi András polgármester Gálaműsor: Táncgyüttesek szereplése: Szinfolt Mazsorett Csoport, Rumba TSE, Körösmenti Táncgyüttes, Kner TSE Vidám színdarab - a Kner Imre Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium diákszínjátsozoinak előadásában Helyszín: Katona József Művelődési Központ Gyomaendrőd, Kossuth u. 9.
19,30 órától	Vacsora a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda ebédlőjében Gyomaendrőd Kossuth és a Fürj S. u. sarka

Közlemény

Tisztelettel értesítjük a szülőket, hogy intézményünket, a Szent Gellért Katolikus Iskola és Óvodát a jelenlegi közoktatásról szóló törvények értelmében NEM ÉRINTI a körzetesítés, tehát gyermekeiket Gyomaendrőd bármelyik részéről beirathatják iskolánkba.

Lukács László
igazgató

2009. március 14. (szombat)

9 órától	Sétabusz a Városban (Papp Zsigmond munkásságához kapcsolódó helyszínek) Idegenvezető: Varga Zsófia a Tourinform Iroda vezetője
10.30 órától	Papp Zsigmond kiállítás és Holló László-kiállításának megnyitója és könyvbemutató Helyszín: Városi Képtár Gyomaendrőd, Kossuth u. 11.
14 órától	Ünnepi testületi ülés a Polgármesteri Hivatalban Gye. Szabadság tér 1. Napirendi pontok: --Városá avatás 20. évfordulója, Dr. Ujváry Zoltán professzor úr adománya Gyomaendrőd városának, Kitüntetések átadása, Sággy Gyula Kállai Ferenc életéről szóló filmjének bejelentése, Meghívás a vetítésre
15 órától	Hangverseny a Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény szervezésében a Polgármesteri Hivatalban
17 órától	Filmvetítés- Sággy Gyula: A Nemzet Színésze Helyszín: a Katona József Művelődési Központ Gye., Kossuth u. 9.
19-20 óra	Állófogadás- a Katona József Művelődési Központban Gyomaendrőd, Kossuth u. 9.

2009. március 15. (vasárnap)

9 órától	-Ünnepi mise az endrődi Szent Imre Katolikus Templomban -Városi ünnepség a Hősök terén a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda rendezésében (Endrőd) -koszorúzás
12 órától	záró-ebéd, búcsúzás a Rózsahegy K.K.Á. Iskola ebédlőjében Gyomaendrőd Népliget u. 2.

További információ:

Polgármesteri Hivatal
5500 Gyomaendrőd Szabadság tér 1.
Tóthné Rojik Edit oktatási előadó és Tóth Katalin ifjúsági referensnél
Tel: +36 (66) 386-122, Fax: +36 (66) 283-288
e-mail: tothkatalin@pmhiv.gyomaendrod.hu
Honlap: www.gyomaendrod.hu

NARANCS TURRI

GYOMAENDRŐD LEGJOBB HASZNÁLTRUHA ÜZLETE

BUTIK

Prém és Extra minőségű áru
vállfűzők darabonként árazva
Műt, férfi-, gyermekruhák
Pulóverek, Nadrágok
Kabátok
Táskák, cipők
Pfüss játékok
Mapi feltöltéssel

KILÓS

Áresős rendszerben
Hétfő - 1400 Ft/kg
Kedd - 1200 Ft/kg
Szerda - 1000 Ft/kg
Csütörtök - 800 Ft/kg
Péntek - 600 Ft/kg
Szombat - 400 Ft/kg
Hetente teljes árucseré

Rendkívül nagy választékban kínálunk sport ruházatot
adidas, nike, puma, umbro

Endrőd Fő út - Mikes út sarok

Nyitva tartás:
Hétfőtől - Péntekig: 8.30-12.00-ig - 13.30-17.30-ig
Szombat: 8.30-12.00-ig

Bányai Brichse Ernő tanító (1883-1958)

Tisztelt Olvasó!

Az Endrőd környéki tanyai iskolák történetéről már hírt adtunk egy korábbi számban, mégis a tanyai iskolák jelentőségéről és képzett nevelőiről szükséges rendszeresen beszélnünk. A mai modern oktatási rendszerekben, ahol gyakran vagy a tudás, vagy a gyermek veszik el, példaként kell állítanunk elődeink neves tanítóit, akik nemcsak az adott

tantárgy ismeretére tanították a nebulókat, hanem megpróbálták az élet minden területén segíteni eligazodásukat. Az 1940-es évek külterületi iskoláiban oktató tanítók nemcsak a gyermekeket nevelték, hanem segítették, szervezték a felnőtt művelődést, a hivatalos ügyek intézését, új gazdálkodási módokkal ismertették meg a tanyák lakosságát.

Bányai Brichse Ernő az Öregszőlőben volt tanító, akiről a ma már romokban álló Brichse iskolát nevezték el. Lánya özv. György Elemérné Bányai Judit múzeumunknak ajándékozta családjá fényképalbumát, és egy levélben emlékezett meg édesapjáról.

A levélből idézek néhány részletet, mely bemutatja, hogy egy tanyai tanító mily sokrétű feladatot látott el, ha kellett orvos vagy kántor volt.

„Édesapánk szinte polihisztor volt, tudományokban jár-tas, sokoldalú, minden iránt érdeklő ember. Akkoriban a tanító a falu jegyzője, orvosa és minden területen segítője volt.

Mesélte édesapám, hogy egyszer egy néni sírva jött hozzá, hogy férje tüdőgyulladásban van, és az orvosa lemondott róla. Édesapám anyaszült meztelenre vetköztette beteget és teljes testét vizes lepedőbe csavarta ismétlenül – és Pista bácsi meggyógyult. Sokszor mesélte szegény, hogy Pista bácsi kaszával a vállán reggelenként így köszöntötte, amikor találkoztak: „Isten áldja meg tanító úr, magának köszönhetem, hogy újra kaszálhatok!”...

Édesapám gimnáziumból ment tanítóképzőbe, így elég hosszú ideig tanult latint. Hogy fizetése mellé – hogy jövedelmet szerezzen – mindig vállalt magántanítványokat, még gimnáziumi érettségire is felkészítette őket. Irodalmi és tudományos könyvei is voltak, amennyire futotta a sok kiadás mellett. Mindig voltak tanítványai még nyáron is. Szeretett kertészkedni, gondozta a gyümölcsfákat. Megtanított minket is veteményezni, gyomlálni, kertészkedni, illedelmesen viselkedni, öltözködni, komolyan venni az olvasást, tanulást...

Édesapámnak saját szerzeményű versei és megzenésített egyházi és világi dalai is voltak. Mikor még én jártam hozzá iskolába vizsgával zárult a tanév. Erre is írt egy kedves kis dalt, a szöveg és a zene is az ő szerzeménye, így szólt:

„Szép fehér ruhába menj kis angyalom,
Menj el a vizsgára, lelkedet kítárva,
beszélj szabadon.
Szép fehér ruhádnál lelked maga szebb,
Ezt mutasd meg bátran, s te léssz az osztályban
a legjelesebb.”

Ezt két szólamban tanította be nekünk, s ezzel kezdődött a vizsga.

Vagy egy másik eset: meghalt egy kis iskolatársunk. Akkor még háznál volt a ravatalozás, búcsúztatás is, és három napon belül el kellett temetni a halottat. Édesapám erre is írt egy szép búcsúztatót, és betanította nekünk. Az egész osztály elment a búcsúztatásra, és a háznál énekeltünk. A dal-lama is nagyon szép, de csak a szöveget írom le:

„Bús szemünkben égő könny árad,
Fájdalomtól szívünk elszorul,
Hogy letört egy gyenge rózsaszálat
a halál, s rá szemfedő borul.
Vigaszt szívünk Istennél találhat,
Kit szolgál híven, s jámborul.

Eljöttünk, hogy utoljára lássunk,
Hogy búcsúsót mondhassunk neked.
S ím lerójuk végső tartozásunk,
S hullassunk rád fájó könnyeket.
Isten áldjon drága kis pajtásunk,
Nyissa meg számodra az Eget.”

Köszönöm özv. György Elemérné Bányai Juditnak, hogy megosztotta velünk kedves emlékeit. Mi pedig megpróbáljuk méltón őrizni édesapja emlékét.

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

¶ keresztény nemzeti gondolat hírnöke

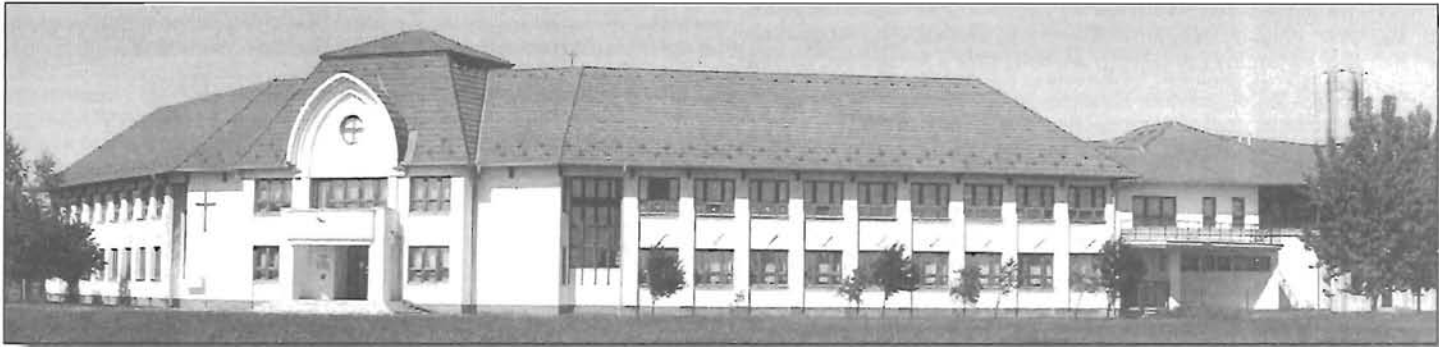
XVI. évfolyam

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2009. március

¶ Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda melléklete

A SZENT GELLÉRT

KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODA BEMUTATKOZIK

Szent Mál apostol:

Szólhatok az emberek
hagy az augsyalok nyelvén,
ha szeretet nincs bennem,
csak zengő érc bagyok
hagy pengő címbalon.
Lehet prófétáló tehetségem,
ismerhetem az összes titkokat
és mind a tudományokat,
hitemmel elmozdíthatom a hegyeket,
ha szeretet nincs bennem, mit sem érlek.
Szétoszthatom mindenemet
a nélkülözök közt,
odaadhatom a testemet is égőáldozatul,
ha szeretet nincs bennem,
mit sem használ nekem.
A szeretet türelmes, a szeretet jóságos,
a szeretet nem féltékeny, nem kérkedik,
nem is kebelgy.
Nem tapintatlan,
nem keresi a maga jабát,
nem gerjed haragra,
a rosszat nem rója fel.

Szeretethimnusz

Nem örül a gonoszságnak,
örömét az igazság győzelmében leli.
Mindent eltűr, mindent elhísz,
mindent remél, mindent elhísel.
S a szeretet nem szűnik meg soha.
A prófétálás béget ér,
a nyelvök elhallgatnak,
a tudomány elengészik.

Most megismerésünk csak töredékes,
és töredékes a prófétálásunk is.
Ha azonban elérkezik a tökéletes,
ami töredékes, az béget ér.
Gyermekkoromban úgy beszéltem,
mint a gyerek,
úgy gondolkoztam, mint a gyerek,
úgy ítéltm, mint a gyerek.
De amikor elértem a férfikort,
elhaggtam a gyerek szokásait.
Ma még csak tükörben,
homályosan látunk,
akkor majd színről szívre.
Most még csak töredékes a tudásom,
akkor majd úgy ismerem mindent,
ahogy most engem ismernek.
Addig megmarad a hit, a remény
és a szeretet, ez a három,
de közülük a legnagyobb a szeretet.

1 Kor 13.1-13

Kedves Szülők!

A gyermek az anyaméh drága gyümölcse. Éppen ezért különös gondoskodást érdemel, akár egy gyönyörű virág. Amikor barátainktól, ismerőseinktől egy olyan rózsát kapunk, amelyre mindig is vágytunk, akkor rácsodálkozunk a virágra is és barátunkra is, amiért ráértett kívánságunkra.

A gyermek sokkal több, mint egy gyönyörű virág, sokkal több, mint egy régi vágyunk: mert a gyermek maga a csoda. Bárki bármikor meglát egy kedves kisbabát, gondolai elszállnak, és szinte képtelen, hogy a mosolygó kisemberre ne mosolyogjon vissza. Dicsérik is: milyen szép, mennyire édesen néz ránk vissza, milyen békés... Ezt a békés arcát kell megőriznünk

egy életen át. De az arcnál sokkal fontosabb a kisember gondolatvilága és szíve, vagyis az érzései. Egy egyházi iskola, így a mi intézményünk is éppen ezt az életérzést – vagy diáknyelven filínget – képes megadni.

Egy olyan világba szeretném meghívni és elkalauzolni leendő elsőseinket, ahol ugyanúgy hangsúlyos a tudás, mint a becsületes, tisztességes élet és az ember személyes boldogsága. Ez pedig egy olyan világ, ahol folyamatos párbeszédben vagyunk a gyerekekkel és a szülőkkel is. Ezért iskolánkról nyugodt szívvel állíthatom: egyszerre tudásközpontú és elfogadó. A tudást igazolják tanítványaink sikeres szereplései a különféle versenyeken; mi már első osztálytól lehetőséget teremtünk idegen nyelv megismerésére, elsajátítására. (Egyik tanítványunk szülei-vel együtt Írországra költözött – az édesapa ott kapott munkát. Amikor az apukát felhívja főnöke, és valamit nem ért meg, akkor a lányát kéri meg, hogy fordítson – ugyanez a kislány angol nyelvi versenyen – Írországra – megyei 2. helyezést ért el.) Sorolhatnám az eredményeket, de talán önmagáért beszél, hogy tanítványaik azt az érdemjegyet, amit nálunk elérnek, a legerősebb gimnáziumokban is tartani tudják – sőt, több tanítványunk sikeresen végzi egyetemi tanulmányait Magyarországon egyik legrangosabb egyetemén, az ELTE-n.

Az elfogadást pedig azért emeltem ki, mert gazdasági válsággal küszködő világunkban sokszor még a felnőttek sem képesek feldolgozni mindazt a kellemetlenséget, ami naponként éri őket. Országos statisztikai adatok alapján tudom állítani, hogy a katolikus iskolákban végzett diákok könnyebben dolgozzák fel a megpróbáltatásokat – mert megtapasztalták, hogy léteznek örök értékek az életben, mint család, szeretet, türelem... Ezt már a tanórákon is megtapasztalhatják tanítványaink, emellett hagyományos programjainkon is, mint pl. a Szent Gellért Nap, gyermeknap vagy éppen farsang alkalmával.

Sokszor mondják, a puding próbája az evés. Erre hívom meg Önöket iskolánkba a nyílt nap és a hagyománnyá váló iskolaköztalálónk keretében: nézzék meg és döntsenek megfontoltan.

Lukács László
igazgató

Tisztelt Szülők!

Idén nekem jutott az a megtisztelő feladat, hogy a leendő első osztályosok egyik tanító nénije lehetek.

Engedjék meg, hogy bemutatkozzam. Molnárné Majoros Katalinnak hívnak.

Harminc éve vagyok a pályán. A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodában 1995 óta tanítok. Elsők között voltam, amikor iskolánk megnyitotta kapuit.

Azóta sok év telt el, mégis minden évkezdéskor nagy-nagy izgalommal készülök az új tanévre. Különösen olyankor, amikor az óvodások beiratkozása történik.

A szülők is tele vannak ilyenkor kérdésekkel, kételyekkel. – Melyik iskolába írsam a gyermeket? Milyen lesz a tanító néni? Milyenek lesznek az osztálytársak? És persze a legfontosabb: – Hogyan állja meg a gyermekem a helyét az iskolában?

Nagyon fontos időszak ez a kisgyermek számára is. Eddig fő tevékenysége a játékos volt. Most már – bár az első évben játékos formában – helyébe lép a tanulás.

Nekünk fontos feladatunk, hogy szeretessük meg a gyermekkel az iskolát. Ne sírva jöjjön, ne azt válaszolja – ha megkérdik tőle, hogy hogy érzi magát az iskolában – én nem szeretek oda járni.

Aki a pedagógus pályát választotta, hiszem, hogy mindent megtesz azért, hogy segítse a gyermekeket ebben a számukra nehéz időszakban. Önöknek az a legfontosabb feladatuk, hogy biztassák gyermekeiket (ne kényszerítsék), és örüljenek minden újabb és újabb sikerének.

A gyermekek haladási tempója más és más. Meg kell adni az időt arra, hogy saját módján tudjon feldolgozni valamit. Ne sietessük, ne büntessük!

Iskolánkban megadjuk tanulóinknak az egyéni haladás lehetőségét, a feladatokat egyénekre szabjuk. Időt adunk a gyakorlásra.

Alsó tagozaton legfontosabb a tanulási kedv felkeltése, és megőrzése, a beszéd fejlesztése, az olvasás megtanítása, nagy hangsúlyt fektetve a szövegértésre.

Az első négy évnek meghatározó szerepe van a kisgyermek életében. Mi vagyunk a felelősek, ha a gyermek tehetsége elsikkad, ha kialakul benne a kisebbségi érzés. Minden gyermekben van valami, amiben tehetséges. Nem az a cél, hogy kudarcokkal teli kis embereket neveljünk, hanem az, hogy jól érezze magát az iskolában.

Kis iskola lévén megpróbálunk családi hangulatot teremteni, ahol fontos a szeretet, a türelem, az egymásra való odafigyelés.

Iskolánkban március 23-24-25-én nyílt napokat tartunk.

Idén is megrendezzük a már hagyománnyá vált „Iskolaköztalálót” március 26-án.

Mindkét alkalommal szeretettel várjuk a szülőket és leendő elsőseiket!

Tisztelettel:

Molnárné
Majoros Katalin

Baranyai Mónikának hívnak, 2004-ben végeztem a békéscsabai főiskolán, tanító szakon, műveltségterületem ember és társadalom.

Az a megtiszteltetés ért, hogy szeptembertől a leendő első osztályosok másik tanító nénije lehetek.

A diplomám megszerzése után kerültem a Gyomaendrődi Szent Gellért Katolikus Általános Iskolába és Óvodába. Ez lesz az ötödik tanév, hogy az iskolában dolgozom.

Az intézményben a könyvtárosi feladatok is én látom el.

Közlemény

Tisztelettel értesítjük a szülőket, hogy intézményünket, a Szent Gellért Katolikus Iskola és Óvodát a jelenlegi közoktatásról szóló törvények értelmében NEM ÉRINTI a körzetesítés, tehát gyermekeiket Gyomaendrőd bármelyik részéről beirathatják iskolánkba.

Lukács László
igazgató

REGÖLÉS ÉS HÁROMKIRÁLYJÁRÁS

2008. december 31-én egy régi népszokást elevenítettünk föl Hunyán, a regös járást.

Sok évvel ezelőtt a fiatalok jártak házról-házra énekelve, jókívánásokat mondva, aminek fejében kaptak valami kis apróságot. A népdalgyűjtésekben fellelhető regös énekek a pogány kori hiedelmek és a termékenységvarázslás emlékét őrizték meg. Egyes kutatóink a regös szövegekben a sámánénekek nyomait vélik felfedezni. A szokás legtovább Erdélyben és a Dunántúlon élt, de korábban az Alföldön is járták a fiatal legények. A regölés karácsony után János napjától tartott egészen az év utolsó napjáig.

Az idén 12 helyre mentünk, ahol természetesen már vártak minket. Nagy öröm volt látni a háziak arcán a meghatódottságot, netán még az örömkönnye-

ket is. Mindenhol kaptunk valamit: almát, szaloncukrot, sütit, és még sorolhatnám.

Vízkereszt tájékán adtuk elő a Háromkirályjárást az endrői és hunyai templomban, valamint az iskolánkban és az endrői tájházban. Új csapattal álltunk a nézők elé, hiszen a régiek már kirepültek iskolánkba.

Vízkeresztkor nyilvánították ki Jézus születését a pogány népnek. Ennek jelképe: a három napkeleti bölcs - a három királyok - Gáspár, Menyhért és Boldizsár - a betlehemi csillagot követve megjelent Jézus jászolánál, s uralkodónak kijáró tisztelettel hódolt a kisded és édesanyja, Mária előtt. A templomokban tömjént és vizet szentelnek, innen a magyar vízkereszt elnevezés.

A mi iskolánk pedagógiai módszereinek elsődlegesnek tartjuk az egyéni gondozás és haladás lehetőségét, a gyermekekre mérjük a feladatot, onnan indulunk, ahol tart, időt adunk a gyakorlás változatos és élvezetes formáira, megtöltjük izgalommal az együtt töltött órákat. Kis iskola lévén családias hangulatot próbálunk kialakítani, ahol fontos a szeretet, a türelem, az egymásra való odafigyelés, a rend, a tisztaság. Fontosnak tartjuk a gyermeki bizalom és derű megerősítését, az osztályokon belüli jó légkör megteremtését, a szülővel való pozitív viszony kialakítását. Célunk az, hogy a gyermekeknek sok sikerélménye legyen, hogy jól érezze magát az iskolában.

Iskolánk eseményei az első félévben

Ebben a tanévben szeptember 26-án került sor a Szent Gellért Nap megrendezésére, ahol tanulóink a mindennapi tanulás mellett rejtett képességeiket is ki tudják bontakoztatni. Ez a nap főképpen az összetartásról szól, amit minden szentgellértés büszkén vall magáénak.

Iskolánkban hagyományá vált az „iskolakóstolgotó” megrendezése. Évente két alkalommal hívjuk meg az óvodásokat egy-egy vidám délutánra. A város szinte minden óvodájából jönnek hozzánk a nagycsoportos gyerekek. Ilyenkor megismerkedhetnek iskolánkkal, emellett érdekes játékokkal, foglalkozásokkal kedveskedünk leendő iskolásainknak.

2008. a reneszánsz éve volt. Nekünk, alsósoknak el kellett gondolkoznunk azon, vajon hogyan közelítsünk ehhez a korhoz. Mátyás király volt az, kinek nevét minden osztályban hallották már a gyerekek. Három területen lehetett a meghirdetett versenyre jelentkezni.

1. Reneszánsz kori vár tervezése, építése.
2. Mátyás mondából egy részlet lerajzolása.
3. Monda előadása, melynek a király a főszereplője.

Mivel a várépítésbe minden gyermek, a rajzolásba és mesélésbe 35-40 alsós nevezett be, a reneszánsz hónap meghirdetése sikeres volt iskolánkban.

December 19-én hagyományainkhoz híven rendeztük meg karácsonyváró műsorunkat.

Tanulóink a sok érdekes délutáni program mellett szívesen vesznek részt helyi, megyei, országos és levelezős tanulmányi versenyeken. Angoltanuló gyermekeink közül 13-an jelentkeztek a Mozaik négy forduló tanulmányi versenyre, melynek eddigi fordulóján mindnyájan sikeresen továbbjutottak.

A Dugonics András matematika versenyen is szép eredményeket értek el.

A február is tartalmasan fog eltelni, hisz nagy izgalommal készülünk a „Benedégy” anyanyelvi és a „Zrínyi Ilona” matematika versenyre.

Szabóné Vaszkó Éva
alsós munkaközösség-vezető

Idegen nyelvű oktatás iskolánkban

Iskolánkban a hagyományos idegen nyelvű oktatás mellett nyelvi laboros órákon is részt vehetnek tanulóink. Informatika tantermünkben 17 számítógép mikrofonos fejhallgatóval áll a gyermekek rendelkezésére. Nyelvi laboros órákat kéthetente tartunk tanulóink számára.

Intézményünk a Tell me More nevű nyelvtanító programot használja, amely folyamatosan igazodik a tanulók aktuális tudásához. A Tell me More olyan átfogó nyelvtanító módszer, amely sokszínűségét és tartalmának színvonalát a multimédia rugalmas és interaktív tulajdonságaival ötvözi. Nyelvi szinttől és tanulási céltól függően mindig teljesen egyéni tanulási programot kínál. E teljességre törekvő módszer a nyelvtanuláshoz szükséges összes fontos elemet tartalmazza: írott és hallott szövegértés, kiejtés, szókinés és természetesen nyelvtan. A Tell me More élet-szerű tanulási környezetben vonultatja fel a készségek fejlesztéséhez szükséges nyelvtani, lexikai, fonetikai és ragozási ismereteket.

A tananyag a kezdők és a középhaladók számára is hat-hat témát kínál, mint például: lakás, számolás, az óra, állatok, szabadidős tevékenységek stb. Minden témán belül azonos feladattípusokat oldhatnak meg a gyermekek (szótársítás, szórend, mondatkiegészítés, akasztófa, keresztretjérvény, stb.), melyek segítségével szókinésük, szövegértésük, kiejtésük remekül fejleszthető.

A gyakorlatok és feladatok elvégzése, megoldása során a tanulók bármikor megállhatnak és utánanézhhetnek a szójegyzékben egy-egy - számukra nehéz vagy ismeretlen - szó vagy kifejezés magyar jelentésének, sőt ezeknek a kiejtését meghallgathatják és gyakorolhatják - ellenőrizve, javítva saját kiejtésüket. A tréfás képekkel, valamint hanggal „illusztrált” nyelvtani ismertetőben utánanézhhetnek egy-egy nyelvtani jelenségnek.

A Tell me More nagy előnye, hogy a hálózati verzió akár hosszabb távra is lehetővé teszi a teljes mértékben személyre szabott, azaz a diák vagy a tanár által meghatározott tanulási útvonalat. A program lehetővé teszi, hogy a pedagógus ellenőrizni tudja a diákok tudását is, hiszen minden leckehez statisztikát készít.

A könnyen áttekinthető, logikusan szerkesztett és sokféle segítséggel ellátott Tell me More nagy élvezetet nyújt a tanulóknak számára - függetlenül attól, hogy egyéni vagy csoportos formában óhajtnak-e elsajátítani az idegen nyelvet.

Varjú Diana némettanár

A FARSANG

A farsangi időszak vízkeresztől a húsvétot megelőző 40 napos nagybőjt kezdetéig, azaz hamvazószerdáig tart, s a tavaszvárás pogánykori, igen változatos képet mutató ünnepeiből nőtt ki. Gyakorlatilag ez a zajos mulatozás, a tréfacsinálás, bolondozás és eszemizom időszaka.

Iskolánkban is hagyomány a farsangi mulatság megrendezése, melyet hosszas, szorgos készülődés előz meg. Az osztályok feldisznítik tantermeiket, a bátrabbak zenés, táncos produkcióval készülnek, szülők, gyerekek jelmezeket varrnak, barkácsolnak. Mindenki kivételesen részét az előkészületi munkákból. Vannak, akik szendvicseket készítenek, vannak, akik süteményt sütnek.

Idén február 13-án, pénteken rendeztük

farsangi multságunkat. Dél előtt még tanórák voltak, de szünetekben már érezni lehetett a farsangi hangulatot. Az osztályokat tombola árusok látogatták, s az aulában szendvics, hot-dogot, teát, üdítőt lehetett vásárolni.

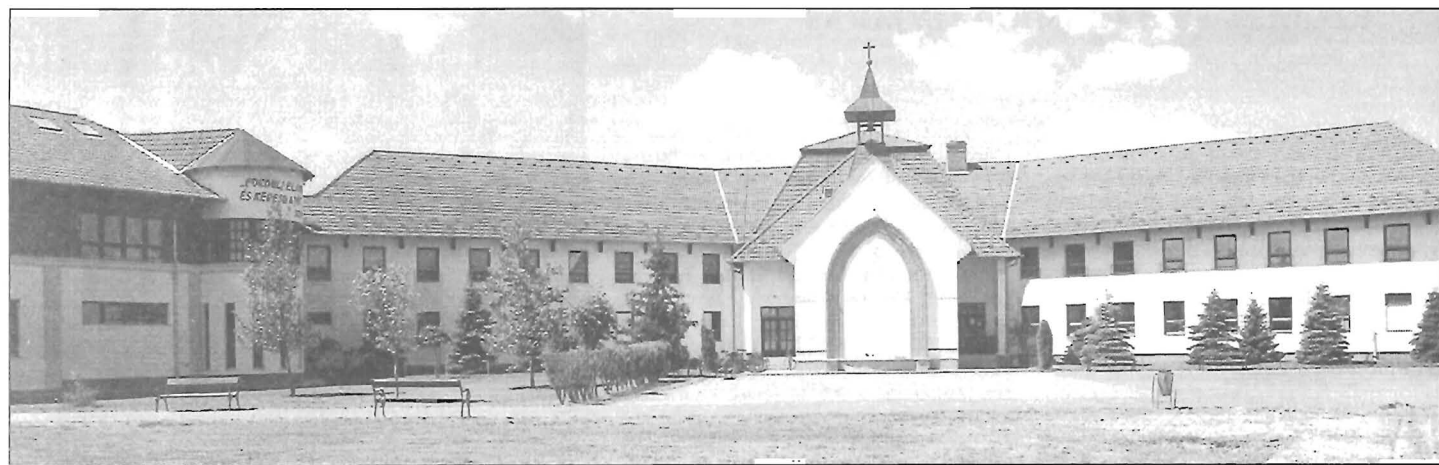
Délutánra szép számmal érkeztek a vendégek. Nemcsak a szülők, nagyszülők, testvérek jöttek el, hanem iskolánk volt diákjai is.

A hangulatot fokozta, hogy a tanulók mellett a tanárok is maskarát öltöttek, s együtt énekeltek, táncoltak tanítványaikkal.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a Mazsi papírboltnak, hogy felajánlásával hozzájárult tornatermünk feldisznítéséhez, s mindazoknak a szülőknek, akik süteménnyel, tombolatárggyal illetve segítőkész munkájukkal hozzájárultak a rendezvény sikeres lebonyolításához.

Kondorné Timár Erzsébet

Elsőseink

2008 szeptemberében 25 csillogó szemű első osztályos kisgyermek kezdte meg iskolánkban a tanévet. Az iskola közösségébe hamar és könnyen beilleszkedtek. Nagy lelkesedéssel és izgalommal kezdtünk hozzá a betűk és számok világában való utazáshoz. Szeptemberben „gellértesekké” avattuk őket, a novemberben megrendezett reneszánsz-, mesemondó- és rajzversenyen szép számmal vettek részt. A Biblia Éve alkalmából megrendezett délutánunkon Noé bárkájának történetét elevenítettük meg. Még ebben a hónapban hetente egy napot töltöttünk az uszodában, ahol gyermekeink megtanultak úszni. A december a karácsonyra való készülődés jegyében telt el. A karácsonyi műsorban hópihéként táncoltak a színpadon. Szépen írnak, olvasnak. A tanórákon csoportokban dolgozunk, differenciált óravezetéssel, mindenkit egyéni képességeinek megfelelően fejlesztünk. A gyerekek előrehaladását és az egyéni fejlesztést nagymértékben segíti az a laptop, melyet egy névtelen felajánlótól kapott az osztály. Adományát ezúton is köszönjük.

Mészárosné Kiss Katalin
tanítónő

Fekécs Edit
tanítónő

Úszni tanulhatunk

Nagy volt iskolánkban az öröm, amikor év elején megtudtuk, hogy a mi iskolánk tanulói is „birtokba vehetik” heti egy alkalommal a gyomai Liget fürdő uszodáját. Vajon melyik osztály lesz a legszerencsésebb? Ki kezdheti az úszást? Mivel iskolánk testnevelő tanára Irimiás Róbert úszásoktató, így lehetőségük lesz azoknak is megtanulni, akik eddig nem tudtak úszni.

Az első osztályosok kezdték szerdánként tömbösített testnevelés óra keretében az úszásoktatást.

Nagyon izgaltak a kicsik indulás előtt. Mint később elmesélték, nagyon élvezték a délelőttöt. Farkaséhesen, teli élményekkel jöttek haza.

Ugy gondoljuk, a képek beszélnek helyettük.

Két hónap eltelte után nekünk kedvezett a szerencse. Megtudtuk, hogy a mi osztályunk lesz a következő, amelyik szerdánként mehet a fürdőbe.

Közöttünk többen voltak, akik tudtak úszni, így Robi bácsi két csoportra osztotta az osztályt. Akik a kezdő csoportba kerültek, szorgalmasan gyakoroltak az első két hétben. Reméljük, mire letelik a két hónap, az alapvető mozgásokat elsajátítjuk, és a nyár folyamán kamatoztatjuk tudásunkat.

A negyedik osztály tanulói

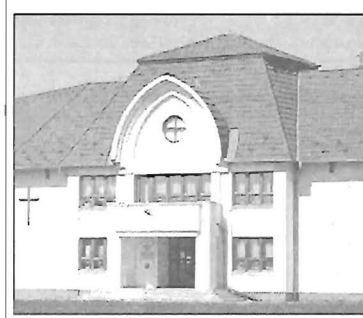

Hunyárol Gyomaendrődre

Az iskola sokkal nagyobb, többen vagyunk egy-egy osztályban, mint Hunyán voltunk. A Szent Gellért Katolikus Általános Iskolában lehetőségünk van sportolni, különböző szakkörökre járni.

Én azért szeretek ide járni, mert sok barátom van, akik szintén itt tanulnak. A tanárok is jók. A valláshoz szigorúan kötődnek, kötelezik a diákokat, hogy szépen viselkedjenek, és szépen beszéljenek. Jó nevelést kapunk.

Farkas Yvett 5.b

Címünk:

Szent Gellért Katolikus
Általános Iskola és Óvoda
5502 Gyomaendrőd,
Selyem u. 109/2.
Telefon, Fax: 66/581-170

www.szentgellert.hu
iskola@szentgellert.hu
igazgato@szentgellert.hu

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endródiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétféjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BE/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

Gyoma néprajza

Rozsdatető: Cs. Szabó István

Válogatás a Gyomai Református Egyház írott „feljegyzéseiből” V.

A következőkben a fenti címben jelzett sorozatunk utolsó, befejező részét kívánom közreadni.

1860. július 15-i presbiteri gyűlésen szóba jöven a templomtető gyalázatos állapota, s előadatott Templomtető kijavítására Szarvasi illetőségű POKORNYI József s helybéli PITTNER János rézművesek valamint Szeghalmi illetőségű báldogos mester LACHENBACHER Béni beadott javaslataik, meg tárgyalattak, s a Szeghalmi mesteré elfogadtatott.

1860. szeptember 2-án 449.3.sz. alatt beadvány olvastatott, mely szerint ILLYÉS János és ZÖLD József asztalos mesterek fizetés javítást kérnek, mivel a Templomtető egészen lebontatása kelletik, ennél fogva az ő munkájuk megszaporozott.

1861. június 4. 463. A Templomreparálás és kimeszelés tovább nem halasztódhat, s Török-Szent-Miklósi építő mester KANPP János Úr vagy Mező-Berényi NEISWENDER terve jöhet szóba, s KNAPP Jánosé fogadtatott el. 1861. jún. 16-án Templomfelújítás számadója lett BENE József, feladata a kijavítási összeg kezelése.

1861. szeptember 1-én az új Iskola építéséhez 200.000 darab téglát kiégetése elhatározottatott, úgyszinté an-

nak mielőbbi behordása. A földes gazdák 1000 darabot, a házas és jószággal bíró zsellérek 500 darabot beszállítsanak, jószágatlan, házatlan zsellérek egy napot kötelesek szolgálni keresztényi kötelességből. Hozzájárul presbitérium ahhoz, hogy a helybéli evangélicusok 20.000 darabot megvásárolhassanak belőle tornyuk megépítésére.

Jelenti BENE József, hogy 1861. december elsejére SZEKLER Miklós a templomban aranyozó munkáját befejezte.

1862. Március 3-án tárgyalattott építőmester bejelentése alapján, hogy az iskola építéshez még 200.000 darab téglát kelletik. Határozottatott Mező-Berényi Téglá-égető mester CSÁSZÁR Andrással való szerződés megkötése a tégláégetés elvégzésére.

1862. április 23-án megtért Teremtő Urához Tudós Tiszteletes Nagytiszteletű DÁVIDHÁZY BEKES Sámuel Lelkipásztor Úr. A szomorú halálhírt Nagytiszteletű Békési Lelkipásztor HAJNAL Ábel Esperes jelentette be a Presbitériumnak. A presbitérium legsürgősebb feladata Esperesi utasításra a gyászoló családtól átveendő az egyház okmányai, anyakönyvei, körlevelek Jegyzőkönyve, egyéb irományok, az egyház pecsétjei, s az Úr asztali Szent Edények. Élt megboldogult Lelkipásztorunk 73 esztendő s itt szolgált Gyomán 44 esztendőt. Temetése leend négy nap múltán. A temetésig a Város mindhárom Templomában – Reformata, Római Catholica, Ágostai Eavang. – harangoztak mindennap a temetésig. Az 1852. óta itt szolgáló lelkipásztor BENCZE István megbízott az Elnök Lelkipásztori feladatokkal.

1862. június 18-án 481/1.sz. alatt tárgyalattott, hogy az 1848-dik évben épült Fiú

Oskola összerozzanással fenyeget helyette Díszes Oskolát kíván építtetni az Egyház. Felvetődött a kérdés, hogy hová építtessen az Új Oskola? Az idén leégett Leányoskola, vagy a rozszant Fiú Oskola helyére? Közfelkiáltással elfogadtatott: a rozszant Fiú Oskola helyére (ez a ma is fennálló hajdani Központi Ref. Fiúiskola a ref. templom mellett). Indoklás: 1./ Mivel mióta Gyomát megülték, mindig e helyen vót. 2./ E hely, mint Központ, legczélszrűbbnek láttatik. 3./ Bár a hely a másíknál lapályosabbnak láttatik, annyiban mégis pártolandó, hogy városunk legfőbb része s a Vasútvonal irányában van, ezért is kívánja az Elöljáróság az újonnan alakuló Iskola felépítését e helyen, mivel ez más nagyobb helyeken is így áll. Ide épüljön aztán pincze, padlás, árnyékszék, az egyháznak levéltára, valamint tanítói lak egy fedél alatt. A 280 négyzetöles tantermekeket nagynak találják. Későbbiekben tárgyalnak e dologról.

1863. április 6-án 497/3. szám alatt tárgyalattott, hogy a Város négy egyenlő részre osztatik s a jánygyerekik e szerint járulnak tanítóik elébe. 1./ MAKAI Sándor Leánytanító elébe a Vásárszéltől az Endrődi útig és Fogadóig. 2./ HEGEDŰS János leányok tanítója elébe a Vasúttól az Endrődi út inneni oldaltól a KIS-ek útja, IBRÁNYI Mihályig és a CSÁRDA út (a mai Arany János utca), Felső-Részi KIS Iskola út és a Poczós-Kerti oldalig. 3./ Papp Gábor Leányok tanítója elébe pediglen a Kisréti oldal, a Csárda északi résztől a Temetőig köteleztettek.

1864. március 13-án határozottatott, hogy a Faiskolai oktatás a Rector-Tanító kivételével a Tanítók között felosztatik, hogy a fanemesítésben a növendékeket képezhessék.

1866. augusztus 21-én reggeli négy és öt között az idősbb Lelkészi Lak 12 öl hosszú melléképülettel leégett.

1868. február 23-án VÖRÖS Sándor organista-kántor Úr elhalálozott. A kántori állásra hirdetés után megválasztott Április 18-án 500 szavazattal (még három jelentkezőre 84, 63, 3 szavazat volt) VARGA Károly.

Ezúton ígérem kedves olvasóimnak, hogy egy újabb sorozat után visszatérek egyházunk „feljegyzéseinek” folytatására.

Cs.Szabó István

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

ENDRÓDIEK BARÁTI KÖRÉNEK ÖSSZEJÖVETELE ÉS KÖZGYŰLÉSE BUDAPESTEN

A vezetőség megállapította, hogy a 10 órára meghirdetett Közgyűlés határozat-képtelenség miatt egy órával később ismételt Közgyűlésként kerül megtartásra.

Felvéve: az Endródiek Baráti Köre Egyesület éves rendes közgyűlésén 2009. február 14-én 11 órai kezdettel a „Számalk” éttermében, Budapest, XI. ker. Etele út 68. sz. alatt.

Jelen vannak: a jelenléti ív szerint vendégként résztvett: Tóth Katalin a Polgármesteri Hivatal ifjúsági referense, a Világtalálkozó egyik felelőse

Napirendi pontok:

- 1./ Filmvetítés a 2008. május 17-i endródi találkozóról, a belterületi iskolák emléktábla-avatásáról, valamint Szabó Béla tagtársunk a Mindentudás Egyeteme keretében tartott előadásának rövidített változata.
- 2./ A 2008. évben végzett munkánk ismertetése.
- 3./ A 2009. évi tervezett programok ismertetése.
- 4./ A 2008. évi gazdálkodási beszámoló.
- 5./ Bejelentések és személyi kérdések.

Szabó Béla vezetőségi tag levezető elnök üdvözölte a megjelenőket és elfogadásra javasolta a meghirdetett napirendi pontok szerinti Közgyűlés lefolytatását, melyet a jelenlévők egyhangúlag elfogadtak, úgyszintén elfogadásra került jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Somló Józsefné és Kovásznai Ferencné tagok.

1. Napirendi pont:

A filmvetítést a tagok nagy figyelemmel kísérték, sokan akik nem vettek részt a rendezvényeken nosztalgiaival emlékeztek ifjúkoruk iskolai időszakára.

2-3. Napirendi pont:

Tímár Imre az egyesület elnöke megtartotta 2008. évről a beszámolóját, ami a jól sikerült endródi találkozón kívül az augusztus 20-i Nemzetközi Halászléfőző Verseny és Sokadalom ünnepségen való részvételt jelentette. Ezen kívül képviseltük magunkat az Október 23-i ünnepségen is.

A 2007-ben meghirdetett vezetőségi programmban az egyik vezérelv a nyitottság lett megjelölve, hogy az elszármazottak minél többen részt vegyenek a szülőföldön rendezett megmozdulásokon. Ennek szellemében még a hunyai falunapon is képviseltük egyesületünket. Kijelenthetjük, hogy a felsorolt rendezvények egyre nagyobb érdeklődést váltottak ki tagságunk körében és talán ennek hozományaként minden eseményen találkozhattunk belépni szándékozó honfitársunkkal.

A 2009. év programjai ennek szellemében került összeállításra, melyben kiemelt jelentőségű a Gyomaendrőd városá nyilvánításának 20-ik évfordulója alkalmából meghirdetett IV. Gyomaendrődiek Világtalálkozója március 13 - 15 között.

A Rózsahegy Napok rendezvénysorozatához csatlakozva má-

jus 8-9-10-én hazavárunk minden érdeklődő elszármazottat, hogy bogrács mellett közös főzéssel erősítsük összetartozásunkat. A maradandó élménysorozat bővítése érdekében szombat délelőtt kirándulást szervezünk a mezőtúri fazekas múzeumhoz, míg vasárnap délelőtt emléktábla-avatás lesz az egészségháznál, mely megemlékezik a városrészen praktizáló előző generáció orvosairól.

Természetesen a nyári időszak kiemelt eseménye lesz az augusztus 20-i Halászléfőző Verseny és Sokadalom, mely a nyár vége felé kellemes időtöltés lehet, megmutatva barátainknak családunknak esetleg unokáknak, hogy milyen a mi szülőföldünk.

A fentiekben vázolt események nyitottak, de kérünk minden érdeklődőt, hogy részvételi szándékát időben jelezze valamelyik vezetőségi tagunknál. Természetesen a rendezvények előtt pontosított programot a Városunk újság hasábjain kapnak.

4. Napirendi pont:

Ladányi Gáborné titkár beszámolt a Baráti Kör bevételeinek és kiadásainak alakulásáról, ill. a kiadásunkban szereplő Városunk újság gazdálkodásáról.

(A beszámoló anyaga a jegyzőkönyv melléklete.)

A Közgyűlés a 2., 3., 4. napirendi pontokban foglaltakat egyhangúlag észrevétel nélkül elfogadta.

5. Napirendi pont:

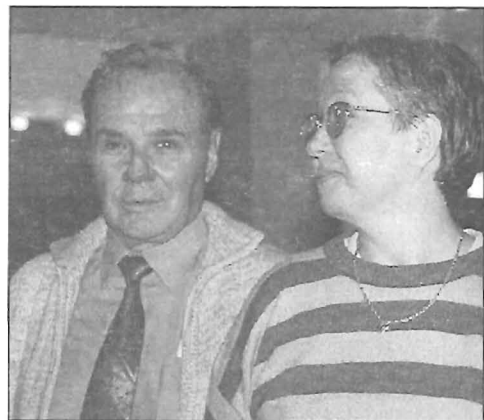
A bejelentések és személyi kérdések vonatkozásában bejelentésre került, hogy az Ellenőrző Bizottság vezetői posztjáról az újságnál lévő beosztása miatt összeférhetetlenségre való tekintettel Szabó Zoltánné lemond, és a vezetőség helyette előzetes egyeztetést követően Bula Katalint javasolja megválasztani.

Írásos bejelentés alapján Dr. Szilágyi Ferencné kérte, hogy mint vezetőségi tagot mentsük fel az újsággal való kapcsolattartás feladatai alól, és valamilyen aktívabb taggal próbáljuk az egyesület és az újság működését javítani. Mivel ezt az ügyet komolyabb előkészítés után lehet elrendezni, ezért ideiglenesen Hunya Anikó és Giricz László lett felkérve a feladat ellátására.

A bejelentések között az endródi könyvtár körülményeinek és névviselésének kérdése komoly visszhangot váltott ki és e jegyzőkönyvben is rögzíteni kívánjuk, hogy a városrész fiókkönyvtára Timár Máté nevét vegye fel, méltatva ezzel azt a munkásságot, amit szülőhelyünk érdekében írói tevékenységével alkotott.

Dr. Farkasinszki Erzsébet új tagtársunk felszólalásában kérte az egyesület tagjait, hogy aki teheti könyvekkel, régi kötelező olvasmányok juttatásával segítsük az endródi gyerekeket.

A tagság kérte a vezetőséget, hogy hasonló rendezvényénél biztosítson hangosítási lehetőséget, hogy a terem végében ülők is hallhassák az elmondottakat.

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

Szoboravató Kolozsváron

A tervek szerint február 28-án, szombaton avatják fel Kolozsváron Márton Áron püspök szobrát – adta hírül a Krónika című erdélyi napilap.

A Márton Áron-szobor elkészítésére 2001-ben írt ki pályázatot a kolozsvári Szent Mihály-plébánia. A pályázatot Bocskay Vince szovátai szobrászművész nyerte, aki 2002-ben fogott neki a munkának, a szobor agyagmintája azonban csak 2005-ben került Magyarországra, a karcagi öntödébe.

Bár a szoborállításra akkor nem kerülhetett sor, Kolozsvár magyarsága február 12-én, Márton Áron püspökké szentelésének 70. évfordulóján ünnepi szentmise keretében emlékezett meg a mártír püspökről. A Szent Mihály-templomban tartott, Jakubinyi György gyulafehérvári érsek által bemutatott szentmisén Kovács Sándor fősperes köszöntötte az egybegyűlteket. Mint mondta, Márton

Áron püspök igazi jellemzését II. János Pál pápa adta meg, aki, amikor 1980-ban elfogadta lemondását, Isten talpig becsületes szolgájának nevezte.

A tervek szerint az egész alakos szobor a Szent Mihály-templom bejárata melletti zöldövezeten, az öntött vaskerítés mögött, 5-6 méterrel a fenyőfák előtt kap helyet. A 80 centiméteres talapzaton álló, 2 méter 90 centiméter magas szobor a Szent Mihály-plébánia épülete felé néz majd. A szobor felállítását késleltette, hogy a kolozsvári tanács különböző okokra hivatkozva többször is elnapolta az építési engedélyhez szükséges, a kilenc négyzetméternyi terület bérbeadására vonatkozó tanácsi döntés meghozatalát.

A Szent Mihály-templom kertjében helyet kapó közel háromméteres szobrot február 28-án, szombaton ünnepi szentmise keretében áldja meg Jakubinyi György gyulafehérvári érsek.

Krónika/Magyar Kurir

Timár Imre elnök szomorúan bejelentette, hogy a megszokott mindenki által kedvelt Közgyűlési hely a közeljövőben megszűnik, ezért más helyiség után kell nézni.

A közgyűlés egyhangúlag elfogadta a személyi változással kapcsolatos előterjesztéseket.

A Közgyűlés befejezése után a közösen elfogyasztott ebédhez tagtársunk Fási István fia tárogatón szórakoztatta a tagságot, ami a finom ebéd és a pázmándi bor mellett jó hangulatot teremtett.

Az időjárás kissé befolyásolta a rendezvényünkre bejelentkezett létszámot, de a jelenlévő 65 fő ismét pozitív élményekkel gazdagodva távozott.

Egy kedves olvasói levelet közreadunk:

Roppant jól éreztem magamat közöttetek, még egy pár emberhez odamentem volna, akiket ismerek, de olyan is volt, akit sosem láttam, azokat is jó lett volna közelebről megismerni. Volt ott egy idős bácsi bottal, segítettem az ebédes tálcáját kivinni az asztalához, nem tudom ki lehetett és hány éves. Majd legközelebb talán eljutok a többiekhez is. Az endrődiek összetartó ereje csodálatos, jó közéték tartozni. Köszönettel: Kati (Mezőtúrról)

SPORT

„... majd a ringben ...”

Leccsápnak a Viharsarók harcosai

2009. március 21-én este hét órától megrendezésre kerül az I. Gyomaendrődi Küzdősport Gála a gyomai Varga Lajos Sportcsarnokban. A csarnok közepében felállított ringben thai-bokszt, K-1, MMA. (ketteharc) szabályrendszerben folynak a küzdelmek. Az est gyomaendrődi indulói:

Továbbá olyan harcosok is ringbe lépnek az est folyamán, mint

Uhrin Csenge
Németh Ricsi
Földesi Viktor
Fekete Attila
Váradi Tamás

Tóth Péter
Kovács Endre
Ágoston Gergő
Juhász Dávid
Váradi Zoltán

pl. **Szebellédi Renáta** Budapestről, aki három világszervezetnél profi világbajnok, **Kiss Károly** Köröstarcsáról, aki többszörös Thai-bokszt magyar bajnok, világkupa győztes, európai ezüstérmes, világbajnoki bronzérmes. A főmeccset elvileg **Kalmár István** MMA szabályrendszerben játsszák. Ő közel 120 kilós, többszörös magyar bajnok birkózó, rögbi játékos, európaibajnoki ezüstérmes, világbajnoki 5. helyezett sumós.

Több bemutató is lesz a nézők szórakoztatására. Fellép a Színfolt Mazsorett csoport, lesz Kung-Fu bemutató, Capuéra bemutató, judó bemutató, és fellép a gyomai hastánc csoport is egy kis műsorral és még egy gyomai táncos csoport.

Jegyek 1500 forintos áron megvásárolhatók a plakáton meghirdetett helyeken vagy a helyszínen.

Mindenkit szeretettel várunk, s remélem jó hangulat lesz, ahol lehet szurkolni a sok helyi indulónak.

Érdeklődni lehet: Váradi Zoltán 06-30/544-2700

HÍREK A RÓZSAHEGYI ISKOLÁBÓL

Iskolai sikerekért

Az elvárhatónál gyengébb bizonyítvány leggyakoribb oka, hogy a gyerekek nem akarnak, vagy nem tudnak tanulni. Túl sok energiát és időt használnak fel és a teljesítmény messze elmarad a kívánatostól. A Rózsahegyi iskolában a folyamatos pedagógiai megújító munka részeként tíz éve vezettük be a „Tanulás tanítása” modult. Minden tanév elején és félévkor 3-3 napon át általános tudományokkal (Studium Generale) foglalkoznak a felsősök. Ez a tantárgy elméleti tanácsokkal és gyakorlatokkal segíti a helyes tanulási módszerek, stílusok kialakítását, a tanulás megszerettetését. A megszokottól eltérően több helyszínen, kisebb csoportokban dolgoznak a gyerekek. Megismertetjük őket egyénre szabott tanulási technikákkal, helyes időbeosztással, tanulásszervezéssel, rögzítési módszerekkel. Gyakorlatokat végzünk a figyelem összpontosítására, az olvasott szöveg megértésére, könyvtári és internetes információszerezésre. A gyerekek várják és szeretik ezeket a rendhagyó foglalkozásokat, értékeléseikben hasznosnak tartják. A foglalkozások igen eszközigenyek, pedagógusaink nagyon alaposan felkészülnek ezekre az órákra, de tapasztalataink szerint megtérül a befektetett energia.

Zrínyi/Gordiusz Matematikaverseny

Február 20-án, ebben az évben is a Rózsahegyi iskolában volt a Zrínyi/Gordiusz Matematikaverseny területi fordulója. A verseny elsődleges célja a matematika népszerűsítése. A tanulók logikus gondolkodását kívánja mérni és lehetőséget biztosít, hogy összemérhessék tudásukat.

118 gyomaendrődi és 7 dévaványai kis matematikus igyekezett a tesztalapon lévő feladatok szövege utáni öt lehetséges válaszból az egyetlen helyeset megtalálni.

A versenyen a feladatok megoldására a 3-4. osztályos tanulóknak 60 perc (25 feladat), az 5-6. osztályos tanulóknak 75 perc (25 feladat), a 7-12. osztályos tanulóknak 90 perc (30 feladat) állt rendelkezésükre.

Rendező a Matematikában Tehetséges Gyermekéért (MATEGYE) Alapítvány.

Itt a farsang, áll a bál...

Hosszú készülődés után végre elérkezett a farsangi mulatság napja. A gyerekek türelmetlenül várták a delet, hogy magukra öltözhessék télüző maskarájukat.

A jelmezesek a tornateremben mutatkoztak be egymás előtt. Ezután Ida néni vezetésével közös játék, tánc következett, amihez a talpalávalót Matyi bácsi és Csabi bácsi biztosították. Amikor már jól elfáradtak, megszomjaztak és megéheztek minden osztály a saját tantermében folytatta a bulit és a játékot.

Könyvtárhasználati versenyen a Rózsahegyiből

A Rózsahegyi iskola évek óta indít versenyzőket a Bod Péter Országos Könyvtárhasználati Versenyen.

Az idén két nyolcadikos lány mérette meg magát. Január 26-án a Békés Megyei Könyvtár és Tudásházban volt az írásbeli. A legalább 70%-os teljesítményt elért tanulókat február 3-ra hívták a szóbeli fordulóra. A négy bejutott versenyző közül Liszkai Mária az I. és László Loretta a II. helyezést érte el, így az országos elődöntőn mindkét rózsahegyis lány részt vesz. Felkészítőjük Gellainé Tuboly Zsuzsanna.

Az ország legjobbjai közt

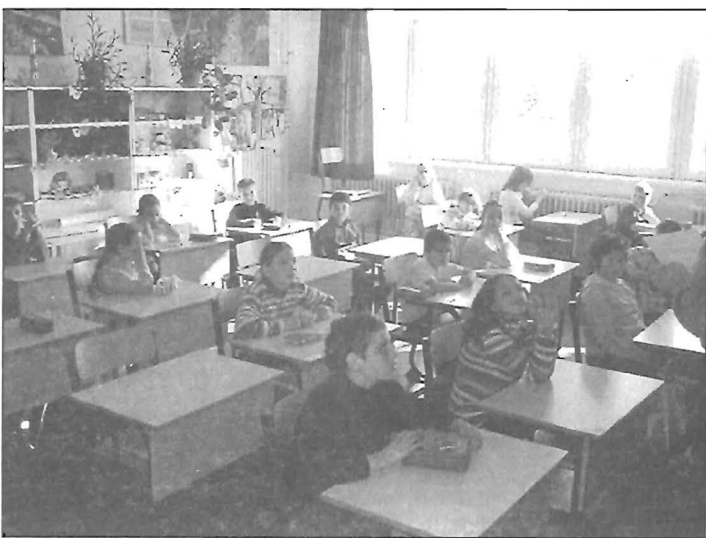
Békéscsabáról megyei verseny után Baráth Bernát hetedikes tanulónk I. helyeztként került be mellúszásban az 50 méteres távon az Országos Diákolimpiára. Székesfehérvárról 44,5 másodperces kitűnő eredménnyel az amatőrök közötti 12. helyezéssel tért haza.

Sakk – matt

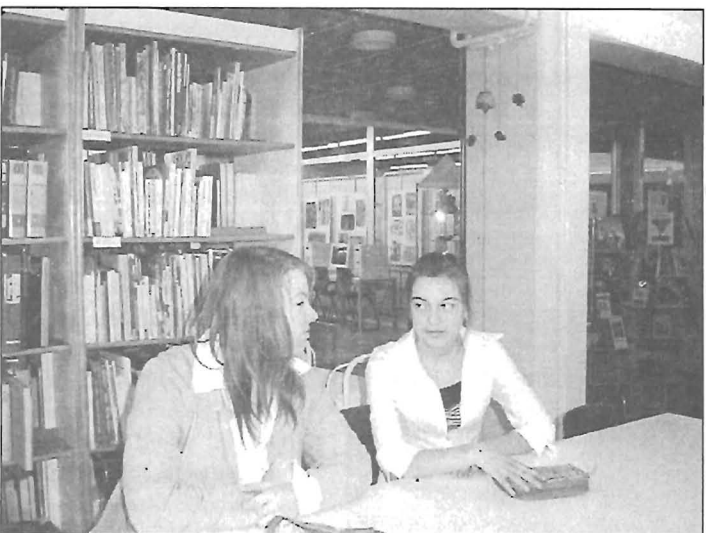
8 főből álló csapat indult Dévaványára a Körzeti Diákolimpiára sakkozni. Több mint 100 induló közül első helyezést ért el Dó-sai Dorina és Szentpéteri Balázs, Varga Tibor pedig harmadik lett.

Kézikönyvek használatát tanulják a hatodikosok

A legkisebbek izgatottan várják a matematika tesztlapokat

Marci és Lori a verseny előtt

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

A BÉCSI DIÁKOK

Világbíró Mátyás királyhoz egyszer három bécsi diák állított be a Budai Várba.

Jeles három szerzet volt: az egyiknek szép nagy, szélfogó fülei voltak, mint a túri kancsónak, a másíknak kávésfindzsával vetekedett a szeme, a harmadíknak olyan hosszú volt az orra, hogy két araszttal előtte járt a gazdájának.

- Kik vagytok, mik vagytok? - mosolyodott el Mátyás az érdeemes társaság láttára.

- Bécsi diákok vagyunk, urunk királyunk - hajlongott a három legény.

- Hát aztán mi járatban volnátok? - tudakozta Mátyás.

- Le akarjuk főzni a pesti diákokat. Hallottuk hírért, hogy fölvitte isten a dolgukat. Bársonyba járatod, kaláccsal eteted őket.

- Úgy igaz az - bólintott a király. - Úgy kell megbecsülni a tudományt, ahogy megérdemli.

- No, akkor minket aranyba foglaltass, marcipánnal tarts, magyarok királya! Szem nem látta, fül nem hallotta párját a mi tudományunknak. Erdő az, nem berek,

tenger az, nem patak, mint a pesti diákoké.

- Megnézzük, hány zsákkal telik - mosolygott Mátyás csendesesen, s odafordult a lapátfülűhöz: - No, fiam, hát mit árulsz?

A diák meglegyezgette magát a füleivel, s kevélyen jelentette:

- Olyan fülem van, hogy még a fű növését is meghalolom velem!

- No, te ugyan kivágtad a rezet - intett neki Mátyás kegyesen. - Olyan jutalmat adok a tudományodért, amilyent érdemelsz. Megengedem neked, hogy ott hallgasd az országban a fű növését, ahol csak tetszik.

A tudós bécsi diák úgy ballagott ki az ajtón, mint akit leforráztak. Szégyenletében úgy beletakaródzott a fülébe, hogy azt se hallotta, mikor a findzsaszemű a helyébe topant.

- Hát te mit tudsz, szolgám? - kérdezte nyájasan Mátyás.

- Még ennél is különbet - forgatta szemét a findzsaszemű. - Olyan éles a szemem, hogy még annak a hangyának a pislogását is látom, amelyik a köntösöd ujján mászik.

- Az ám, csakugyan - pillantott Mátyás a dolmányja ujjára. - Bizonyosan a kertben hullott rám az előbb. Nesze, fiam, megjutalmazlak velem. Legalább lesz min gyakorolni a tudományodat. Azzal a markába nyomta a hangyácskát a findzsaszeműnek. De úgy megzavarodott az az istenadta, hogy az ajtót se látta meg az éles szemével, hanem mindenáron az ablakon akart kimenni. Annál vígábban táncoltatta az orrát a harmadik bécsi diák.

- Az ér a legtöbbet, amit én tudok - hunyorított Mátyásra a fél szemével. - Olyan orrom van, hogy a hetedik hátrából is megérzi a pecsenye szagát. S akkorát szippantott a takaros orrával, hogy csak úgy lebegtek bele a bíbor függönyök. Mátyásnak meg a könnye hullott nevéttében.

- Szaladjatok hamar! - kiáltotta oda a kamarásainak. - Hozzatok egy fehér cipőt ennek a tudós embernek a pecsenyeszag mellé, hadd mártogathassa meg benne! De nem várta az a cipőt, hanem esze nélkül kisomfordált a palotából. Hanem az orra még egyszer olyan hosszúra nőtt, mint azelőtt volt, úgy kellett neki külön kocsin vitetni.

Azóta se foztók le a bécsi diákok a pestieket.

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT...

2009. január 3-án Barta Péter és Vasti Viviane Fonseca kötött házasságot az endrődi templomban. Szeretetüket és életüket kísérlje Isten áldása egy életen át!

Februári számunkban már megjelent ez a fotó, sajnos a nyomda-technikába valami hiba csúszott, és a kép nagyon foltos lett, ezért ismét leközzöljük.

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,

Csővek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika

Szegek, csavarok, zárok, lakatok

Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.

Tel.: (66) 386-909

**Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

DOMOKOS LÁSZLÓ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

BÉKÉS MEGYE KÉPVISELŐ-
TESTÜLETÉNEK ELNÖKE
5601 Békéscsaba, Derkovits sor, Pf.: 118
Telefon: 66/441-156, Telefax: 66/441-609

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Elsőként nyert pert Békés megye az ágyszám csökkentések ügyében

Az országban elsőként nyert pert a Békés Megyei Önkormányzat Molnár Lajos egészségügyi miniszter határozatával szemben.

A Békés Megyei Önkormányzat mint felperes, az ágyszámok és az ellátási területre vonatkozó egészségügyi miniszteri határozat ellen indított eljárást, melyben annak hatályon kívül helyezését kérte.

A Legfelsőbb Bíróság hatályon kívül helyezte az egészségügyi miniszter határozatát és az alperest új eljárásra kötelezte.

Az Egészségügyi Miniszter 2007 márciusában meghozott határozataival a szakellátási normatívák egészségügyi szolgáltatók közötti felosztásáról döntött a Pándy Kálmán Kórház, a Tüdőkórház és a Nagyszénási Otthon vonatkozásában.

A gyakorlatban a miniszteri döntés a Pándy Kálmán Kórház esetében azt jelentette, hogy a kórház kapacitása 230 ágygal csökkent, ami az aktív ágyak 22%-os csökkentését jelenti, stb.

A Békés Megyei Önkormányzat kereseti kérelmében kifejtette azt az álláspontot, hogy a meghozott miniszteri döntések alkotmány sértőek,

a diszkrecionális jogkörben meghatározott ágyszámok megyei és regionális szinten alacsonyak, nem igazodnak az itt élők lakosság számához, és nem tükrözik a statisztikai mutatók által várható ellátási szükségletet.

A Békés Megyei Önkormányzat által sérelmezett döntések figyelmen kívül hagyják a „lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jog” elvét.

A Magyar Köztársaság Alkotmánybíróságának 2008. szeptember 26-i döntése / A 109/2008. (IX. 26.) AB határozat megsemmisítette a 2006. évi CXXXII. Törvény 4. §, 5. § (3) bekezdését ..., de csak a határozathozatal – tehát 2008. szeptember 26. – napjával. / pillére a most meghozott és a Békés Megyei Önkormányzat kedvező ítéleteinek, hiszen elvi érrel került leszövegezésre, hogy az Egészségügyi Miniszterre is vonatkoznak a Magyar Köztársaság törvényei, s megalapozatlan, átgondolatlan döntést még diszkrecionális jogkörében sem hozhat.

A Legfelsőbb Bíróság mindhárom döntésében nyomatékosan hangsúlyozza, hogy a Békés Megyei Önkormányzat által sérelmezett határozatokból nem állapítható meg, hogy az Egészségügyi Miniszter tiszteletben tartotta a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jog elvét. Ennek pontosan az ellenkezője az igaz, és nyilvánvaló, hogy az a védekezés, mely az Egészségügyi Miniszter jogi képviselőjének szájából elhangzott, hogy a döntés meghozatalakor a Miniszternek nem volt elég ideje, több, mint komolytalan.

A Legfelsőbb Bíróság szerint a tényállás megállapítási kötelezettségének az Egészségügyi Miniszter egyáltalán nem tett eleget, határozatai a diszkrecionális jogkörét részben egyoldalúan kihasználva megalapozatlanok és ezen keresztül jogszabálysértőek is.

A Legfelsőbb Bíróság szerint a felperesi tényelődásokkal szemben – nevezetesen hogy kisebb az ágylétszám – semmilyen határozati tényállás nem állapítható szembe, amelyből kitűnne, hogy az Egészségügyi Miniszter „a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jog elvét” tiszteletben tartotta.

Békéscsaba, 2009. február 13.

Az egészségügyi miniszter elutasította Békés megye jogos igényét!

Domokos László, a Békés Megyei Önkormányzat elnöke ma délelőtt Budapesten találkozott Dr. Székely Tamás egészségügyi miniszterrel.

A Békés Megyei Önkormányzat az országban elsőként nyert pert a Gyurcsány-kormány egykori egészségügyi miniszterének határozatával szemben. A Legfelsőbb Bíróság decemberben jogerősen hatályon kívül helyezte a volt egészségügyi miniszter határozatát, mely a Békés Megyei Önkormányzat fenntartásában működő egészségügyi intézmények ágyszám csökkentéséről rendelkezett, és a minisztert új eljárásra kötelezte.

Domokos László, a Békés Megyei Önkormányzat elnöke peren kívüli megegyezéssel szeretne volna megoldani a helyzetet, az ágyszám csökkentést megelőző eredeti állapotot visszaállítani. A Legfelsőbb Bíróság (LB) határozatára hivatkozva a Békés megyei elnök kérte, hogy március 1-jével az egészségügyi ellátás lehetőségeit Békés megye 450 ezer lakosa érdekében. Ezt a kezdeményezést Dr. Székely Tamás miniszter mereven és érzéketlenül elutasította.

A Békés Megyei Önkormányzat jogértelmezése szerint egy jogállamban nem lehet megkérdőjelezni a Legfelsőbb Bíróság határozatát, és elutasítani az abból fakadó következmények végrehajtását. A szo-

cialista kormány minisztere semmibe vette a legfelsőbb bírósági döntést, ezért személyes felelőssége megállapítható.

Békés megye nem kapott lehetőséget arra, hogy egy közös szakértői munkabizottságot hozzunk létre – mondta Domokos László –, ami a peren kívüli megegyezésre módot adott volna, mert ellentétben a Békés Megyei Önkormányzat megegyezésre törekvő és konstruktív magatartásával, a miniszter ezt is mereven elutasította. Ezzel egyértelmű vált, hogy az egészségügyért, az egészségünkért felelős miniszter nem akar és nem tud szembe nézni a Bíróság döntéséből adódó jogi következményekkel és nem akar enyhíteni az abból fakadó hátrányokból.

Domokos László elnök a bajok orvoslására és a további érdemi és érdeksérelmek nélküli munkára tett javaslatot, ám a miniszter csak arra a törvényre hivatkozott, mely szerint a további finanszírozási és TVK (területi mennyiségi korlát – ágyszám) felosztás az ő hatáskörébe tartozik. A miniszter ezirányú felvetésére aggodalommal tekintünk – hangsúlyozta a Békés megyei elnök –, ezért a Megyei Önkormányzatnak nem maradt más lehetősége, mint hogy a további jogi lépéseket előkészítse.

Békéscsaba, 2009. február 19.

Beteg az egészségügy...

Dr. Cser Ágnes az Egészségügyi és Szociális Dolgozók Demokratikus Szakszervezetének elnöke január 30-án Gyomaendrődön járt, és a Katona József Művelődési Központban lakossági fórumot tartott a magyar egészségügyről.

A fórumon részt vett Domokos László országggyűlési képviselőnk is.

Előadását azzal a döbbenetes adattal kezdte, hogy míg egy olasz férfi átlagosan 71 évet él egészségesen, addig a magyar férfi mindössze 53-at. Az Európai Unióban Magyarországon a legrövidebb a várható átlagélet, és itt a legpeszsimistább a lakosság.

Nap mint nap látjuk, halljuk, hogy a kormány mennyi pénzt von ki az egészségügyből. Az uniós és magyar jogszabályok is előírják a szociális partnerekkel való párbeszédet. Az ország költségvetése úgy készül el, hogy azt nem előzi meg szakmai vita, egyeztetés az érintett felekkel. Az elosztást különböző lobbierdekek erőviszony dönti el. Magyarországon a közpénzek felhasználása nem átlátható. Az elmúlt 18 évben senkit nem vontak felelősségre azért, mert milliárdokat tüntetett el.

Nem vádaskodni akarunk, hanem tisztességgel kérjük számon a közpénzek felhasználását.

Dr. Cser Ágnes nagyszerű előadását számos kérdés és hozzászólás követte.

Irodalmi oldal

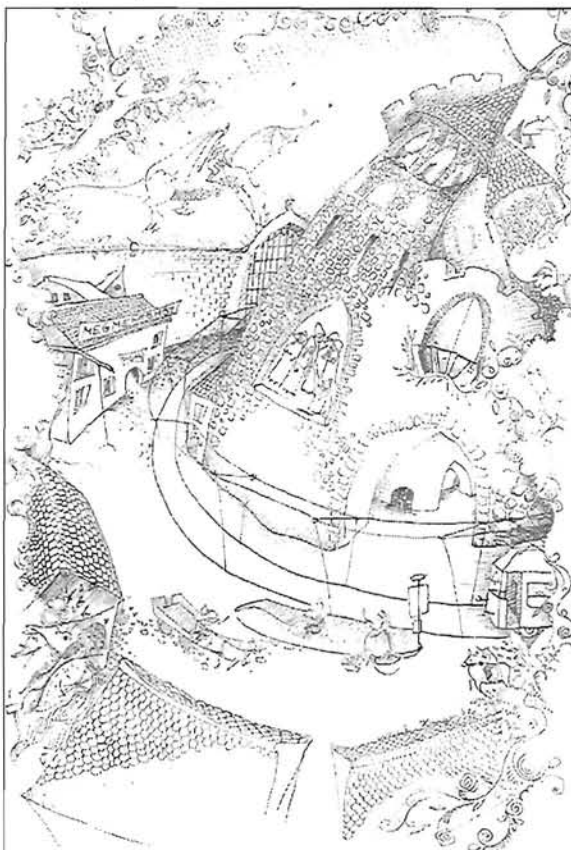

Fréssylla az OMartban

2009. február 6-án este száznál többen zsúfolódtunk az OMart könyvesboltban a Fréssylla című könyv bemutatóján. Oláh Gizella, az üzlet és a kulturális műhely háziasszonya meleg szavakkal köszöntötte a megjelenteket, a sok érdeklődőt, de mindenekelőtt a két fiatalot, Valuska Sárát és Novák Hangát, akik az est főszereplői voltak. Majd annak a pályázatnak a képviselőit, mely kiírója és mecénása is volt a megjelenő könyvnek. Az OCE Hungária Kft. részéről Lendvai Gyöngyi és Pappi Ferenc mondta el a legfontosabb tudnivalókat. Ezt követte Valuska Lajos illusztrációkkal gazdag előadása. A fantasy műfaját mutatta be röviden, annak törté-

netét, híres alkotóit, filmes megjelenését. Majd a Száva-trilógia első könyvének, a Fréssyllának Prológusa hangzott el Polányi Éva tolmácsolásában, mintegy ráhangolva a közönséget a 15 éves lány fantasy könyvére, s bevezetve azt a beszélgetést, mely az alkotókat próbálta szóra bírni, megismertetni a közönséggel. Aki eljött, közelebről is beleláthattak e fantáziavilágba, s a korábbi számunkban megjelenő Sára-enciklopédiát kiegészítve, teljesebb képet kaphattak motívációkról, hatásokról, élményekről, mindennapokról, feladatokról, tervekről. Novák Hanga, a könyv illusztrátora beszélt az alkotói szabadságról, látványtervezésről, grafikáról... Ezt megerősítette az a kiállítás, mely aznap nyílt a könyvesboltban, s tette még színesebbé az estet. (A képek megtekinthetők, szeretettel ajánljuk az érdeklődők figyelmébe...) A beszélgetést dedikálás, kötetlen író-olvasó találkozó zárta. Reméljük, mindenki számára tartalmas együttlét volt ez a két óra, s a fiatalokkal máskor is találkozhatunk, pályájuk alakulásáról hallhatunk.

Ebben a hónapban Novák Hanga írt az irodalmi oldalra.

Szeretném megköszönni, hogy élhetek a felkínált lehetőséggel, és bemutatkozhatom a gyomaendrődi olvasóknak.

Szegeden születtem, az általános iskolát Gyomaendrődön végeztem, majd a szegedi Tömörkény István Művészeti Gimnázium grafikaszakára jártam. Jelenleg a Magyar Képzőművészeti Egyetem másodikéves hallgatójaként a grafikai tervezés fortélyait sajátítom el.

Úgy gondolom, hogy mindenki szereti a szép könyveket. Azokat pedig külsejükben tervezőgrafikusok, tipográfusok, illusztrátorok tervezik, és remek nyomdák készítik, mint például a Gyomai Kner Nyomda. Szerintem a művészet, s legyen a vizuális vagy verbális, illusztráció vagy irodalom, feladata a gondolatokat formába önteni, érthetővé, hatóvá tenni.

Manapság a grafika két szakirányra bomlott, az egyik a képgrafika, mely autonóm műveket hoz létre grafikai eszközökkel, technikákkal, a másik a tervezőgrafika, mely a grafikai tervezést manuálisan, vagy digitálisan oldja meg.

Az illusztráció nem feltétlen grafikai s nem is feltétlen tervezőgrafikai feladat. De célszerűségből ide soroljuk. Technikailag igen tág, hiszen szinte bármivel létrehozhatunk illusztrációt. Leggyakrabban mégis az általános grafikai technikák használatosak.

Ilyenek a sokszorosító eljárások és az egyedi toll, tus, kréta, ceruzarajzok, ennek anyagi okai is vannak. Az illusztráció két fő csoportra osztható. Egyik a szakkönyvi, mely feladata a könyv témáit reálisan, képileg hűen bemutatni, mint például a tankönyvek magyarázó ábrái, ez lehet fotó, hipernatura...

A másik a regények, mesék, versek illusztrációi, ezek végtelen szabadságot adhatnak.

E területen számomra a legkedvesebbek: Gross Arnold, Reich Károly, Kass János, akik többek között, talán mindenki által ismert gyermekkönyveket és ifjúsági regényeket tettek színesebbé és kíváncsabbá műveikkel.

Megfigyeléseim szerint fontos, hogy nem szabad szóról szóra leképezni az írott szöveget. Általában érdemes egy lényeges momentumot, hangulatot, karaktert, vagy helyszínt ábrázolni, így nem gátoljuk az olvasó képzeletét.

Valuska Sári könyvének a megbízható és gyors, kevésbé költséges csötölletet vettem a kezembe, s így fekete-fehér vonalas rajzokat készítettem.

A vártnál nehezebb volt átgondolni, hogy mit és miként sűrítsek egy-egy rajzba.

Az alakok megformálásán töprengtem egy keveset, és hozzájuk vázlatokat is készítettem. A törpök és sárkányok alakja magától értetődő volt, az urikok pedig nevükben hordozták csúf alakjukat. A helyszín és környezet változatosága is nehezítette a dolgom, de mégis azt alakítottam legnagyobb élvezettel.

Remélem rajzaimmel hozzá tudtam adni a könyv világához, és mindenki örömmel lapozgatja. Bízom benne, hogy nagy sikert arat, és megéli a második kiadást. Ha így lesz, szeretném a tipográfiaiáját is magam készíteni.

Novák Hanga

Ízes Ízek

Március

Túrós sült krumpli

Héjában krumplit sütünk. Hosszában félbevágjuk és kivájunk belőle valamennyi krumplit. A kivájt krumplit túróval összetörjük, kaporral, sóval ízesítjük, tejjel hígítjuk, hogy jól kenhető krém legyen. Visszatöltjük a krumplikba és egy-egy sajtszelettel lefedjük. Kevés olvasztott margarinnal megkenjük és készre sütjük.

Seidl Ambrus

Hájas kiflire éhes? Endrődi hájas kifli, káposztáslepény... stb. sütését kelt tésztából és egyéb, tájlagos sütemények készítését vállalom. Telefonszám: 06-66/284-155; 06-20/770-87-80

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

SZONDER

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

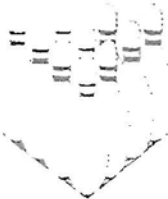
Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja. Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

SACRAMENTUM Temetkezés

Gyomaendrőd (Gyoma), Bajcsy-Zs. u. 117.

Fiókiroda: Endrőd, Endrődi u. 9.

Állandó ügyelet: 06-30/696-71-17

Műanyag ajtók,
ablakok,
téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

Telex Távközléstechnika

Bronze csomag 2800 Ft/hó !!!

UPC Direct

Havi plusz 1250 Ft-ért 3 tévén nézhet
különböző műsort egyidejűleg

A részletes feltételekről érdeklődjön-üzletünkben

LCD vagy PLAZMA TV-je van? Minőségi tévét szeretne?

Hello HD

HBO HD
Havi 2500 Ft-ért

Részletekről érdeklődjön üzletünkben

Megkezdjük biztonságtechnikai termékek forgalmazását
Videomegfigyelők - Kamerák
Riasztók - Kaputechnika
Akkuk - Kellékek

Békéscsaba Gyóni Géza u. 6.
Tel: 66/442-755; 20/337-8010

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek.

Hídba szállnak árnnyak, álmok, évek.

Ők itt maradnak bennünk csendesen még.

Hűszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

FÜLÖP VINCÉNÉ GONDA MÁRIA, aki Endrődön élt, február 22-én 71 éves korában rövid súlyos betegség után elhunyt. Gyászolják: családja

FÜLÖP IMRE, aki Endrődön, Nagylaposton élt, január 28-án rövid betegség után 66 évesen elhunyt. Gyászolják: testvére, rokonai, a Gubucz és az Erdősi család

GYURICZA IMRÉNÉ TÍMÁR MÁRIA MAGDOLNA, aki Endrődön a Mikes utcában élt, február 22-én 90 évesen hosszú betegség után elhunyt. Gyászolják: két leánya és családjaik

HEGEDŰS GERGELY, aki Hunyán a Széchenyi utca 3. szám alatt élt, 49 éves korában megtért Teremtőjéhez. Gyászolja: édesanyja, testvére, sógora és annak családja valamint a rokonság

OMILIÁK ISTVÁN, aki Endrődön az Öregszőlőben élt, február 16-án 86 éves korában hosszú betegség után elhunyt. Gyászolják: felesége, fiai, unokái és a rokonság

SALAMON IMRÉNÉ TALIGA GIZELLA volt hunyai lakos 86 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolják: lányai, fiai, vejei, menyei, unokái, dédunokái és a rokonság

TÍMÁR LAJOS, endrödi lakos, február 20-án rövid súlyos betegség után 96 évesen elhunyt. Gyászolják: unokahúga és családja

VARGA MÁTYÁSNÉ TÍMÁR ILONA, aki Endrődön a Csókási zugban élt, február 22-én 86 évesen hosszú súlyos betegség után elhunyt. Gyászolják: a családja

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrödi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrödi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrödi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrödi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrödi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endröd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

Kaptunk egy régi fényképet. Nem tudjuk, mikor és hol készülhetett. Hátha valakinek ismerős lesz....

EGYHÁZKÖZSÉGI FARSANGI VACSORA

Vacsora a katolikus temetőinkért

Hagyományos egyházközségi vacsorát rendezett az Endrődi Szt. Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány a volt Katolikus Népházban, amit még Csernus Mihály építtetett, és éppen jövő év májusában lesz 80 éves.

Az idei esztendőben is Varjú László gondnok, és segítői helyben főztek a finom birkapörköltet, azok részére, akik megtisztelték jelenlétükkel az eseményt. Több mint százan voltunk jelen, akiket Iványi László plébános köszöntött, majd az alapítvány kuratóriumi elnöke Szabó Zoltánné számolt be az elmúlt év temetői munkáiról, és részletesen tájékoztatott a befizetett és felhasznált adományokról, támogatásokról. Ezt követően Domokos László országgyűlési képviselő köszöntö meg a meghívást.

A tombolajegyek tiszta bevételét az alapítvány számlájára fizettük be azzal a céllal, hogy az endrődi katolikus temetőink állapota ebben az évben is - az elmúlt évekhez hasonlóan - szép és rendezett legyen.

Kérésként hangzott el, hogy jó lenne, ha pályázati lehetőséggel és magánszemélyek támogatásával megújulna a templom főbejáratánál található Corpus. Erre a Műemlékvédelmi Hivatal az engedélyt már megadta. A kőrestaurátori munka közel 2,5MFT-ba fog kerülni, és a munkát ebben az esztendőben el kell kezdeni, hogy ezt a nemes feladatot, valóra tudjuk váltani.

Végül szeretnénk megköszönni mindazok fáradozását, akik a rendezvény lebonyolításában részt vettek, munkájukkal, tombolatárgyaikkal, pénzadományukkal valamint imájukkal segítettek ezt az estét.

Pepelán Ferenc kántor szolgáltatta a zenét és gondoskodott a jó hangulat megteremtéséről, valamint Szilágyi András énekel.

Isten fizesse meg mindenki munkáját.

Köszönettel: Ungvölgyiné Paulik Zsuzsanna

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Márciusi ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- kistasakos kerti magok, zöldségek, virágok
- dugghagyma, bioburgonya
- virághagymák, rózsatövek, virágföldek
- tavaszi lemosó vegyszerek, rovarölők
- gombaölők, gyomirtók, virágtápok
- műtrágyák, patkánymérgek
- kézipermetezők, kéziszerszámok
- barkácsgépek, szegek, csavarok
- kandallók, kályhacsövek, talicskák
- festékárak, ecsetek, létrák
- műanyag kukák 110 l - 120 l, műanyag árak
- munkavédelmi bakancsok, védőkesztyűk
- izzók, elemek, zseblámpák
- konyhai eszközök, fóliák, zsákok

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsőjén *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 165 Ft

XVI. évfolyam 4. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2009. április

Alleluja!

**Minden Kedves Olvasónknak
áldott, allelujás húsvéti ünnepeket
kíván
az Endrődiek Baráti Köre és a
Szerkesztőség!**

A tartalomból:

Március 15. gyerekszemmel - 7. oldal

IV. Gyomaendrődi Világtalálkozó képei -
13. és 20. oldal

Gyomaendrőd, a 20 éves város

2009. március 12-i a Duna TV „Kívánságkosár” című műsorban elhangzott üzenet teljes szövege:

Timár Imre vagyok, az Endrődiek Baráti Körének az elnöke.

Az Endrődiek Baráti Köre és a Békés megyei Gyomaendrőd Városának Önkormányzata nevében szeretettel köszöntjük a „Kívánságkosár” minden kedves munkatársát.

A Nemzeti Televízió áldásos tevékenységének jóvoltából ezúton köszöntjük nagy tisztelettel, testvéri, baráti szeretettel az Endrődről, illetve Gyomáról elszármazott sok ezer honfitársunkat határainkon belül és szerzte a nagyvilágban.

A mi gyönyörű Körös-parti városunk, Gyomaendrőd ezekben a napokban ünnepli városává avatásának 20. évfordulóját. Ebből az alkalomból világtalálkozót szerveztünk március 13-14-15-ére

ünnepi programokkal, ahová hívtuk és várjuk távoli honfitársainkat is. Tudjuk, hogy mindenki nem jöhet haza, de a televízió képernyője előtt bizonyára sokan velünk együtt örülnek, ünnepelnek. El kell mondanom, hogy az elmúlt évszázad elején a földnélküliség, később a szegénység és a kilátástalanság sokak kezébe

folytatás a 4. oldalon

Talpra magyar, hi a hazal
Itt az idő, most vagy soha!
Rabok legyünk, vagy szabadok?
Ez a kérdés, válasszathok! -
A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

2009

**GYOMAENDRŐD
A HÚSZ ÉVES
VÁROS**

Legelőször
Ez a földön lenni,
A húsz éves várost
együtt ünnepelni.
Köszönöm Istenem,
Hogy ezt megélhettem,
Áldott légy örökre
Drága szülőföldem.

B.J.

**Szeretettel köszöntjük
a Gyomaendrődiek
IV. Világtalálkozója
résztevőit!**

Endrődiek Baráti Köre

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

FELHÍVÁS

Emlékmű állításra készülnek Kocsorhegy, Nagylapos, Varjas öregdiákjai.

Szeretnénk hajdani tanyai iskoláinknak méltó emléket állítani. A volt nagylaposi iskola épületének közelében tervezzük egy emlékoszlop felállítását. Kérünk mindenkit, aki régen ezen külterületi iskolák valamelyikének tanulója volt, adományával segítse tervünk megvalósítását. A felajánlott összeget az

53200015-15252973 számlaszámra kérjük befizetni. Kérünk továbbá mindenkit, ha régi fényképei, tárgyi emlékei vannak, amit egy tervezett kiállítás anyagához fel tud ajánlani, juttassa el hozzánk (ezeket vissza fogjuk adni) személyesen vagy postai úton. Az ünnepélyes emlékműavatást előzetesen 2009. augusztus 1-jére tervezzük. Az esemény pontos időpontjáról, a részletes programról egy későbbi időpontban a helyi újságokból, a város internetes honlapjáról értesülhetnek az érdeklődők. Elérhetőségeink:

Gubucz Béláné Földvári Erzsébet 66/610-682
Lovászné Habzda Irén 66/284-949
Fülöpné Takács Ágnes agnes.takacs55@gmail.com
Szunyog Antalné

Személyesen: hétfőtől-csütörtökig 8.00-16.00 óráig
Levélben: 5502 Gyomaendrőd, Fő u. 5.sz.

Köszönettel: a szervező bizottság

Magas rangú kitüntetést kapott Dr. Hanyecz Vince háziorvos

Nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából a Köztársasági Érdemérem Ezüst Kereszt Polgári Tagozata állami kitüntetést vehette át március 12-én az Egészségügyi Minisztériumban dr. Hanyecz Vince, Méhkerék háziorvosa.

Az Egészségügyi Minisztérium államtitkára, Vojnik Mária adta át a kitüntetést.

Dr. Hanyecz Vince endrődi származású. Méhkerék elismert háziorvosa 26 éve, és megyei táppénzes felülvéleményező főorvos.

Szerkesztőségünk ezúton gratulál a szép kitüntetéshez, és további jó egészséget kíván szolgálatához.

Megemlékezés az 1935-ös endrődi csendőrsortűz áldozatairól

Mint minden évben, az idén is megemlékeztek az endrődiek a csendőrsortűz áldozatairól.

Március 20-án, az évfordulón az endrődi templomban szentmisét mutatott be Iványi László plébános, tb. kanonok az áldozatokért. A szentmise elején felolvasta az elhunytak nevét. Mise végén kimentek a Hősök terére, ahol Iványi László plébános és Deák Csaba akolitus az egyházközség nevében megkoszorúzta az emlékművet, a jelenlévők virágot helyeztek el és mécseseket gyújtottak, majd imádkoztak az elhunytakért.

FELHÍVÁS! Az Öregszőlői Iskolák egykori tanulói és tanítóik szeretnénk 2009-ben a még meglévő iskolák falára EMLÉKTÁBLÁT helyezni, a hozzájuk tartozó keresztekkel a talapzatra állíttatni, az I. Szőlőskert Iskola (Timár Brische) helyére Emlékoszlopot állíttatni! Kérjük támogatásukat!

Tájékoztató: **Alt Jánosné** (Salamon Terézia) nyugdíjas pedagógus, Gyomaendrőd, Toronyi u. 21. Tel.: 66/284-538

Tisztelettel:

Pésó Béláné (Fekécs Irma) nyugdíjas pedagógus
Gyomaendrőd, Polányi M. u. 23.

AZ ENDRŐDI KÖZÖSSÉGI HÁZ ÁPRILISI PROGRAMJA

7-én 17-18 óráig: **REJTELMEK HA ZENGENEK** címmel zenés irodalmi műsor a TŰZMENEDÉK Együttes előadásában.

10-én 14-17 óráig árusítás

14-én 14-17 óráig árusítás

14-én 15-17 óráig árusítás

24-én 15-17 óráig termékbemutató

Endrődi baráti találkozó: elhunyt orvosainkra emlékezünk

Az Endrődiek Baráti Köre 2009. május 10-11-én, a Rózsahelyi Napok programjához kapcsolódva rendezi meg soron következő **baráti találkozóját, Endrődön**. Május 11-én (vasárnap) szentmisével és emléktábla felavatásával szülőfalunk elhunyt orvosaira emlékezünk. A nemzedéket gyógyító, egykori orvosaink: Dr. Kovács Péter; Dr. Cseh József; Dr. Weisz Aladár; Dr. Ugrin Nándor; Dr. Timár Sándor; Dr. Kolbusz András nevét megőrkítő emléktáblát Gyomaendrőd Város Önkormányzata és az Endrődiek Baráti Köre Egyesület készítteti, s a mai orvosi rendelő falán helyezi el. A Rózsahelyi Napok és az Endrődi Baráti Találkozó részletes programot tartalmazó nyilvános meghívója a Városunk c. újság májusi számában jelenik meg.

Az Endrődiek Baráti Köre Egyesület vezetősége az alább feltüntetett elérhetőségeken a megfelelő szervezés érdekében addig is szeretettel várja mindazok jelentkezését, akik szeretnének részt venni az iskola és a baráti kör közös rendezvényén. A jelentkezők címére részletes programot és jelentkezési lapot küldünk.

Mindenkit szeretettel várunk!

Elérhetőségeink: Cím: Endrődiek Baráti Köre Egyesület vezetősége 5502 Gyomaendrőd, Endrődi u. 21; Tel.: 06/66/285329 (esti órákban); Email: margitv@internet-x.hu

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizesszobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Önnel joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület márciusban

A márciusi Képviselő-testületi ülés a szokott módon, a polgármesteri beszámolóval vette kezdetét igen nagyszámú érdeklődés közepette. Az eseményekben gazdag programból megtudhattuk, hogy volt a városban jótékonyági vacsora a Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola szülői munkaközösségének szervezésében, március 3-án rendkívüli testületi ülés a város belvízprogramjával kapcsolatban. Tájékoztatót tartottak az intézmények a szülők részére a körzethatárok kijelöléséről, valamint kezdetét vette március 13-án egy, október 23-áig tartó rendezvénysorozat, amely a város avatásunk 20. évfordulója alkalmával kerül megrendezésre, illetve nem utolsósorban szólt a színvonalas március 15-i ünnepségről, amelynek műsorát ebben az évben a Szent Gellért Általános Iskola biztosította.

◆ Vállalkozásfejlesztési Alapról szóló rendelet megalkotása, illetve vállalkozási alapa pályázat kiírása

Mint már ismeretes, 2009 februárjában a Képviselő-testület létrehozott egy úgynevezett Vállalkozásfejlesztési Alapot, melynek kétfordulós tárgyalása most fejeződött be. Ennek célja: a helyi vállalkozások fejlődésének támogatása, foglalkoztatás növelése, megtartása.

Egyúttal megszavazta a testület a pályázat kiírását az alap felhasználásáról. Az alpból pályázat útján nyerhető el támogatás kamatmentes hitel formájában. Évente két alkalommal március 31-ig, illetve augusztus 31-ig lehet azt igényelni.

◆ Varga Lajos Sportcsarnok felújítására pályázat benyújtása

Gyomaendrőd Város Önkormányzata a Varga Lajos Sportcsarnok infrastrukturális fejlesztése érdekében nyújt be pályázatot a padló felújítására, akadálymentesítésre, illetve ezen belül 1 db akadálymentes mosdó kialakítására.

A projekt lehetséges költségvetése:

Küzdőtér (pálya) felújítása	16 000 000 Ft
Küzdőtér szélének felújítása:	2 000 000 Ft
1 db WC akadálymentesítése:	500 000 Ft
Infokommunikációs akadálymentesítés:	500 000 Ft
Rámpa kialakítása:	200 000 Ft
Összes költség:	19 200 000 Ft

Ígényelhető támogatás maximum 10 millió forint.

◆ Beszámoló a kötvényből származó forrás II. félévi menedzsmentjéről

Az önkormányzat 2008. február 27-én 6.316.000 CHF értékben, 10 éves futamidőre kötvényt bocsátott ki.

A pénzügyi tanácsadó, Csapó Ágnes elkészítette a kötvényből származó forrás II. félévi alakulását bemutató beszámolóját és ismertette azt a Képviselő-testülettel.

A 2009. év költségvetésébe 46 millió Ft kamat-visszafizetés lett betervezve. A március 31-én esedékes törlesztés így 23 millió Ft. A gazdasági válság ellenére is azonban kedvezően alakult a kötvényből származó forrás, illetve a kötvény után fizetendő kamat egymáshoz viszonyított aránya. Ennek tükrében, legközelebb szeptember 30-án esedékes törlesztő részlet 8 millió Ft lesz.

◆ Endrődi utca lakóinak kérelme

Az elmúlt évben az Endrődi utca lakói kérelemmel fordultak a Polgármester úrhoz, hogy esős napokon megtartott kirakodó vásár

helye kerüljön megváltoztatásra.

A kérelmet két bizottság is vizsgálta, s arra a megállapításra jutottak, hogy a 2009. évi költségvetés tárgyalása során visszatér rá, illetve megvizsgálják azt, hogy ilyen esetben megtartható-e az endrődi piactéren a vásár. Ez a megoldás azonban azért nem valószínűsíthető meg, mert a terület erre a célra kicsi, illetve a gépjárművek közlekedése, parkolása nem megoldott, mivel a Deák utca és Damjanich utca rendkívül keskeny.

A Képviselő-testület határozata alapján ezután a kirakodóvásár megtartása esős időben a gyomai piactéren kerül majd megtartásra.

◆ Selyem utca útépítés III. üteme

Több képviselő és külsős bizottsági tag is jelezte, hogy névtelen levelet kapott a Selyem utca III. ütem útépítésével kapcsolatban, amelyben azt kérték, hogy a Képviselő-testület vizsgálja felül a kivitelezéssel és beruházással kapcsolatos munkákat, illetve kifizetéseket.

A bizottságok megállapították, hogy az útépítés III. ütemének megvalósítására a kivitelező közbeszerzési eljárás keretén belül került kiválasztásra. Az öt ajánlattevő közül a legalacsonyabb árajánlatot adóval a Vegyész Zrt.-vel kötöttünk szerződést. A munkaterület átadása-átvétele 2008. augusztus 21-én megtörtént, a munkák ellenőrzésére a hivatal műszaki ellenőrt alkalmazott, az akkor felmerülő hibák kijavításra kerültek, illetve 2009. március végén előrehozott garanciális bejárást tart a beruházó, és ahol felületi hibák mutatkoznak a kivitelező kijavítja azokat. A Vegyész Zrt. a beruházót úgy tájékoztatta, hogy minden alvállalkozót kifizetett. A beruházó a törvény értelmében nem írhatja elő a vállalkozónak, hogy milyen alvállalkozói kört alkalmazzon a kivitelezés során.

◆ Rágcsálóirtás 2009-ben

A Képviselő-testület 2007 utolsó negyedévében kötött először szerződést a Bogármérnökség Bt.-vel a közterületek rágcsálómentesítésére, majd azóta folyamatosan, évente. A Bt. a megkötött szerződésben vállaltakat teljesítette, illetve a vállaláson felül az önkormányzati intézmények területén a rágcsálóirtási munkákat elvégezte ingyen. A 2009. évre szintén ő adta a legkedvezőbb árajánlatot nettó 900.000 Ft értékben. A rágcsálóirtás azonban a város egész területén igazán akkor lehet hatékony, ha a lakosság is aktívan irtja a rágcsálót saját háza tájékán.

◆ Szándéknyilatkozat együttműködési megállapodás megkötéséről (kerékpárverseny)

A 2008. július 22-e és 26-a között megrendezett GDHS Tour - Tour de Hongrie - 35. Magyar Kerékpáros Körverseny induló szakaszának városunk adott otthont. A város életében ez a verseny egy új színfolt volt, s nem mindennapi élményt nyújtott az érdeklődőknek. A rendezvény folytatásaként 2009. július 15-én kerül sor a gyomaendrőd GP országúti kerékpárversenyek megrendezésére. A költségeket (2.000.000 Ft-ot) az évi költségvetés rendezvényalap terhére kívánja kifizetni a Képviselő-testület.

Lehóczkiné Timár Irén
Képviselő

**SZAKÁCSOT, FELSZOLGÁLÓT, PULTOST
FELVESZÜNK.**

PAVILON FOGADÓ - Érdeklődni: 06- 30-9 439 576

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Tímár László fuvaros 1929-2009

„És az Úristen kisarjasztotta az élet fáját a paradicsomkert közepén”

E jó édesapa halálakor ez a bibliai kép jut eszünkbe. Mondhatnánk: tanúi vagyunk egy életfa kidőlésének.

Az élet fáját az emberszerető Isten ültette el a boldogság kertjében. Ebből a kertből csak egy kis sarok marad meg az ember számára: a keresztény család zárt kertje, kis paradicsoma. Ebbe a kert-

be helyezte életfának Isten a családapát. Széppé tette ereje, munkabírása, példás élete, családja iránti hűsége és szeretete, hite, becsületessége.

1929. május 15-én született Endrődön. 79 évig volt közöttünk.

Feleségével, Varga Irénnel összel lettek volna 60 éves házasságok. Jóban-rosszban, együtt élték le az életüket.

Egyetlen leánnyal ajándékozta meg őket az Élet Ura. Irén leányát (Lehóczkiné Timár Irén pedagógus, önkormányzati képviselő) nagyon szerette. Betegségében is nagyon bízott benne, úgy várta haza, hogy állandóan az ajtót figyelte, és nagyon boldog volt, amikor hazaért, ha együtt voltak.

Betegségében beteg felesége négy év óta napközben gondozta - támogatták egymást.

A vejét, Misit gyermekeként szerette, ő is mindenben segített, az ápolásban is úgy, mint egy gyermek.

Szerette a gyerekeket, az unokáért különösen rajongott, amikor csak tehetette, magával vitte őket még a kocsin is. Ő volt nem csak az unokáinak, de a tágabb családnak is a Laci tatája. Különösen ragaszkodtak hozzá és viszont, a testvére két unokája.

Felnevelték felesége testvéreinek árván maradt gyermekét, aki ugyan Keresztapának szólította, de apja helyett apja volt. Bizalmas viszonyban voltak egymással.

Virult, mint a pálmafa, mert igaz ember volt. „Az igaz virul, mint a pálmafa és gyarapszik, mint Libanon cédrusa. El vannak ültetve az Úr házában, virulnak Istenünk házában udvaraiban, még késő öregségükben is gyümölcsöt hoznak” – írja a zsoltáros.

Valóban virult. Jó szívű, jó humorú, végtelenül türelmes, olyan mindig ráérős, de ha kellett, éjszaka is dolgozott. Nyu-

godtan, szépen, megfontoltan és nagyon sokat. Nagyon sok embert tudhatott a barátjának, alig van olyan ember a városban, aki nem ismerte. Mindenki számára volt ideje. Nagyon szeretett beszélgetni, mindenkihez volt egy jó szava, jó humoros megjegyzése, de az soha nem volt sértő. Egész életét végig dolgozta a lakosság szolgálatában állva, mint fuvarozó.

Betegsége után se feledkeztek meg róla, több barátja is meglátogatta. Ennek mindig nagyon örült, mert emberszerető volt.

Hosszan élhetett, s hozta a gyümölcsöket: a szeretet gyümölcsseit a családi életben, munkája gyümölcsseit, erényeit. Az erények közül is a legutolsót: betegségében mutatott nagy türelmét.

2006 januárjáig élte az aktív életet, amikor az agyinfarktus után beszéd- és járásképtelenné vált. Azt veszítette el, ami az élet fontos eleme: a kommunikáció és a mozgás. Végtelenül szomorú volt miatta, de leánya biztatására belevágott a nagy feladatba. Szívós akarattal újra tanult mindent: írni, olvasni, beszélni, járni. Nagy volt benne az élni akarás.

Kidőlt az életfa. Arra dőlt, amerre hajlott, ahová a szíve húzta. Isten szívére, ahol megpihenni jó.

Sokat volt kórházban, családja szinte minden nap látogatta, s úgy búcsúztak el mindig, hogy holnap találkozunk. Az utolsó vasárnap azonban azt mondta: „Mondjatok le rólam, mert én elmegyek ebből a földi világból”. Amikor leánya távozásban megfordult az ajtóban, hogy szokásukhoz híven integessenek egymásnak, már nem intett vissza, csak nézett, tele volt a szemé szomorúsággal. Az volt ebben a tekintetben, amit ő már tudott: „már nem találkozunk a földi életben”. Másnap reggel hiába igyekezett családja, ő már nem tudta megvárni őket: egy negyed órával előbb az Égi Hazába költözött 2009. március 9-én.

„Áldott az az ember, aki az Úrban bíz, akinek az Úrban van reménye.” (Jer 17,7)

Jeremiás próféta szavaival: „átültették folyóvíz mellé, ahol lombja zöldellni fog. A szárazság idején nem kell aggódnia. Nem szűnik meg soha gyümölcsöt teremni.”

Hisszük, hogy ott viszontlátjuk egykoron.

Iványi László

folytatás az 1. oldalról

vándorbotot adott. Az évek során csak Endrődről mintegy ötezer ember kényszerült elhagyni szülőföldjét új otthon, új hazát keresve hazánk távolabbi településein, de Amerikában, Kanadában, Ausztráliában vagy Európa más országában.

Egy időben az a mondás járta: „ha az ember a Holdra lép, ott minden bizonyos endrődiekkel is fog találkozni”.

Eddig is törekedtünk a kapcsolatok építésére, erősítésére az itthon maradottak és az elszármazottak között – több-kevesebb sikerrel. Ezúton minden bizonyos szélesebb körhöz jut el üzenetünk.

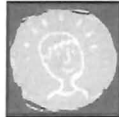
Köszöntünk mindenkit Nemzeti Ünnepeink alkalmából és városunk nagy ünnepén.

Köszöntjük a világtalálkozó minden résztvevőjét, örülünk, hogy sokan elfogadták meghívásunkat, érezzék jól magukat itthon. Köszöntjük a húszéves várost, annak minden lakóját, akik odaadón, nagy szorgalommal építik, szépítik városunkat.

Szívből, szeretettel köszöntünk minden elszármazott honfitársat. Érezzék és tudják, hogy szeretettel gondolunk rájuk, gondolatban mindig velük vagyunk, mint ahogy mi is érezzük és tudjuk nem felejtették gyökereiket, szeretik és nem felejtik el szülőföldjüket. Ebben a szellemben nevelik gyermekeiket is. Kérjük, találjanak lehetőséget szeretett szülővárosunk megismertetésére. Kívánunk mindannyiuknak hosszú boldog életet, jó egészséget, sok örömet és boldogságot.

Nagy szeretettel küldjük nekik a szülőföld dalos üzenetét „Szép vagy, gyönyörű vagy, Magyarország” és minden ma elhangzó dalt, a mielőbbi viszontlátás reményében.

Isten legyen velük!

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Az Integrációs Pedagógiai Rendszer (IPR) helyi programjának továbbadása...

Az OKTADOR Pedagógiai Intézmény részéről, mint az Integrációs Pedagógiai Szolgáltatást koordináló szakmai szolgáltatótól megkeresés érkezett intézményünk, a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda felé, hogy az IPR helyi gyakorlatát, mint „Jó gyakorlatot” szakmai továbbképzéseken mutassuk be az érdeklődő közoktatási intézményeknek.

Ennek megfelelően az általunk kifejlesztett, kipróbált és mérési mutatókkal alátámasztott, adaptálható programunkat:

az intézmény bemutatása
bemutató órák

az IPR gyakorlati működtetésének, kiadványainak és dokumentációinak bemutatása, továbbá konzultáció keretében adjuk át.

Intézményünk 2004-ben kezdte el az Integrációs Pedagógiai Rendszer működtetését a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális eltéréseiből adódó hátrányainak kompenzálása érdekében.

A helyi gyakorlatunkat egy HEFOP pályázati program keretében továbbfejlesztettük, és a Margaréta Óvodával, valamint a Bethlen Gábor Szakképző Iskolával – mint konzorciumi partnerekkel -, kiterjesztettük óvodára és középiskolára is. Így a három intézményfokozaton egymásra épülve, folyamatában nyomon követhető az Integrációs Pedagógiai Program.

A tantestületek szervezett fejlesztési tréningek keretében lá-

toogatnak el intézményünkbe. Az itt folyó komoly, magas szintű szakmai munkát elismerik, átveszik annak gyakorlatát. Az intézményben töltött szakmai programon kívül az idelátogatók megismerkednek a város kulturális és szabadidős lehetőségeivel is.

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda nevelőtestülete

Országos történelemverseny a Kis Bálint Általános Iskolában és Óvodában

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda az Oktatási és Kulturális Minisztérium által anyagilag és szakmailag támogatott tanulmányi, tehetséggondozó versenyekre vonatkozó pályázata szakmai támogatásban részesült. Az „Oh, szabadság, hadd nézzünk szemedbe!” – az 1848/49-es forradalom és szabadságharc Magyarország történelem tanulmányi verseny legfontosabb célja, hogy a versenyfeladatok által, hazánk múltjának részletesebb megismerésével, hozzájáruljon a tanulók fejlettségi szintjének megfelelően válogatott, történelmi ismeretek elsajátításához, alkalmazásához és történelem-szemlélet megalapozásához. Célja továbbá a nemzetudat megalapozása, a hazaszeretet elmélyítése a diákok körében.

A versenyre 7-8. évfolyamos tanulókból álló, 4 fős csapatok jelentkezhetnek. Az első két forduló „levelezős” formában zajlott, a csoportoknak különböző kreatív- és komplex írásbeli feladatokat kellett megoldaniuk. A benevező tizenöt csapatból a négy legeredményesebb mérhette össze történelmi tudását a 2009.március 16-án megrende-

zésre kerülő szóbeli döntőben, melynek megrendezésére az intézmény Fő úti épületében került sor. A változatos feladatok között szerepelt például: totó, villámkérdések, igaz-hamis, forráselemzés, rejtvény, képfelismerés és szituációs játékok.

A versenyt az iskola történelem szakos tanárai szervezték és vezették le: Balla Károlyné, Dinya Lívia, Forgács Krisztina valamint Simonné Szrnka Zsuzsanna.

A verseny végeredménye:

I. Arany János Általános Iskola csapata – Kisújszállás

II. Általános Művelődési Központ Ványai Ambrus Általános Iskola „Ványai honvédek” csapata – Dévaványa

III. Általános Művelődési Központ Ványai Ambrus Általános Iskola „Refarmerek” csapata – Dévaványa

IV. Általános Művelődési Központ Ványai Ambrus Általános Iskola „Törizsakik” csapata – Dévaványa

A döntő után, ünnepélyes eredményhirdetés keretében Fülöp Istvánné intézményvezető adta át a jutalmakat a csapatoknak és felkészítő tanárainknak.

NARANCS TURRI

GYOMAENDRŐD LEGJOBB HASZNÁLTRUHA ÜZLETE

<p>BUTIK</p> <p>Krém és Extra minőségű árú vállfűzve darabonként árazva</p> <p>110Ft, férfi-, gyermekruhák</p> <p>Pulóverek, Nadrágok</p> <p>Kabátok</p> <p>Táskák, cipők</p> <p>Plüss játékok</p> <p>Napi feltöltéssel</p> <p>Rendkívül nagy választékban kínálunk sport ruházatot</p> <p>adidas, nike, puma, umbro</p> <p>Endrőd Fő út - Mikes út sarok</p> <p>Nyitva tartás:</p> <p>Hétfőtől - Péntekig: 8.30-12.00-ig - 13.30-17.30-ig</p> <p>Szombat: 8.30-12.00-ig</p>	<p>KILÓS</p> <p>Árésós rendszerben</p> <p>Hétfő - 1400 Ft/kg</p> <p>Kedd - 1200 Ft/kg</p> <p>Szerda - 1000 Ft/kg</p> <p>Csütörtök - 800 Ft/kg</p> <p>Péntek - 600 Ft/kg</p> <p>Szombat - 400 Ft/kg</p> <p>Hetente teljes árucseré</p>
---	--

Katolikus oldal

ÁPRILISI ÜNNEPEK

5. vasárnap:	Virágvasárnap
9. csütörtök:	Nagycsütörtök
10. péntek:	Nagypéntek
11. szombat:	Nagyszombat
12. vasárnap:	Húsvétvasárnap
13. hétfő:	Húsvéthétfő
19. vasárnap:	Az Isteni Írgalmasság vasárnapja
23. csütörtök:	Szent Adalbert püspök és vértanú
24. péntek:	Szent György vértanú
25. szombat:	Szent Márk evangélista
26. vasárnap:	Húsvét 3. vasárnapja
28. kedd:	Chanel Szent Péter áldozópap, vértanú
29. szerda:	Sienai Szent Katalin egyháztantó

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

Nagyhét és Húsvét templomainkban	Endrőd	Hunya	Gyoma
Április 5. Virágvasárnap	8, 18	10	10
Április 9. Nagycsütörtök, az Utolsó Vacsora miséje	18	16	18
Április 10. Nagypéntek keresztút az Úr szenvedése	9 15	16,30 17	17,30 18
Április 11. Nagyszombat Adoráció a szentsírnál Vigília, feltámadás miséje, körmenet	8-18 18	9-15 15	9-18 18
Április 12-13. Húsvétvasárnap, Húsvéthétfő	10, 18	8	10

Nagyböjti lelkigyakorlatok

Hunya (16 óra), Endrőd (18 óra):

április 1-2-3 (szerda, csütörtök, péntek)

Vezető: Kalamán János szeghalmi plébániai kormányzó

Gyoma:

április 2-3-4 (csütörtök, péntek, szombat) 18 óra

Vezető: Kasuba Róbert nagyszénási plébános

Kerekes Károly: A kereszt

Keresztet a földön minden ember kap az egyik kisebbet, a másik nagyobbat Szülessen kunyhóba, avagy palotába. El van készítve az ő keresztfája.

Az a csoda azután, hogy senki sem látja milyen nagy a másik ember keresztfája. Van, aki könnyen hordja, még nevetni is tud, míg a másik zokog és a földre rogy.

Van, aki büszkén viszi, hisz senki se látja, Hogy vérzik a váll és sebes a háta. Van, aki alázattal és lehajtott fővel viszi a keresztjét,krisztusi erővel.

Van, aki morogva, zúgolódva viszi, minden sarkon megáll, ha lehet leteszi. Van, aki félreérez, hol jobbra, hol balra, segít embertársán, ő segít, te balga.

Én a keresztmet fiatalon kaptam, elfogadni, hej, sehogy sem akartam. Sirtam, lázadoztam, még össze is törtem, oh, csodák csodája! Összenőtt előttem.

Azután felvettem gyenge vállaimra, tudtam, hogy elkísér hűen a síromba. Tövises utakon elgyengült a lábam, vittem a keresztet, meggörcsült a hátam.

Elstem, felkeltem, így ment éveken át, vittem és cipeltem a nehéz keresztfát. Elmentem messzire, idegen országba, oda is elkísért a keresztet fája.

Akiket szerettem, azok egytől-egyig, azok kigúnyolnak, lettek ellenségim. Tövis koszorúmat a fejemre nyomják, könnyeim patakját szélesebbre ássák.

Mivel keresztmet nehéznek tartottam, azért még hozzá egy fakeresztet kaptam. Oda van az téve gyermekem sírjára, egyből kettő lett a keresztet fája.

Már megöregedtem, hajam fehér lett, de az én keresztet súlyma nem lett könnyebb. Naponta növekszik a keresztet súlyma, vagy én lettem gyengébb, s a vállam nem bírja.

Ó, sokszor de nagyon szeretném letenni, de az én keresztet súlyma nem is lehet vinni. Vérzik a szívem, lelkeim roskad össze, De az én keresztet hű hozzád örökre.

Cirenei Simon, ki vinni segített, Ajó Isten áldjon meg érte Tégedet. Amikor meghalok, eltemetnek engem, letűzik síromra nagy, nehéz keresztet.

Bocsásd meg Jézusom, hogy zúgolódva vittem, És most visszaadom Neked a keresztet. Csak azt az egyet kérem Tőled, Én Istenem, Lelkemet vedd hozzád, magadhoz az égben!

ÁPRILISI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 18 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Április 26-án vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.

Kedden, csütörtökön, elsöpénteken és szombaton este 6-kor.

A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 18 órakor, hétfőn reggel 8-kor.

Szombaton 18 órakor vasárnapi előesti mise.

Mindenki előtt ismeretes, hogy az endrődi templom előtt a 200 éves műemlék kőkereszt mennyre rossz állapotban van. A korpusz lehullott, szétmállott, a talapzatot is kikezdte az idő vasfoga.

A felújítási terv elkészült, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal engedélye is megvan.

A teljes felújítás (korpusz restaurálása, pótlása, a talapzat impregnálása, helyreállítása) kb. 2.100.000 Ft lesz.

Istennek legyen hála, az egyik hívünktől kereken 1.000.000 Ft adományt már kaptunk. Isten fizesse meg jóságát! A másik egymillió Ft-ot kell összegyűjtenünk.

Adományokat a Szent Imre Plébánia bankszámlájára várjuk: OTP bankszámlaszám: 11733120-20005629

vagy: vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet. Az endrődi plébánián is lehet befizetni.

Hamarosan a kereszt melletti tuját el fogjuk távolítani, mert a fáról lehulló csapadék is súlyosan károsítja a keresztet.

Az idén szeretnénk felújítani ezt a műemléket. Minden segítség előre is köszönünk.

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Március 15. gyermekszemmel

2009. március 15. különleges nap volt iskolánk számára, hiszen minket ért a megtisztelő feladat, hogy a városi megemlékezésre műsort készítsünk. Izgalmas volt a felkészülés, mert szerettük volna kicsit más szemszögből megmutatni azt, mit jelent számunkra ez az ünnep. Az összeállítás elején elhangzott: „akkor is kizöldültek a fák, sütött a nap, vagy esett az eső, de már tavaszt ígérő márciusi eső”. Ebben az évben bőven esett az eső, de vasárnapra napfény ébresztett minket.

A szentmisét követően a megemlékezést Domokos László képviselő úr beszéde nyitotta. Érdekes volt hallani, hogy a szülőhelyünk hogyan élte meg az 1848-as eseményeket. Nagyon emberközelivé tette ezt a jeles történelmi mozzanatot az a tény, hogy a mi felmenőink, ősseink is jelentős anyagi- és emberi áldozatokkal járultak hozzá a szabadságharc megsegítéséhez.

Az iskola műsorában igyekeztünk kiemelni a haza iránti szeretet és hűség fontosságát. Azok az emberek, akik akkor éltek, tettek a hazáért, meghatározta a mi jelenünket is. Nem is gondolták talán az akkori márciusi ifjak, hogy valóban „megfordítják a történelem kerekét”, pedig ez történt. A mi életünket is meghatározza mindez, több mint 160 év távlatából.

Vörösmarty Mihály felidézett beszéde ma is aktuális, amint a haza melletti elkötelezettségre hívja fel az ország vezetőit, arra, hogy minde- nek előtt a haza szeretete kell, hogy meghatározó legyen egy magyar ember életében. A beszéd tehát üzenet is lehet egyben: „a haza szent szeretete, a haza becsületének, a haza önállóságának, a haza szabadságának oly érzete, hogy azért az utolsó csepp verét is kész a ház feladni: ez mindnyájunkkal közös”.

A március 15-i műsor szereplői

Diáksport

A 2008/2009 –es tanévben újabb lendületet vett az iskolai diáksport, tanulóink egyre nagyobb számban vesznek részt sportfoglalkozásokon, versenyeken és szívesen töltik szabadidejüket mozgással. Intézményünk lehetőségeihez mérten igyekszik a rendelkezésre álló sporteszközök számát növelni, aminek köszönhetően a gyerekek mind több sportággal ismerkedhetnek meg.

A diákok örömmel, büszkén képviselik iskolánkat a sportversenyeken ahol számos kiemelkedő eredményt értek el:

Körzeti Úszóverseny Gyomaendrőd

2. korcsoport: 50 m fiú gyorsúszás Nagy Balázs I. helyezett, 50m fiú hátúszás Nagy Balázs I. helyezett, 50m fiú mellúszás Nagy Balázs III. helyezett, 50 m leány hátúszás Varga Zsanett II. helyezett, 50m leány mellúszás, Varga Zsanett III. helyezett.

3. korcsoport: 100 m leány hátúszás Hanyecz Barbara II. helyezett, 100 m fiú gyorsúszás Bótos Atilla II. helyezett, 100 fiú hátúszás Varga Gergely III. helyezett.

4. korcsoport: 100 m fiú hátúszás Kurilla Viktor II. helyezett, 100 m fiú gyorsúszás Kurilla Viktor III helyezett, 100 m fiú mellúszás Kurilla Zsolt III. helyezett.

Körzeti Asztalitenisz verseny Dévaványa

3. korcsoport: Papp Bence I. helyezett, Szerető Norbert II. helyezett, Czinczár Nikolett II. helyezett.

4. korcsoport: Rákosfalvi Dóra I. helyezett, Kurilla Zsolt II. helyezett, Giricz Petrik III. helyezett.

Körzeti Sakkverseny Dévaványa:

Rákosfalvi Dóra II. helyezett, Czinczár Nikolett III. helyezett, Giricz Petrik III. helyezett.

Megyei Úszódöntő Békéscsaba:

Kurilla Viktor, Bótos Atilla, Varga Gergő, Nagy Tibor

Barátságos röplabda mérkőzés Varga Lajos Sportcsarnok

Kiss Bálint Általános Iskola és Óvoda & Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda 1: 3

(Farkas Anna, Bacsa Ildikó, Piltz Katalin, Nagy Anna, Rákosfalvi Dóra, Vajda Vanda, Hanyecz Barbara, Oszlács Rebeka, Soczó Franciska, Kakas Kitti, Zanyik Nikolett, Soczó Beatrix, Farkasinszki Tünde, Ronyecz Nikolett, Szilágyi Melinda, Farkas Yvett)

Március 15. labdarúgó kupa Varga Lajos Sportcsarnok

3. korcsoport fiúk III. hely (Szerető Norbert, Varga Gergő, Cserép Sándor, Tari Ádám, Szilágyi János, Bótos Atilla, Papp Bence, Mile Dávid, Látóczki Csaba, Hornok Ferenc, Kardos Ferenc)

Egyiptomi kiállítás

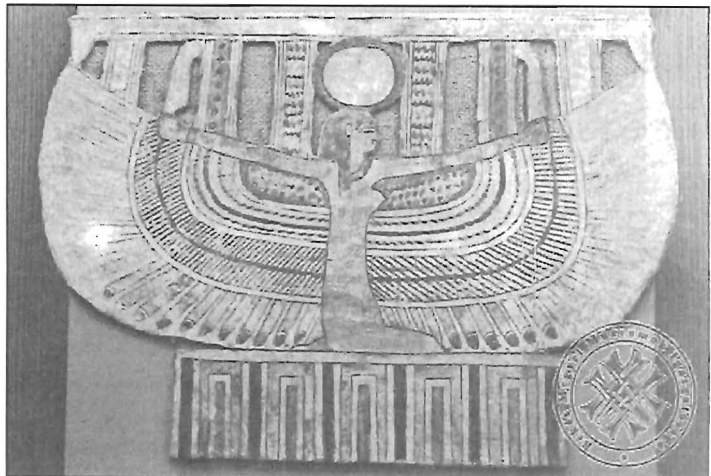
2009. március elején a mi iskolánk tanulói is megnézhettk a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum legújabb kiállítását. Ennek címe: Élet a halál után, avagy az egyiptomi halotti kultusz emlékei, témája pedig az egyiptomi túlvilághit. Az akkori emberek gondoskodni akartak a test és a lélek fennmaradásáról. Amíg az előbbit a mumifikálás tette lehetővé, az utóbbit a holtak birodalmában való megjelenés mítosza.

A program részeként először megtekintettük a kiállított tárgyakat, majd a megszerzett ismereteinket egy TOTÓ kitöltésével ellenőrizhettük. Ezt követően játékos foglalkozáson vehettünk részt, ahol az egyiptomi írásjeleket, a hieroglifákat tanulmányozhattuk. A múzeumban láthattuk még Szönyi István és lánya, Zsuzsa festményeit.

A program további részeként elmentünk a Megyeházára, ahol egy kortárs kiállítás képeit nézhettk meg. A következő helyszín a Jókai Színház volt, amit röviden – de lényegre törően – be is mutattak nekünk. Végül pedig a megyei könyvtárba látogattunk el.

A tavaly őszele rendezett Tatárjárás című kiállítás után újra lehetőséget kapott iskolánk, hogy ismereteinket ilyen módon – hasonlóan az ún. projekt-módszerhez – bővíthettük, kiegészíthettük. Szerintem tanúságos volt ez az út – vagy nevezhetném egy kis kirándulásnak is –, mivel sok érdekes dolgot láthattunk. Ezúton köszönjük a szervezőknek, hogy lehetővé tették a részvételünket.

Kovács Boglárka
6. osztályos tanuló

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

CHANEL SZENT PÉTER

Ünnep: április 28.

*Potičre, 1803. július 12. +Futuna (Óceánia), 1841. április 28.

A francia forradalomban, amely 1789. július 14-én a Bastille ostromával kezdődött, s hamarosan az egész országra kiterjedt, nemcsak a királyi trón dőlt össze. A szabadság bódulatában az emberek minden köteléktől szabadulni akartak, és Istent is le akarták taszítani az ol-tárról. A forradalom végén a városokban és falvakban sok-sok üszkös rom, az emberi szívekben pedig hitelenség maradt vissza. Nagyon sokan távolodtak el Istentől, Jézus Krisztustól és az Egyháztól. Az üdvösségükért való aggodalom néhány életben ma-

radt papot arra készítetett, hogy társakat gyűjtsenek maguk köré, és közösségben kezdjék az újratérítés fáradságos munkáját.

Ilyen pap volt Jean-Claude Colin, aki 1816-ban egy nővér-kongregációt hozott létre; 1824-ben pedig papokból alapított egy kongregációt, s mindkettőt Marista Kongregációnak nevezte el. Célja az volt, hogy Franciaország lelki nyomorúságán enyhítsenek.

A vallási megújulás időszakában a missziók iránti érdeklődés is megnőtt Franciaországban. Ugyanebben az időben XVI. Gergely pápa, aki korábban bíborosként a Hitterjesztési Kongregáció vezetője volt, állandóan új misszionáriusokat keresett. Amikor Colin atya benyújtotta kérelmét, hogy a pápa hagyja jóvá az új papi kongregációt, a jóváhagyással együtt megbízást is adott nekik arra, hogy misszióba menjenek a föld egy olyan részére, ahol még soha nem jártak missziósok: a Csendes-óceán szigetvilágába.

Az első marista missziósok között, akik Pompallier püspökkel 1836 karácsonyán indultak útnak, ott volt a harminchárom éves Chanel Péter is, aki 1803. július 12-én született Potičre-ben.

A missziós csoport Le Havre kikötőjéből indult, és Tahiti szigetén kötött ki. Itt azonban evangélikus igehirdetőket találtak, akik néhány évvel korábban érkeztek a szigetre, és elkergették a maristákat azzal, hogy keressenek maguknak más területet. Ugyanígy jártak Tonga szigetén is, míg végre Tahititől háromezer kilométernyire nyugatra a Wallis- és Futuna-szigeten megállapodhattak.

A szigetlakókkal való hosszas tárgyalás után a törzsfőnök, Niuliki úgy határozott, hogy Chanel Pétert és egy laikus testvérét befogadja Futuna szigetére. A többi missziós továbbhajózott a Wallis-szigetre, a püspök pedig továbbment Új-Zélandra.

Péter atya számára nagyon nehéz időszak következett. Nem ismerte a futunaiaknak sem nyelvét, sem szokásait. Minden segédeszköz nélkül, teljesen magára hagyatva kellett elkezdenie tanulni a nyelvet, hogy az evangéliumot hirdethesse. 1839-ben, másfél éves vesződség után így jelentette a helyzetét: „Húsz keresztes - négy felnőtt, a többi gyermek, és mind-egyik közvetlen a halála előtt - ez az egész aratás, amit tizennyolc hónap után felmutathatok.” De nem esett kétségbe. Jámborsága, a betegek körüli fáradhatatlan szolgálata és jósága megnyerte a szigetlakók szívét. Úgy nevezték: „a jószívű ember”, és közeledtek hozzá.

Amilyen mértékben hatott a hit világosságával az emberekre, olyan mértékben támadtak körülötte ellenségek. A törzsfőnököt körülvevő vének tanácsa féltetni kezdte tekintélyét, és a misszionáriust veszedelmesnek nyilvánította, mert elvonja az embereket az ősök hitétől és szokásaitól. Ezért azokat, akik Péter felé vonzódtak és őt követték, gúnyolták, bántalmazták és üldözni kezdték. Nem egynek felgyújtották a kunyhóját, Pétertől pedig megvonták a megélhetést. Maga Niuliki is egyre hűvösebb lett Péterrel, s amikor rájött, hogy egyik fiát is megtérítette, ellenségévé lett. Most már nemcsak gonosz tanácsadóira hallgatott, hanem benne is működni kezdett a bosszúálló harag.

Egy alkalommal ki is mondta, hogy a misszionáriust legszívesebben halottként látná. Ez a kívánság embe-reinek parancs volt, s mindjárt másnap, 1841. április 28-án reggel Niuliki „minisztere”, Musumusu és két másik férfi Péter kunyhójához ment. Az egyik beteget színlelve gyógyszerért kért, mikor azonban Péter lehajolt, hogy megkeresse az orvosságot, lesújtottak rá. Ő pedig a legkisebb ellenállást sem fejtette ki, hanem csak azt sóhajtott: „Ez nekem jó!”. Még élt, amikor osztozni kezdett a két ember a kunyhóban talált holmin. Musumusu viszont dühében, hogy nem tudták azonnal megölni a misszionáriust, megragadta Péter baltáját és széthasította a fejét.

Amikor a hír eljutott Tahiti-re, a francia tengerészeti támaszpont parancsnoka készülődni kezdett, hogy megtorolja a gyilkosságot. Pompallier püspök azonban tiltakozott ez ellen, s csak annyit kért, hogy adják ki Futunáról Péter holttestét és használati tárgyait.

Ez a nagylelkűség megtörte a szigetlakók ellenállását a hittel szemben. Papot kértek, aki „a szent vizet” rájuk önti, azaz megkereszteli őket. Kívánságuk egy esztendő múlva teljesült. Maga a püspök vitt két marista atyát Futunára, s ez alkalommal hétszáztizennyen kereszteseltek meg. Néhány év múlva Futuna és Wallis-sziget egész lakossága katolikus lett.

A két szigetről nevezték el a környékbeli szigeteket magába foglaló apostoli vikariátust 1935-ben. 1966-ban egyházmegyei rangra emelték, és ma Wallis és Futuna-i püspökségnek hívják. Niuliki utóda, a futunai király egész birodalmát Krisztus Királynak szentelte. Chanel Péter vértanúsága ilyen termést hozott.

Pétert 1889-ben boldoggá, 1954-ben szentté avatták, XII. Pius pápa a déltengeri szigetvilág patrónusává tette. 1969-ben mint missziós szentet az egyetemes naptárba is fölvtették.

A BARÁTI KÖR, A NAGY BARÁTI TALÁLKOZÓN

2009. március 13-15-i napokon ünnepelte Gyomaendrőd várossá nyilvánításának 20. évfordulóját. Ezen évfordulós ünnepségek alkalmával Gyomaendrőd vezetése Világtalálkozó rendezését hirdette meg.

Az Endrődiek Baráti Köre Egyesület vezetése és tagjai azonnal lelkes támogatással és örömmel jelezték részvételüket ezen szépnek ígérkező eseményre. Ez természetes részünkről, hiszen mindannyiunk szívében ott buggol a szülőföld szeretete és a vágy, hogy ismétlen találkozzunk az itthoniakkal. Kb. 20 fő vett részt az Egyesület tagjai közül az eseményeken. Ki teljes egészében, néhányan alkalomszerűen.

Hogy jól éreztük magunkat az enyhe kifejezés. Nyugodtan mondhatjuk, pazar volt elejétől végéig.

Tessenek elhinni, aki ebből kimaradt, sokat vesztett.

A dolgok március 13-án délután kezdődtek regisztrációval a Katona József Művelődési Központban, Gyomán.

Pontban 16:30-kor ugyanott, a színházteremben Várfi András polgármester úr rövid, szép, de kedves szavakkal nyitotta meg a műsort és események sorát.

Ez a sor nagy sötétséggel kezdődött. Gondoltuk elfogyott a villany. Ámde egyszer csak látjuk, hogy Szent János bogarak cikáznak a színpadon. No de ilyet. Hol szedtek ezek össze ennyi bogarat télvíz idején? Végül világos lett és kiderült, bizony az egészet egy csapat bogárszemű lányka csinálta pálcák végén fénylő lámpáscákkal. Ők voltak a híres Színfolt Mazsorett Csoport.

Következett a színházi előadás, angol krimi. Néhány lámpalázás kezdőtől eltekintve profi játékkal okoztak a nézőknek meglehetősen izgalmas, biztossan 10 alatt futom a 100-at. Szólótáncosok Knapcsek Kitti szép egyéni számot adott elő.

De hogy a városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény egy ilyen népes, ügyes színészgárdát is kiállít, nem gondoltuk volna.

Szünetben a Baráti Kör igen szép, díszes emléklapot osztott ki a résztvevőknek, hogy emlékezzenek ezekre a kedves napokra. Ezt a szép emléklapot egyesületi barátunk, Buckó Imre találta ki és készítette el, amiért nagy köszönet illeti Őt.

Szünet után folytatódott az előadás. Jöttek megint a vidám mazsorett lánykák. Nem véletlenül világhíresek. Ifi koromban, ha ilyenek biztatnak, biztossan 10 alatt futom a 100-at. Szólótáncosok Knapcsek Kitti szép egyéni számot adott elő.

Majd aztán következtek a társas táncosok a Rumba meg a Kner TSE kebeléből. Azt hisszük, ezeket látva mondhatjuk, hogy Gyomaendrőd Tánc-Nagyhatalom lett. (Javasoljuk ide helyezni az országos bajnokságot.) Ennyi csinos lány! Hol teremnek ezek? Megtudtuk, mind helybeli származék. De kár, hogy nagyapáink nem láthattak ilyet! Biztos fennakadt volna a szemük. Itt külön, csak a legkisebb táncospárt említjük meg, mert bámulatos volt a két kisgyerek bravúros ügyessége, technikai tudása. A többieket csak azért nem soroljuk fel, mert nincs annyi hely.

Végül a Körösmenti Táncegyüttes Csángó jelenete következett. Gazdagsága, színvonalá megragadta az embert. Igazi szívet melengető lelki élményt nyújtottak. Gratulálunk.

Este közös vacsorán vettünk részt a Kis Bá-

lint Iskolában. A finom vacsora és ital mellett elszabadult a boldog csevegés. Ki hogy, mint van, merre, hol? Nem fogytunk volna ki a szóból, ha nem lett volna már öreg este és kellett az erő a másnapi eseményekre is. Jó érzéssel tért ki-ki szállására és hajtotta álomra fejét.

Március 14-én vidám sétabuszozással kezdődött a nap. Láthattuk a református templomot, szép kapuját, orgonáját, majd sorra vettük a kedves helyeket. Ligetet, tereket, iskolákat meg temetőt.

A Városi Képtárban 11-órától megcsodálhattuk az új adományból összeállított tárlatot, a Holló László képeket. Ennek körülményeiről később még szó lesz bővebben.

14-órától aztán igen komolyra fordult a szó. Az Önkormányzat Képviselő-testületének nyilvános ülése kezdődött a Városháza dísztermében. A közönség által zsűfólagis megtelt teremben, Várfi András polgármester úr nyitotta meg az ülést. Üdvözölt mindenkit, kiemelve a jelesebb meghívott személyeket. Majd fölidézte az eltelt 20 év nehezebb meg boldogabb időszakait. A jelen nehézségein túl igen szép optimista jövő lehetőségét vázolta fel.

Az ülés kiemelkedő eseménye volt Dr. Újváry Zoltán professzor úr méltatása és kitüntetése, aki igen szép Holló László festmény gyűjteményt adományozott a városnak. Ezen képek kiállítására került sor délelőtt.

Dr. Újváry professzor előadásában elmondta, hogy Holló László kortársa volt a város nagy szülőltjének, Vidovszky Béla festőművésznek. Kettejük képeinek egy fedél alá kerülése igen szép történelmi és művészeti párhuzam. További méltató beszédek és kitüntetések után a helyhez és helyzethez illő komolyzenei hangverseny vette kezdetét.

Holubné Hunya Anikó igazgatóasszony által vezetett Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanárai és művészpálcái adtak igen élvezetes műsort. Külön jól esett hallani az ismertetésben azt a sok szép elismerést, amit az előadók különböző helyeken nyertek. A repertoár olyan gazdag volt, hogy azt e rövid írás keretében felsorolni lehetetlen. Azért szólnunk kell a legfiatalabbakról, mint Füzés András, aki gitáron és Bela Gréta, aki hegedűn mutatta be szépreményű művészi képességeit. A műsort az énekkar zárta le, mely szokás szerint tökéletes összhangjal és kulturált színvonalával nyerte el mindnyájunk tetszését.

A Városházáról mentünk át megint a Művelődési Központba, ahol Sággy Gyula filmjét tekinthettük meg a város kiemelkedő szülőltjéről, Kállai Ferenc színésztől. Büszkéek vagyunk rá, hogy földinknek nevezhetjük Őt.

A napot állófogadás zárta, büfével. A pörkölt fenomenális volt. Természetesen, diskurálás, nevetgélés, viccek és anekdoták hangzottak mindenfelé. Rég látott barátok öleték át egymást. Tombola is volt. Egy Suzukit lehetett nyerni! Persze csak 3 napra, mert minden csoda 3 napig tart, ugye?

Ez a nap is szépen sikerült. Holnap lesz március idusa.

Vasárnap, március 15-én jutottunk el az ünnepségsorozat harmadik, befejező napjához. Ezt a napot az 1848-as forradalom szelleme hatotta át, a rendezvények is erről szóltak.

Kilenc óraker kezdődött az ünnepi Szentmise az endrődi Szent Imre Katolikus Templomban. A misét Iványi László kanonok plébános úr tartotta. Ebben segítségére voltak Deák

Csaba akolitus és Sóczó Géza hunyai hitoktató és kis minisztránsok. A plébános úr igen szép szentbeszédet tartott. Kitért az egyház és papok áldozatkész szerepére 1848-ban. Igen új és meglepő volt az a sok precíz adat, amelyet előadott erre vonatkozóan.

Nagyon tanulságos volt. Persze beszédének nagy részét a hívők leki életének erősítése és támogatása tette ki.

Bizony sokaknak jólesett az őszinte szép beszéd, mely kiközöskentette a letargiából és táplálta a reményt bennük a mélyre süllyedt közállapotok jobbra fordultára.

Mise után kezdődött a templom melletti Hősök terén az 1848. március 15-i évforduló ünnepi megemlékezése. Ezúttal a kíséző műsort a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda rendezte.

Aranyos kisgyerekek adták elő a hazafias dalokat. Szép szavalatokat is hallottunk tőlük. Az igazgató úr gitárral a nyakában vezette a kis együttest és kísérte az énekeket. A gitárt csak akkor tette le, amikor koszorúzni ment.

A megemlékező díszbeszédet Domokos László országgyűlési képviselő úr (és megyei testület elnöke) tartotta. Beszédé igen sok aktuális kérdést is felvetett. Fő vonása neki is az volt, hogy van kiút a jelenlegi sanyarú helyzetből, ha a nemzet józanul mérleget és cselekszik.

Az ünnepségek befejező aktuása a '48-as emlékmű koszorúzása volt. Igen számos szervezet koszorúzott.

Kezdte Várfi András polgármester úr, Dr. Csorba Csaba jegyző úrral. Következtek képviselők, egyházak, állami szervek, pártok, szervezetek-közte a mi Baráti Egyesületünk, Timár Imre elnök és Ladányi Gáborné titkár. A hosszú sort a Jobbik+Magyar Garda páros zárta be. Az ünnepség után irány a Rózsahegy! Kálman Általános Iskola ebédlője. Terített asztalok vártak minket.

Ebéd előtt televízió megnézhettük azt a DUNA TV felvételt, amelyikben Timár Imre elnökünk invitálta az elszármazottakat Gyomaendrődi találkozóra a nagyvilágból.

Az ebédhez csak kanalat kaptunk. Itt valami meglepetés készült. Várfi András polgármester úr és Domokos László képviselő úr mondott búcsú pohárköszöntőt. Ezután megkaptuk a kanálhoz tartozó igen finom borjübecsinált levest, majd utána igazi endrődi finomságoknak örülhettünk. Káposztás lepény és szilvalekváros bukta volt a fő étel. Mondanom sem kell nem is hiányzott más. Persze borral is lehetett öblíteni, hogy a gyönyör teljes legyen. Már mint annak, akinek lehetett. Emezek csak szagolhatták. Ja kérem, zéró tolerancia van. És valahogy haza kell találni kinek-kinek a világ négy tája felé.

Jó érzésekkel eltelve, Buckó Imre szép emléklapjával a zsebünkben vetettünk véget a 3 napos találkozásnak azzal, hogy amíg csak lehet és bírjuk magunkat, ismételjük meg az ilyen kedves együttléteket.

Apropó! 2009. május 8-9-én a Rózsahegy Napok alkalmával az Endrődiek Baráti köre ismét összejövetelt rendez, ahol sok más eseménnyel közepette, a régi szeretet az orvosok nevével ellátott táblát helyezünk el az endrődi Egészségházában. Érdeklődni, telefonálni lehet, Timár Imre: 06-1-326-7567.

Fenti írás tettesze: Szabó Béla, Budapest, 2009. március 23.

Képek a 13. és 20. oldalon!

Endrőd néprajza

Rovattörtéző Szankó István

Endrődi tájapálások

Tisztelt Olvasó!

Az Endrőd múltját és hagyományait bemutató rovattunk elsősorban a történeti források és néprajzi vagy helytörténeti gyűjtések által feltárt adatokat és összefüggéseket tárja az olvasók elé. Viszont fontos, hogy a szülőfalunkról megjelenő néprajzi igényességű irodalmi alkotásokra is felhívjuk a figyelmet.

A következőkben Tímár Máté egy kevésbé közismert írásából idézünk:

Endrődi tájapálások

(Tímár Máté: Ámen... ámen versek, történetek 1997-1998. (kézirat), 67-68. oldal)

„Endrőd csak egy van, ha a háta mögé is tolakodta Gyoma, ahol pedig azt sem tudják a derék karórágó-uramék, hogy a tájapálás önmagáért csacsogást jelent. De hát bocsánatos bűnöske ez, ahogy azt is - pedig közülük való vagyok -, csupán a Kner Izidor agyafúrt alakjai című humoros könyvecskéből, a nagy nyomdász írói kirándulásából tudom, hogy Vacerfalván, azaz Endrődön minden ötödik ember Tímár. Ha nem így lenne, úgy tévedésében én segítek neki, azonban helyzetjellemzésül akkor is telitalálat. Érdemes tehát arra, hogy történetét ne sorolja a Holt-Körözs nádasá alá a szél.

Izidor „könyvcsináló” mester uram szerint ugyanis az új működési területre rendelt kereskedelmi utazót, magyarul vigécet, s nevezzük Kleinnek, szülőfalunk hollétét illetően elődje, nevezzük Hischnek, valamikor még a fatengelyes világban, így útbaigazította volna el: ”Ha megérkezik Gyomára, kolléga úr, feléje se nézzen a restinek, mert ugyanazt a fröccsöt útközben Haibach kocsmáros fele-annyiért méri. Hanem induljon el a vasúti töltésen az állomástól visszafelé a sínpárok mentén, míg az országutat keresztező sorompóig nem ér. Ott forduljon reá erre az útra s menjen, míg jobb keze felől malmot nem talál, s kezdje el számolni a szembejövő férfiakat, egészen az ötödikig. Arra pedig köszönjön reá: „Adjon Isten Tímár bátyám!” Dicsértessék a Jézus Krisztussal is köszönhet, csak jónapotl ne, mert arra az lenne a válasza: Egye meg, vagy akadjon meg a torkán; mivel hitetlenjük is felhőverő katolikus. S ha fogadják köszönését, csak akkor kérdezheti tovább: „Mondja, Tímár bátyám, merre lelem Endrődön a Kohn Ignác, vagy Fenákel Fábrián boltját? Bizonyos lehet benne, hogy eltévedhetetlenül útbaigazítják!”

Az adoma szerint a vigéc-ember döbbsen visszareplikázott: „Köszönöm kollégám, de mi lesz, ha az illetőt nem Tímárnak hívják?” S az útbaigazítója szemközt kacagta:

„Az kizárt, akár a lemergi csodarabbi kikeresztelkedése, mivel Endrődön minden ötödik ember Tímár!”

Igaz, nem igaz bírálja a nagy-ég, mivel nem rótt még minket listába senki. Annyi bizonyos azonban: Sokan vagyunk! Csak megkülönböztető ragadványnevet számoltam össze harminchatot (Kis, Nagy, Csendőr, Zsandár, Szükség, Zsíros, Lacó, Plavec, Sándor, Csihat, Vitéz, Szép, Vajenka stb.), míg édesapámnak (áldott légyen az emlékezte) csupán a Gergely és Gátéri Tímár nemből nyolvanhét édes – azaz első unokatestvére volt s ezt a nevezetet hordozta, de az Óvári-nemből, csupakegyesség atyai dédnagyanyám is.

S hogy honnan vetődtek ide, erre a sokszorosán tatárok-török dulta tájra, azt csak találgatni lehet, de az 1730-as anyakönyvekben már szerepelgetnek. De megtalálható foglalkozást, szakmát jelentő értelmével Dr Borbula Ida professzorasszony az USA-ban megjelent sumermagyar szótárában is, pedig ez a nép már Krisztus Urunk előtt bőséges ezer esztendővel kihalt. A szabolcsi Tímár község biznysága szerint ismerték a szultán-törökök is, mint egy nemzedékre szóló „hűség-birtokot, basai végkielégítést, bármekkora is a különbség a cserzővarga és a földbirtokos között.

A Háromszék-megyei Gelence (Orbai járás, 2506 lélek) temetőjében (a XIII. századi templom közelében) jeles sír a Tímár Zakariásé, amiképpen Gyimesfelsőlok sírkertjében a Tankók és Ambrusok mellett, tizből legalább kettő-három „öröklakás” a Tímároké. De van Tímárok-patakja, Tímárok-bérce, Tímárok-loka is amiképpen a túlnansó csángók között is otthonosak vagyunk Bákó (Bacau) és Román moldvai megyékben, fel egészen lassy-Jászvásár városáig.

De itten abba is hagyom, mivel éppen úgy nem ad érte piculás pálinkát sem a gebines, ahogy a vízőzön felidézések sem jut eszébe senkinek, hogy az ószövetség a sumérok Gilgames époszából kölcsönözte (vándormotívum), jobb tehát, ha én sem tetováltatom homlokomra ezt a volt-volt-hol nem volt atyafiságot.”

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,

Csövek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika

Szegek, csavarok, zárok, lakatok

Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.

Tel.: (66) 386-909

**Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

Gyoma néprajza

Emlékek a gyomai eseményekről 1918. őszétől 1920. tavaszáig I.

Ebben a „közleményben” néhai édesapám Dr. Cs. SZABÓ Albert (1910-2002) családtörténeti írásából a címben megírt időszakban történeteket adom közre kedves olvasóinknak.

Olvasóink érdekes és izgalmas, ahogy a gyomai parasztpolgár családba született kisgyermek édesapám később, felnőtt férfikorában, visszaemlékezve erre a magyarságra végzetes időkre, rögzítette emlékeit.

„1918 „őszirózsás napjaiban” jöttek a vonatok Gyomán keresztül napokon, heteken át. Hozták haza a frontokon szétzúllott s szétzüllesztett katonákat. A gyomai állomáson a román fronton szintén szétzüllesztett és hazafelé tartó Mackensen tábornok német hadseregének hadtáp vonatai veszteltek s melyeket szorgalmasan fosztogattak a helyi endrődi és gyomai lakosság. Mint kisgyerek mindennap kint voltam az állomáson és láttam hogyan érkeznek a katonák, mindennap vártam Apámat. Közben a vagonokból kiszórt holmik közül én is szereztem lámpaüveget, színes ceruzát. Egy napon az a vonat is megérkezett, amelyik a nagyváradi 4-es honvédek maradványát hozta. Ennek az ezrednek a népfelkelő zászlójában szolgált Apám, mint őrmester az Isonzónál. A gyomai katonák itt leszálltak s volt aki felismert; „...nizzítek mán ez meg szegény Csősz Albert fia!”, az egyik katona megsimogatta a fejemet s könnyes szemmel odébb állt, igyekezett mindegyikük haza a családhoz.

Én is hazamentem. Mi pedig magunk maradtunk Nagymamával. Nem nagyon tudtam megérteni a felnőttek vigasztaló beszédjéből, hogy az én szeretett Édesapám odamaradt Auzzánál (ma Szlovénia Avcse) még 1917. aug. 17-én bajtársai megsegítésére önként vállalt hősi halálban. Az Arany János utca 5. szám (akkor 614.) alatti házban Nagymamával (id. Cs. Szabó Albertné született Szabó Lidia) voltunk ketten, Mariska testvérnéném „idesnénivel” (Apám testvérnénjével Kovács G. Jánosné született Cs. Szabó Lidia élt együtt a Mirhó utca 3. szám alatt. Édesanyám még 1916-ban meghalt, 1917-ben Pista öcsém három esztendőskorában ment el. Gyomán nehéz napokat éltünk át a mindennapos katonai beszállásolásoktól. 1918. őszén éppen a 23-as vadászszázalaj szállásolt Gyomán. Rohamos pénzromlás következett be, a korona szinte semmit sem ért, s a mi viszonyaink között legérzékenyebb volt a cukorhiány, petróleumhiány, csökkentett villanyáram-

használat (a Tiszavidéki Malom ekkor már termelt áramot). A legeslegnagyobb hiány a sóhiány volt. A vesztett háború összes következményeire szenvedtünk. Édesapám öccse, János Bátya is hazakeveredett s nálunk lakott. Ifjú korában elszendvedett bal esete miatt rokkant volt (a keze rosszul forrt össze) s így itthon kibicelte végig a háborút, forradalmat, mivel életerős 23 esztendőskorú fiatal ember volt, a fiatalság minden igényével, részt kívánt a forradalom nagyszerű, veszélyes, de borzalmas napjaiban. Egy reggel Nagymama rémülten ébresztette: „Kelj fel fiam! Mit hoztál a házba? Takarítsd el azonnal, nincs elég bánatom? Még többet akarsz?” Ti. Nagymama a kamrában egy katonapuskát talált a hozzávaló csomó löszrel s ez zökkentette rémületbe. Gyomán a forradalom mozgalmas és félelmes volt. Az állomáson vesztelő német szerelvényeket az átvonuló magyar katonák s utánuk a kapzsi helybéli lakosság – ebben élen jártak az endrődi agrárproletárok – rendszeresen fosztogatták. Nappal még csak túrték a német kiserők-örök, de éjszaka bizony lövöldöztek. Egy lovaskocsival pakoló parasztember az otthoni bádogg-pléh fürdőkádba gondolt petróleumot „vételezni”, de egy kőszá puskagolyó kilyukasztotta a kádat s elfolyt a drága kincs, de örült, hogy ép bőrrel megúszta a kalandot. Egyre több katona érkezett haza s nagy volt az öröm, nap-mint-nap mulatozásra adott ez alkalmat, szólt a cigánymuzsika. De itt volt a közelben az oláhetetés réme is, Erdély és a Partium (az Alföld keleti megyéi) felől iszonyatos dolgokat mesélő menekültek érkeztek rettenetes állapotban. Dr. Kató József költő, író, Gyoma szülőtte, ekkor Torontál vármegye főjegyzője több fogattal, gazdasági felszereléssel érkezett családjával Nagybecskerekéről (ma Szerbia Zrenjanin). Közben beérkezett a Mackensen-féle hadsereg vonata-hadtápszekerek, lövontatású lövegek, utász-szekerek, stb. A Károlyi kormány (Miska a bolondgróf) nem engedte átvonulni őket s a fogatolt vonat itt rekedt Békés megye északi községeiben. A mi városunkban egy egészségügyi oszlop telepedett meg. Folyt a csencselés, élelemért orvosi műszereket lehetett vásárolni. Egy éjszaka Bátyjéék egy komplett fogorvosi műszerkészletet emeltek le az egyik kocsiról. Amikor a németek „beletörődtek” abba, hogy nem vihetik tovább a felszerelésüket, mindent értékesítettek. Így a lovakat is. Elárasztották a környéket nehéz igás hidegvérű („muraközi”) lovakkal, így Gyomát és

környékét is. Vagy öt-hat évig ilyen igáslovak Gyomán többségben, ugyanennyi ideig még lehetett látni „sodrott” (hideg és melegvérű ló keresztezése) utódaikat. A helybéli közigazgatás nagyon nehezen jutott odáig, hogy egyáltalán megalakuljon. Hetekig választási gyűlések követték egymást. A jómódú, illetve az idősebb gazdák visszahúzódtak, a fiatalok pedig senkit sem akartak elfogadni; „mert nagy a hasa, nem kell, a szegények zsírján gazdagodott meg a háború alatt – mondták – amíg mi a fronton voltunk”. Teljes fejtelenség és szerveztlenség uralkodott, míg nagy nehezen sikerült egy valamire való előljárást összehozni. Nemzetőrség alakult a hazatért katonákból, mivel a csendőrséget nem tűrték meg a rendfenntartásban.

A tél kezdetére közben megjelent a háborúkat követő járvány, az influenza variációja, a „spanyolnátha”. Szövődményekkel együtt legtöbbször halálos kimenetelű volt. A nagy vigasságban, gazdasági pusztulásban, sok-sok gyászban, politikai zűrzavarban azért közben a parasztlakosság szántottakvetettek, munkájuknak gazdag eredménye volt, bizonyos rá, hogy később a román királyi megszálló katonák segítségét is igényelniük kellett az aratáshoz az 1919-es esztendőben. Ez volt az egyik jellemző, hogy forradalom ide, forradalom oda, az emberek többsége végezte a dolgát. Lehet, hogy a katonai parancsnokság jelenléte okozta, de télire a polgári vezetés megszállt Gyomán. Közben volt olyan jelenség is, hogy „endrődiék” (ahogy az öregek emlegették az endrődieket) meg akarták ostromolni a gyomaiakat, de a katonaság ezt is elhárította. Ebben az életben forgolódtam Nagymamával és Jancsi Bátyával, Nagymama küzdött értünk-velünk, s mindennap azzal a rengeteg katonával, akik nyüzsögtek az udvarban s az utcán. Akár magyar, akár német katona, mind éhes volt. Inkább vitt, mint hozott, kellett kenyér, szállás, takarmány a lovának. Érdekes módon az iskolában a tanítás zavartalanul folyt. A tiszték, altisztek voltak háznál elszállásolva, a legénység uradalmi épületekben, magtárakban, de ide is csak hálni jártak. A 23-as vadászszázalaj itt sorozott-kiegészített, napközben gyakorlatozott, fegyelmezett. Nálunk ekkor egy hadosztály hadbírótiszt lakott (egy ideig a hadosztály-parancsnokság is Gyomán volt).

AZ OMART KÖNYVESBOLT ÉS KULTURÁLIS MŰHELY

2004. szeptember 16-án új kulturális központot indított városunkban egy pedagógus házaspár, Oláh Gizella és Molnár Albert. Azóta több mint 4 év telt el, és az OMart Könyvesbolt és Kulturális Műhely egyre több hívet szerzett magának sokszínű, közvetlen hangulatú rendezvényeivel. A vendégkönyv statisztikája szerint 3 pályázat 13 kiállítás és 19 rendezvény jelzi a lelkes munkát.

Néhány rendezvényről a teljesség igénye nélkül.

2004. november 19-én **Balogh Tamás** mutatkozott be második önálló kötetével, a **Nemlétező dolgokkal**. Ezzel egy időben a **Legkedvesebb mesehősöm** gyermekrajz-pályázat képeit nézegethették a vendégek.

2005 januárjában **Molnár István Tamás** Gyomaendrődön készített januáros **természetfotóiból** nyílt kiállítás. Április 11-én, a költészet napján a **Zabhegyezők** együttes megzenésített versekből adott ünnepi műsort.

2006. február 3-án egy felejthetetlenül szép estén **Szilágyi Ferenc Hon-vágy** verseskötetét, valamint **Sinka Beáta biokollázsait** ismerhette meg a népes közönség. A költészet napján **B. Molnár Zsuzsa** saját verseivel illusztrált **őnarcképeiből** rendezett kiállítás és a **Tűzmenedék együttes** műsora fogadta a művészet-kedvelőket. Augusztus 3-án **Vermes Éva** a valamikori Családi Lap főszerkesztője mutatkozott be a Gyomaendrődieknek **A fecskék délre szállnak** regényével. Az OMart két éves születésnapján **Rávainé Farkas Éva festményeiből** nyílt tárlat, valamint **Mácz István** gyomai születésű **Szent Adalbert-díjas katolikus íróval** beszélgetett Polányi Éva. December 3-án **József Attila halálának 69. évfordulójára** a Tűzmenedék együttes, Cserenyecz Éva és Polányi Éva meghitt műsorról emlékezett.

2007. január 27-én **Uhrin Pál népi festő** mives színesceruza képeiből nyílt kiállítás. A festővel Szonda István néprajzkutató beszélgetett. Közreműködött Kis Imre citerán és Molnár Albert tekerőlanton. Március 16-án ismét **Balogh Tamás** volt a vendégünk, ezúttal első önálló tanulmánykötetét, az **Álmodozók irkafikáját** ismerhette meg a közönség. Beszélgető partnere **Kiss László**, a Bárka egyik szerkesztője volt. Június 29-én a **Nyárköszöntő hangverseny** sokszínű műsor várta a közönséget: folk-rockot játszott az Újhöld zenekar, komolyzenét a Zenebarátok kamarakórusa, valamint Kutenberg Anikó brácsán és Gecseiné Sárhegyi Nóra zongorán, megzenésített verseket a Tűzmenedék együttes. Közreműködött Turnár Mariann versmondó. 2007. október 26-án az endrődi születésű **Gergely Ágnes** Kossuth-díjas költőnő volt a diszvendég. Az estet Szilágyiné Németh Eszter koordinálta, a verseket előadta Oláh Gizella és Polányi Éva. E naptól volt látható a műhelyben a **Kovácsnai** nővérek, **Klára** és **Nóra** rajzaiból és festményeiből összeállított kiállítás.

2008 márciusában **Juhász Katalin** Meg is mosakodjál... c. kötetét mutatta be. **Juhos Sándor** retrospektív fotó kiállítása különösen sok érdeklődőt vonzott a műhelybe az év első felében. Májusban a **Tűzmenedék együttes** örvendeztette meg rajongóit egy önálló esttel. Szeptemberben a Gyomai Református Templomban a **Carmina Danubiana** együttes nagy sikerű koncertjén a Hunyadiakról szóló népi énekek hangzottak el. Közreműködött a Gyomaendrőd-i Zenebarátok Kamarakórusa és a Tűzmenedék együttes. Novemberben Hajdú László szervezésében emlékezetes **Határ Győző-esten** tapsolhatott a közönség. A Kossuth-díjas költő verseiből **Dinnyés József** „daltulajdonos” saját megzenésítésében adott elő. Közreműködött **Balázs Andrea** színművész és Turnár Mariann versmondó.

2009. február 6-án **Valuska Sára: Frésylla** című könyvének bemutatóján zsúfolásig megtelt a könyvesbolt. A szerzővel és a kötet illusztrátorával **Novák Hangával** – akinek kiállítása május végéig tekinthető meg a boltban – Polányi Éva beszélgetett.

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrődi civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kéri, az ez évi támogatást is.

Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásával kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztye Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.

Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrődi Füzetek, stb.

Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám: 18372276-1-04

C u k o r b e t e g e k Gyomaendrődi Klubja, célja a cukorbeteg oktatása, segítése.

Adószáma: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608 -1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerállományának gyarapítása.

Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrődi Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Öregszülői Gyermekekért Alapítvány, célja a külterületen felnevelő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az

óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

A Napugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játszási feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást. (Új székhely: 5502 Gyomaendrőd, Martos Flóra u. 5.)

Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrődi Mentőalapítvány: célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

Rózsahegy-i Iskola alapítványai:

A Rózsahegy-i Iskola Diákjairé Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, útiköltsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.

Adószám: 18390162-1-04

Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány Célja a közép- és felsőfokú iskolákban tanuló diákok támogatása. Jelenleg több, mint 2 millió Ft alapítványi kamataival rendelkezik a kuratórium.

Adószám: 19062255-1-04

A Rózsahegy-i Kálmán Diák-sport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja.

A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, útiköltséget finanszírozzuk.

Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.

Adószám: 18387139-1-04

A MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZ köszönetet mond azoknak a magánszemélyeknek, akik az elmúlt évben a személyi jövedelemadójuk egy százalékát az egyház részére ajánlották fel. Az idén is kérjük katolikus híveinknek és mindazoknak a támogatását, akik jövedelemadójuk egy százalékával segíteni szeretnék egyházunk hitéleti, karitatív és nevelő tevékenységét.

Felajánlásukat a 0011 technikai számra tehetik meg, melyért előre is hálás köszönetet mondunk.

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

Erősítsd hitünket! – Püspökszentelés Nagyváradon

Fidem conforta! (Erősítsd hitünket!) lett a jelmondata Böcskei Lászlónak, a Nagyváradai Egyházmegye 82. főpásztorának. A beiktatási szentmisére március 7-én került sor a nagyváradai székesegyházban.

Böcskei Lászlót 2008. december 23-án nevezte ki a Szentatya a 900 éves egyházmegye élére. A szentelést Roos Márton temesvári megyéspüspök és a két társszentelő, Ioan Robu bukaresti érsek, az egyházmegye metropolitája és Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek végezte.

A beiktatási ünnepségen számos egyházi és világi személyiség jelen volt: a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia részéről Ternyák

Csaba egri érsek, Mayer Mihály pécsi, Pápai Lajos győri, Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi, Spányi Antal székesfehérvári, Veres András szombathelyi, Beer Miklós váci, Kocsis Fülöp hajdúdorogi püspök, Udvardy György és Cserhádi Ferenc esztergom-budapesti segédpüspökök, Varga Lajos váci segédpüspök és Gyulai Endre nyugalmazott szeged-csanádi

püspök; a határon túli egyházmegyéből részt vett a szertartáson Majnek Antal munkácsi és Német László nagybecskereki püspök.

A négy nyelven – magyarul, románul, németül és latinul – zajló szentmise kezdetén Roos Márton püspök köszöntötte az egybegyűlteket. A megyéspüspökké történő kinevezéséről szóló okmányt Francisco Javier Lozano érsek, pápai nuncius olvasta fel latin nyelven, majd Fodor József általános helynök magyarul.

Szentbeszédében Roos Márton Böcskei Lászlóhoz intézte szavait, aki-vel tizennyolc évig dolgozott együtt a temesvári püspöki hivatalban, és aki az elmúlt tíz esztendőben a helyettese volt. Emlékeztetett: a nagyváradai és a temesvári egyházmegyék alapításuktól kezdve szomszédosak, megosztják egymással az örömet és a szenvedést. A két egyházmegye közti jó kapcsolatot jelzi, hogy a főlstenelendő püspök a nyolcadik olyan főpásztor, aki a Bánságból Nagyváradra került. Fontos, hogy szolgálatát kellő elhivatottsággal, megfontoltsággal és Isten iránti hűséggel végezze, hiszen a püspök főtanító, főpap és főpásztor egy személyben.

A püspökszentelést követően Tempfli József eddigi megyéspüspök köszöntötte az új főpásztort, majd halát adott a szolgálata során Istentől és az emberektől kapott jóért. A jelenlevők hosszan tartó tapssal mondtak köszönetet Tempfli Józsefnek szolgálataért. A Román Püspöki Konferencia nevében Ioan Robu elnök, bukaresti érsek, az egyházmegye metropolitája üdvözölte Böcskei Lászlót, és köszönetet mondott Tempfli József püspöknek eddigi tevékenységéért.

A más vallású román főpapokat képviselő Szofronije nagyváradai ortodox püspök a Román Ortodox Egyház Szent Szinódusának a jókívánságait továbbította. Tökés László királyhágó-melléki református püspök azon reményének adott hangot, hogy a tordai vallásbéke és a temesvári ökumené szellemében protestánsok és katolikusok közös erővel küzdenek majd tovább a hűvéért és a nemzet fennmaradásáért, együtt haladva a szeretet, a megbékélés és a demokrácia útján.

Az egyházmegye katolikus híveinek a nevében Szabó Ödön, a székesegyházi káptalan és a nagyváradai papság nevében pedig Fodor József általános helynök köszöntötte az új főpásztort.

Püspöki székfoglaló beszédében Böcskei László azon meggyőződésének adott hangot, hogy a bazilikában lezajlott események által tulajdonképpen megvalósult mindaz, amit Krisztus ránk hagyott a mennybemenetele előtt: az örömhír terjesztése olyan kiválasztott személyek által, akik erre küldetést kapnak. „Meggyőződésem, hogy az evangéliumi örömhír mint életet adó igazság nyilvánul meg kereső és sokszor tévelygő világunkban” – fogalmazott a főpásztor. Hangsúlyozta: Szent Pál tanításai meghatározó szerepet töltenek be az életben, az apostol szavait követve hiszi, hogy a hívek az egyház építői. Néha törekenyek és gyengék, de magabiztosak, hiszen előttük az alap: Jézus Krisztus. Erre kell helyezni a nagyváradai egyházmegye jövőjét is, ennek szellemében, örömmel, összefogással és hittel kell munkálkodni a gondviselő Isten szeretetétől kisérve egy szebb és boldogabb jövő reményében.

Magyar Kurir

IV. Gyomaendrődi Világtalálkozó

hangverseny a Polgármesteri Hivatalban

Bela Gréta Virág

Megyési Hajnalka és Gera Nikolett

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Jótekonysági vacsora a Rózsahegyiben

A Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola Szülői Munkaközössége február 28-án ismét megszervezte a hagyományos jótekonysági vacsoráját. Joggal érezhetjük, hogy igen sikeres és vonzó esemény volt, hiszen több mint 200 vendég vett részt.

Az estét Várfi András polgármester, valamint Domokos László országgyűlési képviselő is megtisztelte jelenlétével.

A vacsora és a táncmulatság a Hídfő étteremben volt, ami igen kellemes hangulatú, újja varázsolt helyiség lett, s zökkenőmentesen szolgálta ki a vendégeit.

Az estét színesítették a szórakoztató programok is. Az iskola tanári kara énekelt, majd a Rumba táncscsoport rózsahegyis diákjai is táncoltak, valamint kedves meglepetésként a vacsora ideje alatt élő cigányzenét és magyar nótákat hallhattunk a Suttymba zenekar előadásában. A talpalávalót pedig a Lustyik Duó tagjai szolgáltatták.

Látványos és színvonalas tánccal lépett még fel Kelemen Erika és Kovács László, akik aktív tagjai a Magyar Válogatott Keretnek és a Világjátékok Keretének is.

Éjfélkor következett a tombolahúzás; 200 értékes tombolatárgy várt gazdájára. Az asztalok igen dekoratívak lettek a szép csomagoktól. A fődíj egy TV-készülék volt; amit a nyertes az iskolának adományozott. Ezúton is köszönjük a színvonalas szervezést, a sok értékes ajándékot; a Szülői Munkaközösségnek, a vállalkozóknak, magánszemélyeknek, civil szervezeteknek – hiszen segítségükkel tovább szépíthetjük iskolánk udvarát, hasznos időtöltést, kikapcsolódást biztosítva a gyerekeknek.

Bronzérem a jászberényi játékos sportvetélkedőn

A megyei döntő 2. helyezése jogán a jászberényi országos elődöntőn folytatta a versenyzést a Rózsahegyi iskola atlétika csapata.

A 9 fiúból és 9 lányból álló lelkes csapat három megye első és második helyezetteivel küzdött a tíz ügyességi feladat teljesítése során. Voltak akadálypályák, labdás váltók, pók- és rákjárással, nyuszigrással nehezített feladatok. A jól felkészített, edzésben lévő csapat az előkelő 3. helyezést érte el.

Nyílt napok a Rózsahegyiben

A Rózsahegyi Nyílt Napok célja bemutatni az iskolát a nagycsoportos gyerekeknek és szüleiknek. Hamarosan nagyon fontos döntést kell hozniuk, mikor gyermekük számára a legmegfelelőbb iskolát kiválasztják. Ebben igyekeztek segítséget nyújtani. A média megtanított már mindenkit arra, hogy az információ akkor válik csak számunkra hihetőnek, ha azt személyesen meg is tapasztaljuk. A nyílt napok erre kínáltak lehetőséget, melyre jelenlegi tanulóik szüleit is hívták.

Farkas Zoltánné igazgatónő köszöntője és iskolaismeretője után az érdeklődők részt vehettek a tanítási órákon, fejlesztő foglalkozásokon, a délutáni felkészülésen és a szabadidős tevékenységeken is.

Sokan érdeklődtek az iskolai munka iránt. Az eddigi vélemények szerint a szülők egészen más oldalukról is megismerhették gyermekeiket. Pozitívnak ítélték az iskolai munkát és változatosságnak a korszerű módszereket. Megelégedéssel nyugtázták a technikai felszereltséget és a szépen dekorált belső tereket is.

Óvodás teadélután

Nagycsoportos óvisok voltak a Rózsahegyi iskola vendégei egy teadélutánra a nyílt napok zárásaként.

A tornateremben ügyességi versenyen vettek részt a gyerekek. Az iskola drámaszobájában énekes, zenés drámajáték volt, az előtérben pedig tavaszi pillangókat készítettek és színezhettek a kis vendégek. A sok tennivaló után jó étvágygal fogyasztották el az iskola konyháján készült finom lekváros kiflit és almás lepényt, mely a nagymama kelt tésztajának ízét idézte.

Kollégánk a kitüntetettek között

A Békéscsabai Atlétikai Club fennállása óta az egyik legnemesebb kitüntetést nyerte el március 15-én. Az egyesület kollektívája a Békéscsaba Város Sportjáért kitüntetésben részesült. A klub az országos utánpótlás korúak pontversenyében, kilencvenegy klub közül az első helyen, az abszolút pontversenyben pedig a harmadik helyen végzett 2008-ban. Versenyzőik közül a nemzeti korosztályos válogatottba nyolcan kaptak meghívást, harmincnyolc országos bajnoki címet, nyolcvanegy érmet nyertek. A 11 fős edzői stáb tagja Vaszkán Gábor, a Rózsahegyi iskola testnevelő tanára is, akinek tanítványai évek óta a megyei válogatottat erősítik az egyesület színeiben. A díjat Vantara Gyula, Békéscsaba polgármestere adta át a városháza dísztermében.

Play and Win!

A Play and Win! országos angol nyelvi levelező verseny egyre népszerűbb, az idén 3.000 diák nevezett. A Rózsahegyiből tizenhárman versenyeztek. 4 fordulóban mérhették össze tudásukat nyelvi szintjüknek megfelelő feladatlapon. Bizonyos feladatokhoz használniuk kellett az internetet is. Dolgoztak egyénileg és csoportokban is. Oklevelet kapott: Liszcai Mária,

László Loretta és Tokai Kinga.

Történelem tanulmányi verseny

Iskolánkban januárban rendezték meg a 7-8. évfolyamosok országos történelmi tanulmányi versenyének első fordulóját, melyen 11-en versenyeztek. A téma Róma és a Római Birodalom volt. A február 24-i megyei döntőbe Szentpéteri Balázs 8. osztályos tanuló jutott, ahol 27 versenyző közül tizedik lett.

Timárné Tóth Adrienn köszönti a vendégeket a jótekonysági vacsorán

Nyílt napok

Óvodás teadélután

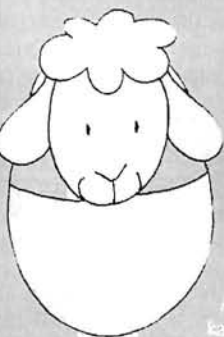
GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

Húsvétvasárnap

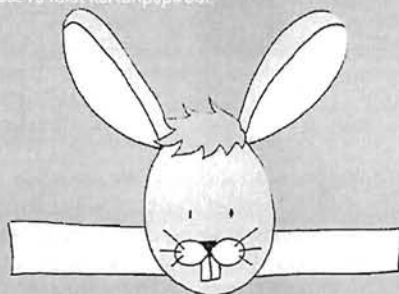
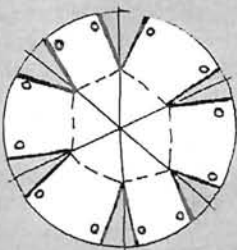
2009. április 12. vasárnap

Feltámadtam, és veled vagyok!
Kezedet rajtam nyugtald:
csodálatos a te tudásod,
allelujá!

Tojásdísz
és kosár

A húsvéti tojásokat a festés után fel is ültöztetheted: papírkartmárra vágj ki nyuszit és báránylejteket.

Az elkészült tojásokkal teld kosárba: vágj ki kartonból egy kórt, oszd fel hat cikkelyre. A vastag vonal mentén vágd ki a kosarat, a szaggatott vonalnál hajtsd felfelé az oldalakat. Végül lyukaszd ki a kis köröknél és színes szalaggal fűzd át a kosarat, majd illeszd rá fűlet kartonpapírból.

Feladatok

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT...

2009. március 7-én **Stranzki Mihály** endrődi és **Ködöböcz Anett** tornyospálcai jegyesek házasságot kötöttek az endrődi templomban. Szeretetüket és életüket kísérje Isten áldása egy életen át!

SPORT

Két hete megkezdődött a labdarúgó bajnokság.

A nyitány elfogadható lett, bár kis szerencsével jobban is sikerülhetett volna. Vendégünk volt a KASZAPER. Kemény küzdelemben, melyet sok szabálytalanság tarkított, a 80. percben szerzett góllal 1:0-ra győztünk.

Nehéz meccs volt, de kezdetnek elfogadható volt.

De az IFI 8:0-ra győzött.

Márc. 22. Szeghalom Gyomaendrőd: 1:1. Elfogadható eredmény. Az időjárás kellemetlen volt.

Következő mérkőzésünk Méhkeréken lesz 29-én.

Hajrá Gyoma-Endrőd!
III.27.

Márton Gábor

DOMOKOS LÁSZLÓ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

ünnepi beszéde március 15-én Gyomaendrődön

Tisztelt Honfitársaim!
Tisztelt emlékező Gyomaendrődiek!

Az endrődi és a gyomai öregek még emlékeztek az úgynevezett szabadsági tűzre, amelyet minden év március 15-ének estjén gyújtottak. Hárman-négyen összejöttek egy-egy udvaron a szomszédok, meggyújtották a tüzet és körülülve idézgették a '48-as eseményeket, főként Kossuthot emlegetve, Kossuth-nótákat dalolva. Eleinte csak a férfiak mehettek az ilyen tűzhöz, később odaengedték a gyermekeket is, azután pedig az egész háznép jelen volt a tűzgyújtásnál.

Milyen szép lenne, ha ma is fellobognának ezek a szabadsági tüzek! Egy ilyen mély szabadsághagyományokkal bíró város, mint a mienk, büszkén vállalhatná ezt a szép hagyományt.

A pesti forradalom hírért annak másnapján a Békés vármegyében élők is megismerhették. Endrőd és Gyoma népe a szarvasi tanyavilágban élőkől, a szarvasi és túri piacon megfordulóktól értesülhetett a pesti forradalmi eseményekről. A lakosság hivatalosan először 1848. március 24-én, pénteken vett tudomást Pest forradalmáról. A gyomai előjáróság a templom előtti téren olvastatta fel a Nemzeti dalt, a 12 pontot, a március 22-i Békés vármegyei népközségi határozatát, valamint a Közbátorsági Bizottmány felhívását.

A katolikus lakosságú Endrődön abban az időben is igen komoly gyülekezet működött, így feltehetően itt a templomban emlékeztek meg a Pesten történekről. A mi '48-as forradalmunk példát mutatott nemcsak Európa, de a világ szabadságszerető népeinek is. Píldát mutatott abban, hogy a közös célok, a nemzeti közakarát csak egységben, összefogással valósíthatók meg. E közös, emberpróbáló és komoly anyagi áldozatvállalást követelő helytállásban ott találjuk Endrőd és Gyoma polgárait, emlékekben is áldott őseinket.

Amikor kell, ott vannak fegyverrel a kézben, nemzetörként, önkéntesként, honvédként, szabadságharcosként és népfelkelőként a szabadságharc harcterein, a vérről futtatott harcmegzőkön. Ha kell, ott vannak fegyvertelenül is, a szabadságharc védelmében, amikor adományt tesznek a haza oltárára, vagy felelős katonai szállításokban vesznek részt. Nem szabad elfeledkeznünk az endrődi és a gyomai asszonyok és lányok fáradozásairól sem, akik sok-sok kenyeret adtak harcoló honvédeink számára, vagy fehérneműt, sebkötözőt készítettek sebesültjeink, hadikórházaink részére. A krónikák tanúsága szerint Gyoma és Endrőd nemzetőrei már '48 nyaratól kivették részüket a délvidéki harcokból, honvédeink pedig jócskán megállták helyüket a legfontosabb harcscinterek küzdelmeiből. A világsi fegyverletételig, de még a bujdosás keserű napjaiban is kitarottak Kossuth zászlai alatt.

'48-as szabadságemlékeink számtalan fejezete fűződik városunk történetéhez. Ilyen volt a függetlenségi nyilatkozat kihirdetése is, amelyre Gyomán és Endrődön Szombathelyi Antal vármegyei alispán rendelkezése alapján május 6-án, a vasárnapi istentiszteleteken kerül sor. Gyoma és Endrőd lakói azokban az örömteljes órákban sem feledkeztek meg a haza veszélyeiről. A felemelő ünnepi hangulatban a két Körös-parti település ismét tanúbizonyságát adta honszeretetének és anyagi áldozatvállalásának. Ez alkalommal Gyoma lakossága, polgársága 351 forinttal, Endrőd polgárai pedig 222 forinttal járultak hozzá az ország anyagi teherviseléséhez. Teték mindezt akkor, amikor önmaguk is szűkölködtek az anyagi javakban.

Szomorú, de ugyanakkor felemelő hagyományunk városunknak, hogy az összeomlás vészterhes napjaiban, 1848. augusztus 13-tól 16-ig Békés vármegye székhelye Gyoma volt. Az egyre közeledő orosz veszély elől a még fennálló vármegyei vezetés Mezőberényből ide költözött. A Békés Megyei Védbizottmány utolsó ülésén drámai hangulatú jegyzőkönyvben búcsúzott a megye népétől. A jegyzőkönyv utolsó mondata önmagáért beszél: „Most Isten velünk, - s egy jobb jövőnek, habár távol, de még biztató reménye.”

A 48-as ifjaknak nem sikerült ugyan kivívniuk a nemzet szabadságát, azt azonban elérték, hogy többé nélkülük egyetlen magyar nemzedéknek sem sikerül elérniük azt, amire hivatva érzik magukat. Ők a magyarok történelmében az újra és újra felvilágosító jel, ők azok, akik árnyékból a fény felé fordítják a magyar nemzet jobbik énjét. Ébren tartják az öntudatot, azt a lelkiismeretet, mely újra és újra megváltoztatja a magyarok, és néha Európa történetének menetét.

Tisztelt Honfitársaim!

„Múlton nyugszik a jelen, s azon a jövőd” - mondta Széchenyi. Egységesen és meghatározó erővel ma, 2009-ben csak egy nemzet léphet fel. Nemzetté pedig a közös haza szeretetével válunk.

Mindannyian tudjuk, hogy az ország súlyos állapotban van, érezzük a hanyatlás szelét. Erős Magyarország nélkül nincs erős magyar ember sem, a hanyatlás és romlás ellen kizárólag az Új Irány, az összefogás politikája emelhet gátat. Közös mély erkölcsi megújulásra van szüksége az országnak.

A jövő mindig arra van, amerre még

nem jártunk, de menni szeretnénk. Ez az út sosincs készen, meg kell építeni. A jövőbe az tud eljutni, aki veszi a bátorságot, hogy elinduljon egy olyan úton, melyen korábban senki sem járt. Az összefogás, az új irány segíthet ebben. A jövő emberei azok lesznek, akik megteremtik a jövőt. Lehet Magyarország jó gazdaságpolitika, oktatás és egészségügy, lehet felelős kormányunk. De csak akkor, ha az összefogás, az új irány az új Magyarország talapzata.

Ha mindannyian, akik itt élünk, itt ünnepelünk közösen: szeretjük ezt az országot, szűkebb pátriánkat, Békés megyét, benne a saját városunkat, Gyomaendrődöt. Közös a haza és a nemzet, amelyhez tartozunk. Ne feledjük, számunkra ez a haza házaikban és családjainkban kezdődik. Ebben rejlik a mi erőnk, hazánk ereje. Ez az erő pedig hazaszeretetünk, '48 piros-fehér-zöld hagyományainkból fakad. Ha jelenünket a múltunkból fakadó tudással éljük, nem kell félnünk a jövőtől. Erre tanít minket Széchenyi István, és erre tanít minket a mai ünnep. Szerencsésnek mondhatjuk magunkat, mert a magyar nemzet polgárait büszkén nézhetünk a múlt tükrébe és erőt meríthetünk belőle a jövő kihívásaihoz.

Ha erősen él bennünk egy szebb, szabadabb jövő reménye és képesek vagyunk együtt, egymásra támaszkodva nekirugaszkodni a megvalósításnak, méltók lehetünk '48 örökségéhez, méltók az egykori 155 gyomai és 142 endrődi honvéd véráldozatához. Ez ad értelmet minden évben újra meg újra ünnepségeinknek, koszorúzásoknak, főhajtásoknak. Megjósolta már két nappal a forradalom kitörése után Jókai Mór: „Míg magyar él, míg szabad ember él e honban, kegyelettel fognak visszagondolni ez évre, annak történelmére s történetalkotó alakjaira.”

Isten adja, úgy legyen, válaszolhatjuk ma, 161esztendő elteltével Jókainak. Éljen a szülőföldünkért fegyvert fogó hős gyomai és endrődi nemzetörök és honvédek emléke! Éljen a magyar szabadság, éljen a haza!

Irodalmi oldal

Endrőd ismeretlen költője, Tímár Máté (A Költészet Napján)

Lapunk olvasói előtt nem egészen ismeretlenek Tímár Máté versei. Egy-egy ünnepi alkalomra — karácsony, advent — írt verseit többször olvashattuk, ezekben — túl az alkalmi mondanivalón — magas költői szármalással szóló szülőhazájáról, szülőhazájáról, annak történelméről, nem feledkezve meg a határon túlra szorult honfitársainkról sem. Minden nagy prózaírónak akadnak költeményei is: gondoljunk Márai Sándor két maradandó versére (Halotti beszéd, Mennyből az angyal). Tímár Máté számára sem

afféle költői kirándulás volt a versírás: írói életművének szerves része volt, ha nem is ismert annyira.

Már középiskolás diákként (a szeghalmi Péter András Református Gimnáziumba járt) jelentek meg versei Szeghalmon és a megye más vidéki lapjaiban, valamint a Tiszántúl fővárosának, Debrecennek hírlapjaiban is. De már akkoriban sem jelenhetett meg minden verse, hiszen az Adyt és a József Attilát fölkaroló szegedi Juhász Gyula után ő volt az a paraszti sorban felnőtt költő, aki Dózsa György nevét-szellemét idézte: „Támad-e új Dózsa! / felelj öreg tölgyfa, / ezt igéri Sinka, / ágadból a botja...” A 40-es évek elején írta ezt a **Fokközi balladá**-ban, az ugyanakkor tájt írt **Némahalom**-ban pedig azt írja a dombról, amely alatt Dózsa egykori harcosai nyugsznak, hogy rajta a szellő „láízító daltalot susog...” Egyik példaképe a sárréti juhászból óriássá nőtt költő, Sinka István volt, ahogy a prózában pedig a székely Tamási Áron. Az 1935-ös keserű emlékü endrődi csendőrsortútról 1940-ben írt költeménye (**A Jóisten látja**) sem jelenhetett meg akkor. (Egyszer már elszavalhatná valaki a verset a sortűz emlékművénel.)

Később azonban még inkább csak magának írhatta, dúdolhatta verseit: a lázadó hangú fiatalembert berántották katonának, s hamarosan a szovjet fogolytábor nyomorúságában csupán „fejben” írhatta költeményeit, vagy a cementes zsákok kerges papírosára: ezeket azonban az őrei elkobozták. Így hozta haza a fejében őrzött verseket, s ennek köszönhetjük, hogy a szovjet légerek nyomorúságáról, s általában az 1944 utáni hazai nyomorúságról páratlan megrázó erejű és hitelességű verseink vannak. Ezt azonban még ma is csak igen kevesen tudják, minthogy bátor szókimondása és ítéletei folytán versei az itthoni diktatúrában sem jelenhettek meg. 1956 után itthon is fogságba került; így némitotta el a cenzúra.

A szibériai légerekben, majd az itthoni némaságban született költeményeiről tehát nem is tudhatott a hazai közönség. Már élete alkonyán (1922-től 1999-ig élt) gyűjtötte össze csaknem 60 éves költői terméséből verseit, a kiadás szándékával. Tényleges kiadásukra azonban nem került sor, csupán egy számítógépes magánkiadásban készült, kartonfedelű kis kötetet készített belőlük **Lélekváltság** címmel „kézirát”-ként, csekély példányszámban. Ebbe belefoglalta mérész, szókimondó verseit is, de már csak azért sem foglalkozhatott vele az irodalomkritika, mivel a szerző megjelölése szerint kéziratként számított. A szovjet légerek, gulag-ok világáról vannak jelentős irodalmi — prózai — beszámolók: elsősorban a Nobel-díjas orosz Alexadr Szolzsenyicin regényeiben és magyar rabtársának, Rózsás Jánosnak emlékirataiban. A gulag ugyan

büntető, kényszermunkatábor volt, de a hadifogság sem sokban különbözött tőle a sztálini Szovjetunióban. A líra — a költészet — azonban sokkal közelebb, szinte testközelbe hozza a légerek mindennapos nyomorúságát, s Tímár Máté versei az egész európai lírában páratlan hitelességgel, ugyanakkor példátlan emberséggel szólnak e pokoljárásról. Számunkra — magyarok és endrődiek (gyomaendrődiek) számára — pedig különösen fontosak ezek a versek, mivel sok ezer honfitársunk osztozott az endrődi költő keserű sorsában:

Irány a pokol felé

„Virágzik a vadkörtefa,
nem mibennünk van a hiba,
mégis visznek ezerszámra
pokolra. Szibériába!

Fodrot rajzol a Don vize,
sorsunk fodrozza messzire,
könnyünk pereg a Hazánkért,
kis falunkért, jó anyánkért...”

A dátumozás is fontos „1945. június; vagonban, kifelé.”

A másik, szintén vagonban született, „fejben” írt verse – **Megyünk, Isten tudja, hová** - még sokkal megrázóbb:

„Láz-éhes, szakállas sereg/ Ül a marhavagon alján,/ halott a pár-
nánk, nekidülünk,/ plusz-kenyeret ér a halála,/ Otthon! Család! Haza
sorsa!/ Gyötörhet: ki senkise mondja...”

A **Sírásó-ének** már a borzalmak hétköznapjaiban született:

„Zöldkáposzta híg levét szürcsölöm, / kanál sem kell hozzá: ritka;/
nyegen holtat hantoltam el érte,/ s ha bevágtam, megint mehetek
vissza./ Akit a golyó elkerült,/ Elérte a sztálini eszme,/ Jóska-ikon a
színpad fölött:/ Öt-embertyre s szépre festve./ Ezt mosolyogja SZI-
BERIA!”

Mégis, a költő az embertelenségben is végig megmaradt embernek, Isten-szerető és ember-szerető magyarnak – pedig az árulás itt is szedie a gyöngye lelküeket. Minden embert, a fogoly németet, kárpátaljai zsidót vagy a szarvasi izraelita földijét testvéreként szeretette és segítette.

Jeremiád Rozenberg Miklós, szarvasi földi, lágerszakácsnak ajánlott verséből: „Mint Jeremiás összes-rőt szakállát,/ úgy cibálom ian-
tom húrjait,/ nem az fáj, hogy a testem elcsigázott,/ zsidóz a ruszki, a
rongyom avitt:/ Érted sírok, elhurcolt családom,/ mondom a kaddish-t,
sok-sok millió,/ gázba-fulladt, Ruszkihonba hurcolt,/ spiclisorsra szánt
új bolygó zsidó!// Kiszvárd, Varsó, Auschwitz árva népe, / s erdélyi
falvak magyar zsidaja,/ Hetven-nyolcvan egy marhakupéban/ Sem
ennie, sem pedig innia... Hozzad mégis, Öröktőlvaló, / imám kél e
vörös Babilonból,/ mit ránk mértél, szeretetből tetted,/ s ha akarod, a
járom aló!/ felocsúdott új néped kutat/ végre fészket, jövőt, békességet,/ s
bosszúálló szemed nyíla sújtson,/ mint villám a kevély sziklabércet!”
(Az Uraltban, 1945 októberében)

Ez az Istenébe vetett hite, szülőhazája iránti olthatatlan szeretete — ez volt az, ami végül is annyi megpróbáltatás után hazahozta.

De a hadifogság poklából hazatérve sem várta az áhitott szabadság: a budapesti egyetem bölcsészkaráról „kulák” volta és bátor szókimondása miatt eltanácsolták, s az 56-os forradalom és szabadságharc után bebörtönözték. Kiváló írói képességei hozták meg számára a részleges szellemi felszabadulást: **Majoros Ádám krónikája** c. önéletrajzi regényével szinte berobbant a magyar irodalomba. E műve bibliája, enciklopédiája a honismeretnek, az endrődi szegénység nyomorúságban is megőrzött gazdag kultúrájának, mindenekelőtt az ízes endrődi népnyelv irodalmi rangra emelésével.

Költő életműve azonban az ismertetett okokból mindmáig fölfedezetlen. Pedig a hivatalos kiadásra váró **Lélekváltság** szintén valóságos eseménye lehetne irodalmunknak. Az Endrődiek Baráti Köre legutóbbi februári találkozásán javasolták, hogy az endrődi könyvtár vegye fel Tímár Máté nevét. Jó lenne megalakítani a Tímár Máté Irodalmi Szakosztályt is, s ennek egyik, ha nem legfőbb feladata a költő verseskötetének szabályszerű kiadása lehetne, illetve a nagyszerű író életművének gondozása és kultuszának ápolása. Kinek, minek lehetne ez feladata, ha nem szülővárosának, Endrődnek, hiszen a szülőváros, Endrőd egész lelke ott lüktet műveiben a legkiválóbb írói-költői művészettel megfogalmazva!

Dr. Szilágyi Ferenc

Ízes Ízek

Április

Savanyú káposztás párizsi

A savanyúkáposztát kimossuk és kevés vízzel előfőzzük. Tűzálló tálba rétegeljük szeletelt párizsival (lehet krinolin szeletekkel vagy lapjára vágott virslivel). Tejfölbe tojást, őrölt fehérborsot és sót keverünk és ezzel öntjük le. Forró sütőben megsütjük. Sós burgonyával tálaljuk.

Hájas kiflire éhes? Endródi hájas kifli, káposztáslepény... stb. sütését kelt tésztaból és egyéb, tájjellegű sütemények készítését vállalom. Telefonszám: 06-66/284-155; 06-20/770-87-80

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

↳ SZONDER ↳

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja. Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

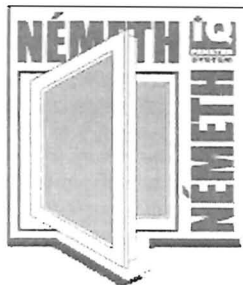
Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

SACRAMENTUM Temetkezés

Gyomaendrőd (Gyoma), Bajcsy-Zs. u. 117.

Fiókiroda: Endrőd, Endródi u. 9.

Állandó ügyelet: 06-30/696-71-17

Műanyag ajtók, ablakok, téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

Telexmax Távközléstechnika

Bronze csomag 2800 Ft/hó !!!

UPC Direct

Havi plusz 1250 Ft-ért 3 tévén nézhet
különböző műsort egyidejűleg

A részletes feltételekről érdeklődjön-üzletünkben

LCD vagy PLAZMA TV-je van? Minőségi tévézést szeretne?

Hello HD HBO HD
Havi 2500 Ft-ért
Részletekről érdeklődjön üzletünkben

Megkezdjük biztonságtechnikai termékek forgalmazását
Videomegfigyelők - Kamerák
Riasztók - Kaputechnika
Akkuk - Kellékek

Békéscsaba Gyóni Géza u. 6.
Tel: 66/442-755; 20/337-8010

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek:
Híába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

ÖZV. BICZÓ TAMÁSNE KOVÁCS JOLÁN, aki Endrődön született, Budapesten és Palóznakon élt, 83 éves korában rövid betegség után 2009. március 17-én szentségekkel megerősítve az Égi Hazába költözött. Farkasréti búcsúztatása után Palóznakon, férje mellé lett eltemetve, március 31-én. Gyászolják rokonai, és az Endrődiek Baráti Köre

BÓTOS ELEK, volt buszvezető, aki Endrői u. 5-7. alatt élt, március 9-én 73 évesen elhunyt. Gyászolják: leányai és a rokonok

ÖZV. GIRICZ LAJOSNE LEHÓCZKI MÁRIA, aki Endrődön élt, március 10-én 78

éves korában hosszú betegség után elhunyt. Gyászolják: a családja

GODA JÁNOSNE VARJÚ MATILDA, aki Hunyán a Kinizsi u. alatt élt, 90 éves korában elhunyt. Gyászolják: gyermekei, unokái, déd-unokái és a rokonság

HORNOK EDE, aki Hunyán, a Petőfi u. 28. alatt élt, 73 éves korában elhunyt. Gyászolja: felesége, unokái és a rokonok

ÖZV. KOLOH IMRÉNE KOLLÁRIK MARGIT, volt Endrői lakos, 83 éves korában súlyos betegség után elhunyt. Gyászolják: családja

ÖZV. NÉMETH ANDRÁSNE DINYA ESZTER, aki Endrődön élt, 89 éves korában rövid, súlyos betegség után elhunyt. Gyászolják: leánya, veje és a rokonság

PINTÉR VINCÉNE VÉHA IRMA, aki Endrődön élt, március 20-án hosszú súlyos betegség után 87 évesen elhunyt. Gyászolja: férje, fia, unokája és családja

RÁ CZ SZEBA SZTIÁN, március 20-án 1 napos korában elhunyt. Gyászolja a családja

TÍMÁR ANTAL, aki Hunyán a Kossuth u. 27. sz. alatt élt, 83 éves korában türelemmel viselt betegség után szentségekkel megerősítve az Örök Hazába költözött. Gyászolja: felesége, gyermekei, unokái és a rokonok

TÍMÁR JÁNOS, aki Hunyán, a József A. u. 24. alatt élt, 65 éves korában elhunyt. Gyászolja: felesége, gyermekei, unokái és a rokonok

TÍMÁR LÁSZLÓ, aki Endrődön, a Fő u. 19-ben lakott, március 9-én 79 évesen hosszú betegség után elhunyt. Gyászolják: családja

ÖZV. TÍMÁR LÁSZLÓNE GIRICZ KLÁRA, volt endrői lakos, rövid súlyos betegség után február 14-én 66 éves korában elhunyt. Szentendrén helyezték örök nyugalomra. Gyászolják: gyermekei, azok családjai és hoz-

zátartozói

Köszönetnyilvánítások

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik **PINTÉR VINCÉNE** temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, részvételükkel fájdalomukat enyhítették. A gyászoló család

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett édesanyánk **NÉMETH ANDRÁSNE DINYA ESZTER** temetésén részt vettek, fájdalomukat jelenlétükkel enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik **VARGA MÁTYÁSNE TÍMÁR ILONA** gyászszertartásán részt vettek s osztoztak fájdalomkban. A gyászoló család

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett férjem, édesapám, **TÍMÁR LÁSZLÓ** temetésén részt vettek, fájdalomukat jelenlétükkel enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrői Katolikus Központi Temezőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrői katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Kézpénzbefizetés az endrői plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

A hunyai templomkertben készült ez a kép 1955-ben egy májusi vasárnap, elsőáldozáskor

+Tímár Irénke (Torma Béláné)
Látkóczki Terézia (Tóth Péterné)
Fülöp Gizella (Véha Lászlóné)
Szabó Teréz (Tímár Mhálné)
Tímár Jolán (Pintér Bálintné)

IV. GYOMAENDRŐDI VILÁGTALÁLKOZÓ

„Othon csak egy helyén, egyetlen táján lehetünk a világnak.”

Timár Máté

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Áprilisi ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- kistasakos kerti magok, zöldségek, virágok
- dughagyma, bioburgonya
- virághagymák, rózsatövek, virágföldek
- tavaszi lemosó vegyszerek, rovarölők
- gombaölők, gyomirtók, virágtápok
- műtrágyák, patkánymérgek
- kézipermetezők, kéziszerszámok
- barkácsológépek, szegek, csavarok
- kandallók, kályhacsövek, talicskák
- festékárúk, ecetek, létrák
- műanyag kukák 110 l - 120 l, műanyag áruk
- munkavédelmi bakancsok, védőkesztyűk
- izzók, elemek, zseblámpák
- konyhai eszközök, fóliák, zsákok

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétféjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

Folyóirat

16109

Hármaszó Városi Könyvtár

VÁROSUNK**GYOMAENDRŐD****A keresztény nemzeti gondolat hírnöke**

Ára: 165 Ft

XVI. évfolyam 5. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2009. május

A tartalomból:

Rózsahelyi
Napok
programja
- 16. oldal

Egy csodás nap az állatok között - 7. oldal

Papp Zsigmond emlékezete - 9. és 20. oldal

DSIDA JENŐ (1907-1938): Édesanyám keze

A legáldottabb kéz a földön,
A te kezéd jó Anyám
Rettentő semmi mélyén álltam
Közélgő létem hajnalán;
A te két kezéd volt a mentőm
S a fényes földre helyezett.
Add ide, - csak egy pillanata, -
Hadd csókolom meg kezedet!

Ez a kéz áldja, szenteli meg
A napnak étkét, italát
Ez a kéz vállalt életére
Gyilkos robotban rabigát,
Ez tette értünk nappalokká
A nyugodalmi percekét.
Add ide, - csak egy pillanata, -
Hadd csókolom meg kezedet!

Hányszor ügyelt rám ágyam mellett,
Ha éjszótébe dőlt a föld.
Hányszor csordult a bánat könnye,
Amit szememről letörölt,
Hányszor ölelt a szent kebelre,
Mely csupa szeretet. -
Add ide, - csak egy pillanata, -
Hadd csókolom meg kezedet!

Ha megkondult az est harangja
Keresztvetésre tanított,
Felmutatott a csillagokra,
Ugy magyarázta: ki van ott;
Vasárnapként kora reggel
A kis templomba vezetett.
Add ide, - csak egy pillanata, -
Hadd csókolom meg kezedet!

Lábam alól, ha néha néha
El is tévedt az igaz út,
Ujjaid rögtön megmutatták:
Látod a vétek szörnyü rút! -
Ne hidd Anyám, ne hidd, hogy
Egykor feledni bírnám ezeket!
Add ide, - csak egy pillanata, -
Hadd csókolom meg kezedet!

Oh, hogy így drága két kezettel
Soká vezess még, adja ég;
Ha csókot merek adni rája
Tudjam, hogy lelkem tiszta még
Tudtam, hogy egy más, szebb hazában
A szent jövődő nem veszett! -
Add ide, - csak egy pillanata, -
Hadd csókolom meg kezedet!

Isten áldja meg az édesanyákat!

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

FELHÍVÁS

Emlékmű állításra készülnek Kocsorhegy, Nagylapos, Varjas öregdiákjai.

Szeretnénk hajdani tanyai iskoláinknak méltó emléket állítani. A volt nagylaposi iskola épületének közelében tervezzük egy emlékoszlop felállítását. Kérünk mindenkit, aki régen ezen külterületi iskolák valamelyikének tanulója volt, adományával segítse tervünk megvalósítását. A felajánlott összeget az

53200015-15252973 számlaszámra kérjük befizetni. Kérünk továbbá mindenkit, ha régi fényképei, tárgyi emlékei vannak, amit egy tervezett kiállítás anyagához fel tud ajánlani, juttassa el hozzánk (ezeket vissza fogjuk adni) személyesen vagy postai úton. Az ünnepélyes emlékműavatást előzetesen 2009. augusztus 1-jére tervezzük. Az esemény pontos időpontjáról, a részletes programról egy későbbi időpontban a helyi újságokból, a város internetes honlapjáról értesülhetnek az érdeklődők. Elérhetőségeink:

Gubucz Béláné Földvári Erzsébet 66/610-682
Lovászné Habzda Irén 66/284-949
Fülöpné Takács Ágnes agnes.takacs55@gmail.com
Szunyog Antalné

Személyesen: hétfőtől-csütörtökig 8.00-16.00 óráig
Levélben: 5502 Gyomaendrőd, Fő u. 5.sz.

Köszönettel: a szervező bizottság

Hunyai gyerekek a Cirkuszban

Április 22-én a Magyar Nemzeti Cirkusz békéscsabai előadásán több mint 25 gyerek vett részt a Karitás Csoport nyemrényre jóvoltából.

A két órás műsorban láthatóak voltak ázsiai elefántok, púpos tevék, nilusi krokodilok, aligátorok és indiai kobra.

Az igazgató külön felhívta a figyelmet a 80 kilós albinó kígyóra, amelyet három ember cipelt be. A csodálatos oroszán csordával először találkozhatott a közönség.

Porondra lépett Richter Flórián és csoportja 30 idomított lóval, akik különleges mutatványokkal szórakoztatták a nagyérdeműt. Láthattunk vágatózó lóról induló szaltókat, valamint több lóról induló ugrásokat.

A társulat idén 15 esztendő, s az évfordulót az artisták lélegzetelállító produkciókkal tették emlékezetessé. A kupola alatt félelmetes halálugrásokat is láthatott a közönség.

A résztvevő gyerekek nagyon jól érezték magukat, reméljük jövőre is részt veszünk ilyen szép számmal.

Köszönjük a szülőknek, akik megszervezték a gyerekek szállítását.

Hanyecz Vencelné

SAKÁCSOT, FELSZOLGÁLÓT, PULTOST FELVESZÜNK.

PAVILON FOGADÓ - Érdeklődni: 06- 30-9 439 576

FELHÍVÁS! Az Öregszülői Iskolák egykori tanulói és tanítóik szeretnénk 2009-ben a még meglévő iskolák falára EMLÉKTÁBLÁT helyezni, a hozzájuk tartozó keresztet kő talapzatra állíttatni, az I. Szőlőskert Iskola (Tímár Brische) helyére Emlékoszlopot állítani! Kérjük támogatásukat!

Tájékoztató: **Alt Jánosné** (Salamon Terézia) nyugdíjas pedagógus,

Gyomaendrőd, Toronyi u. 21. Tel.: 66/284-538

Tisztelettel:

Pésó Béláné (Fekécs Irma) nyugdíjas pedagógus
Gyomaendrőd, Polányi M. u. 23.

HŐSÖK NAPJA

MEGHÍVÓ

Május 31-én Pünkösdvásárnap Hősök napi megemlékezést tartunk.

10 órakor ünnepi mise az endrői templomban, mise után ünnepi megemlékezés a Hősök terén.

Mindenkit szeretettel várunk!

FELHÍVÁS

A Templomos Lovagrend 2009. július 27-től augusztus 1-ig cserkész jellegű TÁBOR-t szervez TAR községben, a Mátra hegység lábánál, melyre szeretettel várjuk az érdeklődő gyerekeket.

Részleteket a későbbi szülői értekezleten tudunk mondani.

A táborral kapcsolatban információ Barta Mónikától vagy a 70- 428 45 11-es telefonon Érsek Barnabásnétól kérhető.

Kedves Olvasók!

Megjelent Az elefánt és a repülő szőnyegek című verses mesekötet, mely Csemniczky Dávid 10 csodaszép illusztrációját tartalmazza, illetve 27 többnyire állatmesét, mely a barátság, szerelem, szeretet témáját járja körül és néhány elmarasztható emberi tulajdonságra hívja fel a figyelmet.

A kötet már kapható az Omart könyvesboltban Gyomán a Fő úton, ahol május 15-én könyvbemutató is lesz, ahol a Tüzmenedék együttes is fellép.

Szeretettel várjuk azokat a kedves érdeklődőket is, akik nem kaptak

meghívót.

Megjelenésére számítunk, és a program végén teával és aprósüteménnyel vendégljük meg!

Üdvözléssel: Fűrj Katalin

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizet szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Önök joga van tudni...

miről döntött a Képviselő-testület április hónapban

Egy, az elmúlt évben elfogadott megállapodás értelmében a Térségi Társulással együtt szervezett testületi ülések váltott helyszínén zajlanak a 2009. évtől. Így az idei év második közös döntéseinek Csárdaszállás adott otthont április 29-én 14 órától. A napirendi pontok között szerepelt:

- A Rózsasági Kálmán Kistérségi Általános Iskola, a Térségi Gondozási Központ valamint a Térségi Humánsegítő Szolgálat 2008. évi zárszámadása, a belső ellenőrzéseiről készült összefoglaló jelentés, az alapító okiratok felülvizsgálata.

A Képviselő-testület az intézményvezetők beszámolóit elfogadta, megállapította, hogy azok gazdálkodása stabil, kiegyensúlyozott keretek között történt. Az írásbeli jelentések kiterjedtek a vagyon alakulására, a befektetett eszközök állományára is.

Önkormányzati támogatásból a Gondozási Központ megvalósította a Mírhóhátú úton lévő egységeknél (szükség szerint) térburkolat, nyílászáró cserét, életét elkészítést. Lecserélte intézményi gépkocsit, illetve elektromos emelőt építtettek be a mozgáskorlátozottak könnyebb mozgása érdekében.

A bentlakók felajánlásából készült el a Rózsakert Idősek Otthonában az előtető a terasz fölé, illetve redőnyök kerültek az ablakokra is.

2009. április 30-án a Városháza Nagytermében 14 órakor kezdődött a testületi ülés, amelyet teljes terjedelmében a kábeltelevízióban megtekinthetnek az érdeklődők

- A szociális ellátásokról, a fizetendő térítési díjakról rendelet-módosítás, kiegészítés

A Térségi Gondozási Központ 2009 márciusától már óvodás korú gyermekek számára is szolgáltat vendég ebédet, ezért az intézmény vezetője kérte a Képviselő-testületet, hogy az új nyersanyagköltséggel egészítse ki meglévő rendeletét.

A testület a kockázatelemzés figyelembevételével megállapította, hogy a vendégétkeztetés biztosításával pluszszolgáltatást tud nyújtani az itt élő lakosok számára.

- Mezőöri járulék mértékéről és megfizetéséről szóló rendelet módosításának II. fordulójá

A Képviselő-testület márciusban már I. fordulón tárgyalta a mezőöri járulék megfizetésével és a mezőörök területéhez tartozó termőföldek őrzésével kapcsolatos feladatok arányos elosztását a külterületek közbiztonságának javítása érdekében.

E szerint:

- 6 működési körzetet alakított ki

- 1 működési körzethez 1 mezőör tartozik, aki napi rendszerességgel köteles ellenőrizni azt

- a mezőöri járulék kivetésének joga a Polgármestert illeti

- a mezőöri járulék mértéke: hektáronként 300 Ft, 2 hektár alatti terület esetén, területenként 600 Ft

- Az állattartás helyi szabályairól szóló rendeletmódosítás II. fordulója

A meglévő rendelet már nem felelt meg az elvárásoknak ezért került megvitatásra II. fordulón az állattartás helyi szabályozása. Az új szabály szerint az állattartó köteles gondoskodni az állatok kedvező életfeltételeinek biztosításáról, a létesítmények tisztaságáról, fertőtlenítéséről, rovarok, rágcsálók irtásáról

A település belterülete az alábbi állattartási övezetekre osztható:

a.) nagyváros (központi vegyes terület is)

b.) kisvárosi lakóterület

c.) kertvárosi lakóterület

d.) falusias lakóterület

Ezen kívül módosul a veszélyes és veszélyesnek minősített ebek tartásának rendelete, az elhullott állati tetemek osztályba sorolása, kezelése, valamint az állatok szállítás közbeni védelméről szóló irányelv is.

- 2009. évi alapokra beérkezett pályázatok elbírálása

A Képviselő-testület 2009. évre is kiírta a pályázati lehetőségeket a civilszervezetek támogatási alapra, ifjúsági alapra, sport alapra, idegenforgalmi és környezetvédelmi alapra.

Határidőig az egyes alapokra beérkezett pályázatok száma:

Pályázati alap	Pályázható összeg	Beérkezett pályázat / db./
Ifjúsági alap	1.300.e-Ft	17
Sport alap	17.000.e Ft Ebből kötött felhasználásra: 4.246 e Ft Sportegyesületek támogatása: 12.754. e Ft	17
Civil szervezetek	8.000. e Ft	47

Idegenforgalmi alap	Keret összeg: 2.970.000.-Ft <u>/a pályázók által igényelt összeg:7.200.570/</u> Céltartalék: 330.000.-Ft	10
Környezetvédelmi alap	4.742.038.-Ft <u>/igényelt támogatás:5.120.158/</u>	6

A nyertes pályázatok kiértesítését követően a szerződések megkötésére kerülnek az Önkormányzattal.

- Dél-alföldi ivóvízminőség-javító program

Az Európai Unióhoz való csatlakozással Magyarország vállalta, hogy az ivóvíz minősége megfelel az EK irányelvekben meghatározott feltételeknek. Az elvégzett vizsgálatok azonban kimutatták, hogy a szolgáltatott ivóvíz minősége sok helyen eltér az elvárt paraméterektől. A Dél-Alföldi régió 208 taggal konzorciumot hozott létre. Elkészítették a megvalósulási tanulmánytervet, amely szerint új beruházás nem készül, hanem növelnék a Maros hordalékkúpjára telepített kutak számát, illetve hálózati rekonstrukció szerepel még a projektben. A hatóság minden esetben előírja azt, hogy az érintett önkormányzatok kötelesek meghatalmazást adni az engedélyezési eljárás lefolytatására. Ezek az eljárások, fejlesztések egyre költségesebbek, illetve csökken a jó minőségű ivóvíz mennyisége is. Ez nagyobb odafigyelést követel, valamint változtatást a fogyasztási szokásokon is, takarékoskodást a kincssé váló ivóvízzel.

- Selyem utcai buszmegálló pár építése, helyi járatú buszmenetrend módosítása, valamint tájékoztatás az autóbusz próbajáratról - Nagylapos

A Selyem utcán a megnövekedett forgalom és az elkerülő út megépítése indokolta tette egy buszmegálló pár létesítését, illetve a helyi járatú buszmenetrend módosítását.

Május 1-től a közlekedési útvonal a következő lesz:

MÁV állomás - Bajcsy út - Fő út - Szabadság tér - Fő út - Kulich Gyula utca - Selyem utca - Ipartelepi utca - Fő út - Déryné (Blaha út) - Öregszőlő (Szarvas út) - Déryné - Fő út - Selyem utca - Ipartelepi utca - Fő út - Pásztor János út - MÁV állomás - Lévai utca - Bajcsi út - Szabadság tér - MÁV állomás

MÁV állomás - Bajcsy út - Szabadság tér - Fő út - Déryné - Nagylapos - Déryné - Fő út - MÁV állomás

A Képviselő-testület a belterület és Nagylapos közötti közlekedés biztosítására a Tanyagondnoki szolgálattal köt szerződést a város költségvetésének csökkentése érdekében.

- Belterületi utak kátyúzása, Népliget utca szélesítése

A közutakon közlekedők megtapasztalhatták, hogy talán a Dunántúl kivételével az ország egész területén egyre járhatatlanabbak lettek az utak.

Ez igaz a városunkban található szilárdburkolatú útjainkra is, ezért Gyomaendrőd Városfenntartó, Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Bizottsága betervezte a belterületi utak kátyúzását, illetve a Népliget utca szélesítését, a Kiss Lajos üdülőtelep útjavítását. Ezekre a feladatokra elkülönített forrásból 10 millió Ft-ot tud szánni a Képviselő-testület. Tavasszal 8 millió forintig, illetve az őszi felülvizsgálatokra tartalékol 2 millió forintot remélve, hogy belterületi útjainkon biztonságosabban tudunk majd közlekedni.

- Tájékoztató a gallyazási, fakivágási munkálatokról

Városunk belterületén február 15 - március 15 között az E.on Tiszántúli Áramszolgáltató Rt. végeztetett gallyazási, fakivágási munkálatokat. Ennek lényege, hogy megfelelő biztonsági övezet alakuljon ki a fák és a vezetékek között a balesetveszély elkerülése végett. Rendelet szabályozza mekkora védősávot kell tartani a lombkorona és a vezetékek között. Előzetes bejárással kijelölték azokat a területeket, ahol a munkálatok elvégzése szükségessé vált, melyről jegyzőkönyv készült. Ezek zömében a 60-as, 70-es években telepített sorfák voltak, (pl. nyírfa). Ezek a fa fajták nem felelnek meg visszametszés nélkül az előírásoknak, ezért néhány helyen fakivágást kellett alkalmazni. (A későbbiekben meggondolandó, hogy a vezetéket a földben vesszék-e, illetve alacsony gömbkoronájú fák kerüljenek majd kiültetésre. A harmadik megoldás, hogy vezetékek alá ne ültessenek fát.) Mivel több panasz is érkezett ezzel kapcsolatban, a Képviselő-testület tárgyalta az ügyet, de jelenleg csak azokban az esetekben tud eljárni, ahol bebizonyosodik, hogy a rendeletben leírtaktól eltérő védőövezet kialakítása áll fenn.

- Helyi környezetszépítő verseny meghirdetése 2009-ben

2009-ben a Város Képviselő-testülete ismét meghirdeti „A tisztább és ápoltabb Gyomaendrődért” c. környezetszépítő versenyt. A részt vevők díjazására a 2009. évi költségvetésből 400.000.-Ft áll rendelkezésre. melynek elosztásáról a verseny zsürije dönt.

- Magtárlaposi utcai beruházás közbeszerzési eljárása

A város Önkormányzata a DAOP pályázaton nyert támogatást a „Fogyatékkal élők nappali ellátása” érdekében a Magtárlaposi utca 3542/15 hrsz. alatti meglévő épület átalakítására.

A beruházás tervezett költsége: 52.716.566,-Ft

Elnyert támogatás mértéke: 47.444.909,-Ft

A beruházás építési munkára tervezett része: 42.096.300,-Ft

A beruházás a nyílt közbeszerzési eljárás lebonyolítása után kerül majd megvalósításra.

Lehóczkiné Timár Irén
képviseelő

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könnyű sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Biczó Tamásné Kovács Jolán 1926-2009

Született: 1926 szeptemberében Endrődön.

Szülei: Kovács Péter, Hunya Franciska gazdálkodók, később „kulákok”.

A családot ért II. világháború utáni meghurcoltatás, üldöztetés miatt nem végezhetett felsőbb iskolát, bár tehetsége meg volt hozzá. Fiatalon Budapestre ment, ahol műszaki rajzolóként tudott elhelyezkedni. Szorgalma, munkabírása, harmonikus

egyénisége hamar feledtette vezetőivel, adódó hátrányos helyzetét, és megbecsült munkaerőként tovább képezhette magát, technikai végzettséget szerzett. Tervező vállalatoknál (LAKÓTERV, BUVÁTI majd a KERTI) dolgozott.

Testvére, Lajos – akivel mindvégig támogatták, segítettek egymást – fiatal emberként részt vett az 1956-os forradalom és szabadságharc küzdelmeiben, és ezért emigrálni kényszerült, Ausztráliában élt, majd a rendszerváltás után tért haza.

Tervező irodai munkája mellett Biczó Tamás építész, művész férjét segítette, a máig is sokak által a legnívósabbnak tartott, magyarországi útikönyvek rajzainak, térképeinek elkészítésében. A PANORÁMA Kiadó által megjelentetett útikönyvek rajzait készítették együtt, Milánó, Firenze, Amszterdam és több más európai nagyváros utcáin igazodhatunk el az ő általuk készített, különleges, egyedi stílusban megrajzolt térképek alapján.

Mindemellett a Balatonon évtizedeken keresztül vitorlás hajójuk volt, majd később Paloznokon saját tervezésű és kivitelezésű házat építettek férjével, ahol kertészkedett, szőlőt termesztett, bort készített.

Férje 1996-ban bekövetkezett halála után – már nyugdíjasként – a közéletben is aktívan részt vett, segítette és támogatta az értéktelentő, nemzeti elkötelezettségű társadalmi szervezetek munkáját.

Szűkebb és tágabb rokonsága, barátai és

volt munkatársai szerették és tisztelték egyenes jelleméért, őszinte barátságáért.

Tagja volt az Endrődiek Baráti Körének. Az összejöveteleket szívesen látogatta, mindig érdekelte, mi történik otthon, szülőhelyén. Betegsége miatt a februári találkozóra már nem tudott elmenni.

Élete utolsó hónapjaiban betegeskedett. 2009. március 17-én költözött az Égi Hazába lelkét a betegek szentségével és szentáldozással megerősítve.

Március 26-án búcsúztatta Budapesten a Farkasréti Temezőben, majd a farkasréti Mindenszentek templomában tartott gyászmisét unokaöccse, Iványi László tb. kanonok, endrődi plébános, majd kívánsága szerint a Balaton melletti Paloznokon, férje mellé lett eltemetve. A temetési szertartást és gyászmisét itt is az endrődi plébános tartotta.

Nyugodjék békében!

Képek:

Felső: testvérével, Lajossal az egyik endrődi találkozón
balra lenn: férjével Tamással, az 1960-as években nagybátyja, Kovács Miklós ridegvárosi tanyáján
Jobbra lenn: A könyv térkép-vázlatait tervezte és rajzolta: Biczó Tamásné (A Ceausescu-érában a határátkelőknél tornyokban állt a könyv, mert sorra kobozták el az Erdélybe utazóktól a vámosok)

UTAZÁSOK ERDÉLYBEN

PANORAMA

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

ZÖLD DIÁKPARLAMENT

2009. március 28-án Vitáris Alexandra (8.a) és Deli Csenge (4.b) tanulók, Szurovecz Zoltánné és Csapóné Pap Zsuzsanna nevelők kíséretében a „ZÖLD DIÁKPARLAMENT” első ülésén vettek részt. Ennek a nagyszerű kezdeményezésnek az algyői Faluház adott otthont. Mindegyik iskolának egy plakátot és egy logótervet kellett vinni.

A program egy jelenettel kezdődött, amely az energiatakarékos-ságról szólt, az ezt követő előadások szintén ezt a témakört fejtették ki.

Ezután minden iskola beszámolt arról, hogy mit tesznek meg azért, hogy csökkentsék a túlzott energiahasználatot. Intézményünkben Deli Csenge számolhatott be mindezekről.

A gyomaendrődi küldöttség szünet után az algyői diáksparlament elnökével beszélgetett az energia túlzott fogyasztásáról, a megújuló energiaforrásokról és az energiaválságról. Érdekes gondolatok hangzottak el.

A „ZÖLD DIÁKPARLAMENT” zárásaként a résztvevők fát ültettek az algyői parkban.

Egészségnap a Kis Bálint Általános Iskola és Óvodában

A Drogprevenció utolsó állomása a Kis Bálint Általános Iskola és Óvodában a 2009. március 31-én megtartott Egészségnap volt.

Dr. Katona Piroska gyermekorvos a védőoltásokról tartott előadást az érdeklődő szülőknek és tanároknak, ezután kezdődött a délutáni program.

A gyerekek remekeltek a szendvicskészítésben, az inycsiklandozó falatok érdekessége, hogy mindegyiket többféle tavaszi zöld tette egészségessé.

Az osztályok forgószínpad-szerűen hat helyszínt jártak be. A tanulók érdeklődve hallgatták a helyes és szakszerű újraélesztést, amelyet ki is próbálhattak, figyelemmel kísérték és a gyakorlatban szintén alkalmazták a megfelelő sebkötözést. A fogápolásról, szájhygiénéről is tartottak rövid tájékoztatót. Környezetünk védelméről, ápolásáról is szó esett. Minden bizonnyal a legnépszerűbb helyszín a néptáncoktatás volt. A diákok örömmel tanultak meg néhány lépést a táncművészetéből.

A totó kitöltésében a 8. b, a 7. a, és a 6. b osztály bizonyult a legjobbnak.

A kellemes délután az eredményhirdetéssel ért véget, ahol a minden gyermek narancsot és müzliszeletet kapott.

NARANCS TURRI

GYOMAENDRŐD LEGJOBB HASZNÁLTRUHA ÜZLETE

TAVASZI ÁRÚ ÉRKEZETT !!!

*BUTIK: Krém és Extra minőségű árú
vállfázva darabonként árazva*

*Női-, férfi-, gyermekruhák, pólók, top-ok
Tavaszi- és rövidnadrágok, sportruházat
Táskák, cipők, plüss játékok napi feltöltéssel*

ÚJDONSÁG!!!

NAPSZEMÜVEGEK - BIZSUK FEHÉRNEMŰ - KÖRÖMLAKK

Endrőd Fő út - Mikes út sarok

Nyitva tartás:

Hétfőtől - Péntekig: 8.30-12.00-ig - 13.30-17.30-ig

Szombat: 8.30-12.00-ig

Katolikus oldal

MÁJUSI ÜNNEPEK

1. pének: Szent József, a munkás
 2. szombat: Szent Atanáz püspök és egyháztanító
 3. vasárnap: **Húsvét 4. vasárnapja**
 4. hétfő: Szent Flórián vértanú
 7. csütörtök: Boldog Gizella
 10. vasárnap: **Húsvét 5. vasárnapja**
 12. kedd: Szent Néreusz, Achilleusz és Pongrác vértanúk
 13. szerda: A fatimai boldogságos Szűz Mária
 16. szombat: Nepomuki Szent János áldozópap, vértanú
 17. vasárnap: **Húsvét 6. vasárnapja**
 18. hétfő: Szent I. János pápa vértanú
 20. szerda: Sienai Szent Bernardin áldozópap
 21. csütörtök: Magallán Szent Kristóf áldozópap, vértanú
 22. péntek: Szent Rita szerzetes
 23. szombat: Boldog Apor Vilmos püspök, vértanú
 24. vasárnap: **Urunk mennybemenetele**
 25. hétfő: Tiszteletreméltó Szent Béda áldozópap
 26. kedd: Néri Szent Fülöp áldozópap
 27. szerda: Canterbury Szent Ágoston püspök
 30. szombat: Szent István király ereklyéinek átvitele
 31. vasárnap: **Pünkösdvásárnap**

MÁJUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 19 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.
 Május 10-én vasárnap: 10, 19 óra
 Május 31-én Pünkösdvásárnap: 10, 19 óra
 Májusi litánia hétköznap 19 óra

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Május 3-án vasárnap 15 óra: Anyák napi mise
 Május 24-én vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.
 Kedden, csütörtökön, elsöpénteken és szombaton este 6-kor.
 A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.
 Május 10-én vasárnap 8 óra
 Május 31-én Pünkösdvásárnap 8 óra
 Májusi litánia hétköznap 17.30

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 19 órakor, hétfőn reggel 8-kor.
 Szombaton 19 órakor vasárnapi előesti mise.
 Májusi litánia misék előtt fél órával

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

BENEDEK PÁPA NÉGY ÉVE

Juliusz Janusz érsek, apostoli nuncius hálaadó szentmisét mutat be XVI. Benedek pápa megválasztásának negyedik évfordulója alkalmából április 24-én 17 órakor a Budavári Nagyboldogasszony- (Mátyás-) templomban.

XVI. Benedek pápát 2005. április 19-én választotta meg a konklavé Szent Péter apostol 264. utódául. Az eltelt négy évben a Szentatyá 175 általános kihallgatást tartott, 231 alkalommal mondta el nyilvánosan az Úrangyala-, illetve a Regina Coeli-imádságot és 8 alkalommal adott Urbi et orbi áldást. Világnapokra 39, jubileumi rendezvényekre és kiemelt eseményekre összesen 42 hivatalos üzenetet küldött. 153 levelet írt, valamint 178 alkalommal mondott szentbeszédet és 961 beszédet tartott.

Benedek pápa két enciklikát – Deus caritas est és Spe salvi –, valamint egy apostoli buzdítást írt Sacramentum caritatis címmel. Mindhárom mű megjelent magyar nyelven is.

A Szentatyá 15 apostoli levelet fogalmazott, amelyek többnyire boldoggáavatásokról rendelkeznek (közel 700 esetben), 18 szentet avatott, és újabb 5 személy kerül a szentek sorába április 26-án. Saját kezdeményezésű rendelkezést (motu proprio) 5 alkalommal adott ki.

Pápasága alatt eddig két konzisztóriumot tartott, amelyekben 38 új bíborost kreált.

Az elmúlt négy esztendőben a Szentatyá 12 külföldi apostoli látogatást tett. Járt Németországban (2 alkalommal), Lengyelországban, Spanyolországban, Törökországban, Braziliában, Ausztriában, az Amerikai Egyesült Államokban, Ausztráliában, Franciaországban, az afrikai kontinensen Kamerunban és Angolában, valamint idén májusban a Szentföldre utazik.

Olaszországban 2005 óta Bari, Manoppello, Verona, Vigevano, Padova, Assisi, Loreto, Velletri, Nápoly, Savona és Genova, Brindisi és Santa Maria di Leuca, Cagliari, Pompeji hívei köszönthették személyesen Benedek pápát, aki április 28-án felkeresi a földrengés sújtotta Abruzzo tartományt.

Diplomáciai látogatások alkalmával a pápa számos ország vezetőit fogadta – királyokat, államelnököket, minisztereket –, illetve szentszéki nagyköve-ekkel, püspöki konferenciák és egyházi intézmények küldöttségeivel, valamint közéleti személyiségekkel találkozott.

2008. május 4. és 10. között a magyar püspökök ad limina látogatást tett a Vatikánban, ahol kihallgatáson fogadta őket XVI. Benedek pápa.

Budapest, 2009. április 23.

Elsőáldozás Hunyán: május 17-én 10 órakor
 Elsőáldozás Endrődön: május 24-én 8 órakor

Benne vagy?

Az ország lakosainak közel 60%-a katolikusnak vallja magát. Tavaly ötvenezerral nőtt azok száma, akik a Magyar Katolikus Egyház javára rendelkeztek adójuk 1%-áról.

Köszönjük, ha Ön is így tett!

Kérjük, most is támogassa a katolikus egyház társadalmi szolgáltatásait adójának egyházi 1%-ával!

**Technikai szám:
0011**

Magyar Katolikus Egyház
www.katolikus.hu

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Városi Vers- és prózamondó verseny eredményei

1. osztály

I. helyezett	Gubucz Szilvia
II. helyezett	Giricz Bettina
III. helyezett	Csernyeczki Liliána
IV. helyezett	Zsilinszky Erika
V. helyezett	Parragh Gergő
Eredményesen szerepelt:	Csahóczki Péter Kovács Dominik Aranyos Viktória

2. osztály

II. helyezett	Neibort Tibor
VII. helyezett	Orgona Nikolett

3. osztály

IV. helyezett	Trabach Veronika
V. helyezett	Hornok Roland

4. osztály

II. helyezett	Kővári Lili
	Oláh Evelin
III. helyezett	Dajkó Livia
	Molnár Mónika
IV. helyezett	Timár Lilla
Eredményesen szerepelt:	Wolf Péter Hajdú Tímea Timár Ádám

5. osztály

II. helyezett	Ronyecz Nikolett
VI. helyezett	Farkasinszki Tünde
Eredményesen szerepelt:	Német Vanessza Szilágyi Melinda Papp Virág Iványi Dóra Madarász Edit Soczó Beatrix

6. osztály

Eredményesen szerepelt:	Hanyecz Barbara Molnár Vivien Kovács Boglárka Kiszely Dominika
-------------------------	---

7. osztály

I. helyezett	Bela Gréta
II. helyezett	Tari Zsolt (különdíjas)
	Nagy Anna
IV. helyezett	Vajda Vanda
V. helyezett	Czinczár Nikolett

8. osztály

VI. helyezett	Kondorosi Vivien
---------------	------------------

Bendegúz Nyelvész Verseny megyei döntőbe került tanulók

1.o. Csernyeczki Liliána	Ronyecz Nikolett
Giricz Bettina	Szilágyi Melinda
2.o. Bene Boglárka	7.o. Nagy Anna
Kiss Vivien	
Kurilla Virág	8.o. Giricz Petrik
	Kurilla Zsolt
5. a Farkasinszki Tünde	

EGY CSODÁS DÉLELŐTT ÁLLATOK KÖZÖTT

2009. április 7-én mi, iskolánk 5.a és 5.b osztályos tanulói kilátogattunk az Iványi családhoz. Iványi Miklós bácsi növénytermesztéssel és állattenyésztéssel foglalkozik. Természetismeretből a háziállatokról tanultunk és itt mindent megláthattunk a gyakorlatban is. Elmesélt sok fontos tudnivalót a haszonállatokról, azok tartásáról, a velük való munkáról. Láthattuk, hogy az állatok hogyan vannak tartva, mit esznek, hogyan kell őket gondozni. Volt ott számos anyakoca, kismalac, hizó, anyajuh, bárány, növendék marha, kisborjú, bika és számtalan sok szárnyas. Megmutatta, hogyan fejik a teheneket, és megköstölhették a friss tehéntejet. Megfoghattuk az állatok kicsinyeit, még kisborjút is vezetettünk kötélen. Piroska néni, Miklós bácsi felesége pogácsával és üdítővel kínált minket.

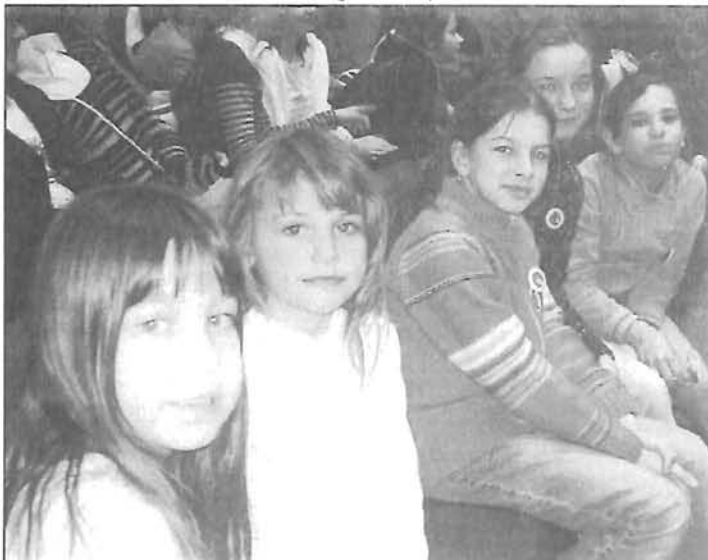
Ez a délelőtti feledhetetlen élményt nyújtott számunkra. Köszönjük tanárainknak, valamint elsősorban Miklós bácsinak és Piroska néninek, hogy lehetővé tették számunkra ezt az örömteli, érdekes napot.

Német Vanessza, Papp Virág
5. a osztályos tanulók

Radnóti 100 éve címmel hirdette meg a Magyar Televízió azt a versklipp versenyt, melyre iskolánk, a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda is elküldte kisfilmjét. 2009. május 9-én lesz a Gálaműsor, amelyen a legjobb produkciókat láthatják a nézők. A feltöltött videót a <http://www.mtv.hu/videotar/?id=42708#> hivatkozáson tekinthetik meg az érdeklődők, valamint iskolánk honlapjáról is elérhető. www.szentgellert.hu

Bendegúz verseny

Szentelek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

SZENT PONGRÁC

Ünnep: május 12.

+304. (?)

Pongrác története egy fiú hősiességének himnusza. A 6. században keletkezett szenvedéstörténete szerint szüleit korán elvesztette, s a tizennégy éves fiú nagybátyjával, Dénessel frígiai hazájából Rómába költözött. Épp abban az utcában, ahol megszálltak, lakott Kornél pápa és vele számos keresztény, akik hamarosan megszerették az élénk fiút, és főpásztoruk elé vezették. Kornél pápa fölismerete a fiú tisztaleikületét, és megkeresztelte.

Dénes, az öreg barát meghalt, Pongrác azonban ekkor már tudta, hogy nem maradt árván. Részt vett a közösség imáin és ál-

dozati ünnepein, amíg egy napon katonák el nem fogták, s a császár elé nem vezették. A császár megsimogatta arcát, és barátságos szóval kérte, hagyjon föl „babonáságával”. Pongrác félelem nélkül a szemé közé nézett, és ezt mondta: „Éveim szerint ugyan gyermek vagyok, mégis az enyém az én Uramnak, Jézus Krisztusnak az igazsága és ereje. Ezért a te intelmed nekem anyyi, mintha az a festett kép beszélne ott a falon. Az istenek, akiknek imádását nekem parancsolod, csalók voltak. Nővéreiket meggyalázták és szüleiket sem kímélték. Ha ma egy hivatalnokod ilyen tetteket követne el, azon nyomban megöletnéd. És te nem röstelled, hogy ilyen isteneket imádsz?” -- Diocletianus elnémult. Intett az őrségnek. A katonák elvitték a fiút, és lefejezték a Via Aurelián.

Pongrác sorsa minden korban élénk részvétre indította a hívőket. Tiszteletére az 5. századtól van bizonyíték. Symmachus pápa (498--514) bazilikát emeltetett a Via Aurelián lévő sírja fölé. Rómában fehérvasárnap az újonnan megkeresztelték ünnepi körmenetben a bazilikájához vonultak, ott levették keresztelési ruhájukat és megújították hitvallásukat. Hitüket az ártatlan gyermek oltalma alá helyezték szeretetük és bizalmuk jeleként. E bizalom eskük megerősítéseként is szolgált bírói tárgyalásokon: a peres felek Pongrác sírjánál esküdtek meg arra, hogy igaz a vallomásuk. A késő középkor óta Pongrácot a tizennégy segítőszent közé sorolják.

Fagyosnapok néven tartja számon Pongrác, Szervác, Bonifác (máj. 12, 13, 14) alakját és napjait a közép-európai, tehát a hazai néphagyomány is. Pongrác egyébként őkeresztény vértanú (†304), Szervác püspök (†384), Bonif

ác (†303) szintén mártír volt.

Évszázados paraszti tapasztalat szerint ebben az időszakban a melegedő időjárás hirtelen hűvösre fordul, sőt sokszor fagyot is hoz, amely a sarjadó rügyeket, vetéseket tönkretelheti.

Zagyvarékaszon úgy vélték, ha fagyosszentekkor nincs felhő, akkor sok bor lesz. A Drávaszögben, Vörösmarton erről regula szól:

Sok bort hoz a három ác,
Szervác, Pongrác, Bonifác,
Ha felhőt egyiken se látsz!

Berettyóújfalusi rigmus szerint: „Szervác, Pongrác, Bonifác megharagszik, fagyot ráz”.

Ady Endre: Fagyosszentek
(részlet)

Be kén' jól rendezni Vácot,
Odazárni Bonifácot,
Szerváciust és Pongrácot...
Mert az már szörnyű és galád,
Hogy mit művel e szép család...
Meggzégényit májust, tavaszt,
Fület és lábat megfagyaszt...

Szegedi Tankerület.

VÁROSI KÖZNEVELÉSI ÉS TANÁRSZAKMAI KÖZHASZNÚVÁLLALKODÁS

AZ
ENDRÓDI SZENT-IRE
RÓMAI KATOLIKUS KOEDUKÁCIÓS
POLGÁRI FIÚ-ÉS LEÁNYISKOLA

ÉVKÖNYVE

AZ 1942-43. TANÉVRŐL

AZ ISOLA FEHÉLVÁSÁRRAI SZÜL. EG.É.

ELMÉLTETVE
DR. CSÖRNYI BÉLA
KÖZLÉSÉVEL

ENDRÓDI FIÚ-
KÖZNEVELÉSI ÉS TANÁRSZAKMAI KÖZHASZNÚVÁLLALKODÁS

Kedves Olvasók! Keresném ilyen „Évkönyv” másolt példányát, a következő évfolyamokat: 1941-42 és 1942-43 iskolai évekről, 1-1 példány. Nem hivatalos másolatra gondolok.

Köszönettel:

id. Szabó Béla

5555 Hunya,
Óvoda u. 3.

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRÓD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

**Hitelletőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

PAPP ZSIGMOND EMLÉKEZETE

(emlékséta a gyomai református templomban és a régi temetőben)

Mostanában egyre kevesebbet hallunk Papp Zsigmondról és azokról a 20. sz. első felében szülőhelyünkön élt földijeinkről, akik példa értékű életükkel megalapozták mostani világunkat. Olyan parasztgazdák éltek itt, akik ügyesen, nagy hozzáértéssel és nagy szorgalommal, korszerűen gazdálkodtak, ugyanakkor a közösségért is dolgoztak, a közösség javát mindig készek voltak szolgálni. Megépítették azokat a szép parasztpolgár lakóházakat, középületeket, közösségi színtereket, amelyeket maig használunk. Ugyanakkor fogékonyak voltak a művészetek irányában is: képeket festettek, színdarabokat írtak, azokat elő is adták. Az ő munkásságukra és az akkor élt kiváló iparosemberekre hivatkozva kijelenthetjük, hogy a 20. sz. első felében Gyomán már kialakult egy olyan parasztpolgári réteg, amelyből – ha nem szól bele a történelem – természetes módon kinőtt volna a napjainkban annyira hiányzó: demokratikus életet igénylő, kultúrát és emberi értékeket védő, ápoló polgárság.

Papp Zsigmond (Gyoma, 1888-1961) gazdálkodó, festőművész, kőszobrász, fafaragó, feltaláló volt. Gyoma és Endrőd városá egyesülésének 20. évfordulóján fölvetődött, hogy a képzőművész östehetségről, Papp Zsigmondról is meg kellene emlékezni, hagyatékának: olajfestménye, szobrok, iparművészeti értékű bútorok bemutatásával, annál is inkább mivel ezeknek, az értékeknek őrzője, és gondviselője, leánya Futó Zoltánné Papp Ilonka, valamint unokája Futó Ilonka – már hónapok óta fenyegetően súlyos egészségi állapotban van. Sajnos, éppen az említett betegségek miatt is egy nagyobb bemutatóra nem kerülhetett sor, viszont a művész munkásságába – képébe, szobraiba, és egyéb alkotásaiba – bepillanthattak az érdeklődők a gyomai református templomba tartott kisebb megemlékezésen, valamint a Kató József utcai régi Református Temetőben ahol Papp Zsigmond nyugszik a maga tervezte családi sírboltba, s ahol több szép márvány sírszobra található.

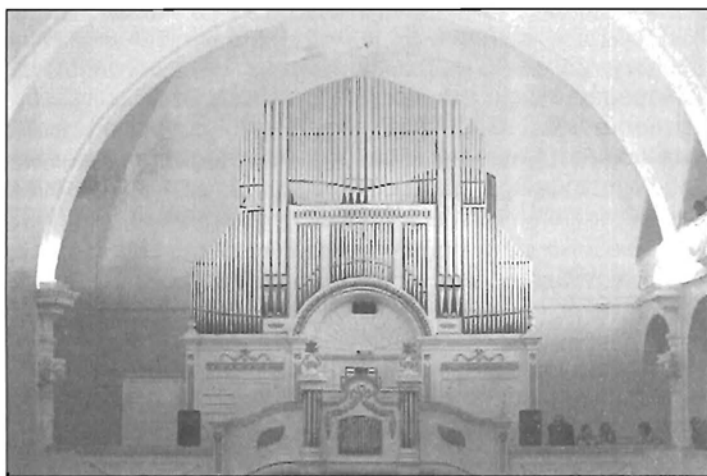
A Református Templom már csak azért is alkalmas helyül kínálkozott a megemlékezésre, mivel Papp Zsigmond az egyházközség presbitere volt és tevékenyen részt vett a templom 1935 és 1938 közötti felújításának munkáiban: mint tervező, és mint kivitelező egyaránt. A domborműves, faragott tölgyfa ajtókat kívülről is megcsodálhatják az arra járók: ezek is Papp Zsigmond művészetét, keze munkáját dicsérik. Belül azonban szinte mindenütt megcsodálhatjuk keze nyomát, amint erről Sipos Tas Töhötöm esperes lelkész, a „tárlatvezetés”-en részletesen tájékoztattott. Az úrasztal és faragványai, a szószék az ő tervei, sőt kivitelezése nyomán készült a felújításkor; legnagyobb műve azonban az új, nagyméretű orgona látványtervének elkészítése volt maig a templom egyik legfőbb büszkesége. A templomban, a kis alkalmi ünnepségen láthattuk Papp Zsigmond mellszobrát és olajfestményét a felújítás előtti, régi templombelsőből, amikor a boltozat még csillogokkal teleszórt kék égboltot mutatott, és az orgona is az akkori két kórus közé volt beszerítve. (Ez a kép különben a templom mögötti református imateremben látható erre az alkalomra hozták át ide.)

Az orgona történetét, amely az egyházi műemléknek számító gyomai református

templom fő díszé, az emlékezésen résztvevő Bay Zoltán, aranydiplomás gépészmérnök, az akkori gyomai református lelkész, Bay József fia ismertette. Ő maga is képzőművésznek készült diák korában, s Papp Zsigmondtól kapott biztatást és szakmai tanácsokat; végül pedig atyai barátja a maga festőszerszámaival is fiatal tanítványának ajándékozta, aki immár maga is túl van a nyolcvanadik évén és kedvtelésből maig is festeget, elbeszélése szerint. Már csaknem készen volt a belső felújítás, csupán a régivel jóval nagyobb méretű orgona terve hiányzott. A Műemléki Bizottság három tervezőművésze is belevágott a feladatba, de a Bizottság egyik tervet sem fogadta el. Már-már emiatt elakadt a felújítás, mikor Bay József odafordult kedves presbiterehez: „Na, ez az a feladat, amelyre régóta vártál, és amely terád várt eddig!” - azzal kedélyesen átölelte és közölte, hogy délig (reggel 9 óra lehetett akkor) bezárja a templomajtót, s biztos benne, hogy addig meg is születik a várva várt terv. Papp Zsigmond nem neheztelt, meg „a szobafogságért”, sőt örült a nagyszerű megbízatásnak. Egy csomagolópapírt terített ki az úrasztalra és egy ceruzával meg egy vonalzóval neki kezdett a munkának. Rajzolt, mérícikélt, tűnődött, és amikor a toronyban odafenn megkondult a déli harang, s megcsikordult a kulcs a zárbán: készen volt az orgona terve!

A lelkész nem volt annyira meglepve (mert ismerte presbitere tehetségét), mint a Műemléki Bizottság elnöke, aki nem akart hinni a szemének és a fülének, hogy a nagyszerű látványtervet (amely rögtön megnyerte tetszését) egy négy polgárit végzett gazdálkodó parasztember készítette. Csodálattal gratulált neki, átölelte és természetesen ezt a tervet valószínűsítették meg, amely ma is büszkesége a templomnak, s ezen játszanak Bachot, Beethovén hazai és külföldi a nagy messze híres földön lévő művészek. A templom bejáratánál kis márványtábla örökíti meg Papp Zsigmond művészeti érdemeit a templom felújításában.

A templomtól külön busz vitte a látogatókat a régi református temetőbe. Ott van a művész is eltemetve, s egy hosszabb temetői út, amelyet az ő fehér márvány sírszobrai díszítenek „nem hivatalosan” máris a „Papp Zsigmond sétány” nevet viseli. Itt is Sipos Tas Töhötöm esperes lelkész tartott ismertetőt. A szobordíszeket a családi sírboltra maga Papp

Zsigmond készítette: a balról álló cserkészruhás fiú, korán elhunyt gyermekét ábrázolja, jobbról pedig leánya, Ilonka alakja látható virágcsokorral kezében.

Fájdalmas, hogy a most már hajlott korába lépett nagy beteg Ilonka nem vehetett részt a megemlékezéseken, sőt egy hét múlva azért nyílt meg a családi sírbolt, hogy ő is oda kerüljön szülei és öccse hamvai mellé.

Fölmerült az a terv is, hogy az egész – használaton kívüli – régi temetőt alakítsák emlékkertté: a Papp Zsigmond nevével viselő emlékkertté, a bejáratához pedig kerüljön egyik nevezetes (az idők viharában eltűnt) domborművének „A magvető és a nagy Arató” másolata. S ez talán nem is nagyon merész terv, hiszen a városá nyilvánítás 20. évfordulóján tartott ünnepi önkormányzati ülésen Várfi András polgármester is hangsúlyozottan szólt Papp Zsigmond hagyatékának fokozott védelméről és megőrzéséről, mint a város egyik feladatáról.

Papp Zsigmond leánya – Ilonka néni – aki több szép márványangyal sírszobor modellja volt fiatalon, valamint unokája: Futó Ilona – nehéz élethelyzetükön felülemelkedve – hozzájárultak ahhoz, hogy a festményekből és a szobrokból néhányat megmutathassunk a városunkból elszármazott földijeinknek és a most is itt élő gyomaiaknak, endrődieknek. Köszönet illeti érte őket!

Sz. F.

További képek a 20. oldalon

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Kedves Olvasó!

Endrőd újraszületésének pontos dátumáról megoszlanak a vélemények. A legújabb kori történetírás 1730 körül határozza meg a község újratelepülésének idejét. A megyei történetírás Karácsony János monográfiája alapján írta meg Endrőd község történetét. A mélyreható vizsgálat és annak szintéziseként megjelenő Endrőd monográfiája még várat magára. A levéltári források újrafaggatására sajnos mostanában senki nem vállalkozik. Az 1818-as endrődi protocollumban a falu újratelepítésének dátumát 1718-ban határozták meg, mivel 1818. május 4-én ünnepelték a település száz éves évfordulóját. A korabeli dokumentum, melyet Salacz József notárius jegyzett a leghitelesebb bizonyítéka eddig az újratelepült falu megalakulásának. Az ünnepségről a Historia Domus szűkszavúan ír és megkérdőjelezi az 1818-as dátum hitelenségét. Mégis azt mondhatjuk, hogy a falu újraszervezése valószínűleg több évig tartó folyamat volt, ezért a település újraszerveződését több rétegből vizsgálhatjuk. Az első telepések valószínűleg már az 1700-as évek elején megjelentek, de a hivatalos bejegyzése a falunak csak később történhetett meg. A Historia Domus írója ellentmondásnak érzi az 1818-as dátumot, mint ahogy meg is jegyzi a szövegben. Mivel az egyházi történetet csak később írták a meglévő dokumentumok alapján elvetették a korábbi dátumot.

Ha Endrőd 1818. május 17-én ünnepelte fennállásának 100. évfordulóját, akkor most falunk 291 éves. A továbbiakban idézzük a Historia Domus bejegyzését:

„1818. Harcsarik szemináriumi tanár, Zsitnyánszki kárásztelki plébános lesz. Jönnek: Visnyei István és Lengyel Antal. A lemondott Skultéty helyett Endre Imre lett kántor, leánytanítósnak nélkül. Leánytanítónak maradt az eddigi kántorsegéd, Alt Sándor.

Május 17-én, Szentháromság vasárnapján ünnepelte a község fennállása 100. évfordulóját, mely Szakálos András 116, Alekszi Márton 97, Pelyva András és más

öreges emlékezete után állapított meg. De persze hibásan, mint a 4. lapon látható kétségtelen történeti adatok tanúsítják. A hálaadó Istentiszteletet tartotta Kovács Miklós, váradi kanonok és gáborjáni c. apát, a szónoklatot Fekete Ferenc, törökszentmiklósi tb. kanonok-plébános. Ezt követte a plébánián és a községházánál több mint 100 személy megvendégeltetése. Jelen voltak: Vidovich György kir. tanács l. alispán, b. Rudnyánszky Sándor v. notárius, Stummer János fő, Szombathelyi József vice-, Bogyó József tiszt. viceszolgabírák, Thorma Ferenc táblabíró, Lengyel Márton vfiscalis, Lehóczki Lajos esküdt, Csepcsányi Tamás uradalmi plenisotentiarius, Vámosi István szarvasi, Salacz Antal békési uraságtiszt, Thímár István gyomai ingénieur, Grócz Gábor szarvasi ispán, a szarvasi, öcsödi, szentandrás, túri, gyomai, berényi, békési és csabai helységek deputátusai, főtisztelendő Varjú Victorinus úr, „a cs. K. Hadi seregek főpapja, mint hazafi, kedves szülőföldjének a jeles napját Budáról való lejövetével, „drága jelenlétével nagyította”, valamint a számos főtisztelendő papság.

Endrőd ekkor állott 654 házból, lakott 4.873 lélek, akik közül 110 görög hitű. Uraság: Gróf Stockhammer Ferencné, akinek kegyes szárnyai alatt minden úri és királyi beneficiumokat a helység árendába bírt.”

Forrás: Szent Imre Plébánia- Historia Domus 34. oldal

Fájdalmas Mária a gyomavégi temetőből

**Zöldfelületek, kertek
gépi kaszálása,
fák gallyazása,
gally aprítása**

a Zöldpark Kft.-től
(akár éves szerződéssel.)
Tel: 20/278-8176

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Édesapám, Dr. Cs. Szabó Albert visszaemlékezései az 1918-1919. évi eseményekre II.

„Emlékszem, hogy ez a hadbíró azon méltatlankodott, miért háborgatják őt ilyen-olyan ügyekkel, ide jönnek jelenteni, hogy egy katonát tetten értek rabláson – statárium volt érvényben! – hát akkor miért nem lötték agyon ott a helyszínen? A zászlóaljban zendülés készült. Egy esetben a tisztek tudomást szereztek róla, a következő reggelen valamilyen címen a Hősök útja-Kosuth Lajos út sarkán álló nagy uradalmi portára /a hajdani uradalmi tiszt lak, volt HANGYA Bolt, ma is élelmiszer üzlet van ott/ – itt volt a zászlóalj-parancsnokság – gyülekeztették a zászlóaljat. A parancsnok szölt a katonákhoz s minden panaszért, bajért a katonatanács tagjait hibáztatta. A katonák belekiabáltak a beszédbe, akkor a parancsnok az oszlopnak hátat fordított, majd a szakaszparancsnokokat magához rendelte, közben a kapukat észrevétlenül bezárták, a vonal balszárnyán gyülekeztek a megbeszélésre. Ebben a pillanatban a várfalszerűen vastagfalú épület mellvédes /oszlopos-tornác/ folyosóján a tisztek két géppuskát dobtak fel a zászlóalj oszloppal szemben, tüzelésre készen. Ezután percekben belül lefegyverezték a legénységet, s tiszt őrség kíséretében a mostani kultúrházba /a hajdani ipartestületi színház/ meneteltették őket. Ott voltak bezárva mindaddig, míg meg nem fogadták az engedelmisséget. A lakosság unta, sőt lassan meg is utálta a katonaságot, mert valami idétlen propaganda hatására az akkor még alapjában valóságos és erkölcsiben intakt lakosságot mindenféle trágár nótákkal zaklatták. Olyanokkal, ami még a nagyon élénk, „csúszós fenekű” kiéhezett menyecskének sem tetszett. Ilyeneket, mint: „Nyomd meg a gombot, kapsz egy libacombot, ... nyomd meg a kereket, kapsz egy zabigyereket, vagy kis Juliska egy nagyot lökött, a fara nyöszörgött...” stb. Újmódi volt ez akkor mind, s sajnos a fiataloknak az újmódi, már akkor is a mocsok tetszett a legjobban.

A mi kis családunkban a külső események jelentősége elhalványodott a belső bajok mellett. Közben a román királyi megszálló csapatok berendezkedtek Gyomán is. A front Gyomától kb. 60 km-re a Tiszánál alakult ki a Budapest-Arad vasútvonal irányában. Az átvonuló csapatok egymást váltották a beszállásalással. Amellett

egy zászlóaljnyi román katona állandóan itt tartózkodott mint helyőrség. PAPP Dániel – most már mint Daniel Pop generalmajor – volt osztrák-magyar császári és királyi tábornok dandárparancsnok dirigálta Gyomát, mint helyőrség- és frontparancsnok. Jól emlékszem egy ulánusezred beszállásolásra. Mogorva szótlan emberek voltak, valahonnan Oláhország mélyéről /Munténia, Olténia vagy Moldva/. Beálltak az udvarba, pedig ott már bent volt egy századiroda és személyzete beszállásolva, no meg egy raktár. Félretepettek mindenkit, kötelek húztak az udvaron keresztbe, ehhez kötötték lovaikat. Nagymama nagy bánatára egyből felfedezték a szénapadlason a tartalék szénát, pillanatok alatt lehányták onnan az udvarra a lovak elébe. A századírnok lecsendesítette nagymamát; „ne kezdjen ki velük, ezek nem állnak szóba senkivel, mert nem ismernek magukon kívül senkit, ez a királyi gárdalovasság.” Csudálkoztam én ezen akkor, mint gyerek, no hiszen ha ezek gárdalovasság /az ugye válogatott legénység, stb./, akkor milyen lehet a „nemzeti lovasság”? Hiszen a legjobban lerongyolódott harctéri magyar huszárság is különbül nézett ki ezektől, emberekre, lovakra való tekintetben is. Később nagy elégtétellel hallottuk, hogy ezt a „gárdalovasságot” a „vörösök” alaposan megritkították Szolnok alatt. Szolnok felől az ágyúzás nappal nem annyira, de éjjel idehallatszott. A lakosság többsége a román bevonuláskor közömbös maradt. Ám a gyűlölet már az első napon fellángolt, amikor híre ment, hogy egy szerencsétlen öreg magyar az úton vonuló katonának mutogatta a földről felszedett kézigránátot – mert át akarta adni nekik – egy marha katona menten lelötte. Gyomán román nótától volt hangos az utca. A kávéházban – Holler – a tiszturak telepedtek meg. Az itthon tengődő „aranyifjak” hamarosan felvették velük a kapcsolatot. Alapjában nem volt ez nehéz azokkal a tisztekkel, akik nem sokkal ezelőtt még a közös hadseregben szolgáltak. A regáti - ökirályságiak – kipucolt, kifestett babák voltak, s mélységesen megvetettek itt mindent és mindenkit. A közkatonák nagyobb része is regáti volt, de volt közöttük több erdélyi román is, s bizony elrománosodott magyar is. Így aztán nagyon jól tudtak magyarul. Mi gyerekek

állandóan köztük forgolódtunk. Valami mindig hiányzott a román katonának. A ház előtt játszottunk mikor az egyik őrmester odajött s azt mondja nekem; hozzá nagyanyádtól egy skatulya gyufát. Mondom én; hozok, ha nekem adja a raktárból a flóbert puskát /madársőrétes kispuska/ – amit nyilván valamelyik úri házból zabráltak el –, de hallani sem akart róla. De aztán csak addig egyezkedtünk, hogy megtörtént a „cse-re”. Emellett már volt egy – nagymama nem tudott erről – Körözsből kisedett karabélyom is. Egy alattomos sunyi gyerek ezt meglátta és azzal zsarolt, hogyha nem adom neki a flóbertet, beköp az oláhoknak. Fogtam magam és sötétedéskor mindkét puskát a hónom alá vágva a Körözsaljban megközelítve a községhezát, ott a nagykapu mögé leraktam. Nagykabát alatt vittem a „kincseket”, hogy el ne felejtsem. Nem volt ez veszélytelen, mert sötétedéskor este 8-ra mindenkinek otthon kellett lenni, kijárási tilalom volt. A főútvonalat fényszórókkal pásztázták a román őrcök, s ahol mozgást láttak, mindjárt löttek. Az öreg G.Nagy házban – Hősök Emlék útja 57. – lakott egy román kapitány /ez akkor még az 1927-ben lebontott oszlopos-tornács öreg, akkor száz esztendő s nádfedeles ház volt még/, aki minden reggel kihallgatóst – rapportot – tartott a községháza előtti téren a református templom felőli oldalon. Az egész századja felsorakozott ilyenkor. Goromba korbácsos ember volt, eljárta a keze a katonákon. Amint az egyik katonán végigvágott, a lova felágaskodott, hanyatt esett a kapitány a templom körüli vaskerítésre esett s szétment a feje. Egy másik alkalommal Pólus Karcsival, Csapó Gucival hármásban a Pólus ház udvarán kiépített „magasmegfigyelőnkben” /sűrű lombú körisfán/ lestük a mi udvarunkon katonákkal „hancúrozó” őrmestert, ti. alakították őket keményen. Pólus Karcsi egy talált löszerből kicsavart golyóval, paritáival kupán lötte az őrmestert. Az dühbe gurult, s rohant a puskájáért. Meleg helyzet volt. Mi lecsúsztunk a fáról és az udvarunkon keresztül-kasul rohantunk a Körözsaljba, /a község alatti holtág partja/ a nádasba. Addig, míg elsimult az ügyünk, kivitték bennünket egy hétre a tanyára.”

GYOMAENDROD.COM - ÚJ VÁROSI OLDAL AZ INTERNETEN -

Tavaly novemberben két helyi fiatalember – Klimó Krisztián és Weigert József – indította útjára a www.gyomaendrod.com címen található internetes portált, mely a városunkba látogató hazai és külföldi vendégeket, valamint a helyi lakosokat egyaránt meg kívánja szolgítani.

A részletes turisztikai tudnivalók nem merülnek ki a látnivalók, nevezetességek bemutatásában: az aktuális szállás- és vendéglátóhely információk, valamint a kikapcsolódási lehetőségek ismertetése is helyet kapott az oldalon, magyar és angol nyelven egyaránt. Az angol fordítás két hónapot vett igénybe és ezzel egyedülállóan részletes idegen nyelvű információ vált elérhetővé városunkról (www.gyomaendrod.com/en).

A helyi lakosok számára is érdemes sűrűn ellátogatni a gyomaendrod.com-ra: az ingyenes apróhirdetési lehetőség, a rendezvénytár mindenki számára hasznos lehet. A szakmai telefonkönyvként funkcionáló üzleti és céges adatbázis mintegy félezer helyi vállalkozás és üzlet adatait tartalmazza kategorizáltan fényképekkel, elérhetőségekkel. Mindehhez társul egy utcaszintű információk térkép, melyen az orvosi rendelőktől az iskolákon át kedvenc ruházletünkig minden fel lett tüntetve.

Az oldal készítői nem szándékoznak itt megállni. Kép és filmanyaggal jelentkeznek a jelentősebb városi rendezvényekről, valamint további fejlesztéseket terveznek. Mindenre nekik sincs idejük, így szívesen vállalják az oldal profijába (turisztika, helyi kulturális élet, hagyomány) illeszkedő írások megjelentetését. Valamint várják azon üzletek és cégek jelentkezését, akik véletlenül kimaradtak az adatbázisból – a megjelenés mindenkinek ingyenes.

SPORT

Az egyesület labdarúgói elismerést váltottak ki.

Eredményeik:

Márc. 14. Gyomaendrőd – Kaszaper 1 : 0
Márc. 22. Szeghalom – Gyomaendrőd 1 : 1
Márc. 28. Gyomaendrőd – Méhkerék 1 : 1
Ápr. 05. Gyomaendrőd – Mezőberény 1 : 1
Ápr. 12. Szarvas – Gyomaendrőd 5 : 1
Ápr. 18. Gyomaendrőd – Csabacsúd 3 : 1
Táblázat legújabb helyzete: Megeye I. o.

1. Battonya 17, 5, 1, 66:27, 56 pont
2. Kondoros 13, 3, 7, 34:30, 42 pont
3. Gyomaendrőd 12, 6, 3, 33:29, 42 pont

Hajrá Gyoma-Endrőd!

Márton Gábor

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendródi civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kérik, az ez évi támogatást is.

Endródi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásával kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztje Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.

Adószám: 18389980-1-04

Endródiek Baráti Kör Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endródi Fűzetek, stb.

Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám: 18372276-1-04

Cukorbetegek Gyomaendródi Klubja, célja a cukorbetegek oktatása, segítése.

Adószám: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608-1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerállományának gyarapítása.

Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendródi Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Öregszülői Gyermekekért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodaért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az

óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendródon fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játszási feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást. (Új székhely: 5502 Gyomaendrőd, Martos Flóra u. 5.)

Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendródi Mentőalapot célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

Rózsashegyi Iskola alapítványai:

A Rózsashegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, útiköltség, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.

Adószám: 18390162-1-04

Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány Célja a közép- és felsőfokú iskolákban tanuló diákok támogatása. Jelenleg több, mint 2 millió Ft alaptőke kamataival rendelkezik a kuratórium.

Adószám: 19062255-1-04

A Rózsashegyi Kálmán Diáksport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja. A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, útiköltséget finanszírozzuk.

Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.

Adószám: 18387139-1-04

A MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZ köszönetet mond azoknak a magánszemélyeknek, akik az elmúlt évben a személyi jövedelemadójuk egy százalékát az egyház részére ajánlották fel. Az idén is kérjük katolikus híveinknek és mindazoknak a támogatását, akik jövedelemadójuk egy százalékával segíteni szeretnék egyházunk hitéleti, karitatív és nevelő tevékenységét.

Felajánlásukat a 0011 technikai számra tehetik meg, melytől előre is hálás köszönetet mondunk.

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

GYALOGOSAN CSÍKSOMLYÓIG A MÁRIA ÚTON

Április 21-én gyalogos zarándokok indultak útnak Csíksomlyóra Budapestről, a Normafa melletti Szent Anna rétről. A zarándokok indulása előtt reggel 8 órától Kemenes Gábor nagykovácsi plébános tartott szabadtéri szentmisét a Szent Anna réten.

Jelen volt az indulásnál Bencsik János, Tatabánya polgármestere, a Mária Út Egyesület alapító tagja, aki négy évvel ezelőtt maga is gyalogosan jutott el Csíksomlyóra, valamint Szabó Tamás, a Mária Út Egyesület elnöke és a Mária Rádió elnöke is.

A 920 kilométeres utat a zarándokok 40 nap alatt teszik meg, majd részt vesznek a minden évben több százezer embert vonzó pünkösdi búcsún május 30-án. A teljes utat hárman járják végig, de a rövidebb szakaszokra eddig már több mint húsz jelentkező van. Az indulás alkalmával avatták fel a Mária Út első felfestett jelzéseit: a zarándokok az utat a Szent Anna réttől a Városmajorig már a Mária út jelzésein teszik meg.

A Mária Út egy kialakítás alatt álló, Közép-Európán átívelő zarándok- és turistaút-hálózat, melynek kelet-nyugati tengelye az ausztriai Mariazelltől az erdélyi Csíksomlyóig vezet. A teljes, 1400 kilométer hosszú távolságot gyalogosan mintegy 60 nap alatt lehet megtenni, ezen belül a Mariazell-Budapest szakasz 500 kilométer és 20 nap, a

Budapest-Csíksomlyó szakasz pedig 900 kilométer és 40 nap. Az út vagy annak kisebb szakaszai csoportosan vagy egyénileg is bejárhatóak lesznek, elsősorban gyalogosan, de akár kerékpáros változatban is. Az utat jelzések és táblák jelölik majd, ezenkívül térképes kalauz is segíti az útrakeletet.

Közép és Kelet-Európa igen gazdag Mária-kegyhelyekben, ezért a zarándokút kijelölésénél az volt a cél, hogy ezeket a kegyhelyeket összekössék, így Csíksomlyó és Mariazell mellett az út érinti Máriaremete (Budapest), Mátraverebély-Szentkút és Máriapócs zarándokhelyeit és több más kegyhelyet, kulturális emléket. Az út elsősorban a természetben vezet, igyekszik elkerülni a forgalmas közutakat.

A zarándoklat létrehozása a 2006-ban alakult Mária Út Közhasznú Egyesület nevéhez fűződik. Az alapítók között volt Bencsik János országgyűlési képviselő, Tatabánya polgármestere és Szabó Tamás a Mária Rádió elnöke. Az egyesület jelenleg mintegy félszáz tagot számlál.

Március 28-án indult el a Mária Út végigjárni Fodor Krisztián, a pécsi székesegyház híve, aki Mayer Mihály pécsi püspök áldásával és ajánló soraival kezdte a zarándokutat. Április 18-án Sirokról indult tovább, 500 km-t maga mögött hagyva, pünkösdi ünnepére tervezi a megérkezést Csíksomlyóra. Fodor Krisztián zarándokútját a Duna Televízió is figyelemmel kíséri.

Magyar Kurir

Nemzeti vágta

2009. május 30. - június 1. között rendezik meg Budapesten a Hősök terén a Nemzeti Vágta. Városunkat a Haszon Magazin szervezésében „Az Úr” nyergében Kohut Gyöngyi képviseli. „Az Úr” egy 9 éves Angol Telivér, aki Szarka Zsoltnál nevelkedett, gondozója Zsilinszki György. Az esemény célja egyrészt egy látványos, történelmi hangulatú lovasverseny keretében a nemzeti lovas hagyomány felelevenítése, másrészt egy országos kulturális, turisztikai és gasztronómiai esemény, amelyen az ország valamennyi régiója megmutathatja magát.

Akinek kedve és lehetősége engedi, kérjük látogasson ki a rendezvényre, és szurkoljon a gyomaendrői csapatnak.

Köszönettel:
Márjalaki József (szervező)

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

ÁPRILISI ESEMÉNYEK A RÓZSAHEGYIBEN

„Aranyfonál” mesemondó verseny:

A Határ Győző Városi Könyvtár endrődi fiókkönyvtára március 30-tól április 3-ig rendezte meg a városi Aranyfonál mesemondó versenyt. Évek óta szép hagyományt ápol, sok érdekes népmese hangzik el, tehetséges gyerekek meséi nyomán elevenedik meg a népi tapasztalat és bölcsesség – időnként izes- népies nyelvezeten.

Iskolánkat most kevesebb felső tagozatos tanuló képviselte, sajnos, az influenza sokukat otthon tartotta jó pár napra!

Eredményeink azonban így is dicséretre méltóak.

- I. helyezettek: Lancaster James Lucas 3. b, Tokai Kinga 8. a, és Szentpéteri Balázs 8. a
 II. helyezettek: Rédai Zoltán 1. b, Botos Pongrác 3. b, Vajda Soma 3. b, Roszik László 3. b, Vaszkó Áron 6. a és Liskai Mária 8. a
 III. helyezettek: Szujó Róbert 3. b, Lövei Zsuzsanna 3. b, Liskai Kata 6. a, és Bán Brigitta 6. b, Rácz Dóra 7. b, Varga Gréta 7. b osztályos tanulók.

Észkaszinó:

Iskolánkban április 7-én zajlott az Észkaszinó nevű osztályok közötti vetélkedő.

Előzmények:

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium pályázatot írt ki az iskolai egészségfejlesztési – drogmegelőzési tevékenység támogatására. Iskolánk 7. éve pályázik sikeresen, és nyer is a program megvalósításához szükséges anyagi támogatást.

A program célja:

Lehetőséget adni a 10-14 éves korosztály számára, hogy képessé váljanak pozitív életstílus kialakítására, valamint arra, hogy adott szituációban vissza tudják utasítani a kábítószer, illetve káros anyagokat.

Minden évfolyamon öt foglalkozást tartottak; védőnő, pszichológus, médiatanár, mentálhigiénés, szociális munkás bevonásával, és meghívott vendégek is jártak az iskolában Nagyszénásról, akik a Drogambulancia önkéntes dolgozói, segítői.

Tartalom, tevékenységek:

- egészségkárosító eszközök ismerete
- önismereti foglalkozás
- médiahatás, filmnézés

Az utolsó foglalkozás a nagy sikerű Észkaszinóval zárult, aminek része volt plakátkészítés, tesztlapok kitöltése, és az egészség megőrzéséről szóló vers vagy dal írása, előadása. Tanulságos délután volt!

E pályázat útján nyert összegből udvari játékokat, sakk-készletet, kreatív eszközöket is vásárolt az iskola, és ezzel jutalmazta az osztályokat.

Ennek a programnak azonban minden tanuló győztese lehet, ha az adott szituációban ismereteivel élni és elutasítani tud!

A versmondó verseny eredményei:

A Határ Győző Városi Könyvtár dolgozói szép hagyományt ápolnak azzal, hogy évente megrendezik a költészet napja tiszteletére a városi versmondó versenyt.

Az idén április 6-án közel 100 tanuló mondott verset vagy prózát igen magas színvonalon az egész délutánt betöltve.

Iskolánk tanulói Aranytól, Petőfitől, Adytól, Lázártól, József Attilától, Romhányitól választottak verseket.

A zsűri a következő tanulóinkat jutalmazta:

- I. helyezettek: Lancaster James Lucas 3. b osztályos, Vaszkó Áron 6. a osztályos tanulók.
 II. helyezettek: Botos Pongrác 3. b, Hegedüs Zoé 6. a, Liskai Mária 8. a
 III. helyezettek: Megyeri Dóra 4. b, Liskai Kata 6. a, Tokai Kinga 8. a osztályos tanulók.

Különdíjasok: Botos Pongrác, Hegedüs Zoé tanulók.

Szeretnénk, ha tanulóink megőriznék az irodalom, a versek iránti szeretetüket, és kedvet éreznének a jövő évben is a szerepléshez.

További részletek megtekinthetők az iskola honlapján. (www.endrodiiskola.hu)

Az iskola nevelőtestülete

Felhívás könyvgyűjtésre

Az Endrődiek Baráti Köre egyéni kezdeményezésre könyvgyűjtési akciót hirdet. Kérjük, hogy feleslegessé vált könyveit ajándékozza a rászoruló gyermekek részére! A Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola titkári irodájában szívesen és köszönettel fogadják az ajándéknak szánt könyveket. Főként ajánlott és kötelező olvasmányokat várnak az alábbi jegyzék szerint:

Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk
 Petőfi Sándor: Összes költeménye
 Mese-, mondatgyűjtemény
 Arany János összes költeménye
 Így élt sorozatból (pl. Petőfi, Arany, Ady, Móricz, Kosztolányi...)
 J. Werne regények
 Lázár Ervin mesék, versek
 Gárdonyi Géza: Egri csillagok

Gárdonyi Géza: A láthatatlan ember
 Fekete István regényei
 Örsi Ferenc: A Tenkes kapitánya
 Szabó Magda, Fehér Klára regényei (Csikos, pöttyös könyvek, Delfin könyvek)
 Mikszáth-, Móricz novellák
 Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője, Beszterce ostroma, Fekete város, stb.
 Jókai Mór: Az aranyember, A kőszívű ember fiai
 Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig, Rokonok
 Ady Endre összes verse
 Babits Mihály
 Kosztolányi Dezső
 Tóth Árpád
 Szabó Lőrinc

József Attila
 Radnóti Miklós versei
 Shakespeare: Rómeó és Júlia
 J.K. Harry Potter kötetei
 Magyar értelmező kéziszótár
 Szinonima-szótár
 A magyar helyesírás szabályai (11. kiadás)
 Játékos nyelvi fejtörők
 Ó. Nagy Gábor: Mi fán terem?
 Ladó J.: Utónévkönyv

Ha könyveit selejtezi, szerezzen örömet velük a gyermekeknek!

Köszönettel:
 az Endrődiek Baráti Körének nevében:

Dr. Farkasinszki Erzsébet

A SOLYMÁRI CSÓKA

Igazságos Mátyás királyról tudnivaló, hogy úrtól, szegénytől egyformán megkívánta a kötelességtudást. Akiben megtalálta, azt megbecsülte, aki a kötelességének eleget nem tett, azt hamar ráncba szedte. Egyszer a solymáriakat kapta kötelességmulasztáson a nagy király. Megtudta róluk a kincstartójától, hogy három esztendeje nem fizettek már egy batka adót se. Nosza, szalajtott is mindjárt egy lovas stafétát a solymáriakhoz.

- Azt üzente urunk királyunk, hogy nyomban fölmenjen hozzá, a solymári bíró, mert beszélni akar a fejével - trombitálta ki a staféta a solymári piacon. - Ha holnap ilyenkorra ott nem lesz a budai Várban, holnapután ilyenkorra már a lábához kerül a feje.

Azzal a követ elnyargalt, a solymári bíró pedig földhöz pukkantotta a bírósüveget.

- Eb legyen Solymáron bíró, nem én! - fohászkozta el magát. - Keressetek a süvegbe más embert, nekem drágább a fejem a süvegnél!

Nosza, a kisbíró kapta a süveget, s bekopogtatott vele minden háznál. De bizony senki se akarta beledugni a fejét. Bujkáltak előle, ki padlásra, ki pincébe. Nem kívánczolt Solymáron senki sem bíró lenni.

Utoljára aztán a falu végén talált a kisbíró egy bojtárlegényt, aki nem szaladt el a süveg elől. Irhás subán hevert a szép kővér gyepen, s olyan hegyesen füttyörészett, mint a rigó.

- No, öcsém - toppant elé a kisbíró -, téged az isten is solymári bírónak teremtett.

- Már mért teremtett volna? - tátotta el száját a legényke.

- Azért, mert ilyen szépen tudsz füttyülni. Márpedig most az a törvény, hogy azt választjuk bírónak, aki legszebben füttyül.

- Hát ez szép törvény - húzta a fejébe a fiú a süveget. - Csak azt szeretném most már tudni: mi lesz az én hivatalom?

- Kerek e világon semmi egyéb, csak éppen a süveget kell hordoznod és füttyölgetned benne napszámra. Most pedig fölmegy Budára a királyhoz, mert nagyon szeretne veled megősmarkedni.

- Én is övele - bólintott rá a legényke jókedvűen, azzal a nyakába akasztotta a tarisznyáját, s napáldozat táján már a budai Vár tövében kocogott, azahogy nem nagyon kocogott, mert egy öreg csókat látott tollászkodni a kőénybokrok közt, s egyszerre meglassította a menést.

- No, ezt megfogjuk - kapta le a bírósüveget, s hirtelen ráborította a madárra.

- Gyere a tarisznyába, ne mondják a solymáriak, hogy üres kézzel tértem meg Budáról.

Azzal betarisználta a csókat, s most már csakugyan meg se állt addig, míg a királyi vár ajtónállója keresztbe nem fektette előtte az ásóját.

- Ki vagy, mit akarsz?

- Én bizony a solymári bíró vagyok - mondta kevélyen a bojtár -, a királyhoz igyekszem, mert szeretne velem megősmarkedni.

- Bizonyosan az adót hozza a tarisznyában - sügtak össze az udvari népek, s bevezették a solymári legényt a király elé a madaras szobába.

Mert hogy szavam ne felejtsem, élt-halt Mátyás a szép szavú madarakért. Tartott belőlük egész erdőre valót, most is tele volt mind a két válla csízzel, pintyökével, a tenyerében meg valami külső országbeli tarkabarka madárka füttyörészgetett, amit a török császártól kapott ajándékba.

- Szép jó estét! - billent be az ajtón, s mindjárt megkérdezte a madaras embert, melyik e közt a sok tarka madár

közt a király.

- Én vagyok - szögezte rá a szemét a madaras ember. - Hát te ki fia-csikaja vagy?

- Ugyan úgy-e, hát csakugyan kelmed az? - mosolygott el a solymári bojtár. -

Majd meg nem ismertem a sok madara közt. Hát én meg, a solymári bíró vagyok.

- Ugy, te vagy az a híres?! - rebbentette el magától Mátyás haragosan a madarakat. - Hát mért nem szoktátok ti az adót elküldeni?

- Micsoda? - csóválta meg a bojtár a bírósüveget. - Hát még most se ért ide?

Pedig mink egyebet se csinálunk három esztendeje, csak az adót küldjük: eredj adó, Budavárba, eredj!

No de erre a tréfára már csakugyan megharagudott Mátyás, s fölemelte az aranygombos botját, hogy a nyaka közé szedjen a követnek; de az megneszlette a

szándékát, s egyszerre kiugrott a madaras szobából. De nemcsak kiugrott, hanem a kilincset is úgy megkapta a két markával, hogy Mátyás ki nem bír szaladni utána, akárhogy rángatta az ajtót.

- Eressz ki, te ember! - mondta félig bosszúsan, félig nevetve, mert mulattatta

is egy kicsit a legényke együgyűsége.

- Nem addig, míg a botodat ki nem adod, uram, mert még valami kárt tehetnél bennem - alkudott a solymári bíró, s nagy jókedvében olyan füttyülést csapott, mint száz feketerigó.

Mátyásnak elmúlt a haragja, ahogy a füttyülést meghallotta. Azt hitte, valami ritka madár, s megbékülve kiabált ki a szobából:

- Megállj, te ember, még az adót is elengedem, ha azt a szép szavú madarat nekem adod!

- Nagyon szívesen - egyezett bele a bojtár, s egyszerre eleresztette a kilincset. - Hanem megállj, uram, majd én veszem ki a tarisznyából a madarat, mert nagyon fürge portéka ám ez!

Ki is nyitotta a tarisznyát hirtelen, azzal - huss! - úgy kirepült belőle a csóka, mintha soha benne se lett volna.

- Ejnye, te csiribiri ember - gyulladt megint haragra a király -, hiszen nem is rigó volt az, hanem csóka!

- Hát persze hogy az volt - hagyta helyben a bojtár. - Tudnivaló, hogy Solymáron úgy füttyül a csóka, mint más-hol a rigó.

- No, azt szeretném én hallani! - fenyegette meg Mátyás az ujjával a bojtárt. -

A színen elé ne kerüljetek többet, míg füttyülő csókat nem hoztok!

- Add írásban, uram királyom - borult térdre rimáncodva a bojtár -, mert másképp el nem hiszik otthon, hogy ilyen bölcs parancsot adtál nekem!

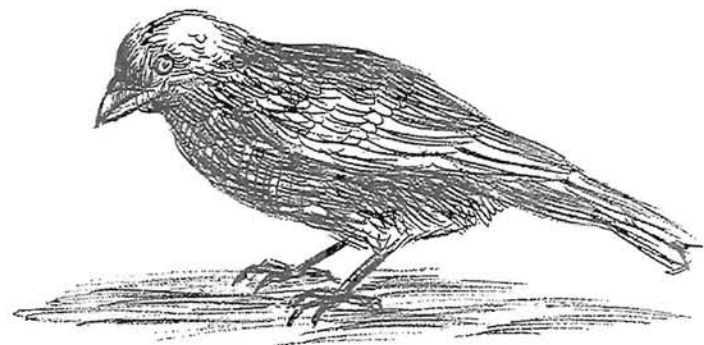
Szép holdvilágon vígan ballagott haza a solymári bíró. Vitte a tarisznyában a nagy pecsétes írást, hogy solymári embernek nem szabad a király színe elé addig

kerülni, míg olyan csókat nem fognak, amelyik úgy füttyül, mint a feketerigó. S üzengethetett ezután a kincstartó az adóért, mindjárt a király keze írását tartották a követ arra alá:

- Nem találtuk még meg a füttyülő csókat!

A bojtár pedig addig bírskodott Solymáron, míg meg nem halt. Az emlékezete azonban máig is fönmaradt. Máig is azt mondják arra, amit könnyen meg lehet szerezni: füttyön adják, mint a solymári bíróságot.

Móra Ferenc

MEGHÍVÓ

A Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola
tanulói, dolgozói

és az Endrődiek Baráti Köre Egyesület vezetősége

szeretettel meghívja Önt a

2009. május 8-9-10-én

Gyomaendrődre, a

RÓZSAHEGYI NAPOK

rendezvényeire

Díszvendég

ABÓCZKY RÓBERTNÉ RÓZSAHEGYI MARIKA

Rendhagyó órát tartanak:

DUDA BENEDEK - mezőgazdasági szakos tanár

DR. FARKASINSZKI ERZSÉBET - orvos

DR. KUNKOVÁCS LÁSZLÓ - fotóművész

DR. SZILÁGYI FERENCNÉ - nyugalmazott könyvtárvezető,
pedagógus

GIRICZ LÁSZLÓ - mérnök, fotográfus

GIRICZ MÁTYÁS - színházi rendező, igazgató

GULYÁS PÉTER - a Békéscsabai Ásványkör titkára

RÓZSAHEGYI MARIKA - Rózsahegyi Kálmán unokája

SÓTONYI SÁNDOR - játékmester

PROGRAM

Május 8. (péntek)

8 00 óra: VETÉLKEDŐ Rózsahegyi Kálmán életéről és munkásságáról

9 00 óra: ÜNNEPI MEGNYITÓ (Az iskola bejárata előtt)

A rendezvényt megnyitja GIRICZ LÁSZLÓ műszaki mérnök, fotográfus

10 00 óra: RENDHAGYÓ ÓRÁKAT TARTANAK az iskola egykori növendékei, meghívott vendégei

12 00 óra: EREDMÉNYHIRDETÉS, DÍJKIOSZTÁS

13 00 óra: Ebéd

14 00 óra: ÁSVÁNYKIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR az iskola olvasótermében

Az ásványokat bemutatja GULYÁS PÉTER, a Békéscsabai Ásványkör titkára

17 30 óra: A Zenebarátok Kamarakórusa és a Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény HANGVERSENYE az endrődi katolikus templomban

20 00 óra: TÁBORTÜZ, ÜNNEPÉLYES FAÜLTETÉS a ridegvárosi játszótéren

Május 9. (szombat)

9 00 óra: SPORTRENDEZVÉNYEK

Családi sportnap és Rózsahegyi foci kupa a sportpályán

9 30 óra: A BARÁTI KÖR KIRÁNDULÁSA MEZÖTÚRRA A FAZEKAS MÚZEUMBA

10 00 -tól 13 00 -ig: Három órás SZIMULTÁN SAKK FEHÉR GYULA nemzetközi sakkmeisterrel

13 00 óra: Ebéd

15 00 óra: AZ ENDRŐDI KÖNYVTÁR névadó ünnepe: Timár Mátéra emlékezünk

17 30 óra: GÁLAEST

Az iskola tanulóinak ünnepi műsora

19 00 óra: BARÁTI BESZÉLGETÉS meghívott vendégeinkkel a Hidfő étteremben

Május 10. (vasárnap)

10 00 óra: SZENTMISE ELHUNYT ORVOSAINKÉRT az endrődi katolikus templomban

A misét celebrálja IVÁNYI LÁSZLÓ tb. kanonok, plébános

11 00 óra: NEMZEDÉKEKET GYÓGYÍTOTTAK EMLÉKTÁBLA ELHELYEZÉSE az endrődi orvosi rendelő falán

egykori orvosaink:

Dr. Kovács Péter, Dr. Cseh József, Dr. Weisz Aladár, Dr. Ugrin Nándor, Dr. Timár Sándor, Dr. Kolbusz András tiszteletére.

Életútjukról megemlékezik DR. E SZABÓ ZOLTÁN PhD ny. főiskolai tanár

Az ünnepségen közreműködik a Zenebarátok Kamarakórusa és a Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola irodalom szakköre.

12 00 óra: Ebéd - A program zárása

Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola
Gyomaendrőd, Népliget út 2.

Tel./fax: 66-283 938,

e-mail: endrodiiskola@internetx.hu,

web: www.rozsahegyiskola.hu

Endrődiek Baráti Köre Titkársága

Tel.: 66-285 329,

e-mail: margitv@internet-x.hu

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Irodalmi oldal

Pilinszky János: Radnóti Miklós

Vallomások Radnóti Miklósról

Barna, puhafedelű könyv az asztalon... ragasztott, lapjai foltosak, töredezetek, igen elhasználódott... a borítón alig olvasható Radnóti Miklós neve... az első oldalon ismerős, kalligrafikus kézírás... ajánlás, név, dátum.

A szeretett- mérete miatt zsebben is hordható- Radnóti- összes, családi örökség... nagybátyám hagyományozta nagyapámra halála előtt három hónappal... hogy - ha már ő nem lesz, akkor is- haszonnal forgassák irodalomórákon... s hogy sok- sok év múltán én is bevigye a nyolcadikosokhoz, s felolvassak belőle... csak ebből...

A verses kötet ötvenhárom éves (Szépirodalmi Könyvkiadó 1956), az ajándékozás negyvenhárom éve történt...

Bizonyára sokan vagyunk így egy- egy könyvvel, a könyvespolcokon mindig elérhető, bárhol, bármikor kinyitható kötetekkel... melyekkel együtt növekszünk... s melyek különböző éleztakaszainkban – valamiért- mindig szerepet kapnak... fontos szerepet...

Radnóti Miklós 100 éve született... A televízió szombatoként egy- egy („műsorfolyammá” összeálló) órában emlékeznek... neves színészek, irodalomtörténészek, archív felvételeken beszélő kortársak és persze Radnóti- versek, levelek, gondolatok segítségével... hogy a hallgatók is újabb információkat, adalékokat kapjanak e tragikus és rövid élethez... és ösztönzést a költő írásaihoz... ahogy én is, nem csak a barna borításúhoz...

Most - persze teljesen „véletlenszerűen” - a Naptárnál nyílik ki... s a hónapok közül a Május képeit látom... érzem... tapintom... /Szirom borzong a fán, lehull./ fehéről illatokkal alkonyul./ A hegyről hűvös éj csorog./ lépkednek benne lombos fasorok./ Megbú a fázós kis meleg./ vág- gesztenyék gyertyái fénylenek./... s igen, ettől a néhány sortól valahogyan a tavasz, benne a fák, a virágok, egyáltalában a táj másképpen kezd fényleni...

Úgy hiszem, az itt következő néhány vallomás segít még teljesebbé tenni a bennünk élő Radnóti-képet...

Weöres Sándor: In memoriam Radnóti Miklós

„Hódolattal és hiánytalan szeretettel gondolok Radnótira, nagy költő volt és mégis kristályosan nyugodt és tiszta ember, művészszerűen nélkül, ha valakiről, hát róla feltételezem, hogy soha életében nem ártott senkinek. (...)

Megvallom, hogy amíg élt, az ő poétai rangját ugyanúgy nem tudtam felmérni, sőt talán megsejteni sem, mint József Attiláét. Jó barát, hűséges társ volt részemre, akivel nem kell sokat törődni, hiszen úgyse csap be...

Radnóti Miklós oly átlátszóan tiszta volt, hogy az ilyet nem szoktuk nagyra tekinteni életében, persze épp ez az átlátszóság az igazi nagyság, nem pedig a primadonnairó fontoskodó ön- és közkultusza, segítő és ártó pozíciója, mely előtt hajbókolunk, míg mellette állunk, szinte tudomásul se vesszük, öntudatlanul foglalatoskodunk és látunk az ő fényénél- csak később döbbenünk rá, hogy egy torony ablakából ragyog, messzire, síkságon át, hegyekig!

Ilyen alkotó volt Radnóti Miklós. Hadd tegyem ezt a késői mécseszt az ő sírja mellé.”

Tiszatáj, 1964. 11. szám

Kormos István
Fehér virág

Fehér virág a zápor zuhogva ejti szirmát
holló a szél az ékkő tócsában mossa tollát
szép zöld haját lebontja a kukorica elszáll
e sziromzuhogásból a tündöklő ökörményál

Fehér virág kezdedben szétporló liliumszál
szétporló tenyeredből szökken e liliumszál
szétporló zuhatagból ahogy a szirom elszáll
eltűntél aki köztünk angyali zene voltál

„Sokat olvastam életemben, mégis kevés író az, akivel naponta együtt élek, úgy, mint egy elháríthatatlan gondolattal. E gondolatok jelenléte egyszerre személyes és egyszerre személytelen bennem. Valamiféle olyan megoldhatatlan problémát képviselnek, aminek megoldhatatlansága egyszer eligazítób és informatívabb, segítőbb és megvilágosítóbb mindenfajta belátható és elfogatható bölcsességnél vagy úgynevezett igazságnál.

Vannak bizonyos alkotók, akik számomra egyszerű szavá, szótári szavakká váltak. Nem irodalom- vagy kultúratörténeti nevékké. Számomra fű, fa, tenger vagy pityang ugyanúgy szó, behelyettesíthetetlen megnevezés, mint Mozart, Hölderlin, Bach, Dosztojevszkij vagy Leonardo. Az hogy ki tudom mondani és le tudom írni, hogy fa, ugyanolyan rejtélyes és egyetemes „valami”, mint amikor módomban áll kimondani: Mozart, Platon, Novalis.

Szótári szavá válni csak valami egyszeri, kihagyhatatlan és behelyettesíthetetlen képes. Valami vagy valaki. Mindegy. S itt mindjárt be szeretném vallani, hogy Radnóti Miklós számomra éppúgy szó, egyszeri, pótolhatatlan, kihagyhatatlan és persze megismételhetetlen, mint az, hogy szög, idill, kert, vagy mondjuk kenyér, vagy az a szó, hogy tömörség.

Hogy mi ennek az átváltozásnak a folyamata! Az, hogy egy emberi vagy már irodalmi név „közönséges” szótári szavá alakulhat! Sajnos keveset tudok ennek az átváltozásnak a folyamatáról. Mégis megkísérelném leírni és úgy- ahogy megindokolni.

Kezdem talán a legkézenfekvőbbel. Az emberi szellem alig- alig föl- térképezhető s nagyon is útvesztőkkel teli, olykor már-már zavaros törté- netében ritka az a művész, akiben tengernyi problémánk közül legalább egy- egy a gyűjtőlencse élességével és a pont határozottságával megjelenik. Amit Radnóti életében egyedülállónak érzek, azt számtalan elvontsággal „szituációs zsenialitásnak” nevezném. Tehetségét - amely minden úgyneve- zett alkotóban alig több néhány százaléknál- egy kiszámíthatatlan helyzet s méghozzá egy olyan tragikum növesztette fel, melyre indulásakor aligha számított. Fiatalkori költészetét néhány szürrealisztikus elem beszívargása jellemezte, majd egy váratlan és tökéletes hangvételű bukolikus líra. Lát- szatra erre született: az idillre, az elvesztett lufinos paradosom visszaszer- zésére. Mondataiban klasszikusan van ismét jelen a szilvalekvár illata, a kedves, a kert és a barátság időtlen törekenysége.

És ezekbe, az üvegfüvök aggodalmas finomságával alakított mondatai- ba szabadul be a világ talán legmegalázóbb szerencsétlensége.

Ügytelenségből nem változtatta meg stílusát! Alig hiszem. Az, ami barbár ésszel szituációs zsenialitásának neveztem, de amit egyszerűen hü- ségnek is mondhatnék, hozta létre költészte utolsó korszakának valóban „kiszámíthatatlan” remekeit. S itt érzem, hogy minden elemzés mennyire kevés. A legtöbb, amit tehetek, a pusztá tény leírása, az hogy ez a képtelen ötvözet létrejött. Létrejött az, amire eleve készült, s amire egyáltalán nem készült fel. Ecolgákban közölte azt, amit még egy Beckett is csak fejlődész stílusban merészelt.

Véletlen ez a csoda! Ezzel is csak nagyon keveset, mi több, a lehető legkevesebbet mondhatjuk. Mert a nagyságban mindig ott van a bizonyos személytelen elem, amit korok szerint örületnek, véletlennek vagy a külső összefüggések szerepének nevezünk. Radnóti, mint a legkülönbek, több ön- magánál.

Történészek és irodalomtörténészek majd megírják sorsát, belső költői fejlődését. Én befejezőül is csak azt mondhatom, amit először írtam le. Fű, fa, pityang, Hölderlin, tenger- egyszóval szótár. És benne az ezer és tízezer behelyettesíthetetlen szó között: Radnóti Miklós.”

Élet és Irodalom 1974. 44. szám

Gergely Ágnes
Egy magányos mesterhez

Egyetlen jácint- könnyűség a hold.
A templomtorony héja csupa szöglet.
Barlangba vágyó embrió- kobold,
a hold a torony oldalára görnyed,

a toronyívek lassan elfödik,
vad, ragadozó éjjeli növények,
körbefogják s az égbe földelik
azt, ami benne pillanatnyi lényeg.

És a torony a holdra menekül.
Szétfeszülnek az ívek, csúcsra futnak,
s a díszítmények gátlása mögül
akkordja szól a barokk mélabúának-

zúgnak a fémek domborulatok,
teli jácinttal, teli ölmos éggel,
„A hold ma oly kerek!”- valaki így dadog.
És minden tornyot a földbe pecsétel.

2000. január

Az olalt szerkesztette: Polányi Éva

Ízes Ízek

Május

Újhagyma saláta

Zsenge újhagymát fél centis karikákra vágunk. Ecetet, sót, mustárt, cukrot, és olajat keverünk össze (esetleg majonézt teszünk bele olaj helyett), és ezzel a salátaöntettel összekeverjük. Hűtőben állni hagyjuk néhány óráig.

Seidl Ambrus

Hajas kiflire éhes? Endrődi hájas kifli, káposztáslepeny... stb. sütését kelt tésztaból és egyéb, tájlevegő sütémények készítését vállalom. Telefonszám: 06-66/284-155; 06-20/770-87-80

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

SZONDER

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja.

Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

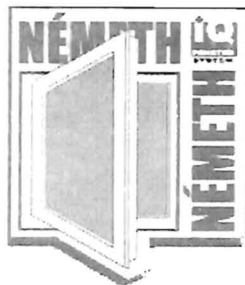
Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

SACRAMENTUM Temetkezés

Gyomaendrőd (Gyoma), Bajcsy-Zs. u. 117.

Fiókiroda: Endrőd, Endrődi u. 9.

Állandó ügyelet: 06-30/696-71-17

Műanyag ajtók,
ablakok,
téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

Telex Távközléstechnika

Bronze csomag 2800 Ft/hó !!!

UPC Direct

Havi plusz 1250 Ft-ért 3 tévén nézhet
különböző műsort egyidejűleg

A részletes feltételekről érdeklődjön-üzletünkben

LCD vagy PLAZMA TV-je van? Minőségi tévézést szeretne?

Hello HD

HBO HD
Havi 2500 Ft-ért

Részletekről érdeklődjön üzletünkben

Megkezdjük biztonságtechnikai termékek forgalmazását
Videomegfigyelők - Kamerák
Riasztók - Kaputechnika
Akkuk - Kellékek

Békéscsaba Gyóni Géza u. 6.
Tel: 66/442-755; 20/337-8010

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek,
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

ÖZV. JUHÁSZ LÁSZLÓNÉ VASZKÓ ILONA, aki Endrődön élt, ápr. 9-én 94 éves korában rövid betegség után elhunyt. Gyászolják: gyermekei, unokák és dédunokák

NÉMETH DEZSŐ, aki Endrődön élt, 84 éves korában márc. 28-án váratlanul elhunyt. Gyászolja: a családja

SZAKÁLOS MÁTÉ, aki Endrődön élt, 86 éves korában ápr. 2-án elhunyt. Gyászolja: a családja

DR. TÍMÁR LÁSZLÓ (volt endrödi lakos), aki Hódmezővásárhelyen élt 86 évesen hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt. Gyászolja: családja

VARJÚ ISTVÁNNÉ GYURICZA IRÉN, aki Endrődön élt 80 éves korában elhunyt. Gyászolja: családja

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrödi Katolikus Központi Teme-
tőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni.
További információ a plébánián hivatalos
időben személyesen, vagy a 66/283-940-es
telefonszámon.

Az endrödi templomban, a katolikus
szertartás szerint eltemetett halottakról 40
évre visszamenőleg, név szerint megemléke-
zünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család,
egy éven belül havonta, egy éven túl évente
szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrödi katolikus temetők takarítását,
karbantartását támogathatjuk adományok
felajánlásával:

Készpénzbevitel az endrödi plébánián
hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy
az Endrödi Szent Imre Egyházközségért Köz-
hasznú Alapítvány számlájára befizetéssel
vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-
10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövet-
kezet.

Fényképalbum

a fényképek Endrődön, a volt
polgári iskola udvarán készül-
tek 1958-ban illetve 1959-ben

PAPP ZSIGMOND EMLÉKEZETE (folytatás a 9. oldalról)

A magvető és az arató

(Papp Zsigmond domborműve)

Ballag a magvető barázdái során
Magot szór. De nem ám szelesen, szaporán;
Hanem úgy, tempósan, magyarosan, szépen.
Magyar dal muzsikál szívében, kezében.

Ballag a magvető. És a kaszás csontváz
Lépést tart mögötte. Tudjuk: ez mit példáz.
Látástól az ember fárad vakulásig,
Kaszájával embert arat az a – másik.

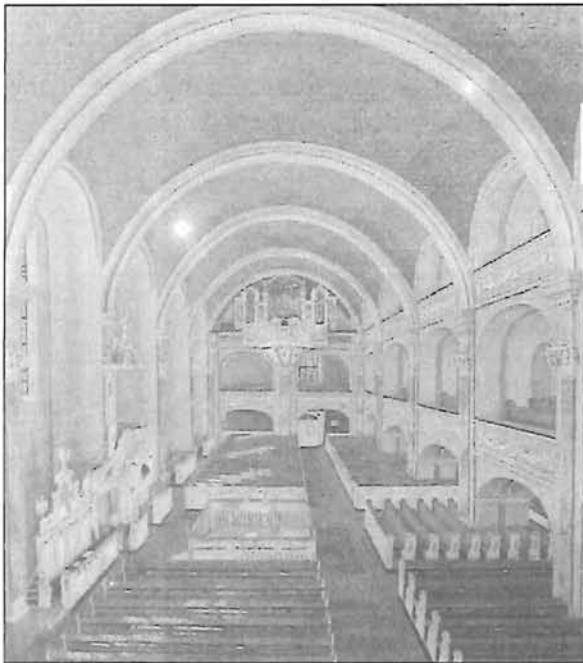
Így van ez. De, testvér, ne búsuljunk mégse!
Nem baj, ha kialszik bús életünk mécse.
Keserű a füstje! Bizva nézzünk hátra
A nyomunkban járó egy igaz barátira!

Füzesgyarmat, 1936. május 12.

Jánosi Zoltán

Papp Zsigmond Ilonka nevű lányának ifjúkori portréja édesapjáról (ő Dr. Futó Zoltánné, éppen a cikkben említett kiállítás idején hunyt el)

A gyomai templom belső tere az 1938. évi felújítás előtt (Papp Zs. festménye)

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Májusi ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- kistasakos kerti magok, zöldségek, virágok
- dughagyma, bioburgonya
- virághagymák, rózsatövek, virágföldek
- tavaszi lemosó vegyszerek, rovarölők
- gombaölők, gyomirtók, virágtápok
- műtrágyák, patkánymérgek
- kézipermetezők, kéziszerszámok
- barkácsgépek, szegek, csavarok
- kandallók, kályhacsövek, talicskák
- festékárúk, ecetek, létrák
- műanyag kukák 110 l - 120 l, műanyag árúk
- munkavédelmi bakancsok, védőkesztyűk
- izzók, elemek, zseblámpák
- konyhai eszközök, fóliák, zsákok

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

Hatar Gyozo Varosi Konyvtar

FG109G1

Folyóirat

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 165 Ft

XVI. évfolyam 6. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2009. június

A tartalomból:

Az Endrődi Barátok ismét összejöttek

„Apropó, 2009. május 8-10. között a Rózsahelyi Napok alkalmával az Endrődi Barátok köre ismét összejövetelt rendez”

Ezen szavakkal fejeztük be ismertetőnket a Gyomaendrődi Világtalálkozóról a Városunk című újságban, 2009. március 31-én, és ahogy akkor a világ négy égtája felé szét-széledt a társaság, most fordítva ugyanezen irányokból -ismét számosan- összejöttünk. Ki gyalog, ki repülővel, ki lóháton. (100 lovas kocsikon.) Újabb lehetőség, komoly valamint vidám, szép dolgokban való részvételre.

Amint a közzétett Meghívóból láthatjuk a RÓZSAHEGYI NAPOK rendezvénysorozat május 8-10 között két testület gondozásában jött létre: A Rózsahelyi Kálmán Általános Iskola, és az Endrődiek Baráti Köre vezetése szervezésének keretében. Kiemelt díszvendégünk: Abóczy Róbertné Rózsahelyi Marika volt.

Az első nap május 8. péntek

Ez a nap még a szorgos munka jegyében kezdődött a felsőbb osztályok részére. 8 órakor a diákok vetélkedő keretében adtak számot tudásukból, Rózsahelyi Kálmán élet-útjáról.

Majd 9 órakor a jeles nap alaphangját Farkas Zoltánné igazgatónő és a Baráti Kör tagjának -Giricz Lászlónak-ünnepi megnyitó beszéde adta meg, a Rózsahelyi Kálmán Iskola főbejárata előtti terecskén. A két egykori szellemi óriás - Rózsahelyi Kálmán és Timár Máté - szobrának „figyelő” szemei előtt történtek a dolgok. Továbbá a díszvendégek, köztük Rózsahelyi Marika ültek a székeken az első sorban. Körülöttük a tanárok és diákok állva nézték-hallgatták a szép megnyitó eseményeit, és készültek gondolatban a nap(ok) további dolgaira, eseményeire.

Ezután a kisebbek moziba mentek, viszont a hagyományoknak megfelelően, a fősősök renthagyó órákon vettek részt 10 órától. A renthagyó órákat az endrődi iskolák egykori diákjai, a Baráti Kör tagjai és más, jeles eredményeket elért meghívott előadók tartották. Hogy miről? Idézzük az iskola összefoglalóját.

„Gulyás Péter az ásványok keletkezésével, fajtáival és felhasználásával ismertette meg közönségét. Dr. Szilágyi Ferencné az endrődi tájnyelv ismeretéből vizsgáztatta hallgatóságát. Kézbe vehették a hagyományos cipész szerszámokat Dr. Szonda István előadásaán.

folytatás az 5. oldalon

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából:
Kovácsműhelyben jártunk - 7. oldal

50 éves házasságkötési évfordulók - 12. oldal

XIII. Rózsahelyi Napok - 16. oldal

XI. Gyomaendrődi Nemzetközi Sajt- és Túrófesztivál (május 1-3) képekben - 20. oldal

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

FELHÍVÁS

Készül az emlékhely a nagylaposi és a varjasi iskolák tiszteletére!!!

Az előzetesen már meghirdetett emlékmű állítás Nagylapason 2009. augusztus elsején lesz, az ünnepség délelőtt 10.00 órakor kezdődik. Az emlékoszlop avatására szeretettel várunk mindenkit, aki régen Nagylapason és Varjason élt és itt járt iskolába. Az ünnepség után egy finom ebédre és baráti beszélgetésre lesz lehetőség a Nagylaposi Birkacsárdában, melyre tisztelettel hívunk és várunk minden Gyomaendrődön élő, vagy innen elszármazott és most hazlátogató nagylaposi és varjasi lakost.

Köszönjük az eddig befizetett adományokat, és továbbra is várjuk az anyagi segítséget az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet 53200015-15252973 számlaszámára.

A részletes programot, az utazással és étkezéssel kapcsolatos tudnivalókat a július elején megjelenő helyi lapokban és a város internetes honlapján (www.gyomaendrod.hu) tesszük közzé.

Elérhetőségeink:

Gubucz Béláné Földvári Erzsébet 66/610-682

Lovászné Habzda Irén 66/284-949

Fülöpné Takács Ágnes agnes.takacs55@gmail.com

Szunyog Antalné

Személyesen: hétfőtől-csütörtökig 8.00-16.00 óráig

Levélben: 5502 Gyomaendrőd, Fő u. 5. sz.

Erdősi István nyilatkozata:

Az első körben néhány Kocsorhegyen végzett diák is úgy gondolta, hogy csatlakoznak a nagylaposi kezdeményezéshez, de a többség megváltoztatta ezt a döntést, és önállóan akarnak emléket állítani a volt iskolájuknak.

Tisztelettel: a szervező bizottság

Összkomfortos ház nagy udvarral, nagy melléképületekkel eladó. Gyomaendrőd, Öregszőlő, Diófa u. 25. szám alatt. Érd. Nagy Sándornénál személyesen vagy a 70/531-55-82 számon.

50 ÉVES OSZTÁLYTALÁLKOZÓ

1959-2009

Szeretettel meghívunk a jubileumi osztálytalálkozóra.

Helyszín: Hídfő Étterem (Dombszög)

Időpont: 2009. augusztus 15. 18.00 óra

Vacsora kínálat:

1. menü: Tyúkhúsleves, vegyestál

2. menü: Tyúkhúsleves, birkapörkölt

Részvételi díj: 3500 Ft/fő

Kérjük, hogy augusztus 1-ig jelezd részvételed és vacsoraválasztásod a következő címre:

Szonda István
Gyomaendrőd
Rózsahegy K. út 11.
Tel: 06-20/522-9958

Hanyeczné Giricz Vali
Gyomaendrőd
Hősök tere 3
Tel: 06-66/285-547

Szeretettel várunk!

FELHÍVÁS! Az Öregszőlői Iskolák egykori tanulói és tanítóik szeretnék 2009-ben a még meglévő iskolák falára EMLÉKTÁBLÁT helyezni, a hozzájuk tartozó kereszteteket kő talapzatra állíttatni, az I. Szőlőkert Iskola (Timár Brische) helyére Emlékoszlopot állíttatni! Kérjük támogatásukat!

Tájékoztató: **Alt Jánosné** (Salamon Terézia) nyugdíjas pedagógus,

Gyomaendrőd, Toronyi u. 21. Tel.: 66/284-538

Tisztelettel:

Pésó Béláné (Fekécs Irma) nyugdíjas pedagógus
Gyomaendrőd, Polányi M. u. 23.

HUNYAIK I. TALÁLKOZÓJA

Szeretettel meghívjuk a Hunyiai I. Találkozójára azokat a polgárokat, akik már nem községünk lakosai, de valaha itt éltek.

A találkozóra 2009. június 27-én szombaton Hunyán a Művelődési Házban kerül sor, melyre mindenkit szeretettel várunk.

Program:

10.00 Szent László napi búcsúval egybekötött Istentisztelet a helyi Római Katolikus Templomban.

12.00 Ebéd

Részvétel: 2.000.-Ft/ fő svédasztal

Helye: Búzavirág vendéglő

Jelentkezni: 66/ 294-141 telefon 2009. június 20-ig

14.00 Ünnepélyes megnyitó a Művelődési Házban

A megnyitót tartja: Petényi Szilárdné polgármester

Pillanatképek Hunya község életéből

Hunyai diákok és a helyi Idősek Klubjának gálaműsora

a Hunyai Nosztalgia zenekar műsora

Fellépnek:

- Szent Gellért Katolikus Általános Iskola diákjai,

- Körös - menti Táncegyüttes Alapítvány,

- Színfolt Mazsorett Csoport táncosai,

- a Hunyai Idősek Klubjának Népdalkórusa, Színjátész csoportja, a helyi Rockzenekar

16.00 „Településünk múltja – látogatás az id. Szabó Béla és Neje Falumúzeumába (Hunya, Óvoda utca 8. sz.)

18.00 A magyar népdal és operettmuzsika gyöngyszemei

Helye: Művelődési Ház

Fellépnek: Leblanc Győző, Tóth Éva operett művészek

19.30 Bál a Búzavirág vendéglőben

További információk:

Hunya Község Önkormányzata 5555 Rákóczi út. 19.

Fülöpné Kövári Ágnes Tel.: 66/ 294-141

Fax: +36 (66) 294-200

e-mail: hunya_onkorm@tvn.hu Web site: www.hunya.hu

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizesszobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Önnnek joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület május hónapban

A Képviselő-testület a 2009. április 30-i ülésen elfogadta azt a módosító indítványt, hogy ekkor még nem dönt az Idegenforgalmi alap felosztásáról. Ennek oka, hogy a Bizottságban, az első fordulónban nem volt szakértő, illetve javaslat érkezett azokról az elvekről is, melynek mentén egy igazságosabb rendszert lehet kialakítani. Ezért május első felében újra összeült a testület és a második fordulónban megszületett a végleges döntés. A nyertes pályázókat a hivatal kiértesítette.

Ivóvíz-ellátási és szennyvíz-elvezetési szolgáltatás díjának megállapításáról és a szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló rendeletmódosítás vitája

Az idei évben már módosításra került ugyan a szolgáltatás díjának megállapítása, de mint utólag kiderült a Vízmű nem kalkulált a rekonstrukció belekerülési költségével. A Képviselő-testület kérte a Vízmű megjelent vezetőit, hogy ez után előre jelezzék a várható költségeket, hogy a testület megfelelő időben tudjon számolni a díjak megállapításával.

Az áprilisi ülésre már elkészült az új rendelettervezet, s az első fordulónban megvitásra került az összes javaslat, ezért a Bizottság az alábbi rendeletmódosítást alkotta meg, figyelembe véve az ide vonatkozó Kormányrendeletet is.

Vízszolgáltatási alapidjak 2009 július 1-től

1. Táblázat

Vízmérő mérete	Értékesítési irány	Alapidj (Ft/db/hó)
13-20	lakossági	520
	Nem lakossági	787
25-40	Lakossági és nem lakossági	5.560
50-80		16.210
100-200		26.400

Fogyasztott mennyiségtől függő vízdíjak (Ft/m³) 2009 július 1-től

2. Táblázat

Ivóvízdíjak	Hatósági	Önkormányzati	Lakossági
2009	290.10	248.80	179.80

Fogyasztott mennyiségtől függő szennyvízdíjak (Ft/m³) 2009. július 1.

3. Táblázat

Csatornadíjak	Hatósági	Önkormányzati	Lakossági
2009	361.10	328.70	240.00

A szippantott szennyvíz fogadási-díja 2009 július 1-től a mindenkor érvényes csatornadíj másfélszerese: 541.70 Ft/m³ (a mellékletben szereplő árak az ÁFA-t nem tartalmazzák)

Városi Egészségügyi Intézmény egységes szabadságolása

Az Egészségügyi Intézmény Igazgató Főorvosa Dr. Torma Éva benyújtotta egységes szabadságolási tervét a Polgármester Úrnak. Beadványában azt kérte, hogy 2009 július 27. és augusztus 7. közötti időpontban a rendelőintézet egységes szabadságolását hagyja jóvá. A fenti időtartam alatt a Réthy Pál Kórház Rendelőintézetét látná el a sürgős eseteket. A Képviselő-testület a szabadságolás tervezetét jóváhagyta.

Közlekedésbiztonsági kerékpárút építése a Fő és Bajcsy úton

Gyomaendrőd Város Önkormányzata már nyújtott be DAOP keretein belül pályázatot kerékpárút-hálózat fejlesztése érdekében, azonban a magas fajlagos költségek miatt az nem részesült kedvező elbírálásban. A jelen pályázatban beadott kerékpárút a Szabadság tér és a Kazinczy utca között kerül megvalósításra úgy, hogy a Fő úton változó szélességgel épülne meg.

A beruházás összes költsége: 162.262.386,-Ft (bruttó). Saját erő: 16 226 239 Ft (bruttó)

Belterületi utak és járdák felújítására pályázat benyújtása

A Város Önkormányzata a szűkös anyagi keretekre való tekintettel igyekszik kihasználni minden pályázati lehetőséget, amely a város infrastruktúráját fejleszti. Így kerülne megvalósításra a Hősök útja felújítása, Kisztréti utca, a Mikszáth Kálmán utca, valamint a szakrendelő előtti parkoló kiépítése, illetve a városban belüli utcák járdáinak javítása, felújítása.

Beszámoló szünyogygyerítésről

A város önkormányzata 1999 év óta végeztet regionálisan szünyogygyerítést. Évente 3 alkalommal külterületi holtág légi-kémiai kezelést, illetve 2

alkalommal biológiai lárvavirtás történik. Az idei évben a szünyogygyerítés április 22-én megkezdődött, átlagosan 92%-os hatékonysággal. A kémiai gyérítések az időjárás függvényében valószínűleg május második hetétől lesznek esedékesek.

Tájékoztató az Endrői Községi Ház épülete műszaki állapotáról

A Blaha utca 21. dolgozóitól több bejelentés is érkezett, hogy az épület homlokzatáról tenyérnyi vagy annál nagyobb darabokban hull a vakolat, s ezért balesetveszélyben vannak a járókelők.

A felújítás magába foglalja a homlokzat teljes cseréjét, valamint az ereszcsontra felújítását a 2008 évi pénzmaradvány terhére.

Tájékoztató a vasúti beruházásról, az endrői híd felújításáról

2008. évben kezdődött Gyomaendrődön a Mezőtúr-Gyoma vasútszakasz felújítása. A kivitelezés várható befejezése 2009. szeptember 30. Ezután kezdődhet a Gyoma-Murony-Békéscsaba vonalszakasz munkálatai, mely keretében készül a 46-os főút és a Mezőtúr-Gyoma vonalszakasz keresztesződésében az aluljáró Európai Unió forrásból. Kivitelezője a Viharsarok 2 Konzorcium. A beruházás során átépítésre kerülnek az állomási átmenő és mellékvágányok, új széles peron, illetve a X. vágány mellett oldalperon épül. A széles peronra gyalogos aluljáró fog vezetni, a mozgáskorlátozottak lehetőségét, pedig lift fogja megkönnyíteni.

Mint ismeretes felújításra kerül az endrői közúti híd is. Az építendő híd beosztása: 2,65 m, +8,5 m, +2,65 m. A felújítás idején a forgalmat pontonhídra terelik rá, amely a híd közelében kerül kiépítésre 2009. 06.-2009. 09.-ig. A forgalmat várhatóan 2010-re terelik vissza az új hídszerkezetre.

Lehóczkiné Timár Irén
Képviselő

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS KINCS AZ ÉLETED KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY 2008 évre vonatkozóan

I.SZÁMVITELI BESZÁMOLÓ (adatok ft-ban)

NYITÓ PÉNZKÉSZLET 596 060

Bevételek:

1.Önkormányzati támogatás	
2.Pályázat útján nyert pénzeszeg	
3.Adományok, szponzori támogatás	616 059
4.Egyéb bevétel	25 654
5.APEH 1%	146 155
6.Banki kp felvétel	456 000
BEVÉTELEK ÖSSZESEN:	1 839 928

Kiadások:

1.Személyi jellegű	---
2.Anyag jellegű	
kirándulás ünnepség ajándék ktsg.	350 844
játék, írószer	114 893
3.Tárgyi eszköz, fogyóeszköz vásárlás	66 150
4.Bank költség	10 352
5.Banki kp felvétel	456 000
KIADÁSOK ÖSSZESEN:	998 239
ZÁRÓ PÉNZKÉSZLET:	841 689

Pénztárban: 8 875

Bankban: 832 814

A fenti pénzügyi táblázat kiadási adataiból feltétlenül nevesíteni illik, a tárgyi eszköz vásárlás sorát, ami lámpák és masszírozó gép vásárlás volt. Az agyagjellegű soron a nyári Balatonszemesen töltött egy hetes nyaralás és ajándékozással kapcsolatos kiadás szerepel.

KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉG RÖVID TARTALMI BESZÁMOLÓ:

Az Alapítvány kurátorai az alapítók által megfogalmazott célok érdekében teszik dolgukat, amely ekképpen került megfogalmazásra:

A Gyomaendrődön fogyatékkal élő emberek életminőségének javítása, szociális intézmény e témájú működéséhez való hozzájárulás, az ott lévő gyermekek, felnőttek tanulási, játékos, foglalkoztatási feltételeinek javítása és mindazon támogató szolgáltatások kialakításának segítése, amely a fogyatékos személyek ellátásának integrációját a megélhető szociális, család-gyermekvédelmi hálózatba segíti, ezzel is elősegítve a közösségi programokban való részvétel lehetőségeit.

Az alapítók és kurátorok együttműködnek más civilszervezetekkel is a segítségre szoruló emberek érdekében.

Gyomaendrőd, 2009-03-03

Lehóczkiné Timár Irén
Kuratórium elnöke

In memoriam

Szülföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmonk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Tímár Máté (1922-1999)

Szubjektív gondolatok az endrődi könyvtár névadó ünnepségén

Szubjektív gondolatok az endrődi könyvtár névadó ünnepségén

In memoriam Tímár Máté

Tisztelt érdeklődő közönség!

Szeretettel köszöntöm Önöket az Endrődi Könyvtár névadó ünnepségén.

Bölcs elhatározás volt, hogy Tímár Máté halálának 10. évfordulóján az endrődi könyvtár felveszi az író nevét.

Jó lesz majd olvasni minden könyvön a település híres szülöttének nevét.

Gondolom, hogy akadnak olyanok, főleg a fiatalabbak közül, akik megkérdezik, ki volt Tímár Máté. Akkor a kezükbe kell adni egy-egy regényt az írótól, majd ennek elolvasása után tegyék fel ismét a kérdést.

Van válogatási lehetőség, hisz több mint húsz kötete jelent meg Máténak. Reméljük, hogy a kultúrpolitika lehetővé teszi, hogy gyarapodjon ezen kötetek száma.

A szervezők engem arra kértek, hogy Tímár Mátéval kapcsolatos szubjektív élményeimről szóljak.

Máté 20 évvel korábban született, mint én, de az ismert író barátjává fogadott, és a nekem dedikált kötetekbe írt soraival ezt sokszor megerősítette.

Mi kapcsolt össze bennünket?

- Endrődön születünk, ő a Polyákhalmon, én Gyomavégen.
- Szüleink kétkezi fizikai munkások voltak.
- Mind a ketten tudtuk, mit jelentenek az endrődi tájszavak: tajápálni, csurrongálni, pampuska, vízi cibere, herőce, paszuly, szotyola, Cindri Körözs, ...
- Tudtam, hogy az író által megváltoztatott nevek mögött kik vagy mik vannak: Beszenszeg, Körösmart, Berettyóhalom, Hallgatag kocsmá, Betérő falatozó, Kutya, Pamacs igazgató, Maczkó Mihály, Gabnai, Czipó, stb.
- A legfontosabb kapocs a Péter András Gimnázium. Ő hat évig tanulója volt ennek a különleges iskolának, melyet később 32 évig én igazgattam. De mindketten kötődünk az egykori cserkész kollégiumhoz is.

Büszke vagyok arra, hogy ennek a nagy múltú, érdekes alapítású gimnáziumnak az irányítója voltam, amelynek egykor Tímár Máté író és szerkesztő kisdíáként padjait koptatta, ahol az irodalmat megszerette, amely indíttatást adott a későbbi íróvá válásához.

Az iskola romantikus történetének feldolgozásában Máté so-

kat tett. Személyes találkozásokon mesélt a két világháború közötti időszakról, és nekem írt leveleiben sok érdekes eseményről számolt be. Terveim között szerepel e levelezésünk közkinccsá tétele.

A rendszerváltás után az volt az elképzelésünk, hogy a szeghalmi gimnáziumról 1964-ben írt regényét kiadatjuk. Ez a kézirat sok-sok kiadót megjárt, de támogatást nem kapott. Sajnos az új kultúrpolitika sem támogatta. Végül magánkiadásként a P.A.G. Alapítványainak anyagi támogatásával megjelent a „... és a Berettyó folyik tovább...” című regény.

Megtisztelő volt számomra, hogy az előszót én írhattam.

Máté ezt írta a könyve elejére:

„ALMA MATER-EMNEK A SZEGHALMI PÉTER ANDRÁS GIMNÁZIUMNAK

Egykori iskolánk s tovatűnt ifjúságunk méltó megbecsülésére, felidézésére regénnyé álmódott művem – saját anyagi erőfeszitésem mellett – a Péter András és Takács Andrea Alapítványok segítségével kerülhet a szeghalmi-sárréti közkatedrara, hogy valjón és vállaljon helyettünk a Néppel a Népért tiszta fénylésével akkor is, amikor már csak emlékekben élünk. Soli Deo Glória Legyen velünk az Isten.”

A regény nagy visszhangot váltott ki, főleg az egykori diákok körében. A dicséret mellett méltatlan támadások is érték a szerzőt. Az egyik régi diák, a Mátét ért bírálatokra a következőt mondta:

Ha Tímár Máté csak ezt a két sort írta volna, akkor is méltó tisztelettel kellene minden egykori diáknak emlékeznie rá. Majd elővette Máté verses kötetét, és a Szeghalmi álom című vers két sorát idézte.

„Még az ólom is pehellyé könnyül,

Ha fészket lel kézben a kéz...”

Mennyire aktuális ez a gondolat 2009-ben!

E vershez kapcsolódnak utolsó mondataim is.

2001-ben az iskola fennállásának 75. évfordulójára megjelent PAG Jubileumi Évkönyve első oldalán ez a vers olvasható.

Néhány nappal ezelőtt Szeghalom várossá avatásának 25. évfordulóját ünnepelte. Az ünnepi műsor első számaként egy gimnazista diák ezt a verset szavalta.

Nagyon meghatódtam, mert tőlem függetlenül az iskola egyik fiatal magyar szakos tanára választotta ki ezt a költeményt.

Én is ebből idézek most:

„Mit izenjek? Csupán szeretet
És barátság minden vagyonom.
Kedveseim, kik nyomomban jártok
Mind a kettőt Tinéktek adom.
A Jóisten ezeregyszer áldjon,
és legyetek nagyon boldogok,
lélekben köztetek maradok
akkor is, ha majd meghalok.”

Igen, Máté, itt vagy velünk.

Endrőd, 2009. 05. 08

Vaszkó Tamás

Kedves Olvasóink! A Rózsahegy Napok és az endrődi találkozó, valamint az iskolai események oly bőséges és gazdag anyagot adtak, hogy az elkövetkezendő hónapokban folytatásokban tudjuk közre adni.

Tehát a következő számokban folytatjuk az endrődi könyvtár névadó ünnepségén elhangzott megemlékezést, valamint az orvosok emléktábla avatón elhangzott, életutukat bemutató beszédet.

Az Endrői Barátok ismét összejöttek

Rózsahegy Napok

folytatás a címloldalról Sótornyai Sándor játékmester vezetésével táblajátékokat játszottak. Amerikáról, az amerikai álomról mesélt Rózsahegy Marika. A színházművészet rejtelmeibe és a rendezés titkaiba nyertek betekintést Giricz Mátyás által. Ázsiai eredetű néphagyományokról hallhattak Dr. Kunkovác Lászlótól. Egészségügyi felvilágosító előadás keretén belül kaptak hasznos tanácsokat Dr. Farkasinszki Erzsébettől. Az endrői iskolák története elevenedett meg előttük Giricz László előadása mellé vetített képein.

Az iskola szakácsai az előadók jó koncentráció képességét, utánozhatatlanul finom káposztáslepeny és szilvalekváros buktával támogatták meg.

Délben következett a vetélkedőkön eredményesen működők díjazása, az előadók részére emléklapokat átadása, kiváló tanulók és dolgozók kitüntetése. Majd következett az ebéd, jókedv és társalgás.

Ebéd után Gulyás Péter megnyitotta ásványtárlatát, hogy a délelőtt szóban elhangzottakat káprázatos gyűjteményével támassza alá. Ez egy héten át, végig az érdeklődők rendelkezésére állt.

Kora este szép hangversenyen vehettünk részt az endrői Szt. Imre-templomban. Kamara kórus, növendékek és tanárok művészi előadásának lehettünk részesei.

Sötétedéskor kezdődött a nagy vigalom, a ridegvárosi parkban, faültetéssel. Majd dal, ének, tánc és tábortűz emelték a hangulatot az egéig, ahogy a tűz lángja is felért. Öreg éjszakába hajlott az idő, mire szétszéledt a társaság.

Második napon május 9-én, szombaton több irányba folytatódtak az események

9 órákor az iskola diákjai, tanárai és szülők sporteseményeken mérték össze erejüket, ügyességüket a sportpályán és a ligetben. Nem volt hiány a drukkerekben sem. Hangjuk még a túlparton is zengett.

Eközben az iskolában rendkívül izgalmas küzdelem kezdődött. Rövid, de intenzív bemelegítés után 6 felnőtt és 17 diák indult kemény csatába egyetlen ellenféllel szembe, aki nem volt más, mint Végh Endre nemzetközi sakk-mester. Áttekintve a kavargó küzdelmet ószintén meg kell mondani a közmondás nem jött be, mivel minden táblán a MESTER győzött. Szó szerint, aki tud az tud, aki meg nem, majd az is fog, ha egyszer megnő és sokat gyakorol. Elnökünk, Timár Imre szervezte a mérkőzést, amiért nagy köszönet illeti őt, mert ennél érdeklődött erre a pályára összerakni nem lehetett kis feladat, és biztosan sok ifjú fejbe el tudta ültetni ezen szellemi torna szeretetének gondolatát.

A Baráti Kör tagságának nagyobbik része irányt vett Mezőtúrra, cserepeket nézni. Teljesen megtöltöttünk egy buszt, annyi embert érdekelt ez a szép népi művészet.

Tekintve a népes közönséget két részre osztottuk magunkat, mivel egy múzeumba sokan lettünk volna és amúgy is kettőt akarunk megnézni. Az egyik a Badár Balázs mester egykori háza, a másik a Városi Múzeum.

A Badár család által alapított műhelyben eredeti környezetben láthattuk ezen nagy-hírű család történelmi ivű munkásságát, és a jelenleg is működő kézművesség szépségeit, fogásait. Jó volt látni, hogy ez a szép népi mesterség, ha nem is a mindennapi élet része már, igen szépen képviseli a magyar népművészet

értékeit, és terjeszti még külföldön is azt. A tárgyak tömegét és szépségét leírni nem lehet, látni kell. Ezért 1-2 képpel igyekszünk ízelítőt adni róluk.

Csakúgy a Városi Múzeumban látottakat is hába ecsetelnénk. Badár Balázs gazdag életművét bemutatató tárlatot szintén látni kell. Történelmi tudásunkat viszont szépen kiegészíthetjük azon ismerettel, amely bemutatta a kapcsolatot az egykori mezőtúri fazekasság, valamint Gömör és Hódmezővásárhely között.

Vásárlásokra is sor kerülhetett, mely lehetőség számosan éltek, boldogan vigyázva a szerzeményre.

Ebédünkre a mezőtúri Gyöngyhalász vendéglőben került sor. Ki amit rendelt előre, azt kapott. Nem részletezzük, csak annyit, ha valaki arra jár, ne mulassza el, hogy betérjen.

Visszatérve Endrőre, du. 3 órákor kezdődött a helyi Fiók Könyvtár, Timár Mátéra történő névadó ünnepe.

Sokunk által ismert és szeretett költőnk nevének mindennapos használata jól esett lelkünknek, hiszen a Baráti Kör tagja és elnökeként is mindannyiunk a szívbe zártá őt. Előbb a zsűfólásig megtelt könyvtár helyiségében Vaszkó Tamás méltatta a költőt, és idézetekben közreműködött Bartus Gyula, Polányi Éva és Vaszkó Ildikó.

Az ünnepség után a külső falon elhelyezett táblát Várfi András polgármester úr, és elnökünk Timár Imre leplezte le.

Kora este aztán megint a „rózsahegyieké” lett a szó. Itt is idézünk.

„Nem sok idő maradt lazítani, mert fél hatól már a Rózsahegyi iskola színházzá alakított tornateremben szórakoztatták a vendégeket a gálaműsoron fellépő kis- és nagydiákok. Verseltek, meséltek, énekeltek, táncoltak, zenéltek és parodizáltak. A több mint kétszáz szép és tehetséges fiatal produkciója az iskolában folyó délutáni foglalkozások eredményességét bizonyította. A kis kézművesek alkotásainak kiállítását a zsidongóban láthatták a jelenlévők, de a folyosókon is tetszetős gyermekmunkák kísérték ki a közönséget az épületből.”

A napot ill. a Rózsahegy Napokat Várfi András polgármester úr a „Domszögön” tartott fogadáson méltatta és zárta le.

Majd ismét hazatértünk pihenni, eltenni magunkat a következő napra.

A harmadik nap május 10-én szintén szép napra ebédünk

Tíz órákor kezdődött a Szentmise egykori orvosainkért az endrői Szt. Imre templomban. A templomba nagyszámú hívő közönség jött el imádkozni egykori szeretett és nagyra becsült, hivatásukat áldozatkészen gyakorló orvosokért. Iványi László plébános úr szentbeszédében igen szépen emlékezett meg az elhunyt orvosokról. Beszédében kitért az egyház kezdetek kezdetétől való gyógyító szerepére. Kezdvé a csodatévő Jézus Krisztus

tetteivel, majd rátért a ténylegesen orvosként működő szentek ismertetésére, mint Szt. Lukács evangélista, Szt. Kozma és Damján testvérekre. Azon kívül méltatta és párhuzamot vont Batthyány-Strattman László munkája és elhunyt orvosaink tevékenysége között. Végül név szerint említve, kérte a Jó Istent, tartsa kegyelmében őket. Itt felsoroljuk neveiket:

Dr. Kovács Péter; Dr. Cseh József; Dr. Weisz Aladár; Dr. Ugrin Nándor; Dr. Timár Sándor; Dr. Kolbusz András

A Szentmise után kezdődött a táblaavatási ceremónia. A tábla a „Sikátorban”, az orvosi rendelő falán került elhelyezésre. Az orvosok leszármazottain kívül népes, tisztelettel és hálaival emlékező személy jött el. Kedves kórus és más előadók emeltek az ünnepség hangulatát.

Dr. E. Szabó Zoltán tartott megemlékező beszédet. Az ismertett életutak mind kiváló emberi és szakmai felkészültségről adtak tanúbizonyságot, alátámasztva nevük megörökítésének méltányosságát. Beszéde végén lerántva a táblát takaró leplet, mód nyílt a ceremónia továbbfolytatására. Ennek következő lépéseket, alátámasztva nevük megáldotta és megszentelte a táblát. Közösen elmondott imádsággal kértük a Jó Istent, fogadja kegyelmébe egykori orvosainkat. Ezután következtek a megemlékezők koszorúzása. Elsőként Várfi András polgármester úr és Timár Imre elnökünk koszorúzott közösen. Majd következtek a leszármazottak és tisztelettel adózók. Ezzel véget ért a táblaavatási ünnep. A rendelő bejárati folyosóján megtekinthetjük az nevezett orvosok életét bemutató tablótakat is.

Az ebédre ismét a Domszögön került sor. A finom étek előtt Várfi András polgármester úr és elnökünk Timár Imre mondott értékelő és záró beszédet. Elfogyasztva ebédünket és még némi búcsúzkodó beszélgetést megjéjve kb. 3 óra tájban ki-kij saját otthona felé vette az irányt.

Talán nem számít hazabeszélésnek, ha elmondjuk, hogy ezt a programot és megemlékezéseket igen nagy részben a Baráti Kör vezetése és Timár Imre elnökünk tervezte meg és valósította meg, ezért köszönetet illet mindenkinek, aki ezen ügyek létrehozatalában részt vett. Adja Isten, hogy a jövőben is legyen erőnk és alkalmunk ilyeneket véghezvinni.

Mindenki iránt szeretettel:
Szabó Béla, Budapest, 2009. május 20-án

Katolikus oldal

JÚNIUSI ÜNNEPEK

1. hétfő:	Szent Jusztinusz vértanú
2. kedd:	Szent Marcellinus és Péter vértanúk
3. szerda:	Lwanga Szent Károly és társai vértanúk
5. péntek:	Szent Bonifác püspök és vértanú
6. szombat:	Szent Norbert püspök
7. vasárnap:	Szentháromság vasárnapja
8. hétfő:	Prágai Szent Ágnes
9. kedd:	Szent Efrém diakónus és egyháztanító
11. csütörtök:	Szent Barnabás apostol
13. szombat:	Páduai Szent Antal áldozópap és egyháztanító
14. vasárnap:	Úrnapja
15. hétfő:	Árpád-házi Boldog Jolán szerzetesnő
19. péntek:	Jézus Szentséges Szíve
20. szombat:	A Boldogságos Szűz Mária Szeplőtelen Szíve
21. vasárnap:	Évközi 12. vasárnap
22. hétfő:	Nolai Szt. Paulinus püspök, Morus Szent Tamás
24. szerda:	Keresztelő Szent János születése
26. péntek:	Alexandriai Szent Cirill püspök
27. szombat:	Szent László király
28. vasárnap:	Évközi 13. vasárnap
29. hétfő:	Szent Péter és Pál apostolok
30. kedd:	A római Egyház első szent vértanúi

JÚNIUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 19 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.
Június 14-én Úrnap: 10, 19 óra

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Csak szeptemberben!

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.
Kedden, csütörtökön, elsöpénteken és szombaton este 6-kor.
A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.
Június 14-én Úrnap: 8 óra

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 19 órakor, hétfőn reggel 8-kor.
Szombaton 19 órakor vasárnapi előesti mise.

Gyomai búcsú: június 20-án szombaton 10 órakor
a búcsú főpapja Ondavay Tibor pp. prelátnak, esperes

Hunyai búcsú: június 27-én szombaton 10 órakor
a búcsú főpapja Szurovecz Vince pp. káplán, főesperes

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

ÚJ KÉPVISELŐTESTÜLETEK EGYHÁZKÖZSÉGEINKBEN

Egyházközségeinkben megtörtént az egyházközségi képviselőtestületi választás, a Püspökség előírása és útmutatása szerint. A tagokat a hívek választották. Van, aki munkája alapján hivatalból lett tagja, és a plébános is delegált tagokat. Az új testület tagjai

Endrőd: Balog Péter, Balogh Péterné, Balogné Bujdosó Irén, Fekécs Edit, Dr. Giricz Katalin, Gyuriczáné Szabó Erzsébet adminisztrátor, Lukács László igazgató, Koloh Elekné, Pepelán Ferenc kántor, Pfeiferne Varjú Marianna hitoktató, Szabó Zoltánné, Timár Miklós, Tóth Péter, Uhrin Péter, Ifj. Várni András

Hunya: Cserven Béla, Farkas Rezsóné, Fülöp Máténé, Hanyecz Vencel, Hanyecz Vencelné, Hegedűs Bence, ifj. Iványi Sándor, Kiszely Imre, Papp László, Pepelán Ferenc kántor, Pintér László Sóczó Géza hitoktató

Gyoma: Gellai Imre, Hunya Elekné, Kiss Pál, Joó Mihályné, Medveczki Géza, Monostori Krisztina, Papp István, Papp Jánosné, Pelyva Istvánné, Pólus Viktor, Szujó Lajos, Uhrin Zoltán, Uhrin Zoltánné, Ungvályiné Paulik Zsuzsanna hitoktató, Varga József

Póttagok: Gellai Imréné, Pólus Elemérné, Papp Istvánné, Timár Mihály (Petőfi u.)

Úrnapja ünnepének eredete

Az ünnep teljes neve: Az Úr Testének és Vérének ünnepe. Az egyházi évben - a Húsvéti időt lezáró - Pünkösdvasárnap után két héttel tartjuk. Az ünnep eredete a XII. századi eucharisztia-kultusszal áll kapcsolatban, mely Jézus eucharisztikus jelenlétét hangsúlyozza. Mindenekelőtt az 1263-ban történt híres bolsenai eucharisztikus csodához kapcsolódik. Az Apostolfejedelm sírjához zárandókló cseh pap nem messze Rómától szentmisét mutatott be a bolsenai Szent Krisztina templomban. Az átváltoztatás pillanatában kétségek gyötörték afelől, hogy a kenyér és a bor valóban Krisztus testévé és vérévé válik-e. Ekkor a pap megdöbbenve vette észre, hogy a megtört ostyából vércseppek hullottak a korporelérre. A nagy tisztelettel körülvevett ereklyét 1264. június 19-én átvitték Orvietoba, abba a városba, ahol éppen IV. Orbán pápa tartózkodott. Ő hirdette ki Úrnapja ünnepét az 1264. szeptember 8-án kelt Transzitus bullával, melyben a Pünkösd nyolcadát követő első csütörtökre tűzte ki Úrnapja megünneplését. A hagyomány szerint Aquinói Szent Tamás írta az ünnepre a liturgia szövegét. A szentmisében az „átváltoztatástól” kezdve Jézus teste és vére jelen van a kenyér és a bor „színeiben”. Ez a jelenlét megmarad, ezért örizzük a Szentostyát a Tabernákulumban, és az örökmécs jelzi, hogy Jézus itt van velünk. Az Oltáriszentségben jelenlévő Jézusnak térdhajtással adunk tiszteletet.

Elsőáldozók Hunyán (május 17.) és Endrődön (május 24.)

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

„Aranyfónál” Városi Mesemondó Verseny eredményei

1. o.	Gubucz Szilvia Farkas Anita Zsilinszky Erika Csernyeczki Liliána Czahóczi Péter Giricz Bettina Aranyos Viktória Putnoki Róbert Rómer Vanessza	I. helyezett + különdij I. helyezett II. helyezett II. helyezett III. helyezett III. helyezett III. helyezett V. helyezett VI. helyezett
2. o.	Neibort Tibor Kocsis Réka Kurilla Virág Bene Boglárka	II. helyezett V. helyezett VI. helyezett VI. helyezett
3. o.	Trabach Veronika Hornok Roland Nándori Nikolett Veres Dorina	II. helyezett IV. helyezett + különdij V. helyezett VI. helyezett
4. o.	Kövári Lili Oláh Evelin Dajkó Livia Rédai Klaudia Izsó Réka Vági Kira Molnár Mónika Szalai Tímea Timár Ádám	II. helyezett III. helyezett III. helyezett IV. helyezett V. helyezett VI. helyezett VII. helyezett VII. helyezett VII. helyezett
5. o.	Ronyecz Nikolett Farkasinszki Tünde Német Vanessza Szilágyi Melinda Papp Virág Majoros Ilona Iványi Dóra	I. helyezett + különdij I. helyezett II. helyezett III. helyezett IV. helyezett V. helyezett V. helyezett
6. o.	Pfeifer Anna Óbis Edina	II. helyezett IV. helyezett
7. o.	Bela Gréta	I. helyezett

Az idegen nyelvi munkaközösség hírei

1. Számos tanulóknak nevezett be a MOZAIK Kiadó által szervezett internetes angol tanulmányi versenyre, ahol egyrészt nyelvtani tudásukról, másrészt az angol nyelvet beszélő országok kultúrájának, történelmének ismeretéről kellett tanúbizonyságot tenniük. A megmérettetésre országos szinten több száz diák jelentkezett különböző korcsoportokban: 5- 6. osztály és 7- 8. osztály. A verseny négy fordulóból állt, melyek mindegyikében 1- 1 feladatsort kellett megoldani, a helyes válaszok után pontokat kaptak a diákjaink. Mára már a végleges eredmény is megszületett:

5- 6. osztályos tanulóink – 850 versenyző közül

Kiszely Dominika	110.
Molnár Vivien	189.
Ronyecz Nikolett	282.
Szilágyi Melinda	282. helyen

7- 8. osztályosok csoportjában- 515 versenyző közül

Hunyadi Tamás	70.
Tari Zsolt	105. helyen végzett.

Eredményeikhez gratulálunk, és további sok sikert kívánunk!

2. Nyolcadik osztályos tanulóink közül ötven jelentkeztek az Idegennyelvi Továbbképző Központ (Rigó utca) angol nyelvű alapfokú nyelvvizsgájára, mind szóbelire, mind írásbelire.

A szóbeli nyelvvizsga két részből állt. Először is gépi hang után kellett magyar kérdésekre magyarul válaszolniuk. Másodszor egy kéttagú bizottság előtt kellett tanúbizonyságot tenniük kommunikációs képességeikről. Sikeres szóbeli vizsgát tett:

Giricz Petrik
Kurilla Zsolt
Rác Mihály
Rác Erzsébet
Hunyadi Tamás

Az írásbeli részt 2009. május 9-én írták meg, melynek eredményeire kb. 4-6 hetet még várunk kell.

Az eddigi sikereikhez, eredményeikhez gratulálunk.

3. Intézményünkben idén -hagyományteremtő szándékkal- rendeztük meg az idegen nyelvi házi versenyt. Német és angol nyelvet tanuló -4-8. osztályos- diákjainknak csapatban dolgozva kellett bebizonyítaniuk nyelvtani tudásukat, szókincsüket, valamint Németország, illetve Anglia történelmével, hagyományaival, kultúrájával kapcsolatos ismereteiket. Előzetes feladatként rajz- és plakátpályázatot írtunk ki. Az volt a feladatuk, hogy ezeken keresztül próbálják meg bemutatni az adott országot. Nagyon ötletes és szépen kidolgozott munkákat kaptunk. Voltak csapatok, melyek a nevezetességeken keresztül mutatták be a másik nemzetet, mások történelmi alapokra helyezték a hangsúlyt. Maga a verseny nagyon összetett volt, nyelvtani feladatsorokon keresztül teszteltük grammatikai tudásukat, műveltségi tesztet kellett kitölteniük, pénteken keresztretjvényeket kellett megoldaniuk, híres- mindenki által ismert- épületeket kellett felismerniük.

Úgy látjuk, hogy a gyerekek nagyon szívesen vettek részt ezen a „megmérettetésen”, és rendkívül jól érezték magukat. A győztes csapatokat nagyon szép könyv-, CD ajándékokkal jutalmaztuk.

Fasoláné Mucza Irén és Varjú Diána

Papírgyűjtés

Ebben az évben is megrendezték iskolánkban a papír- és vasgyűjtést.

Reggel 8 órára kellett jönnünk. Volt, aki már ekkor hozott magával hulladékot. Az osztályok egymás ellen versenyeztek. Mindenkinek külön kupaca volt, ahová rakták a papírokat.

Kis csapatokba szóródtunk szét, és elindultunk a városba kerékpárral, gyalog, kiskocsikkal. Becsengettünk ismerőseinkhez, nagyszülőkhöz, szomszédokhoz. Sokan szívesen segítettek és ideadták a fölösleges papírokat, ezáltal is köszönjük szépen.

A sulis parkolójába kellett lerakni. Rengeteg papír gyűlt össze, melyet két nagy konténerbe tettünk. A papírt és a kartont külön-külön raktuk. Egy kézzel állítható három mázsás mérlegen mérték le az összeget.

A vasat a gyomaendrői Oskó Sándor vállalkozóhoz lehetett vinni. Az első három helyezett osztály pénzjutalmat kapott, a többit az iskola játszóterének a fejlesztésére fordították.

Jól elfáradtunk, de megérte, mert mindenkit megdicsértek a szorgalmas munkáért.

Reméljük jövőre is ilyen jó lesz.

Kovács Boglárka és Kiszely Domkinika
6. osztályos tanulók

Kovácsműhelyben jártunk

2009. május 5-én kedden fantasztikus élményben volt része ismét iskolánk ötödikesének. Megismerhettük a régi kovácsmesterséget Szmola Béla bácsinál, aki megmutatott nekünk mindent, ami a kovácslással kapcsolatos. Nagyon érdekes volt látni, ahogy egy egyszerű hosszú vasból Béla bácsi szerencsepátkót készített az osztályoknak. Kipróbálhattuk mi is az eszközöket, készíthettünk „S-kapcsot” és a patkó készítésében is segíthettünk. Az egész osztály belátta, hogy a kovácsmesterség nagyon nehéz, megerőltető munka, és hogy jól jönne még néhány kéz a kettő mellé.

Köszönjük pedagógusainknak, Szmola Béla bácsinak és Iványi Miklós bácsinak, hogy megszervezték ezt a délelőtti. Máskor is szívesen megyünk, ha alkalmat kapunk rá.

Iványi Dóra, Papp Virág, Szarka Ramóna 5. a osztály

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sórczó Géza

BERTONI SZENT GÁSPÁR

áldozópap, rendalapító

* Verona, Itália, 1777. október 9.
† Verona, 1853. június 12.

A család mind apai, mind anyai ágon több városi jegyzőt is adott, ami aránylag jó anyagi körülményeket biztosított. Gáspár mély hívő életet élő szüleinek. Nővére korán meghalt, s Gáspár egyetlen gyermeként nagyon jó nevelést kapott otthon.

Iskoláit a jezsuitáknál kezdte, akiket 1773-ban fölsozlattak ugyan, de Veronában tovább taníthattak, s vezethették a Máriakongregációt is. Gáspárra nagy hatással volt Luigi

Fortis páter, aki később a helyreállított rend generálisa lett.

Tizenegy évesen járult elsőáldozáshoz, és tudatosan készült a papságra. Első éves teológus volt, amikor 1796. június 1-jén a franciák megszállták Veronát, s megkezdődött egy 20 éves keserves időszak a város számára. Gáspár teljes erővel a betegek és sebesültek ápolásának szentelte idejét egy újonnan alapított betegápoló társulatban. 1800. szeptember 20-án pappá szentelték. Káplánként az ifjúságot bízták rá, s mindjárt alapított is egy oratóriumot a fiatalság nevelésére, és Máriás csapatnak nevezte el őket. Kezdeményezését azonban egy időre megbénította az 1807-es na-

póleoni cnyomás. Ebben az időben mint gyóntató és lelkiprovizor több későbbi rendalapító nővérrel is kapcsolatban volt.

1810 szeptemberében püspöke kinevezte a veronai szeminárium spirituálisává.

VII. Pius pápa ekkor volt Napóleon fogságában, s Gáspár a szeminaristák nevelésében a szentélyből fakadó belső megújulást és az evangéliumhoz való visszatérést tűzte ki célul. A szeminárium, mely korábban gazdaságilag is, erkölcsileg is szétesett, rövid idő alatt megújult.

Napóleon bukása után Gáspár atya világosan látta, hogy a hit alapvető igazságainak hirdetésében és megmutatásában népmissziókkal kell az embereket visszavezetni Krisztushoz. 1817. december 20-án VII. Pius pápa erre kifejezett parancsot adott neki, fölruházva az apostoli misszionárius jogaival és feladataival.

Verona ekkor osztrák fennhatóság alatt volt, és a kormány megakadályozta ezt a sajátos küldetést, és lehetetlenné tették a többnapos népmissziók szervezését. Ezért Gáspár atya a hitoktatás és az alkalmankénti prédikáció felé fordult, s egyre inkább érlelődött benne egy rend alapításának a gondolata.

Még 1816. november 4-én két társával visszavonult egy bezárt Szent Ferenc Sebei templom mellé, s látszólag népiskolát nyitott, valójában kemény vezeklő közösségi életet kezdtek élni, mely a szemlélődésből az ifjúság nevelésére, a papság képzésére és népmisszióra ajánlotta föl magát a megyéspüspök igényei szerint. E kezdeményezésből bontakozott ki a stigmatinusok kongregációja, mely Itálián kívül Amerikában és Afrikában is elterjedt.

1812. május 30-án elragadtatása volt a feszület előtt. Másnap sörétes puskával meglőtték, majdnem belehalt. Csodaként életben maradt, de a hátralévő negyvenegy évet végigbetegeskedte. Közel harmincszor operálták meg. Nagy fájdalmi voltak, de betegágyából is sokak lelkiprovizora maradt. Kínjait az Egyházért és a lelkek javára ajánlotta föl. Amikor utolsó óráiban az ápolója megkérdezte: „Atyám, van valamire szüksége?” – azt válaszolta: „Szenvedésre van szükségem.”

VI. Pál pápa 1975. november 1-jén boldoggá, II. János Pál pápa 1989. november 1-jén Rómában szentté avatta.

Eladó

- Lakóház (Endrőd, Dózsa u. 9.)
- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA
- BL-7 dízelmotor darálóval és fűrészgéppel
- Kézi szivattyú: orosz gyártmány, benzines
- kulcskészletek, menetvágók
- gázpalack
- kézi kukoricamorzsoló
- kályha, prés, hordók, traktor pótkocsi

Érdeklődni lehet
az endrődi plébánián: Gyomaendrőd, Fő út 1.
20/9457-843 vagy 66/283-940

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok
Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

**Hitelreható! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

I. MEG A SZTÁR

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda I. Meg a sztár versenyére a 2008/2009-es tanévben került sor. Az alapítók, a Ki Mit Tud és a Megasztár versenyek hangulatát kívánták megvalósítani, újabb hagyományt teremtve a diákság körében.

A háromfordulós bemutató 1. fordulóját osztályszinten, a 2. és 3. forduló iskolai keretben valósult meg.

A versenyre ének, zene, tánc, mozgás, jelenet és egyéb kategóriákban nevezhettek a tanulók.

32 produkció jutott a döntőbe, amelyet április 24-én bonyolított le a Diákönkormányzat. A verseny szervezője, irányítója Kónya Márta és Hornokné Kereki Irén Diákönkormányzatot segítő pedagógus.

A döntő legjobbait (20 produkció) a Kis Bálint Napok keretében, június 10-én láthatják az érdeklődők.

Továbbjutó produkciók:

Kisdiákok:

1. Lovacskázós játék 1.a
2. Vers: Bárkai Zsolt 2.a
3. Babás játék 2.a
4. Tapsrondó 2.a
5. Jelenet - Sün Balázs 2.b
6. Tánc: 3.b (Kruchió Adrienn, Gyányi Gerda, Fülöp Petra, Neibort Gréta)
7. Tánc: 3.c (Czeglédi Renáta, Magyar Mercédesz, Nagy Bettina, Rátóti Lejla)
8. Tánc: 4.a (Uhrin Barbara, Nagy Evelin, Nagy Noémi)
9. Tánc: Gera Ilona 4.b
10. Mese: Csordás Alíz 4.b

Nagydiákok:

1. Ének: Kósa Cintia 5.a
2. Ének: Ágoston Dorottya 5.b
3. Jelenet: 5.b (Szonda Lili, Hunya Réka, Balázs Izabella)
4. Jelenet: Indul a bakterház 6.b (Kéri Miklós, Zsombok Bence, Csatári Bence)
5. Tánc: 6.c (Zrubecz Réka, Virág Andrea, Timár Tamara, Véha Dóra, Gyuricza Beáta)
6. Jelenet: Gatyafalva 7.b
7. Bűvészkedés: R. Nagy Tibor 7.b
8. Társastánc: Lázár Rebeka és Czibulka Alex 7.b
9. Ének: Kató Orsolya 8.a
10. Humor: Nagy Bence 7.b

Továbbjutottak egyéb kategóriában a rajzkészítők: Balázs Izabella (5.b), Homonnai Evelin (7.a), Gyebnár Bianka (7.c), Timár Tamara (7.c). Rajzaik a Családi délutánon szintén megtekinthetők lesznek.

Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda
Nevelőtestülete

Nyelvvizsgák

A Kis Bálint Általános Iskolából és Óvodából a 2008/2009-es tanévben a következő tanulók tettek sikeres nyelvvizsgákat. Felkészítő tanárok: Dubis Ferencné, Mészárosné Stef Ilona, Balla Károlyné és Ökrös Katalin.

Pataki Boglárka 8.c

**Angol nyelv -
A típusú (szóbeli):**

Ács Fruzsina 8.d
Csizmadia Nikolett 8.d
Dinya Julianna 8.d
Gyurcsán Georgina 8.d
Gyuricza Tamás 8.d
Oltyán Enikő 8.d
Piltz Kitti 8.d
Sztezsán Adrienn 8.d
Tótka Sándor 8.d
Gácsai Nikolett 8.d
Fülöp Péter 8.d

**Német nyelv -
A típusú (szóbeli):**

Lakatos Fruzsina 8.b
Hunya Gréta 8.b

**Német nyelv -
C típusú (szóbeli és írásbeli):**

Cserenyecz Kinga 8.b
Dajkó Nóra 8.b
Farkas Zsanett 8.b
Kéri Virág 8.b
Szonda Benjámin 8.b
Zsilinszky Éva 8.b

**Angol nyelv -
C típusú (szóbeli és írásbeli):**

Hunya Gyöngyi 8.d
Lapéta Brigitta 8.d

Endrőd néprajza

Rendező: Szonda István

Hunyai tájház - Szabó Béla magángyűjtemény

A gyűjtemény magángyűjtemény, melyet Szabó Béla és felesége hozott létre önerőből.

Szabó Béla már gyermekkorától vonzalmat érzett a gyűjtéshez, hiszen a Csárdavölgyi tanyájuk körül gyakran kerültek elő régi cserепek és kövek a földből. Később traktorosként mélyszántásokat végzett a határban és ott is összegyűjtötte az „érdekes leleteket”, melyeket az eke kifordított. Több hunyai leletmentést végzett a szarvasi Tessedik Sámuel Múzeum régésze Szabó Béla segítségével. A tanyák pusztulásával, a hagyományos paraszti gazdálkodás és életmód hanyatlásával erőteljes ütemben pusztultak a falusi gazdálkodási és házkörűli tárgyak. Szabó Béla és felesége látva, hogy mennyi régiség kerül a szemétre vagy a tűzre néprajzi tárgyak gyűjtésébe kezdett. Sokszor a kiskertek szántásáért nem pénzt kért, hanem egy-egy néprajzi tárgyat (sajtprést, béklyót, vajköpülőt, stb.). Hamarosan a falusiak megajándékozták őket egy-egy családi ereklyével, vagy más „régisséggel”. Így lett a Szabó- gyűjtemény Hunya múltjának letétje, régiségeinek összegyűjtő és bemutatóhelye.

A tájház épülete a XX. század elején épült, hagyományosan háromszatátú. A nagyszobában szögletes búbos kemence áll, mely a konyhából fűthető. A kamra a tornác felől nyílik, melyből falépcsős padlásfeljárón juthatunk a padlásra. A tornác végében később épült kéthelyiséges kiskonyhát találunk. Az udvaron kukoricagóré, disznóól és tyúkól áll. A góré egyik oldalához félhajás szín csatlakozik, ahol mezőgazdasági eszközök és egy sárgára festett ünnepi löcsös kocsí látható. A ház minden helyiségében tematikus jellegű néprajzi kiállítások vannak. A nagyszoba enteriőrszerűen berendezett, melybe belépve jobbra kétajtós szekrényt és fiókos sublódót találunk. A sublód tetején vallási tárgyak és családi ereklyék (fényképek, csészek, emléktárgyak) láthatók. A sublódban és a szekrényben gazdag háziszóttos gyűjtemény található, melyet szívesen bemutatnak a látogatóknak. A sublód végében egy vetett ág helyezkedik el, felette a falon szentképek és koszorús képek sorakoznak. A szoba közepén esztergált lábú asztal áll két lécvázasszékkal. Az asztalon régi dokumentumok és fényképek láthatók Hunyáról. Az asztal mellett a gyűjtemény egyik becses darabja található, mely egy rövid ág (gyerekágy). A gyerekágy formája hasonló a felnőttekéhez és négy gyerek aludhatott benne. A nagyszoba berendezése az 1930-40-es évek hunyai középparaszti lakáskultúráját mutatja be. A konyha egyszerű berendezése lócából, asztalból és polcos

tárolóból (stelázsi) áll. Az ajtó mellett lavortartóban zománcos lavór van, házi szóttos törölközővel. A stelázsin gazdag csésze és bögre gyűjteményt találunk, mely darabok a XIX. század végétől, valamint a XX. század első feléből valók. A kamrában lévő kiállítás tematikus sorozatokban mutatja be a cserépedényeken kívül a vajkészítés, a lótarítás és néhány falusi kézműves mesterség tárgyi emlékét.

A tornácra a kenderfeldolgozás eszközeivel találkozunk, a gerebennel, tilóval, motollával, gombolyítókkal és az alkalomszerűen felállított szövőszékkel. A tornác falán helytörténeti tárgyakat találunk, melyek Hunya község jellegzetes régiségei. A tornác végéből nyíló két kis helyiségben a helytörténeti gyűjtemény mutatkozik be. A leégett hunyai templom tűzből kimentett relikviáit is megtalálhatják ebben a gyűjteményben.

A tájházhoz nagy zártkert tartozik, ahol az idős házaspár veteményes kertet alakított ki, mely bemutatja az ide látogató turistáknak a hagyományos kertgazdálkodás erre a vidékre jellemző formáját.

A Szabó házaspárnak sok erőt és kitartást kívánok, hogy még tovább tudják gyarapítani gyűjteményüket, és megmenteni Hunya történelmének tárgyi bizonyítékait.

GYOMAENDRÖDI SZENT FLÓRIÁN ALAPÍTVÁNY

az 1996. évi CXXXVI. Törvény 6.§ (3) bekezdés rendelkezésének megfelelően ezúton tájékoztatja a nyilvánosságot és értesíti Támogatóit, hogy a 2007-ben felajánlott SZJA 1 %-aiból az adóhatóság 34 697 Ft összeget utalt át. Ezt az összeget az alapítvány a helyi Tűzvédelmi feladatok megvalósítását biztosító szervezeti és technikai feltételeit javításának elősegítésére használjuk fel.

Köszönjük a támogatást és kérjük, hogy a jövőben is támogassák alapítványunkat adójuk 1%-ával.

Gyomaendrőd 2009-05-19

Dinya László
az alapítvány képviselője

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Édesapám, Dr. Cs. Szabó Albert visszaemlékezései az 1918-1919. évi eseményekre III.

A román megszálló hadsereg a megye községeiben itthon található volt közös-hadseregbeli, vagy honvédtiszteket „begyűjtötte” s Fogaras várába internálta. Mindezt egy kitalált „békéscsabai útközlettel” indokolta, hogy ti. a vezénylő tábornok egy magyar tiszti összeesküvést időben elfojtott s egy nagyobb „gerilla csapatot” ő tönkrevert Békéscsaba határában. Ebből egy szó sem volt igaz, de hát az „irányított sajtó” akkor is működött s már akkor is hatásosnak bizonyult. Az Antant előtt ezzel indokolta az oláh királyi vezetés ezt a gaztettet is. Ezt a gyomai tisztek megúszták, időben eltűntek, mert a Hollerban szórakozó oláh tisztek elkotyogták magukat. Ennyi haszon volt a helybeli „aranyifakkal” való „fraternizálásból”. Többen, így János nagybátyám – későbbi Cs. Szabó János könyv-papír- és írószerkeszkedő – is a keselyősi kukoricásban bujkált. A tanyavilágot nem tudta az oláh katonaság ellenőrizni. Tehetetlen volt, mert a hadműveleti sávhatár egybeesett a demarkációs vonallal – ez a mezőberényi-gyomai határdülő (akkor még Berény nyugati határa, nem volt Csárdaszállás), de akiket az oláh ezen a tájon vagy a vasút tájékán elkapott, arra könyörtelenül rávágta a „dózcsecsincset” (huszonötöt bottal). Piszkos állatok voltak. De ha egyedül mert csellengeni a román katona a tanyák között, az nem látta többet a jó anyját. Ott szunnyadt évekig a tanyaudvaron a trágyadombban. Ez járt a tolvajoknak. A tanyaiak nagyon összetartók voltak. Akiknek a fiai a „vereseknél” szolgáltak, harcoltak nem is olyan messze, ha hallották az ágyúszót, csak bizony sírdogáltak, de reménykedtek, mikor a tiszai áttörésnek híre jött. A gyomai „szépjányok”, csiklandósabb asszonyok nem tudtak ellenállni a szép szónak. Még az igazán jómódú családok közt is akadtak, akik összefogtak a románokkal, úgy mint majd 1944-ben a németekkel, majd az oroszokkal. Ez az egész román-világ nem sokáig tartott, de rengeteg keserűséget, megaláztatást hozott az embereknek. Meg aztán egy kis háborús színjátékban is volt részünk 1919. júliusban. A követűt – akkor így mondták még a Gyoma-Mezőberényi országotat – melletti tanyákban lehetetlen volt megmaradni az ott lakóknak. Azokat rendszeresen kifosztották a jövő-menő oláh katonák. Kénytelenek voltak a tanyákat elhagyni s beljebb húzódnai a városba. Egyetlen esetre emlékszem, hogy a helyszínen megtoroltak ilyen fosztogatást. Keresztapa, édesanyátoknak, az Egei halmi G. Nagy tanyában mint ifjú házaspár rezideáltak s egy hajnali időben kifosztották a tanyát s még örülhetnek, hogy ők egy csellel a tengeri táblákon keresztül elmenekülhettek. Keresztapa jelentette még akkor reggel az esetet az oláh parancsnokságnak, éppen kifogott egy királyi gárdatisztet, aki azonnal lovasokkal a har-

madik-negyedik tanyában nyakon csipete a tanált pálinkától elájult murmu-jokat s miután keresztapa felismerte náluk a zseboráját s más egyebeket, az oláh tiszt ott helyszínen agyonlőtte, kettőt meg a lovakkal tapostatott agyon. Ott helyben a tanyatulajdonossal elkapartatta őket.

1919 júliusában megtörtént a tiszai áttörés és egy szép magyar katonai siker kezdett kibontakozni a Tiszántúlon. Ez utóbbit a román királyság már a román impérium területének gondolta, „Pod Tisu de la Nistru” – a Tiszától a Dnyeszterig – terjedő Romania Mare – Nagyrománia. A román hadsereg létszám- és hadianyag fölényben volt, mégis futott Szolnok alól, nyomában a magyar vörös hadsereg egységeivel. Mezőtúr Újvároson a fegyvereit s mindenét elszórt román csúrhét a lakosok forróvízzel, lúggal, furkósbottal fogadták. Még nagyobb lett a pánik. Este a felduzzasztott Hortobágy-Berettyó csatornán kellett átkelniük. Rengetegen beléfulladtak. Túri diákkoromban koponyákat bármikor szedhettünk ki a kubikgödörök aljából. A szétszúllott tömeg éjjel érkezett Gyomára. A házakban minden vásznak, fehérneműt összeszedtek, szárítottak. A román parancsnokságnak mesteri gyakorlata volt a visszavonulásban, reggel nyolcra teljesen kiűritette Gyomát. Dél előtt 11 óráig süket csend volt Gyomán. Mi, gyerekek a Hősök útján található elszórt aknalőporból gyönyörű rakétaszivarokat csavartunk újságpapírral. Ezeket gyűjtogattuk. Nagymama rémülten rohant ki az utcára, hogy mikor robbantom fel magam? „Ebatta kolykei, kutyavottyát a fejeteznek, hogy a kara vigye el a dógotokat!” – mondta volt. Egy ilyen rakétaeresztésem után nem várt hatás történt, nagy vijjogás után óriási robbanás zaja hallatszott, majd utána a másik, harmadik. Rohantam ki az utcasarokra. Felvillant a napfényben a lövedék, majd mikor lefelé ívelt robbant és beleesett a Körözsbé. Nagymama rémülten kiabált, megjötték a vörösök! Gyerebe, ne kísérsd az Istent. Egy lélek se volt az utcán, az emberek a kerítés mögül lesekkedtek. Néha egy-egy román küldönc várgatott végig az utcán, mert a román feltartó vonal a régi Körözsbé gáton húzódott – Dobó utca-Pocokskert-Páskom fele. Meg a kutyám, Foxi német juhász futkosott az udvaron össze-vissza kínjában nyűszítve. Átmentünk édesnénéikhez a Mirhón keresztlől, ott is a pincebe. Nemsokára valóban nagy harci zaj lett, puska, géppuska, ágyú, akna robbanás, stb. A csatazaj után a pinceablak fájában egy arasznyi gránát-repeszt találtam. A következő napok sűrű programot adtak nekünk, gyerekeknek, irány a harctér. A Körözsbé gátja, a gát töve, a Körözsbé tele volt eldobált löszerezellel, gázlárcsallal, fegyverekkel (ugyanúgy, mint 1944-ben, megjegyzem én, Cs. Szabó István) volt aki még holttestet is tanált, már

lepték a legyek. A románok semmivel sem törődtek, a sebeiket nyalogatták. A vörösök – mint tudjuk – anélkül, hogy vereséget szenvedtek volna, visszavonultak. A front balszárnya árulás miatt a levegőben lógott. Ha látták volna azt a demoralizált oláh csúrhét, Aradig meg sem álltak volna. A házakban nem esett kár, mert a mi derék magyar katonáink, akik között voltak gyomaiak is, vigyáztak. Csak a főteret tartották srappel tűz alatt. Itt a mostani Hősök szobra helyén állt egy nagy fa, abba belevágódott egy srappel hüvely. A magyar tüzérség a nagyállási vasúti megálló körül volt. Ott egy közeli tanyában egy fiatalasszony a réműlettől, a lövésektől szívburokrepedésbe belehalt, Kis Palkoné. Maig élő bennem legkülönböbben annak a magyar vöröskatonának a hőstette, aki a kocsihídon keresztülvonszolt egy géppuskát és szörnyű pusztítást vitt végbe az oláhok között, míg aztán kilőtték szegényt. Az a kép is él bennem, amikor az oláh fogságból hazatértek a „vörös katonák”; a piaci nép kiröhögte őket, mert rongyosak és tetűmártak voltak, kiéhezettek, mezítlábosan, bocskorban vonultak a község házára. Ahol jónéhányukra további internálás várt Kistarcsára. Ahe-lyett, hogy hősként fogadták volna őket, mert tulajdonképpen az országot védték a betolakodók ellen. De hát a propaganda akkor is működött, meg a félelem. A földtulajdonos parasztembert sokkolta az „elkommunizált föld” réme. Ez a félelem a harmincas években is hatott. Tanálkoztam akkoriban olyan parasztemberrel, akinek akkor már öt felnőtt gyermeke volt, aki arról beszélt, hogy nagy felelőtlenség családot alapítani, tudhatjuk, mi vár ránk, a megsemmisülés, a nyomorúság következik előbb-utóbb. Ezt ő már az első háborúban hallotta. A rettegett és félt változás kiteljesülésének tartotta a parasztember a 40-es évek végét, az ötvenes éveket. A parasztság nem várt semmi jót a proletárdiktatúrától. Rettegett tőle a zsellérig bezárólag. A volt „vörös katonák” csak annyit mormogtak mindig csendben, hogy; „mi nem szájlaltunk, hanem harcoltunk a házánkért”.

A vörös hadsereg visszavonulása után nagyon gyorsan konszolidálódott vidéken a helyzet. A románok itt voltak a nyakunkon, de a katonaság nagy része elvonult. A rekvirálás az nem szűnt meg. Minden vonzotta a románokat, ami gép volt (vetőgép, aratógép, cséplőgép, stb.). Még a téglagyárat is leszerelték, de a mézpergetőt is elvitték. Zsákmányoltak gatlás nélkül. Aztán lassan eltűntek, mire vége lett a télnek. Megjötték a „darutollas legények”. De bizony az legtöbbször csak libatoll volt a sapka mellé tűzve. De örültünk nekik, mert a mieink voltak, magyar katonák, méghozzá „vazsmegyeiek”.

Közreadta: Cs. Szabó István

Békéscsabán rendezték meg - a **táncművészet világnapja** alkalmából - a 15. Jubileumi Gálaestet, ahol klasszikus balettet táncolt a gyomaendrői Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda két tanulója. Bene Boglárka és Pfeifer Anna szép sikerrel szerepelt a Jókai Színház színpadán. A képen Novák Éva balett-tanárral

A Tűzmenedék együttes ismét Győrben

Faggyas László és F. Sipos Bea, azaz a Hangraforgó együttes második alkalommal hirdették meg az InternetVers Fesztivált Győrben kortárs költők és verséneklők számára ezúttal Radnóti Miklós, Nagy Gáspár és Kányádi Sándor költészetét emelve fókuszba. Honlapjukon 50 költő több száz versét olvassatva közel 40 énekmondó fakadt dalra, s végül 21 produkciót hívtak meg a találkozóra a beküldött mp3-as anyagok alapján.

A Tűzmenedék együttes Kányádi Sándor - B. Molnár Albert: Cite-rára és B. Molnár Zsuzsa - Oláh Gizella: Üzenet című versével jutott a győri bemutatóra. Külön öröm számunkra, hogy B. Molnár Zsuzsa versei négy fiatal zenész is meghihlettek, valamint B. Molnár Albert Nyár című költeménye is színpadra került Gál Csaba, a Müncheni Kreatív Music Forum gitártanára előadásában.

A Tűzmenedék együttes 8-án délelőtt a győri Kovács Margit ÁMK-ban egy rendhagyó irodalomórán is bemutathatta változatos műsorát, s ezt követően csatlakozott a rendezvény sokszínű programjaihoz. Íme néhány nagyvonalakban: 7-én koszorúzás volt Abdán a Radnóti emlékműnél, majd este Kányádi Sándorral Czigány György beszélgetett. Pénteken késő délután Radnóti Miklós emlékműsorra, este a Misztrál együttes fergeteges koncertjére került sor. Szombaton egész nap a produkciók bemutatása zajlott, este emlékezés Nagy Gáspárra a Hangraforgó, Dinnyés József, Gülch Csaba és Pátkai Tivadar közreműködésével, végül az éjszakába nyúló gála zárta a fesztivált.

Jóleső érzés volt a szponzorok között ismét ott látni Gyomaendrőd címerét, hiszen a zenekart ezúttal is a város utaztatta. Köszönjük szépen!

HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓK

Hanyecz Libor és Hanyecz Ilona május 2-án ünnepi szentmisén adott hálát az endrői templomban, házasságkötésük 50. évfordulója alkalmából. Ezen a szentmisén részesült a keresztség szentségében dédunokájuk, **Varjú Libor**. Képünkön az ünneplő házaspár, dédunokájuk és a dédunoka szülei láthatók.

Látkóczki József és Kiszely Magdolna május 9-én a hunyiai templomban adtak hálát és kaptak áldást házasságkötésük 50. évfordulóján. E szép ünnepet azzal is emlékezetessé tették, hogy egy aranyozott áldozatökelyhet ajándékoztak a templomnak. Isten fizesse meg nagylelkű ajándékukat.

Isten adjon további szép éveket, egészséget, örömet, áldást az ünneplő házaspároknak és családjaiknak!

SPORT

A legutóbbi meccsek

Békéscsabai-Rákóczi-Gyomaendrőd 4:0

Balszerencsés mérkőzés a mi kapusunk bemelegítéskor súlyosan megsérült. Így magunknak rúgtuk a gólokat.

Helyezés:

Gyomaendrőd 13, 6, 6, 35-34, 45 pont

Április 20-án

Gyomaendrőd-Csabacsúd: 3:2.
Gólszerzők: Farkasinszki 2, Toldi 1

Az ifik 1:0-ra vesztek.

Márton Gábor

A **Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány** a személyi jövedelemadóról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján a magánszemélyek felajánlásából 2008. évben 29 851 Ft támogatást kapott. A támogatás összege az alapító okiratban foglaltaknak megfelelően az alapítvány tőkéjét növeli. A tőke kamatát az endrői születésű, hátrányos helyzetű gyermekek továbbtanulásának támogatására használtuk fel.

Köszönjük támogatóink segítségét, továbbra is várjuk támogatókat! Adószámunk: 19062255-1-04.

Köszönettel az alapítvány kuratóriuma - Farkas Zoltánné

A **Rózsahegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány** a személyi jövedelemadóról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján a magánszemélyek felajánlásából 2008. évben 159 551 Ft támogatást kapott. A támogatás összegét az alapító okiratban foglaltaknak megfelelően a Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola tehetséges diákjai tudásának fejlesztésére, valamint a rászoruló diákok támogatására használtuk fel.

Köszönjük támogatóink segítségét, továbbra is várjuk támogatókat! Adószámunk: 18390162-1-04.

Köszönettel az alapítvány kuratóriuma - Farkas Zoltánné

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

JÚNIUS 4. - TRIANON

„Amit a Kárpátok lánca lefog területet, megszólaltak a harangok, órákon keresztül egy merő harangszó és zokogás volt a Kárpát-medence.“

A háború vége, illetve a Trianonban 1920. június 4-én megkötött béke, mely egyben Osztrák-Monarchia végét is jelentette, nagymértékben átszabta Európa e részének térképét, teljesen új gazdasági és politikai viszonyrendszert állított fel az itt élő népek és nemzetiségek között. Globálisan nézve, és csak a történelmi tényekre szorítkozva, a béke-szerződés lényegét a következőképpen foglalhatjuk

össze: egy többnemzetiségű államból több többnemzetiségű állam jött létre, azzal, hogy az előző helyzet több évszázadon át alakult ki, egy dialektikus történelmi folyamatban, az új – igazságtalan – helyzet pedig zöldasztal mellett, az európai nagyhatalmak elvtelen alkujá következtében, minden etnikai alapot nélkülözve.

Trianon legnagyobb vesztese Magyarország: 282 000 négyzetkilométernyi területe mindössze 93000 négyzetkilométernyire zsugorodott, azaz elvesztette területének kétharmadát. Hasonló a helyzet a lakosság tekintetében is. Magyarország 18 millió lakosából 10 millió (!) elveszett.

1991-ben Mitterand francia államelnök 1920. június 4-ről azt mondta: „Ami Trianonban történt, az mocskos dolog volt.“

Forrás: Magyar Idő

Im már harmadik alkalommal ad helyet a Sajt- és Túrőfesztyál állófogadásának intézményünk – a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda – tornaterme. Ahhoz, hogy minden olajozottan menjen, már egy héttel korábban a megelőző munkálatokat el kell végeznünk, mint pl. a szőnyegek leterítése, asztalok és székek kipakolása, bordásfalak elfedése bordó szövetvel, stb.

Idén először az endrődi Gondozási Központ munkatársai – Mraucsikné vezetésével – szervizolták az izletesebbnél izletesebb ételeket, emellett pedig széles választékban az italokat is. Várfi András polgármester úr köszöntője után pedig kezdődhetett is a jóízű falatozás.

Itt szeretném megköszönni munkatársaimnak a nagylelkű segítségét és helytállását, név szerint: Kondorné Timár Erzsébet ig.h. aszszonynak, Tari Lászlóné gazdasági vezetőnek, valamint a technikai dolgozóknak: Szücs Ferencnének, Balogh Péternének, Lapatinszki Lászlónénak és Lapatinszki Lászlónak. Külön öröm számomra, hogy nagyon jó csapatmunkának lehettem részese.

Lukács László igazgató

NARANCS TÚRÓ

GYOMAENDRŐD LEGJOBB HASZNÁLTRUHA ÜZLETE

TAVASZI ÁRÚ ÉRKEZETT !!!

BUTIK: Krém és Extra minőségű árú
vállfázva darabonként árazva

Női-, férfi-, gyermekruhák, pólók, top-ok
Tavaszi- és rövidnadrágok, sportruházat
Táskák, cipők, plüss játékok napi feltöltéssel

ÚJDONSÁG!!!

NAPSZEMÜVEGEK - BIZSUK FEHÉRNEMŰ - KÖRÖMLAKK

Endrőd Fő út - Mikes út sarok

Nyitva tartás:

Hétfőtől - Péntekig: 8.30-12.00-ig - 13.30-17.30-ig

Szombat: 8.30-12.00-ig

Hírek a Rózsahegy-i Iskolából

Szép eredmény az országos döntőben

László Loretta, a Rózsahegy-i iskola nyolcadikos tanulója a Bod Péter Országos Könyvtárhasználati Verseny döntőjében 6. lett. A döntőt az idén a békéscsabai Belvárosi Általános Iskola és Gimnáziumban rendezték. Lorettának és a többi 7-8. osztályosoknak az erdőről szóló lexikoncsalád egy-egy kötetét kellett megtervezni. Két és fél óra állt rendelkezésükre, hogy szócikkeiken keresztül új nézőpontból mutassák be az erdőt, nem csak a megszokott - főként biológiai - témakörök szerint. Lori kislexikonjának a címe: Az erdő és a zene. A feladat elkészítése alapos könyvtári búvárkodást igényelt és sok ötletet. Az elkészült tervezet szóban be is kellett mutatni. Loretta felkészítője: Gellainé Tuboly Zsuzsanna.

Mesélj Európá!

Ők beszéltek angolul

A kecskeméti Katona József Könyvtár által meghirdetett Európa díjas régiós angol nyelvi verseny döntőjébe két Rózsahegy-i csapat is bejutott. Az első forduló egy online vetélkedő volt, ahol a gyerekeknek az európai unióval kapcsolatos feladatokat kellett megoldaniuk. A második fordulóban a regisztrációkor kapott ország egy népmeséjét és egy történelmi eseményét kellett megjeleníteni óriás képregény formájában. Innen már csak a korosztályonként legjobb 10 csapat jutott tovább, és a választott mesét és történelmi eseményt kellett előadni - természetesen angol nyelven. Mindkét csapatunk első helyen végzett az elődöntőben, így bejutottak a döntőbe, ahol az ötödikesek - Bíró Adrienn, Gonda Bettina, Gyuricza Anita, Varga Rita, Vári Edina - az ötödik, míg a hetedikesek - Baráth Bernát, Geszti Brigitta, Horváth Richárd, Uhrin Dávid, Varga Gréta - a harmadik helyen végeztek.

Felkészítőjük Szedlák Réka

Szakmai konferencián a Rózsahegy-i iskola

Az Európai Unióban folyó „Oktatás és képzés 2010” munkaprogramhoz kapcsolódó hazai rendezvénysorozat része volt az a műhelymunka, melynek szakmai és szervezési koordinációját az Oktatási és Kulturális Minisztérium megbízásából a Tempus Közalapítvány végzi. Felkérésükre három Rózsahegy-i pedagógus tartott előadást és tréninget Kecskeméten intézmény- és munkaközösség-vezetők részére egy régiós szakmai konferencián.

A workshop gyakorlati megközelítésű előadásai és a helyi iskolai jó gyakorlatok megosztása során Farkas Zoltánné igazgató Rózsahegy-i iskolát bemutató előadása után a Tanulás tanítása modulról adott általános ismertetőt. Aztán Molnárné Pésó Irma Mire való az iskola?, Beszédművelés és Olvasásfejlesztés, Gellainé Tuboly Zsuzsanna pedig Koncentráció és Önművelés témakörökben tartott tréninget.

Paprikáskrumpli-főző verseny

Május 3-án, majális keretében megrendezett paprikáskrumpli-főző versenyre 150 településről 1500 gyermeket várt a Gyermekétkeztetési Alapítvány. 45 bográcsot állítottak fel Budapesten a Városligetben, a Műjégpálya betonján. Azok a gyerekek versenyeztek szakácsként, – pedagógusok, segítők és népszerű közéleti személyiségek segítségével – akiket az Alapítvány év közben folyamatosan támogat. Délben 1000 gyermek ült le egy extra méretű, összesen 286 méter hosszú asztalhoz, hogy együtt fogyasszák el az általuk készített, szintén rekordmennyiségű paprikáskrumplit. A vasárnapi rendezvény különleges nagyságú ebédnek számít. A szervezők szerint Magyarországon eddig még nem evett együtt ennyi gyerek egy asztalnál. A rekordkísérlettel a szervezők az éhezõ magyar gyermekekre és a közös segítségnyújtásra szerették volna felhívni a figyelmet.

A második alkalommal megrendezett paprikáskrumpli-főző versenyt Gyomaendrőd nyerte. A várost a Rózsahegy-i iskola csapata képviselte, ők főzték a legfinomabb ételt. A győztes ötszáz ezer forint értékű élelmiszersomagot és egy dunai hajút nyert Szentendrére.

Történ-észek

A TIT által rendezett történelmi verseny döntőjébe három hatodikos és öt nyolcadikos Rózsahegy-i került. Vaszkó Áron I. lett a hatodikosok között. A nyolcadikosoknál Szentpéteri Balázs a III., Szujó Tamás a IV. helyen végzett.

Felkészítőjük Vaszkóné Dinya Erzsébet.

A Természettudományi Múzeumban versenyeztek az ötödikesek

A mammut árnyékában

Az Országos Süni Komplex Vetélkedőre a tanév elején nevezett be egy négyfős csapat - Bíró Adrienn, Forgács Genovéva, Gonda Bettina és Szilágyi Norbert - a Rózsahegyiből. A Süni Magazin alapján készültek fel. Az országból több mint 200 csapat versenyzett. A negyedik fordulóra a legjobb tizenkettőt hívták meg. Ők a 9. helyen végeztek. A jutalomkönyvek mellé nem mindennapi ajándékot kaptak: Vacsora a Fűvészkert vendéglőben, szállás a Marco Polo Hostelben, esti pesti városnézés.

Másnap szakvezetéssel megtekintették a Fűvészkertet és a múzeum Predátorok interaktív kiállítását. Megnézték az Expedíció a pillangók zöld szigetén - Tajvan gyönyörű élő lepkéit. Az Evolúciós forgatagban kezükbe vehették a dinótojást, koponyákat, régi csontokat. Felkészítőjük Gellainé Tuboly Zsuzsanna.

Nyár

Nyár asszonyság gazdag dáma,
zöld bársony ünnepi ruhája.
Szőke haja dús búzamező,
szép ő, mint egy nyárfaerdő.

Napsütésben vidáman táncolgat,
kosarából friss gyümölcsöt kínálgat.
Táncol nagyon, ropja rázza,
egyre csak cifrázza,
míg aztán „szépt” ember,
szépen megállítja.

Ujházi Aranka verse

X. Ovi Olimpia

SZÍNHÁZBAN VOLTUNK

Nagyon megörültünk, amikor a tanító néni egyik reggel azzal a hírral jött be az osztályba, hogy iskolánk tanulói elmehetnek másnap Békéscsabára a Jókai Színházba. Alig van az osztályban olyan gyerek, aki már látta belülről a színházat, így nagy volt az izgalom.

Másnap reggel egy emeletes busz állt meg iskolánk előtt. Előbb el sem hittük, hogy értünk jött. Amikor felszálltunk, újabb meglepetés következett. Az emeletre is felmehettünk.

Sokan még nem ültek közülünk emeletes buszon. Az utazás csodálatos volt.

Amikor megérkeztünk, és el-sétáltunk a színházhoz, hirtelen elkeseredtünk, mert egy tábla volt kitéve: - Az előadásra minden jegy elkel.

Katika néni megnyugtatóan bennünket, hogy nekünk el van téve a jegy.

A színház előtt nagy volt a tumultus. Bejutottunk. Már a látvány rögtön megragadott bennünket.

Képek, érdekes tárgyak, serlegek, amelyek a színház életével kapcsolatosak.

Egyre izgatottabbak lettünk. Amikor elfoglaltuk a helyünket, körbenéztünk a teremben. Minden gyönyörű bordó volt. Hamarosan megszólalt a zene, és felgördült a függöny. Megjelent az egyik főszereplő, a Kómaró és énekelni kezdett. Nagyon hasonlított a téma a Jancsi és Juliska meséjéhez. Csak a Kómaró nem ismert a klasszikus meséből. Ő nagyon szépen énekel több dalt is. A dallam annyira a fülünkbe mászott, hogy még a buszon is énekeltek.

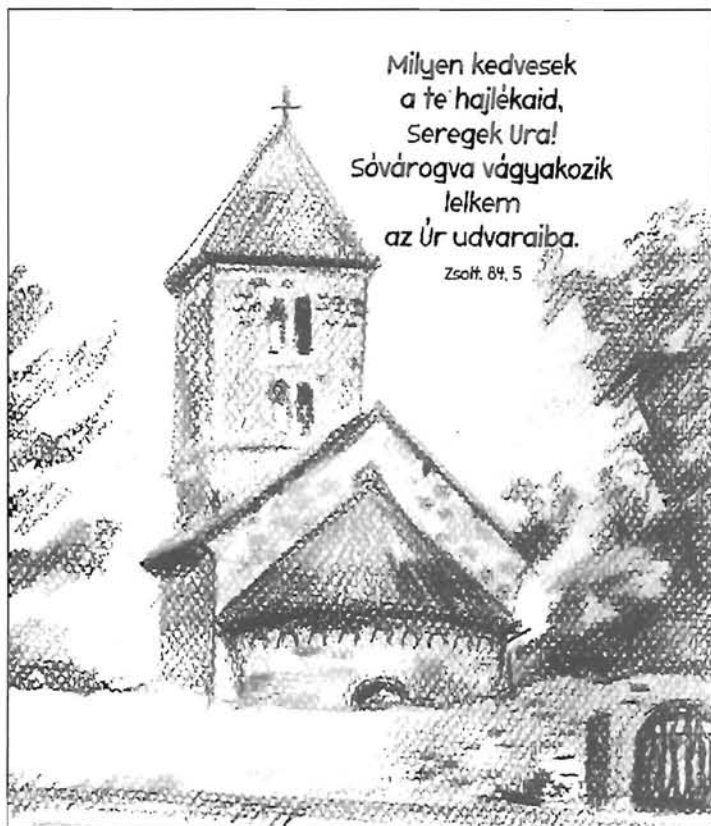
Vége lett az előadásnak. Az idő nagyon gyorsan elröppent. Kijöttünk a színházból. Editke néni lefényképezte a boldog kis csapatot. Szép, maradandó emlékekkel tértünk haza.

Mindenkinek ajánljuk ezt az előadást.

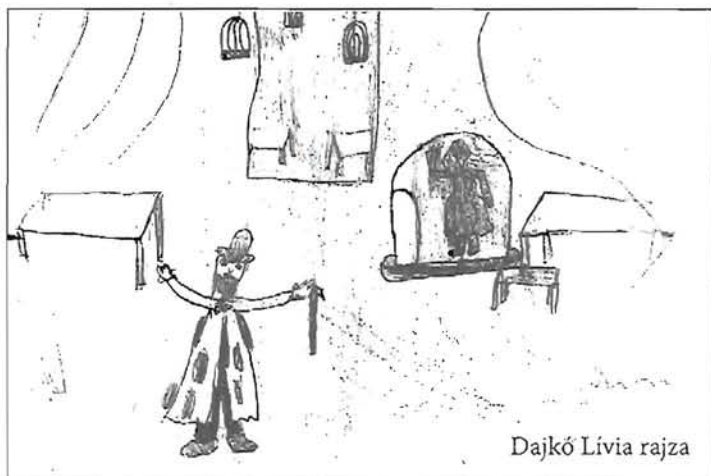
A Szent Gellért Katolikus
Általános Iskola és Óvoda
A 4. osztály tanulói

Milyen kedvesek
a te hajlékaid,
Seregek Ura!
Sóvárogva vágyakozik
lelkem
az Úr udvaraiba.

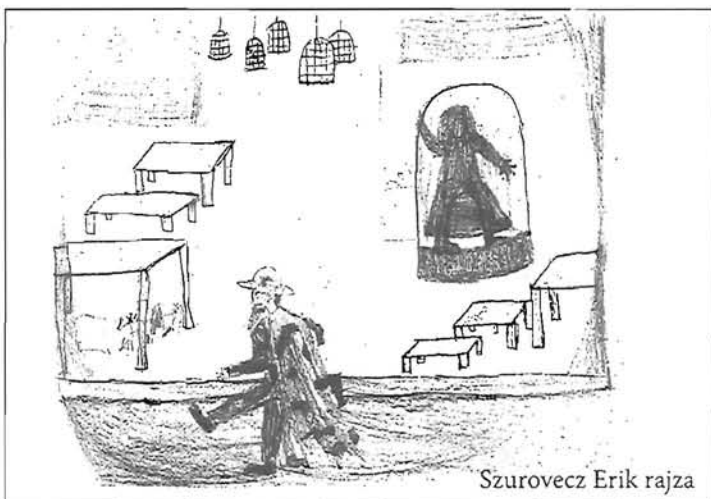
Zsolt. 84. 5

Kedves Gyerekek! Néhány nap múlva itt a várva-várt vakáció. Pihenjétek, játsszatok, segítsetek szüleiteknek, vigyázzatok magatokra! A mindennapi imádságot a nyári szünetben se hagyjátok el! Minden vasárnap vegyetek részt szentmisén, ministráijatok továbbra is!

Dajkó Livia rajza

Szurovecz Erik rajza

A XIII. RÓZSAHEGYI NAPOK

A Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola 1996-ban vette fel az endrői születésű színész-pedagógus nevét. A névadó hagyományt teremtett, azóta többnapos kulturális és sportrendezvényre nőtte ki magát.

Május 8-án, pénteken Giricz László (képünkön) megnyitó beszéde után Rózsahegy Kálmán életéről és munkásságáról vetélkedtek a felsős osztályok. A felkészüléshez használhatták az iskola zsbongójában lévő állandó kiállítás anyagát és az internetet.

Aztán a kisdíjak moziba mentek, a nagyok pedig a felnőtt vendégekkel együtt rendhagyó órákon vettek részt:

Gulyás Péter a Békéscsabai Ásványkör titkára az ásványok keletkezésével, fajtáival és felhasználásával ismertette meg közönségét.

Dr. Szilágyi Ferencné nyugalmazott könyvtárvezető az endrői tájnyelv ismeretéből vizsgáztatta hallgatóságát.

Kézbe vehették a hagyományos cipész szerszámokat Dr. Szonda István néprajzos előadásán.

Sótonyi Sándor játékmester vezetésével táblajátékokat játszottak a negyedikesek.

Amerikáról, az amerikai álomról mesélt Rózsahegy Marika.

A színházművészet rejtelseibe és a rendezés titkaiba nyertek betekintést Giricz Mátyás színházi rendező segítségével.

Ázsiai eredetű néphagyományokról hallhattak Dr. Kunkovics László fotóművésztől. Egészségügyi felvilágosító előadás keretén belül kaptak hasznos tanácsokat Dr. Farkasinszki Erzsébet orvostól.

Az endrői iskolák története elevenedett meg előttük Giricz László fotográfus előadása mellé vetített képein.

Délben Farkas Zoltánné igazgatónő Rózsahegy emléklapokot adott át azoknak az előadónak, akik először tartottak rendhagyó órát.

A Rózsahegy vetélkedőn legeredményesebbek a 6. a és 7. b osztályok lettek. Jutalmuk egy-egy torta és vándordíj.

A Szent Imre iskola öregdiákjai nevében Fülöp Imréné és Hunya Zoltán adták át a Szent Imre-díjat Geszti Brigitta 7. b osztályos tanulónak kiemelkedő közösségi munkája és tanulmányi eredménye jutalmául.

Vaszko Áron és Baráth Bernát pedig a Komédiás Kör vezetőjétől, Hajdú Lászlótól kapott ajándékot.

Ebéd után Gulyás Péter nyitotta meg az iskola olvasótermében az ásványkiállítást, amely sok érdeklődőt vonzott.

Délután az endrői templomban láthatták és hallhatták a Zenebarátok Kamarakórusának és a Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanulóinak és pedagógusainak hangversenyét.

Este a ridegvárosi játszótéren, az emlékfá ültetés után lángra lobbant a tábortűz, mely csak az éjszaka közepén hunyt ki. Addig a gyerekek karaoke műsorral szórakoztatták magukat és kísérőiket.

Az ünnepségsorozat második és harmadik napja is sok vendéget mozgósított. Az iskolai rendezvényekhez hagyományosan csatlakozott az Endrődiek Baráti Köre is.

Május 9-én, szombaton a délelőtt a sporté, a délután a kultúráé, az este pedig a gasztronómiáé volt.

Az I. Rózsahegy Kupán a Rózsahegyi iskola két focicsapata mellett a Kis Bálint, a Szent Gellért és a szarvasi Benka Gyula iskola is indult. A

vándorkupát végül a Rózsahegyi iskola „A” csapatának kapitánya vehette át.

Ez alatt a ligetben családi sportnapon játszottak gyerekek, szülők és pedagógusok.

A Szimultán sakk rendezvényen Végh Endre nemzetközi sakkmeister játszott 6 felnőttel és 17 „mesterjelölt” gyermek sakkozóval. Az izgalmas agytornát Timár Imre szervezte.

Délelőtt az Endrődiek Baráti Köre Mezőtúrra tett látogatást Ladányi Gáborné vezetésével a Fazekas múzeumba és a Badár házba, majd a Gyöngyhálsz vendéglőben ebédelték.

Délután az endrői könyvtár várta a kultúra iránt érdeklődőket, hogy bensőséges ünnepség után vegye fel a Timár Máté nevet. Vaszkó Tamás nyugalmazott igazgató emlékezett a szeghalmi évekre.

Délután a Rózsahegyi iskola színházszá alakított tornatermében szórakoztatták a vendégeket a gálaműsoron fellépő kis- és nagydiákok. Verseltek, meséltek, énekeltek, táncoltak, zenéltek és parodizáltak. A több mint kétszáz szép és tehetséges fiatal produkciója az iskolában folyó délutáni foglalkozások eredményességét bizonyította.

A kis kézművesek alkotásaiból készült kiállítást a zsbongóban láthatták a jelenlévők, de a folyosókon is tetszetős gyermekmunkák vettek körül a közönséget.

Szeptantanosok a gálaműsoron

A meghívottak részére tartott fogadáson, a Domszögön Várfi András polgármester méltatta az iskolában folyó munkát, majd a hazavárá rendezvények fontosságáról beszélt.

Dr. Farkasinszki Erzsébet a kezdeményezésére összegyűlt anyagi támogatást átnyújtotta az igazgatónőnek, amiből a gyerekeknek könyveket vásárolnak.

A vasárnapi szentmisén Iványi László tb. kanonok, plébános emlékezett meg Endrőd elhunyt, legendás orvosairól. Utána a Sikátorban, az orvosi rendelő falán elhelyezett emléktábla előtti ünnepséget Lehoczkiné Timár Irén képviselő nyitotta meg. Dr. E. Szabó Zoltán ismertette Dr. Kovács Péter, Dr. Weisz Aladár, Dr. Cseh József, Dr. Ugrin Nándor, Dr. Timár Sándor és Dr. Kolbusz András orvosok életét és gyógyító munkáját.

A Rózsahegyi iskola növendékei és a Zenebarátok Kamarakórusának műsora színesítette az ünnepséget. Az emléktáblát előbb Iványi atya megszentelte, majd a polgármester és az Endrődiek Baráti Körének elnöke koszorúzta meg. A rendelő Sikátor felőli bejárati folyosóján kiállítás őrzi a nemzedékek gyógyítóinak emlékét.

Többen ezen a napon látogattak el a Rózsahegy iskolába, hogy megtekintsék az endrői iskolák történetének állandó kiállítását.

A Baráti Kör a Domszög nagytermében rendezte a búcsúebédet, ahol a polgármester szavai zárták a Rózsahegy Napok ünnepségsorozatát.

A rendezvényeken készült képeket tekinthetik meg az iskola honlapján: www.rozsahegyiskola.hu

Az iskola köszöni a szülői munkaközösségnek és mindazoknak a segítségét, akik hozzájárultak a Rózsahegy Napok rendezvényeinek sikeréhez.

Fordalmi oldal

Bethlen Gábor és Pázmány Péter üzenete

„Ne ásd fel a múltat a holtakért. Hagyd csöndesen pihenni őket, s inkább várj. Előbb- utóbb maguktól jelentkeznek, szokásaik szerint.” (Rónay György)

Igaza van a költőnek. Családunkban, elhunyt szeretteink „jelentkezését” ki nem élte már át? A nép, a nemzet egy nagy család, és elhunyt történelmi nagyjai jelentkeznek. Napjainkban s most és itt, Bethlen Gábor és Pázmány Péter. Jelentkeznek, mert időszzerűek.

Történelmi idejük jelenében árva és elhagyott volt nemzetünk- ma magára hagyott. Akkor háborúban fogyott a magyar- ma meg sem születik. Akkor bizonytalan jövő felé haladt- ma pedig biztos- e a holnapunk?! Akkor a török félhold és az osztrák ház malomkövei között préselődünk- ma nem nehezedik ránk a Nyugat követelése és Kelet elvárása! Akkor rabságban sínylődünk- ma szabadok vagyunk, ám a világbankok kézfogása nem fűz minket rabszíjra!

Mikor volt jobb sorsunk? Helyesen állapítják meg, hogy az agónia népe vagyunk. Igaz. Nem kételkedem benne, de mi, magyarok, az agónia népe egyben az élni és építeni az alkotni akaró nép is vagyunk. Erről tett tanúságot 1100 éves évfordulónk!

Ismét költőt idézek: „Csak akbit betakarít a halál, az bizonyíthatja, hogy halhatatlan az ember: elnőmulva szólhat örökké.” (Vasadi Péter)

Bethlen Gábor és Pázmány Péter századok elnőmulása után is szól. És milyen érdekes, tisztelettel figyel rájuk református, katolikus, unitárius, evangélikus, sőt vallás nélkül élő ember is- figyel rá mind, aki magyar. Érzik, érezzük, ők ketten „egy hazáért” élő magyarok voltak.

Prohászka Ottokár írja Pázmányról: „E kiváló és hatalmas embernek két érzés fűtötte lelkét, az Istenszeretet és a honszeretet, a két ország vonzotta: a menyország és Magyarország!” E jellemzést elmondhatjuk, és mondom, írom Bethlen Gábor fejedelemről is: E kiváló ember lelkét két érzés fűtötte: Istenszeretet és honszeretet!

Mit üzennek ők nekünk 1997-ben? Igazán csak azt tudom közölni, mit üzennek nekem! Hogyan látom én őket!

Igazat adok Sík Sándornak, aki a következőket írta róluk: „Az ősi magyar természetnek két történelmi típusát testesítik meg.” Az ő gondolatmenete alapján azonban számos jellemvonásuk volt.

- Kortársaik közül egyéniségük erejével emelkedtek ki. Összefoglalói voltak történelmi törekvéseknek, azokat megvalósították. Összetartozó nevük száz év magyar történelmet jelent.

- Mindkettőjük a józan ész, a realitás jellemezte. Tényeket és lehetőségeket megvesztegethetetlenül mérlegeltek.

- Rendkívüli becsvágyuk mozgatóerejét nem önös érdekeik szolgálatába állították, hanem közösségi célok, a nemzet, a vallás érdekeit szolgálták odaadóan.

- Óriási volt munkabírásuk. Írásban, cselekedetben egyaránt.
- Mind Pázmány, mind Bethlen homo politicus volt. Arra születtek, hogy országok ügyét intézzék. Cselekedjenek és cselekedtessenek.
- Imádkozó emberek voltak. Országos ügyeik végeztével estéknként a fejedelmi kőntöst s bíborosi palástot magukról levették, az egyszerű ember keresetlen szavával fordultak Uristenhez. Mindketten ugyanabból a könyvből, Bibliából merítettek erőt, ihletet, életlendületet a holnaphoz.
Mindannyian tudjuk, hogy „ellenfelek” voltak. Egyik a másikában emberére akadt. Ellenségeskedésük nem csupán vallási és politikai különbözősükből eredt, hanem „két kivételes férfi személyes párbaja is volt.” Amikor azonban eljött „az egy hazáért” érdekében a pillanat, akkor békét kötöttek egymással.

Tanúsítja ezt Pázmány Péter 1622. január 22-én írott levele, melyből kiemeljük a következőket: „... E mellett minthogy az visszavonuló üdönök állapotja magával hordozza a gyűlölködésre való okokat, felségedet kérem, hogy az elmúlt dolgokat feledékenységben hagyván, tartson engem jóakarójának... én is igyekszem azon, hogy az én vékony értésem és tehetségem szerint kedveskedjem mindenben felségednek, viszontag felséged hasonló jóakaróját várván. Tartsa és áldja meg Isten felségedet sok jókkal.”

Bethlen Gábor fejedelem levelei diplomatikusan hűvösebbek, de kétségtelen a tisztelet, s elismerés Pázmány bíboros iránt. Érzékenyen fájlalja, hogy a bíboros rossz véleménnyel van róla. Nemes önértéssel válaszolja Pázmány azon levelére, melyben 200 000 halottat ró fel a hadviselések miatt, a következőket: „... hogy kétszáz ezer magyar héával vagyunk Magyarországon, a mi 13 esztendőül fogván való fejedelmességünk alatt: mert dicsértesség az Uristen örökké, sohull senki ez napig harczon győzedelmet nem vett; sőt igaz lelkiismerettel hitet mernénk mondani, hogy az hét esztendőül fogván való hadakozásainkban- ha igaz számot kellene adnunk is, úgy mint egy generális az ő urának- négyezer magyar fegyver miatt el nem vesztett hadainkból...”

Másik levelében ezt írja: „Bizony nem az vagyok én uram, akit kegyelmességét íté, avagy is ugyan hisz lenni; mert én is keresztény embernek tartom magamat, akarom ledálni.”

Így látom őket. S mit „hallok” tőlük üzenetként!

Kiművelt, jellemében kikristályosodott egyéniségük arra hív fel minket, hogy első legyen hazánk megjobbításáért önnön jellemünk tökéletesítése. Mert a haza elsősorban nem a körülhatárolható, térképen jelölhető terület, hanem a haza a szívek élete. Szívem egy göröngye hazámnak, s nem mindegy, milyen!

Becsvágyuk, önérvényesítésük az Isten, s nemzet szolgálatában égett, lobogott. Becsvágyunk mire hajt, ösztökél! Politizálásunk célja az egy haza vagy az „én” érdeke!

Megélték vallásukat jó meggyőződéssel hitt formájában. Ma nekünk, az ökumenizmus- sajnos még nem napján, de hajnalhasadásán könnyebb a dolgunk. Nem vitára hívni egymást, hanem keresni azt, ami összeköt, és nem azon rágódní, ami elválaszt! Ugyanannak az Uristennek kell számot adnunk.

Ők kezét fogták egymással az „egy haza” érdekében. Vajon nekünk, akik nyíltan vagy szemérmesen, de az egy Isten és az egy haza jelszóval, hittel akarjuk jövőnket biztosítani, nem kell- e kezét fognunk mindazon erőssel szemben, akik Isten és hazánk ellenére vannak!!

Egységre kellene jutnunk. Hamvas Béla szerint az egység nem azonosság, melyben a tényezők nem különböztethetők meg. Nem is egyenlőség, melyben az elemek felcserélhetők. Az egységben a tényezők, az elemek különböznek. Az egység feltétele, hogy különböző elemek teremtsék meg azt.

Ha ez így igaz, akkor magyar a magyarral, akinek az Isten Isten, a haza a haza, bár különböző módokon, különböző utakon kívánják szolgálni érdekeiket, miért nem lépnek egységre!! Az őt géniusszal megáldott nép képes 1100 éve élni, újra élni, tovább élni, mert ennyire gazdag, tehetséges, ám éppen mert nem tud vagy nem akar az őt géniusz világában egyensúlyt teremteni, agonizál. Miként éljük túl a holnapot, mely részünkre nem lehet kevesebb – 1100 évvel a hátunk mögött – újabb 1100 évnél! Talán akkor győzi le haldoklásra hajló rosszkedvünket élni akarásunk és erőnk, ha Bethlen Gábor fejedelem és Pázmány Péter bíboros üzenetét nem csupán olvassuk, halljuk, de megéljük...

Nem ástuk fel a múltat a holtakért. Ám mindig módunk van figyelni történelmünk nagyjaira, akik századok óta elnőmulva szólnak örökké és most, nekünk.

Mács István ezeket a sorokat 1997 januárjában írta... tizenkét évvel ezelőtt... Mondatai ma is elgondolkodtatóak. A szerző legújabb könyve a napokban jelent meg. Címe: Merjünk boldogok lenni!

Polányi Éva

Izges Izgek

Június

Tárkonyos zúza fasírt

Csirke-zúzát, tárkonyt, áztatott zsemlet összedarálunk. Tojással, sóval borssal összegyúrjuk és hosszúkás kis fasírtokat formázunk belőle. Forró olajban sütjük. Burgonyapürével, salátával tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria.

TÚZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

„ SZONDER „

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

SACRAMENTUM Temetkezés

Gyomaendrőd (Gyoma), Bajcsy-Zs. u. 117.

Fiókiroda: Endrőd, Endrődi u. 9.

Állandó ügyelet: 06-30/696-71-17

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

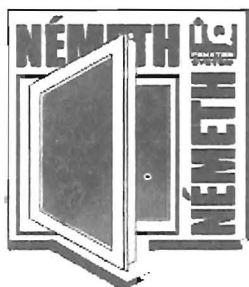
Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja.

Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

Műanyag ajtók,
ablakok,
téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,

Fő út 81/1

Tel/Fax: 66/386-328

Telex Távközléstechnika

Bronze csomag 2800 Ft/hó !!!

UPC Direct

Havi plusz 1250 Ft-ért 3 féven nézhet
különböző műsort egyidejűleg

A részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben

LCD vagy PLAZMA TV-je van? Minőségi tévézést szeretne?

Hello HD **HBO HD**
Havi 2500 Ft-ért

Részletekről érdeklődjön üzletünkben

Megkezdjük biztonságtechnikai termékek forgalmazását
Videomegfigyelők - Kamerák
Riasztók - Kaputechnika
Akkuk - Kellékek

Békéscsaba Gyóni Géza u. 6.

Tel: 66/442-755; 20/337-8010

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:

Hízába szállnak árnyak, álmok, évek.

Ők itt maradnak bennünk csendesen még.

Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Guhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BÁNFI GYULA, aki Endrődön lakott, 73 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja felesége, fiai, menyei, unokái és a rokonság

özv. **FEKÉCS GYÖRGYNÉ URBÁN MÁRIA**, aki Endrődön élt, 88 éve korában az Égi Hazába költözött. gyászolja családja

KNAPCSEK BÁLINT, aki Hunya, József Attila u. 38. sz. alatt élt, 74 éves korában súlyos betegségben elhunyt. Gyászolja felesége, fia és a rokonság

KINDL FERENCNÉ KÖLES MÓNIKA, volt endrődi lakos, májusban 95 évesen Veszprémben elhunyt. Május 13-án Veszprémbe helyezték örök nyugalomra. Gyászolja: a családja

KULIK BENEDEK, aki Endrődön a Szabadság úton élt, 52 éves korában váratlanul, súlyos betegség után az Örök Hazába költözött. Gyászolja édesanyja és a családja

özv. **MOLNÁR ISTVÁNNÉ GIRICZ ILONA** volt kocsorhegyi lakos, aki a békési szociális otthon lakója volt, 102 éves korában mennyei pihenőre tért. Gyászolja a rokonság

SZMOLA ILLÉSNÉ SZUROVE CZ MÁRIA, aki Hunyán a Kinizsi u. 21. sz. alatt élt, 85 éves korában Teremtőjéhez költözött. Gyászolja férje, gyermekei, unokái és a rokonság

özv. **TÍMÁR VINCÉNÉ SZUROVE CZ MARGIT**, ki Hunyán, a Jókai u. 12. sz. alatt élt, május 22-én 84 éves korában nyugovóra tért. Gyászolja családja és a rokonok.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálózási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Kézpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhatalmú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Kihívás Napja az ENCI udvarán

2009. május 20-án az ENCI udvarán működő cégek dolgozói is csatlakoztak a „Mozogjunk, táncoljunk együtt!” Munkahelyi kollektívák részvételével délelőtt 10.00-10.15-ig. A torna levezetésében segítségemre volt Pelyva Miklós, aki szaktudásával profi módon levezette a tornát. A nem tökéletesen kivitelezett gyakorlatok jókedvre derítették a résztvevőket. A 15 perces tornában 59 fő vett részt, hozzájárulva ehhez Gyomaendrőd város sikeres szerepléséhez a Kihívás Napi megmérettetésben.

Palercsik Vincéné

XI. GYOMAENDRŐDI NEMZETKÖZI SAJT- ÉS TÚRÓFESZTIVÁL - KÉPEKBEN (MÁJUS 1-2)

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Júniusi ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- kistasakos kerti magok, zöldségek, virágok
- dughagyma, bioburgonya
- virághagymák, rózsatövek, virágföldek
- tavaszi lemosó vegyszerek, rovarölők
- gombaölők, gyomirtók, virágtápok
- műtrágyák, patkánymérgek
- kézipermetezők, kéziszerszámok
- barkácsológépek, szegek, csavarok
- kandallók, kályhacsövek, talicskák
- festékárúk, ecsetek, létrák
- műanyag kukák 110 l - 120 l, műanyag áruk
- munkavédelmi bakancsok, védőkesztyűk
- izzók, elemek, zseblámpák
- konyhai eszközök, fóliák, zsákok

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

Bővebb képanyag: www.gyomaendrod.com

A képekért köszönetet mondunk
Weigert Józsefnek,
a www.gyomaendrod.com fotósának.

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

fi keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 165 Ft

XVI. évfolyam 7. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2009. július

A tartalomból:

HŐSEINKRE EMLÉKEZTÜNK

Képes beszámoló a gyomai hittanosok életéről - Ūrnapján a hittanosokkal - 7. oldal

Nándori Nándor vette át az év sportolójának járó kupát Vaszkán Gábertól - Hírek a Rózsahegyi Iskolából - 14. oldal

A Százasorszép Óvoda év végi rendezvényei - 15. oldal

Pünkösöd napján, május 31-én volt az idén Hősök Napja. Az idén is ünnepélyesen megemlékeztünk a háborúk áldozatairól, hőseinkről.

Az ünnepi megemlékezés az endrői templomban kezdődött, Iványi László tb. kanonok, plébános emlékezett a hősökről:

„A mai Hősök Napja, és itt a parkban lévő emlékművek, amelyekre városrésznk polgárainak nevei vésettek, kell, hogy figyelmeztessen és emlékeztessen – egyenesen kötelez – arra, hogy soha el ne feledjük azok nevét, akik életüket áldozták, akik ébren őrizték a Hazát, vagy épp távoli frontra mentek, nem önszántukból. Ūrizzük emléküket, akiket évekig, évtizedekig hazavárt gyászoló özvegyük, síró gyermekük, könnyező édesanyjuk, édesapjuk... de mindhiába.”

A szentmise után a Hősök terén folytatódott az ünnepség. Domokos László országgyűlési képviselőnk tartotta az ünnepi beszédet.

Közreműködött a helyi Művészeti Iskola tanárai és növendékei, valamint a Gyomaendrői Zenebarátok Kórusa.

Az ünnepség végén a megemlékezés koszorúit helyezték el a katonák: Wertheim Albert ezredes, Gulyás László őrnagy, fűrjesi parancsnok, és Lipták József őrnagy urak.

Koszorúzott Várfi András polgármester úr Dr. Csorba Csaba jegyzővel, Iványi László tb. kanonok, plébános, valamint az intézmények képviselői és az áldozatok családtagjai.

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

MEGHÍVÓ

A hajdani nagylaposi és varjasi iskolák tiszteletére

2009. augusztus 1-jén (szombaton) 10 órai kezdettel

EMLÉKMŰAVATÁST

szervezünk, amelyre ezúton is tisztelettel és szeretettel hívunk és várunk mindenkit, aki valaha Nagylaposon és Varjason élt, és itt járt iskolába. Hívjuk és várjuk kedves tanítóinkat, akik annak idején oly sok viszontagság ellenére is vállalták a tanyai gyerekek tanítását, nevelését. Hívjuk és várjuk mindazokat, akik munkájukkal és adományaikkal segítettek az emlékműállítás szervezését.

Az ünnepség célja, hogy az emlékhely kialakításával méltóképpen tisztelegjünk régi iskoláink előtt, egy baráti beszélgetés keretében felidézzük gyermekkorunk felejthetetlen emlékeit, megköszönjük tanítóink áldozatos munkáját, és megemlékszünk azokról is, akik már nem lehetnek közöttünk.

A találkozás reményében;

Tisztelettel:

a Szervező Bizottság

Tájékoztató

Emlékműállítás – Nagylapos – 2009. augusztus 1.

Tervezett program:

- 9.00-10.00: gyülekező a Nagylaposi Birkacsárdánál
10.00-11.30: ünnepi műsor
12.00: - közös ebéd, baráti beszélgetés a Birkacsárdában

Az utazással kapcsolatos tudnivalók:

A helybelieknek és a gyomai vasútállomásra érkezőknek különjáratú autóbust biztosítunk. Az autóbusz a vasútállomásról indul 9.00 órakor a gyomai Fötérré, és onnan minden buszmegállónál megáll. Az ünnepség után 12.00 órakor indul vissza ugyanezen az útvonalon.

Az étkezéssel kapcsolatos tudnivalók:

Étkezési lehetőség – igény szerint – tértítés mellett a Birkacsárdában

Rendelhető ételek:

A) Birkapörkölt	1200 Ft
B) Marhapörkölt (szürke marhából)	1100 Ft
C) Párizsi szelet	950 Ft

Kérjük szíves visszajelzésüket legkésőbb **július 20-ig:**

- a részvételtől
- az autóbusz igényről
- az étkezéssel kapcsolatos igényről (a rendelhető ételek betű megjelölésével)

Az emlékoszlop állításának költségét a volt nagylaposi és varjasi diákok és lakosok felajánlásaiból fedezzük. Már eddig is sok adományt kaptunk, amit ezúton is szeretnénk megköszönni, és továbbra is várjuk az anyagi segítséget az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet **53200015-15252973** számlaszámára.

Elérhetőségeink:

Gubucz Béláné Földvári Erzsébet: 66/610-682

Lovászné Habzda Irén: 66/284-949

Szynyog Antalné Kulik Marika:

levélben: 5500 Gyomaendrőd, Hunyadi u. 25.

személyesen: hétfőtől-csütörtökig 8.00-16.00 óráig, a Fő út 5.

Fülöpné Takács Ágnes: 30/547-69-37,

illetve agnes.takacs55@gmail.com

Az Endrődi Községi Ház július havi programja:

- 2009. június 1. szerda, 17-órakor, Barátság Klub összejövetele
- 2009. július 2. csütörtök, 19-órakor: Endrődi Gazdakör gyűlése
- 2009. július 6. hétfő, 19-21-óráig, Jóga
- 2009. július 08. szerda, 17-órakor, Barátság Klub összejövetele
- 2009. július 10. péntek, 15-órától: Uni-Consultant Kft. Fel-nőtképzési Országos tanácskozása
- 2009. július 13. hétfő, 10-14-óráig, termékbemutató; 17-órától: Nyugdíjas Klub összejövetele, 19-órától Jóga
- 2009. július 15. szerda, 17-órakor, Barátság Klub összejövetele
- 2009. július 17. csütörtök, 19-órától, Endrődi Gazdakör gyűlése
- 2009. július 20. hétfő, 19-órakor, Jóga
- 2009. július 21. kedd, 13-17-óráig árusítás
- 2009. július 22. szerda, 17-órakor, Barátság Klub összejövetele
- 2009. július 27. hétfő, 10-14-óráig termékbemutató, 17-órakor Nyugdíjas Klub, 19-órakor, Jóga
- 2009. július 29. szerda, 17-órakor, Barátság Klub összejövetele
- 2009. július 30. csütörtök, 19-órakor, Endrődi Gazdakör gyűlése
- 2009. augusztus 1. szombat, Anna Bál a Barátság Klub szervezésében

MINDEN ÉRDEKLŐDŐT SZERETETTEL VÁRUNK PROGRAMJAINKRA.

Összkomfortos ház nagy udvarral, nagy melléképületekkel eladó. Gyomaendrőd, Öregszőlő, Diófa u. 25. szám alatt. Érd. Nagy Sándornénál személyesen vagy a 70/531-55-82 számon.

50 ÉVES OSZTÁLYTALÁLKOZÓ

1959-2009

Szeretettel meghívunk a jubileumi osztálytalálkozóra.

Helyszín: Hídfő étterem (Domszög)

Időpont: 2009. augusztus 15. 18.00 óra

Vacsora kínálat:

1. menü: Tyúkhúsleves, vegyestál
2. menü: Tyúkhúsleves, birkapörkölt

Részvételi díj: 3500 Ft/fő

Kérjük, hogy augusztus 1-jéig jelezd részvételed és vacsoraválasztásod a következő címre:

Szonda István

Gyomaendrőd

Rózsahégyi K. út 11.

Tel: 06-20/522-9958

Hanyeczné Giricz Vali

Gyomaendrőd

Hősök tere 3

Tel: 06-66/285-547

Szeretettel várunk!

FELHÍVÁS! Az Öregszőlői Iskolák egykori tanulóit és tanítóit szeretnénk 2009-ben a még meglévő iskolák falára EMLÉKTÁBLÁT helyezni, a hozzájuk tartozó kereszteteket kő talapzatra állíttatni, az I. Szőlőskert Iskola (Timár Brische) helyére Emlékoszlopot állítani! Kérjük támogatásukat!

Tájékoztató: **Alt Jánosné** (Salamon Terézia) nyugdíjas pedagógus,

Gyomaendrőd, Toronyi u. 21. Tel.: 66/284-538

Tisztelettel:

Pésó Béláné (Fekécs Irma) nyugdíjas pedagógus
Gyomaendrőd, Polányi M. u. 23.

Önnök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület június hónapban

A Kistérségi Társulás közös döntéshozatal végett Hunyán ülésezett 2009. június 24-én.

Napirendi pontok:

- A Rózsashegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola, a Térségi Gondozási Központ valamint a Térségi Humánsegítő Szolgálat 2009. évi költségvetésének módosítása
- A Rózsashegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskolában 2009/2010-es tanévben indítandó tanulócsoporthoz és létszámok jóváhagyása
- A Térségi Gondozási Központ szakmai programjainak, házi-rendjének elfogadása, valamint az egyes szolgáltatásoknál az ellátást igénybe vevőkkel kötendő megállapodás tervezetek fenntartói jóváhagyása

Az összevont Képviselő-testület az előterjesztéseknek megfelelően fogadta el az indítványokat.

2009. június 25-i ülés tartalmából:

Általános iskolai napközi konyhák nyári nyitva tartásának engedélyezése

A városi fenntartású általános iskolák tanév végén felmérést készítettek a szülők körében, hogy van-e igény a nyári szünet idejére a gyermekek napközis ellátására, mert ennek alapján rendeli el a fenntartó az iskola és óvoda konyháinak nyitva tartását, illetve bezárását.

A Rózsashegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskolában a napközi konyha június 16-tól augusztus 9-ig zárva tart. Ez idő alatt végzik el a karbantartási, felújítási munkákat, majd a szociális étkeztetést biztosítják augusztus 31-ig. A Kis Bálint Általános Iskola szociális étkeztetést végez július 17-ig, s ezután kezdhetik el a felújítási munkálatokat, illetve a szabadságok kiadására is sor kerülhet.

Óvodák nyári nyitva tartása

A közhasznú társaságok fenntartásában működő óvodák nyári nyitva tartása és szüneteltetése az alábbiak szerint alakul:

1. Táblázat

Óvoda	Nyitva tartás szünetel	Helyettesítő óvoda
Vásártéri óvoda	Július 27-től augusztus 21-ig	Napsugár óvoda
Napsugár óvodák	Fő úti óvoda: Július 6-tól július 24-ig Szabadság úti óvoda: Július 1-től július 24-ig	Vásártéri óvoda
Selyem úti óvoda	Augusztus 3-tól augusztus 23-ig	Napsugár óvodák Fő úti óvodája
Blaža úti Csemetekert óvoda	Július 27-től augusztus 21-ig	Napsugár óvodák
Polyákhalmi úti Tulipános óvoda	Július 27-től augusztus 21-ig	Blaža úti Csemetekert óvoda és a Napsugár óvodák
Jókai úti Margareta óvoda	Június 22-től július 17-ig	Százszorszép óvoda

A Kis Bálint Általános Iskola intézményegysége, a Százszorszép Óvoda 2009. július 20-tól augusztus 14-ig felújítási munkálatok miatt zárva tart. Megállapodás alapján ez idő alatt a Margareta Óvoda fogadja a gyermekeket.

Önkormányzati tulajdonú belterületi közutak fejlesztése

Az Önkormányzat folyamatosan nyújt be pályázatot a belterületi utak fejlesztésére. A 2008 decemberében beadott pályázatunkat ugyan csökkentett műszaki tartalommal, de kedvezően bírálták el. Így kerül sor a Sebes György út korszerűsítésére, szélesítésére, továbbá néhány belterületi lakóút (gyűjtőút) építésére. (Bem út, Napkeleti út, Toldi út, Újkert sor)

A tervezett beruházás összes költsége: 86 580 407 Ft. Igényelt

támogatás: 56 277 264 Ft volt. A pályázatot elbíráló bizottság a Bánomkerti utca építésének elhagyásával ítélte meg a 46 714 463 Ft összegű támogatást. Ezen kívül feltételül szabták, hogy az adott utak gyűjtőút funkciót tölthetnek be, s így fognak a rendezési tervben szerepelni.

Menetrend szerinti helyi járatú autóbusz menetrend változása

A MOBILBUSZ Kft. az iskolaszünet, a Mammut-tec Kft. munkarend változása, valamint a fürdővendégek igényeink figyelembe vételével dolgozta át menetrendjét, de a bevezetéshez a szerződés értelmében szükség volt a Képviselő-testület jóváhagyására.

A változás nem érinti a MÁV állomásra közlekedő járatokat.

Tájékoztató a Vállalkozási Alapra benyújtott pályázat elbírálásáról

E pályázat célja a helyi vállalkozások fejlődésének támogatása, a gyomaendrői álláskereső munkához jutásának elősegítése. Az alapra egy pályázat érkezett, a Leontex Kft.-től, 6.000.000 Ft kamatmentes hitelre, 3 év futamidővel. A Képviselő-testület kedvező döntést hozott a hitel elbírálásában.

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda igazgatói állására érkezett pályázatok elbírálása

A Képviselő-testület zárt ülésen tárgyalta a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda igazgatói állására beérkezett pályázatokat.

A határidőig két személy nyilvánította ki szándékát, (Fülöp István Béláné, az intézmény jelenlegi igazgatója, és Agostonné Farkas Mária pedagógus) melyek úgy formailag, mint tartalmilag megfeleltek a kiírás feltételeinek.

A tantestület májusban alkotott véleményt a leendő igazgató személyéről, melyet a Képviselő-testület júniusi ülésén jóváhagyott.

Ennek értelmében a Képviselő-testület mint munkáltató, Agostonné Farkas Máriaat bizta meg öt évre a vezetői teendők ellátásával.

Lehóczkiné Timár Irén
Képviselő

Hegedűs Zoltán:

Amit érdemes megtanulni a multiktól, és amit nem
- Kisvállalkozók figyelmébe

„A kisvállalkozások alkotják az európai gazdaság gerincét.”

Kisvállalkozások Európai Chartája

A magyar kis- és középvállalkozások helyzete enyhén szólva nem túl biztató. A multik országa lettünk! De talán lehet és érdemes valamit tanulni tőlük! Biztos va-

gyok benne, hogy a multik tapasztalatainak, ismereteinek, technikáinak nagy része a kisebb vállalkozásoknál is hasznosítható.

Ez a könyv erről szól – tele tízesekkel: 10 pontban foglaltam össze mindazt, amit érdemes tudni a multiktól, majd 10 olyan témát ismertetek részletesen, amit hasznosítható, megfontolandó elvnek, megoldásnak tartok a magyar vállalatok, vállalkozások életében is. Írok azokról a buktatókról – ezek száma megint csak éppen 10 –, amelyek ugyan részei a multinacionális cégek mindennapjainak, mégsem tanácsolom azokat átvenni. Végezetül megpróbálom 10 pontban összefoglalni azokat a javaslataimat, amelyek a magyar vállalkozó erősítését szolgálhatják. Időközben szépen végzünk a 10 tévhitel is, amelyek hol a multik, hol a kisvállalkozók, hol mindkettő világában megtalálhatók. Az meg csak a véletlen műve, hogy a Kisvállalkozások Európai Chartájának is éppen 10 cselekvési iránya van. Nemcsak szurkolok a magyar kisvállalkozóknak, bízom is bennük.

Remélem, hogy könyvemmel hozzájárulhatok a magyar kisvállalkozások sikeréhez.

(Szerkesztői megjegyzés: a könyv szerzője endrői)

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kó...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Elhunyt orvosaink

Elhunyt orvosaink életútját bemutatta: Dr. E Szabó Zoltán PhD nyug. főiskolai tanár 2009. május 10-én az emléktábla avatási ünnepségen

Kedves Jelenlevők, Tisztelt ünneplő Közönség!

Az elmúlt évek alatt hozzászokhattunk, hogy a Rózsahegyi Napok keretében mindig sor kerül olyan eseményre, amely alkalmat ad a visszaemlékezésre, Endrőd múltja egy-egy szeletének, részének vagy szereplőjének felidezésére. Ilyen esemény a mai is, amikor megemlékezünk elhunyt orvosainkról, s emléktáblát avatunk az ő tiszteletükre. Az ilyen rendezvények, gesztusok ünneplőbe öltöztetik a lelkünket, megmelengetik szívünket. Arra is alkalmasak, hogy egy közösség kohézióját, összetartozását erősítsék, s annak tagjai, jelen esetben mi, itthoni és elszármazott endrődiek, vagy vendégként, rokonként ide érkezettek ezáltal még inkább embernek érezhessük magunkat.

Mielőtt az Endrődön praktizált, e földi világból már elköltözött orvosainkról szólnék, köszönetet mondok Márton Gábornak, Ladányi Gábornénak és Dr. Szilágyi Ferencné Németh Eszternek, valamint a leszármazottaknak, rokonoknak! Az ő közreműködésük tette lehetővé, hogy megismerhessük doktoraink életútját.

Most pedig engedjék meg, hogy ezen életutakat Önökkel, Tisztelt Jelenlevők, ismertessem.

Dr. Kovács Péter Pál

Községi orvos. „A szegények orvosa”.

Kovács M. István birtokos és Ugrin Borbála nyolc gyermeke közül az ötödikként született Endrődön, 1869-ben. Édesapja

a korszerű családi gazdaság jövedelmét őt fia taníttatására fordította. Péter a középiskolát Szarvason, Nagyváradon, Szolnokon és Lőcsén végezte. Kitűnő érettségi után a budapesti egyetemen szerzett orvosi diploma-

mát.

Kellő klinikai gyakorlat után 1896-ban Endrődön telepedett le. Feleségül vette a régi, nemesi családból származó Török Saroltát. Egy lányuk született. A harmincas években Gyomára költöztek.

Hosszú működése során dinasztikiakat kezelte. Különös figyelemmel kísérte a családok örökletes betegségeit. Neve munkássága során fogalommal vált: a szívet, lelket és a testet egyaránt gyógyította. Elévülhetetlen elismeréseket szerzett az első világháború idején dúló spanyol járványban szenvedők és a sebesültek kezelésében. Sebészet, szülészeti terén végzett munkájáról valóságos legendák keltek életre. A szegények orvosának nevezték. Közéleti tevékenységével az egészségmegővésért, a szegények életkörülményeinek javításáért küzdött: „A szegények nagy részének alig van már annyi ruhája, amivel testét betakarja. ... A kormány engedtesse meg, hogy közvetlenül a termelőktől kendert vásároljanak” (Endrődi előjáróság 1918. évi jegyzőkönyve: Kovács doktor felszólalása.)

Községi orvos, a társadalombiztosító orvosa, a Stefánia Egyesület vezető orvosa volt. Huszonhat éven át tagja volt a vármegyei törvényhatósági bizottságának. Tagja volt a községi képviselő-testületnek, alelnöke az Ivánfenéki Ármentesítő Társulatnak, választmányi tag, a Vármegyei Orvosszövetség alelnöke, a Testnevelési Bizottság tagja, az Endrőd-gyomai Takarékpénztár alelnöke, majd vezérigazgatója, tiszteletbeli járási orvos. Részt vett az endrődi járványkórház alapításában.

1932. július 31-én de. 11 órakor a község közgyűlési termében Endrőd község képviselő testületének dr. Pálka Pál járási főszolgabíró elnöklötte alatt tartott díszközgyűlésen az elnöklő járási főszolgabíró előterjesztette, hogy a Magyar Királyi Népjelölti és Munkaügyi Miniszter Dr. Kovács Péter egészségügyi tanácsos, ügyvezető községi orvost, működésének 25 éves évfordulója alkalmából elismerő oklevéllel tüntette ki. Az ünnepi beszéd kiemelte a gyermekhalandóság leküzdésére irányuló önzetlen egészségügyi működését... Mint a község helyi szülőlte a lakosság érdekében kifejtett odaadó munkásságát ecsetelte... Ezen üdvözlő szavak kíséretében adta át a főszolgabíró az elismerő okiratot, s kérte a Mindenhatót, hogy a kitüntetettet továbbra is tartsa meg egészségben, hogy még hosszabb ideig lakosságának javára működhessen. A képviselő testület Dr. Kovács Pétert ismételt üdvözlővel. Kovács Péter köszönetet mondott a Kormányának csekély személyét ért ezen kitüntetésért, ígéretet tett, hogy mint ember, ki e gyermekszertetet a szülői háztól tanulta meg, továbbra is istápolni fogja, s mint orvos továbbra is, míg csak orvosi teendőit végezni tudja, a gyermeki élet megmentésének híre lesz.

1933. november 1-jén nyugállományba helyezését kérte, s december 27-én nyugdíjazták. (111/1933 hat.). Ez alkalomból a képviselő testület jegyzőkönyvben fejezte ki köszönetét: „Képviselő-testületnek évtizedeken keresztül érdemes tagja volt. Hosszú, kitartó munkásságát, melyet Dr. Kovács Péter nemcsak a közegészségügy terén, de a község közügyeiben, haladásában, fejlődésében önzetlenül kifejtett, ezennel jegyzőkönyvi köszönetben nyilvánítjuk ki.”

Nyugdíjazása után is fáradhatatlanul dolgozott. A második világháború folyamán, az orosz seregek közeledtére egyedül maradt a községben, mint orvos. Timár doktor úr katonai szolgálaton volt, Weisz Aladár doktor urat származása miatt vitték el. A szokásos őszi betegségeken túl robbanásos sérülések gyarapították az orvosi teendőket. A sok munka a szívet súlyosan megviselte. Mégis, még betegen is, mindennapos látvány volt a „kojecán” segíteni igyekvő doktor bácsi. Öreg kora fájdalmas eseménye volt, hogy egyetlen unokája autóbaleset áldozata lett.

Kovács doktor úr fogalom volt – mondják róla. Dinasztikiakat kezelte, ezért tudta a családra jellemző betegségeket. Szívet-lelket tudott gyógyítani, mert ismert mindenkit a faluban.

Dr. Kovács Péter 1947-ben halt meg. Az endrődi gyomavégi temetőben alussza örök álmát. Emlékét márvány obeliszk őrzi.

Felhívjuk kedves Olvasóink figyelmét, hogy augusztusi számunk nyomtatott és internetes változata is a megszokotthoz képest később jelenik meg a nyári szabadságolások miatt.

Tímár Máté emlékezete

az endrődi Tímár Máté Fiókkönyvtárban 2009. május 9-én - I. rész

Tímár Máté 1922. november 22-én született Endrődön, Tímár Máté édesapja és Pap Mária édesanyja gyermekeként.

Három féltestvére volt, akik apja első házasságából születtek: Vilmos, Mária és Illés. Az első feleség: Hornok Mária, spanyolnáthában hunyt el, miközben férje az első világháborút harcolta Szerbiában.

A tanyai iskolában hat elemit végzett, naponta 5 km –t gyalogolt az időjárás viszontagságainak kitéve. Ezután a Szent Imre Polgári Iskola növendéke lett, majd tanulmányait a szeghalmi Péter András Gimnáziumban folytatta.

Már ekkor írt verseket, amelyek a korabeli, környékbeli lapokban jelentek meg.

Kérem, hallgassák meg Tímár Máté Szeghalmon, 1940-ben írt versét. Fontos a dátum, hiszen csak 5 évvel az után íródott, amikor a tragikus esemény bekövetkezett.

/Ea: Bartus Gyula/

A JÓISTEN LÁTTA

(Csendőr-sortűz Endrődön, 1935-ben, és zárójelben)

Szél suhant a piactér felett,
Tovaúzott bárányfelleget,
s búcsúra kélt véle pár kalap
- télbúcsúzós lábát táncra járt...
Ezrek várták, míg gőzölt a föld:
Jön-e a képviselőjelölt?
De helyette hír kélt, és parancs:
Késik az úr, s a gyűlés elmarad!

Kiéhezett árva, póri nép
Tiborci hittel egyre hitte még,
hoggy sorsához Bánk Bán is kerül,
kormány-küldöttel már nem szembesül,
visszamordult: Abcug, le vele!
Nem kell a grófurak követe,
miénket várjuk! S előre nyomult,
míg az erőszak fegyveréhez nyúlt,
s fűtyült a sortűz, megcsillant a kard,
futott, ki élt, jajgatott, ki halt.

Szél suhant a piactér felett,
papok hoztak végső kenetet...
Ki fogadta, ki azt mondta nem!
Ki sóhajtott: Édes Istenem!
Hét halott, tizenegy sebesült!
Sérült az is, ki megmenekült,
mert a hite a tél maradt...
Szél nyargalt tar akácok alatt,
A Kőrösgát mögé bukott a Nap...

Öt éve már, nem feledhetem...
Édesapám mesélte estelen,
Mint vert kalapján lyukat a golyó,
és a sok-sok világnak-futó
zöméből a templomkertbe lépett:
„Nem gyávaságból, de első az élet!”
Majd az asztalra téve a pipáját,
kezdte a Holtak-litániáját,
és ez lett a vég-szentenciája:
„Ne félj, fiam, a Jóisten látta!”

Szeghalom, 1940. III.20.

A gimnáziumi évek után, Tímár Máté 1942-ben kezdte meg egyetemi tanulmányait a Páz-

mány Péter Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán.

Tanulmányait a II. világháború és az orosz fogság miatt nem fejezhette be.

Karaszonyosként a Margitszigeten esett fogságba, ahonnan egy urali higanybányáig zötyögött a fogolyvonatok sora.

Verseit itt is, ekkor is, a körülmények ellenére is írta.

A hihetetlenül szélsőséges időjárási körülmények, az embertelen bánásmód egészsége megrokkantását idézték elő.

Tüdőproblémáit Moszkvában, kórházban kezelték.

Szabadulva a fogságból, 1949-től, ismét egyetemista vált belőle, de kulák származása és erősödő szókimondása miatt hamar eltávolították a diákok közül.

Hazajött Endrődre. Akkor úgy érezte, többé ne is kerülhesen messzebb szülőfalujától, mint hogy a templomtornyát ne láthassa, a hazai hangszót ne hallhassa.

Az 1956-os forradalom sodorta el szülőfalujától.

Nyílt szókimondása, az elnyomó hatalommal való szembehelyezkedése a Petőfi-kör tagjai közé vitte, a megyei, forradalmi vezérkarral való szoros kapcsolatát eredményezte.

A forradalom leverése után, - csak a börtön következtét.

Együtt raboskodott Maléterrel, Losonczyval, Gimes Miklóssal. Egészséges humorát, humorérzékét mutatja Utóirat című 4 soros verse, amely egy groteszk fricska erre az időszakra:

/Ea: Bartus Gyula/

UTÓIRAT

Mit ér a jóslat?
Ötvenhat végén, a börtön mélyén,
Majdnem a hóhértől végén
Eltöprenghettem felette...

Budapest, 1995.XII.27.

Első kötete 1958-ban jelent meg, a *Majoros Ádám krónikája* címmel, *Csillagok, csillagok, szépen ragyogjatok* ... alcímmel.

Egy nagyobb ciklus első darabjának szánta. A cselekményes, sok szálon futó történetet a kritika jól fogadta, üdvözölte elbeszélő tehetőségét, életszerű történetformálását, színes, hajlékony nyelvezetét. Sajnos csak két kötet jelent meg, a második kötet 1960-ban *Hajnal hasad, fényes csillag ragyog* címen került az olvasók kezébe.

Dr. Szilágyi Ferenc: Tímár Máté emlékezete endrődi szobrának felavatása alkalmával (részletek) /Ea: Polányi Éva/

„Azt, hogy Tímár Mátéval új, ígéretes és jelentős tehetség tűnt föl irodalmunkban, nevezetesen széprózánkban, egyöntetűen elismerte a műbírálat. Valóságát, emberábrázolása varázslatos mesélőkedve mellett-ezekkel szoros összefüggésben- eredeti írói nyelvét, stílusformát dícsérték. Népközi társadalomábrázolását idézve olyan neveket emlegettek, mint a Boldog ember-t író Móríc Zsigmond, a Puszták népe Illyés Gyulája, A Falusi krónika Veres Pétere, A viharsarok krónikása Féja Géza és a többiek, az ún. népi írók paraszti világot ábrázoló írástudói. Nagy nevek, elkötelező nagy művek. S a névsor nem is volt önkényes: a sárréti szeghalmi református Péter András Gimnázium egykori diákja is Móríc Zsigmondot, Veres Pétert, Illyés Gyulát, Németh Lászlót, Szabó Dezsőt, Tamási Áront emlegeti visszaemlékezéseiben mestereiként. A kritikusok Szabó Dezső gyakran meghökkenítő eredetiségű stílusélményeit és Tamási Áron néprajzi gazdagságú költői prózáját is emlegették könyvével kapcsolatban, ha nem is mindig dicsérőleg.

Az igazi irodalmi mester, a Fejedelem számára az erdélyi Tamási Áron, a legyőzhetetlen Ábel megteremtője volt--- Erdély, a Székelyföld oly ellenállhatatlanul vonzotta magához, népköltői-néprajzi csillogású kincseivel, tiszta embervilágával, hogy végül innen választott párt is magának. S első fia az Áron nevet kapta a keresztelésben. A másik, voltaképpen az első mestere azonban az édesapja, Majoros Ádám egyik mintája volt, emberségével, népi bölcsességével, a nehézségeken kifogó, jó ízű humorával, népmesei áradású, adomázó, szemléletes, figurás beszédével. Hatvanadik születésnapjára írta első művéről, mellyel betört az irodalomba, bírálója Tasi József: „Népdal, népmese, etnográfia és szociográfia lírai ötvöze a Krónika, békési néprajz magas művészetbe emelésével elbeszélve.”

Katolikus oldal

JÚLIUSI MISEREND

Endrőd

Plébános szabadsága alatt: vasárnap: 8-kor, és 19 órakor.
Hétköznap reggel fél 8-kor rózsafüzér.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

A nyári vakáció alatt nincs mise!

Hunya

Plébános szabadsága alatt: vasárnap: reggel 8-kor.
Kedden, csütörtökön, elsöpenteiken és szombaton este 6-kor rózsafüzér.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 19 órakor,
hétfőn reggel 8-kor.
Szombaton 19 órakor vasárnapi előesti mise.

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

PAPOK ÉVE

2009. JÚNIUS 19 - 2010. JÚNIUS 11

Egy püspök mondta: „a pap olyan valaki, aki létevel nyugtalanítja a körülötte élőket”. Kényelmetlen, mert olyan valaki, aki „nem hagy nyugtot”. Régen a papot a „szent” képviselőjének tekintették. Hogyan határozhatnánk meg a papot, aki ma többnyire olyan környezetben él és dolgozik, ahol már szinte semmi sem szent?

Talán az egész válasz ebben a jelzőben van, hogy a papi feladat „pásztori”. A „Pásztorra” való utalás nem kis dolog, mert azt a Valakit (=Jézust) idézi szemünk elé, aki magát úgy határozta meg, hogy ő az „élet világossága”, aki azért jött, hogy „életet” adjon.

Férfiak és nők az egzisztenciális és társadalmi események közepette vágnak a fényre, az igazságra, a szabadságra... Az életnek szüksége van arra, hogy „megvilágosított”, „igaz” és „szabad” legyen.

Hisszük, hogy Jézus fénye az egész életre fényt vet, értelmet ad az élet minden aspektusának: az érzelmeknek és a kapcsolatoknak, kezdve azoktól, amik a családban vannak; az örömeiknek és a fájdalomnak; az életben hozott választásoknak és elköteleződéseknek, amelyekről annál inkább mondhatjuk, hogy megvalósultak, minél inkább a szolgálat stílusa járja át azokat. Mert mit jelent a társadalom, ha nem kölcsönös szolgálatot, amelyben mindenki kamatoztatja a saját talentumait, hogy úgy tegyen, mint a Pásztor: mindenki önmagát adja másokért, hogy testet öltson az emberi családban?

A pap tehát ebben az összefüggésben helyezkedik el, hogy tanúsítsa: a Jézusra

való hivatkozás nem „furcsa” sem az egyes emberek sem az emberi közösség számára, hiszen olyan, ami nemcsak közel áll hozzánk, hanem velük „azonos természetű”.

Mit tesz a pap az emberi közösségért? Nem a pap politizál, de ő figyelmezteti a politikusokat és a polgárokat, hogy az evangéliumi „stílus” átalakítja a politikát, és ha figyelmen kívül hagyjuk, akkor a politika és a közelet dzsungellé válik. A pap nem családban él, nincsenek családi feladatai, lekööttségei mint másoknak, de segíthet fölfedezni a jegyeseknek, a szülőknek és a gyerekeknek, a szeretetet, amely mindenkiből a legjobbat hozza ki, a szeretet, amely tud megbocsátani, önmagát adni másokért,

JÚLIUSI ÜNNEPEK

2. csütörtök:	Sarlós Boldogasszony
3. péntek:	Szent Tamás apostol
4. szombat:	Portugáliai Szent Erzsébet
5. vasárnap:	Évközi 14. vasárnap
6. hétfő:	Goretti Szent Mária szűz és vértanú
9. csütörtök:	Szent Zhao Rong Ágoston áldozópap vértanú
11. szombat:	Szent Benedek apát, Európa fővédőszentje
12. vasárnap:	Évközi 15. vasárnap
13. hétfő:	Szent Henrik
14. kedd:	Lelliszi Szent Kamill áldozópap
15. szerda:	Szent Bonaventura püspök, egyháztanító
16. csütörtök:	Kármel-hegyi Boldogasszony
17. péntek:	Szent Zoerárd-András és Benedek remeték
18. szombat:	Szent Hedvig királynő
19. vasárnap:	Évközi 16. vasárnap
20. hétfő:	Szent Apollinaris püspök és vértanú
21. kedd:	Brindisi Szent Lőrinc áldozópap és egyháztanító
22. szerda:	Szent Mária Magdolna
23. csütörtök:	Szent Brigitta szerzetesnő
24. péntek:	Árpád-házi Szent Kinga szűz
25. szombat:	Szent Jakab apostol
26. vasárnap:	Évközi 17. vasárnap
27. hétfő:	Szent Charbel Makhlouf áldozópap
29. szerda:	Szent Márta
30. csütörtök:	Aranyszavú Szent Péter püspök
31. péntek:	Loyolai Szent Ignác áldozópap

túl a saját szűk körén is. A pap segít fölfedezni, hogy a szeretet a legszebb, amit élhetünk. Saját megvalósulását nem iskolai adminisztratív, hivatásos szerepektől várja, hanem miközben meghív, hogy tekintsünk Arra, aki „megmosta a tanítványok lábát”, együttműködik abban, hogy minden szerepet „kapcsolatba” alakítson át.

Fölfedezve, hogy ez a jelenlét, a pap jelenléte, milyen nagy hatással van és mennyire jelentős az emberiség jelene számára, szeretnénk szerényen mi is hozzájárulni a Papi Év ünnepléséhez az alábbi gondolatokkal.

Tonino Gandolfo és
Hubertus Blaumeiser

Csodálatos csere

A papi hivatás: titok. Egy „csodálatos csere” (admirabile commercium) Isten és ember között. A pap Krisztusnak adja emberségét, hogy Krisztus föl tudja azt használni a saját maga számára, mint az üdvösség eszközt, szinte másik önmagát alkotva belőle.

Ha sikerül megértenünk ennek a „csere” a titkát, akkor érthetjük meg, mi történik abban a fiatalban, aki meghallja a hívást: „Kövess engem!” – és ezért mindent megtagad Krisztusért. Abban a biztos tudatban, hogy ezen az úton embersége kiteljesedik.

II. János Pál: Ajándék és titok, 1996

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

2009. május 31-én pünkösdvasárnap konfirmált tanulóink: Czinczár Nikolett, Éberhardt Ágnes, Tari Zsolt, Varga Zoltán, Ágoston Boróka (Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda)

Elballagtak a nyolcadikosaink

Mert nincsen jó fa, amely rossz gyümölcsöt terem, sem rossz fa, amely jó gyümölcsöt hoz. A fát a gyümölcseről lehet megismerni. Nem szednek tövisbokorról fűgét, s gyalogszederről sem szüretelnek szőlőt. A jó ember szívének jó kincséből jót hoz elő, a rossz ember pedig a rosszból rosszat. Hisz a száj a szív bőségéből beszél.

Lk 6.43-45

Pillanatképek a gyomai hittanosok életéből (képes beszámoló)

Felső kép: játék közben

Alsó kép: kukorica-pattogatás tarhonyarostában

Felső kép: szalonnasütés a Don Bosco ház előtt

Alsó kép: a templomban egész évben szolgáló gyerekek és szülei

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

SZENT KRISTÓF

Július 24. - +250 táján

Kristóf azon szentek sorába tartozik, akiknek a létezését történetileg nem lehet egyértelműen igazolni, mégis oly nagy tiszteletnek örvend, hogy e téren igen sok történetileg bizonyíthatóan létezett szentnek fölötté áll.

A hagyomány szerint Kristóf a 3. század derekán, 250 körül Szamóban (Lükia) adta életét Krisztusért. Az úton járók patronusáról, akinek képét ma is sok autós és motoros magával hordja, a Legenda Aurea szerzője rajzolta a legszínesebb képet.

A pogány Kristóf igen büszke volt doli természetére, karja erejére, s úgy érezte, nem szolgálhat akárkit ilyen adottságokkal: gazdaként kijár neki a világ leghatalmasabb uralkodója. Vándorútra kelt tehát, hogy megkeresse. Első gazdája, egy király azzal okozott csalódást, hogy félt az ördögtől. Kristófnak sem kellett több, beállott az ördög szolgálatába. Az ördög viszont azzal ábrándította ki, hogy egy út menti kereszt láttán szállt inába a bátorsága. Az óriás Kristófit azonban továbbra is az a vágy fűtötte, hogy szolgálatait a leghatalmasabb úrnak ajánlja fel - így jutott el végül Krisztushoz.

Amikor Krisztust kereste, egy remete azt a tanácsot adta neki, hogy ha Krisztussal akar találkozni, keresztelkedjék meg és legyen a felebarátai szolgálatára. Kristóf megfogadta a tanácsot.

Volt ott egy hatalmas folyó, melyen a zarándokok mindig csak nagy félelemmel tudtak átkelni. A remete azt ajánlotta Kristófnak, hogy hatalmas erejét itt állítsa az emberek szolgálatába, azaz ha a folyóhoz érkezik valaki és fél a víz sodrától, segítsen az átkelésben. Kristóf megfogadta a tanácsot. Készített magának egy kunyhót a folyó partján, abban élt, s egy nagy botra támaszkodva sora átvitte a folyón az utasokat.

Egy éjjel úgy hallotta, mintha a nevéen szólították volna. Egy szegényes külsejű gyermek állt kunyhója előtt, és a segítségét kérte. Kristóf szívesen teljesítette kérését, már csak azért is, mert a kicsi könnyű tehernek ígérkezett hatalmas vállai számára. Amint azonban a folyó közepé felé tartott, a teher mind nehezebb lett, mintha ólnot cipelt volna. Csaknem a víz alá merült

a súlya alatt, s minden erejét össze kellett szednie, hogy átérjen a túlsó partra.

Ott azután a kistiú elmagyarázta Kristófnak a keresztség misztériumát, és azt mondta: „Ami a válladat nyomta, több volt, mint az egész világ. A Tereintőd volt az, akit áthoztál, én ugyanis az a Krisztus vagyok, aki a leghatalmasabb és akinek szolgálni akartál.”

És az isteni Gyermek azt tanácsolta neki, hogy a történetek emlékezetéül ültesse el azt a száraz datolyapálmatorzsot, amit botként használt. Kristóf úgy is cselekedett, és a pálmafa, mint Áron vagy József vesszeje, kihajtott és gyümölcsöt hozott. A nyugati művészet Kristófit előírásosan abban a „pillanatban” örökíti meg, amikor az örvénylő vízben gázolva a gyermek Jézust viszi a vállán.

Kristóf ezután fáradhatatlanul térítette az embereket Szamóban. Jó szolgálatot tett neki a botja, amely a földbe szúrva menten kizöldült. Nemesak azok a katonák tértek meg szavára és csodáira, akiket az elfogatására küldtek, hanem az a két szolgálólány is bátran vállalta a vértanúhalált, akiknek a börtönben el kellett volna öt csábítani.

Kristófit ekkor a király elé állítják, aki megparancsolja, hogy vasvesszőkkel ütlegetljék, és húzzanak a fejére izzó vassisakot. Ezután egy vaspadót csináltat, és rákötötte Kristófit. Tüzet gyújtat alá, amit szurokkal táplálnak. De a pad, mint a viasz, szétmállik, és Kristóf sértetlen marad. Ezután egy karóhoz kötteti, és négyszáz katonával nyilaztat rá, de a nyilvesszők a levegőben megállnak, és egy sem éri el őt. A király azt gondolván, hogy már lenyilazták Kristófit, gúnyolódni kezdett rajta. Ekkor egy nyilvessző a levegőben megfordult, eltalálta a szemét, s menten megvakult. Kristóf így szólott hozzá: „A holnapi napon bevégezem. Te pedig, zsarnok, csinálj sarat a véremmel, kend meg vele szemed, és visszanyered szemed világát.”

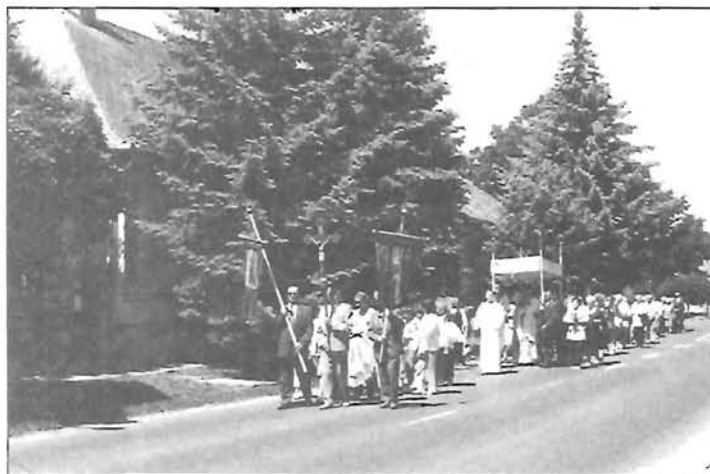
A király parancsára elvezetik Kristófit a vesztőhelyre, és miután inádkozott, lefejezik. A király összegyűjtött egy keveset a véreből, és szemére helyezve így szólott: „Isten és Szent Kristóf nevében.” És rögtön gyógyulást nyert. Ekkor a király hinni kezdett, és parancsot adott, hogy ha valaki Istent vagy Szent Kristófit gyalázni merészelné, azonnal karddal vágják le.

Kristóf, a tizennégy segítő szent egyike, a népies vallásosság egyik legnépszerűbb alakja.

Különböző megfontolások alapján céhek, közösségek is patronusul tisztelték. Így elsősorban természetesen a vízenjárók, kivirágzott botja miatt a kertészek, gyümölcskereskedők, továbbá patikusok, kincskeresők, de leginkább mégis a vándoremberek, legújban az autósok.

Úrnapi körmenet Endrődön (2009. június 14.)

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Országos Történelemversenyen a Kis Bálint Általános Iskola diákjai

2009. május 24-én Budapesten rendezték meg a Kálty Márk Országos Történelemversenyt. A Kis Bálint Általános Iskolából és Óvodából:

- Putnoki Réka 5.b osztályos tanuló hatodik helyezést ért el,
- Tari Ferenc 6.c osztályos tanuló, hetedik helyezést,
- Szonda Lili 5.b osztályos tanuló, nyolcadik helyezést.

Felkészítő tanárunk: Simonné Szrnka Zsuzsanna.

Az országos versenyen közel 100 iskolából vettek részt diákok. A verseny témakörei az adott évfolyamok egész éves történelem tananyag anyagát ölelték fel.

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda eredményei az atlétika versenyen

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda tanulóinak eredményei a 2009. május 15-én Gyomaendrődön megrendezett Körzeti Atlétika Versenyen:

III. korcsoport (60 m síkfutás, 600m síkfutás, távolugrás, kislabdadobás):

Fiú: „A” csapat, II. hely; „B” csapat III. hely.
Egyéni összetett: Hajdú Zoltán, II. helyezést.

Leány: csapat I. hely (Bela Lili, Zrubecz Réka, Gyurcsán Nikolett, Virág Andrea, Véha Dóra, Csulák Anett, Almási Viktória).

Egyéni összetett: Bela Lili I. hely, Virág Andrea II. hely, Zrubecz Réka III. hely.

IV. korcsoport (100m síkfutás, 800m síkfutás, távolugrás, kislabdadobás, súlylökés):

Fiú: „A” csapat I. hely (Tótka Sándor, Lapatinszki Sándor, Nagy Bence, Cselei Tamás, Demeter Erik, Tímár Attila, Váradi Múlán), „B” csapat III. hely.
Egyéni összetett: Tótka Sándor II. hely.

Leány: csapat I. hely (Hunya Gréta, Lakatos Fruzsina, Ágoston Kata, Lövei Fanni, Lövei Kitti, Tóth Ágnes).

Egyéni összetett: Hunya Gréta I. hely, Lakatos Fruzsina II. hely.

A megyei döntőre május 20-án került sor. Ezen a III. korcsoportos lány csapat, a IV. korcsoportos fiú csapat és egyéniben Hunya Gréta, illetve Lakatos Fruzsina vett részt.

A zömében igazolt versenyző és sportiskolás ellenfeleik mezőnyében sikeresen helytálltak, eredményeiket javították.

Eredmény: III. korcsoport lány csapat – 8. hely
IV. korcsoport fiú csapat – 9. hely.

Alkotmányozó Zsinat Debrecenben

2009. május 22-én Debrecenben Alkotmányozó Zsinat és Hálaadó Istentisztelet volt. Felemelő érzés volt több, mint húszezer emberrel együtt ünnepelni.

Az Alkotmányozó Zsinat üzenete:

Isten iránti hálával adjuk hírül, hogy ma, 2009. május 22-én, 11.00 órakor a magyarországi, kárpátaljai, délvidéki, erdélyi és partiumi részegyházak aláírták a Magyar Református Egyház Alkotmányát. Ezzel a lépéssel, közel 20 évi fáradozás után, mi, magyar reformátusok évszázados közösségünket ebben a formában juttatjuk kifejezésre. A magyar reformátusság a reformáció évszázadától megtartotta lelki, szellemi egységét. Összetartozásunkat még történelmi viszonyok és politikai szándékok sem tudták kikezdeni, így a trianoni döntés és 2004. december 5-i népszavazás sem tudta szétzilálni közösségünket. Ezt a közösségünket kifejezi az is, hogy ma együtt ünnepelünk azokkal is, akik már kifejezték csatlakozási szándékukat vagy még ezt idáig nem tudták megtenni.

Ma ezzel a közös alkotmánnyal is kifejezzük és megszüilárdítjuk egységünket. Alkotmányunk szerint:

- Egyházunk tagja minden keresztény, aki a magyar református egyházhoz tartozónak vallja magát, éljen bárhol a világban, és legyen magyar vagy más anyanyelvű.
- Egyházunk a csatlakozó részegyházak zsinati közössége, amely törvényt alkot és megnyilatkozik mindazokban a kérdésekben, melyekre a részegyházak legmagasabb szintű testületei felhatalmazták.
- Egyházunk alkotmánya biztosítja és szabályozza a Kárpát-medencén kívüli magyar református egyházak csatlakozását is.
- Belső szervezeti rendszerük kialakításában a részegyházak önállóak és függetlenek. Kivételet képeznek ez alól mindazon kérdések, amelyek a közös alkotmányba vagy közös szabályzásra tartoznak.

Jézus Krisztus mondja: Én vagyok az út, az igazság és az élet. Hisszük és valljuk, hogy Krisztus igazsága szabadít meg minden igazságtalanságból és nyomorúságból. Hisszük, hogy gyógyító hatalma megteremti Benne való egységünket is. Hisszük, hogy ha Őt követjük a megbékélés eszközei lehetünk minden körülmények között. Hisszük, hogy a magyar reformátusság összefogása Jézus Krisztus egyetemes egyházának egységét és hiteles bizonyágtételét szolgálja, melynek mindnyájan tagjai vagyunk.

Krisztus a jövő, kövessük együtt Őt!

Endrőd néprajza

Rendező: Szonda István

Lyukashalmi leletek

Kedves Olvasó!

Endrőd térségének kiemelt régészeti jelentőségéről már korábban is hírt adtunk. A Szujó kereszt és a Hegedűs tanya körül feltárt gazdag régészeti lelőhelyek egyedülálló leleteiről tudományos szaklapok és régészeti beszámolók adtak hírt. Mostanában viszont keveset hallunk arról, hogy régészeti feltárások folynának Gyomaendrőd körül, de még arról sem, hogy a közelben leletmentő ásatásokon kívül vizsgálnák a kutatók a földben rejtőző letűnt korok tárgyi emlékeit.

A napokban határbejáró napot tartottunk, ahol Csejt, Varjas, Csudaballa és Póhalom határrészeket jártuk be. A Simai halmot elhagyva, a Móra Ferenc ásatásáról híres és Márton Gábor anekdota könyvében regélt Lyukashalomhoz értünk. A halomról tudtuk, hogy korábban többször folyt itt feltárás és leletmentés és arról is értesültünk, hogy sajátos legenda övezi az ember alkotta dombocskát. A vadászok mesélték, hogy a halom a rókkacsaládok kedvenc helye és egy-egy kutyás rókkairtáskor az üregekbe beküldött kutyák ugatása úgy hallatszik, mintha egy teremben ugatnának. A domb tetején ugrálva, pedig az úgy dübög, mintha üreget rejtene a halom. A halomtól körülbelül húsz méterre egy nagyméretű báger gödör található. A gödörben a helyi vadásztársaság vadkacsákat nevel. A terepbejárásunkkor a báger gödörben lévő víz szintje a szárazság miatt lecsökkent és meglepve tapasztaltuk, hogy a halomhoz legközelebb eső részen foltokban őskori cserépdarabok és paticsdarabok hevernek. Értesítettük a terület régészeti felügyeletét, akik másnap kiérkezve megállapították, hogy egy neolitikumi település erősen bolygatott és rongált maradványai láthatók a gödör oldalában. Sajnos a XX. század közepén végzett talajelhordások erősen megromlították a telepet és így a régészeti feltárást nem lehet elvégezni. Talán egyszer megvalósul a Lyukashalom régészeti feltárása és többet megtudhatunk az előttünk több ezer éve itt élt emberek életéről, addig is őrizze a múltat a föld.

Feni kép: Óskori cserepek a Lyukashalom oldalában

Lenti kép: Lyukashalom leletek a báger gödör szélén

DOKTORAVATÁS

Június 6-án a Debreceni Egyetemen Gyomaendrődről ketten lettek doktorra avatva. Dr. Hornok Mária az agrártudományok doktora lett, Dr. Szonda István a bölcsészettudományok szakterületén szerzett PhD doktori fokozatot. Szeretettel gratulál a Városunk újság Szerkesztősege.

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Néprajzi, helytörténeti adalékok egy gyomai családi krónikából I.

Következő gyomai sorozatom hivatkozott „családi krónikája” nem más, mint édesapám Dr. Cs. Szabó Albert (1910-2002) néhai községi főállatorvos által írott krónika: „CS. SZABÓK Mózesről (1816-1864.)” címmel. Talán mondanom sem kellene, hogy nem a bibliai Mózesről van szó, hanem, mivel a 19. században igen kedvelt keresztnév volt Gyomán – mint több más bibliai név férfi- és nőrenden egyaránt – nekem már úkapám CSŐSZ Mózes telkes jobbágygazda, majd 1848 után maga gazdája Mózes, a címben szereplő ősatya, vagy régi gyomaias „törzsökátya”. E nevet Gyomán annak idején „Mózses”-nek, illetve kedveskedve „Mózsi-nak” mondták volt. Így még öregektől magam is hallottam gyermekkoromban. Űkanyám pedig a Szilágyiak kiterjedt nemzetségéből származott: CSŐSZ SZABÓ Mózesné született SZILÁGYI Zsuzsánna (e nemzetség is több ágra szakadt s így nekik is változatos ragadványnevek voltak, pl.: Kőböküti-, Ország-, Laczka-, Kupecz-, Szilágyi ...). A krónika „családfás” részével nem terhelem kedves olvasóimat, hiszen több gyomai család eredetéről már e lap hasábjain közöltem írást. Itt most éppen csak a szorosán vett „népéleti, néprajzi, helytörténeti értékű” adatokat emelem ki, a megismerésnek okáért.

„Származásra nézve őseink magyarok és református vallásúak voltak. Amíg volt ennek jelentősége a jogállásuk szabadmenetelű telkes jobbágy állapotú volt 1/8-ad telektől – egész telekig (1/8-ad telek = 4,5 kishold szántó s tartozékai: kaszálórét, legelő) birtokoltak. A házasságokkal gyarapodhatott a birtok. A gyomaiak leginkább Dévaványa, Türkeve, Mezőtúr, Köröstarcsa, Körösladány hasonszörű lakosait tüntették ki férfi és nőnemen egyaránt házassági szándékkal. Később ez a helyzet változott, mert a vasúttal már más vidékekre is eljutottak „háztűznézőbe”. Az ősök szorgalmas, szapora fajtájú, népes, mindig többre törekvő családok voltak. Földművesek, parasztgazdák. Közvetlenül az I. világháborút megelőző időszakban divattá vált az intenzívebb (belterjes) gazdálkodás érdekében, hogy a fiatal gazdák, pl. édesapámék is – mikor mi gyerekek akkorak lehettünk, a tanyán is baj nélkül megélhettünk, de még nem voltunk iskolások – a városból télire is a tanyán maradtak. Valószínűnek tartom, hogy ezt a nagyszámú állattartás is indokolhatta (elések, állatgondozás, fejés). A gazdasági eszközeik is korszerűsödött. Volt vetőgép, különböző lófogatú ekék, vagonos teljesítményű tengeri morzsoló, lógereblye, némely helyen fogatos fúkasza, stb.

A tanyát otthonossá tette a fiatal gyümölcsös kert, szőlőtelepítéssel, méhessel. A szőlőről rövid időn belül kiderült, – édesapám telepítette – hogy az a Keselyűsön nem díszlik. Apámék parasztemberek voltak, de városi jellegű polgári életet éltek. Abban a 20. század eleji időben már öltözetben, lakásban, étkezésben, szokásokban gyökeres változások következtek be a paraszti életben. A férfiak ruházata konzervatívabb volt. Az idősebb férfiakon a zakókat mellényel sötét színű volt. Ehhez még egy rend ilyen fekete színű ruha is volt ünnepekre. A fiatal és a javakorabeli férfiak öltözete kétsoros zakó is lehetett világosszürke, világosbarna vagy szilvakék színű. A nadrág mindig egyik esetben szűk magyar nadrág volt fekete kemény-szárú, magas-kérgű csizmával (magasított sarokkal). Remekbe szabott lábbelik voltak ezek a csizmák. Ekkor még sűrűn előfordult, hogy a zakó ujjá, a szűk magyar nadrág eleje szövetszerű zsinórral volt amúgy magyarosan „kihányva”. Kemény karimájú, begyűrt tetejű sötét színű kalap volt a fejedő, nyáron szalmakalapot is hordtak. Ehhez jött még a meglelt embereknek – vagyis a házasembereknek – az elmaradhatatlan meggyfa bot vagy görbebot. Nem igen hiányzott ekkor már az aranygyűrű, arany-ezüst zsebóra, dublé vastag láncsal, szivartárca és szivar. de az idősebbje leginkább pipázott s ehhez más kellékek voltak (dohányzacskó, stb.). A fiatalabb gazdákat nemigen láttam pipázni. Ebben a paraszti társadalomban is már akkor volt „státusz”, mindenki tudta, megtanulta

már gyermekkorában, hogy hová tartozik. A gyermekkori pajtás, emberkorában is tartotta a viszonyt jó módú legénypajtásával, de úgy, hogy azt ne zavarja a saját társaságában. Minden csoportnak volt egy hangadója, ez olykor kellemetlen ember volt, akkor is, ha maguk között voltak, de ez volt az a „hangadó”, aki szóvá tette s elzavarta a nem közjük való embert. Az alkalmi köszöntésnek, látogatásnak és a látogatás viszonzásának is megvolt a maga módja. Ehhez nagyon tartotta magát mindenki. Lehetőleg délig köszöntötték a gazdát s gazdasszonyt, de leghamarabb templom után, olyanok, akik valamilyen kapcsolatban voltak a gazdákkal, a családdal: a tanyás, béres, szolgálólány, udvaros, kocsis. Ők nagyon jól megvoltak az alsóházban, ahol a gazdasszony foglalatosságoktól és közben beszélgettek, csináltak ezt-azt. A család rokonai, barátai nem ilyenkor, hanem csak estefele jöttek, a közbeeső időben, olyan szegényebb rokonok és nem a közvetlenek. Ha különböző státuszok véletlenül összetalálkoztak, óra nélkül is tudták, meddig időzhetnek, akkor sem volt nagyobb baj. Az érkező kellő tisztelettel, tiszteletadással, mint ismerőst üdvözölte az ott tanált „időzőket”. De mikor már mindenki megmelegedett az ülésen, a nem egy társaságba való, vagy aki régebben jött, vagy valami kifogással, jószágra hivatkozva – szóval megadta a módját – kellően „uncsárkodva”- sajnálkozva eltávozott.”

Közreadja: Cs. Szabó István

Cs. Szabó: Helyreigazítási kérelem

Alulírott azzal a kérelemmel fordulok a Tisztelt Szerkesztőséghez, hogy PAPP Zsigmond életrajzi adatainak pontos, hiteles köztudatban maradása érdekében, az alábbi helyreigazításokat szíveskedjenek a lapban eszközölni.

I. DR. SZILÁGYI Ferenc:

„Gyomaendrődi emlékkertek és más emlékhelyek” c. VÁROSUNK Gyomaendrőd XVI. évf. 1. sz. 2009. január, 14. old. „Egykori műhelye és művészeti hagyatéka /...../ egykori, Rákóczi úti lakóházában található, ...” helyett: „Rákóczi úti lakóháza helyén az 1960-as évek elején épült házban található...”

II. DR. SZILÁGYI Ferenc:

„Papp Zsigmond emlékezete” c. VÁROSUNK Gyomaendrőd XVI. évf. 5. sz. 2009. május, 9. old. „Ilonka alakja látható virágcsokorral a kezében...” helyett: „Az Őreg temetőbeli síremléken a jobb oldali nőalak Zöld Jolán fiatal gyomai leányé, a fej leányáé, Papp Ilonkák, s kötényéből mintegy hálaadással rózsabimbókat szór a sírra. A még látható nőalak síremlékek modellje is Zöld Jolán volt.”

„... , hogy ő is odakerüljön szülei és öccse hamvai mellé.” helyett: „... , hogy ő is odakerüljön nagyszülei, szülei, öccse és férje hamvai mellé.”

20. oldalon közölt férfi portré helyes címe:

„Papp Zsigmond: Apám arcképe, Gyoma, 1909. május, olaj-vászon 98x110 cm.” (Papp Zsigmond festette édesapjáról, idősb Papp Zsigmondról.)

Papp Zsigmond unokája, Futó Ilonka és családja kérésére.
Tisztelettel: Cs. Szabó István

„Együtt a Kárpát-medencében”

2009. június 14-én, egy verőfényes, bár kissé szeles vasárnapon került megrendezésre a VIII. Sutyombai Népzenei Fesztivál és Kézműves Vásár, melynek a Gyomai Tájház adott otthont.

A fesztivál rendezői - Szujó Zsolt és Dr. Szonda István - már a kora reggeli órákban a tájház udvarán tevékenykedtek, hogy mire a fesztivál megnyitja kapuit, addigra minden tökéletes legyen. Segítségük is akadt szép számmal, akiknek ezúton is szeretnénk köszönetet mondani! Dél előtt tíz órától kézműves bemutatók várták a kicsiket és nagyokat, akik nemcsak megtekinthették, hanem ki is próbálhatták a kosárkötést, a korongozást, a kovácsolást, a cukorfigura öntést és a papírmintést. Kész remekművek születtek a fesztivál ideje alatt.

Az éhes népet délben Poharelec László látta vendégül egy-egy tányér finom gulyáslevesrel. Tizenöt órakor a Fekete Rózsa sarkadi roma együttes lépett a színpadra, így elkezdődtek a várva-várt népzenei koncertek. Egy óra vérpezsdítő cigányzene után a moldvai muzsikát játszó Berbécs Zenekar szórakoztatta a dalimádó, táncos lábú közönséget. Őket követte a fesztivál házigazdája, a Sutyombai Zenekar, akik csak tovább fokozták a fergeteges hangulatot. Majd a vendégek együtt rúgták a port a tájház udvarán, amikor elkezdődött a táncház a közreműködő zenekarok részvételével. Kicsik és nagyok, kezdők és haladók egymás kezét fogva ropták a táncot.

A Nap már lenyugvóban járt, amikor a fesztivál este fél kilenc tájékan bezárta kapuit.

A hangulatos napnak két német hölgy is a vendége volt, akik Kölnből látogattak el városunkba. A műsor ugyanúgy ienyűgözte őket, mint a hazai közönséget.

Ezúton is szeretnénk mindenkinek megköszönni, hogy jelenlétükkel színesebbé és emlékezetesebbé tették a rendezvényt!

Köszönjük Gyomaendrőd Város Önkormányzatának, Szarvas Város Önkormányzatának, valamint a Nemzeti Civil Alapprogramnak a támogatást.

Timár Kitty

A Rózsahelyi Iskola Diákjaiért Alapítvány (5502 Gyomaendrőd, Népliget u. 2.) Közhasznúsági jelentése a 2008. évi tevékenységéről

Az alapítvány az 1997. évi CLVI. Törvény értelmében a Békés Megyei Bíróság Pk. 60.081/2005/4. számú végzés alapján 2432. szám alatt nyilvántartásba vette.

Az alapítvány tevékenysége:

A Rózsahelyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola tehetséges diákjai tudásának fejlesztése, rászoruló diákok támogatása.

Mérleg (ezer Ft-ban)

	Előző év	Tárgyév
Forgóeszközök	349	420
Pénzeszköz	349	420
Eszközök összesen	349	420
Saját tőke	349	420
- induló tőke, jegyzett tőke	30	30
- tőkeváltozás eredmény	2257	319
- tárgyévi eredmény	-1938	71
Források összesen	349	420

Eredménykimutatás (ezer Ft-ban)

	Előző év	Tárgyév
Összes közhasznú tevékenység bevétele	208	402
támogatás	76	130
- vállalkozástól	-	60
- magánszemélytől	76	70
- alapítótól	-	-
- önkormányzattól	100	100
- központi költségvetéstől	-	160
Egyéb bevétel	32	12
Összes közhasznú tevékenység költsége	2146	331
- anyagjellegű ráfordítás	29	-
- egyéb ráfordítás	2117	331
Tárgyévi eredmény	-1938	71

Az alapítvány valamennyi bevételét az alapítvány alapszabályában meghatározott célokra használta fel.

Az alapítvány kuratóriumának tagjai díjazás nélkül végzik tevékenységeiket.

Farkas Zoltánné, az alapítvány képviselője

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

**Hitelletőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

„Krisztussal ezer esztendeig” – Pünkösdi búcsú Csíksomlyón

443. alkalommal gyűlt össze Csíksomlyón több százezer ember, hogy részt vegyen a búcsún. A helyi idő szerint 12.30-kor kezdődött ünnepi szentmisét Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek mutatta be. A búcsú különlegessége, hogy idén számos magyar településen mutattak be szentmisét a csíksomlyóiával egyidőben.

A zarándokokat a ferences rend tartományfőnök-helyettese köszöntötte. A szentmisében megemlékeztek az Erdélyi Egyházmegye alapításának ezredik, illetve a ferences rend pápai jóváhagyásának nyolcszázadik évfordulójáról. „443 évvel ezelőtt őseink itt kérték a Szűzanya segítségét” – mondta Jakubinyi György gyulafehérvári érsek a szertartás elején, majd köszöntötte Bábel Balázs érseket. „Ezeréves múltunkban több mint 900 esztendőn át Szent István akaratóból egyházmegyénk alapítója döntése szerint az Erdélyi Egyházmegye a Kalocsa-Bácsi Érsekséghez tartozott a román konkordátumig. Éppen ezért méltó és igazságos volt, hogy az az érsek jöjjön el hozzánk és hirdesse az ígét, akihez tartoztak az erdélyi hívek, az erdélyi püspökség, az ezeréves történelem 90%-án át” – fogalmazott Jakubinyi György. Ezután köszönetet mondott a ferences szerzeteseknek, hogy immár közel 700 éve őrzik a somlyói szentélyt.

„Itthon vagyunk. A magyar nemzet szíve itt dobog most ebben az ünnepi órában. Égi édesanyánk összeköt bennünket a világ bármely tájáról érkezett magyarokat, de összeköti azokat is, akik más nemzethez tartoznak, mert az első pünkösöd óta tudjuk, hogy az egyházban minden nemzetnek helye van” – mondta Bábel Balázs érsek a szentmise elején.

Szentbeszédében a kalocsa-kecskeméti érsek úgy fogalmazott: a Gyulafehérvári Érsekség 1000 éve beláthatatlan idő egy ember életében. „Úgyis jöttem ide, mint a szent koronát hozó Asztrik érsek 90. utóda. Beláthatatlan hosszú idő a 800 éves ferences rend története. Mégis most ezek a jubileumok összekötnek bennünket múltunkkal, jelenünkkel és remélhetőleg 1000 évnél is tovább tartó jövőnkkel. Összetartanak és összekötnek mindazokkal, akik a közös keresztény hitben a nemzetadatban magyarnak, székelynek, csángónak vallották és vallják magukat” – mondta homíliája elején Bábel Balázs.

Hogyan tekintünk történelmünkre? – tette fel a kérdést. Ha valaki meg akarja ismerni történelmét, annak társalkodnia kell Istennel – idézett egy francia gondolkodót. A Szűzanya is ezt tette életében. A Magnificat egyben egy rejtett történelmi visszatekintés is, hiszen benne van az, hogy nemzedékről nemzedékre mit tett az Isten. Felfedte benne Isten gondviselését. Nekünk is meg kell látnunk a múltban Isten gondviselését, mert a múlt erős gyökér, jelen és jövő ebből él. Fel kell fednünk benne Isten vonalvezetését. Ugyanezt kell tennünk saját életünkben is: fel kell fedoznünk benne Isten gondviselését.

Istent nem lehet nagylelkűségben felülmúlni. Ő a lelki erősség adományát is nekünk ajándékozta, ahogy Szűz Máriának is adta, aki állt a kereszt alatt és nem rogyadozott. Ő akkor is hitte, amit 33 évvel korábban mondott neki az Angyal: Isten neki adja atyjának házat és uralmának nem lesz vége. Rá kell tekintenünk bajainkban, hogy lelki erőt kaphassunk, hiszen ő a mi égi édesanyánk – folytatta

Bábel Balázs. A világ és a mi magyar népünk is nagy válságban van. A magyarországi gondok kivételülnek a világ összes magyarjára. De minden megosztó szándék ellenére mi egyetlen nemzetet alkotunk – szövegte le.

Sokan csak a gazdasági válságot látják. Akik mélyebben látnak, azt mondják, erkölcsi válságban vagyunk. Azonban ennél is mélyebbre kell tekintenünk, mert az erkölcs nem áll meg önmagában. Tamaszt kíván. Az újkori ember elveszítette komoly istenhitét, immár 300 éve. Azóta egyre lejjebb csúszunk. Az erkölcsi válságban minden korrumpálódott, és ezt követte az értékválság. Mindennek a pénz a mércéje. Az összes többi bűnből könnyebb kigyógyulni, mint a pénzhiányból. Ma ott tartunk, hogy az áldozatos munkakörökben dolgozó emberek, ápolók, tanítók vagy egy pláza dolgozója, egy hónap alatt nem szerez annyi jövedelmet, mint a világ gazdagjai egy óra alatt. Az értékválságot pedig nagyon könnyen követheti államszűkület is – figyelmeztetett Bábel Balázs.

A válsághoz hozzátartozik, hogy az emberiség összejtét, a családot rombolják. Minden más együttélést fel akarnak emelni a család rangjára, miközben a családok támogatása csökken. Növekszik az abortusz. Még a prostituáltak is kapnak újabban állami támogatást. De a családok helyzete egyre inkább megnehezedik. A maradék ifúságot pedig megrontják. Mindenhová beszivárog az új kór, a gender-program, hogy mindenki döntse el szabadon, hogy férfi vagy nő akar lenni. Eddig mindig azért tudtunk felemelkedni, mert többen születtek, mint ahányan meghaltak. Mára ez a rend is megfordult. Fel kell ébrednünk, mert a családokat, fiataljainkat tudatosan rontják meg – hangsúlyozta a kalocsa-kecskeméti érsek.

Mit hoz a jövő? A csíksomlyói búcsú mottójára utalva (Krisztussal ezer esztendeig) Bábel Balázs elmondta: nemcsak a múlt utal, hanem a jövőre is. Milyen jövőkép áll előttünk? Kiszemmiszettek lettünk. Kifizethetetlen adósság jármában nyögünk. Növekszik a munkanélküliség. A kilátástalanság, a depresszió egyre több embert taszít a mélyszegénységbe. Statisztikák szerint több, mint hárommillió embert.

Szüntelenül imádkozzatok! Úgy szeressétek egymást, ahogy én szeretlek titeket! A hegyi beszéd, a nyolc boldogság magában foglalja a Tízparancsolatot. Nem a tilalmakra. hanem az eszményekre hívja fel a figyelmünket. Jézus Krisztus a mi örök eszményünk. Őt kell követnünk. Amikor boldogságot ígér a szegényeknek. Ki kell állnunk értékeink mellett, akkor is, ha üldöznek bennünket. Legyen gondunk a szociálisan rászorulókra! Ha ezek megvalósítására törekszünk, akkor nemzetünk megmarad, újjászülethet és még azt is remélhetjük, hogy a végítéleten jobbjára állít bennünket. Össze kell fogunk! Mert nem vette le rólunk a Magyarok Nagyszonya a kezét. Sem a Csíksomlyói Szűz Mária! Ő velünk van! Hozzá kell folyamodnunk úgy, ahogy ezer évvel ezelőtt a mi Szent István királyunk végső elkeseredettségében felajánlotta a koronát, úgy ajánljuk fel mi is az életünket neki.

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Lengyelországi kirándulás

Négy kellemes napot töltöttek a Rózsahegyis nyolcadikosok testvériskolánk, Pilzno vendégeként. Akik sikeres nyelvvizsgát tettek, a Rózsahegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány támogatásával utazhattak Lengyelországba. Pilzno nevezetességei után meglátogatták Zakopane havas hegyeit, majd visszatértek a forró nyárba.

A Tátra havas csúcsai előtt Zakopaneban

Angol nyelvi verseny

Az Országos Levelező Nyelvi Verseny 4. fordulója után eredményt hirdettek a Starter kategóriában. A Rózsahegyis negyedikesek közül első lett Csapó Elek, Gresó Barnabás, Mátyás Zsanett csapata, negyedik helyen pedig Bognár Nóra és Kulik Adrienn végzett. Eredményesen szerepelt Kovács Szávitrí. Felkészítőjük Gresóné Farkasinszki Katalin.

Gyomaendrőd Város Sportjáért

A Kihívás napján, az endrői sportpályán, Várfi András polgármester nyitotta meg az ünnepséget, majd köszöntötte a több mint 400 fiatal. Ezután átadta Vaszkán Gábornak, a Rózsahegyi iskola testnevelőjének a Gyomaendrőd Város Sportjáért elismerő oklevelet. A kitüntetésre a Diák-sport Egyesület terjesztette fel az atlétika szakedzőt, és a díjat a Képviselő-testület adta.

A nap további részében volt aerobic, foci, kézilabda, sorverseny, kiütőcske és az alsósoknak kerékpáros közlekedési verseny is.

Az év sportolója

Virágosóval köszöntötték a hozzátartozók a ballagó nyolcadikosokat az endrői ligetben. A rendkívüli szépségű természeti környezetben meg-

Szabó Balázsné kitűnő tanulókat jutalmazott

tartott ünnepségen Szabó Balázsné az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális és Esélyegyenlőségi Bizottság elnöke gravírozott tollal és oklevéllel jutalmazta a kitűnő tanuló ballagókat: Gonda Évát, László Lorettát, Liszka Mária, Szentpéteri Balázst és Tokai Kingát.

Oklevelet és gravírozott perselyt kaptak az Önkormányzattól azok a nyolcadikosok, akik országos versenyeken az első hat között értek el helyezést: László Loretta, Nándori Nándor. Az év sportolója kitüntetés és a vele járó kupát Nándori Nándor nyerte, aki többek között Békés megye válogatottjának tagjaként országos bajnok lett 4x800 m-es váltófutasban. A ballagás képeit megtekintheti az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

Gergely Diák-díjasok

A díjat Gergely Ágnes endrői születésű Kossuth-díjas író alapította 1997-ben. Anyagi forrását az író rendszeres támogatásával biztosítja.

A legjobb eredményt elérő, példás magatartású, végzős Rózsahegyis diák kaphatja a nevelőtestület döntése alapján.

Az idén megosztva kapta a díjat és a vele járó oklevelet László Loretta, Szentpéteri Balázs és Tokai Kinga.

Gergely Diák-díjasok Szentpéteri Balázs, Tokai Kinga, László Loretta

Zene nélkül mit érek én...

A Hangszeresek Országos Szövetsége az éneklés, zenélés népszerűsítésére versenyt szervezett. Máté Péter és S. Nagy István szerzeményét énekeltek videóra a Rózsahegyis negyedikesek, majd a filmet feltöltötték az internetre. Itt lehetett szavazni a videó megtekintésével. Az 53 versenyfilmet 130.000 alkalommal nézték /néztük/ végig a szavazás ideje alatt. A film megtekinthető az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

Eredményképpen hangtechnikai vásárlásra szóló kedvezmény-utalványt nyertek. Segítőik: Nagy Ildikó, Kónyáné Jakab Ida, Szujó Csaba.

Nemzetközi atlétikai verseny Varsóban

Szerető József Rózsahegyis ötödikes is tagja volt annak a magyar sportdelegációnak, amely Varsóba utazott a IV. Nemzetközi Gyermekek Atlétikai Versenyre. Egyedül képviselte Békés megyét a 36 fős magyar válogatottban. A varsói Testnevelési Egyetem atlétikai stadionjában 8 ország sportolói részvételével tartott tornán a magyar csapat második, Józsi pedig 1000 méteren bronzérmes lett. Edzője Vaszkán Gábor.

Szerető József bronzérmet szerzett Varsóban a Nemzetközi Gyermekek Atlétikai Versenyen

Póni mondóka

Pici-paci,
Kipp-kopp,
Jön a póni
Hopp-la-hopp,
Ülj fel a hátára,
elvisz téged
a vásárba

Ujházi Aranka verse

A SZÁZSZORSZÉP ÓVODA ÉV VÉGI RENDEZVÉNYEI

Május 15-én nagycsoportosaink tornabemutatójával nyitottuk meg a már hagyományos **Családi délutánunkat**. Óvodánk udvarán nagyon sok színes, vidám, kötetlen programmal vártuk a leendő és jelenlegi óvodásainkat, szülőket, nagyszülőket, családtagokat. Óriási légvárral, játszóházzal, pónilovaglással, állatsimogatással, koncerttel kedveskedtünk a gyerekeknek, amelyeket a szakács néni ízletes paprikás krumplija és a szülők finomabbnál finomabb süteményei tettek teljessé. A nap végén tombolázással, a kis Szákszorszépek néptánc műsorával, közös táncbázzal zártuk a délutánt.

Május 19-én gyermeknap kirándulást szerveztünk a **Debreceni Állatkertbe**.

Az egy napos kirándulással a természet, a benne lévő növény-és állatvilág megismerése volt a célunk. Szeretnénk, ha már óvodáskorban is ráébrednének gyermekeink a szülőházjuk adta gyönyörűségekre, „hisz valóságos ékszerdoboz ez a kis ország.”

Régen indultunk, s amikor kiértünk a városból, csodálkozva néztük, mily szép a világ, házak helyett végre zöld növények és pipacsos búzatáblák között futott velünk az autóbussz.

Amikor besétáltunk az állatkert kapuján, a növények és szebbnél-szebb állatfajok vetek körül bennünket. Mindannyiunknak tetszett, hogy az állatok ugyan „bezártságban” élnek, de nagy terekben, amelyek igényeiknek megfelelően vannak kialakítva.

Május 20. Kihívás napja és X. Ovi-Olimpia

Ezen a napon óvodásaink apraja- nagyja kivette részét: a zenés tornából, sor- és akadályversenyekből, labdajátékokból, táncbázból. Az olimpián tornabemutatóval és különböző versenyszámokkal jeleskedtek kis tornászaink.

Május 30. Évzáró műsor - Ballagás

„Úgy érkeztünk mindannyian, hogy nem volt szavunk,
Egyikünk se kérte, mégis mind itt vagyunk.
Piciny magból kikeltünk, mint nyíló virág,
Ahány ember, annyiféle csodálatos világ.”

Ezen a jeles napon ünneplőbe öltözött óvodánk, és színvonalas, gyermekcentrikus műsorral zártuk az évet, búcsúztattuk iskolába készülő óvodásainkat.

Egyik legszebb napunk a **gyermeknap**, amelyet **június 4-én** tartunk emlékeztetéssel.

Arcfestéssel, légvárral, finomságokkal, ajándékokkal és sok-sok játékkal kedveskedtünk apróságainknak.

Június 12-én a Maci csoportos gyermekekkel egy remek délelőttöt töltöttünk az **Endrői Tájházban**. Nagy érdeklődéssel hallgattuk Szonda Pista bácsit, aki a Tájház értékeiről, emlékeiről mesélt. Látogatásunk örömteli élménye volt, hogy kemencében sült, saját készítésű perccet, kalácsot majszolhattunk, és az udvaron szabadon játszhattunk.

Beszámolónk csak akkor teljes, ha a tanév lezárásaként köszönetet mondunk a Szülőknek, akik egész évben támogattak bennünket, együttműködtek velünk, segítették munkánkat. Köszönjük!

Gyomaendrőd, 2009. június

Szákszorszép Óvoda Nevelőtestülete

A VÖRÖSKERESZT FELHÍVÁSA

Magyar Vöröskereszt
Gyomaendrői Területi Szervezete
5502 Gyomaendrőd Fő út 3/1.
Tel.: 70/ 933-8282
E-mail: gyomaendrod.voroskereszt@fibermail.hu

FELHÍVÁS!

A Magyar Vöröskereszt **2009. július 11-én**, szombaton ország-szerte egész napos adománygyűjtés szervez közterületeken. Hazánk legnagyobb karitatív szervezetének önkéntesei közel 40 városban visznek hordozható perselyeket az utcára, hogy az így beérkezett pénzdobozokból támogassák a rászorulókat.

Ehhez az akcióhoz csatlakozik Magyar Vöröskereszt Gyomaendrői Területi Szervezete is **július 11-én 8-11 óráig a Pásztor J. úti piactéren és környékén**.

A gyűjtést a MVK Gyomaendrőd Területi Szervezet Önkéntesei végzik egységes megjelenéssel (vöröskeresztes póló, vöröskeresztes emblémával ellátott perselyek).

A beérkezett pénzdobozokból élelmiszert vásárolnak, amivel a helyi rászorulókat támogatják.

A jelenlegi gazdasági válság idején különösen fontosá vált a nélkülözhetetlen élő embertársaink támogatása, ami az adománygyűjtés terén új, az emberek közvetlen megszólítására építő módszer alkalmazását teszi szükségessé. A Magyar Vöröskeresztnél új a kezdeményezés, amit már a nyugat-európai vöröskereszt szervezetek régóta sikerrel alkalmaznak.

Az önkéntesek – akik ruházatukon a Magyar Vöröskereszt jól látható lógóját viselik majd – kizárólag a közterületeken tevékenykednek.

Tisztelettel kérjük, aki teheti, adományával segítse a rászorulókat.

Nagyné Pintér Ágnes
területi vezető

Tisztelt Véralak! Tisztelt Lakosság!

A Magyar Vöröskereszt Gyomaendrődön három alkalommal szervez véradást a nyár folyamán.

Gyoma városrészen a Katona József Művelődési Ház
ad helyet rendezvényünknek

2009. július 13-án 8- 11.30 óra és
2009. július 20-án 8- 11.30 óra között.

Endrőd városrészen a Községi Házban

2009. augusztus 24-én 8- 10.30 óra között.

Személyi igazolványát és TAJ- kártyáját
feltétlenül hozza magával!

A vöröskereszt minden régi és új véradót szeretettel vár!

Segítsen, hogy segíthessünk!

DOMOKOS LÁSZLÓ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Domokos László
országgyűlési képviselő

Sokan szavaztak a változásra

Köszönöm Békésszentandrás, Csabacsüd, Hunya, Gyomaendrőd, Kardos, Kondoros, Örménykút Szarvas lakosságának, hogy elmentek véleményt nyilvánítani. Az Európai Parlamenti választások kapcsán bebizonyosodott, hogy a Fidesz-KDNP kormányképes erőt alkot, az MSZP-vel és az SZDSZ-szel szemben pedig a választók teljes bizalmatlansága nyilvánult meg. Az emberek, akik reményt, rendet és biztonságot akarnak, azok a Fideszben megtalálják a kiszámíthatóságot, a világ túlélésének megoldását.

Annak ellenére, hogy ennek a választásnak nem volt közvetlen hatása a legtöbb választópolgár életére, mégis, Közép-Európában a legtöbben, Magyarországon járultak az urnákhoz, hogy kifejezzék véleményüket a belpolitikáról. A választás országos eredményeiből az is kitűnik, hogy az MSZP-kormány a változás akadályává vált.

Domokos László
Szarvas, Gyomaendrőd, Békésszentandrás,
Kondoros, Kardos, Hunya, Csabacsüd, Örménykút
országgyűlési képviselője

Települések	FIDESZ-KDNP	MSZP	JOBBIK	MDF	SZDSZ	MCF ROMA Ö.	MUNKÁS-PÁRT	LMP-HP
Gyomaendrőd	1750	565	758	175	32	4	70	68
Szarvas	2485	759	1960	156	67	4	49	115
Békésszentandrás	737	144	451	41	7	1	27	24
Csabacsüd	332	92	162	22	9	1	3	2
Hunya	143	29	37	12	2	1	0	0
Kardos	155	15	26	6	0	1	0	5
Kondoros	835	158	163	71	11	1	20	6
Örménykút	75	22	26	6	1	0	2	2
Választókerület összesen	6512	1784	3583	489	129	13	171	222

SPORT

2009. június 8-án véget ért a megyei labdarúgó bajnokság. Csapatunk szezonzárója itthon a Kondorosi TE ellen 2:1-es vereséggel végződött 450 néző előtt. Sajnáljuk, hogy a dobogóról lemaradtunk, pedig a szezon nagy részében ott voltunk. Hanyecz Jancsint 3. helyre tornázták fel Kondorost. A mi 6. helyünk is szép.

1. Battonya 22-6-2 89:36 72 pont
2. Rákóczi 14-12-4 60:32 54 pont
3. Kondoros 16-4-9 46:39 52 pont

4. Sarkadkeresztúr 14-9-7 62:32 51 pont
5. Jamina 14-7-9 58:46 49 pont
6. Gyomaendrőd 14-7-9 42:45 49 pont
7. Szabadkigyós 12-7-11 43:47 43 pont
8. Méhkerék 11-8-11 40:35 41 pont
9. Csabacsüd 11-8-11 58:59 41 pont
10. Mezőhegyes 11-6-13 46:56 39 pont
11. Szarvas 10-5-15 50:57 35 pont
12. Szeghalom 9-8-13 39:47 33 pont
13. Mezőberény 10-4-16 27:47 34 pont
14. Békés 8-8-14 40:49 32 pont
15. Kaszaper 9-1-20 48:73 28 pont
16. Mezőkovácsháza 3-4-23 27:72 13 pont

Lesz még jobb is! Hajrá Gyomaendrőd!

Márton Gábor

NARANCS TURI

GYOMAENDRŐD LEGJOBB HASZNÁLTRUHA ÜZLETE

TAVASZI ÁRÚ ÉRKEZETT !!!

*BUTIK: Krém és Extra minőségű árú
vállfázva darabonként árazva
Női-, férfi-, gyermekruhák, pólók, top-ok
Tavaszi- és rövidnadrágok, sportruházat
Táskák, cipők, plüss játékok napi feltöltéssel*

ÚJDONSÁG!!!

NAPSZEMÜVEGEK - BIZSUK FEHÉRNEMŰ - KÖRÖMLAKK

Endrőd Fő út - Mikes út sarok

Nyitva tartás:

Hétfőtől - Péntekig: 8.30-12.00-ig - 13.30-17.30-ig
Szombat: 8.30-12.00-ig

Irodalmi oldal

„Az embert el lehet pusztítani, de nem lehet legyőzni.”

Ernest Hemingway (1899. július 21. - 1961. július 2.)

Elmúlt havi irodalmi oldalunkon Mácz István üzenetével találkozhattak Olvasóink. Most is őt hívjuk segítségül, amikor Ernest Hemingwayre emlékezünk születésének 110. évfordulóján. Kísértés a jóra című könyvében számba veszi az erkölcsi értékeket. Köztük az állhatatosságot. Hemingway legismertebb műve - Az öreg halász és a tenger - meghatározó élményű irodalmi olvasmány, kötelező tananyag. Sok évvel

ezelőtt Mácz Istvánt is megszólította, írásra sarkallta. Hemingway öreg halásza és az állhatatosság című munkájának részletével idézzük meg az amerikai irodalom óriását.

Nyolcvannégy napon át minden reggel kievezni a tengerre. Mindennap várni, hogy horogra akad egy hal. Minden este úgy menni haza, hogy üres marad a háló, üres a csónak. A kunyhó még ennél is szegényebb. A nyolcvanötödik napon pedig újra tengerre szállni... Kitérés kell ehhez, erő. Ilyen erős volt Santiago, a havannai halász. Hemingway mutatja be őt Az öreg halász és a tenger című regényében.

Arcát ráncok barázdálták. Minden öreg volt rajta. Csak a szeme volt vidám és töretlen fényű. Egyedül halászott a tengeren. Nyolcvannégy nap alatt nem fogott semmit. A reményt mégsem adta fel. Különbösen sem csüggedt el sohasem. Egyetlen barátja, egy fiatal fiú, akit halászni tanított, a nyolcvannegyedik napon felkereste. Vacsorát hozott neki. Beszélgettek. Az öreg mesélt a sok-sok napról, melyen nem fogott semmit. Elkeseredés nélkül beszélt. A fiú ezt csodálta benne. Az öreg halász bízott abban, hogy majd talál egy nagy halat. Biztos. Ha már nem is olyan erős, mint képzeli, de sok fogáshoz ért és van benne kitartás.

Hajnalban, mikor még sötét volt, a nyolcvanötödik napon a fiú ébresztette föl. A csónakhoz kísérte az öregot.

- Sok szerencsét, Santiago.

- Sok szerencsét- felelte az öreg. Aztán evezni kezdett kifelé az öbölből.

Rendületlenül evezett a sima tengeren. Egyre messzebb a parttól. Madarak adtak jelet, hol úsznak a halak. Delfinek kísérgettek a csónakot. Repülőhalak ugrottak fel és hullottak vissza. Az öreg halászt egyetlen gondolat éltette: „valahol itt kell lennie az én nagy halamnak... ma van a nyolcvanötödik nap, és ezen a napon is becsületesen kell halásznom”. Santiago hol magában beszélt, hol hangosan mondta ki a szavakat. Úgy dolgozott, mintha az első nap jött volna ki a tengerre.

A zsinórt, melynek végén a horog és a csalétek volt, a hüvelykujja és a mutatóujja közt tartotta. És figyelt, órákon át figyelt. Aztán megrándult a zsinór, megfeszült és egyszerre a zsinóron érezte, hogy hatalmas súlyú hal húzza, vonja lefelé.

„Nyeld le úgy, hogy a horog hegye átfúrja a szívedet és öljön meg- gondolta magában.”

A hal állhatatosan úszott befelé a tengeren. Az öreg állhatatosan fogta, tartotta a zsinórt. Eltelt négy óra, majd dél lett, majd este, majd éjszaka. A hal szakadatlan úszott, a havannai halász pihenés nélkül tartotta a zsinórt.

„Furcsa, nagyszerű hal, Isten tudja, hány esztendő lehet- gondolta. -Még soha életemben nem fogtam ilyen erős halat.”

Közeledett a hajnal. A hal egyszerre csak szökött egy nagyot. Megbillentette a csónakot. Santiago arca esett. Vér csorgott az arcán. A zsinór kezét és hátát egyaránt vágta. Nem törődött a fájdalommal; a küzdelmet nem adja fel!

A nyolcvanhatodik napon érezte, hogy a hal még nem fáradt el. Csónakja farán egy kis madár pihent meg. Jólesett látni „valakit”. A hal ismét hatalmasat rántott a zsinóron. A halász majdnem a tengerbe esett. Keze görcsbe rándult. „Türelem, kezem, türelem- mondta.” Nagyon egyedül érezte magát. A zsinór emelkedni kezdett. A hal felbukkant. Biborvörös volt a háta, meg a feje. Csillogott a napfényben.

A hal rendületlenül úszott tovább.

„Nem vagyok vallásos ember - mondta. De azért elmondok tíz Miatyánkot és tíz Üdvözlégyet, hogy kifoghassam ezt a halat...”

Délután még mindig egyenesen úszott a hal. Az öreg félve várta az éjszakát. Ha a hal bírja, bírja ő is! Válla, keze fájt. Aludni próbált kényszeredett helyzetben. A hold már rég feljött, amikor arra riadt, hogy a hal feldobta magát a levegőbe, aztán nagy csattanással hullott vissza a vízbe. Tíz- tizenötöt dobta fel magát, Olyan volt, mint aki semmitől sem fél, bátor és rendíthetetlen.

„Inkább magad légy bátor és rendíthetetlen, öreg- mondta.”

A hal körözni kezdett. Az öreg szédült, rosszulletet kerülgette. Egyre közelebb húzta magához ellenfelét. „Légy higgadt és erős, öreg - biztatta magát fennhangon.”

Háromszor- négyszer ütköztek össze. Közelharcot vívtak, míg végül a szigonyt belevágta közvetlenül a melluszony alatt a hal oldalába. A halálra sebzett hal kiemelkedett a vízből, aztán visszazuhant a tengerbe.

A szívéből csorgó vér vörösrre festette a vizet. Hét és fél mászóra becsülte a súlyát. A part felé fordította csónakját. Nézte a halat, alig akarta hinni, mekkora! Azt hitte, vége a küzdelemnek. Kitartása elnyerte jutalmát. Öröme csak egy órát tartott. A vérre megjelentek a makaocápák. Kettőt megölt közülük. Halálos fáradtság vett rajta erőt, de állhatatosságát nem győzte le.

„De hát az ember nem arra született, hogy legyőzzék- mondta. Az embert el lehet pusztítani, de nem lehet legyőzni.”

Újabb cápák jöttek. Lapátorrú cápák. Újabb küzdelem, keserves harc velük. A nagy halat tépték, ették. Már elvitték a hal negyed részét. „Verekszem velük majd- mondta. -Verekszem, amíg meg nem halok.” Vállát a csónak farának nyomta. Fájt. Érezte, hogy él.

Éjjélkor már falkában jöttek a cápák. Kaszabolta őket. Kitartóan küzdött. Nem adta fel a reményt. Vállalt feladatát állhatatosan kell teljesítenie. Önmaga előtt. Az eredmény! Csak az a fontos, hogy helytáll. Ezt érezte fontosnak.

A nagy halat szétrágták a cápák. Mikor már csak a csontváz maradt a csónakhoz kötve, elmaradtak a ragadozó halak. Terhétől megszabadulva a csónak könnyedén siklott a part felé.

Mikor a kikötőbe ért, már nem égtek a lámpák. Hazafelé a fáradtságtól fölbukott. Kimerülten ért kunyhójába. Ivott egyet s lefeküdt.

Reggel látták az öreg csónakját s mellette a tizenhét láb hosszú csontvázat. Mindenki sajnálta az öreg halászt. Különösen a fiú. Sirt. Siratta öreg barátját és még jobban szerette. A fiú tudta, mekkora küzdelmet vívott a halász az óriási hallal. Az öreg halász később alázatos egyszerűséggel mesélt a fiúnak a három napról. És beszélni kezdett a holnapról, új lándzsákról, pengékről, hogy újra kievezzenek a tengerre...

A nyolcvannyolcadik nap estjén a fiú az öreg halász mellett maradt. Ott ült mellette és virrasztott. Azt nem tudta, hogy az öreg oroslánokról álmodott. Csak a nyolcvannegyedik napot tudta, a három napot tudta, azt tudta, hogy barátja erős ember, állhatatos.

Ízes Ízek

Július

Sóskakrémleves

A megtisztított sóskát margarinon megfuttatjuk, megsózzuk és saját levében pároljuk. Hagyjuk elpárologni a levét, meghintjük liszttel és rántás sűrűségűre hígítjuk. Mixerrel simára dolgozzuk, majd felengedjük levessé. Közben kemény tojást főzünk, melyeket kockákra vágunk. A tányérokba tesszük a tojás kockákat, rá a levest és néhány kanál tejfölt.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÜZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

„ SZONDER „

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit.

Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja.

Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

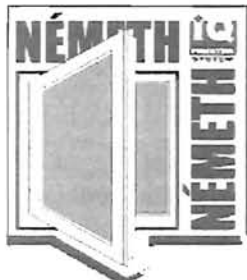
Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

SACRAMENTUM Temetkezés

Gyomaendrőd (Gyoma), Bajcsy-Zs. u. 117.

Fiókiroda: Endrőd, Endrődi u. 9.

Állandó ügyelet: 06-30/696-71-17

Műanyag ajtók,
ablakok,
téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

Telexmax Távközléstechnika

Bronze csomag 2800 Ft/hó !!!

UPC Direct

Havi plusz 1250 Ft-ért 3 tévén nézhet
különböző műsort egyidejűleg

A részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben

LCD vagy PLAZMA TV-je van? Minőségi tévézést szeretne?

Hello HD **HBO HD**
Havi 2500 Ft-ért
Részletekről érdeklődjön üzletünkben

Megkezdjük biztonságtechnikai termékek forgalmazását
Videomegfigyelők - Kamerák
Riasztók - Kaputechnika
Akkuk - Kellékek

Békéscsaba Gyóni Géza u. 6.
Tel: 66/442-755; 20/337-8010

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek,
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk
meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzá-
járultak!

HORNOK IMRE, aki Hunyán a Bartók u. 1. sz. alatt lakott, 80 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja: felesége, lánya, veje, unokái és a rokonság

**ÖZV. JAKUS ISTVÁNNÉ RÁCZ HERMI-
NA**, aki Endrődön Öregszőlőben a Diófa u. 16. szám alatt élt, hosszan tartó betegség után elhunyt. Gyászolják: gyermekei és családjuk

KISZELY LAJOS Hunya, Kossuth u. 34. sz. alatti lakos, 74 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja: felesége, lánya, veje, unokái és a rokonság

TÍMÁR LÁSZLÓ, aki Endrődön a Selyem úton lakott, életének 57. évében hosszú betegség után elhunyt. Gyászolja: családja

SZMOLA ERNŐ ny. iskolaigazgató, volt hunyai lakos június 23-án, 81. évében az Égi Hazába költözött. Gyászolják: családja és volt tanítványai

VÉHA JÁNOS, aki Endrődön élt, türelemmel viselt rövid betegség után 94 évesen elhunyt. Gyászolják: a családja és a rokonok

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik édesapánk, Véha János temetésén részt vettek, fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrői Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrői templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlézünk halálzási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrői katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Kézpénzbefizetés az endrői plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhatalmú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Hogyan lehetünk sikeresek?

- tette fel a kérdést előadásában Dr. Bakanek György, az Endrői Közösségi Házban.

Az Endrői Közösségi Házat működtető Templárius Alapítvány pályázatot nyújtott be a helyi Önkormányzat Ifjúsági Alapjához, hogy az elmúlt évhez hasonlóan folytatni tudja az ifjúsági egészség délután programját. Pályázatunk sikeresnek bizonyult, és így május 21-én megtartottuk az ifjúsági programot. Az előadás előtt Hangya Lajosné, a Humánpolitikai Bizottság elnöke köszöntötte a megjelent fiatalokat. Ezt követően „A siker titka, avagy a felnőtte válás, az örömszerzés és annak buktatói” címmel megtartotta „rendhagyó óráját” Dr. Bakanek György életmód tanácsadó, a MOB orvosa. Az előadó arról beszélt, hogy ki lehet sikeres, beszélt az alkohol, a cigaretta és a drog káros következményeiről. Elmondta, hogy napi egy pohár bor elfogyasztása az egészségünket szolgálja, de a mértéktartás mindenben nagyon fontos. Kiemelte, hogy a számítógép túlzott használata mennyire befolyásolja személyiségünk leépülését. Javasolta, hogy inkább olvassunk sok könyvet. A szinteretikus anyagok bevitelével a szervezetbe nagyon romboló hatású lehet.

Az idő rövidsége miatt sajnos nem volt idő mindenre kitérni. Pl. a párkapcsolatokról nem esett szó, de megígérte, ha legközelebb meghívást kap, szívesen folytatja a megkezdett gondolatokat.

Itt szeretnénk köszönetet mondani Gyomaendrőd Város Önkormányzata Ifjúsági Alap programban nyújtott támogatásáért.

Ungvölgyi János

Fényképalbum

Endrői focicsapat 1935-1936

Kiss Tóth Imre
Hunya András
Matuska Imre (Cili)
Kovács Imre (Stüszli)
Kertes Lajos
Tímár László (Mucsa)
Simon István
Kurilla László I. (Bul)
Kovács Pál
Koós László
Kurilla László II.

PARTNER ROCK Fesztivál

GYOMAENDRŐD - BOWLING TREFF SÖRÖZŐ UDVARÁN

2009. július 17. (péntek)

19:00 MAGNA
21:00 GUMILAUDE
EDDA

2009. július 18. (szombat)

17:30 ICON
19:00 CHARLIE
és az Abtrakazabla együttes
21:00 PIRAMIS+

2009. július 19. (vasárnap)

18:00 KELETI
FRONT
19:00 KARTHAGO
21:00 REPUBLIC

Belépődíj naponta 800 Ft.
Jegyek a helyszínen válthatók!
BEJÁRAT A SÉLYEM ÚT FELŐL!

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Júliusi ajánlataim:

- növényvédőszeresek, műtrágyák, növénytápok
- kézi permetezőgépek, öntöző tömlők, szórófejek
- szivattyúk, permetező alkatrészek
- fűnyírók, bozótívágók, vágódamillók, tárcsák
- bográcsok, állványok, gázégők, faszén
- védőfelszerelések (sisak, kesztyű-bakkancs, esőruha)
- műanyag áruk, - műanyag kuka 120-110 l - hordók
- festék áruk - olaj - zománc, - külső-belső falfestékek,
- higitók, ecsetek, glett anyagok, csemperegasztók
- kézi szerszámok, barkácsológépek, szegek, csavarok
- befőzéshez üvegek, üvegtetők
- drótkerítések, kötöződrótok, alu létrák
- kerti szerszámok, lombszívók

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsőjén *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

¶ keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 165 Ft

XVI. évfolyam 8. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2009. augusztus

A tartalomból:

Karitász tábor Hunyán - 12. oldal

Hunyai elszármazottak I. találkozója -
Farkas Béla átveszi a
„Hunya községért” kitüntetés.
Szerkesztőségünk szeretettel gratulál! -
8., 14., 15. oldal

Varjasi és nagylaposi iskoláink emlékére -
1., 3. és 9. oldalak

Varjasi és nagylaposi iskoláink és tanítóink emlékére

Megható és felemelő ünnepség zajlott Nagylapason 2009. augusztus 2-án.

Polyákhalom, Öregszőlő, Décsipaskom és az Ugarak után Nagylapason is emlékművet állítottak a hálás lelkű volt diákok a nagylaposi és a varjasi iskolák, tanárok, diákok emlékére.

Több százan gyűltek össze e szép ünnepségre. Az emlékművet, melyet Dr. Szonda István készített, a nemzeti szalag átvágásával Jakus Imre Nagylapos képviselője avatta fel, majd Timár Mihály gyomai plébániai kormányzó szentelte meg.

Az ünnepségen elhangzottak visszaemlékezések, szavakat. A megjelent hajdani pedagógusokat a volt tanítványok virágcsokorral köszöntötték.

A megszűnt iskolák jogutód iskolájának igazgatója, Farkas Zoltánné ünnepi beszédével idézzük a múltat.

Tisztelettel köszöntöm az ünnepi megemlékezés résztvevőit!

Az egykori varjasi és nagylaposi diákokat és tanítóikat, a hozzátartozókat, és minden kedves érdeklődőt!

Megtisztelő felkérés számomra, hogy mint a jogutód Iskola igazgatója, felidézzem az egykori varjasi és nagylaposi iskolák történetét. Kettőt a sok külterületi iskola közül, hiszen volt olyan időszak, amikor több mint

húsz iskola működött a tanyai világban. Mindegyiknek megvan a maga története, az egykori tanítványok és tanítóik által teremtett szellemisége, amit - bármilyen nehéz is volt az élet - szívesen felidéznék, akik átélték. Régóta szeretném megtudni, hogy mi hozta létre azt az erős kötődést, amit mindannyiszor megtapasztalok, amikor ehhez hasonló találkozón veszek részt. Természetesen az endrői és a környékbeli iskolákról beszélek. Sokat olvastam, sokakkal beszélgettem erről, és egyre inkább az a meggyőződésem, hogy itt különleges tehetségű emberek különleges körülményeket teremtettek, amelyek mindannyiunkban egész életre szóló emlékeket hagytak. A
titok megfejté-

folytatás a 3. oldalon

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

MEGHÍVÓ

Endrődiek Baráti Körének vezetősége meghívja tagjait és szimpatizánsait az augusztus 21-i Nemzetközi Halfőzőversenyre, otthon a Bethlen Gábor Szakképző Iskola udvarára.

Már több ízben kinyilatkoztuk, hogy rendezvényeink nyitottak, és nincs módunk mindenkit levélben vagy telefonon invitálni az eseményekre.

Nem szükséges most értékelnünk az eltelt időszakot, de a visszhangok alapján leszögezhetjük, hogy a programjaink felpezsdítették az egyesületi életet, így egyre többen vesznek részt a rendezvényeinken, mi pedig igyekszünk minden lehetséges eseményen képviseltetni magunkat.

A vezetőség minden tagja szívén viseli, hogy úgy az endrődi, mint a budapesti és a pázmándi összejövetelek maradandó élményeket nyújtsanak. Ki-ki lehetőségei és egészségére való tekintettel vállal nagyobb feladatot, egy-egy rendezvény sikere érdekében. Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani a Rózsahegyi Iskola igazgatónőjének, Farkas Zoltánnának és tantestületének, hogy rendezvényeiket az egyesületünk programjával összhangban tudjuk megszervezni. Külön köszönet illeti Ladányi Gábornét, aki időt, fáradságot nem kímélve segíti és szervezi a közös munkát, amellel elvégezte azt az aprólékos adatgyűjtési munkát, mely biztosította, hogy méltón megemlékezhessünk egykori orvosainkról. Köszönetünket fejezzük ki Dr. Szilágyi Ferencné Németh Eszternek is, aki nagy segítséget nyújtott úgy az orvosi emléktábla, mint a könyvtári névadó ünnepség lebonyolításában.

Ezen események maradandó élményt nyújtottak úgy a haza látogatóknak, mint az otthoniaknak, újabb példáját mutattuk meg utódainknak, hogy a hagyományok ápolása, a múlt emlékeinek megőrzése milyen felemelő érzés.

E gondolatok jegyében szeretettel várunk minden érdeklődőt.

Tímár Imre
Baráti Kör Elnöke

Nevelőotthonos tábor Gyomaendrődön

A Fővárosi TEGYESZ által évtizedek óta támogatott tábor a Kaffka Gyermekotthon fiataljainak közreműködésével ismét megrendezésre került június utolsó hetében. A kiszámíthatatlan időjárás és a nehéz közlekedési viszonyok sem törték meg a fiatalos lendületet, hiszen a Pájer Strand nyújtotta ideális lehetőségek mellett az Endrői Tájháza és a Ligetfürdő – a Gyomaendrőd Város Önkormányzata támogatásával- látogatására is lehetőség nyílt, enyhítve ezen problémákat.

A tájházban lévő régészeti és gazdag néprajzi anyag mellett megismerkedtek a fiatalok a kötélverés, kerámiakészítés, mézeskalács-készítés rejtelmeivel és előadást hallgattak meg a régi házassági szokásokról. A szerzett ismeretekről külön vetélkedő keretében adtak számot, ami komoly érdeklődést keltett. Külön élmény volt a kovácsolás Szmola Béla bácsinál, mert rajta kívül még senki sem látott lányokat kovácsolni.

Köszönettel a fiatalok nevében:
Árkus Péter nevelőtanár

FELHÍVÁS! Az Öregszülői Iskolák egykori tanulói és tanítóik szeretnénk 2009-ben a még meglévő iskolák falára EMLÉKTÁBLÁT helyezni, a hozzájuk tartozó keresztek kő talapzatra állíttatni, az I. Szőlőskert Iskola (Tímár Brische) helyére Emlékoszlopot állíttatni! Kérjük támogatásukat!

Tájékoztató: **Ait Jánosné** (Salamon Terézia) nyugdíjas pedagógus,

Gyomaendrőd, Toronyi u. 21. Tel.: 66/284-538

Tisztelettel:

Pésó Béláné (Fekécs Irma) nyugdíjas pedagógus
Gyomaendrőd, Polányi M. u. 23.

Útzár lesz a 47. számú főút és 4644 jelű összekötő út Murony – Kamuti csomópontjánál 2009. 07. 17.

Ezúton tájékoztatjuk a lakosságot, hogy a Murony – Kamuti csomópont körforgalmúvá alakításának építési munkái miatt a 4644. j. út muronyi ága, csomópont építési munkák zavartalan végzése érdekében 2009. július 20. és 2009. augusztus 31. között lezárásra kerül.

A megkülönböztető jelzéseit használó járműveket ösztömegük mértékétől függetlenül a felújításra kerülő útszakaszon átengedi a Kivitelező. Kérjük, hogy a gépjárművek és tehergépjárművek vezetői a jelzett időszakban a 46168 j. mellékutat (Murony „Déli bekötő”), illetve az előjelző táblákon kijelölt útvonalat vegyék igénybe!

Az útszakaszra bevezetett útzár időtartama a felújítás technológiai megvalósulásának függvényében változhat. A változtatásról a lakosságot értesítjük.

Szíves türelmüket és megértésüket köszönjük!
Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.

Jókedvűen! A nyolc kategóriában dobogós helyezést értett Színfolt Majorette Csoport a büki Országos Majorette Verseny után

Július 28-án egy kis ünnepséggel vette kezdetét az a beruházás amelynek célja, hogy a Magtárlaposi utca 3-9. szám alatt lévő egykori „Tüzép lakásokból” kialakítsák a fogyatékkal élők nappali ellátásának új központját.

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv adta lehetőséggel élve sikerült olyan pályázati forrást találni, amelynek révén az épület megújulva, korszerűsítve funkciót talál.

50 ÉVES OSZTÁLYTALÁLKOZÓ 1959-2009

Szeretettel meghívunk a jubileumi osztálytalálkozóra.
Helyszín: Hídfoé étterem (Domszög)
Időpont: 2009. augusztus 15. 18.00 óra
Vacsora kínálat:

1. menü: Tyúkhúsleves, vegyestál
2. menü: Tyúkhúsleves, birkapörkölt

Részvételi díj: 3500 Ft/fő

Kérjük, hogy augusztus 1-jéig jelezd részvételed és vacsoraválasztásod a következő címre:

Szonda István
Gyomaendrőd
Rózsahegyi K. út 11.
Tel: 06-20/522-9958

Hanyeczné Gircz Vali
Gyomaendrőd
Hősök tere 3
Tel: 06-66/285-547

Szeretettel várunk!

Varjasi és nagylaposi iskoláink és tanítóink emlékére

(folytatás az 1. oldalról)

séről letettem, nem tudom megfogalmazni, hogy honnan ered az egykori iskolákhoz való kötődés ereje. Ezt csak azok érezhetik, akik részesei voltak a közös élményeknek. Az utóbbi napokban tanúja voltam a szervezők lázas készülődésének, a közös emlékek felidézésének, az izgalommal teli várakozásnak. Egyre többször jutottak eszembe Bródy János gondolatai:

„Az örökös vándorút véget soha nem ér, s ha nincsen gyökerünk, elvisz a szél.”

Azoknak az egykori tanítóknak és tanítványoknak, akik ma itt vannak, erősek a gyökereik, és egyik fő ága bizonyára a valamikori iskola. Az iskola épülete, a tanítók, az osztálytársak, az órák, a közös játékok és minden, amit ott akkor átéltek. Beleégett a személyiségükbe, hordozzák magukban örökre, és valószínűleg ez hozza vissza őket. Szerencsés ember az, akinek ilyen emlékei vannak. És most engedjék meg, hogy röviden ismertessem a varjasi és a nagylaposi iskolák történetét. Forrásként Márton Gábor tanító úr visszaemlékezéseit és Ladányi Gáborné nyugalmazott igazgató iskolatörténeti anyagát használtam fel.

A varjasi iskolák története

Az első „varjasi” tanítói álláshelyet 1902-ben Rigajosra szervezte meg az egyházi iskolaszék, XVI-os sorszám alatt. Az iskola egy kisszerű bérelt helyiségben (átalakított istállóban) kezdte meg működését 1903-ban, amikor Wodiáner Albert földesúr örökösei 1,5 kh. földet adományoztak a működtetés megsegítésére.

Ez az iskolaépület természetesen semmilyen tekintetben nem felelt meg a törvényi követelményeknek. Az egyházi iskolaszék 1909. november 18-án egy új iskola felépítéséről hozott határozatot az iskola helyét Simaberkén, az ún. Gonda-féle területre jelölték ki. Ez a hely azonban nem volt elég központi fekvésű, s 1911-ben a lakosok kérelmezték, hogy az iskola a Liziczai-féle telken épüljön fel. Kiszállítás és szemle után az iskolaszék is célszerűnek tartotta az indítvány elfogadását. Liziczai Lajos tulajdonos a bizottság előtt kijelentette, hogy a szükséges 600 négyszögöl telket – a rajta lévő 150 korona teherrel – az egyházközségnek adományozza. Írásban nyilatkozatot tett arról, hogy a telek csak iskola céljára használható, s amennyiben az iskola nem épül fel rajta, az adományozást érvénytelennek tekinti. A környékbeli lakosok szintén írásban kötelezték magukat arra, hogy az építéshez szükséges anyagokat ingyenesen a helyszínrre szállítják.

Az építést Vaszkó Mihály endrődi kőműves és társai vállalták 9352 korona költséggel. Az iskola 1912 őszén elkészült, s a november 9-én megtartott felülvizsgálat „Átvehető”-nek minősítette. Az épület egy tanteremből és tanítói lakásból állt. A tanítói lakáshoz két szoba, egy konyha, kamra, pince tartozott, a szükséges melléképületekkel.

A gyermekszaporulatra való tekintettel az iskolához 1922-ben új álláshelyet szerveztek, XXIII-as sorszám alatt. Ezen az álláshelyen tanítottak 18 éven át Lesniczky József (1925-1943) és felesége Fucsik Margit (1925-1943), akik meghatározó pedagógus egyéniségei voltak a varjasi iskolának.

Az iskola tanulólétszáma 1927-ben 112 volt, s a számukra biztosított férőhely igen szükségesnek bizonyult. Az iskolaszék egy új

tanterem hozzáépítését tervezte, amelyhez államsegélyt kérvényezett. A szülők azonban azt kérték, hogy az új tantermet ne a régihez ragasszák, hanem külön építsék fel olyan helyen, ahol sűrűbben él a lakosság. A pontos helyről a vélemények megoszlottak. A miniszteri biztos a ványai út mellett, a Simai halom környékét javasolta kijelölni az iskola helyének. Az új iskolát végül a lakosság kívánságának megfelelően Varjas északi részén építették. 1929-ben tető alá került, s a tanítás 1930-ban kezdődött meg benne. A fő épület egy tanteremből, előszobából és egy szertár-ból állt. A varjasi területen 1931-től 1943-ig két egytantermes, egy tanerős iskola működött. A gyermeklétszám folyamatos csökkenése miatt a régi varjaspusztai iskola 1943-ra elnéptelenedett, s az iskola bezárta kapuit. Az új iskola 1956-ig egy tanerős volt, két tanerős 1956-1963-ig, s újból egy tanerős 1963-1967-ig.

Itt tanítottak:

Klöczl Antónia	(1943-1947)
Gellai Béla	(1947-19...?)
Hornok Irma	(1952-1955)
Hunya Terézia	(...?)
Hornok Lajos	(1955-1959)
Rojik Mihály	(1956-1960)
Gellai János	(1959-1960)
Varjú József	(1960-1963)
Czibulka György	(1960-1967)

A 60-as években a mezőgazdaság átszervezése, az iskolák körzetesítésének oktatáspolitikai koncepciója a tanyavilág megszűnéséhez, ezzel együtt a tanyai iskolák kiüresedéséhez vezetett. Varjason az iskolai oktatás 1967-ben befejeződött.

A nagylaposi iskolák története

Nagylapos első iskolája uradalmi magániskola volt. Wodiáner Albert alapította 1873-ban, s a saját költségén működtette. Az iskola a nagylaposi major dolgozói számára épült, máshonnan nem vett fel tanulókat. A kocsorhegyi gyermekeket elutasította, így azok továbbra is a belterületre jártak, naponta kétszer révhajóval átkelve a Körösön.

A halálozás miatt 1921-ben megüresedett tanítói állást az uradalom nem töltötte be, így

a nagylaposi gyerekek az egyházi iskolába jártak. Az egyházi iskolaszék elnöke az uradalom jogtanácsosát 32000 korona iskolaadó megfizetésére szólította fel.

Nemes János, az uradalom örököse 1923-ban az iskolát felajánlotta a katolikus egyháznak. Az átvételt az egyház súlyos feltételekhez kötötte: az iskolaépületet, a tanítói lakást és a házikertet megfelelően karban tartva kérte, s az iskolafenntartás összegének fedezetére 20-25 kat. h. megfelelő minőségű földet igényelt. Az örökösök nem fogadták el a feltételt, s a gyerekeket az iskolaadó megfizetése mellett – továbbra is az egyházi iskolába járták. Az uradalom 1925-től megszüntette az iskolaadó fizetését, mert iskoláját újjászervezte, s újból megnyitotta.

1928-ban miniszteri megbízott járta be a külterületi iskolákat. Megállapította, hogy legalább 7 tantermet és 3 tanítói lakást kell építeni a tanyákon ahhoz, hogy a már meglévő túlzásfoltosság további növekedésének elejét vegyék. A költségekhez államsegélyt ígértek, de az egyházi tanács még így is soknak tartotta a reá eső fizetési kötelezettséget. Végül a község előljárósága 1933-ban új iskola építését tervezte Nagylapon, s a tanítást az új iskola felépüléséig a kaszinóban szervezte meg. Itt kezdte meg a tanítást az új iskola első tanítója: Kovács Imre 1933-ban.

Az iskolaalapítás költségeit végül a község nem tudta fedezni, mivel államsegélyt nem kapott rá. Az iskolaépítési feladatot átruházta az egyháznak. Az egyházi iskolaszék 14000 pengő államsegélyért folyamodott, de az állam csak 8000 pengőt utalt ki. Csernus Mihály apátjelbános újabb segély után kutatott, s a Vallásalap Bizottságtól 2000 pengő támogatást kért egy kápolnás iskola felállításának hatóságos indoklásával.

A község 10 %-os tanítói részesedést és 200 pengő hozzájárulást vállalt. Tüköri József földbirtokos 1600 négyszögöl földterületet engedett át az iskola számára.

Végül az iskolaszék 7000 pengőért megvette Köröstarcsa egyik kéttantermes iskoláját felszereléssel együtt. Ennek lebontott anyagából építették fel Nagylapos újtelepi iskoláját.

Építette Tóth Mihály endrődi vállalkozó 8535,56 pengő költségen.

Az iskola egytantermes, kápolnás iskola volt, két szobás tanítói lakással.

A felügyelet 1940-ben VII-VIII. osztály indítását tette kötelezővé Nagylapon. Az uradalmi iskola 1941-ben megszűnt, az újtelepi iskolához második állást szerveztek. Az államosítás után a kápolnát megszüntették, s a közfal áthelyezésével két tantermet alakítottak ki. Az iskola kéttanerős intézmény volt 1958-ig, I-IV és V-VIII. összevonással két csoportban tanították a pedagógusok a tanítványokat. 1947-ben a község iskoláiból 3 körzetet alakítottak ki egy-egy igazgató kinevezésével:

I. sz. önálló római katolikus általános iskola, igazgatója: Dr. Csókási Béla

II. sz. római katolikus külterületi általános iskola, igazgatója: Kovács Máttyás

III. sz. öregszoelői általános iskola, igazgatója: Palotai Ferenc

A nagylaposi iskola az I. sz. intézmény önálló főiskolájává lett. A tanulócsoporthoz száma az ötvenes évekre 3-ra növekedett, majd az iskolakörzetesítések első hullámaként a Körösön túli iskolák központi intézményévé vált. Vezetője volt Márton Gábor (1954-

folytatás a 9. oldalon

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álunk,
s ivadékaikba szebb Jövő!

Timár Máté

Ambrózi László 1933-2009

1933. június 27-én Csejten látta meg a napvilágot, ahol születi Ambrózi György és Timár Margit gazdálkodók voltak.

Kétévesen gyermekparalízisben megbetegedett, élete végéig viselte ennek nyomait.

Négy osztályt a csejti iskolában végzett, majd négy osztály a mezőtúri Református Gimnáziumban következett.

A nyolc osztály elvégzése után Szarvasra vették fel a Mezőgazdasági Szakiskolába, ahonnan „kulák” származása miatt elbocsátották.

Ezután szüleivel együtt gazdálkodott a csejti pusztán.

1956. október 21-én kötött házasságot Varjú Erzsébettel.

Házasságukból két gyermek született, László és Erzsébet.

A TSZ megalakulás miatt 1959-ben a mezőgazdasági munkát otthagyva, a Talajjavító Vállalathoz ment dolgozni mint gépkocsiveető. A vállalat által 1964-ben autószerelő szakvizsgát tett. Bejárva az egész országot. 1973-ig dolgozott a Talajjavítónál. Megunva a családtól való távollétet, egy adódó lehetőséget megragadva

1973-tól az ENCI-ben először mint gépkocsiveető, majd karbantartó-szerelőként dolgozott, leszálalékolásáig 1989-ig.

1973-tól másodállásban is dolgozott mint vízvezeték- és központifűtés-szerelő. Sok lakást tett ezzel komfortosabbá. Ezáltal Endrődön és Gyomán is nagyon sokat ismerték.

1980. évben elveszítette fiát, akinek halálát soha nem tudta feldolgozni. A munkába temetkezett, remélve, ez enyhítheti fájdalmát.

A rendszerváláskor a kárpótlással visszaváltotta ősei földjét, melyen élete végéig gazdálkodott.

Közéleti szereplést is vállalt. 1994-ben egyháztanács tag lett, 1998-tól 2003-ig a 70. életévének betöltéséig gondnok volt.

Az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány alapító tagja. Sokat tett azért, hogy a temetők folyamatos rendben tartása elkezdődjön. Ennek érdekében vacsorát szervezett, melynek bevétele az Alapítvány vagyonát gyarapította.

Három unokája született, akik fényt vittek életébe.

1994. évtől cukorbeteg. Türelemmel viselte e betegséget, és a vele járó szövődeményeket is. Az utolsó hónapokban csak annyit vett észre családja, hogy nagyon sokat alszik, már nem a szervező tata, élete lecsendesedett. Három napos súlyos betegség után költözött az Égi Hazába 2009. június 24-én, három nappal a születés- és névnapja előtt.

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika

Szegek, csavarok, zárok, lakatok

Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.

Tel.: (66) 386-909

**Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

Eladó

- Endrőd, Dózsa u. 9. sz. lakóház: 3 szobás, összkomfortos (916 m² udvar, a ház ebből kb. 100 m²)
- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA
- BL-7 dízelmotor darálóval és fűrészgéppel
- kézi kukoricamorzsoló
- kályha, gázpalack, prés, hordók, traktor pótkocsi

Érdeklődni lehet
az endrődi plébánián:
Gyomaendrőd, Fő út 1.
20/9457-843 vagy 66/283-940

Tímár Máté emlékezete

az endrődi Tímár Máté Fiókkönyvtárban 2009. május 9-én - II. rész

Ea: Bartus Gyula

MAJOROS ÁDÁM KRÓNIKÁJA: HAJNAL HASAD, FÉNYES CSILLAG RAGYOG... (részlet)

„Kicsi Angyel pedig úgy kezelte a megszeledett cimbalomverőket, mintha bűnságából szabadult volna. Verte, verte, még akkor is, amikor a csillagos katonákat öleléses agyonisten, szíves doszvidánja után a falu felé küldte a komendó, s akkor is, amikor már nem fértem a portámon újdónúj szabadságommal...

- Hozd ki, Regina, az ünneplő fekete ruhámat, kalapomat, végigmegyek a Kerteken - kértem az asszonyt. - Megnézem, ki-hogy.

Magához ölelt, mintha testével oltalmazt volna nem látható veszedelemtől és riadóva marasztalt:

- Isten őrizze, Krisztus anyja Szűz Mária oltalmazza, nehogy valami baja legyen. Maradjon itthon édesuram.

- Mi bajom eshet nékem most mán?- húztam ki magamat, mint aki eleget görnyedt, s nincsen többre hajlandóság benne...

Éreztem, semmi, s azt is hogy előről kezdem az életemet a hatvanegyedik esztendő felé...

A kicsi béna pedig cimbalomszóval kísért, s szépségesen ép hangon dalolta is...

*Rászállott a kakas a meggyfára,
Kukorékol hajnal hasadtára,
Hajnal hasad, fényes csillag ragyog...*

Az utolsó sort eget-földet rázó robbantások szakították le. Egy kisebb és egy sokkalta nagyobb. Először a toronybéli germán figyelő-fészekbe löttek a békességet hozók, a második a menekülő fasiszták hozzájuk méltó búcsúszavát mennydörögte. A Körösbe robbantották az aláaknázott hidat, hogy ideig-óráig ott túlnan övök maradhasson a Tegnap, ha innét már várat foglalt magának a Ma...

Összereztemem percre, hátranéztem a kapuból utánam leselkedő Reginára, és soha át nem élt halálfélelem birkózott maga alá. A perc kisőccség se tartott, mégis beléizzadtam. Szívem a torkomig ugrándozott, tudómban bolondult orgonaként fújtattak a sípok, s a két lábom reszketve citerázott, kapaszkodott a földre, akár a kicsi ákác, ha tövestül veszejteni szándékozza a vihar...

Mi lenne, ha meghalnék? Ha keserves múltamért semmit se törlesztene a jövő, s úgy felinna az idő, akár régen tovahajtott juhnyáj kolompszavát... Hiába éltem én akkor?

Az utca két oldalán arannyá válva ragyogtak az ablakok, a nádtetőkön sose zöldellett olyan elevenen a moha, s az alkonyi szellő úgy repült a halkán zizzenő falevelekre, ahogy pillangó kíséri nászra a párját.

Kicsi maszatos képű gyerek futott által előttem a poros úton, a túlsó oldalán megállott, és mindent kimondó beszédes öszinteséggel reámköszönt:

- Adjonisten Ádám bátyám. Azt mondta édesapám, felvirradt magának, de nekünk is... Édesanyám meg, hogy minden lépését áldja meg az Isten vén Majoros Ádámnak, mert egész Kertek gondja a szívébe fér...

Úgy éreztem üres csupor a testem, melybe lépesmézet csurgatnak.

- Ki vagy, kicsi fiam? - térített magamhoz tántorító kábaságomból, s újra hátra kapott

az irgalmas, holnapnak megőrizendő élet...

- Magyar Jóska - csendülte a parányi cse-resznye-szám, s azután az emlékezetemhez elvezető nemzetségét is: Magyar János édesapám, Mastala Rozália szülőanyám, falábú Mastala István volt az öregapám... Adjon néki az Isten örök nyugodalmat...

Eddig talált érdekesnek, azután kicsi-kó szokelléssel tovairamodott. Hanem olyan okossá tett, amilyené hatvan esztendő élet-iskolája se, s békességessé a lelkemet, mint orgonavirágzás idején a temető. Reádöbentett: olyan mindegy, meddig regél a száj, forog-zakatot az agy gondolatmalomja, úgyis csak addig él valójában az ember, ameddig míves kezényoma legyőzi a kérlelhetetlen időt...

Úgy izott a vérbeborult ég alja, akár a hatalmas kohó, melyben széjjelolvad a régi, acél-lá edződik az új, és én frissült léptekkel, valami csacska, gyerekkoromban tanult dalocskát elindultam feléje...

Együtt a biborban leáldozó nappal. S a Holnap szép reményével...

*

Szilágyi Ferenc írásának folytatása /Ea: Polányi Éva/

„Tímár Máté Körösmart- a Köröspart- tájának magyarságát emelte az egész nemzet irodalmába, megajándékozva ezzel - éppen az endrődi nyelvi sziget kincseinek felszínre hozásával- az egész irodalmi nyelvet.

Maga nem volt lázadó, inkább csak morfondírozó, magában dohogó lélek; kitűnő humor, finom iróniája és öniróniája alkalmassá tette volna arra is, hogy egy Ábel- féle alföldi hőst teremtsen irodalmunk nyereségére. De hisz voltaképpen ezt a lírai hőst, a történelem fogságában vergődő népi sarjadékat - önmagát- rajzolgatta egész életművében.

Nem volt, nem lett sohasem a hatalom írója, egyetlen fölöttese a maga lelkiismerete, a szűkebb s tágabb haza népének „legfelsőbb bírósága” volt, tolla ehhez igazodott - az ő szavaival - „A leválthatatlan néphez”. Megtanulta: a legnagyobb tett s a legnagyobb lázadó bátorság az igazság könyörtelen feltárása, a valóság kíméletlen ábrázolása a kis dolgokban, a

hétköznapiakban is könnyes humorral, bajusz alatt somolygó iróniával, sokszor öngúnyval. Hiszen van e nagybubu fegyver, mint a nevetés az önkényeskedés, az álnokság, a kongó bongó-üresség leleplezése, kinevetése, kinevetetése? Egy alföldi nyájas és sokszor keserű humorú, csavaros észjárású és csavaros beszédű Ábel ő, s ha az említett irodalmi alakot nem is teremtette meg, ott bujkál az ő műveiben, csak ki kell ollózni....”

*

1960 után folyamatosan jelentek meg művei: regényei, novellái, melyek élményanyagát a megélt paraszti világ, a világháború átélte pokla, a hadifogság szenvedései adták.

A prózai, realista íráskor hűen tudósítottak faluban végbement hatalmas változásokról, emberi drámákról, a tévészervezés folyamatairól, az életmódváltásról.

Anekdotái eszközökkel, színesen, ízesen, árnyalt nyelvi gazdagsággal idézte az alföldi, vidéki jellegzetes figurákat, életrajzi elemekre bőven épített. Szűkebb környezetéből merített történetei aprólékos, realista bemutatását, az aktuális problémákat, társadalmi gondokat megrendítő, vagy mulatságos tálalásban kínálta olvasóinak.

Mindvégig megmaradt eredeti stílusánál, formavilágánál, nem hódolt be újító modern irányzatoknak.

Művei nyelvi világára felhagyelt Lőrincze Lajos professzor is. Követendő példának állította stílusát és nyelvezetét: „Tímár Máté irodalmi szintre emelte Endrőd nyelvjárását, szókinccsét, országnak-világnak megmutatta annak szépségét.”

Élete folyamán több alkalommal ellátogatott Romániába, a székelyek és csángók közé. Irodalmi barátságot nem csak a „fejedelmként” tisztelt Tamási Áronnal, hanem Sütő Andrással is ápolta. Házasságban élt, amely később felbomlott. Két fia született, egyikük fájdalmasan korán, fiatalon hunyt el.

Rendszeresen látogatott haza, Endrődre, folyamatos kapcsolatot tartott egykori gimnáziumával is.

(folytatjuk)

Katolikus oldal

AUGUSZTUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 19 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.
Augusztus 20. szerda: 10, 19 óra

Szent Gellért Iskola kápolnájában

A vakáció miatt szeptemberig szünetel.

Hunyá

Vasárnap: délelőtt 10-kor.
Kedden, csütörtökön, elsőpénteken és szombaton este 6-kor.
A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.
Augusztus 20. szerda: 8 óra

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 19 órakor,
szombaton 19 órakor vasárnapi előesti mise.

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

HUNYAI BÚCSÚ - 2009. JÚNIUS 27.

Az idei hunyai búcsú volt a kezdete a Hunyai elszármazottak I. találkozójának. Június 27-én, szombaton délelőtt a kis hunyai templom zsúfolásig megtelt a környékbeli egyházközségek híveivel, az elszármazottakkal, vendégekkel, helyi emberekkel.

Az ünnepi mise szónoka **Mons. Szurovecz Vince pp. káplán, főesperes, békésszentandrászi plébános** volt. Ő is hunyai elszármazott.

Tartalmas és szép gondolatait ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Kedves Testvéreim!

Már a pogány népek is jól tudtak tájékozódni a csillagos ég segítségével. Szép szokássá vált náluk, hogy egy-egy nevezetesebb csillagnak valamelyik hősüknek a nevét adományozták. Katolikus Egyházunk kezdettől fogva úgy tekintett a szentek sokaságára, mint az egyház egén ragyogó csillagokra, akik példájukkal tanították a híveket és követésükre szólították, hívták a keresztény embereket. A szentek tisztelete kettős lélektani forrásból fakad. Először is megcsodáljuk bennük azt, hogy az Isten kegyelme milyen nagyra formálta őket. Másodszor pedig, az ember a saját emberi gyengeségére gondolva keres olyan példaképeket, akik biztatnak és segítenek minket a keresztény élet magasába emelkedni.

A mai napon, templomunk búcsúünnepén Szent László királyra tekintünk, akitől tanulni szeretnénk. Sok mindent elmondhatunk róla, sokféle megközelítésben csodálhatjuk az ő nagyságát: lovagi király, vitéz, bölcs uralkodó, mély keresztényhitű ember, hite, vallásos élete felkészítette őt az uralkodásra. 1077-ben, amikor megkezdte az ország kormányzását, máris sok harcot vív az ország szabadságáért, függetlenségéért, politikailag is és egyháziilag is tovább szervezi az országot, folytatja Szent István királynak megkezdett munkáját. 1083-ban Gellértet, Istvánt, Imrét, példaképnek állítja az akkor élő népe elé. Ezzel a magyar népnek saját nemzetéből adott példaképeket. De ő maga is élete példájával élen jár, úgyannyira, hogy felfigyelnek rá a szomszédos országok is.

A mai búcsúnk ünnepén, nem a lovagi királyról, még csak nem is a szentről akarok beszélni, szólni, hiszen ezekről az erényeiről már nagyon sokszor és sokat hallottunk.

AUGUSZTUSI ÜNNEPEK

1. szombat: Ligouri Szent Alfonz püspök, egyháztanító
2. vasárnap: **Évközi 18. vasárnap**
4. kedd: Vianney Szent János áldozópap
5. szerda: Havas Boldogasszony
6. csütörtök: Urunk színeváltozása
7. péntek: Szent II. Szixtusz pápa és társai vértanúk
8. szombat: Szent Domonkos áldozópap
9. vasárnap: **Évközi 19. vasárnap**
10. hétfő: Szent Lőrinc diakónus és vértanú
11. kedd: Szent Klára
12. szerda: Chantal Szent Johanna Franciska szerzetesnő
13. csütörtök: Boldog XI. Ince pápa
14. péntek: Szent Maximilian Kolbe áldozópap, vértanú
15. szombat: **Nagyboldogasszony**
16. vasárnap: **Évközi 20. vasárnap**
18. kedd: Eudes Szent János áldozópap
19. szerda: Szent Bernát apát és egyháztanító
20. csütörtök: **Szent István király**
21. péntek: Szent X. Piusz pápa
22. szombat: Boldogságos Szűz Mária királynő
23. vasárnap: **Évközi 21. vasárnap**
24. hétfő: Szent Bertalan apostol
25. kedd: Kalazanci Szent József áldozópap
27. csütörtök: Szent Mónika
28. péntek: Szent Ágoston püspök, egyháztanító
29. szombat: Keresztelő Szent János vértanúsága
30. vasárnap: **Évközi 22. vasárnap**

Ma azt a Szent Lászlót szeretném magunk elé állítani, aki a magyaroknak jövőt adott. A magyarok jövőjét építő szent királyra akarunk tekinteni, és tekintsünk ma. Mert bizony sokszor mostohán bánunk nagyjainkkal, akiknek pedig köszönhetjük létünket, köszönhetjük országunkat. Szent László folytatja a munkát, a Szent István király által elkezdett munkát, megerősíti az egyházat, egyházmegyét alapít, a népnek tudást ad. Szent László egész életét, tudását, erejét a haza jövőjéért áldozta, és ez a krisztusi evangéliumból táplálkozott, ez táplálta az ő küldetését, hivatástudatát, nincs nagyobb szeretete senkinek annál, mint aki életét adja barátaiért. Ő a magyar népért élt. Prohászka Ottokár írja róla: Szent László nem tanít, ő nem apostol, de küzd, harcol, s győz a kereszténységért. A sokat tűrő és nagyon sokat szenvedő népének tesz szik a batorsága, hősiessége és az iránta érzett szeretet szötte a sziklahitű László lovagi legendáit is. A keresztény hit segítségével meg tudta szilárdítani népe jövőjét. Tisztán látta, hogy csak akkor lesz népének, a magyaroknak jövője, ha keresztény élet rendje szerint élő családok vannak ebben a nemzetben. Tudta azt is, hogy nem másoktól kell várni az ország sorsának jobbra fordulását, hanem népének kell megteremtteni azt. Jövőt akart építeni és épített. Ezért nem engedte meg a tolvajlást, az uzsorát, gátat vetett a korrupciónak, felépíti az országot, mégpedig szilárd országgá teszi Magyarországot gazdaságilag. Igenis ki kell mondanunk, Szent László a magyar jövőt építő király volt, s így lesz példaképe mindazoknak a magyaroknak, akik ma a nemzet jövőjéért fáradoznak. Merítsünk az ő példájából bátorítást ahhoz, hogy mi is magyar jövőt építő magyarok maradjunk és legyünk, ne pedig a magyar jövő pusztítói. Amikor erkölcsi válságban fulladozunk, minden jó érzésű magyar lelkében feltör a vágy, teremtsünk már rendet ebben az országban, az oktatásban, a kultúrában, a nem-

zeti öntudat ébredésében és a család kapja vissza újra az Istentől neki szánt méltóságot.

Testvéreim! Hogyan akarunk építeni jövőt, ha már lassan nem szabad kimondanunk azt, hogy én magyar vagyok, hogy a hazám a magyaroké. Miért kellene nekem szégyellni azt, hogy a Magyarország az enyém és a tiéd. Petőfi Sándor Magyar vagyok című versében mit ír? Magyar vagyok, büszkén tekintek át a múltnak tengerén, ahol szemem egekbe nyúló kösziklákat lát, nagy tetteidet, bajnok nemzetet. Pedig ő nem volt magyar, s mégis csodálatos verset ír és magyarnak vallja magát, vagy Kölcsey, Isten áldd meg a magyart, nem a társadalmat, hanem a magyart áldd meg! Testvéreim, éppen a mai napon olvastam, hogy a lengyelek mennyire fontosnak tartják a történelmük megismertetését a gyermekeikkel. A gyermekeket olyan iskolai kirándulásra viszik el, ahol megismerkedhetnek a lengyel történelmükkel, az ország hagyományával. Nem ezt kellene nálunk is tenni? S hogyan akarunk testvéreim jövőt építeni, amikor iskoláinkat, egyházi iskoláinkat is kezdik ellehetetleníteni. Hisz a cél a népnek a butítása. Mert aki önálló gondolkodásra képes, abból nem lesz jó szolgáló soha. Ezért vették célba a család és az iskola szétverését, mert akkor a nemzet megáshatja a saját sírját. Olyan megdöbbentő olvasni, hogy ma Magyarországon az iskolai erőszakból az ötödik helyen állunk, a tanárverés, a tanítás zavarása, a rongálás, fizikai, lelki bántalmazás, majdnem 77 százalék Magyarországon.

Testvéreim! Kalocsai érsek úr nyilatkozta nemrég, bizony olyan hazában élünk, ahol egy kis faluban lévő lelkipásztor kétszer misézik vasárnap, mert egyes tanyai házaspárok a közbiztonság hiánya miatt félnek együtt elmenni a templomba, nehogy addig kirabolják a gazdaságukat. Hogyan akarunk jövőt építeni, vagy milyen lesz a magyar népnek a jövője? Ahol – a csiksomlyói búcsún az érsek úr nagyon világossá tette – minden más együttélést fel akarnak emelni a család rangjára. Miközben a családok támogatása csökken, a maradék ifúságot megrontják, mindenhová beszívárogoz az új kór, hogy mindenki döntse el szabadon, hogy férfi vagy nő akar lenni, pedig azért tudunk felemelkedni – mondja az érsek – mert többen születtek, mint ahányan meghaltak. Mára ez a rend felfordult. Olvasom, hogy ebben az esztendőben az év első három hónapjában 14.811-el kevesebben vagyunk, ennyien többen haltak meg, mint születtek. Lehet-e építeni magyar jövőt olyanokkal, akik a nemzetközi felmérés szerint korruptak? Ez vonatkozik Magyarországra is, a középmezőnyben vagyunk.

Szent László nem ilyen örökséget hagyott népére, nemzetére, nem ilyen berendezésű országot hagyott az utókorra, a magyar népre. S lehet-e építeni olyan magyar jövőt, ahol rágalmazzák egymást még a keresztények is, ha kell, eláztatja a másikat, vagy ha nem tetszik, útjában van, eltávolítja az állásából, mert másként mer gondolkodni. Játszanak ma az emberek a szavakkal, s ha az érdek úgy kívánja, akkor ráfogja a munkatársára, hogy sikkaszt, vagy lejáratja.

Testvéreim, a lejáratások hazájává lettünk. El kell gondolkodnunk, hogy ezek mind nagyon szomorú igazságok, de nekünk nem szabad belenyugodni ebbe, ebbe a mostani magyar sorsba, a mai magyar valóságba. Mi tudunk cselekedni! Össze kell fognunk! Ez az egyetlen megoldás. Összefogni és Szent István, Szent László király örökségét továbbvinni. Magyar jövőt, testvéreim, mi építjük! Egyszerű hétköznapi emberek is, amikor olyanokra bizzuk majd,

vagy bízhatjuk nemzetünk vezetését, akik folytatni tudják Szent László örökségét. S lesz magyar jövő, ha megfogadjuk Mindszenty bíborosnak kérését. Legyünk most az imádság nemzete. Ha újból megtanulunk imádkozni, lesz honnét erőt és bizalmat meríteni. Éppen valamelyik nap olvastam egy nagy magyarnak a kérését, mégpedig hazájáért aggódó ember kér bennünket. Mélyen tisztelt egyházak, ez az ország a mi hazánk. Igenis tessék politizálni, nem kicsi a tét, nemzetünk fönntmaradása, vagy végső elsüllyedése. Segítsetek! Szent László – testvéreim – ma arra hív bennünket, most élő magyarokat, merjünk összefogni és építsünk gyermekeinknek szép jövőt.

Köszönet és elismerés, hogy a hunyai elszármazottakat is erre az ünnepre hazahívták. Szét szór a sors, mint szél a port... énekeljük egyszer, de a gyökerünk itt van. Őseink itt vannak, Endrődön és Hunyán. Itt éltek. S ez a kezdeményezés maradjon meg a jövőben is. Mi már tizenéve tesszük ezt Békésszentandrásan.

Egy kicsi falu, amelynek volt egy kis kápolnája, körülötte kb. olyan száz ember élt. S valami oknál fogva felszólították őket, hagyják el a falut, mert fölszámolják a kis települést, szétdúlják a házakat. A kis kápolna, amely ott állt a házak között, megmaradt. Ebben a kápolnában imádkoztak, itt voltak együtt, ez tartotta őket össze, ezt a kis községet. S mielőtt elmentek, rendbe tették a kis kápolnát, tatarozták, majd bezárták a kápolna ajtaját, s az ajtó fölé pedig ezt a föliratot írták: A templomtól csak szemed búcsúzzon, szívedben vidd magaddal. Igen, így vagyunk mi, elszármazottak. Csak a szemünk búcsúzott az egykori öreg templomunktól, én úgy gondolom, mindannyian szívünkben magunkkal vittük. Magunkkal vittük azt a Szent László szobor-ábrázolást is, amely egykor onnét nézett ránk, és amely most ott van megéve. S mi hunyiai örökségül kaptuk Szent Lászlótól, hogy mindig magyar-ként és magyar jövőért dolgozzál, ott ahol élsz, ahol az Isten kijelölte a helyünket. Szokjuk ezt a templomot, szokjuk ezt a Szent László szobrot, de azért igazából – valljuk be – a mi szemünk egy másik templomtól búcsúzott, s azt vittük magunkkal a szívünkbe. De ez is Isten háza, amikor hazajövünk, ha szeretteinkre gondolunk, őseinkre, gyökereinkre.

Ha elvágják a gyökeret, meghal a fa. Ne engedjük a gyökeret elvágni. Építsük a jövőt. Jövőt építő magyarok legyünk, s maradjunk hűek mi hunyiai őseinkhez, maradjunk hűek Szent István és Szent László király örökségéhez, s merjünk összefogni. Tegyük már félre a széthúzást, hogy közös erővel gyermekeinknek, unokáinknak egy szép Magyarországot építsünk.

Egy imával zárom gondolataimat. Magyar Mi Atyánk imádságból szeretnék idézni:

Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben, tarts meg minket szeretetedben, áldott szemed ne vegyed le rólunk. Szenteltessék meg a Te neved, a bölcsönktől a sírunkig Teveled, igaz magyar hitben maradjunk, magyar-voltunk mellett hitet valljunk. Minden utunk Tehözűd vezessen, magyar honban, idegen világban, tartsd meg őket örök magyarságban. Legyen bőség halakban, vadakban, gyermekáldás a magyar falvakban. Bocsd meg bűneinket, engeszteljen népünk szenvedése, simogasd meg fíjdalmas orcánkat, őrizd, védjed magyar hazánkat. Magyarságban legyünk bátrak, hűek, bajban sose legyünk kishitűek. Kérünk, hialgasd meg esdeklő szavunk, lásd milyen nagy szükségben vagyunk. Ámen.

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

VERCELLI SZENT ÖZSÉB

Augusztus 2.
+Vercelli, 371. augusztus 1.

Özséb (Eusebius) Szardínia szigetéről származott, Rómában szentelték pappá. A 4. század közepétől az észak-itáliai vercelli egyházmegye püspöke volt.

Legendája szerint a székesegyház történetét a következő: Az új püspök elindult, hogy elfoglalja székesegyházát, amely egy Mária-templom volt Vercelliben. Am az ariánusok megszállták, az ajtókat belülről eltorlaszolták, hogy be ne léphessen a püspök, és mindent elkövettek azért, hogy a városból is eltávolítsák. Özséb azonban

bevonult a városba, a székesegyház elé ment, és térdre borulva kezdett imádkozni. Ekkor a templom ajtóit maguktól feltáruktak.

Constantius császár, miután egyeduralgó lett a birodalomban, a nyugati részen is kedvező helyzetet akart teremteni az ariánusoknak. Miután 353-ban az arles-i zsinaton megerősítette őket, újabb zsinatot hívott össze Milánóba 355-ben, hogy hasonló határozatokat hozzanak ott is. Özséb nem jelent meg a zsinaton, hanem kimentette magát. A többi püspök azonban a császár parancsának engedve kénytelen volt aláírni az ariánus ízü hitvallást. E kényszer hatása alatt adta aláírását Dénes milánói püspök is, aki korábban Özséb tanítványa volt.

Liberius pápa követeket küldött Özsébhez, mert a püspök életszentség hírében állott, és a pápa tudta róla, hogy állhatatos lélek. Özséb mindvégig szembe is szegült a Szent Atanáz és a niceai hitvallás elítélésére sürgető felszólításnak. Végül félretéve minden félelmet, Milánó-

ban tennett. Dénes sírva borult a lába elé, és bocsánatát kérte. Özséb pedig, ellenállva a császári hízelgésnek és fenyegetéseknek, így beszélt a zsinat előtt: „Ti azt mondjátok, hogy a Fiú kisebb az Atyánál. Akkor miért raboltátok el az én fiamat és tanítványomat? (Dénes püspökre gondolt.) Hiszen a tanítvány nem nagyobb a mesterénél, sem a szolga az uránál!” Akkor odavitték neki a zsinat hitvallását, melyet az atyák, akarataik ellenére, mind aláírtak. Özséb azt mondta: „En soha nem írom a nevemet a tanítványom után. Egessétek el ezt az okmányt, és készítsetek egy másikat, ha azt akarjátok, hogy én is aláírjam!” Elégették tehát a pergament, a rajta lévő, kikényszerített aláírásokkal együtt, és készítették egy újat. De most már, Özséb hatására, sok püspök megtagadta az eretnek hitvallás aláírását. A zsinat ariánus résztvevői tiltakoztak az „erőszak” ellen, és csak császári beavatkozás segítette őket többségre. Özsébnek emiatt sokáig éreznie kellett ellenségei bosszúját. Három püspököt számkivetésbe küldtek, mert „békebontónak” ítélték őket, köztük volt Özséb is. Először a palesztinai Szkítopoliszba, majd Kappadókiába, végül Felső-Egyiptomba kellett mennie.

Amikor 361-ben Julianus Apostata lépett a császári trónra, a száműzött püspökök, Özséb is, visszatérhettek székhelyükre. Özséb lelkülete most nyilvánult meg igazán, amikor 362-ben egy alexandriai zsinaton Atanázsal együtt hajlandó volt békejobbot nyújtani az ariánusoknak, nehogy állandósuljon az Egyházon belüli széthúzás.

Visszatérve Vercellibe a papságával együtt szerzetesi fegyelemben élt 371. augusztus 1-jén bekövetkezett haláláig. A sok szenvedés miatt, melyben a számkivetés évei alatt volt része, vértanúként tisztelték, ámbar a szó szoros értelmében nem ontotta a vért Krisztusért. A Szent Jeromos-féle martirologium augusztus elsején emlékezik meg a temetéséről. A római naptárba 1602-ben vették fel az ünnepét, december 15-re, amely napon 345 körül püspökké szentelték. 1728-ban a Szeplőtelen Fogantatás oktavája miatt áthelyezték az ünnepet december 16-ra. 1969-től augusztus 2-án, halála másnapján ünnepeljük.

Sóczó Géza hunyai hitoktató kitüntetése

Hunya Község Önkormányzata Képviselő- testülete 2007. (VII.19.) sz. határozatával

**„Hunya községért” kitüntető címet
Sóczó Géza
hitoktató
részére adományozza**

a gyermekekért végzett lelkiismeretes munkájáért.
Hunya község nevében elismerésünket és köszönetünket
fejjezzük ki.

Hunya, 2009. 06.27.

Petényi Szilárdné polgármester

Szerkesztőségünk szeretettel gratulál a kitüntetettnek!

Varjasi és nagylaposi iskoláink és tanítóink emlékére

(folytatás a 3. oldalról)

1975). A két tanteremben váltó tanítással négy tanulócsoporthoz tanítottak. A 60-as évek végén még két tantermet toldottak az épülethez, így a négy tanterős iskolában megszűnt a váltótanítás.

Az iskolakörzetesítések utolsó hullámaként 1975-ben a belterületi ligeti iskola mellett felépült a tanyai kollégium. Ezzel megszűntek a külterületi iskolák, csak néhányban működött még első-második osztály 1-2 évig. Nagylaposon az 1975/76-os tanévben még egy tanulócsoporthoz maradt, majd 1976-ban az iskola bezárta kapuit.

A Nagylapos-újtelepi iskola pedagógusai voltak 1933-tól:

Kovács Imre	1933-1939
Kalmár Ákos	1939-1941 ?
Dinya Regina	1941-1945 ?
Zempléni Margit	1941-1943
Szabó Viktor	1941-1943
Paróczai Gergely	1943-1944
Lesniczky József	1943-1949
Lesniczky Józsefné	1943-1951
Orbók Julianna	1949-1951
Hanzely Pálné	1951- ?
Márton Mihály	1951- ?
Kovács András	1952-1954
Kiss Gyuláné	1952-1954
Vass András	1953-1954
Márton Gábor	1954-1976
Márton Gáborné	1954-1975
Gyuricza Irma	1959-1961
Rojik Mihály	1961-1974
Wagner József	1961-1963
Jánovszky György	1964-1967
Jánovszky Györgyné	1964-1966
Bela Imréné	1966-1969
Czibulka György	1967-1974
Hunya Elekné Varjú Mariann	1968-1973

Kedves Jelenlévők!

- Szeretném felhívni a figyelmüket egy könyvre, ami a mai találkozó alkalmából jelent meg, és további információkat, leírásokat tartalmaz az egykori iskolákról.

- Márton Gábor, közismert nevén Marci bácsi írta 1980-ban. Eddig kézirat formájában adták egymásnak az érdeklődők, itt volt az ideje, hogy kinyomtaszuk. Két fő fejezete van, az első címe: Adatok és emlékek az endródi iskolák történetéhez, a második fejezetét pedig Iskolapad és katedra, amelyben személyes emlékeiről mesél az író.

A könyvet a Múzeumbarátok Közhasznú Egyesület adta ki a városi könyvtár vezetőjének segítségével. Tiszteletre méltó civil kezdeményezés eredménye ez a könyv, amellyel fejet hajtunk az egykori varjasi és nagylaposi tanítók munkássága és emléke előtt.

Az alábbi sorokat Marci bácsi visszaemlékezéseiből idézem:

„1954 augusztusának végén költöztünk ki Nagylaposra, tanyai iskolába. Volt egy másfél éves fiunk, egy 60 kilós süldőnk, 18 libánk. Az iskola kölcsönadott egy szolgálati vaságyat, egy üres szekrényt bevittünk az iskolából, meg egy kiselejtezett asztalt két székkal. Csak a fiunk kerekéje volt saját bútor. Akkor a feleségem már a tanítóképzőt végezte levelező úton. Így együtt tanítottunk a kéttanterős iskolánál 84 tanulóval. Ő az 1-4. osztállyal foglalkozott, nekem jutott az 5-8. Az ott töltött 23 év volt életem legboldogabb ideje.”

A következő mondatot a szerkesztőbizottság ajánlásában olvastam:

„Szóljon ez a könyv mindazoknak, akiknek életét valaha is szebbé tette egy kedves iskolai pillanat, volt olyan pedagógussal kapcsolatuk, akikre a mai napig szívesen, hálával emlékeznek vissza.”

Nagy örömünkre itt vannak közöttünk néhányan azok közül a pedagógusok közül, akikre tanítványaik hálával emlékeznek vissza, és nagyon sokan itt vannak az egykori diákok, akik meghallották a szervezők hívó szavát. Mindannyiunk nevében szeretném megköszönni mindenkinek, aki hozzájárult ennek a találkozóhoz a létrejöttéhez, és külön szeretném kiemelni a szervezők közül Fülöpné Takács Ágneszt, aki főszervezőként magára vállalta a feladatok oroszlánrészét.

Kedves Ünneplő Közönség!

Kérem, hogy nézzék meg a kiállítást, beszélgessenek, idézzék fel a régi szép időket! Biztos vagyok benne, hogy ezentúl ez a szép emlékoszlop sokakban felidézze a régi kedves emlékeket.

Endrőd néprajza

Rendező: Szonda István

Néprajzi Tábor az Endrődi Tájházban

2009. július 26. - augusztus 1.

A gyomaendrődi néprajzi tábor az idén már kilencedik alkalommal került megrendezésre az Endrődi Tájház és Helytörténeti Gyűjteményben. A táborban 20 fő vett részt, akiknek nagy része a Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszékének hallgatói voltak. Mellettük néhány helyi érdeklődő és segítő is részt vett a tábor munkájában. A tábor programja elsődlegesen a múzeumban őrzött tárgyi anyagok állagvédelme, és a tisztításban részesült tárgyak nyilvántartása volt. Az első éves hallgatók megismerkedtek az Endrődi Tájház kiállításával és betekintést nyertek a raktárakban őrzött gazdag gyűjteményi anyagba is. Az egyetemen szerzett elméleti tudásukat gyakorlati tapasztalatokkal mélyítették, hiszen az eddig csak könyvekből ismert tárgysorozatok és azok használata tárult fel a hallgatók számára. Az egyhetes táborban a tájház nagyszámú szövőszékeit és a hozzájuk kapcsolódó kiegészítőket, valamint a kenderfeldolgozás eszközeit tisztították meg és vonták be gombaölő, szútlanító, impregnáló szerrel. A múzeumi nyilvántartás folyamatosan végzendő feladata a muzeális gyűjteményeknek, hiszen a felgyűjtött tárgyak és dokumentumok ekkor kerülnek be a gyűjtemény állományába és ekkor történik meg az adatolásuk és meghatározásuk is. A táborlakók számára ez egészen új feladatot jelentett, mert itt találkoztak először tanulmányaik során a leltározás gyakorlatával és módjával. A tárgyleírás nagy gyakorlatot kíván, ezért példákkal és feladatokkal segítettek a hallgatók ismereteinek bővítését. Az Endrődi Tájház már több éve használja a digitális nyilvántartást, valamint a múlt évtől az E-Skanzen Monari adatbázis kezelő programot. A központi szerver használatával gyűjteményi anyagunk bekerült a Szentendrei Szabadtéri Múzeum adatkezelő rendszerébe ahol könnyen és gyorsan kereshetőek a gyűjteményünk darabjai. Ezzel a rendszerrel nemcsak mi igazodhatunk el könnyen múzeumunk raktári anyagai között, hanem a néprajzi szakfelügyelet is pontos és naprakész információkhoz tud jutni a rendszeren keresztül. Az ifjú néprajzosok megismerkedtek ezzel az adatbázis kezelő rendszerrel és használatával.

A tábor résztvevői kisebb csoportokban ellátogattak Szarvasra, ahol Hanzó Terézia néprajzkutató segítségével betekintést nyertek a Tessedik Sámuel Múzeum néprajzi gyűjteményébe, megtekintették a szarvasi Szlovák tájházat és az országosan egyedülálló Szarazmalom kiállító helyet. Ezúton is szeretném megköszönni a Tessedik Múzeum munkatársának Hanzó Teréziának a segítségét és támogatását.

Lehetőségünk nyílt, hogy átutazzunk Dévaványára és interjút készítsünk egy idős kútásóval. Az „igazi” kutatási feladatot lázba hozta az egyetemi hallgatókat, de csak egy kisebb csoportnak volt lehetősége az interjúkészítésben részt venni. Dévaványára érkezve először megtekintettük a Bereczki Imre Helytörténeti Gyűjteményt ahol, az intézmény vezetője Murányi Magdolna fogadott bennünket. A múzeumi látogatás után felkerestük Laskai János bácsit, aki az utolsó dévaványai kútásó. Az idős ember nagy átéléssel mesélt el, hogyan került ebbe a ritka szakmába és mutatta be a kútásás eszközeit. A hetvenéves Laskai bácsi ma is vállal kútásásokat, ezért a későbbiekben lehetőség nyílik, hogy munka közben is készíthessünk felvételeket és leírásokat.

Táborunkban látogatást tettek a Debreceni Egyetem oktatói: Dr. Ujváry Zoltán professzor emeritus, Dr. Bartha Elek tanszékvezető egyetemi tanár, Dr. Lovas Kiss Antal egyetemi adjunktus, Dr. Dénes Zoltán egyetemi tanár, és nagy meglepetésünkre megtisztelte táborunkat Dr. Maticsák Sándor oktatási dékánhelyettes úr is.

Felső kép: Tárgyfotó a leltározott tárgyról

Alsó kép: A táborosok a Békési Tájházban

Július 31-én a táborosok részt vettek Békésen a Tájházszövetség Dél-alföldi Régiójának Tanácskozásán. A rendezvény helyszíne a Békési Tájház volt. A néprajzi gyűjtemény új információkkal gazdagította a hallgatók ismereteit. A tanácskozáson előadást tartott Dr. Bereczki Ibolya a Szentendrei Szabadtéri Múzeum főigazgató helyettese, Andó György a Békés Megyei Múzeumok Igazgatóságának igazgatóhelyettese, Nagy László a szeghalmi Sárréti Múzeum igazgatója, Dr. Fűzes Endre a Tájházszövetség tiszteletbeli elnöke és Dr. Szonda István.

A tábor szakmai vezetésben részt vett Kovács Erik etnográfus, a Néprajzi Tanszék oktatószervezője. A hallgatók eredményes gyakorlatot zártak, ahol a hét folyamán szerzett ismereteket jól tudják majd hasznosítani egyetemi tanulmányaik során.

Tisztelettel megköszönöm Gyomaendrőd Város Önkormányzatának anyagi támogatását, mely nagyban hozzájárult a tábor sikerességéhez.

Szonda István

Gyoma néprajza

Közzéadja: Cs. Szabó István

Néprajzi, helytörténeti adalékok egy gyomai családi krónikából II.

Folytatva édesapám – néhai Dr. Cs. Szabó Albert ny. községi főállatorvos – családi krónikájának címbéli adatait az I. részbeliekhez, az öltözethez és jogi állapothoz pótlásként írom: a „zselléri” állapot az 1848. évi „áprilisi törvények” előtt – azaz a jobbágyfelszabadítás előtt – sem volt minden esetben a szegénység, elesettség jellemzője. Voltak köztük nem is kevesen, akik – ahogy ma mondanák – vállalkozó kedvű indíttatással megáldva földeket béreltek, azon gazdálkodtak, vagy legelőt béreltek, állatokat hizlaltak, vagy „fuharoztak” (mai értelemben fuvaroztak, távolsági fogatos szállítással foglalkoztak). S bizony néhány család ebből igen jól megélt, „megtollasodott”. Az induló tőkét szívs munkával, kölcsönből fedezték. A 19. század második felében feltűnő módos gazda familiák közül sok ilyen volt Gyomán.

„Az ügynevezett – gyomaiasan – „perge kalapokon” darutollat, vagy a korteskedésből visszamaradt tollat lehetett látni a legények, házasemberek kalapszalagja mellett. A zsinóros szűk magyar nadrág az öregebb rendüeknél még az I. világháború tájkán is az ügynevezett „ellenzős” vagyis „sliccell” nadrág volt. A nadrág korcába húzott szíjjal rögzítették a derékon a nadrágot, de úgy a két szár között elől-hátul egy-egy háromszög alakúan szabott lehajtható rész volt. Végül is hogyan végezték élettani folyamataikat öreg bátyámék ezen a módon, sajnos nem tudtam megfigyelni, 8-10 esztendő gyermek lévén, nem tartozott rám”.

Az I. részben a „látogatásokkal” fejeztem be a naplőrészletek közlését, merthogy édesapám olyan naplószerűen vezette ezt a bizonyos családi krónikát. „Ma a háznál, vagy a látogatókkal gyerekek is volt, akkor szólni kellett! Legyenek tekintettel a gyerekekre, később jár a idő... A paraszti családok kapcsolattartásában,

együtt-tartásában volt egy vér szerinti, rokonsági, de azonos vagyoni helyzetű családok összetartása, ami szorosabb volt. Az elszegényedett rokon úgy maradt szegénységben, ha odajutott. Az akkori viszonyok között a „felvergődés” nagyon ritka volt. A rokon gazda sohasem tagadta meg, vendégül látta, étellel-itallal emberül ellátta, de komoly anyagi támogatásról ilyen esetben nem lehetett szó akkor, ha az illető „nyíltan tönkrement”. Arról inkább lehetett szó, hogy ha valaki „vergődött”, de nem adta meg magát, akárhogy is státusának megfelelően vitte a dolgát, hogy kisebb-nagyobb anyagi segítséget is kapjon. Ilyenkor bizony nem egyszer előfordult, hogy azt is magával rántotta a „vergődő rokon”, aki őtet támogatta. A váltótól nagyon féltek a parasztnak, de ennek ellenére kénytelen-ségből néha-néha mégiscsak aláirogatták. Azért beszélek a váltóról, mert a parasztnak közül töképenze nemigen volt senkinek, ha mégoly jól gazdálkodott is.

Az iparosokat is (csizmadia, szabó, kovács, bognár, stb.) terményre fizették, „mer’ a piz kellett az adóba...”. Mindig volt élő és holt befektetés a gazdaságban. No meg ezért-azért kifizetés „soros kívül”. Pénzt gyűjtött az öreg, aktívan nem gazdálkodó gazda, haszonbért a kiadott földek után, az évi termésből megtartott rész árát, no meg „köcsönadott pizt kontóra, kamatra”. A megtermelt terményt, a felnevelt s kihizlalt állatokat pénzzé lehetett tenni. Ez sokszor nagyobb szakértelmet, hozzáértést kívánt, mint az „áru” előteremtése. Vásárokra kellett járni s nagyon érteni kellett az eladáshoz-vételhez. A mezővárosban kialakult egy olyan gazdaréteg, aki-amely a saját gazdasága vitelét úgy szervezte meg, hogy a termelést csak ellenőrizte. Ő maga csak az eladással, beszerzéssel és hivatalos ügyekkel foglalkozott. A birtok művelését a jószágartartást a gazda

fiai látták el, nagyon kedvező esetben béresek, tanyások segítségével, vagy csak béresekkel, tanyásokkal, haszonbérlekkel gazdálkodott.

A vásározásnak is megvolt a maga rendje, azaz szokásrendje. Utazások, áldomások, testi-lelki jóbarátságok alakultak ki más város, vagy községbeli hasonszörű emberekkel. Az itt leírt gazdaember-típushoz tartozók politizáltak is. A Sárrét peremvidékének számítható helységek ellenzéki politikát folytattak s a 19. század vége felé ennek központja Gyoma volt (úgy is mint járási székhely). Mint általában az egész országban a 19. század vége felé „divat” lett a társulás, szövetség valamilyen céllal. Ez a mi mezővárosunkban, Gyomán sem maradt el. Olvasóköri, kaszinói alakultak, ezekbe csoportosultak az emberek. Ezek a körök – a „48-as kaszinó” kivételével – nem nyílt politikai céllal alakultak. A tagság vagyoniilag egy sorban lévő emberekből verbuválódott. Nagypapámék – Cs. Szabó Albert I. (1856-1904) – a Felsőrészi Kaszinóhoz (Mihó út 11.) „tartottak”. Édesanyám – Nagy Á. Mária – családja a „48-as kaszinó”-ban érezte jól magát. A „nagygazdák” ezekben a kaszinókban csak alkalmi látogatók voltak. Ők, ha társaságot akartak, egymást látogatták, vagy a „Nagyvendéglőben” (Holler – ma Körös Szálló) asztalnál találkoztak, ahol a város vezetőivel hivatalnokai is „összejöttek”. Ezek a gazdaemberek „nagy házat tartottak” nyitott fogadással. Ha a házigazda nem volt otthon, a felesége fogadta a vendégeket. Dél előtt s az ebéd utáni „szieszta” alkalmával itt találkozhattak – ha már dolguk más nem volt – szolgabírók, papok vallási különbözet nélkül, egyéb hivatalnokok. Volt olyan gazdacsalád, aki ebbe a vendégeskedésbe „belebukott, tönkrement”.

Közzéadja: Cs. Szabó István

Fiatalokról fiataloknak

KARITÁSZ TÁBOR HUNYÁN

Hatodik éve rendezzük meg a Szent László Király karitásztábort a plébánián, amely július 13-tól július 24-ig tartott. Az idő kedvező volt, nem volt hőség a két hét alatt, így zavartalanul játszottak, szórakoztak a résztvevők. Átlagosan 60 gyerek, óvodástól-egyetemistáig volt jelen minden nap. Hitoktatóink és Tanáraink megszervezték a napi foglalkozásokat, valamint szülők is segítettek a különböző kézműveskedésben. Volt zsongorkázás, gyöngyfüzés, gyöngyvasalás, karkötő készítés. A népszerű mézeskalács készítést is vállalta Szondáné Barna Zsuzsika, a gyerekek nagy örömeire, amelyet sütés után haza is vihettek. Sok szép formából válogattak, akik a süti készítést választották, voltak állatkák, dínók, lepkek, szívecskék és sok-sok új figura.

17-én az okányi és endródi fiatalok meglátogattak bennünket, Dr. Dénes Zoltán atya vezetésével, aki a fiatalokkal elbeszélgetett, este pedig szentmisét mutatott be a tábor résztvevőinek, akik figyelmesen hallgatták szentbe-

szédét, lelki útmutatását. Köszönjük neki fáradozását, és a sok-sok intelmet. Utána tábor-tűz volt, sokáig beszélgettek a fiatalok és a heti élményeket újra fellevenítették.

A második hét is nagyon sok programból állt.

Hétfőn ijátszat volt, amelyben főleg a fiúk jelesked-

tek, majd bohóc is szórakoztatta a gyerekeket, aki a Megyei Művelődési Központtól jött. Szép lufikat hajtogatott és megajándékozta a kisebbeket, de a nagyok is örültek a mókázásának.

Szerdán Gyomára kirándultunk autóbusszal, ahol először a Képtárat néztük meg, majd a katolikus templomhoz mentünk, ahol Mihály Atya tartott értékes ismertetőt a templom történetéről, és az építészeti stílusáról. Köszönjük az Atyának, hogy időt nem sajnálva foglalkozott velünk. Utána a templomkertben a tízórait elfogyasztottuk és indultunk haza.

Akik a táborba részt vettek, sok élmennyel lettek gazdagabbak, hiszen

nem maradt el a szokásos vetélkedő sem, amelyet Barta Mónika vezetett és szervezett meg, köszönjük neki is a jó programot.

A tábor utolsó napján a Polgármester Asszony a gyerekek kedvenc ételét, spagettis bolonyait készíttette a napközi konyháján, amelyet jóízűen elfogyasztottak. Neki is köszönjük a sokféle támogatást, anyagi és erkölcsi elismeréseket.

Támogatta még a tábort a Szegec-Csánádi Püspöki Hivatal, az Egyházmegyei Karitás, Domokos László országgyűlési képviselő, a hunyai

Polgármesteri Hivatal és sok szülő, nagyszülő, akik nemcsak anyagiakkal, hanem munkájukkal segítették a tábor sikeres megszervezését.

Köszönjük hitoktatóinknak, tanároinknak és mindenkinek, akik segítettek.

Hanyecz Vencelné

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

BÉKÉS ÉS ARAD MEGYÉK SIKERESEN PÁLYÁZTAK A MAGYAR-ROMÁN EGYÜTTMŰKÖDÉSI PROGRAMBAN

A KÖZÖS SZAKMAI TITKÁRSÁG SAJTÓKÖZLEMÉNYE
2009. július 20.

Kiválasztották a Magyarország-Románia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013 első nyertes projektjeit. A beérkezett 196 pályázatból 90 kap közel 13 millió euró közösségi támogatást. Békés és Arad megyék sikeres pályázatai közel 1.9 millió euró támogatást nyertek el. A

második felhívás keretében a két megye által benyújtott projekt koncepciók közül több is bekerült a második fordulóba.

Tavaly közel 122 millió euró uniós finanszírozási keret nyílt meg a magyar-román határmenti régió fejlesztésére az októberben megjelent első és a decemberben meghirdetett második pályázati felhívások keretében. Mindkét országban nagy volt az érdeklődés a határon átnyúló együttműködési lehetőségek iránt.

Az első felhívásra beérkezett 196 pályázatból 90 pályázat számára ítél meg közel 13 millió euró közösségi támogatást a Közös Irányító Bizottság. Ebből Békés és Arad megyék közel 1.9 millió euró támogatást nyertek el. Minden projekt magyar és román partnerek bevonásával, szoros együttműködésben valósul meg. Az első projektek indítása, illetve a támogatási szerződések aláírása már szeptemberre várható.

A második felhívás keretében 120 pályázatot javasolt részletes kidolgozásra az Irányító Bizottság, azonban a támogatások odaítéléséről csak a második forduló után szülehet meg a végleges döntés. A felhívásban megnyitott több mint 104 millió euró ERFA-forrás (Európai Regionális Fejlesztési Alap) kerül odaítélésre a második fordulóban. A második lépcsőben, versenyben lévő projekt koncepciók mintegy 185,5 millió euró közösségi forrást igényeltek.

Mindkét országban nagy érdeklődés kísérte a Magyarország-Románia Határon Átnyúló Együttműködési Program első felhívását, amelyek konkrét infrastrukturális fejlesztéseknek és kisebb beruházásoknak is keretet biztosítanak az előkészítő, valamint az együttműködést, tapasztalatcserét és partnerségek kialakulását ösztönző tevékenységek mellett.

A Magyarország-Románia Határon Átnyúló Együttműködési Program a magyar-román határterület közös fejlesztéshez nyújt európai uniós forrásokat 2007 és 2013 között a korábbi INTERREG IIIA – Phare CBC 2004-2006 program folytatásaként. Magyar részről Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar, Békés és Csongrád, román oldalról pedig Szatmár (Satu Mare), Bihar (Bihor), Arad és Temes (Timis) megyék vesznek részt a programban.

Szávics Petra, a Közös Szakmai Titkárság vezetője elmondta, hogy a magyar-román határmenti program következő kiírására előreláthatóan szeptemberben kerül sor. A nyertes illetve a második fordulóba bekerült pályázatok listáját a www.huro-cbc.eu honlapon tekinthetik meg.

EU-s élelmiszercsomagok átadása

2009. június 4-én délelőtt 10 órakor került sor az endrői Karitászszerzésében EU-s élelmiszer-segélycsomagok átadására, mely pártoktól teljesen független esemény volt.

A Szeged-Csanádi Egyházmegyei Karitászszerzésére április elejétől kezdődött az esemény megszervezése. Városunk polgármestere, Várfi András Úr a lelegején e nemes ügy mellé állt, ezért elvállalta a rendezvény fővédnökségét, bizonyítva ezzel azt, hogy mennyire odafigyel mások nehéz sorsára, valamint végig biztosította az adományozás sikeres lebonyolítását. Az élelmiszercsomagok a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal és a Szeged-Csanádi Egyházmegyei Karitászszerzésével érkeztek Gyomaendrőre. A Polgármesteri Hivatal Humánpolitikai Osztálya a családok névsorának összeállításában segített. A lista egyik felét a Polgármesteri Hivatal adta meg, a másik felét az endrői Karitászszerzés, illetve a gyomai segítők gyűjtötték össze. Miután a megajándékozni kívánt családok kiválasztásánál komoly feltételeknek kellett megfelelni, így fontos volt, hogy ezen családokat ismerjük. A családok „kiválasztásánál” elsődleges szempont volt a jövedelemkorlát, amit az Egyházmegyei Karitászszerzés küldött meg a KSH számítása szerint. Háromféle rászorultsági kategóriába, - úgy mint kényszerűen, létminimum alatt élő és több gyermeket nevelő család - kellett a szóba került családokat besorolni. Az adományozásban 145 család vett részt. A csomagokat csak a kiküldött, sorszámozott értesítővel lehetett átvenni. Aki akadályoztatása esetén nem tudott eljönni, a meghívóval kiegészített meghatalmazással felhatalmazott személy vehette át a lisztadományt, mely családanként 10 kilogrammot jelentett, illetve négy-nél több gyermeket nevelő családok 20 kilogrammban részesülhettek.

A szállítmány 2009. június 3-án délután érkezett városunkba, melynek lepakolásánál nagy segítséget és könnyebbséget jelentett Gellai Imre, aki targoncát biztosított a lerakodáshoz. Másnap, a kiosztást egy kis ünnepség előzte meg, ahol Polgármester úr köszöntötte a megjelenteket, és hangsúlyozta annak fontosságát, hogy vannak még olyan emberek, akik odafigyelnek embertársaikra. Vaszkó Sándorné, aki az elejétől fogva szervezte és intézte az adminisztrációs ügyeket elmondta, hogy ez a mai nap sok ember sok munkájának köszönhető. Felhívta a figyelmet arra, hogy az adományok elszámolása szigorú rendhez van kötve. Végezetül kiemelte, hogy az emberek ne segítsenek fogják fel az adományt, hanem szeretetből jövő ajándékként. Iványi László plébános úr más elfoglaltsága miatt nem tudott megjelenni, de néhány gondolatát a szeretetről Vaszkó Sándorné, az endrői Karitászszerzés tagja, és egyben a rendezvény szervezője közvetítette. A esemény zavartalan lebonyolításában nagy segítséget jelentett a Katasztrófavédelem és a helyi Tűzoltóság tagjainak önzetlen és állhatatos munkája.

Három munkanap állt rendelkezésre a csomagok kiosztására, így aki nem tudott eljönni azon a napon a csomagjáért, annak másnap, június 5-én autóval szállította ki két fiatal tűzoltó.

Minden megajándékozott nagyon köszönte, és háláját fejezte ki azért, hogy vannak még, akik gondolnak rájuk.

A szervezők a családok nevében ezúton fejezik köszönetüket kifejezni Várfi András polgármester úrnak, Megyeri Mártának, a Szeged-Csanádi Egyházmegyei Karitászszerzés igazgatójának, Iványi László endrői plébános tb. kanonok úrnak, Vaszkó Sándornénak az esemény szervezőjének, Gellai Imre úrnak, a Katasztrófavédelem és a Tűzoltóság tagjainak, és nem utolsósorban a Karitászszerzés tagjainak, valamint a gyomai és endrői önkéntes segítőknek.

Záró gondolatként álljon itt Iványi László plébános úr hozzánk intézett gondolata:

„A ma kiosztandó ajándékok mögött együttérző, jószívű emberek vannak, akik Jézus szeretetparancsa alapján segítettek. Legyünk hálásak nekik. Legelőször egy Miatyánkot mondjunk el értük, és köszönjük meg Istennek ezt a mai napot.“

Gyomaendrőd, 2009. június hava

Szakálos Tiborné
az endrői Karitászszerzés elnöke

Leköszönő elnökként szeretnék jó egészséget kívánni az új elnöknek és minden további feladatban szívesen részt veszek a segítem munkáját.

Egyben köszönetet mondok a segítőknek, akik éveken át tevékenyen vállalták a karitatív munkát.

HUNYÁRÓL ELSZÁRMAZOTTAK I. TALÁLKOZÓJA

Köszöntő

A Hunyáról elszármazottak I. találkozásán szeretettel köszöntöm az egykori hunyaiakat és a településen ma is itt élő lakosságát.

Külön tisztelettel köszöntöm meghívott vendégeinket, Domokos László országgyűlési képviselőt, Várfi Andrást, Gyomaendrőd polgármesterét, Csorba Csabát. Gyomaendrőd jegyzőjét.

Köszöntöm Miskó Bence körjegyzőt, valamint az önkormányzati Képviselő-testület tagjait.

Miért is szerveztük ezt a mai napot?

Szeretnénk az elszármazottak gyökereit erősíteni, megmutatni, hogy mi, akik itt élünk vigyázzuk, és őrizzük településünk értékeit. Tehát továbbra is van élet a faluban, még akkor is, ha fele annyi az itt élők száma, mint 1946-ban volt.

Kérem, engedjék meg, hogy néhány adatot, ami talán nem mindenki számára ismert, elmondjak a település történetéből.

Hunya egy Békés megyei kistelepülés, a 44-es számú főútról Kondorosnál északra kanyarodva, vagy a Szarvast Mezőberényvel összekötő útról elérhető kisközség. Területe 3259 hektár. A mai község helye a régészeti kutatások szerint a késő bronzkortól a török hódoltságig lakott terület volt, de akkor lakatlan pusztává változott. Báró Harruckern János György telepítette újra, majd 1751-ben az endródieknek adományozta. A függetlenségi törekvések bizonyítéka, hogy az itt élők 1896-ban templomot építettek, amihez a telket Hunya József adományozta. A település lakóiban erős volt az önállósodási vágy, de ez csak a II. világháború után válhatott valóra. 1946. február 1-jével Endródszentlászló néven megalakult az akkor 1500 lélekszámú község. A lakosság kezdeményezésére 1947. február 1-jétől a belügyminiszter engedélyezte, hogy a település egykori jótévőjének, Hunya Józsefnek a nevét vegye fel.

Létrejöttétől a kilencvenes évekig az állandó fejlődés, gyarapodás jellemezte a falut, az utóbbi években azonban az elvándorlás és az elöregedés. A településen többségében katolikusok laknak, akik szívesen járnak az új templomba, illetve a gyönyörű parókiára, ami közösségi házként is működik. Nyaranta 60 gyerek tölti itt napjait 2 héten át karitatív táborban. Ezzel is segítve a többségében hátrányos helyzetű gyerekeknek.

A kitűnő termőföld adta lehetőség miatt a helyiek többsége mindig a mezőgazdaságból élt. A 60-as évek egyesüléseivel kialakult az egész parasztságot tömörítő Hunyadi Tsz, ami csökkentett területtel, de ma is működik. A községben 49 vállalkozás van, ebből 1 Zrt., 2 szövetkezet, 6 Kft., 8 Bt. és 32 egyéni vállalkozó.

A település infrastruktúrája, a szenny-

vízvezető csatorna-rendszer teljes hiányát nem számítva, kiemelkedően jó. Villanyhálózatallal a település 100%-ban ellátott, ugyancsak 100%-os az ivóvíz ellátottság is. Telefonnal ellátott a lakások 80%-a.

A vezeték gáz hálózattal, amit a Hunyadi Mezőgazdasági Szövetkezet segítségével építettek ki 1984-ben, a lakások 90%-a rendelkezik. A kábel Tv-t a lakosság kb. 50%-a használja, de több lakás egyéni parabola antennával van ellátva.

Kiépítésre került a szélessávú internet, amit remélem hamarosan a lakosság is használhat.

A faluban nincs vasútvonat, autóbusz pedig naponta Kondoros és Gyomaendrőd irányába közlekedik.

A tizenhárom utca 60%-a szilárd burkolatú, legalább egyik oldalon mindenütt van járda. A közrend hatékony védelmében jelentős szerepet tölt be a helyi Polgárőr-egyesület.

A településen működik az általános iskola, az óvoda, a Római Katolikus egyház segítségével. Így elmondhatjuk, hogy a gyerekek sorsa megnyugtatóan van rendezve.

Nem kell a kicsiknek naponta buszra szállni azért, hogy óvodába, iskolába járanak. Sajnos 23 alsó tagozatos gyerek, 10 óvodás és 20 felső tagozatos gyerek él jelenleg a településen. A felső tagozatosok buszszal járnak Gyomaendrődre iskolába.

Működik a művelődési ház, konyha, mely szociális étkeztetést is ellát, és van könyvtár is.

Az egészségügyi intézmény magába foglalja a háziorvosi, a fogorvosi, gyermekorvosi ellátást és a védőnői szolgálatot. 2007. március 1-től megalakult az Idősek Klubja, ami egész napos ellátást biztosít a nyugdíjasoknak. Házi segítségnyújtás, Támogató szolgálat, Közösségi ellátás, Szociális étkeztetés is működik. A szociális feladatok ellátása Gyomaendrőd várossal közösen történik. Ma már senkinek nem kell attól félnie, ha megöregszik, beteg lesz, gondoskodás nélkül marad.

Van a községben postahivatal, takarékszövetkezeti fiók, 4 bolt és három vendéglátó egység.

2007-től körjegyzőségben működünk a szomszédos Örménykút községgel együtt.

Sajnos a lakosság, mint az országban általában, egyre inkább elöregszik, és kevés a születések száma. Nekünk egyformán kell törődni a gyerekekkel, mert ők a jövő, a fiatalokkal, mert ők a jelen, és az időssekkel, mert ők építették fel és őrzik ma is azokat az értékeket, ami a falu sajátossága.

A jelenlegi települési önkormányzat nagyon sokat tett azért, hogy a falu működőképes legyen.

A rendszerváltás óta a községnek 4 polgármestere és 11 jegyzője volt. Teendők akadt bőven, és még maradt is.

A nehéz gazdasági körülmények elle-

nére nemcsak talpra állítottuk a települést, még fejleszteni is tudunk. Nem hiszünk abban, hogy a kistelepülések életképtelenek.

Hunyán nagyon sok rendes, segítőkész ember van, akikre mindig lehet számítani.

Persze egy vezető nem lehet sikeres, ha nem áll mögötte egy olyan csapat, aki egyetért elképzeléseivel, célkitűzéseivel. Szerencsésnek mondhatom magam, hiszen a képviselőkkel, a körjegyzővel együtt dolgozunk, hogy egy szebb, élhetőbb faluban éljünk. Itt szeretném megköszönni a körjegyző és a Képviselő-testület tagjainak azt a munkát, amit az elmúlt időszakban végeztek.

Kedves Jelenlévők!

Beszélhetnék még a terveinkről, álmainkról. Ám nem szeretnék beszélni, mert nincs annál szebb, mint amikor a semmiből megvalósítunk valamit. Kedvenc idézetem, amit saját hitvallásomnak tartok a következő:

Gondjaim lehúznak a földre, vágyaim felrepítenek az égbre.

Ide kell hozni mindent, ami szép, ami jó, ami kellemes, és amit érdemes.

Remélem ezután is találkozunk majd a változásokkal, amelyek örömtelibbé teszik az itteniek életét.

Kedves Elszármazottak!

Ez a napot Önöknek rendeztük. Szeretnénk erősíteni a szülőfalu iránti szeretetet, hiszen az első lépéseket itt tették meg, az első szavakat itt mondták ki, talán az első szerelmek, emlékek itt szövődtek.

Itt élnek vagy éltek szüleik, nagyszüleik, esetleg testvéreik.

Kérem Önöket, ne feledjék el azt, hogy honnan indultak.

Gondolom, mindannyian kaptak jó útravalót úgy az iskolától, mint a szülői háztól.

Ha kérdezik hol indultál utadnak,

Ezt a falut nevezd meg itt.

Melyben lehetnek gondok és hibák,

De érte vád, soha ne érje őt,

Mert gyökered és törzsed csak neki köszönheted, hogy megélt, egyre nőtt.

A következő percekben az itt élők mutatják meg azt, amit tudnak. Remélem, nem okozunk csalódást.

Kérem, a műsort fogadják olyan szeretettel, amilyen szeretettel ők készültek.

Isten hozta Önöket újra itthon!

Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

Petényi Szilárdné
polgármester

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

Indián fiú

Én Fehérlő fia vagyok,
nem is hordok kalapot.

Szép tollásze van apámnak,
ilyet hordok vasárnap.

Íjjal csuda jól bánok,
mindig célba találok.

Harcolunk és vadászunk,
mi indiánok vagyunk.

Ujházi Aranka verse

ISKOLAPAD ÉS KATEDRA

„Adatok és emlékek az endródi iskolák történetéhez. Iskolapad és katedra” címmel jelent meg Márton Gábor könyve. A Gyomaendrődi Múzeumbarátok Köre Közhasznú Egyesület és a Határ Győző Városi Könyvtár együttműködésével kiadott mű 270 oldalon sok fotóval illusztrálva jelent meg.

A Határ Győző Városi Könyvtár Timár Máté Fiókkönyvtára vállalja, hogy vidéki érdeklődőknek postai úton eljuttatja a könyvet, ez esetben a könyv ára (1900,-Ft) mellett meg kell téríteni a postai költséget, amely 700Ft/csomag.

Érdeklődni lehet a könyvtárakban, ahol személyes vásárlásra is van lehetőség.

E-mail: varosi.konyvtar@gyomaendrod.hu ; Tel: 66/386-157 ; 66/282-598.

„Mert akik szeretnek, mind Marcinak hívnak”

Márton Gábor

ADATOK ÉS EMLÉKEK
AZ ENDRÓDI ISKOLÁK
TÖRTÉNETÉHEZ

ISKOLAPAD ÉS KATEDRA

Márton Gábor - Marci bácsi- neve fogalom, szimbolikus alakja Endrődnek. Derűs, elfogadó, kedves lényét mindenki ismeri, tiszteli. Endródi reneszánsz ember, nemzedékek tanítója, helytörténész, régész, kutató, korábban amatőr színész-rendező, író, költő, újságíró, testedző, sportbarát, elnyúlhatatlan focirajongó. Minden érdekli az általános kultúrából, s amelyhez csak hozzáfért, művelte is.

Rengeteget írt: verset, regényt, sporttörténelmet, életrajzokat. Hűséges krónikásként rötta a sorokat, gyűjtötte az adatokat, meséket, mondákat, adomákat. Papírra vetette Endrőd iskoláinak, az endródi és gyomai sportkluboknak történetét. Pedagóguspályájának önéletrajza olyan sok helytörténeti adatot és elemet tartalmaz, amely még hosszú időn keresztül fogja táplálni a fiatalabb kíváncsi és érdeklődő olvasókat, s amely segíti a visszaemlékezést az idősebbeknek. Szép családi életet él, három felnőtt gyermeke, s unokái nagy boldogságot jelentenek neki.

A Múzeumbarátok Köre Közhasznú Egyesület azzal a céllal adja közre ezt a könyvet, hogy tiszteletét és szeretetét ez úton fejezze ki Marci bácsi iránt. Azért választottuk ezt a művet, mert számtalan felhasználó írt már segítségével különböző oktatási intézményekben, különböző oktatási szinteken dolgozatot, szakdolgozatot, esetleg diplomadolgozatot. A könyvet közreadni, széles nyilvánosság elé tárni volt szándékunk: úgy ahogyan azt akkor, és ahogyan azt Marci bácsi megírta. A jelenkor követelményeinek a könyvben lévő hivatkozások, a források igazolásai már nem felelnek meg, nem is forrásműnek íródott. Ez a könyv adjon kedvet egy tudományos alapokon nyugvó, a kor előírásainak megfelelő hivatkozásokkal és forrásjegyzékkel ellátott helytörténeti jelentőségű anyag felkutatásához, megírásához, közreadásához.

Szól ez a könyv mindazoknak, akiknek életét, valaha is szembé tette egy kedves iskolai pillanat, volt olyan pedagógussal kapcsolatuk, akikre a mai napig szívesen, hálával emlékeznek vissza. S amikor olvassák, ne számítson az, hogy Endrődön, vagy valahol máshol a világban jártak iskolába. Lelkünkhez, szívünkhez szól.

A szerkesztőbizottság

DOMOKOS LÁSZLÓ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

**BÉKÉS MEGYE KÉPVISELŐ-
TESTÜLETÉNEK ELNÖKE**
5601 Békéscsaba, Derkovits sor, Pf.: 118
Telefon: 66/441-156, Telefax: 66/441-609

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Épülnie kell az M44-nek

A Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. elfogadta a Békés Megyei Önkormányzat kezdeményezését az M44 ügyében. Az erről szóló megállapodás-tervezetet most készítjük elő - mondta el Domokos László, a Békés Megyei Közgyűlés elnöke.

A Békés Megyei Közgyűlés májusban döntött arról, hogy a tervezett M44-es főút nyomvonalán a megye a régészeti feltárásokat megfinanszírozza, vagyis lényegében megelőlegez közel kétmilliárd forintot a kormányzatnak. Az illetékes szaktárca ugyanis bejelentette, ennyi hiányzik a kasszából az M44-es fejlesztéséhez, ezért a kisajátításokat leállítják, a régészeti feltárás fordítható keretet a kormány megszorító intézkedései miatt zárolják.

Domokos László elnök levelére Reményik Kámán, a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt elnök-vezérigazgatója válaszolt és együttműködési szándékáról biztosította a Békés Megyei Önkormányzatot. A megyei elnök azt is elmondta, hogy a pénzt megelőlegezik azzal a feltétellel, hogy amikor a forrás rendelkezésre áll, akkor a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. megfizeti a Békés Megyei Önkormányzatnak.

Nincs mire várunk, már így is éppen elég időt veszítettünk el a kormány időhúzója miatt. Mindent meg kell tenni az M44 autótűz területszerzésének folytatása érdekében, hiszen a gyorsforgalmi út új munkahelyeket jelent Békés megye számára. 1 év alatt több, mint 5000 fővel csökkent Békés megye népessége, ez azt jelenti, hogy egy Kondoros nagyságú településsel vagyunk kevesebben. A népességfogyás fele az elvándorlásnak köszönhető, ezt meg kell állítani. Az M44 mielőbbi megépítése minden Békés megyei érdeke - hangsúlyozta a megyei elnök.

Tisztelt Szerkesztőség!

A Fidesz - Magyar Polgári Szövetség Békés Megyei Területi Választmányának 2009. július 2-ai ülésén tisztújításra került sor. A választás eredményeképp újraválasztották **Domokos Lászlót a Fidesz Békés Megyei Területi Választmányának elnökét.** Az elnökség tagjának választották **Babák Mihályt, Fodor Józsefet, Gajda Mihályt, Takács Ferencet, Tolnai Pétert, Vantara Gyulát.**

A Területi Választmány megerősítette és elfogadta, hogy nem elég úgy a válságról beszélni, ahogy a kormány teszi, annak megoldásáért tenni kell, válaszokat keresni és a folyamat megállítása érdekében olyan javaslatokat kell kidolgozni, mely nem csak a szavak szintjén, hanem hathatósan és a gyakorlatban is segíti a családokat, a kis-és középvállalkozásokat, a civil szervezeteket. Tenni kell a Békés megyében a mezőgazdaságban, az egészségügyben, az oktatás területén dolgozókért. A kormányknak új munkahelyeket kell teremtenie és a régiókat megtartani, és hatékonyabb fellépés kell közbiztonságunk érdekében.

Békéscsaba, 2009. július

Tisztelettel:

Domokos László
a Fidesz megyei elnöke

**GYOMAENDRŐD LEGJOBB
HASZNÁLTRUHA ÜZLETE**

TAVASZI ÁRÚ ÉRKEZETT !!!

BUTIK: Krém és Extra minőségű árú
vállfázva darabonként árazva

Női-, férfi-, gyermekruhák, pólók, top-ok

Tavaszi- és rövidnadrágok, sportruházat

Táskák, cipők, plüss játékok napi feltöltéssel

ÚJDONSÁG!!!

NAPSZEMÜVEGEK - BIZSUK

FEHÉRNEMŰ - KÖRÖMLAKK

Endrőd Fő út - Mikes út sarok

Nyitva tartás:

Hétfőtől - Péntekig: 8.30-12.00-ig - 13.30-17.30-ig

Szombat: 8.30-12.00-ig

A Spa Hungary Holding Zrt. jóvoltából a gyomaendrődi Liget Fürdőbe „láto-gatott” az ABBA, egy képzeletbeli búcsúkoncertre. A Buch Tibor, Xantus Barbara, Fehér Adrienn, Gerner Csaba szereplésével előadott musical végigkíséri a legendás együttes életét, közben legnagyobb slágerei is elhangzanak. A szabadtéri produkciót Szurdi Miklós rendezte, Szakál Attila koreografálta, de a darabot az Anakonda Akrobatikus Rock'n'Roll Club és a fehérvári Musical TáncStúdió táncosai is színesítették, sőt még tűzvarázslókat is láthatott a közönség.

A mozikban tavaly nagy sikerrel vetített Mamma Mia! című film újjáélesztette az ABBA-lázat, garantálva a produkció sikerét. A megyében a Gyulán kívül csak Gyomaendrődön látható előadás igazi közönségiskert aratott. A Kovácsics Imre vezette Liget Fürdő udvarán vasárnap és hétfőn egyaránt megteltek a székek és padok, a kicsik és az idősebbek egyaránt eljöttek meghallgatni az ABBA zenéjét. Sőt, nem csak hallgatni, hanem táncolni is rá, ugyanis a közönségnek alkalma nyílt a profi táncosokkal közösen rojni egy szám erejéig. Voltak, akiknek egyenesen annyira tetszett a show, hogy mindkét nap eljöttek megnézni...

(Forrás: www.gyomaendrod.com)

Brodalmi oldal

100 éve született Simone Weil

„Nem tudok elképzelni szellemi újjászületést Európa számára azok nélkül a követelmények nélkül, melyeket Simone Weil meghatározott.” (Albert Camus)

Simone Weil 1909. február 9-én született Párizsban. Apja neves orvos, s a kislány kivételesen védett környezetben nő fel.

Ótéves, amikor egy hadifogoly alakjában fölismeri mások szenvedését, s együttérzésből lemond minden édességről.

De a fiatal gyermeklány rövidesen megismeri a személyes szenvedést is, élete végéig tartó heves fejförgések formájában.

Tizennégy esztendő, amikor mélyeséges családossal eszmél rá önmaga szellemi kisebbségére, zseniális matematikus bátyjának árnyékában. Feleletül: elhanyagolja külsejét s fölfedezi, hogy „bárki ember, ha értelme még oly hitvány is, de az igazság egyetlen és lankadatlan vágy hajtja, biztosan elérhet a lángelmék számára fönntartott birodalomba.”

Líceumi társai mint komoly, különös kislányra emlékeznek vissza rá. Alakja még inkább kitűnik főiskolai környezetéből. Híres filozófiatanára, Alain szerint soha senki jobban nem értette meg Spinoza gondolatvilágát. Társai egy- két kivétellel inkább tartózkodnak tőle. A fiatal lány káprázatos szelleme már- már betegesnek tűnik előttük. Ítéleteinek pontossága, fölnye és heve lehetetlenné teszi legközelebbi számára a vele való eszmecserét. Néhány fiú, a hajdani diáknyelven így vall erről: „Ismertem Simone Weilt az egyetemről, ihatatlan volt!”

1931-ben tanár lesz Puy- ben. Ekkor csatlakozik nyíltan az elnyomottakhoz, s a kisváros közönsége nemegyszer döbbenet látja őt együtt inni és kártyázni a munkásokkal. A rázúduló felhőborodást Gustave Thibon elbeszélése szerint Simone Weil földöntúli íróniával fogadja, s egy felügyelőnek, ki felfüggesztésével fenyegetőzött, mosolyogva válaszolta: „Tanfelügyelő úr, a felfüggesztést én mindig is pályafutásom természetes megkoronázásának tartottam.”

S a megkezdett úton nincs többé megállás. Egyre mélyebben vonzza őt magához az emberi szenvedés, osztozni kíván benne, teljes mélységében kívánja megtapasztalni, mert úgy érzi, csak így lehet mások segítségére. 1934-ben marósnak szegődik a Renault-művekhez. 1936-ban, mikor kezdetét veszi a spanyol polgárháború, azonnal jelentkezik szolgálattételre a baloldali erők oldalán. Egy baleset miatt azonban rövidesen vissza kell térnie Franciaországba.

1937- ben Saint-Quentinban tanít, majd 1940-ben szüleivel együtt Marseille- ba menekül a német megszállók elől. Itt ismerkedik meg Perrin atyával (műveinek későbbi szerkesztőjével) és Gustave Thibonnal. Kenyerét egyszerű szőlőművesként keresi, de kezdődő tüdőbaja lassan pokollá változtatja életét.

1942 májusában New Yorkba kíséri szüleit, de maga visszatér Angliába. Szeretné, ha a titkosszolgálat a front mögötti ellenséges területre dobna át, de ilyen feladatra fizikailag tökéletesen alkalmatlannak találják, s jelentkezését elutasítják. Simone Weil ekkor már súlyos beteg. De valahogy nem vesz tudomást erről. Főlös élelmiszerét szétosztja, s maga csak annyit eszik, amennyi akkoriban jutott egy emberre az éhező Franciaországban. Halálos betegen, végképp legyöngyülve, amikor kimerülten hazajön napi munkájából- ez az utolsó hírünk róla-, különös feladat várja otthon. Órákon át mesélnie kell (csodálatosan mesélt!) szállásadóője szellemileg visszamaradott kislányának, így ajándékozva meg ismeretlen és földöntúli boldogsággal

a szerencsétlent.

Maga e napokban alig él már. Harmincnégy éves, amikor tuberkulózis és az általános testi gyengeség végez vele.

Ez röviden Simone Weil látható története. Az igazi, a láthatatlan, emögött húzódik.

(Pilinszky János, 1965)

Simone Weil századunk legérzékenyebb vándorai közé tartozik. Homéroszt, Platont olvasta, szanszkritült tanult, hogy eredetiben tanulmányozhassa a Bhagavat Gítát és az Upanisádokat. Gyerekkorától hozzá kellett szoknia olyan fájdalmakhoz, betegségekhez, amelyek más embert teljesen földre tepertek volna. Atélte a két világháborút, Franciaország összeomlását, a spanyol polgárháború idején Barcelonába ment, mikor hazáját megszállták a németek, részt vett az ellenállási mozgalomban. Filozófiát tanult, tanított, de mivel osztozni akart a munkások embertelen sorsában, közéjük állt, kétkezi munkájából igyekezett megélni. Minden vallásos örökséget elutasító családban, környezetben nőtt fel. Élete végén azt írhatta magáról: „Elmondhatom, hogy egész életem során soha, egyetlen pillanatig sem kerestem Istent.” Mégis csaknem a misztikusok sorába jutott. 1943- ban halt meg.

(Jelenits István, 1993)

Simone Weil Kegyelem és nehézkedés című művének nagy részét Pilinszky János a hatvanas évek második felében fordította, amikor alkotói válságba jutott. E szövegekkel való megismerkedés után, még jobban elmélyült e válság, de egyben elő is készítette a költő váratlan megszólalását. „Weil azért volt számomra vakító élmény, mert ő egy sokkal nagyobb és nehezebb anyagban teremtett csodálatos világosságot. Egy ekkora teljesítmény is példa- engem csak elnémíthattott.” (Beszélgetések, Századvég, Bp., 1994)

Most a költő fordításában olvashatnak részleteket az író- filozófus- nő Kegyelem és nehézkedés című írásából.

A lélek minden természetes mozgását az anyag nehézkedésének megfelelő törvények irányítják. Egyedül a kegyelem tesz kivételt.

Mindig számolni kell azzal, hogy a dolgok egyöntetűen tárgyai a nehézkedésnek, kivéve, ha a kegyelem közbelép.

Két erő uralkodik a mindenségen: a nehézkedés törvénye és a világosság.

A nehézkedés. – Az általános módot, ahogy másokra számítunk, a bennünk ható nehézkedés szabja meg, ahogy ezt mások fogadják az a bennünk ható nehézkedés következménye. Olykor a kettő egybeesik (véletlenül), legtöbbször azonban nem.

Különbözik is adódhatna, hogy amikor egyik ember bizonygatja, hogy szüksége van a másakra, az eltávolodik tőle! Nehézkedés.

Egy cselekedet tárgya és a végrehajtó energia színvonala, két különböző dolog.

Valamit meg kell tennem. De honnét merítsek hozzá erőt! Legnemesebb cselekedetem is lesüllyedhet, ha nincs hozzá megfelelő színvonalú energiám.

Lehetséges olyan alászállás, melyben a nehézkedésnek nincs része... A súly lenyom, a szárny felemel: miféle szárny képes alászállani nehézkedés nélkül!

A teremtés képes a nehézkedés alászálló, a kegyelem felemelő és a kegyelem alámerülő mozgására.

A kegyelem a nehézkedés legnagyobb titka.

Leereszkedni, a nehézkedés erkölcsi világában az emelkedést jelenti. Felfelezuhanást.

A túl nagy baj az embert a száanalom alá taszítja: undort vált ki, félelmet, sőt megvetést.

A száanalom csak bizonyos szintig merül alá, és nem mélyebbre. Ez már csak az irgalmasságnak sikerülhet.

Azok, kik ily mélyre estek, érezhetnek még száanalmat önmaguk iránt!

Izges Izgek

Augusztus

Hideg zöldségleves

Vöröshagymát üvegesre dinsztelünk, áttört fokhagymát teszünk bele, majd kockákra vágott uborkát, zöldborsot, paradicsomot, burgonyát. Sóval, borssal, kis cukorral ízesítjük, vízzel felöntjük és összefőzzük. Végül tejfölt keverünk bele. Hidegen tálaljuk, még egy kis tejföllel, metélőhagymával megszórva.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók,
szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

SZONDER

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

SACRAMENTUM Temetkezés

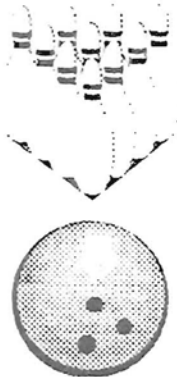
Gyomaendrőd (Gyoma), Bajcsy-Zs. u. 117.

Fiókiroda: Endrőd, Endrődi u. 9.

Állandó ügyelet: 06-30/696-71-17

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt áron lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja. Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

Műanyag ajtók, ablakok, téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

Telex Távközléstechnika

Bronze csomag 2800 Ft/hó !!!

UPC Direct

Havi plusz 1250 Ft-ért 3 tévén nézhet
különböző műsort egyidejűleg

A részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben

LCD vagy PLAZMA TV-je van? Minőségi tévézést szeretne?

Hello HD

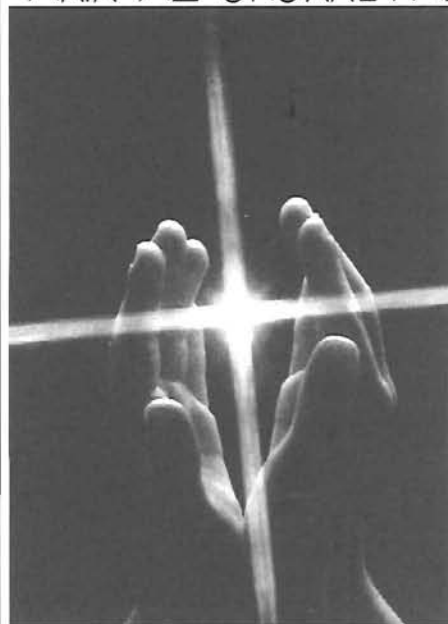
HBO HD
Havi 2500 Ft-ért

Részletekről érdeklődjön üzletünkben

Megkezdjük biztonságtechnikai termékek forgalmazását
Videomegfigyelők - Kamerák
Riasztók - Kaputechnika
Akkuk - Kellékek

Békéscsaba Gyóni Géza u. 6.
Tel: 66/442-755; 20/337-8010

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Híába szállnak árnnyak, álmod, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Gulász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

AMBRÓZI LÁSZLÓ, aki Endrődön élt, június 24-én rövid, súlyos betegség után 75 éves korában elhunyt. Gyászolják: felesége, leánya és családja

ÖZV. BULA JÁNOSNÉ PAULIK MARGIT, aki Endrődön a Selyem úton lakott, 81 éves korában rövid súlyos betegség után elhunyt. Gyászolják: leánya és családja

ÖZV. HORNOK ISTVÁNNÉ FARKASINSZKI ILONA, július 23-án 96

éves korában elhunyt. Gyászolják: a gondozó Paróczai család

ÖZV. IVÁNYI ILLÉSNÉ MÁRTON PIROSKA, aki Endrődön élt, július 29-én rövid, súlyos betegség után 78 évesen elhunyt. Gyászolják: családja

KOLOH GYÖRGY BÉLÁNÉ VÉHA IRMA, volt endrődi lakos, július 11-én 67 éves korában elhunyt. Gyászolják: szülei, gyermekei és családjaik

PARRAG JÓZSEFNÉ TALIGA JULIANA, aki Hunyán a Kinizsi u. 3. sz. alatt élt, 86 éves korában elhunyt. Gyászolják: gyermekei, unokái, dédunokái és a rokonság

Mély fájdalommal tudjuk mindazokkal akik, ismerték és szerették, hogy **VARJÚ BÉLÁNÉ SZILÁGYI PIROSKA**, aki Gyomán élt, 2009. július 17-én 88 éves korában visszaadta lelkét teremtőjének.

VASZKÓ ANDRÁSNÉ PENA PAULINE, aki Endrődön élt, július 19-én 98 éves korában hosszú betegség után elhunyt. Gyászolják: férje és a család

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik a szeretett férj, édesapa és nagypapa, Ambrózi László gyászszertartásán részt vettek, fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondok mindazoknak, aki szeretett feleségem, Pena Pauline temetésén részt vettek, részvételüket kifejezték.

Külön köszönetet mondok a Rózsakert Idősek Otthona dolgozóinak feleségem gondos és szeretetteljes ápolásáért. Isten áldja meg őket ezért.

Vaszkó András

Helyreigazítás

A múlt havi Városunkban tévesen jelent meg egy gyászír; a Családtól elnézést kérünk. Helyesen:

KISZELY LAJOS, aki Hunyán a Kossuth u. 34. sz. alatt élt, 74 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja: felesége, lánya, fia, menyé, unokái és a rokonság

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogatjuk adományok felajánlásával:

Közpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhatalny Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

Az endrődi templom felújítása. A kép készítésének időpontja ismeretlen. A jobb oldali képen a sekrestyének még volt tetőszerkezete.

PARTNEROCK FESZTIVÁL

Nem egy kedvet fonnyasztó Rock Fesztiválon vannak túl azok a zenét szerető emberek, akik július 17-19-ig a Bowling Treff udvarán a 10 éves MagnaCum Laude Pálinka című dalával hangolódottak rá a 21 órakor kezdődő Edda együttes koncertjére. Ez nem mondható hagyományosnak. Több mint kétórás koncert, közvetlenség, régi és új dalok, amit a többzres tömeg együtt énekelt Pataki Attilával.

„Ott leszünk, ott leszünk majd mind, ha eljön az óra, ott leszünk, ott leszünk majd mind a hívó szóra.”

Másnap ugyan sikerült az országos viharok miatt a Charlie-koncerten ott lenni, de mindezt a harmadik napon feledtette a Karthago és a Republic együttes fellépése. Itt már maga a Fesztivál ötletadója, évek óta házigazdája, Németh Dezső, ha nem is a húrokba csapott, de csörgővel kezében az ismerősen csengő dalokat ragyogóan kísérte.

2010-ben „ott leszünk, ott leszünk”, még ha a hagyományosan visszatérő viharfelhők is megjelennek.

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizés szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Augusztusi ajánlataim:

- növényvédőszeresek, műtrágyák, növénytápok
- kézi permetezőgépek, öntöző tömlők, szórófejek
- szivattyúk, permetező alkatrészek
- fűnyírók, bozótívágók, vágódamillók, tárcsák
- bagrácsok, állványok, gázegők, faszén
- védőfelszerelések (sisak, kesztyű-bakkancs, esőruha)
- műanyag áruk, - műanyag kuka 120-110 l - hordók
- festék áruk - olaj - zamánc, - külső-belső falfestékek,
- hígítók, ecsetek, glett anyagok, csemperagasztók
- kézi szerszámok, barkácsgépek, szegek, csavarok
- befőzész üvegek, üvegtetők
- drótkerítések, kötöződrótok, alu létrák
- kerti szerszámok, lombszívók

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

761099

Folyóirat

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 165 Ft

XVI. évfolyam 9. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat * 2009. szeptember

A tartalomból:

AUGUSZTUS 20-I SOKADALOM

Augusztus 20. államalapítónk, Szent István királyunk ünnepe.

Az idén is méltó módon, több napon keresztül ünnepelt a város.

Az ünnepség 20-án, csütörtökön kezdődött az endrői Szent Imre templomban, délelőtt 10 órakor ünnepi misével, melyet Iványi László plébános tb. kanonok mutatott be.

A hívek között jelen volt Domokos László országgyűlési képviselő, Várfi András polgármester, Dr. Csorba Csaba jegyző, valamint az Önkormányzat számos tagja is.

Mise után lovas hintókon ment a menet, a templomból vitték a friss kenyeret az Október 6 lakótelep mellett felállított színpadra.

Itt Várfi András polgármester megemlékezett Szent István királyról. Nagyenyed testvérváros nevében Krecsák Albert alpolgármester köszöntötte Gyomaendrőd népét nemzeti ünnepünk alkalmából. Ezután Iványi László plébános, tb. kanonok megszentelte a kenyeret, majd a polgármester ünnepélyesen megszegte, és ezt követően szétosztották a nép között.

Ezzel kezdetét vette az Augusztus 20-i Sokadalom számos programmal.

további képek a 14. oldalon

fotók: Weigert József

Templomszentelés Lőkősházán - 6. oldal

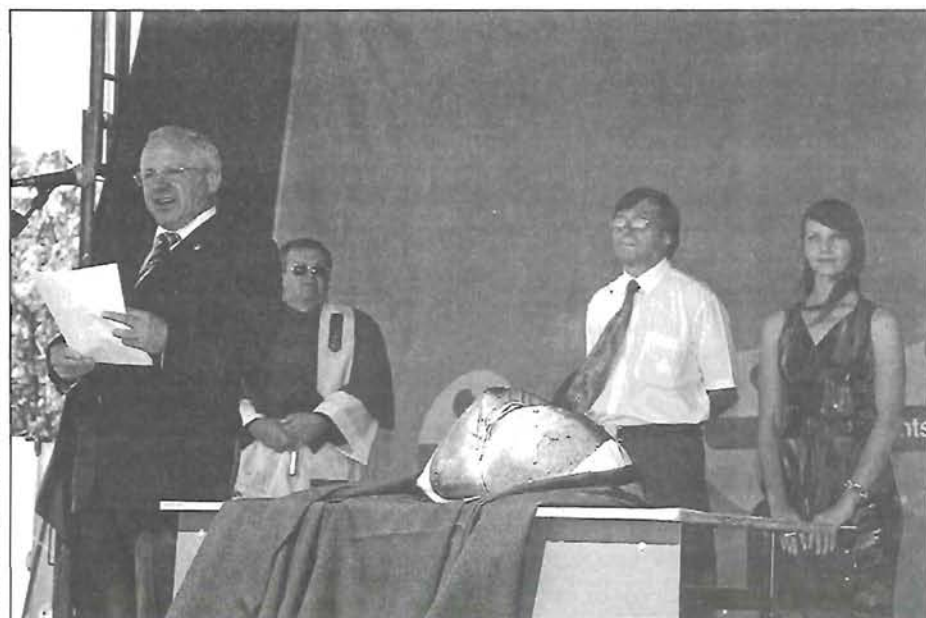
Bükkszentkereszten nyaraltak az Esély Klub gondozottjai - 13. oldal

Sikeres volt a halászlé főzésünk Endrődön! - 9. o.

Óriási siker volt Uhrin Benedek a Szigeten - 20. o.

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Megnyílt a Gyomai Tájház és Alkotóház

2009. augusztus 20-át, Szent István napját Gyomaendrőd városa háromnapos ünnepségsorozattal köszöntötte. Ennek első napján került sor a Gyomai Tájház és Alkotóház megnyitására.

A város lakói több rendezvényen is részt vehettek már a megalakuló tájházban - nyomon követte ezzel a ház felújítását, rendezését. 2009. augusztus 20-án de. 9 órakor a hivatalos megnyitó is kezdetét vette. Ünnepi köszöntőt mondott Várfi András, Gyomaendrőd város polgármestere, majd Dr. Füzes Endre, a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum nyugalmazott főigazgatója, a Tájházsövetség tiszteletbeli elnöke méltatta a gyomaendrődiek lokálpatriotizmusát, hogy egy újabb népi építészeti emlék megmentésével őrzik őseik kulturális örökségét. Ezután Dr. Szonda István néprajzkutató ismertette a ház történetét és a táj- és alkotóház kialakításának folyamatát. Elmondta, hogy a tájház nemcsak múzeumi kiállítóhelyként működik, hanem kézműves tevékenységeknek és hagyományörző programoknak is otthont ad. Az ünnepség befejezéséért Domokos László országgyűlési képviselő jelképesen megnyitotta a ház ajtaját a vendégek előtt.

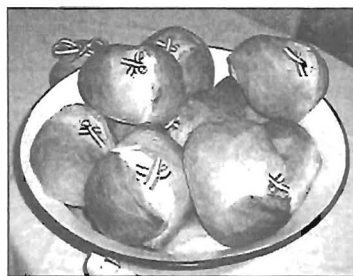
a Gyomai Tájház előtt

Hagyományos lakodalom a Körösök mentén

2009. augusztus 22-én a Sutyomba Alapítvány és a Körösmenti Néptáncgyűttes rendezésében, a Gyomai Tájház és Alkotóház közreműködésével második alkalommal rendezték meg a Körösmenti lakodalmat. A hagyományos falusi lakodalom szokásait felelevenítő játékra több száz érdeklődő volt kíváncsi.

Kenyérszentelés a 2. Számú Idősek Klubjában

2009. augusztus 19-én, délelőtt immár 5. alkalommal volt Szent István napi Kenyérszentelés, melyen sok idős ellátott vett részt. A kenyeret a helyi Sikér Kft. biztosította, melyet Iványi László plébános, tb. kanonok áldott meg. Az ima után mindenki kapott egy megszentelt cipót.

A megjelent ellátottak felejthetetlen élménnyel lettek gazdagabbak.

MEGHÍVÓ

Szeretettel várjuk a **Színfolt Mazsorett Csoport** 15. jubileumi gálájára 2009. október 3-án 17 órakor, a Katona József Művelődési Központba!

Kísér: Mezőtúri Fúvószenekar. Meglepetés produkciók várhatók!

A bemutató után a Hídfő étteremben vacsora, zene, tánc, tombola.

FELHÍVÁS! Az Öregszőlői Iskolák egykori tanulói és tanítóik szeretnénk 2009-ben a még meglévő iskolák falára EMLÉKTÁBLÁT helyezni, a hozzánk tartozó kereszteteket kő talapzatra állíttatni, az I. Szőlőskert Iskola (Timár Brische) helyére Emlékoszlopot állítani! Kérjük támogatásukat!

Tájékoztató: **Alt Jánosné** (Salamon Terézia) nyugdíjas pedagógus, Gyomaendrőd, Toronyi u. 21. Tel.: 66/284-538

Az emlékművek szentelését októberre tervezzük!

Tisztelettel:

Pésó Béláné (Fekécs Irma) nyugdíjas pedagógus
Gyomaendrőd, Polányi M. u. 23.

Templomszentelés Lökösházán

2009. augusztus 22-én szentelték Lökösházán az újonnan épült római katolikus templomot. Erre a szép, megható ünnepségre az endrődi hívek is meghívást kaptak az endrődi születésű Szujó Antal plébánostól, aki Kevermesen és Lökösházán is teljesít szolgálatot. Köszönjük neki ezt a lehetőséget, hogy ilyen felemelő, szép élményben lehetett részünk.

A templom harangját is akkor szentelték. Úgy gondolom, hogy többen is voltunk, akik még nem láttuk, hogyan is helyezik a harangot a toronyban a helyére. Most ezzel az élménnyel is gazdagabbak lettünk. Nekem személy szerint is nagyon megható élmény volt, amikor a torony ablakán beemelték a híveket hívogató harangot. A meghatottságtól könnyes szemmel néztem.

Endrőről több, mint harmincan mentünk a nagy meleg ellenére is, de lelkiekben feltöltődve tértünk haza. Hálát adva az Úrnak, hogy adott erőt, egészséget ezen szép ünnepség részvételén.

Megköszönjük a szíves vendéglátást, amiben a lökösházi hívek részesítettek bennünket.

Szujó Antal plébánosnak pedig további jó egészséget, munkájához sok sikert kívánunk szülőhelyének hívei.

Gyomaendrőd, 2009. aug. 25.

Alt Jánosné
ny. tanítónő

Önnnek joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület augusztus hónapban

A Kistérségi Társulás közös döntéshozatal végett 2009 augusztus 27-én, 13 órai kezdettel Gyomaendrődön a Városháza Nagyteremében ülésezett.

Napirendi pontok közül néhány:

A Térségi Szociális Gondozási Központnál végzett ellenőrzésekről és az erre tett intézkedésekről beszámoló

A Térségi Gondozási Központnál májusban több ellenőrzés is történt, amelyek tártak fel bizonyos hiányosságokat (térítési díjak megállapítása néhány esetben, tárgyi, környezeti feltételek, dokumentáció, személyi feltételek hiánya). Ezek megszüntetésére intézkedni kellett, melynek egy része tartozik az intézmény vezetőjére, míg a másik a fenntartó hozzájárulása nélkül nem javítható. Ilyen probléma többek között az intézmény létszámának bővítése, a szerződésekkal kapcsolatos módosítások, az SZMSZ elfogadása, térítési díj megállapítása.

A bizottságok véleménye az volt, hogy a Képviselő-testület fogadja el az erre vonatkozó előterjesztést, s a lehetőségeihez mérten járjon hozzá a probléma megoldásához.

A Térségi Szociális Gondozási Központ kérelme egyszeri beköltözési hozzájárulás összegének módosítása iránt

A Gondozási Központ vezetője kérelemmel fordult a fenntartóhoz, hogy az emelt szintű (Őszi Napsugár) idősök otthonában az egyszeri hozzájárulás összegét vizsgálja felül, s a lehetőségekhez mérten csökkentse azt. Ennek oka, hogy az otthon 80%-85%-os kihasználtsággal dolgozik, mivel az egyszeri hozzájárulást soknak találják a beköltözni szándékozók. Az emelt szintű ellátás esetében alábbi összeget fogadta el a Képviselő-testület.

1. Táblázat

földszint		jelenleg	2009.09.01.-től
	Egyágyas, teakonyhas lakrész	2.300.000 Ft/fő	1.000.000 Ft/fő
	Kétágyas teakonyha nélküli lakrész	1.265.000 Ft/fő	600.000 Ft/fő
	Kétágyas teakonyhas lakrész	1.380.000 Ft/fő	700.000 Ft/fő
emelet			
	Egyágyas, teakonyhas lakrész	2.070.000 Ft/fő	900.000 Ft/fő
	Kétágyas teakonyha nélküli lakrész	1.150.000 Ft/fő	500.000 Ft/fő
	Kétágyas teakonyha nélküli lakrész	1.322.500 Ft/fő	600.000 Ft/fő

Ezen kívül elfogadta a Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola beszámolóját, s helyt adott a Humánsegítő Szolgálat kérésének is. Ennek eredménye, hogy konzorciumi partnerként vehet részt aTÁMOP-5.5.4-09/2/a jelű pályázaton, amelyet Mezőberényvel közösen fognak beadni.

2009. augusztus 27-i ülés tartalmából:

A polgármesteri beszámolóból is megtudhattuk milyen rendezvények voltak az elmúlt két hónapban városunkban.

Igen mozgalmas nyár után vagyunk, nagyon sok esemény történt, ami népszerűsítette településünket. A teljesség igénye nélkül néhány, a rangos események közül: Horgas Eszter koncert, kerékpárverseny, Eszperantó Kongresszus, Bogár-találkozó, Fási mulató a fürdőben, Nemzetközi halfőző verseny, Gyomai Tájház felavatása,

Hagyományos lakodalom, Viharsarok Kupa, stb. Ezen kívül ápoltuk a kapcsolatot testvérvárosainkkal, illetve Szlovákiában aláírásra került egy új testvérvárosi egyezmény.

Beszámoló a kötvényből származó forrás 2009. I. félévi menedzsmentjéről

Gyomaendrőd Város Önkormányzata kötvényt bocsátott ki 2008 februárjában. Az önkormányzat pénzügyi tanácsadója ebben a félévben is bemutatta a kibocsátás óta realizált kamat, hozam és árfolyamnyereség-vesztés alakulását. Megtudhattuk, hogy az első félévben több mint 60 tranzakciót hajtott végre a rendelkezésre álló forrással az Önkormányzat, melynek eredményeképpen a realizált bruttó nyereség összege meghaladta az 55.000.000 Ft-ot. A fizetendő kamat összege 39.500 CHF körül várható, amely 7.000.000-7.500.000 Ft-ot fog kitenni. Ez az összeg harmada a március 31-én fizetett összegnek. A pénzügyi tanácsadó rámutatott arra, hogy a pénzügyi válság a kötvénykibocsátás megítélésére, illetve a kötvényforrás költségére (kamat) és a befektetésen elérhető bevételre kedvezően hatott. Aki időben lépett, lehetőséget kapott arra, hogy olcsó fejlesztési forráshoz jusson. Egyben felhívta arra is a figyelmet, hogy különös gondot kell az Önkormányzatnak fordítania a várható kamatemelésben rejlő kamatköltség növekedésre.

Beszámoló Gyomaendrőd város 2009. I. félévi közfoglalkoztatásáról, valamint a terv módosítása

2009 január 1-i hatállyal jelentősen megváltozott az aktív korúak ellátása, segélyezése illetve közfoglalkoztatása is. Ez utóbbi formában 7 hónapos időtartamban, a közfoglalkoztatási tervnek megfelelően végeznek munkát. A foglalkoztatás egy része a Zöldpark Kft.-én, másrészt az önkormányzati intézményeken keresztül valósul meg. A Zöldpark Kft. a közterületeken folyó munkák irányítását, szervezését látja el. Az intézményeken belül karbantartó, takarító, adminisztratív feladatok ellátása történik közfoglalkoztatással, de emellett szakképesítést igénylő munkakörben is alkalmaznak a munkaeöket. (gyermekfelügyelő, kőműves, asztalos, festő, dajka, ápoló, stb.)

Az intézmények vezetői többségében elégedettek a dolgozókkal, de természetesen nem mindenhol hoztak egyforma eredményt, mivel különböző összetételűek a munkavállalók is.

A tanulságokat levonva fog elkészülni a 2010. évre szóló közfoglalkoztatási koncepció, melyben új feladatokkal, új munkaterületekkel bővíti ki a város a közfoglalkoztatási tervét.

Pályázati kiírás Vállalkozásfejlesztési Alap felhasználására

Gyomaendrőd város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2009 évi költségvetésből 30.000.000 Ft-ot különített el. Az Alapból pályázat útján nyerhető el támogatás kamatmentes hitel formájában. A rendelet szerint a Képviselő-testület évente két alkalommal hirdeti azt meg, az első és a második félévben. A márciusi pályázati kiírás alkalmával 6.000.000 Ft összeget nyertek el, így az augusztus 31-ig beadható pályázati összeg 24.000.000 Ft kamatmentes hitel.

Friss diplomás, pályakezdő fiatalok foglalkoztatása - BMTT pályázat

A Békés Megyei Területfejlesztési Tanács saját forrásainak terhére fejleszteni kívánja a pályakezdő egyetemi diplomások első munkához jutását, munkatapasztalat szerzését Békés megyében. A pályázaton önkormányzatok, rajtuk keresztül intézményeik, valamint önkormányzati alapítású és tulajdonú gazdasági társaságok, alapítványok vehetnek részt. Elsősorban közgazdász, műszaki, orvos végzettségű friss diplomás alkalmazására lehet támogatást igényelni. **Feltételek:** 30. évet nem töltötte be, diplomája két éven belül került kiadásra, nincs munkaviszonya, érvényes START kártyával rendelkezik.

A pályakezdő fiatal támogatás elnyerése esetén 12 hónapig kell foglalkoztatni.

Lehőczkiné Timár Irén
képviselő

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Szmola Ernő

ny. hunyai iskolaigazgató

1928-2009

Köszönöm

mikor az ég csak szürkét játszott
te gyújtottál világot
és árnyaltál színeket az égre
nyitottál kaput a tisztességre.

Megtöltöted szívvel a zsebem
napokban innen költekezem
és ha karcot ejt a szó van rá ige
s tapasztként ragasztom sebem szélire.

És amit elem őszintén tudtál tenni
merni őszintének lenni
meglátni az értéket
tartani a mértéket
megragadni minden emberben az emberséget.

És merni mondani a véleményünk
és vállalni azt is amitől félünk
és megtanítottál magamat is tisztelni
magamban az embert is észre venni.

Szmola Ernő Igazgató Úr emlékére

1953-ban került Szmola Ernő feleségével együtt Hunyára matematikát és fizikát tanítani az Iványi sori iskolába. Aztán rövid időn belül iskolaigazgatónak választották, és közel 40 évig igazgatta a település iskoláját.

1975-ben kerültem a hunyai Általános Iskolához. A mai napig emlékszem arra a napra, amikor először találkoztam egykori igazgatómmal, mindenki IGAZGATÓ BÁCSIJÁVAL. Fiatal pedagógusként felve léptem be az iskola kapuján: vajon milyen közösség fogad? Kistelepülés lévén, vajon befogadnak-e munkatársnak? Az igazgatómmal történő első beszélgetés után megnyugodtam, tudtam, hogy jó kezekbe kerültem. A kedves modora, a nyílt tekintete, segítőkézsége és szerénysége nyugtatott meg. Gondoltam, ha ilyen az igazgató, akkor itt minden rendben van. Általában, amilyen a vezető, olyan az intézmény, amit irányít.

Aztán teltek az évek, így lehetőségem volt megfigyelni, úgy tanári, mint igazgatói munkáját.

Igazgatóként, ahogy összefogta azt a kis közösséget, ami az iskola pedagógusait jelentette. Végtelen türelemmel segítette a fiatal pedagógusok munkáját. Egy idő után rájöttem,

mennyire jó, amikor őrá látogat nálam. Nem mumusként éltem meg az „ellenőrzést”, hanem vártam azt, hogy megerősítsen abban a hitemben, ahogy a pedagógusi munkámat végzem. Még a bírálata is építő jellegű volt. Tette ezt úgy, hogy véletlenül se bizonytalanítson el. Pedig volt mit tanulnom. Hiszen egy pedagógus soha nem mondhatja azt, hogy ő mindent tud. A gyakorlat során válik igazán nevelővé az ember, ha megvannak benne azok a tulajdonságok, amelyek a pedagógusi munkához feltétlenül szükségesek: a gyermek-szeretet, a munka szeretete, a türelem, a tolerancia, az empátia, az állandó megújulás képessége.

Tanárként, pedagógusként ezeket a tulajdonságokat fedeztem fel Ernő bácsiban.

Számára nem létezett rossz diák. Rendkívül türelmes volt. Nála nem kaphatott elégtelen osztályzatot soha senki. Addig tette fel a kérdéseket, amíg a minimumot ki nem hozta a diákokból. Soha nem hallottuk kiabálni, hiszen a halk szavaival is eredményt ért el.

Megtanultam Tőle, hogy minden gyermekben van valami szeretni való, csak nekünk pedagógusoknak kell megtalálni bennük azt a tulajdonságot, amiért szeretni lehet őket. Máris sokkal könnyebb a tanítás. A gyereknek azért, mert érzi, hogy bízhat a nevelőjében, a nevelőnek pedig azért, mert tudja, a gyermek számít rá.

Sokszor gondoltam ezekre az emlékekre, amikor előbb igazgatóhelyettesként majd igazgatóként kerültem az iskola élére. Ha kérdeztem, szívesen válaszolt és mindig biztatott. Reméltem magamban, talán ugyanolyan elhivatottsággal tovább tudom vinni azt a munkát, amit ő hosszú éveken keresztül a gyerekekért, a településért végzett.

Nagyon örülök annak, hogy azt a kítüntetést, amit a jelenlegi Képviselő-testülettel alapítottunk, vagyis a HUNYA KÖZSÉGÉRT kítüntető címet, neki adhattam át elsőként az egész lakosság nagy meglepedésére.

A képviselőkkal és a körjegyzővel kerestük fel abban az otthonban, ahol haláláig lakott.

Csak mesélt és mesélt a hunyai emlékekről. Szinte alig jutottunk szóhoz.

Ismét magam előtt láttam azt a szerény embert, akit megismertem. Mikor mondtam neki, hogy egész Hunya hálóját, szeretetét és köszönetét hoztuk el, meghatottságában, csak azt ismételte: én ezt a kítüntetést nem érdemlem meg. Pedig ha valaki, akkor ő igazán méltó volt e kítüntető címre. Számomra Ő volt a nagybetűs PEDAGÓGUS.

Nyugodjon békében.

Petényi Szilárdné polgármester

Tímár Máté emlékezete

az endrődi Tímár Máté Fiókkönyvtárban 2009. május 9-én - III. rész

Vaszkó Tamás beszél Tímár Máté szeghalmi éveiről, kapcsolatáról gimnáziumával.

/Ea: Bartus Gyula/
PÉTER ANDRÁS

Hol a róna a végtelenbe vész,
S a Berettyó laza partját mossa,
Hol sziklahát természetét aszún osztja,
Áll az időben s a végtelenbe néz.

Iskolát, lát, termékeny iskolát,
Benne falusi, paraszt, pórfiat
Termővé érni a szent fedél alatt,
Jobb jövődöt, hazát, és fáját...

Hivatását teljesíti várad,
a Sárreuten pezseg már az élet,
tarlótüze perzsel loncos bokrot.

Lassan az ükunokáid „érnek”,
S ajkukon a Neved dicséret,
S tetteikkel babérozás szobrod!
Szeghalomvidéki Hírlap, 1942

Tímár Máté költészte talán kevésbé ismert, pedig verseit igen korán elkezdte írni. Lírájában az ünnepi alkalmakra írt versek mellett az átélte élmények leírása jellemző.

Példaképe Sinka István volt. Az 1950-es években íródott verseivel nem igen jelentek meg a kiadók, hiszen a hadifogságról szóló, vagy a társadalomkritikát megfogalmazó műveit a cenzúra nem támogatta.

Szilágyi Ferenc: Endrőd ismeretlen költője, Tímár Máté (részlet) /Ea: Polányi Éva/
...„Már középiskolás diákként jelentek meg versei Szeghalom és a megye más vidéki lapjaiban, valamint a Tiszántúl fővárosának, Debrecennek hírlapjaiban is...

A szibériai légerekben, majd az itthoni némaságban született költeményeiről tehát nem is tudhatott a hazai közönség. Már élete alkonyán gyűjtötte össze csaknem 60 éves költői terméséből verseit, a kiadás szándékával. Tényleges kiadásukra azonban nem került sor, csupán egy számítógépes magánkiadásban készült kartonfedelű kis kötetet készített belőlük Lélek-váltás címmel kéziratként, csekély példányszámban. Ebbe foglalta merész, szókimondó verseit is, de már csak azért sem foglalkozhatott vele az irodalomkritika, mivel a szerző megjelölése szerint kéziratnak számított. A szovjet légerek, gulágok világáról vannak jelentős irodalmi – prózai – beszámolók. A líra – a költészet – azonban sokkal közelebb hozza a légerek mindennapos nyomorúságát, s Tímár Máté versei az egész európai lírában páratlan hitelességgel, ugyanakkor páratlan emberséggel szólnak e pokoljárásról. Számunkra, magyarok és endrődiek (gyomaendrődiek) számára – pedig különösen fontosak ezek a versek, mivel sok ezer honfitársunk osztozott az endrődi kötő keserű sorsában.”

/Ea: Bartus Gyula/
MEGYÜNK, ISTEN TUDJA HOVÁ...

Láz-éhes, szakállas sereg
Úl a marhavagon alján,
Halott a párnánk, nekidőlünk,
plusz-kenyeret ér a halála,
Otthon? Család? A Haza-sorsa?
Gyötörhet, ki senki se mondja...

Megyünk, Isten tudja hová,
Szegeден mondták: Temesvárra,
De a vizes tatár viczorogta:

Megdöglötök Szibériába!
Akár meghalunk, akárha élünk
A Jóistennél célunkhoz érünk!
Fogolyszereplvényen, 1945. január 2.

/Polányi Éva folytatja Szilágyi F. írásának felolvasását/

„Mégis, a költő az embertelenségben is megmaradt embernek, Isten-szerető és ember-szerető magyarnak. Ez, az Istenbe vetett hite, szülőhazája iránti olthatatlan szeretet- ez volt az, ami végül is annyi megpróbáltatás után hazahozta.

Költői életműve azonban az ismertett okokból mindmáig fölfedezetlen. Pedig a hivatalos kiadásra váró Lélek-váltás szintén valószínű eseménye lehetne irodalmunknak.”*

LÉLEKVÁLTSÁG /Bartus Gyula/

Továtűnt álmaink nyomán
elpárállanak az éveink,
megfoghatatlan volt a szép,
kapzsi kor cicázott velünk,
hol a tavasz, ha üstökölünk
fehérral szítálta a hó,
sírní kár, nevetni nincs min,
egy maradt csak: A búcsúzó!
Isten véletek továbbélők,
emlékezők, új daliák,
szólítsátok utószor értünk
a lélek-váltás harangszavát.
Ennyi kijár- vélem búsan-,
a sok-sok szélbe suttogott versért,
s azután éljete boldogan:
Isten maradjon véletek, testvér!

Budapest, 1995. V. 22.

Tímár Máté irodalmi munkásságát József Attila és SZOT díjjal ismerték el. 1992-ben a Magyar Köztársaság Aranyéremkeresztjé kiténtést is átvehette.

Endrőd életében jelentős társadalmi szerepet vállalt: az Endrődiek Baráti Körének haláláig elnöke volt. A Városunk c. lapban rendszeresen jelentek meg, jelennek meg művei.

Tímár Máté egyike volt azoknak az értelmiségieknek, akik a két falu: Endrőd és Gyoma egyesítését szorgalmazták s hittek ebben.

Hite szerint az egyesüléssel, a későbbi városi rang elnyerésével a felemelkedést támogatja, gyomaendrődiek valotta magát.

1996-ban Gyomaendrőd Diszpolgárának választották.

Az újságírói kérdésre: Milyen érzés volt átvenni ezt a kitüntetést díjat? -
Így válaszolt:

„Mint hazaérkezni! Mikor Szibériából hazaértem, a gyomai vasútállomástól végigsírtam Endrődig gyalog az utat. Lélekben mindig hazaérkezés nekem, ha ez a név kimondódik... Gyomának és Endrődnek együtt, emberszabású módon kellene élni és kisteleplési történelmet csinálni!”

Hogyan is írt a hazaérkezésről Tímár Máté?

/Ea Bartus Gyula/
HAZAI HARANGSZÓ. Falusi csendélet '75.
Vallomás útban hazafelé (részlet)

Először, ahogyan visszaidézni tudom, a tapasztott földű tornác volt számomra a haza, melynek ágasához zsinogeltem lábamat Édesanyám, miután leverve róla a kotlóstyúkot, megittam fél fészekalja tojást. Azután tágult, egyre tágult. Az udvar, a tilalmas kútgödörig. Az árokkal szegett kicsi gazdaság, melyre azt mondtuk, hogy a „miénk”. S végezetül az az ég sátorával fedett, hatalmas kör, ameddig elrepi-

teni tudta pillantásának madarait a két szemem. A kukoricaerdős hat dülő Ugar, az esőzések idején totyogós Páskom, a szarvasi határárkon túli, gulyás-ménesez Tóniszállás-pusztá. Mellette Décs, pusztuló kastélyaival. Az ugari, a polyák-halmi, a páskomi iskola, ritka népkörök, reves útszéli fészületek és a polyák-halmi harangocskák töltötték látnivalóval, otthoni zsondulással ezt a babonás tanyai világot, órajársnyira szülőfalumhoz, melyet itt most Körösmartnak neveznek. Legfeljebb a páróles kunhalmok foghijazták a látóhatár körét, s mert a tetejükrol még messzibbre láttam, azok lettek hát gyermekképeletem földrajzában a hegyek.

A Körös-parti nagyközség már ünnepi lakomát jelentett, mire hónapokon át készülni illett. Jónak kellett lenni érte, hogy jutalomból megismerkedhessek vásáraival, hetipiacáival, csodákkal teli üzleteivel, temetéses-templomos misztikus alkalmáival, hiszen esztendei leg-alább ötven héten át csak a harangjaival üzengette, hogy mi azért az övéi vagyunk.

Ezt a bokáig poros, szárhegyig sáros, fülledt tanyai létet cipeltem egészen tizenkét esztendőös koromig, amikorra nem csak az elemi hat osztályt tudhattam a hátam mögé, hanem a mindennapi kenyereért is megdolgoztam régen.

Emlékezet tanított meg arra, hogy a távolság olykor közelebb hoz, s a lélek öntörvényű vállalásán a valóság köörlő vasfoga is kicsorbul gyakorta. Nevezetesen az a nádtetőz igazság, hogy nem is itt születtem, hanem az akkor még csak tanyaközpont Hunyán, ahol Édesapámék felesbérők voltak akkor, s húszévesen már egy faluszéli házacsakában lehettem otthon, ahová behunyott szemmel most is belémmagasodik a Szüelim sírja. Az a valahavolt, önmagát túltelt tanyavilág mégis bennem van, akár a lelkem, hozzámnött, mint a bőröm, s elűzhetetlenül kíséző és kísértő árnyékom.

Úgy érzem, néha láthatatlan korbács osztoroz feléje, melynek szálait az adósságaimból fonták egybe. Halott Édesanyám hangja hív máskor, megfáradt testvéreim gondja, s a közügy, hogy alakuló jelenét a közösség kévéjébe kötve, hozzá méltóan szépsítsük a jövő szerűjére. Olykor szidom is, mert nem akarja az okost, de ilyenkor magamat is véle, hiszen ahogy fehér-redik a hajam, tudván-tudom, nem szabadulhatok elrendelt kényszere alól. Olyanná álmodom hát, amilyennek a valóságban szeretném. Ikerközségével egybeszakadó várossá a Hármás-Körös mentén, eltartó bőséggel közös földjein, otthonmarasztaló munkaalkalmakkal gyáraiban. S tudom, hogy szövetségünk az idő, és az országformáló szorgalom valóra is váltja ezt az álmot. Hiszen, ahogy a folyókat sem lehet megállítani, úgy a tegnapiakat se szöhatja be senki, hogy holnapután is olyanok maradjanak, amilyenek a sohasem vénülő gyermekekéleket őrizi őket.

Otthon csak egy helyén, egyetlen táján lehetünk a világnak. Ott ahol a bölcsönk ringott, és ahová hült porainkat szánjuk. Belső iránytűnk mindig arrafelé mutat. A Szülőföld- sors! Tagadni gyalazat, elhallgatni szégyen, megvalláni megkönnyebbülés.

Valamikor életem nehéz óráiban, messzire szakadva tőle, erős fogadásokat tettem: Ha egyszer viszontláthatom sohasem távolod el tőle messzibbre, mint ameddig harangszava elkísér. Ma már tudom, ha akarnék sem tudnék. Itt muzsikál az a szívemben, s ki-kicsilingel majd még a síromból is, ott a Szüelim lábánál, körösmarti temetőben...
(folytatjuk)

Katolikus oldal

SZEPTEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és 18 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Szeptember 13-án és 27-én vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.

Kedden, csütörtökön, elsőpénteken és szombaton este 6-kor.

A szombat esti mise vasárnapi előesti mise.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 18 órakor, hétfőn reggel 8 óra.

Szombaton 18 órakor vasárnapi előesti mise.

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

TEMPLOMSZENTELÉS LÖKÖSHÁZÁN

Augusztus 22-én szombaton délelőtt nagy ünnep volt Lökösházán. Dr. Kiss-Rigó László püspök úr felszentelte Lökösháza új katolikus templomát.

Az ünnepség délelőtt 9 órakor kezdődött a templom előtt. Püspök úr felszentelte az új harangot, mely készült Órbottyánban, Gombos Miklós harangöntő műhelyében. A szentelés után a harangot kötélen felhúzták a toronyba. Mise végén már meg is szólalt.

Az ünnepi szentmisén megtudtuk, hogy a községnek eddig nem volt templomba, a falu szelén egy házban van egy kápolna, ez szolgált évtizedeken keresztül templomul.

A templom építését az előző polgármester, Germán Géza polgármester kezdeményezte, aki sajnos azóta elhunyt. A tervezést fia, ifj. Germán Géza végezte, elhunyt édesapja iránti tiszteletből, ingyen.

Az alapkövetétel 2007. október 13-án volt.

A torony magassága 34 méter, a templom hossza 18, szélessége 15 méter.

Kivitelező Földi Mihály volt.

A templom védőszentje a Fatimai Szűz Mária, az országban ez a második ilyen templom.

A templom falát díszítő Szent Istvánt és Szent Imrét ábrázoló képeket Corvus-Cora Róbert festette, de a művész felajánlásaként ősszel felállítanak a templom előtt egy vörös márvány keresztet is.

Az önkormányzat is jelentős összeggel járult hozzá az építkezéshez, valamint magánszemélyek, legnagyobbbrészt azonban a püspökség.

A templomépítést dr. Tarr Lajos jelenlegi polgármester is segítette.

Az ünnepségen jelen volt a megyegyűlés elnöke, Domokos László országgyűlési képviselő úr is, aki az üdvözlő beszédek sorozatában szintén köszöntötte a jelenlévőket.

Összefogásból egy szép, modern katolikus templom épült, ame-

SZEPTEMBERI ÜNNEPEK

- 3. csütörtök: Nagy Szent Gergely pápa és egyháztanító
- 5. szombat: Kalkuttai Boldog Teréz
- 6. vasárnap: Évközi 23. vasárnap
- 7. hétfő: Szent Márk, István és Menyhért kassai vértanúk
- 8. kedd: Kisboldogasszony
- 9. szerda: Claver Szent Péter áldozópap
- 12. szombat: Szűz Mária szent neve
- 13. vasárnap: Évközi 24. vasárnap
- 14. hétfő: A Szent Kereszt felmagasztalása
- 15. kedd: A fájdalmas Szűzanya
- 16. szerda: Szent Kornél pápa és Szent Ciprián püspök
- 17. csütörtök: Bellarmin Szent Róbert püspök, egyháztanító
- 19. szombat: Szent Januáriusz püspök, vértanú
- 20. vasárnap: Évközi 25. vasárnap
- 21. hétfő: Szent Máté evangélista
- 23. szerda: Pietrelcinai Szent Pio szerzetes, áldozópap
- 24. csütörtök: Szent Gellért püspök, vértanú
- 26. szombat: Szent Kozma és Damján vértanúk
- 27. vasárnap: Évközi 26. vasárnap
- 28. hétfő: Szent Vencel vértanú
- 29. kedd: Szent Mihály, Gábor és Rafael főangyalok
- 30. szerda: Szent Jeromos áldozópap, egyháztanító

lyet használni fognak a román ortodox hívek is. Az a közösség, mely templomot épít, élni akar. Élni akar a 2000 lakosú dél-békési Lökösháza is.

Szujó Antal endrődi születésű kevermesi plébános úr, aki Lökösháza lelkipásztora is, meghívta az endrődi és hunyai híveket is, akik külön busszal, valamint autókcal elzarándokoltak e szép ünnepre.

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Földön, vízen, föld alatt

Izgatottan vártuk augusztus első hetét, mikor a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda nyári tábora kezdődött. Már a programok is csábítóak voltak: földön, vízen, föld alatt. Az első napon Budapestre utaztunk, ahol a Parlament megtekintése óriási élményt jelentett. Furcsa volt látni, hogy milyen kicsi az ülésterem a tévében látottakhoz képest, ugyanakkor gyönyörködtünk az épület csodálatos díszítésében. Az idegenvezető megmutatta az épület főlépcsőjét, a Kupola termet, a Koronázási Jelvényeket. Részesei lehettünk egy őrsváltásnak is a korona mellett. Ezután kirándulást tettünk a föld alá. Leereszkedtünk a Mátyás-barlangba egy „csúszós-mászós” barlangtúrára, ahol fejlamp-val, sisakkal és overallban igazi barlangászokká válhattunk pár órára. Fáradtan, de élményekkel tele érkeztünk haza.

Másnap kerékpárral indultunk a táborhelyre, ahol a sátrak felverése után közös bográcson főzésbe kezdtünk. A délután kézműves foglalkozással és fürdőzéssel telt. Izgalmas volt az éjjeli őrég, amelyben kétóránként váltottuk egymást, miközben a táborra és egymásra vigyáztunk. Bár a biciklitúránkat az eső elmosta, mégis mozgalmasan telt a következő napunk is. Akadályversenyen vettünk részt, ahol minden csapatnak mókás ügyességi feladatot kellett megoldania.

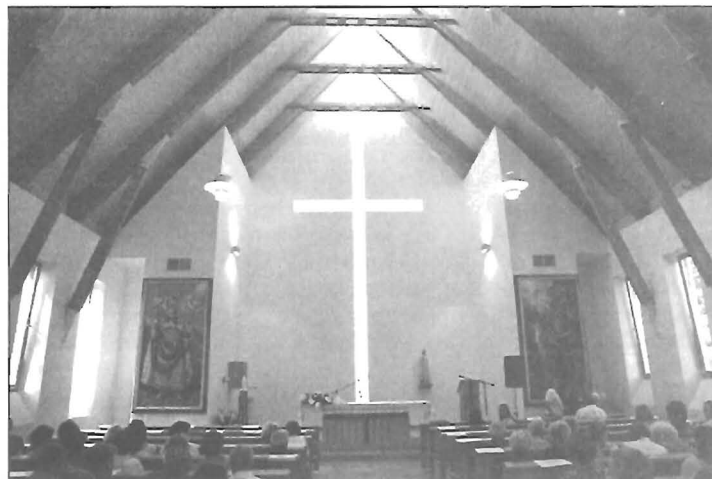
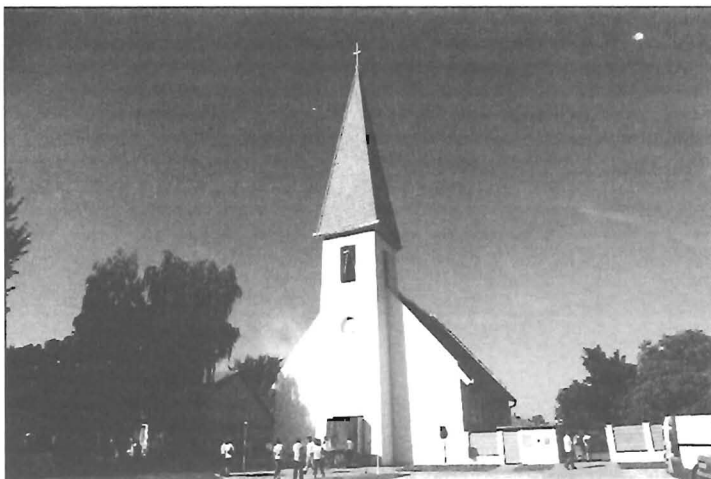
A következő „kihívás” a kenuútra volt a Hármaskörösön. Többen először ültünk hajóban, de hamar ráéreztek az evezés ízére. Naptól lepirítva, izomlázzal szálltunk ki kenuinkból, mégis hatalmas élményt jelentett mindenki számára.

További izgalmas, érdekes és szórakoztató programokkal teltek a hátralévő napok is, az utolsó estén többek között karaoke-partival teremtettünk fergeteges hangulatot.

Sok szép élménnyel és tartalmas napok emlékével tértünk haza.

Külön köszönetet szeretnénk mondani Czinczár Imre bácsinak és feleségének, Ildikó néninek, amiért lehetővé tették, hogy gyönyörű környezetben tölthessük ezeket a napokat, valamint szüleinknek, akik szintén támogatták táborozásunkat. Nem utolsó sorban köszönünk mindent táborvezető tanárainknak; Ági néninek, Erzsike néninek, Editke néninek, Mónika néninek és Géza bácsinak.

Az iskolai tábor résztvevői

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

GENOVAI SZENT KATALIN özvegy

Ünnep: szeptember 15.

*Genova, 1447 április/május.

+Genova, 1510. szeptember 14/15.

Caterina dei Fieschi 1447 áprilisában vagy májusában született Genovában. Apja, a hatalmas Fieschi családból származó Giacomo, aki 1438-1439-ben Nápoly alkirálya volt, Katalin születése előtt meghalt. Anyja, a genovai nemes Francesca di Negro nevelte fel Katalint négy testvérével együtt.

Katalin életének időszaka egyike volt a liguri köztársaság történetében a legviharosabbaknak. A guelf Fieschi és a ghibellin Adorno család közti állandó harc ideje volt ez.

A liguri köztársaság politikai változásai 1464-től kezdve még zavarosabbak lettek. Városharcok és háborúk dúltak. Genova gazdasági helyzete Konstantinápoly eleste (1453), Perának és a Fekete-tenger melletti birtokainak elvesztése után súlyossá vált. A lakosságot igen megviselték a háborúk és a drágaság, és többször is meglátogatta a pestis, amely 1493 és 1494 folyamán pusztított a legerősebben.

Mindezek ellenére gazdag és eleven humanista kultúra virágzott fel. A vallásosság olyan érsektől, mint amilyen az 1463 óta uralkodó Paolo Fregoso volt, nem kapott ösztönzést, mégis kibontakozott a megújulás. Ebből a háttérből kell tekintenünk Katalin alakját.

Családi és várospolitikai okokból Katalint már tizenhat évesen férjhez adták Giuliano Adornóhoz, aki akkor Scio sziget kormányzója volt. Katalin külső szépségének megfelelt gazdag lelki élete: tizenkét éves korától az imádságnak szentelte magát; szeretet és részvét ragadta meg Krisztus szenvedése iránt. Nem ilyen volt férje, „aki miatt annyit szenvedett, hogy alig bírta elviselni az életet”.

Mivel Giuliano elhanyagolta, házasságának első öt évében magába zárkozott. „Menekült e világ embereinek társaságától, szomorúság látszott rajta, amely elviselhetetlen volt a számára anélkül, hogy tudta volna, mit is akar.” Visszahatásként azután következett egy olyan korszak, amelyben Katalin megkísérelte, „hogy úgy tegyen, mint mások”, anélkül azonban, hogy békére lett volna. Csaknem a kétségbeesés határáig jutott el, és 1473-ban, ünnepének vigíliáján Szent Benedekhez fordult. Másnap nővére tanácsára, aki már jó ideje a Madonna delle Grazie kolostorban élt, elment a nővérek gyóntatótyjához. Alig térdelt le, teljesen váratlanul „végtelen istenszeretet” ragadta meg „szegénységének, hibáinak és Isten jóságának belső szemlélésével”, úgyhogy csaknem eszméletét veszítette, alatt „izzó szeretettel hangzott fel benne: Soha többé a világot, soha többé a bűnt!” Néhány hónappal ezután férje, Giuliano is megtért. Katalinnal együtt letelepedett a pammatonci kórház egy melléképületében, s

a betegek és szegények szolgálatának szentelték magukat. Katalin megtérését négyéves vezeklés követte. Gyakran gyónt, és mindennap szentáldozáshoz járult (ez abban az időben egészen ritka volt). Az 1477-től 1499-ig tartó második korszakot az jellemezte, hogy nem volt pap lelki vezetője. Csak belső sugallat vezette Katalint, tiszta szeretet, amely teljesen áthatotta, átforgatta, és teljesen másoknak, felebarátainak a szolgálatára indította. Ezt a mozzanatot így írta le a Lelki párbeszédben: „Sohasem akarom - mondja a Lélek -, hogy választhass, mindig mások akaratát kell tennem. Ezekben a gyakorlatokban (mindenféle jámbor tevékenységben) formállak; meglátom majd, hogy mire lesz szükség, mert a tetszés és nemtetszés minden rendetlenségét ki szeretném kapcsolni. Meg akarlak tisztítani minden tökéletlenségétől, és nem szeretném, hogy valaha vesztegelj, akár tetszésből, akár nemtetszésből. Olyannak kell lenned, mintha meghaltál volna. Ezt pedig a tapasztalat által szeretném meglátni, mert olyan próbák elé akarlak állítani, amelyeket jónak látok.” 1489-ben a pammatonei kórház vezetőjévé választották, és nyolc évig maradt ebben a szolgálatban. 1497-ben meghalt Giuliano.

A harmadik, 1499-ben kezdődött szakaszban befejeződtek szigorú böjtjei. Cattaneo Marabotto (aki megírta az életrajzát, és lelki üzenetének az áthagyományozójává is vált) lett a lelki vezetője. Tanítványok csoportja sereglett köréje: papok, szerzetesek és világiak, s a tevékenységük révén kórházak, közhasznú zálogházak, oratóriumok, mindenekelőtt pedig az isteni szeretet testvérületci vagy társaságai. Ez a „tisztulás” korszaka volt, a nagy misztikus próbatételek, a betegségek, amelyek Katalint 1506/1507 óta kínozták, és haláláig kísérték. Katalin számára Isten szeretet, tiszta, egyszerű szeretet. Katalin válasza is szeretet. „Szeretetem oka - mondta Katalin gyakran - nem más, mint az a szeretet.” Egyébként nem volna igazi szeretet, „hanem beszennyezne az önszeretet”. És az önszeretet Katalin számára „mindig az igazi szeretet ellenéte”.

Genovában halt meg, 1510. szeptember 14-én vagy 15-én. Romlatlan testét Genovában őrzik. 1737-ben avatták szentté, miután 1684-ben a Genovai Köztársaság a város védőszentjévé választotta. 1944 óta az olasz kórházak egyik védőszentje.

NARANCS GYOMAENDRŐ
LEGJOBB
HASZNÁLTRUHA
ÜZLETE

ÁRUCSERE!!!
ŐSZI ÁRU ÉRKEZETT
HOSSZÚ FELSŐK - NADRÁGOK
GYEREKRUHÁK - MELEGÍTŐK
PULÓVEREK - MELLÉNYEK

Endrőd Fő út - Mikes út sarok
Nyitva tartás: Hétfőtől - Pétekig 8.30-12.00-ig - 13.30-17.30-ig Szombat: 8.30-12.00-ig

Sikeres volt a halászlé főzésünk Endrődön!

Az újságunk előző számában közölt felhívásunk alapján meghívtuk elszármazottainkat, tagjainkat és szimpatizánsait, hogy XI. Nemzetközi Halfőző Versenyen minél többen vegyünk részt.

A korábbi évekhez hasonlóan nagy elménynek ígérkezett az ezévi augusztus 20-i ünnepségsorozat, melynek másnapján került sor a halfőző versenyre. A hal nagyon fontos táplálék étkezési kultúránkban. Akinek a gasztronómia a hobbi, az izletes és érdekes halételeket tud vendégei elé varázsolni. Ezen a rendezvényen betekintheztünk más társaságok halfőzési szokásaiba. Természetesen a zsűri asztalára került étkekből sem volt egyszerű feladat a legjobbakat kiválasztani. Egyesültünk az idei részvételével a felső kategóriába került. Igaz, hogy nem a verseny a legfontosabb, de azért jó elmondani, hogy arany fokozatú „hallét” kóstolhattak meg tagjaink, vendégeink és néhány kíváncsiskodó is. Hihetetlen, de az üstnyi halászlé elfogyott, pedig a vendéglátásunkat kiegészítettük más finomsággal is, így sokan megnézték a sült „aranyhalunkat” tócsni körítéssel és a látvány sok érdeklődőt ebből nyalakodásra késztetett. Ezt az ételünket a zsűri ezüst fokozattal értékelte.

Aki a halászlét hagyományok szerint túrós csuszával szokta lesimítani, annak sem kellett csalódnia, mert komplett vendéglátást kapott.

A rendezvénysorozat 3-ik napján a tavaly nagy sikerrel indult „Hagyományos Lakodalom a Körösök mentén” nevű program szerepelt és most az új Gyomai Tájházban. Sajnos a rendezvény belépődíját már olyan magasra sikerült felvinni, hogy tagtársaink ezt nem tudták vállalni, így e rendezvényről sokan lemaradtunk.

Az elszármazottak hazacsalogatása összetett, komoly feladat és igyekeztünk arra törekedni, hogy ez hagyománnyá váljon és ne az üzletpolitika diktáljon.

Alapjában véve a Szt. István-naphoz kapcsolódó

idei négy napos ünnep sokak számára üdülést, vikendezést jelentett. Aki a szülőföldünket választotta az is nagyon jól érezte magát, hisz itt is megadatott minden, ami a kellemes és tartalmas pihenéshez, időtöltéshez szükséges, jó rendezvény, fürdési lehetőség akár a Liget fürdőben, vagy a természetkedvelőknek a Körös-parton. De a horgászás, vagy csak kirándulás a folyóparton szintén kikapcsolódást, feltöltődést adhatott.

Remélem, hogy vendégeink szájhagyomány útján terjesztik a rendezvényen szerzett élményeiket. Külön köszönet illeti a vendéglátásban jeleskedőket, de elsősorban a két mesterszakácsot, Ladányi Gábor és Puskás Károly urakat.

Terveink szerint programjaink folytatódnak, várjuk ehhez minden érdeklődő aktív közreműködését.

Tímár Imre
Endrődiek Baráti Köre elnöke

2009/08/21 16:32

2009/08/21 12:00

2009/08/21 11:05

2009/08/21 12:08

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Néhány gondolat Endrőd építészetéről

Endrőd építészeti örökségéről fontos tájékoztatást adnom, mert a lakáskultúra megállíthatatlan modernizációja miatt egyre kevesebb az eredeti állapotában megőrződött polgári és népi épület. Sajnos, a városi épített örökség védelméről ezidáig sem született meg a rendelet, mely szabályozná és kijelölné azokat az épületeket, melyek a város településszerkezetének jellegzetes darabjai, vagy a település történelmében fontos események színhelyei voltak.

A régi képeslapokat és fotókat tanulmányozva láthatjuk, hogy már hetven-nyolcvan évvel ezelőtt is igyekeztek a település egy-egy jellegzetes utcáját, épületét vagy terét megjeleníteni. Endrődön a templom, a községháza, a gyógyszerár vagy a Katolikus Népház épületei jelentették a polgári szemléletű reprezentációját a falunak. A nagyszámú iskolai épületek, valamint óvodák is megjelennek a képeslapokon a Homoki-féle kereskedőház és a Hídfő vendéglő (Domb-szög) mellett.

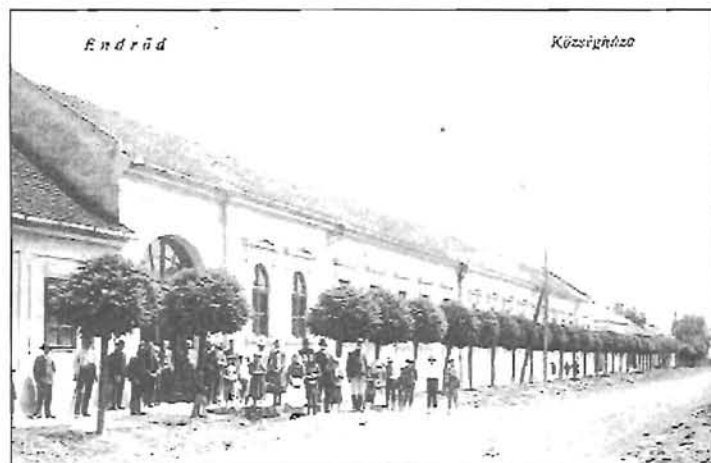
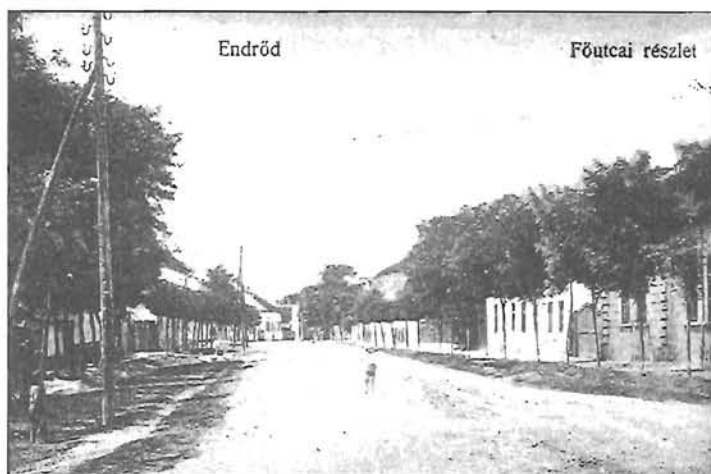
A fő út és a szarvasi út építése miatt áthelyezték a Nepomuki Szent János szobrát a Szarvasvégi temetőbe, valamint akkor került a Rózsahegyi Iskola udvarára a „48-as” emlékoszlop is. Az idősek visszaemlékezéseiből értesülünk arról, hogy a Nepomuki Szent János-szobor felett egy kis nyitott oldalú, boltíves kápolna állt.

Endrőd településszerkezete az 1710-50 között alakult ki, mely még a régi templom köré épült. A folyamszabályozás és a földesúr új templomépítési koncepciója miatt Endrőd központja Szarvas irányába tolódott, de megmaradt a folyam menti településekre jellemző szerkezet, melyben a víz mellett található a település centruma. Falunk archaikus településszerkezetét a Zrínyi Ilona utca, a Csurgó utca és az azok körül elhelyezkedő kisebb utcák jelentik meg. A régi utcaképet a Zrínyi Ilona utcában haladva tanulmányozhatjuk, sőt néhány 19. században épült parasztház homlokzata is megúsza az átalakítást. Az endrődi parasztpolgári építészeti reprezentatív épületei a Bangó (Bankó) utcában (Temető út) találhatóak. A Hunyák, Ugrinok, Kovácsok nagygazda házai még ma is uralják az utcaképet.

A Szent Antal utcában lévő Szent Antal ház sajnos mára már elvesztette korábbi formáját és nemcsak a stílustalan átalakítások, hanem a gondozatlanság is az enyészet felé sodorja a történetileg fontos épületet.

Az Endrődi Tájház utcájában lévő eklektikus homlokzatú Hunya ház szépen rendbe hozott utcai oldala megnyugtató állapotban van. A Szarvasi útra (Blaža út) kanyarodva a Közösségi Ház megújuló képét látjuk. Az 1930-as években épült Katolikus Népház falunk egyik legfontosabb közösségi épülete volt, ezért öröndetes dolog látni, hogy a belső felújítás után a külső homlokzat szakszerű és korhű felújítását kezdte el a város önkormányzata. A másik emblemikus épületünk is megújult, a Községháza, mely 1790-ben épült és kisebb hozzáépítésekkel nyerte el mai formáját. Sajnos a műemléki jelentőségű börtönt (áristom) lebontották. Építészeti bolyongásunkat a Fő úton lévő szárazkapu-bejárás, úgynevezett Gyökös-féle vagy Ósapai ház bemutatásával zárom. Az épület alapincézett, több szobás impozáns homlokzatú polgárház, mely a 19-20. század fordulójának jellemző vidéki polgári építészeti stílusát mutatja. A vörös téglából épült ház nagyszerű vörösfenyő tetőszerkezete ma is megállja a versenyt a manapság készült új tetőkkel. Az épület már több, mint egy évtizede üresen áll. A többszöri betörések és a lakatlanság miatt megrongálódott szobák mára csak árnyékai a korábbi fejlett lakástípusnak.

Endrődön a nádtetős házak száma összezsugorodott és talán egy kezünk eléig ahhoz, hogy számba vegyük őket. A

modern házépítési szokások és a szakszerűtlen, stílustalan átalakítások hamarosan múlt idejűvé teszik falunk megtapasztalható hagyományos épületeit. Pedig fontos, lenne annak az utcaképnek a megtartása, mely miatt ez a kis folyam menti településrész nyugalomra, békességre inti a belépőket. Széles levegős utcái, nagy kiterjedésű zöld területei az egészséges élet nagyszerű feltételeit biztosítja. Vigyázzunk együtt erre a hangulatra és szorgalmazzuk minél többen a védelemre szoruló épületek és utcaképek megővését, mielőbbi védettség alá kerülését.

Közzétette: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Néprajzi, helytörténeti adalékok egy gyomai családi krónikából III.

„Kisgazda, vagy nagygazdasszony egyforma házirend szerint élt és dolgozott. Mindkettejük feladata volt a zökkenőmentes „ellátás” szolgáltatása. A gazda, a család – s a netáni cselédség, az „alkalmazottak” – ellátása mint mindennapos teendők együttese, valamint az időszakos szolgáltatások: kenyérsütés, mosás-mángorlás, vasalás, takarítás, szezonális munkák: télire való „eltevés” (befőzés, savanyítás, egyéb élelmiszertartósítás), tavaszi meszelés – előtte tapasztás – tészta csinálás. Ez a bizonyos „eltevés” kezdődött tán a meggybefőzéssel és záródott az őszi káposztaszavanyítással. Az I. világháború tájékaig még hozzájött a kenderfeldolgozás is (termelni, felnyúni, áztatni, szárítani, gerebelni, kifűsülni, guzsaly, rokka-fonás-szövés...). A gazdasszony vagyoni állapotához, a család nagyságához képest megfelelően vette magát körül segítséggel. „Ídesnéni” – édesapám nővére – KOVÁCS G. Jánosné szül. CS.SZABÓ Lidia – amikor 16 évesen menyecskeként bekerült a tehetős – több ágra szakadt (Dobozi Kovács, Mirhóhádi Kovács, Hajós Kovács, Rokkás Kovács és G. vagy ösükről Gergely Kovács) – KOVÁCS nemzetségbe, Hajós Kovács Eszter „nagyasszonyom” volt a családfő, özvegyiségében szállott reá ez a „tiszt-ség”. Keményen vezette a háztartást és a gazdaságot. Két nős fia, János és Gergely, no és menyei szót fogadtak neki, hiszen mást el sem tudtak képzelni. A gazdaság modellje: növénytermesztés, s törzsállattartás a Keselyösi tanyán, csordabeli és csürhébe járó jószág otthon a háznál, ehhez jött a fejős juhok fogadása soros fejésre szintén a háznál, ahol e célra mindkét Kovács portán nagy juhodályok voltak építve. Ellátta a házat, cselédséget, pásztorokat kenyérral. A menyecskek s az az egy-két állandó cselédlány az esti előkészítés után nem sokat pihentek, mert pl. hajnalban kelni

kellett a kenyérdagasztáshoz. A nagy-mosásnak már éjjel egykor neki kellett állni, ha aznap be is akarták azt fejezni. Az ilyen nagygazda háznál nagy állatot nem kellett a menyecskeknek, a cselédlánynak gondozni, legfeljebb egy-két fejőstehén állt az istállóban. Az aprójószág – tyúkféle, ruca, liba, pulyka, gyöngyös – viszont a menyecskek feladata volt. Mindez addig tartott, míg az egyik legény – azaz házasember, rendszerint a legidősebb – házat épített és ekkor különváltak, külön kenyéren, háztartásban éltek tovább. Példánknál maradvá Kovács G. János a Mirhóhát út 1. sz. alatti nagy portából kihasított 400 négyszögöltre szomszédként épített házat (házszám 3-as). A kisgazdák, vagyis mezővárosi birtokos parasztek a maguk 2-4 fertály földjükkel (14-28 kh) úgy rendezték a sorsukat, a saját és bérmunkával folytatott gazdálkodásban, hogy szakítottak időt a társadalmukban szokásos közös szórakozásukra. Sőt! Az asszonyok, ha nem is minden évben, de eljárógattak a Nagyvárad melletti, illetve a nyugat-erdélyi fürdőhelyekre: Félixfürdő, Buziásfürdő, Tenkefürdő, Menyháza voltak a látogatott helyek. A fürdözést úgy oldották meg, hogy magánházakhoz szálltak meg, s olyan pogglyással, hogy sok pénzt ne kelljen költeni. Voltak erre alkalmas, kocsiba jól elhelyezhető s vasúton is jól szállítható fonott útikosarak – némenyikbe 50 kg-ot is lehetett csomagolni – amibe tojást, száraztésztát, befőttet lekvárt, szalonát, kolbászt csomagoltak s útravalónak sült csirke, nagy kerek házikenyerek. Az otthoni tisztálkodásra voltak lemezből favázra készített ülőfürdőkádak s nagyméretű horganyzott vaslemez fürdőkádak. Ezek az alsóházban (alsó-konyha, mosókonyha) álltak. Voltak már kályhával egybeépített „önmelegítő” fürdőkádak is. A vizet üstben, üstházban melegítették a fürdéshez. A nagyobb tisztálkodásra – fürdőzésre – hétvégén, szombaton

került sor. A mindennapi tisztálkodás-mosakodás reggel és este már lábmosással is egybekötve történt. Jó pár kanta vizet kellett ehhez meghordani naponta. Nagy-mosáshoz, hétvégi nagy-tisztálkodáshoz lehetett vizet hozatni lajtásokkal, amit a gyomai lajtások hordtak házhöz kétkerekű kordékkal. Az 1800-as évek végén épült Tiszavidéki malomban pedig gőzfürdő is működött s egyre többen jártak oda is. Ha jól emlékszem az 1920-as évek végéig jól működött. Oláh Péter téglagyáros a gyára mellé épített egy úrilakkal fürdőházat s idehívta meg barátait fürdőzésre. A jelenben – 1950-es évek eleje – a régi parasztházból alig maradt, ha maradt, azt sem a rendeltetésének megfelelően használják, sok célszerűtlen átalakításokon estek keresztül ezek a régi házak, romosak a lakások és rendetlenek, szegényeknél és jobbmódúaknál egyaránt, a lakás azon része, ahol a mindennapi munka folyik, egyformán rendetlen. Korábban a paraszti háztartásban a napi munka külön e célra épített munkahelyen folyt. Az I. világháborút követően a „füstös konyhák” átalakították, a pitvart egyberontották a konyhával és „lebólták”, legfeljebb egy borzalmasan szűk és lomos nyári konyhára futotta. Még az öltözködéshez annyit, hogy az I. világháború után „forradalmi” változáson esett át minden a paraszti életben, viselkedésben, kultúrában, öltözködésben, vallási életben... Nagymama mesélte, hogy az 1860-as években még nem mindegyik legénynek tellett szűk zsinóros, kékposztó magyarnadrágra, kender-vásongatyában folyt a munka s valamivel jobb minőségű bőgatyában ünnepelt. Alul fehérrojtos, hófehér gatya. Ha sikert akart elérni az „alkalomba”, ahová hivatalos volt, akkor kölcsönkérte a nadrágot attól a komájától, akinek volt ilyen nadrága.”

Közzétette:
Cs.Szabó István

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok
Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRÓD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

**Hitelletőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

Eladó

- Endrőd, Dózsa u. 9. sz. lakóház: 3 szobás, összkomfortos (916 m² udvar, a ház ebből kb. 100 m²)
- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA
- BL-7 dízelmotor darálóval és fűrészgéppel
- kézi kukoricamorzsoló
- kályha, gázipalack, prés, hordók, traktor pótkocsi

Érdeklődni lehet az endrői plébánián:
Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

Fiatalokról fiataloknak

CSERKÉSZTÁBOR - TAR - 2009

Az idei tábor 2009. július 27- augusztus 1. között volt Taron, amely Mátrában fekvő kis falu. Ennek a falunak a plébániája adott otthont a 43 fős csapatnak, köztük a 34 gyerekeknek és a 9 kísérőnek. Reggel felültünk a vonatra, és két átszállással megérkeztünk Tarra. A Borsodnádásdról érkezett fogadó bizottság már várt bennünket. Elfoglaltuk a kényelmes szállásunkat, majd őrökre osztódtunk, fűk-lányok külön-külön. A zászlófelvonás után őrsi címereinket készítettünk el, majd fergeteges vetélkedőn mértük össze ügyességünket. Vacsoráztunk és azt követte a táborfűz, amely 22:00-ig tartott. Utána takarodó volt mindenkinek, kivéve az éjjeli őrökre lévők szolgálatosokat, akik vigyáztak a nyugodt álmunkra. Minden éjszaka volt ez.

Má s - nap nagy nap volt, mert túrázni mentünk. A túra folyamán megtekintettük a Cseviceforrást és a Dr. Tuzson János Arborétumot, ahol új és közösségépítő játékokkal

ismerkedtünk meg. Délután visszaérkezve az esti misén vettünk részt. A nap zárásaként pedig a táborfűz alatt meglepetésekben és nevetésekben bőven volt részünk.

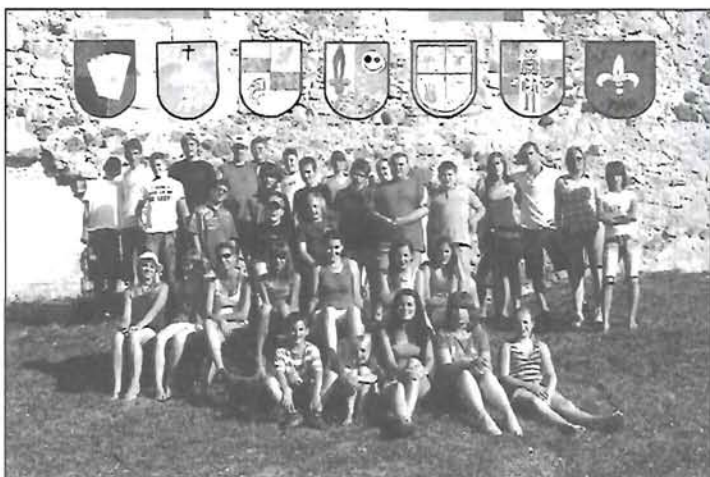
A harmadik napon forgószínpad szereplői voltunk. Érsekné Bea néninél papírvirágot készítettünk, Varjú Lacinál a közlekedéssel foglalkoztunk. Sármái András bácsinál a csillagászat rejtelmeibe mélyedtünk el, Boyai Csabi „Blue”-nál a sötét középkor volt a téma. Sóczó Géza bácsival a hitről beszélgettünk és elpróbáltuk a péntek esti műsort, Császár Péternél hangokat és zenei részleteket ismertünk fel, Barta Mónikánál „pókembereskedtünk” és totóztunk. A pörgős délelőtt után megebédeltünk, kis pihenő, majd őrsi versenyekben volt részünk, ahol a felnőtteknek is volt egy külön kis csapatuk. Nagyon tetszettek a feladatok, mert újak voltak és nekünk,

rólunk szóltak. Késő este éjszakai túrára mentünk, ahol tanulmányoztuk a csillagokat.

Csütörtökön ismét túrázni mentünk. Zarándok útra indultunk mátraverébelyi Szentkúthoz. Túra közben eltévedtünk egy kicsit, de aztán András bácsi kezébe vette az ügyet és a térképet és sikeresen megérkeztünk. Megnéztük a Szent kutakat és legendákat hallgattunk róluk. Misén is voltunk, amelyet a borsodnádási Fejes atya celebrált. A kirándulás után Ungvölgyiné Zsuzsika néni és Várkonyiné Évi fánkjával teletöltöttük a hasunkat. Éjszakai bátorságpróbára készültünk egy kis méttával és focival. Előre kitervelte a táborvezetés, hogy két nagyfiút „rossz magaviseletük” miatt hazaküldenek, így rettentően kíváncsiak voltunk, hogy ki tartja a bátorság próbát. Meglepetésünkre ők tettek próbára minket az erdőben.

A pénteki napon a táborlakóknak méltánni, focizni és kézműveskedni volt lehetőségük, majd érték árverést tartottunk. Én a „Tudást” vettem meg teljes áron, azaz 100 zsetonért! Délután a tábor területén a cserkészjelöltek próbatételeken estek át. Az őrök közti vetélkedők eredményeit (gyerek) pezsgővel és édességgel ünnepeltük meg. A táborfűznél az őrök előadtak szindarabokat, és cserkészzé avatták Bíró Adriennét és Hornok Ferencet.

Sajnos eljött a szombat is. Szívesen

maradtam volna még pár napot, de eljött a hazautazás napja. Összepakoltuk a cók-mókjainkat és irány a vasútállomás. Fájó szívvel integettünk a mátrai domboknak, hegyeknek.

De ez a tábor sem lett volna ennyire jó, ha nem kaptunk volna annyi támogatást. Köszönet a szülőknek a felajánlásaiért, a Dél-Alföld Ifjúsági Tanács és a Szeged-Csanád Egyházmegye anyagi hozzájárulásáért, Ungvölgyi János bácnak, aki pályázott nekünk, és a többi szervezőnek és kísérőnek.

Nagy Tibor

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

Pünkösdváros Európa Kárpát-Medencei Ökumenikus Nagytalálkozó

FELHÍVÁS

Minden népnek, nemzetnek és nemzeti közösségnek elidegeníthetetlen joga saját anyanyelvének használata saját hazájában és szülőföldjén. Az „egység a sokféleségben” és a „sokféleség az egységben” elvén alapuló **egyesült Európában a nyelvi egyenjogúság és a szabad nyelvhasználat** alapvető értékek, melyek egyebek mellett — az Európai Nyelvi Chartában, valamint az Európai Bizottság soknyelvűségért felelős biztos hivatalában öltének testet.

A **Biblia Évében** különleges hangsúly esett arra, hogy: Szent Igéje által Isten minden néphez a maga nyelvén szólott. Több országban még ezt az alapvető **emberi és vallási jogot** is megvonják a hívő emberektől — súlyos mértékben megsértve ezáltal a lelkiismereti és vallásszabadságot.

Ugyanide kapcsolódik a teljes körű **anyanyelvű oktatáshoz** fűződő alapvető emberi és kisebbségi jog, mely Európa nem

egy országában csorbulást szenved.

A **nyelvi jogok** sérelme különösképpen elfogadhatatlan, hogyha az Európai Unió egyes országaiban kerül sor rá. Ezen országok egyike **Szlovákia**, mely 2009. szeptember 1-jei hatálylával a kisebbségek, kiváltképpen pedig az ország lakosságának 10%-át kitevő, őshonos magyarság anyanyelvét sújtó **államnyelvtörvényt** készül bevezetni.

Egyházaink lelkiismereti és hitbeli kötelességüknek tartják, hogy kiálljanak híveik jogainak és emberi méltóságának védelmében, határozottan visszautasítva bármely, az emberi és kisebbségi jogokat sértő **diszkriminációt**. A 2009. augusztus 30-án, vasárnap du. fél 6 órakor, a Szegedi Dómban sorra kerülő **Kárpát-Medencei Ökumenikus Nagytalálkozón** Egyházaink, valamint anyaországi és határon túlra szakadt nemzeti közösségeink tagjai és képviselői hitbeli, ökumenikus és demokratikus európai szellemben vállalkoznak arra, hogy felemeljék szavukat a **szlovákiai**, valamint a többi, hátrányos megkülönböztetést és jogfosztást szenvedő magyar nemzeti közösségünk védelmében.

„**Hitében és nyelvében él a nemzet**” — ekképpen összegezzük létünkért, önazonosságunkért és szabadságunkért folytatott évszázados küzdelmeink központi üzenetét és tanulságát.

Hitünk és nemzetünk közösségében, ennek jegyében hívjuk **Szeged és Csongrád** megye, valamint a határ menti **romániai és szerbiai** térség magyarságát, nem kevésbé pedig az egész **Kárpát-medencében** élő Testvéreinket, Egyházaink híveit, valamint a polgári társadalom öntudatos tagjait Ökumenikus Nagytalálkozónkra, mely beleillik a 2009. szeptember 1-jén, **Dunaszérdahelyen** sorra kerülő tüntetés, valamint a szeptember 2-i, **brüsszeli** tiltakozó megmozdulás sorába.

Hittel, szóval és cselekedettel, szolidaritással és szeretettel álljunk ki hit- és nemzettestvéreink mellett!

Nagyvárad—Szeged, 2009. augusztus 5.

Tökés László
EP-képviselő

Kiss-Rigó László
megyei püspök

Bükkszentkereszten nyaraltak az Esély Klub gondozottjai

Idén július végén ismét nyaralni mentek a Rózsakert Esély Klub gondozottjai.

Ez évben Bükkszentkereszten, szép környezetben tölthettek egy hetet a klubtagok. Az üdülőben a kerti medencében fürdőzhattak, a hűs fák alatt tollasozhattak, labdázhattak. Az esti nyársalások alkalmával a beszélgetések felejthetetlen emlékké nőttek számukra. Az alföldi sík vidék után változatos és szemet gyönyörködtető látvány volt a hegyi táj.

Lillafüredről Garadnára utaztak a kisvasúttal. Megnézték a vízesést, a csónakázó tavat és a kastélyt.

A helyi lovas tanyán mindenki kipróbálta a lovaglás örömét, megismerkedhettek a lovakkal.

Ezúton köszönik a Kincs az Életed Közhasznú Alapítványnak, hogy az általa nyújtott összegből részei lehettek ennek az emlékeztető és csodálatos nyaralásnak.

AUGUSZTUS 20-I SOKADALOM

Szent István király ünnepe

Sok király volt e népnek történelme során, sok vezetője, akiről elfelejtkezhetünk, akiket elfelejtetünk, ha tudunk. Nem tartozott ezek közé Szent István király. Országot alapított, nemzetet nevelt és beillesztett minket a keresztény Európa népeinek közösségébe. Művét igazolta a történelem: itt vagyunk, pedig nálunk nagyobb népek tűntek el a történelem pusztító viharaiában, és igazolta őt a történelem Ura is, maga az Isten, épen maradt, országot építő, népet nevelő jobbival, máig ható szent emlékezetével.

Igazodási pont ő minden magyarnak, hívőnek és a hit örömeire még el nem jutottnak egyaránt, vonatkozási pont – őt nem lehet megkerülni. Az igaz értékekért való összefogás embere ő, aki megért magyart és idegent, szentet és a megtérés útján csak járni kezdőt, mert előre néz, és a célt a távolban látja, nem magának keres dicsőséget, nem magát akarja igazolni, hanem népe javát keresi: szolgál. Nem rövid távon gondolkodik! Felemel, világos utat mutat, tiszta erkölcs és értékrend felé vezet. Igaz ember, aki nemcsak az utat jelöli ki, de maga is jár azon. Példa minden ember, minden kor vezetői számára. Ő az a bibliai ember, aki sziklára építi művét, és az áll ezer éve – csak rajtunk múlik, mivé lesz a jövőben.

Életpéldájával, kemény harcaival, imáival és önmegtagadásával, vállalt áldozataival új magyar eszményt teremtett. Már nem kalandozó, rabló vágyak köde lebegett népe fiai előtt, hanem kialakult valami új: munkával boldogulni, családot szeretni, hazát építeni, tehetséggel országot gyarapítani.

Őseink: Szent István és a többiek az ezredév alatt megtették, amit megtehettek. Többnyire jól, mert vagyunk, és még itt vagyunk. Most rajtunk a sor. A jövő és a jelen is azon múlik, mit és hogyan teszünk. Ma nemcsak emlékeznünk, de tanulnunk is kell! A szent király életpéldájához méltón élni!

Tudunk-e értékekért, azok megvalósulásáért összefogni? Akarunk-e művelni, gondolkodó embereket nevelni? Akarjuk-e őrizni, megélni és továbbadni a hit örömét és a belőle fakadó remény erejét? Akarjuk-e védeni az erkölcsöt, az életet, a tiszta életet? Akarjuk-e védeni a családot, segíteni a kisgyermekeket nevelő szülőket? Védjük-e a természet törvényeit, merünk-e az élet mellé állni, tanúságot tenni a férfi és a nő kizárólagos életközösségéről, a házasság eszményéről?

Államalapításunk idején két út állt előttünk: az egyik a keresztény Szent István-i út, a másik a pogány Koppány útja. A történelem megmutatta, hová vezet a keresztény Szent István-i út. Ma megint választás előtt állunk. A pogány koppányi útra tértünk, de még az út elején állunk. Máris megtapasztaljuk, hogy ez hová vezet. Még visszafordulhatunk, de az elhibázott döntés árát már megfizettük, és nyögjük és fizetjük még sokáig!

Csak néhány teendő, döntést igénylő kérdés, mellyel szembe kell néznünk, és amelyre a Szent István-i életmű fényében kell választ adni mindnyájunknak, lelkiismeretünk szerint.

Segítsen a szent király életének példája, tanítása és imádsága mindnyájunkat, hogy a ránk váró feladatokat – amint ő a magáért hitelesen, áldozatosan, a jóért, a nemzetért és a hazáért való felelősség tudatában megtette - mi is meg tudjuk oldani, és a történelem, a későbbi nemzedékek előtt bátran vállalhassuk felelősségünket!

Mindez szép, de nehéz feladat, örömteli, és a felelősség súlyát is vállunkra teszi. Csak ezen az úton követhetjük ma a szent királyt, ezen az úton követték őt mindig is azok, akik előremozdították a magyar nép életét, akik Isten akaratának megvalósulását szolgálták népünk körében, akik minden körülmények között boldogan éltek még magyarságukat.

Magyarok Nagyasszonya, járj közben népedért!
Szent István király, imádkozz értünk mai magyarokért!

(elhangozott az endrődi templomban 2009. augusztus 20-án)

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

BLASKÓ MÁRIA: Ciri iskolába megy

Készen vagyok, Kandur apám,
Tudom a leckémet,
Indulok az iskolába,
Ozsonnapéznzt kérek!
Miau, Ciri, kis fiacskám
Várj kicsit a pénzre,
Kíváncsi volnék előbb én
A mai leckédre!
Mondd el Cirám a Nyau-verset
Kackiásan, szépen,
És aztán egy számtan példát
Fejts meg fiam nékem.
Ha mindennap öt egeret
Fog egy öreg macska,
Egy hét alatt hány egérrel
Lesz kevesebb arra?
Ciri úrfinál vers közben
Eltörik a mécses,

Nyivákol csak keservesen
S nem kezd a verséhez,
Hétszer öt, hogy mennyi lehet,
Bíz, sehogysem tudja,
Hej, ránézni is szörnyű most
Az apa-kandúrral!
Púpot csinál, szórt felborzol,
Karmait mutatja,
és a karmos praclijával
Cirikét elrakja.
Nesze, nesze, uzsonnapéznz,
Elég már belőle?
Nyau, nyau, miau, elég, apám!
Felel fia bögvé,
Igy esett a csúnya eset,
A lusta Ciránál,
Remélem, hogy embergyerek
Hasonlóképp nem jár!

Tűzoltóink tudnak halat is főzni!

ENDRŐDI SZENT IMRE EGYHÁZKÖZSÉGÉRT KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY
5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 66/283-940

2008. ÉVI KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS

- I. Számviteli éves beszámoló a mellékelt csatolva.
 II. Az Alapítvány 2008-ben költségvetési támogatásban nem részesült.
 III. Az Alapítvány saját tőkéje 2008. évben 95.559 Ft-tal növekedett.
 IV. Önkormányzati támogatás: 50.000,- Ft, NCA pályázaton nyert 100.000,- Ft, APEH-től az Alapítvány részére felajánlott 1%: 223.075,- Ft.
 V. Tisztségviselők semmiféle juttatásban nem részesültek.
 VI. Közhasznúsági tevékenységről szóló tartalmi beszámoló.

2008-ban is folytattuk az alapítók szándékai szerint az endrői egyházi temetők karbantartását, támogattuk 1 fő munkanélküli és 1 fő roma származású közhasznú munkás bérét, valamint a temetői szemét elszállítását és vásároltunk 1 db új fűkaszt. Fogadtuk a hunyai plébánia részére érkezett adományokat.

Alapítvány bevételei:

54 főtől adomány	486.700,- Ft
Önkormányzattól pályázati támogatás	50.000,- Ft
NCA pályázat útján nyert pénz	100.000,- Ft
APEH-től a felajánlott 1 %-ok összege	223.075,- Ft
2008. évi kamatbevétel	88.611,- Ft
Összesen:	948.386,- Ft

Kiadásaink:

1 fő temetői munkás 7 havi munkabér+járulékának 30 %-a, + 1 fő 1 havi bér+járulékának 100 %-os támogatása	239.554,- Ft
3 temetőből szemétszállítás és ártalmatlanítás ktg-ének támogatása	357.741,- Ft
Fénymásológép karbantartás	24.360,- Ft
Postai és adminisztrációs költség és koszorúk vásárlására	10.500,- Ft
Fűkasza vásárlás temetőkarbantartási munkákhoz	183.900,- Ft
Egyéb banki költség:	17.512,- Ft
Terembérleti díj	19.260,- Ft
Összesen:	852.827,- Ft

		Tárgyi eszközeink	
Bevételeink	948.386,- Ft	Előző évi amortizált eszközeink	218.000,- Ft
Kiadásaink	852.827,- Ft	2008. évi eszközvásárlás	183.900,- Ft
Növekedés	95.559,- Ft	Összesen	401.900,- Ft
		Értékcsökkenés	141.000,- Ft
		Befektetett eszközök összesen	260.900,- Ft

2007. évi maradvány	1.654.734,- Ft	Folyószámlán év végén	1.104.512,- Ft
Növekedés	95.559,- Ft	Betét számlán	638.149,- Ft
2008. dec. 31-i egyenleg	1.750.293,- Ft	Házi pénztárban	7.632,- Ft
Befektetett tárgyi eszközök	260.900,- Ft	Összesen	1.750.293,- Ft
Összesen:	2.011.193,- Ft	Tárgyi eszközök	260.900,- Ft
		Összesen:	2.011.193,- Ft

Az Alapítvány vagyona összesen:

Hunya	70.000,- Ft
Endrőd	1.680.293,- Ft
Tárgyi Eszközök	260.900,- Ft
Összesen:	2.011.193,- Ft

Az összesen összege egyező a mérleg megfelelő sorával.

A kuratórium és a Hunyai Egyházközség képviselőinek jelenlévő tagjainak döntése alapján került a kamat szétosztásra.

Az alapítvány vagyonát adományoktól, azok kamataiból, pályázati támogatásból, az Sza-ból felajánlott 1%-ból gyarapította. Kiadásait kizárólag az alapító okirat, illetve kuratóriumi döntés szerinti közhasznú célra, vagyis az egyházi temetők karbantartására, a temetői szemét elszállítására, új fűkasza vásárlására fordította. Köszönjük, hogy az Alapítvány tevékenységét munkájukkal évek óta segítik:

- Iványi László plébános úr a tárgyi eszközök megvásárlásával,
- Ungvályi János a kuratóriumi tevékenységével,
- Balog Péter, a temetői munkások és munkák irányításával,
- Varjú László és családja, az Oltáregylet tagjai az egyházi vacsorák megrendezésével,
- Köszönjük a Városunk c. folyóirat szerkesztőségének, hogy lehetőséget ad beszámolóink, felhívásaink megjelentetésére.

Külön köszönetet mondunk a Polgármesteri Hivatalnak az 1 fő közcélú munkás biztosításáért, pályázatunk támogatásáért, a Munkaügyi Központnak az 1 fő közhasznú munkás bérének támogatásáért.

Köszönjük az NCA 100.000 forintos támogatását, amelyet az egyházi vacsora terembérleti díjára, fénymásoló gépünk és a fűnyíró gépünk karbantartására, postai és nyomtatvány vásárlására használtuk fel.

Végül, de nem utolsósorban hálás szeretettel köszönjük nagylelkű támogatóink adományait, valamint az Sza 1%-os felajánlásokat, amelyek lehetővé teszik alapítványunk folyamatos működését. 2009-ben is folytatjuk a temetők karbantartását. Támogatni szeretnénk a templom orgonájának javítását és a templomkertben lévő kőkereszt felújítását. Szeretnénk vásárolni 1 db projektort és hozzá vetítő vásznat.

A beszámolót a kuratórium egyhangúlag elfogadta.

Gyomaendrőd, 2009. márc. 11.

Szabó Zoltánné Hanyecz Vencelné Iványi László

a kuratórium elnöke Hunyai Ek. részéről plébános, tb. kanonok a kuratórium tagja

MŰEMLEK-FELÚJÍTÁS

Elkezdődött az endrői templom előtt a 200 éves műemlék kőkereszt felújítása.

A teljes felújítás (korpusz restaurálása, pótlása, a talapzat impregnálása, helyreállítása) kb. 2.100.000 Ft lesz. Istennek legyen hála, eddig már 1.450.000 Ft összegyűlt.

Adományokat a Szent Imre Plébánia bankszámlájára várjuk: OTP bankszámlaszám: 11733120-20005629 vagy: vagy az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrői plébánián is lehet befizetni. Isten fizessen meg minden nagylelkű adományt.

Reméljük, hogy a novemberi Szent Imre búcsún felszentelhetjük.

Trodalmi oldal

Benedek Elek emlékkönyve

Benedek Elek (1859-1929) a mesék, a mondák, a balladák földjén, az Erdővidék egy kis falujában, Kisbaconban született 1859. szeptember 30-án. Az Erdővidék Székelyföld talán legeldugottabb tája.

„Kicsiny falu az én falum, legkisebb az egész vidéken, s a legszebb. Gyermekkoromban alig hatszáz lakója volt, s ennek jó fele részét az én nemzetségem tevé.

- Ez a falu, ennek a falunak erdeje, mezeje- emlegette gyakorizben édesapám - ösfoglalás. Három nemzetség az ösfoglaló: a Benedek, a Benkő s a Boda nemzetség” - írja Benedek Elek önéletrajzában, az Édes anyaföldemben. [...]

Miért kezdett a mesék, balladák gyűjtésébe! Mi vezette arra, hogy fiatal gazdafiúként paraszt-emberektől népdalokat és meséket hallgasson, jegyezzen le! „A székelyudvarhelyi kollégiumban Kriza János sikere, a Vadrózsák fogadtatása (1863) keltett érdeklődést a néphagyományok iránt. A Vadrózsáknak azért volt különösen nagy jelentősége, mert elsősorban Udvarhelyszék népköltészetére hívta fel az egész országot figyelmét. De azért is foglalkoztatta ez a gyűjtés az udvarhelyieket, mert Kriza munkatársai, gyűjtői környékbeli papok és tanítók voltak. Mindez megmagyarázza, hogy a kollégium pályázatát hirdető: egy arany pályadíjat tűz ki a legjobb népköltési gyűjtemény szerzőjének. Ezt a pályázatát az 1875-76-os tanítási évben Benedek Elek nyeri meg” - írja Lengyel Dénes róla szóló könyvében. [...]

Benedek Elek népe ballada- és mesemondó fiának tekinti magát, akinek joga, sőt kötelessége lesz, hogy a fellelt kincseket érdekesebbé tegye, szabadon kezelje, formálja, legjobb tudása szerint, itt betold, ott elvesz, módosít. Mert nem olyannak akarja mutatni a székely népet, amilyen, hanem amilyennek lennie kellene, vagy amilyennek ő képzele. A népköltéssel kapcsolatos tevékenységét végigkíséri a hetvenes évek közepétől Arany, Gyulai, Jókai hatása. Benedek Elek meséiben, akárcsak az előbbieket korabeli munkáiban, Isten az ember törvénykezéseként működik, amely így vagy úgy feltárja a tettet, bünteti a gonoszt, jutalmazza a jót, [...] meséiben mindig győz az igazság, a jók jutalmat nyernek, a gonoszak méltó büntetést. Ebben a világban az isteni gondviselés rendje és egyensúlya mindig helyreállítja azt, amit gonosz boszorkány, ördög, hétfejű sárkány, kegyetlen mostoha elrontani próbált. Minden mesterkedésük csak arra jó, hogy a legkisebb királyfi, az egyszerű szegény legény, az okos lány, Erős János megmutathassa erejét, szemfülességét, s ami a legfontosabb, hűségét és becsületét. Így találkozik Benedek Eleknél az otthonról hozott tiszta erkölcs, puritán bölcsesség és a romantika hősi idealizálása. [...]

Benedek Elek fiatal újságíró. A szerkesztőséghez közel egy kis trafik a Rókus Kórházzal szemben. Egy „aranyhajú, szőke leány” árulja itt a szivart, és tölti ki a játszóknak a lutrit. „Benyit egyszer Rákosi Jenő is, s e naptól kezdve itt veszi a virzsiniáit (szivarjait). Itt hallja a véleményét a Budapesti Hírlap aznapi számáról, ebből vita támad - hisz éppen ez kell Rákosi Jenőnek! Ketten vívják a csatát: az erős fegyverzetű vitéz s egy gyenge, törékeny leány. A „bús székely” némán hallgatja a szócsatát, meg-megdöbben a szíve, ha az aranyhajú leány hirtelen-váratlan visszavág.” (Benedek Elek: Édes anyaföldem)

Fischer Mária, egy tönkrement zsidó hajósgazda árva, hozzámegy a kezdő, a távoli falujára emlékező újságíróhoz. Ezután következik a próba: hogyan fogadják a pesti lányt a szülők, a falu, hogyan

talál vele a székely „módiba”!

„Otthon, otthon. Hiába raktam fészket az ország szívében, a szülői ház az - otthon. Ide mindig hazajövök, oda - visszamegyek. Kézen fogja a menyemasszonyt a két öreg ember, úgy vezetik be a „nagy házba”: ez a mi fészünk.

- Sokat tételődünk édesapáddal, vajon nem kényeskedő, nem cifrázkodó-e a feleséged. S mit sirtam én, hátha el sem hozod a mi egyszerű házukba!

- Szegény leány vagyok én, édesanyám!

- Ó, hála a jó Istennek! Mert lelkem, itt mind az hírelték, hogy a maga édesapja számát sem tudja a pénzinek.

- Kisleány voltam, amikor meghalt az édesapám.

- Özvegyasszony, nyolc gyermek- írta a fiam. Olyan szépen megírta. Mondtam is én a hírelőknek: nem bánom én, akár gazdag, akár szegény, csak a fiamat szeresse. Ugye, lelkem, szereti?

- Másként nem volnék itt, édesanyám!”

„Szorongva, szívében aggodalommal, mégis reménykedve viszi az ifjú férj a városi asszonyt Kisbaconba, hogy szüleivel, falujával megismertesse. Minden most dől el: itt a falu és a város találkozik egymással, szíve megszakad, ha szülei és felesége nem értik meg egymást.

De intuícióval, finom női érzéssel Fischer Mária azonnal felismeri a helyzetet. Világosan látja, hogy ő, a szegény, hozomány nélküli, családi összeköttetéssel nem rendelkező zsidó árva lány, akit minden polgári családban tiltakozással vagy legalábbis ajakbiggyesztéssel fogadnának, itt ebben az elmaradott faluban selyemruhás, fővárosi asszony, akiről sokáig fog beszélni a környék, viselete, modora, egész magatartása példaadás, tehát itt tőle függ minden. Elsősorban férje és az öreg szülők boldogsága. Azoké a szülőké, akik annyi szeretettel nevelték legkisebb fiukat. Mindezt rögtön megérzi, és olyan természetes egyszerűséggel borul az öregek kezére, mintha nem látná, mennyire tartanak attól, hogy talán lenézi, kevésre becsüli őket. (Lengyel Dénes Benedek Elek)

Fischer Máriának le kell mondania a vallásáról, s magára kell vennie egy nagyobbodó család minden gyakorlati gondját. Benedek Elek minden anyagi ügyben nagyvonalú és járatlan. Hat gyermekük születik gyors egymásutánban, s eközben Benedek Elek politikailag és szellemileg független kíván maradni. Micsoda ellentmondás ez! Ahhoz, hogy független maradjon, és gyermekeit is eltarthassa, az írónak nagyon sokat kellett dolgoznia, feleségének pedig a jövődelmet beosztania. E gyakorlatiasság nélkül Benedek Elek életműve nem lett volna megvalósítható. Ehhez az életműhöz mindenképpen hozzátartozik a család építése is. Felesége sohasem törte hozzá a karrierhez. Türelmesen várta azt az érzést, amiről Benedek Elek oly szépen beszél: „Talán nem csalódom, ha azt hiszem, hogy a mi fajtánk fejlődése, szárnyainak kibontogatása lassú tempóban halad. A régi írók nagy részének falun, tanyán, kisvárosban ringott bölcséje, gyermek és ifjúkoruk levegője a talentum gyors kifejtésére nem alkalmas. A mi fajtánk a mesebeli táltos csikóhoz hasonlatos, mely esztendőszámra girhesen-görhesen lézeng az udvaron (még a szemétdombon is), ügyet sem vetnek reá- egyszerre aztán megrázkódik, kócos, bojtór-jános szőre aranszűrővé varázsolódik, felszáll a magas levegőégre, erdők, mezők, hegyek, tengerek felett repül. Természetesen a táltos paripa sem mind egyforma: egyiknek négy, másiknak öt lába, a harmadiknak két első lába tövén még szárnya is van, de egy dologban mind egyformák: sokáig lézengenek észrevétlen, s hirtelen- váratlan rázkódnak meg. Talán nem is mondok ezzel újat, azzal meg éppen nem, hogy az íróember két legnagyobb ellensége az újságyszerkesztés s a honatyaság.” [...]

Benedek Elek testamentumot ír harmincöt éves korában. Marcell fiához ezt írja: „Nem lehetetlen, hogy író leszel belőled. Semmit meg ne kívánj, ami becsületes munkával el nem érhető. Az a tudat, hogy bár egy embernek is igaz lelki gyönyört szerzettél írással, nekem legalábbis többet ér, mint száz íróháznak a reklámja, émelgyős, hazug dicsérete.

A legnagyobb summa, fiam, amellyel a szeretetet megfizetni lehet: maga a szeretet. Ne sajnáld, ha többet adsz ebből másnak, mint amennyit más ad tenéked! Örülj ennek, hisz akkor te vagy a gazdagabb.”

Benedek Elek emlékkönyve a címe annak a gyűjteménynek, melynek segítségével megidéztek a nagy székely mesemondó alakját. Tamási Áron így búcsúzott tőle halálakor:

„Istenem, olyan boldog vagyok, hogy ölhettem, hogy csókolhattam, amíg közöttünk járt; hogy nézhettem őt: a tiszta férfiút, az útmutató nagy Fát, az embert az erdélyi embertelenségben, akinek a teste lgévé lett az elmúlt éjszaka.” Polányi Éva

Ijes Izes

Szeptember

Tócsi

Nyers burgonyát lereszelünk, kicsit állni hagyjuk, és ha levet ereszt, kivesszük a levéből. Tojással, liszttel, apróra vágott hagymával, petrezselyemmel (vagy zellerzölddel), sóval, borssal összegyúrjuk sűrűn folyó masszává. Forró olajba kanállal vagy merőkanállal (kisebb vagy nagyobb) adagoljuk, mindkét oldalát megsütjük. Savanyúsággal tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók,
szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

↳ SZONDER ↳

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

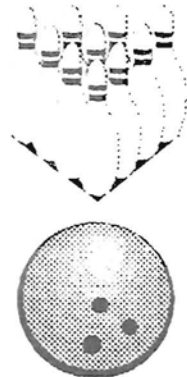
Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, diszebéddel összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja. Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

SACRAMENTUM Temetkezés

Gyomaendrőd (Gyoma), Bajcsy-Zs. u. 117.

Fiókiroda: Endrőd, Endrődi u. 9.

Állandó ügyelet: 06-30/696-71-17

Műanyag ajtók,
ablakok,
téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

Telemax Távközléstechnika

Bronze csomag 2800 Ft/hó !!!

UPC Direct

Havi plusz 1250 Ft-ért 3 tévén nézhet
különböző műsort egyidejűleg

A részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben

LCD vagy PLAZMA TV-je van? Minőségi tévézést szeretne?

Hello HD

HBO HD
Havi 2500 Ft-ért
Részletekről érdeklődjön üzletünkben

Megkezdjük biztonságtechnikai termékek forgalmazását:
Videomegfigyelők - Kamerák
Riasztók - Kaputechnika
Akkuk - Kellékek

Békéscsaba Gyóni Géza u. 6.
Tel: 66/442-755; 20/337-8010

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, két szívünkben élnek:
Hízába szállnak árnnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

DINYA PÉTER, aki Endrődön, Öregszőlőben élt, augusztus 5-én 88 éves korában elhunyt. Gyászolja: testvére és rokonai

FÜLÖP GELLÉRTNÉ VÉGER IRMA FRANCISKA, aki Endrőd-Nagylaposon élt, 82 évesen augusztus 12-én az Égi Hazába költözött. Gyászolja: családja

HORNOK KÁROLY, volt endrődi lakos, augusztus 12-én életének 96. évében elhunyt. Gyászolja: leányai, veje, 4 unokája és 3 dédunokája

KNAP ERNŐNÉ FARKAS GABRIELLA, aki Endrődön élt, augusztus 2-án 43 éves korában rövid súlyos betegség után elhunyt. Gyászolja: családja, rokonok, barátai

LAKATOS MIKLÓS, aki Endrődön a Vadász utcában élt, augusztus 21-én hosszú betegség után 64 évesen elhunyt. Gyászolja: családja

PÁLYI IMRÉNÉ GELLAI VALÉRIA LUCA, aki Endrődön élt, augusztus 10-én 68 évesen rövid súlyos betegség után elhunyt. Gyászolja: gyermekei, családjaik és a rokonok

VASZKÓ BÉLA, aki Endrődön élt, 83 éves korában augusztus 22-én elhunyt. Gyászolja: fia, menyé, unokája és családja

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik rokonunk **Dinya Péter** temetésén részt vettek, sírjára koszorút virágok helyeztek. Hálás köszönettel testvéreinek gyermekei

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhatalmú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Kedves Olvasóink! A múlt havi képeket ismét megjelentetjük az endrődi templom felújításáról.

Egyik kedves olvasónk telefonált, aki tud a képekről.

A képen látható atya Dászkál István káplán. Ő 1944 nyarán került Endrődre. A képen jobbról balra (álló sor): Tímár Károly kőműves, Sóczó Vince ács, Iványi János kőműves, Dászkál István káplán, Sóczó Imre, és talán Rupcsó Sándor.

A kép beküldője szerint viszont Dászkál István bal oldalán az ő édesapja, Bálint Gergely áll.

Sajnos, a korabeli képek mai szemmel nézve gyöngé minőségűek, és kisméretűek. Ennek ellenére fontos és érdekes kordokumentáció mindannyiunk számára.

Köszönünk minden segítséget kedves olvasóinknak!

Fényképalbum

ÓRIÁSI SIKER! UHRIN BENEDEK ÚJRA VISSZATÉRT A SZIGETRE

Óriási és kitörő örömmujongás fogadta UHRIN Benedeket a Sziget fesztivál nyitónapján, augusztus 11-én, kedden éjszaka 23-órakor. Szünni nem akaró vastaps és éljenzés közepette kezdte meg műsorát az idős, de nem öreg énekes.

Micsoda szervezés, micsoda öröm és micsoda optimizmus? Ez sugárzott azokra, akik eljöttek és megnézték Benedek műsorát. Flótté egy riportban elmondta, hogy 3 éve járt itt, de nem utoljára vesz részt a Fesztiválon. Számára ez a gyógyszer, hogy ennyi fiatal kedveli és csápol neki még most is. Ettől még az egészsége is rendbe jött. Sajnos nagyon elfáradt, mert elég későn volt a fellépése, ezért már széket is kellett kérni részére. A végén már erre sem volt szükség.

Nagyon köszöni a Dénes házaspárnak és családjának, hogy Budapesten vendégül látta Őt és kísérőit. Amikor a Szigetre begördült a fekete Ford Focus gépkocsival, a rajongók kíséretében vonult a színpadig. Közel egy óras utat kellett megtenni a Szigeten, mire odaért a helyszínre. Ott már várták a televíziós társaságok és a média különböző szereplői. Egyik interjú adta a másik után. Nagyon elfáradt.

Amikor elkezdődött a fellépés, a Szigetinduló és az új száma eléneklése után széket is kért, mert csak így tudta folytatni az előadást. Ez mit sem jelentett a közönségnek, még jobban éljenztek.

A végén nagyon megható volt, sőt volt, aki könnyeivel küzdve mondta: „nagyon tisztellem az öreget, mert nagyon egyszerű ember tudott maradni és végtelen aranyos”.

Valami belül megszólalt, a lelke ott mindenkinek emelkedett volt. Telve örömmel, jószággal és egy nagyon kedves műsorral, ami Mindenkihez szólt. Ritkán érez az ember eufórikus hangulatot, de itt az volt. Nem az ital, a drog tette ezt, hanem a SIKER.

Benedek, Isten tartson meg még sokáig jó erőben és egészségben, és sugározd a fiataloknak azt az egyszerűséget, amit Neked a teremtd adott. Ettől szeretnek Téged. Gratulálunk Szülőfalud, Endrőd (városod Gyomaendrőd) büszke lelkének Rád. Tudom, hogy pénzfelajánlást is kaptál, hogy költözz vissza a fővárosba, de Neked itt feladatod van, tehát ne add fel. Optimizmusod pedig bennünket is éltesen még sokáig.

Tiszteelve Téged: rajongóid serege

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizés szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Szeptemberi ajánlataim:

- őszi virághagymák - rózsatövek
- virágföldek, műtrágyák, növénytápok
- üvegemizsonok, cefrés hordók, műanyag kannák
- befőzéshez üvegek, üvegtetők, tartósító szerek
- szeneskályhák, kandallók, kályhacsövek
- zománcos üstök, üstházak, gázégők
- fűnyírók, lánctűrőszek, elektromos kézi szerszámok
- munkavédelmi bakkancsok, gumicsizmák, kesztyűk
- zománc festékek, falfestékek, glettek, csemperagasztók
- higitók, eszetek, kőműves szerszámok
- szegek, csavarok, csiszoló anyagok
- műanyag kukák, műanyag rekeszek
- viaszos vásznak, fürdőszoba szőnyegek
- kávéfőzők, vasalók, konyhai edények
- fóliák, zsákok, izzók, elemek, stb.

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 165 Ft

XVI. évfolyam 10. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2009. október

A tartalomból:

Tisztelet az '56-os forradalomnak - 20. oldal

Egyházi segítség gyomaendrődi családoknak - 13. oldal

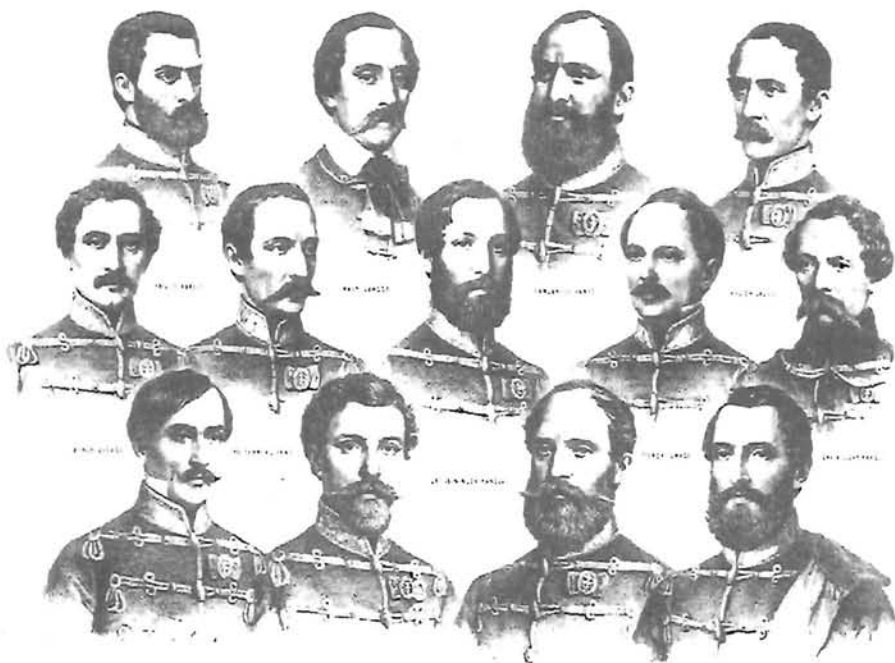

Pázmádon szüreteltünk - 9. o.

Karitás műsor a gyerekekért Hunyán - 16. o.

AZ ARADI VÉRTANÚK

Aradi vértanúk összefoglaló néven őrzi a magyar nemzet emlékezete az 1848–49-es szabadságharc 13 hős katonai vezetőjét, akiket 1849. október 6-án Aradon végeztek ki. Lázár Vilmos ezredes azért kezelték tábornokként, mert a szabadságharc végén a tábornokokhoz hasonlóan önálló seregtestet irányított. Kossuth Lajos 1890-ben, az egyetlen fonografon is rögzített beszédében, Aradot a magyar Golgotának nevezte.

A vértanúk név szerint (balról jobbra):

1. sor: 1. **Knezić Károly** honvéd tábornok (1808–1849), 2. **Nagysándor József** honvéd tábornok (1804–1849), 3. **Damjanich János** honvéd tábornok (1804–1849), 4. **Aulich Lajos** honvéd tábornok (1793–1849)

2. sor: 1. **Láhner György** honvéd tábornok (1795–1849), 2. **Poeltenberg Ernő** lovag, honvéd tábornok (1808–1849), 3. **Leiningen-Westerburg Károly** gróf, honvéd tábornok (1819–1849), 4. **Török Ignác** honvéd tábornok (1795–1849), 5. **Vécsey Károly** gróf, honvéd tábornok (1803–1849)

3. sor: 1. **Kiss Ernő** honvéd altábornagy

(1799–1849), 2. **Schweidel József** honvéd tábornok (1796–1849), 3. **Dessewffy Arisztid** gróf, honvéd tábornok (1802–1849), 4. **Lázár Vilmos** honvéd ezredes (1815–1849)

Felix Schwarzenberg miniszterelnök utasítására, Ferenc József jóváhagyásával hadbírószág elé állították, majd halálra ítélték és kivégezték a 13 magyar hőst. A hadbírószágot Karl Ernst törzshadbíró vezette. Az ítéletet Julius Jakob Haynauhoz mint Magyarország teljhatalmú kormányzójához kellett felvinni megerősítésre és aláíratásra. Valamennyi tábornokot kötél általi halálra ítélték, annak ellenére, hogy például Dessewffynek szabad elvonulást ígértek a fegyverletétele előtt. Dessewffy, Kiss Ernő, Lázár Vilmos és Schweidel József ítéletét Haynau „kegyelemből” golyó általi halálra változtatta.

A 13-ak ítéletét október 6-án – szándékosan a bécsi forradalom és Theodor Baillet von Latour császári hadügyminiszter meggyilkolásának első évfordulóján – hajtották végre, ami ezért a forradalom és szabadságharc vérbefojtásának gyásznapja.

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

NEMZETI ÜNNEP

Gyomaendrőd, 2009. október 23.

PROGRAM

9 órákor

Ünnepi Istentisztelet Gyomán a Református Templomban

10 órákor

Ünnepi megemlékezés 1956-os Forradalomról és Szabadságharcról a Szabadság téri országzászlónál:

Ünnepi beszéd és a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda diákjainak ünnepi megemlékezése

Koszorúzás a Hősök emlékművénél

11.30 órákor

Gyomaendrőd Város Képviselő-testületének ünnepi ülése a Városháza üléstermében

EGYHÁZMEGYEI PASZTORÁLIS HELYNÖKSÉG

CSALÁDPASZTORÁCIÓS IRODA

Miben segítünk? Miben tudunk szolgálni?

- Családcsoportoknak, baba-mama kluboknak, segítség, támogatás, képzés, kiskönyvtár
- Krízisben lévő pároknak családterápia
- Gyászolóknak segítség a gyászban

Állandó programjaink:

- Családnapok (ősszel, tavasszal)
- Családtábor (nyáron)
- Házasság Hete (februárban)

Bizalommal fordulhat hozzánk!

Csányiné Fejes Tekla, Keszeli Ilona
6720 Szeged, Dugonics tér 12.
62/311-216, 20/8280-476
csaladpaszt@gmail.com

Eladó

- **Endrőd, Dózsa u. 9. sz. lakóház:** 3 szobás, összkomfortos (916 m² udvar, a ház ebből kb. 100 m²)
- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA
- BL-7 dízelmotor darálóval és fűrészgéppel
- kézi kukoricamorzsoló
- gázpalack, prés, borshordók, traktor pótkocsi

Érdeklődni lehet az endrői plébánián:
Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

MEGHÍVÓ

2009. október 24-én (szombaton) 10 órákor
SZENTMISE

lesz az

ENDRŐDI SZENT IMRE TEMPLOMBAN
AZ ÖREGSZÖLŐ ÉS KÖRNYÉKI ISKOLÁK
(décspáskumi, polyákhalmi, ugari, Tímár-Brihse, csáki, kápolnás, Szent Imre)

egykori tanulói-, tanárai- hozzátartozóiért

11 órákor az ÖREGSZÖLŐI ISKOLÁK
EMLÉKTÁBLÁINAK AVATÁSÁRA.

Mindenkit hívunk, hazahívunk!

Mindenkit várunk, hazavárunk!

„Kimentem én a szőlőbe,
ráléptem egy venyigére,
mustos lett a cipóm talpa,
tánra hív a zene hangja.”

Ezzel a játékra hivatkozóval és Seprű Sári köszöntőjével kezdődött SZÜRETI MULATSÁGUNK a Százszorszép Óvoda udvarán, melyre a Kis Bálint Ált. Isk. első osztályos gyermekei is meghívást kaptak. A melenető napsütésben szüreti dalokkal, versekkel köszöntöttük az őszt, illetve társainkat, egymást. A népviseletbe öltözött óvo nénikkel egy népi, szüreti játékot elevenítettünk fel a gyermekek nagy öröme-re, hiszen ők is aktív, lelkes résztvevők lehettek. Talpalávaló népzene és Seprű Sári invitálására fergeteges tánccházás élményben is részünk volt. Végül kedvünkre lakmározhattunk a finomabbnál finomabb őszi gyümölcsökből, zöldségekből, szomjunkat pedig frissen préselt szőlőlével, musttal olthattuk. Hisszük, hogy népi hagyományainknak emberré formáló erejük van, s ezen alkalom lehetőséget adnak régi szokásaink felelevenítésére, újbóli átélésére. *Cserenyecz Éva óvodavezető*

Önnök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület szeptember hónapban

2009. szeptember 21-én rendkívüli ülés volt a Városháza Dísztermében, melynek egy napirendi pontja volt:

A Képviselő-testület megismerte és elfogadta a Rekultivációs Önkormányzati Társulási Megállapodását, Alapító Okiratát, felhatalmazta a Polgármestert és a Város Jegyzőjét a megállapodás, valamint az Alapító Okirat jóváhagyására, s egyetértett azzal is, hogy a költségvetési szerv vezetője átmenetileg a Kondoros polgármestere legyen.

A Kistérségi Társulás kihelyezett együttes ülésére 2009. szeptember 23-án, 13 órai kezdettel Került sor Csárdaszálláson. Napirendi pontja:

A Térségi Szociális Gondozási Központnál Szakmai programjának elfogadása

Mint előző számunkból ismeretes a Térségi Gondozási Központnál májusban több ellenőrzés is történt, amelyek tártak fel bizonyos hiányosságokat és ezek megszüntetésére intézkedni kellett.

A Csongrád Megyei Önkormányzat Aranysziget otthona, mint módszertani intézmény végezte az alapszolgáltatások vonatkozásában az ellenőrzést, majd megküldte annak jegyzőkönyvét is. Ebben előírta a szakmai program kiegészítését, melyre szeptember 30-ig adott határidőt.

Az átdolgozott programot a Kistérségi Társulás Képviselő-testülete elfogadta.

2009. október 1-i ülés tartalmából:

A Képviselő-testület összehívása, valamint az ülés időpontjának meghatározása, elrendelése, a polgármester hatáskörébe tartozik. 2009 augusztusában került bejelentésre az éves tervben kijelölt időpont módosítása, illetve elhalasztása október 1-re.

A Testületi ülés a polgármester beszámolójával vette kezdetét. Ismertette a városban történt eseményeket, amelyekre meghívást kapott.

A teljesség igénye nélkül: Iskolák tanévnyitó ünnepségén vett részt.

A városban megrendezésre került a „Kompetencialapú oktatás, egyenlő hozzáférés - innovatív intézményekben” című pályázat nyitó ünnepsége, melyen Domokos László országgyűlési képviselő úr is részt vett.

Több olyan rendezvényről számolt be Polgármester úr, amely városunk életében jelentős esemény volt.

Szülői fellebbezés-óvodai kérelem támogatására

A Képviselő-testülethez fellebbezéssel fordult három szülő. Mind a három család az Öregszőlőben lakik, s nem kívánják gyermekeiket a Tulipános Óvodába járatni. Kérték a Tanyagondnoki Szolgálat igénybevitelét ahhoz, hogy a Csemetekert Óvodába behordhassák gyermekeiket.

A Képviselő-testület elutasította a fellebbezést azért, mert a helyi rendelet alapján a szülőnek önállóan, a Tanyagondnoki Szolgálattól függetlenül kell megoldani a gyermekek szállítását amennyiben nem a lakóhelyükhöz legközelebb eső, ingyenes alapellátást biztosító óvodai ellátást kívánják igénybe venni.

Városi Egészségügyi Intézmény kapacitás átcsoportosítás kérelme

Dr. Torma Éva a Városi Egészségügyi Intézmény igazgató főorvosa jelezte, hogy élni kíván a kapacitás átcsoportosítás lehetőségével, melyet szakmailag és a betegforgalom bemutatásával támasztott alá.

Két órával csökkentené a fül-orr-gégészeti szakellátás időtartamát, melyet 1-1 óra elosztással fordítana a pszichiátriai, valamint az ortopédiai rendelési időkeret növelésére. E lépést az teszi indokolttá, hogy mind a kettő szakellátáson folyamatosan növekszik a betegforgalom, illetve a pszichiátriai szakellátás kapacitása az országos átlaghoz képest

több, melyet tovább generál a folyamatosan növekvő betegforgalom.

Ezen kívül csökkentené a laboratóriumi diagnosztika óraszámát is úgy, hogy a szakorvosi órákat megtartaná. A követéses megfigyelés szerint a megmaradt időkeret nem zavarja majd a betegek eddig megszokott ellátását. Az itt felszabadult 6 órát fordítaná a gyógytorna időkeretének növelésére. Erre azért lenne szükség, mert a reumatológus és az ortopéd szakorvosok szeretnék kiterjeszteni a gyógytorna tevékenységet a sport-rehabilitációra is.

A Képviselő-testület jóváhagyta a Főorvos Asszony kérelmét.

Helyi járatú autóbusz menetrend változása

A MÁV menetrend ismét változott kis mértékben, melynek következménye, hogy a tanítási napokon az öregszoelői járat menetrendje is módosulni fog. Ennek engedélyezését kérte a Képviselő-testülettől a MOBILBUSZ Kft.

Az utazni vágyók kövessék figyelemmel a menetrendek változását!

Hivatali gépjárművek cseréje

A Polgármesteri Hivatal működését két személygépkocsi segíti. Midkettő vásárlása több évvel ezelőtt történt. A két személygépkocsi hengerűrtartalma meghaladja, illetve megközelíti az 1600 köbcentimétert, s ezen kívül a futási idejük sem kevés. A két gépjármű javítási költsége, az utánuk fizetendő adó, illetve a köbcenti utáni magas fogyasztási norma erősen terheli az önkormányzat szűkös költségvetését. A jövőbeni kedvezőbb üzemeltetési feltételek céljából, a nyomott autópiacon árákat kihasználva lenne indokolt két gépjármű cseréje kisebb fogyasztású személygépkocsikra.

A Képviselő-testület engedélyezte a gépkocsik cseréjét azzal a feltétellel, hogy a hengerűrtartalom nem haladhatja meg az 1600 köbcentimétert, illetve érvényesíteni kell a vásárlás során az önkormányzat versenyeztetési szabályzatában meghatározott eljárásrendet.

Pályázatok beadásának engedélyezése

A Város Önkormányzatának pályázatírással megbízott irodája azt kérte a Képviselő-testülettől, hogy az alábbi pályázatok beadását támogassa.

Ezek a következők:

- Városi örökség megőrzése és korszerűsítése - DAOP pályázat.

Célja: A településkép javítása, vonzerejének növelése, egy-egy közterületre, utcára, épületre kiterjedő kisléptékű infrastrukturális beavatkozások elősegítése.

Összköltség: 59. 854. 558 Ft

Támogatás: 50. 000. 000 Ft

- Kner Imre Gimnázium kollégium épülete-KEOP pályázat

Célja: energiahatékonyság, energiatakarékosság, valamint megújuló energiafelhasználás fokozása.

Összköltség: 96 205 056 Ft

Támogatás: 57 723 034 Ft

- Belterületi csapadék- és belvízelvezetés-Daop pályázat

Célja: a Besenyősi település vasúti pálya melletti záportározók rendezésének megvalósítása, tározókapacitásának javítása, a Polányi utca egy szakaszán mederburkolat építése.

Összköltség: 100% 91 621 013 Ft.

Támogatás: 90 %! 82 458 912 Ft

A Képviselő-testület felhatalmazta a polgármestert a szükséges intézkedések megtételére.

Gyermekliget Nonprofit Kft. bölcsődei kérelme

A Gyermekliget Nonprofit Kft. nevében Szabó Istvánné kérelemmel fordult a Képviselő-testülethez, mert ismét pályázni kíván bölcsődei férőhely kialakítására. Az elmúlt évben támogatta a testület ezt a szándékát, s hosszútávra, rendelkezésére bocsátotta az önkormányzat tulajdonát képező 5807/4 területet, azonban a pályázat forráshiány miatt elutasításra került. Az előterjesztés kérdésessé tette a bölcsődei férőhelyek bővítésének szükségességét a csökkenő gyermeklétszámra hivatkozva, ennek ellenére a bizottság elfogadásra tett javaslatot a Képviselő-testület számára.

Határozat: Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete támogatja és hozzájárul ahhoz, hogy a Gyermekliget Nonprofit Kft. benyújtsa pályázatát.

Lehoczkiné Timár Irén
képviseelő

In memoriam

Szülőföld: Bölcse, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld.

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Elhunyt orvosaink II.

Dr. Weisz Aladár (1884-1971)

ügyezető körzeti orvos

A Pest megyei Izsákon született 1884. január 3-án. Édesanyja: Brachfeld Riza.

A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen kapta meg diplomáját 1906. december 22-én.

Nagyváradon a Bábaképezdében dolgozott, a Postabiztosító Intézet kezelőorvosa is volt, majd 1910-től nyugdíjazásáig dolgozott Endrődön. A Kossuth u 3. sz. alatt lakott, és ott volt a rendelője is. Azokban az években a körzeti orvosi munkára jellemző volt, hogy az orvos látogatta a körzetében élő családokat. Így jól ismerték az egyes családok kórtörténetét.

Weisz Aladár szigorú és következetes orvos volt, a betegétől elvárta, hogy utasításait betartsák. Sokat fáradozott azon, hogy a család apraja-nagyja életvitelben, hétköznapi szokásokban is mindent megtegyen az egészség védelmében. Nagyon fontosnak tartotta a megelőzést.

Bárhová vitte sorsa, mindig, mindenhol gyógyított. 1944-ben Endrődön is megkezdődött a gettózás. Weisz Aladár és felesége, Erzsike néni átmenetileg otthonában maradhatott, mert a doktor úr nélkülözhetetlen volt a falu számára. Június 15-én minden izraelita vallású lakost a Grósz fatelepre zsúfoltak. Ide már behozták a Weisz házaspárt is. Innen indult a menet a gyomai vasútállomásra, onnan pedig június 16-án a szolnoki gyűjtőtáborba. Szolnokról 48 főt Ausztriába: Stratthofba és Einhofba vittek, 32-en pedig Auschwitzba kerültek. Auschwitzot egyetlen ember élte túl. A Weisz házaspár Stratthofba került. A doktor úr itt is gyógyított. A tábor 1945 áprilisában felszabadult, s az endrődiek - két áldozat kivételével - hazatérhettek.

Dr. E. Szabó Zoltán PhD megemlékezése

A visszatérő Weisz doktor mint körzeti orvos folytatta munkáját, s emellett az újjászervezett hitközség elnökeként tevékenykedett. Idősebb éveiben, mint a bölcse örege, a legkisebbek egészségére vigyázott.

A doktor úr nyugdíjazása után, 1964-ben Endrőd utolsó zsidó lakóiként hagyták el a települést. Székesfehérvárra költöztek, ahol rokonoknál, majd idősök otthonában éltek. Erzsike néni 1966-ban halt meg.

Dr. Weisz Aladár aranydiplomát kapott 1957-ben, gyémánt diplomát 1966-ban, s még átvehette a vas diplomát

is, 1971-ben. Ebben az évben halt meg. Feleségével együtt Székesfehérváron vannak eltemetve.

Dr. Weisz Aladár 54 éven át gyógyította szülőfalunk nemzedékeit.

Elhunyt orvosaink életútját bemutatta:
Dr. E. Szabó Zoltán PhD nyug. főiskolai tanár
2009. május 10-én az emléktábla avatási ünnepségen

Tímár Máté emlékezete

az endrődi Tímár Máté Fiókkönyvtárban 2009. május 9-én - IV. (befejező) rész

1999-ben végleg hazatért.

Halálát követően hamvait Endrődön, szülei sírjába temették el. Fia Áron, apja hagyatékát: könyveit, levelezését, íróasztalát, személyes tárgyait Endrődnek adományozta.

Endrőd, ezen felül is adózott Tímár Máté emlékének: 2001-ben avatták fel szobrát ki-tüntető figyelem és illendő külsőségek megadása mellett.

Az Endrődiek Baráti Köre Kezdeményezésére, a Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete határozata alapján:

A Határ Győző Városi Könyvtár Fiókkönyvtára a mai napon felveszi Tímár Máté nevét.

*

/Ea: Polányi Éva/
Szilágyi Ferenc: In Memoriam Tímár Máté

Megjártad már a száz tő hosszát
a Hármas-Körös mellett
adtál nehéz szórtarisznyádból
mint csodálatos Halász
az éhes sokaságot
öt hallal

jól tartád Te is
huszonöt kasnyi izes szóval
e kis magyar világot--
s tudtad jól, hogy honnét kapod
e csodát s úgy vagy jó halász
hogya ingyen tovább adod
hű pásztor, számadó juhász
ki minden bárányra vigyáz
s sorsát felrovd--

megsirat hát a ringató táj
a földed, szülőanyád
örzik jó emlékedet
ákácok fűrtös lombjai
s rezgő jegenyefák-

/Ea: Bartus Gyula/
AZ UTOLSÓ ÁMEN

Endrőd: Megviselt vén szívem
érted dobogja az utolsó áment,
Te vagy az én Jeruzsálemem,
melyre egész életem ráment.
Öröme, bújja, sikere, kínja,
teljes egésze vagy és voltál,
fél-életem is odaadnám
többetenni kallódó sorsnál...
Szívárványom Jó anyám könnye,
bölcsességem (ha lenne) Édesapámé
Szép-szavam is szájáról való
a Körgát alól. S a szorgalmáé
minden tette serkentő példa,
melyről a Körös is suttog néha
(ha álomban elébem fodroz),
az én szöke Amazonászom,
s Himalájám a Polyákhalma,
hová bárhonnán hazavágyom.
Szerelem, szépség, ihlet-álom,
melyből műveim születtek,
Dicsértéssel köszöntetni
a sorstiprott endrődieknek...
Lehet ez az utolsó ámen,
mely után már nem futja többre:
Légy áldott drága szülőföldem
mostan és mindörökre...

Budapest, 1998. július 14.

*

/Ea.: Vaszkó Ildikó/

Márton Gábor:
Visszhang az utolsó ámenre

Igazad volt. Hívőn érezted,
Hogy az utolsó ámen közelget,
Bölcs ésszel és szenvedő szívvel
Szólottál csodás szép beszéddel.

Polyákhalom sok szép emléke
Besorolt közénk mindörökre,
S bármerre vitt utad Golgotája,
Visszataláltál a Körös partjára.

Paraszi, becsületes ösök,
(hozzád hasonló igazi hősök)
Nytított sírszájjal Reád vártak,
és élő hittel hozsannáztak.

Utadba hányszor dobtak gáncsot;
Lelki mérget, testi korbácsot,
S Te álltad a vést, mint a szikla,
Ural-rabjaként, s börtönbe dugva.

Köszönjük, hogy aggódtál értünk,
Kik sajátban szolgamód éltünk,
Erőt sugallt prózád és versed,
mely lelkünkben hőséggé erjed.

Majoros Ádám nagy hűségével,
Hazai harangzó zengésével
Visszafogadunk mindörökre;
Ámenedre- Áment felelve.

*

Csillagok, csillagok, szépen ragyogjatok...
film

Katolikus oldal

OKTÓBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és este 5 óraker. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.
Októberi rózsafüzér: hétköznap este 5 óra, vasárnap fél 5.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

október 11-én és 25-én vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.

Kedden, csütörtökön, elsőpénteken és szombaton este 5-kor.

A szombat esti mise vasárnapi előesti mise.

Hétköznap esténként fél 5-kor, vasárnap fél 10-kor októberi rózsafüzér.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap este 5 óraker.

Szombaton este 5-kor vasárnapi előesti mise.

Októberi rózsafüzér misék előtt fél órával.

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

Körlevél a katolikus hit megőrzéséről

Krisztusban Kedves Testvérek!

Szent István király intelmei ma is időszerűek. Közülük az első a katolikus hit megőrzésére vonatkozik. Mi, akik mint püspökök a tiszta katolikus hit őrei vagyunk, nem hagyhatunk figyelmen kívül néhány olyan jelenséget, amely napjainkban híveink körében is terjed.

Azt tapasztaljuk, hogy ismét erőre kapott egyfajta pogányság. Ahogyan Szent István halála után, úgy most is támadja a kereszténységet. Néhány évvel ezelőtt még az elvilágiasodást tartottuk szinte az egyetlen veszélynek. Bár továbbra is jelen van népünk körében ez a fogyasztói szemlélet, az élvhajzás és a hedonizmus bálványa, ma az újpogányság szelleme is erősödik.

A kommunista évtizedek alatt próbálták mindent elfelejteni, ami magyar és keresztény azonosságunkat erősítette. Kisebrendűségi érzést tápláltak belénk, azt sulykolták, hogy utolsó csatlósok vagyunk, nacionalisták és sovínisták. Ehhez újabban a kirekesztő és a rasszista jelzőt is hozzátessik. Mindezeket a szeretettel ellenkező magatartások határozottan elutasítjuk. Szükséges és jogos, hogy helyes öntudatra ébredjünk, keressük, újra tudatosítsuk igazi értékeinket, magyar örökségünket kulturális, történelmi és tudományos területen egyaránt. Ennek része az is, hogy megerősödjünk keresztény öntudatunkban, hiszen a krisztusi kinyilatkoztatás magyar kultúránkban is megtestesült, azt megnevesítette és megszentelte. Ezeréves magyar kultúránk a keresztény hit nélkül nem érhető. Ezt az öntudatra ébredést mi is nagyon fontos keresztény és magyar feladatnak tekintjük.

Sajnos azonban ennek az öntudatra ébredésnek vannak vadhajásai is. Ezek egyike a különböző vallási elemeket keverő ún. „ősmagyar szinkretizmus”. Ez a jelenség azért is nagyon veszélyes, mert kereszténynek tűnő vallási nyelveket használ, és könnyen megtévesztheti még a vallásukat gyakorló hívőket is. Ezek közé tartoznak a Jézusról és Szűz Máriáról szóló tudománytalan állítások. Ilyenek pl. a „Jézus, pártus herceg”-elmélet, vagy a táltosok, a sámánok és a pogány ősmagyar vallás egyéb valós vagy vélt elemeinek újraélesztése. Olykor még a legnemesebb hagyományörző mozgalmakat is felhasználják arra, hogy a pogányságot népszerűsítsék. Keresztény hitünk nem pusztán az ember istenkeresésének az eredménye, hanem Isten kinyilatkoztatásán alapul, amely Krisztusban teljesedett be. Ő az Út, az igazság és az élet az egyének és a nemzetek számára is.

Ezért kell megemlítenünk a hitünk igazságát fenyegető egyéb veszélyeket is, mint pl. az okkultizmust, a spiritizmust és a bálványimádás különböző formáit.

Arra kérjük katolikus testvéreinket, hogy óvakodjanak minden ilyen megtévesztő kezdeményezéstől.

Pál apostol figyelmeztetése napjainkban is időszerű: „Mert jön

OKTÓBERI ÜNNEPEK

1. csütörtök:	Lisieux-i Kis Szent Teréz
2. pének:	Szent Örzöngyalok
4. vasárnap:	Évközi 27. vasárnap
6. kedd:	Szent Brúnó áldozópap
7. szerda:	Rózsafüzér Királynője
8. csütörtök:	Szűz Mária, Magyarok Nagymagyasszonya
9. péntek:	Szent Dénes püspök és társai vértanúk
11. vasárnap:	Évközi 28. vasárnap
14. szerda:	Szent I. Kallixtus pápa és társai vértanúk
15. csütörtök:	Avilai Nagy Szent Teréz egyháztanító
16. péntek:	Szent Hedvig szerzetesnő
17. szombat:	Antiochiai Szent Ignác püspök, vértanú
18. vasárnap:	Évközi 29. vasárnap
19. hétfő:	Keresztes Szent Pál áldozópap
23. péntek:	Kapisztrán Szent János áldozópap
24. szombat:	Claret Szent Antal püspök
25. vasárnap:	Évközi 30. vasárnap
28. szerda:	Szent Simon és Szent Júdás Tádé apostolok
31. szombat:	Boldog Romzsa Tódor püspök, vértanú

idő, amikor az egészséges tanítást nem hallgatják szívesen, hanem saját ízlésük szerint szereznek maguknak tanítókat, hogy fülüket csiklandoztassák. Az igazságot nem hallgatják meg, de a meséket elfogadják” (2Tim 4,3-4).

Katolikus hitünk elleni támadás érkezik a szélsőségesen liberális eszmék irányából is, amelyek a relativizmus diktatúráját erőltetik ránk, azt a szemléletet, amely kétségbe vonja magának az igazságnak a létét. Ez az irányzat az élet tisztelete helyett a halál kultúráját terjeszti. Tagadja vagy relativizálja a férfi és a nő különbségét, valamint a házasságot és a családot. Ezzel szemben mi elfogadjuk a teremtő Isten tervét az emberről, a családról, a kultúráról, a nemzetéről. A globalizációval szemben a katolicitást valljuk. A katolikus igazság nem nemzetközi, hanem nemzetek feletti, de hogy konkrétan létezhesen, a nemzeti kultúrákban kell megtestesülnie.

Katolikus hitünket kikezdhetheti az a felfogás is, amelyet így szoktak megfogalmazni: „vallásos vagyok a magam módján”. Csak akkor vagyunk és maradunk katolikusok, ha az egyház élő hitével összhangban hiszünk, mert egyedül Egyházának ígerte meg Jézus Krisztus: „Én veletek vagyok minden nap a világ végezetéig” (Mt 28,20).

Kelt Budapesten, 2009. szeptember 10-én
a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

MŰEMLÉK-FELÚJÍTÁS

Hamarosan befejeződik az endrődi templom előtt a 200 éves műemlék kőkereszt felújítása.

A teljes felújítás (korpusz restaurálása, pótlása, a kereszt impregnálása, helyreállítása) kb. 2.100.000 Ft lesz. Istennek legyen hála, eddig már 1.450.000 Ft összegyűlt.

Adományokat a Szent Imre Plébánia bankszámlájára várjuk: OTP bankszámlaszám: 11733120-20005629 vagy: vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhazsnú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi plébánián is lehet befizetni.

Isten fizessen meg minden nagylelkű adományt.
A keresztet a novemberi Szent Imre búcsún szenteljük fel.

Papok éve

SI QUIS AUDIERIT VOCEM MEAM, ET
APERUERIT MIHI JANUAM, INTRABO
AD ILLUM, ET COENABO CUM ILLO.

1.

„Fiam, add nekem szívedet!”

2.

„Én vagyok a jó Pásztor...”

3.

Első sz. misém
emlékére
1928.

Kunya Dániel
Jézus-társasági újmisé.

„Tiszta szívvel teremis belém, Isten,
erős lelket alkoss újra bennem.”
(Sz. 50, 12.)

„Számomra az élet Krisztus,
a halál nyereség.”
(Sz. Pál, Flp. 1, 21.)

„Nem mintha már... tökéletes
lennék, de törekszem rá...”
(Sz. Pál, Flp. 3, 12.)

Doppászentelésem emlékére.
Szeged, 1935 Szent Péter és Pál
ünnepén.

Ugrin Sándor S. J.
(jezsuita atya)

„Kértek megadatott Krisztusért,
nemcsak hogy higgyetek benne,
hanem hogy szenvedjétek is érte.”
(Sz. Pál, Flp. 1, 29.)

„Krisztus helyett vagyok
itt követségben.”

(Szent Pál.)

ELCSŐ
SZENTMISE-ÁLDOZATOM
EMLEKÉRE

Endrőd, 1935. július 1.

ZEMPCÉNI (Zeleňouszky) PÁL
újmisé.

Munkában a restaurátorok. Folyik a templom előtti kereszt felújítása.

Kedves Olvasóink! A Papok éve alkalmából sorozatunkban megemlékezünk endrői papjainkról is, hisz Endrőd több mint harminc papot adott az Egyháznak.

Papi újmise alkalmából szokás, hogy az újmisések az újmisék áldásával egy-egy szentképet ajándékoznak. A képeket Bartos Máté és Családja kapta a szentmiséken az áldás után. Az imakönyvükben megőrizték a viszontagságos időkben is. Összeállítva közreadta leányuk, Margit. (Rájuk is emlékezünk a novemberi Fotóalbum sorozatunkban.)

Egy-egy kép alatt a 2. sorban látható a kép hátoldala az újmisék nevével és jelmondatával, idézetével. A gyűjteményünk nem teljes. Akinek van a birtokában endrői papok újmisék emlékképe, kérjük, bocsássák a Szerkesztőség rendelkezésére, hogy leközölhessük. A következő papjaink emlékképével rendelkezünk: P. Ugrin Béla SJ, Sóczó Ferenc, Szujó Antal, Uhrin György, Iványi László, Fülöp Menyhért, P. Timár Máté SJ.

Szentelek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

SZENT I. CALLISTUS PÁPA

Október 14.
+ Vsz. 222.

A pápák életéről a 2. századig meglehetősen keveset tudunk. Legtöbbjüknek csak a neve maradt fenn, sőt néha az is nehezen követhető a hagyomány folyamatában. A 3. századtól azonban a pápák egyre határozottabb alakot öltenek mint az egyháztörténelem főszereplői. Közéjük tartozik Callistus pápa is. A nevét írták Calixtus,

Kallisztosz, Kalistus formában is. 217- 222 között volt Róma püspöke. Aránylag sokat tudunk róla, mégpedig hiteles adatokat. Kortársa, a római Hippolitus pap a legfontosabb adatközlő. Egyáltalán nem nevezhető a pápa barátjának, annyira nem, hogy néhány kutató a Callistussal szemben ellenpápaként fellépett Hippolitusral azonosítja. Ha ez nem is felel meg a valóságnak, kétségtelen, hogy Hippolitus nem adott tárgyilagos képet a pápáról.

Egy épületesnek alig, sőt kifejezetten gyűlölködőnek nevezhető irat töredékeiből (Refutatio IX) a következőket tudjuk meg: Callistus felszabadított rabszolga volt, és Zephyrinus pápa idejében lett a római egyház diakonusa. Hivatala elsősorban az anyagi ügyekhez kötötte, melyekhez értett is, és ezzel nagy megbecsülést vívott ki magának a hívők körében. Az ő kezelésébe tartozott a Via Appia Antica mellett lévő katakomba is. Ezért hívják mind a mai napig Callistus-katakombának.

Zephyrinus halála után megválasztották pápának. Nagyon súlyos nehézségekkel kellett megküzdenie: az eretnek Sabellius és követői tagadták a Szentháromságot azzal, hogy túlhangsúlyozták Isten egységét. Azt

hirdették, hogy az Atya, a Fiú és a Szentlélek nem három önálló személy, hanem egyetlen személynek különböző megnyilvánulási formái. Callistus ezért Sabelliust követőivel együtt kiközösítette az Egyházból.

Ennél is égetőbbek voltak a lelkipásztori kérdések: a bűnbánat, a házasság és a hittagadókkal való bánásmód kérdései. Az egyre gyarapodó egyházközségekben napról napra merültek fel ilyen kérdések: „Megbocsátható-e, ha valaki eretnokségbe téved? Visszafogadható-e az Egyházba valaki, ha az üldözés idején gyengének bizonyult, és valamilyen formában megtagadta a hitét? Vajon érvényes-e az Egyház előtt a szabad embernek rabszolgával kötött házassága, mert a római jog ezt a házasságot érvénytelennek tartotta?”

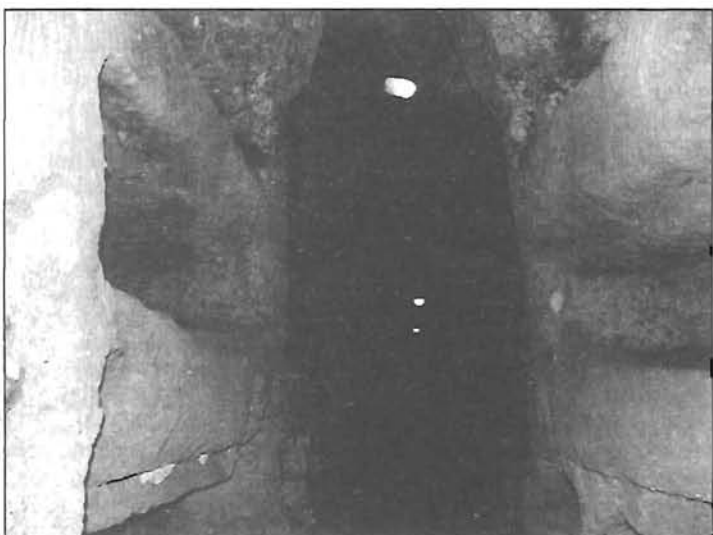
E kérdések megoldásában két irányzat állt szemben egymással: egy túlzó, szigorú és egy enyhébb, az átlagember képességeit figyelembe vevő felfogás. A pápa ehhez az utóbbihoz csatlakozott, amivel elég sok ellenséget szerzett magának. De ő úgy ítélte, hogy az Egyháznak és a pápának az irgalmasság jövőbe vezető útját kell járnia.

Erről beszélt később Szent Ágoston, amikor azt mondta, hogy az Egyház „Corpus permixtum”, azaz szentekből és bűnösökből álló, vegyes közösség.

Callistus haláláról nincsenek biztos adataink. A 354-ben keletkezett római naptár vértanúként említi. A Depositio Martyrum október 14-re teszi temetés napját.

A legenda elbeszéli, hogy Callistus idejében villámcsapás következtében leégett Róma egyik kerülete, és a tűzben egy Jupiter-szobor jobb karja is leolvadt. A pogány papok engesztelő áldozatot mutattak be a sérült bálvány előtt. Ekkor ismét vihar támadt, és most egy villámcsapás elpusztította az egész bálványt és oltárát is. A történetért a keresztényeket tették felelőssé, ezért Palmatius konzul parancsot kapott, hogy tartóztassa le Callistust a klerikusaival együtt. El is fogták őket, de miközben a bíróhoz 9,5kútba dobták a testét. Egy Asterius nevű pap azonban kiemelte a kútból, és tisztességgel eltemette.

Kép: Szent Callistus katakomba

NARANCS GYOMAENDRŐD
LEGJOBB
HASZNÁLTRUHA
ÜZLETE

ÁRUCSERE!!!
ŐSZI ÁRU ÉRKEZETT
HOSSZÚ FELSŐK - NADRÁGOK
GYEREKRUHÁK - MELEGÍTŐK
PULÓVEREK - MELLÉNYEK

Endrőd Fő út - Mikes út sarok

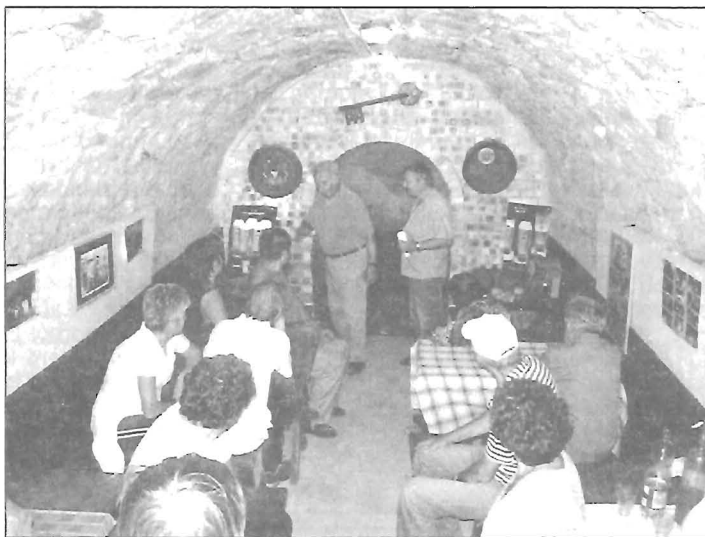
Nyitva tartás: Hétfőtől - Pétekig 8.30-12.00-ig - 13.30-17.30-ig Szombat: 8.30-12.00-ig

Pázmádon szüreteltünk

A hagyományörzés, az emberi kapcsolatok ápolása az Endrődiek Baráti Körének legnemesebb céljai közé tartozik. Mind az endrődieket, mint az elszármazottakat örömmel tölti el, ha lehetőség nyílik a találkozóra, a mindannyiunk számára maradandó élményt jelentő időöltésre. Ilyen alkalom kínálkozott legutóbb szeptember 19-én, amikor az Endrődről elszármazott Buczkó Imre meghívásának tettünk eleget, nem első alkalommal.

Közel 60-an érkezünk Pázmádra a délelőtti órákban. A fogadtatás – mind mindenkor – most is nagyon szívélyes volt. A bőséges és ízletes tízórai elfogyasztása után ragyogó napsütésben indulunk szüretelni. Mindenki a maga tempójában végezte munkáját, egymásnak is segítve; így korunk ellenére sem volt megerőltető. Eközben elkészült a finom ebéd Puskás Károly és lelkes csapata segítségével. A jó étvágygal elfogyasztott ebéd után a pincelátogatás fokozta a hangulatot, míg másoknak a gyönyörű természeti környezetben folytatott baráti beszélgetések jelentették az igazi kikapcsolódást.

A tartalmas szép napért köszönetet mondunk

a házigazdának, Buczkó Imrénék, aki mindent megtett azért, hogy a meghívottak jól érezzék magukat, szép élményben legyen részük. Nagyra értékeljük a szervezők, Fülöp Imréné Gyuricza Katalin és Timár Imre fáradozását, akik megszállottan végzik ezt a munkát; és köszönet mindazoknak, akik bármilyen formában tevékenykedtek a nap folyamán mindannyiunk meglegedésére. Fontos még megemlítenem, hogy a kirándulásra elkísért bennünket városunk polgármestere, Várni András, aki személyes jelenlétével is kifejezte, hogy az Endrődiek Baráti Körének lelkes támogatója.

Ronyecz Pálné

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Szonda István: A csudaballai Geist uradalom (részlet) A majorság és alkalmazottai (1920-1944)

Az 1919-től a gazdaság intézőjének és számtartójának odakerült „sártói” Vaszkó András elkezdte a romos épületek rendbe hozását. Az 1919-es forradalom nem kímélte a Ballai uradalmat sem. A cselédek nagy részét szélnek eresztették, csak néhányan maradtak a majorságban. A gyümölcsös és az épületek állapota erősen leromlóban volt. Ebben az elhanyagoltá vált uradalomba költözött ki Vaszkó András családjával, s kezdte meg a gazdaság újraindítását. A régi cselédek mellé újakat vett fel s a csáki uradalomból érkező keves segítséggel (némi takarmány, liszt, néhány zsák krumpli) újra éledni kezdett, a nemrég még a környék egyik legfejlettebb majorsága. Az elbitangolt jószágok egy része is hazakerült. A majorság jelentős épületállománnyal rendelkezett. A kastély épületén kívül magtár gépszínnel, lóistálló kocsiszínnel, kocsiház, két juh-hodály, malom kovács-bognár műhellyel, marhaistálló, nagyház, kanászlakás kutyacákkal, borház kertészlakással és alsóépülettel volt található. Valamint ólak, supa és kisebb építmények (tábori kemence, WC, baromfiól, pince) álltak.

Állandó alkalmazottak, akik kint laktak a majorban:

- intéző
- kulcsár
- kertész
- gépész
- kovács
- bognár
- traktoros
- tisztikocsis
- igáskocsisok
- bérese
- fejőgulyás
- juhászok
- kanász
- gulyás a magyar gulyánál

A cselédkanász nem állandó dolgozó volt, illetve a summások, aratók, napszámosok.

Intéző:

A gazdaságot 1919-1944 között „sártói” Vaszkó András vezette. Az endrői származású sártói parasztagda elvégezte a gazdasági iskolát, majd később, sajtómesteri szakképesítést szerzett s egy ideig Zsolnán sajtómesterként dolgozott. A pályájának első szakaszát az első világháború zárta le. A fronton előltek a lábát és leszerelték. Az ekkor már többgyermekes apa a családjával Sártóba költözik vissza, és 1919-ben megpályázza a Ballai birtok intézői állását, melyet meg is nyert. Munkájának nagy részét a gazdaság irányítása tette ki, valamint a pontos számadások és jelentések elkészítése és eljuttatása a kondorosai csáki birtokra Dr. Geist Gyulának. Teljes meghatalmazással képviselte a gazdaságot a közigazgatási hatóságknál, sőt a bíróságon is. Kezelte a pénztárt, kötötte a szerződéseket és mindennemű gazdasági eseményt feljegyzett a „Gazdasági naplóba”. E napló alapján

„Heti jelentést” készített, melyet elküldött vagy személyesen vitt a csáki uradalomba, Kondorosra. Később munkáját egy gyakornok segítette. Első gyakornoka Kelemen Ferenc, majd őt követte Mater Pál és Nida Ede, végül őt váltotta fel Vaszkó András legidősebb fia, Vaszkó Géza.¹

Kulcsár:

A ma már furcsának tűnő cím kezdetben valóban az uradalom fontos épületeinek kulcsörzőjét és kezelőjét jelentette. Nála volt a magtár, a malom, a padlások és kamrák kulcsa. Ő adta ki a takarmányadagot, a jószágokat etető béreseknél, a szerszámokat, valamint ő vételezte be a gazdaságba érkező mindennemű anyagot és terméket. A nap végén leadta a kulcsokat az intézőnek és meghallgatta a következő napra szóló intézkedéseket. Másnap a munkát ő osztotta ki a szerszámokkal együtt. A második ember volt a gazdaságban, tulajdonképpen az intéző helyettese. A vizsgált időszakban Szmola József endrői származású ember volt a kulcsár. Családjával kint lakott a majorságban (Felesége: „Kabát” Timár Róza, fiukból Szmola Sánorból Endrőd legjobb munkájú bognármestere lett). Szmola József az 1930-as években házat vett Endrődön és elhagyta a gazdaságot. Ezután a kulcsári teendőket a gyakornokok végezték.

Kertész:

Az uradalom kertésze Smiri Elek ugyancsak endrői ember, aki Nagyváradon végezte el a gazdasági iskolát és vinnelér képeztetése volt (Felesége: „Csöre” Vaszkó Róza). Munkaköre a gyümölcsös és a szőlő gondozása, a gyümölcsök szevése és tartósítása, valamint a bor készítése. Fontos teendői közé tartozott a borászati és a gyümölcsműveléshez tartozó eszközök karbantartása (hordók tisztítása, a pince kezelése, stb.) Az eladásra szánt gyümölcsöt ő vitte a piacra és árusította. A komoly szaktudással rendelkező Smiri bérezésében is kiemelt helyen állott, a rendszer bérezésén túl 200 liter bor járandósága volt, melyet szabadon értékesíthetett.

Gépész:

Az uradalom gépésze Saly Sándor dévaványai ember volt, aki ugyancsak kint lakott családjával a majorban. Fő tevékenysége a szántógép és cséplőgép kezelése és javítása, karbantartása volt. Kezelte a malmot, amelyet már ekkor benzinmotorral hajtottak, valamint traktorvezetői tanfolyamot végzett hivatásos traktorkezelő volt.

Kovács:

A kovács Keliger István, körösladányi iparos volt legtovább alkalmazásban, de a kovácsok később gyakran váltogatták

¹ Ifj. VASZKÓ András 2006: közlése: Kelemen Ferenc annyira jól betanult, hogy innen bevitték Csákóra. Mater Pál Apostagról került Ballára s kiváló minősítéssel végzett.

egymást. A gépész mellett dolgozott, mint segéderő. Ő élezte, javította a fémből készült földművelő eszközöket (ekéket, boronákat, kocsikat vasalt). A gépész és a kovács egy műhelyben dolgozott, mely a malom épületéhez volt építve és teljes felszereléssel ellátva.

Bognár:

A kovácsműhely mellett, ugyanabban az épületben volt a bognárműhely. A bognár Szkuratov József orosz származású iparos volt, aki az első világháborúban hadifogságba esett Magyarországon és utána itt maradt. A majorságba letelepedvén megnősült és családot alapított. A Fő tevékenysége a gazdaság faeszközeinek gyártása, javítása (ásók, kapák nyelezése, kocsiküllök, a kocsi farészeinek javítása, s ha kellett új kocsik készítése).

De ő készítette a kerítéseket, a kutak kávéit, a jármokat. A későbbiekben ellátta a molnár feladatát, s miután 1930-tól villanymotor hajtotta a malmot az egyszerűbb elektromos szereléseket végezte. A műhely előtt álló harangláb megszólaltatását ő végezte naponta kétszer, a félórás reggeli és az egyórás ebédszünet kezdetén és végén.

1944 őszétől, az orosz csapatok megérkezésétől az 1945. évi földreformig, az orosz parancsnokság felhatalmazására ő vezette a gazdaságot.

Traktoros:

A gazdaság a 20'-as évek elején traktort vásárolt, azt kezdetben a gépész kezelte, majd felvettek külön erre a feladatra egy fiatal embert (Sajnos a nevére egyik adatközlőm sem emlékszik).

Tisztikocsis:

Az intéző személyes rendelkezésére állt. Egy pár könnyű futású ló volt a gondjaira bízva, két pár löszerszámmal, valamint két homokfutó és egy batár és egy kétkerekű kordély. Ha postára, hivatalokba, vasútra vagy a csáki birtokra kellett menni az intézőnek a tisztikocsis szállította. Télen szánkót fogott a lovak elé s azzal közlekedtek.

A tisztikocsisnak a többi alkalmazotthoz képest több szabaddíjeje volt, ilyenkor a bivalyfogattal vizet hordott a kertbe az artézi kútból.

„Három kocsisra emlékszem: először volt Hollósi Károly dévaványai, utána Kiss János gyomai ember, azután pedig szintén egy ványai Botos János bácsi.”²

Igáskocsisok:

Hat igáskocsis volt a gazdaságban, akik hat pár lóval és hozzájuk tartozó hat erős vasalású kocsival dolgoztak. A fő feladatuk a szállítás volt. A gazdaság termékeit vitték a községek állomásaira (Túrkeve, Dévaványa, Gyoma), a csáki uradalomba. Ezenkívül a gazdaságban a trágyahordást, szénahordást,

² VASZKÓ Irén 2006: közlése

Gyoma néprajza

Rendező: Cs. Szabó István

Néprajzi, helytörténeti adalékok egy gyomai családi krónikából

sorozatunk folytatását a következő számunkban közöljük, mivel a csudaballai cikket nem akartuk megbontani.

aratáskor a termény szállítását, hordását végezték. A négy lóhoz tartozott még egy-egy eke mellyel a tarlóhántás végeztek. Ők szállították a környező településről (főleg Endrődről) a gazdaságba az aratógépeket, summásokat, napszámásokat.

Ha sürgős volt az aratás és a kaszások nem győzték őket, vontatták az aratógépeket, illetve besegítettek a szántásba. Az igáskocsisok húzták a vetőgépet, boronáltak, vontatták a fúkasztát, lógereblyét. Az első kocsis felügyelte a többi az ő bérezése több volt egy-két mázsa búzával. Az első igáskocsis a türkevei Sipos Lajos volt. Az többi kocsisok közül adatközlőim Vasas József-re emlékeznek.

A kocsisok hetenkénti váltással aludtak az istállóban így felügyelték a lovakat.

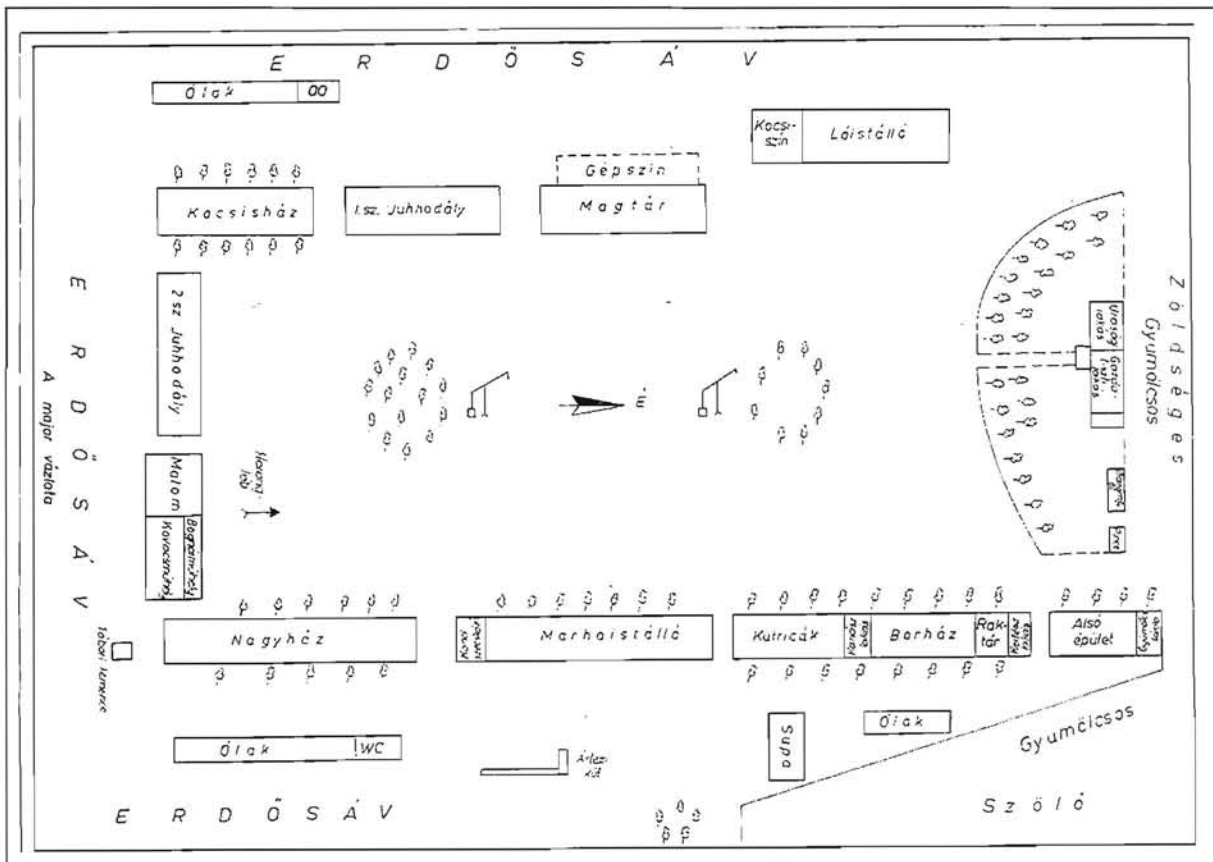
Béresek:

Hat bérese volt a gazdaságnak. Mind-egyik béres kezén hat ökör volt, a hozzájuk tartozó jármokkal, egy-egy kocsival, ekével (kettes eke). A hat fogatból 2-3-ban mindig volt 2-4 bivaly. A béresek is hetenkénti váltással aludtak az ököristállóban. Az első béres felügyelte a többi munkáját s ezért ő is kiemelt bért kapott. Az első béres először Márki Lajos, majd Gönczi Lajos türkevei emberek voltak.

Fejőgulyás:

Fejőgulyások Czakó Pál és László dévaványai emberek voltak. Feladatuk a fejőstehenek, bivalyok gondozása. A gazdaság fejősteheneit fejte, illetve az intézőjét. A többi alkalmazott maga feje a tehenét. A fejőgulyás reggel és este fejt, a tejet összegyűjtötte és leadta az intézőnek, melynek egy jelentős részéből sajtot készítettek. (Mint már az előzőekben említettem Vaszkó András sajtimesteri képzéssel rendelkezett és kiváló minőségű sajtot készített, melyek keresett terméknek számítottak a környező uradalomokban és vásárokon is).

Nemcsak a teheneket, hanem a bivalyokat is fejték, melyek tejt a tehéntejhez öntötték javítva annak zsírtartalmát.

Juhászok:

Két állandó juhásza volt a gazdaságnak: Aranyos Lajos és Kiss László dévaványai emberek. A későbbiekben, pedig Petránzski Imre (ő is dévaványai származású).

Az első juhász az anyajuhokat őrizte, felügyelte a beüzetésüket, az elletést. Az anyajuhok fejését a két juhász együtt végezte.

A második juhász őrizte a toklyókat és az ürüket. Volt még egy harmadik nyáj, a kosnyáj amelyet, nem juhász, hanem valamelyik cseléd, vagy summás őrzött. Alkalmanként erre a nyájra egy leány vigyázott (valamely alkalmazottnak a gyereke).

Kanász:

Az aránylag kis létszámú sertéshez (50-60 db. leginkább anyakocák voltak) egy kanászt alkalmaztak. A vizsgált időszakban Berényi János, Botos János és Binder István kanászok voltak a ballai gazdaságban.

„Kizárólag mangalicát tenyésztettek szaporításra. A malacokat leválasztás után értékesítették. Ezeket gondozta a kanász, olykor kisegítővel.”³

Gulyás a magyar gulyánál:

A gazdaságnak volt egy rideg szürke marha gulyája, mely 40-50 darab törzs-

állományú marhaból állott. A gulyás Kun Zsigmond türkevei pásztor volt, aki 3-4 évig dolgozott kint a majorban, hanem az úgynevezett kistanyán lakott, mely körül legelt a rideg gulya.

Cselédkanász:

A cselédkanász nem volt igazán az uradalom alkalmazottja, hiszen az uradalom dolgozóinak sertésére vigyázott s ezért a tulajdonosoktól az őrzött jószág arányában kapta a járandóságát, leginkább természetben (étkezés, ruházat, némi gabona). A kondában mindig volt 2-3 urasági kan is ezekért az uradalom külön fizetett. Egy-egy családnál annyi napot étkezett, ahány disznójára vigyázott. A cselédkanász Hagymási László türkevei ember volt.⁴

Rövid ideig a gazdaságban dolgozó alkalmazottak:

Az 1930-as évek elején volt még egy körműves, Csatári Gerzson dévaványáról, aki 3-4 évig dolgozott kint a majorban főleg a romos kastélyépület és a gazdaság egyéb karbantartásra szoruló épületeit újírtotta fel. A gazdaság indulásakor Mikola Bernát dévaványai szíjgyártó járt ki javítani a lószerszámokat.

4 VASZKÓ Irén 2006: közlése: Hagymási László volt a neve, de a nép csak Kanász Lacinak hívta.

ULTRAHANG Közhasznú Egyesület
A Korszerű Egészségügyi Szolgáltatásért
 5500. Gyomaendrőd, Fő u. 187.
 Adószám: 18388903-2-04.

2008. évi Közhasznossági jelentés

Az Egyesület a Pk. 60.082/2004-es számon, 2377-es tételszámon 2004. szeptember 07-én a Békés Megyei Bíróságon került bejegyzésre.

Az egyesület tevékenysége:

- Egészségmegőrzés, betegség megelőzés, gyógyító-, egészségügyi rehabilitációs tevékenység
- Szociális tevékenység, családsegítés, időskorúak gondozása
- Tudományos tevékenység, kutatás
- Nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeret terjesztés
- Emberi és állampolgári jogok védelme

Szöveges beszámoló a 2008. évi közhasznú tevékenységről

Az egyesület valamennyi kiadása az alapító okiratban meghatározott célok megvalósításának érdekében merült fel.

A 2005. évben megvásárolt ultrahang készülék üzemeltetésére a gyomaendrői Városi Egészségügyi Intézménnyel együttműködési szerződést kötöttünk. Az együttműködési szerződés értelmében az egyesület a Városi Egészségügyi Intézményen keresztül a készüléket a lakosság egészségügyi ellátására rendelkezésre bocsátotta.

Az egyesület vezetősége két alkalommal ülésezett ahol a vezetőségi tagok megvitaták az éves beszámolót és a következő időszak munkatervét és költségvetését.

Az egyesület egy alkalommal tartott közgyűlést ahol a tagság megvitatta és jóváhagyta az éves beszámolót a következő évi költségvetés tervezetét, döntött a pénzeszközök gyűjtésének és felhasználásának módjáról.

Az Egyesület 2008. évben közületektől és a helyi önkormányzatoktól támogatást nem kért és nem is kapott. A magánszemélyektől kapott 30 eFt támogatást működésének finanszírozására használta fel.

Az egyesület 2008. évben a központi költségvetésből és annak alrendszeraitől támogatást nem kért és nem is kapott.

Az egyesület tisztségviselői tevékenységüket önkéntes munkában végzik, ezért díjazásban nem részesülnek.

Gyomaendrőd, 2009. május 23.

Dr. Farkasinszki Erzsébet
 elnök

Egyszerűsített éves beszámoló 2008. év

		ezer forint	
Sorsz.	Megnevezés	2007	2008
1	Befektetett eszközök	6435	5121
2	Immateriális javak	0	0
3	Tárgyi eszközök	6435	5121
4	Befektetett pénzügyi eszközök	0	0
5	Forgóeszközök	558	550
6	Készletek	0	0
7	Követelések	0	0
8	Értékpapírok	0	0
9	Pénzeszközök	558	550
10	ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	6993	5671
11	Saját tőke	558	551
12	Induló tőke / jegyzett tőke	0	0
13	Tőkeváltozás / eredmény	487	558
14	Lekötött tartalék	0	0
15	Tárgyévi eredmény alaptevékenységből Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből	71	-7
16		0	0
17	Tartalék	6333	5048
18	Céltartalékok	0	0
19	Kötelezettségek	102	72
20	Hosszú lejáratú kötelezettségek	0	0
21	Rövid lejáratú kötelezettségek	102	72
22	FORRÁSOK ÖSSZESEN	6993	5671

Kimutatás a vagyon felhasználásáról

				ezer forint
Megnevezés	Előző év 2007.	Tárgy év 2008.	Változás	
Saját tőke összesen	487	558	71	
Induló tőke	0	0	0	
Tőkeváltozás	71	-7	-78	
/ a tőkeváltozásra ható tényezők				
a tevékenység előző évi eredménye			71	
Tárgyévi eredmény	71	-7	-78	
/ eredményre ható tényezők				
a) működésre kapott támogatások	30	30	0	
b) egyéb bevételek	392	360	-32	
c) működési költségek	403	397	-6	

Kimutatás a cél szerinti juttatásokról

			ezer forint
Támogató megnevezése	Támogatott cél	Támogatás összege	
Önkormányzati Támogatások		0	
		0	
Magánszemélyek által nyújtott támogatások		30	
	Működési költségek kifizetése	30	
Közületek által nyújtott támogatások		0	
		0	

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,

Csővek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika

Szegek, csavarok, zárok, lakatok

Fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.

Tel.: (66) 386-909

**Hitelreható! Minden kerékpárhoz
 értékes ajándékot adunk!**

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

Templomot szenteltek Csíkszeredában

A csíkszeredai Szent Ágoston-templom felszentelése a fennállásának milleniumára emlékező Gyulafehérvári Főegyházmege ünnepi rendezvényeinek sorába illeszkedik.

A több mint két évtizeden át épült templom méreteiben a csíksomlyói kegytemplom utáni második legnagyobb templom a régióban. A szentelést Jakubinyi György gyulafehérvári érsek és Tamás József segédpüspök végezte.

Az épület tervezője, Albert Homonnai Márton műépítész felidézte, hogyan választották ki 1990 őszén Csíkszereda akkori plébánosával, Borbély Gábor főesperessel az építendő templom helyét. A jelenlévők egyperces csenddel emlékeztek a kivitelező Nagy Csaba mérnökre, aki nem érthette meg a templom szentelésének napját. Péntes József plébános hálát adott Istennek az elmúlt 15 esztendő munkájáért, hogy telje-

síteni tudta közösségével a templomépítés nagy feladatát – olvasható a Gyulafehérvári Főegyházmege honlapján.

Jakubinyi György többek között arról is beszélt, miért Szent Ágoston tiszteletére szentelték fel az új templomot. Erdély első érseke, Bálint Lajos döntött úgy, hogy olyan szent tiszteletét hirdesse, akinek Csíkban még nem szenteltek templomot. Ha önálló község lenne, Csíkszentágoston lenne, mondta a szentek nevét viselő csíki falvak analógiájára az érsek. De mennyire él Szent Ágoston tisztelete ezen a vidéken? A kérdésre Márton Áron példájával válaszolt, aki 1896-ban Szent Ágoston napján született, és akinek édesapját Ágostonnak hívták.

Az épületegyüttes hasznos területe 3720 négyzetméter, 700 ülőhely van benne, a templom 1200 hívő befogadására, az attemploma pedig közösségi rendezvények lebonyolítására is alkalmas – írja az Új Magyar Szó.

A beruházáshoz szükséges pénz nagy része a hívők adományaiból gyűlt össze, a példátlan civil összefogást romániai, magyarországi és külföldi intézmények, segélyszervezetek, köz- és magánalapítványok is támogatták.

Magyar Kurír (szeptember 4.)

Egyházi segítség gyomaendrődi családoknak

A Szeged-Csanád Egyházmegyei Karitászhoz eljuttatott - a családok által írt - segélykérő levelek hatására az endrődi Szent Imre Karitás 2009. szeptember 17-én 150.000 Ft pénzadományt kapott, melyet az endrődi plébánia számlájára utaltak.

2009. szeptember 18-án Iványi László plébános úr átadta a készpénzt.

A tíz gyomaendrődi családnak - akikkel én szinte napi kapcsolatban vagyok - kívántunk segítséget nyújtani, oly módon, hogy ami most leggyorsabban segít megoldani napi gondjaikat, azt kell kifizetni.

Hét család döntött a tartós élelmiszer mellett, egy család villanyszámláját, egy család havi gyógyszerét, egy család a gyermek táplálék kiegészítője kiváltását kérte.

Az élelmiszert vasárnap délután vásároltuk meg és állítottuk össze, mely igen tartalmasra és értékesre sikerülhetett.

A csomag tartalma: kristálycukor, rizs, olaj, sajt, szárasztészta, kakaó, kolbász, konzerv, méz, margarin, cukorka, csokoládé, tea, mosószer - felsorolás a teljesség igénye nélkül.

Azoknál a családoknál, ahol pl. a villanyszámla nem érte el a 15.000 forintot, részükre mosószer, öblítőt vásároltunk.

A csomagok összeállítása vasárnap délután történt, átadásuk pedig 2009. szeptember 21-én délután 1 órakor volt.

Néhány gondolat kíséretében - honnan származik az adomány - az átvételi elismervény aláírásával átadásra kerültek az élelmiszert tartalmazó nagy táskák.

A családokon kívül jelen volt dr. Giricz Katalin, az endrődi Szent Imre Karitás vezetője, illetve Szakálos Tiborné, a korábbi vezető.

Mindketten segítők voltak a döntésben, a pakolásban, és az átadásnál, köszönöm munkájukat.

Várfi András, városunk polgármestere más elfoglaltsága miatt nem tudott részt venni az eseményen, de együttérzéséről biztosította a megjelenteket.

Személyes kapcsolat révén ismerem a családok helyzetét, ez kitétel volt a pályázatnál, hihetetlen erővel küzdenek mindennapjaikért, megélhetésükért, vannak, akik beteg gyermeket nevelnek.

Úgy érzem, a viszonylag sok munkáért kárpótolt mindannyiunkat azok a néha könnyes, néha elcsukló hangon kimondott köszönetek, melyeket a csomagok átadása után kaptunk.

Többen kérték Isten áldását mindannyiunkra, családunkra.

A pályázati pénz elszámolása szigorú szabály szerint történik, az eredeti számlák, átvételi elismervények eredeti példányát postázni kell a Szeged-Csanádi Egyházmegyei Karitászhoz, a másolatokat 5 évig meg kell őrizni.

Köszönetet mondok segítőknek, akik végig mellettem álltak, időt, fáradságot nem kímélve jöttek, csomagoltak. Külön köszönetet mondok Szakálos Tibornak, aki az élelmiszer vásárlásában, elszállításában, pakolásában nagyon sokat segített, kérem Urunkat sokáig adjon erőt Neki ehhez a munkához.

Úgy érzem, az a nap nem volt hiábavaló, hiszen 10 családnak tudtuk megoldani egy időre kilátástalan helyzetét.

Vaszkó Sándorné
az endrődi Karitás Csoport tagja

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Tanévnyitó

Az énekkar vidám dallal köszöntötte a megjelenteket, Domokos László országgyűlési képviselőt, Várfi András és Petneházi Bálintné polgármestereket, a rózsahegyis diákokat, köztük a háromosztályos elsőt. A legkisebbek megkapták az iskola színes programfüzetét. Varga Petra verse után Farkas Zoltánné igazgató beszámolt

A kis elsősök már olvassák a programfüzetet

Nagy sikere van az új játékoknak

Ugrókötél váltó

a nyári munkákról, majd ismertette a legfontosabb feladatokat és megnyitotta a tanévet.

Akadályverseny

A diákönkormányzat a tanév első péntekén tartotta hagyományos őszi túráját. Megalakultak a csapatok, nevet választottak, megtanulták a csatakiáltásokat és indultak leküzdeni az akadályokat. Az ügyességi és természetismereti feladatok után aktív pihenéssel várták a gyerekek az eredményhirdetést, ahol minden csapat jutalomban részesült.

Hogyan tanuljunk eredményesen?

Tanulás tanítása projekttel kezdődött a tanév a rózsahegyis felsősöknek. Három napig kis csoportokban gyakorolták a kifejező dinamikus olvasást, a koncentrációt, az önművelés, egyéni ismeretszerzés formáit, a hatékony tanulást. A félévente tartott kurzust a gyerekek is kedvelik és sokat profitálnak belőle.

Úszásoktatás

A keddi napokat elosztva egymás között, és a testnevelés órákat tömbösítve kezdik, illetve folytatják az alsósok az úszásoktatást. A gyerekek két csoportban busszal mennek a Liget fürdőbe.

Felújítás a Rózsahegyiben

A nyári nagytakarítással, karbantartással, festés-mázolással együtt hőszigetelő műanyag ablakokat kapott a földszint és az első emeleti tantermek és szertárak. Vadonatúj bútorokat vehettek birtokba az elsősök és az ötödikesek.

Kompetenciaalapú oktatás bevezetése

Iskolánkban három elsős és egy ötödikes osztály vesz részt abban a programban, melyet a város három iskolája közösen nyert.

Udvari játékok

Közel 2 millió forint értékben a Szülői Munkaközösség támogatásával udvari játékokat vásárolt a Rózsahegyi iskola. A gyerekek örömmel vették birtokba az őrtornyot, mászókát, hintát, babaházat és a függőhidat. Hamarosan megérkeznek a pihenőpadok is.

Bővebb információt találnak iskolánk honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

Az Endrődi Községi Házat működtető
Templárius Alapítvány szervezésében

megemlékezünk az 1848/49-es szabadságharcról
a Bethlen Gábor Szakképző Iskola új ebédlőjében.

Az előadás témája:

GÖRGEI SZEREPE A TÉLI HADJÁRTABAN ÉS A KÁPOLNAI CSATÁBAN

Előadó:
v. Pintér István történész

Időpontja: 2009. október 7. szerda este 7-óra

Helye: Bethlen Gábor Szakképző Iskola ebédlője
(Gyoma, Hősök útja 40.)

Belépés díjtalan, minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Óvodás őrangyal

Kicsi angyal nőj velem,
hordd kezedben a lelkem.
Vigyázz rám, hogy nagy legyek,
mert nélküled eselek.
Mutass utat a jó felé,
hisz szívem lángja égig ér.

Ujházi Aranka verse

CSALÁDI NAP A RÓZSAKERT IDŐSEK OTTHONÁBAN

„A szeretet a jószág törvénye. Az örökkévalóság törvénye.
Az élet törvénye.”
(Wass Albert)

Augusztus 29-én immáron hetedik alkalommal rendeztünk a Rózsakert Idősek Otthonában Családi Napot. Izgatottan készülődtek lakóink is és mi, gondozók is, hisz mindannyian azt szeretnénk volna, hogy ez a nap igazi élményként maradjon meg a vendégek és a vendéglátók emlékeiben is.

A Rumba TSK táncosai, a Hastánc-csoport és a Barátság Klub örökifjú hölgyeinek vidám, színvonalas műsora után jóízűen fogyasztottuk a bográcsban főtt marhapörköltet és a finom házi süteményeket, melyeket gondozónőink készítettek. Ebéd után a tombolasorsolás és az önfeledt mulatozás következett.

Szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik bármilyen módon segítettek abban, hogy ez a vidám Családi Nap létrejöheszen, illetve egész éven át segítik intézményegységünk munkáját.

Köszönjük a Diadem Gyógyszertár, Újlaky Szabolcs, Újlaky Henrietta, a Róza KFT, az Agro-Áruház, a „Kincs az életed” Alapítvány, a „Gyomaendrői idősekért” Alapítvány, Jakus Imre képviselő úr, a Privát ABC, a Kreatív Kuckó-Uhrin Emese, a Térségi Szociális Gondozási Központ konyhájának és nem utolsósorban intézményünk vezetőinek támogatását.

Mai rohanó világunkban, amikor a megélhetés megteremtése egyre több időt követel és ezt az időt a szeretteinktől kell „lecsipnünk”, az ilyen együtt töltött boldog órák még inkább felértékelődnek.

Rendezvényünkön lakó és hozzátartozó, meghívott vendég és dolgozó egyaránt remekül érezte magát és reméljük jövőre is együtt szórakozhatunk mindannyian!

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Oktatási intézmények közös pályázatáról

Gyomaendrőd Város Önkormányzata eredményesen pályázott a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretén belül közzétett TÁMOP 3.1.4-08/2 Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés-Innovatív intézményekben című kérésre.

2009. augusztus 29-én a Katona József Művelődési Központban ezen projektnyitó konferencia megrendezésére került sor.

A projekt végrehajtásában részt vevő szervezetek: Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda, Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda, Kner Imre Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium, Rózsashegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola.

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda Nevelőtestülete

DOMOKOS LÁSZLÓ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Domokos László
országgyűlési képviselő

Köszöntő az idők világnapján

Idősnek lenni önmagában éppen úgy nem érdem, mint ahogyan fiatalnak lenni sem az. Amitől mégis becsülni való értéké válik, az a több évtizednyi idő kereteit megtöltő tapasztalat és tartalom. A türelem és gondoskodás, amivel a szülők, a nagyszülők családi szálakat bogoznak ki, fognak össze. A történelem, amit az ő személyük tesz kézzelfoghatóvá és átélhetővé. A sok munka, aminek eredménye gyakran csak a következő generációk idejére érik be. A jó szívvvel adott tanácsok, amelyekkel igyekeznek elejét venni, hogy gyermekeik, unokáik elkövessék ugyanazokat a hibákat, amelyeket húsz-harminc-negyven esztendővel korábban maguk is elkövettek. Az elnézés képessége olyankor, amikor a fiatalok persze mégsem hallgatnak rájuk.

Az október elsejei idők világnapja alkalmából szeretettel köszöntöm mindannyiukat, jó egészséget kívánok!

A rossz kormányzás következménye a Bajnai-csomag

A jövő évi büdzsé az elmúlt húsz év legveszélyesebb költségvetése, amely nem kezeli, hanem mélyíti Magyarország gazdasági válságát. Ha ezt így elfogadja a parlament MSZP-s többsége, akkor ez azt jelenti, hogy sok iskolára kerül lakat, az egészségügyi intézmények, kórházak, rendelők nem fogják tudni ellátni a betegeket. A nyugdíjasoktól ismét rengeteg pénz veszne el, tehát szüleink, nagyszüleink életlehetőségei is romlani fognak.

Amíg MSZP-SZDSZ-kormány van az országnak, és amíg Bajnai Gordonnak hívják a miniszterelnököt, az államcsőd, a gazdasági összeomlás veszélye nem múlik el. Súlyos mélységben van a magyar gazdaság, és olyan zuhanást élünk át, amire a rendszerváltás óta nem volt példa. Több mint hét százalékos a gazdasági visszaesés, tíz százalék fölötti a munkanélküliség, a reálbérek több mint 2 százalékkal csökkentek, a nyugdíjas infláció pedig az átlagos pénzromlásnál jóval nagyobb. A jövő évi költségvetésben a kormány nem jelölt meg kitérés pontokat. A büdzsé csak megszorító lépéseket, valamint az önkormányzatoktól, a közösségi közlekedéstől és az étkezési támogatásoktól történő elvonásokat tartalmaz. A költségvetésből nem derül ki, miként szeretne a kormány munkahelyeket teremteni, a magyar gazdaságot tartós növekedési pályára állítani, az államadósság növekedését kezelni, és az emberek mindennapjait érintő kérdésekkel foglalkozni.

Mindez elég indok a Fidesz-KDNP képviselőinek, hogy ezt a költségvetést elutasítsák. Ellenzéki pártként az a dolgunk, hogy mindentől, ami rossz, megpróbáljuk megvédeni az országot. A költségvetés által megtestesített rossztól akkor tudjuk megvédeni az országot teljes egészében, ha a kormány visszavonja ezt a költségvetést.

Fiatalokról fiataloknak

KARITÁSZ MŰSOR A GYEREKEKÉRT HUNYÁN

Augusztus 30-án zenés műsort rendezett a Szent László király karitás csoport. A közreműködő énekesek és zenészek szívesen felajánlották erre a nemes célra, hogy térítés nélkül fellépjenek és szórakoztassák a közönséget. A szépen felújított Művelődési Házat a Polgármester Asszony, Petényi Szilárdné ingyen rendelkezésünkre bocsátotta, ahol szépen berendezett környezetben kezdődhetett a műsor. Sokan eljöttek, hiszen ha jótékony célra van rendezvény, többen megtszítelnak bennünket.

Bélepődij nem volt, csak ki mennyi adományt ajánlott, azt tette be a gyűjtődobozba.

Szilágyi András helyi énekesünk köszöntötte a megjelenteket, bemutatta az énekeseket, zenészeket és a nyugdíjas klub fellépőit. Elhangzottak szebbnél szebb nóták, dalok, a közönség meg sok tapssal fejezte ki tetszését. A kísérő zenekar Iványi László hunyai zenész és társa, Leszenyiczki Mihály kondorosi zenész volt.

Felléptek Mezőtúrról Balázs Béláné, Fejes Imréné, Szokolai Jánosné, Gádorosról állandó énekesünk Petri Józsefné, valamint Szilágyi András hunyai énekesünk is.

A helyi nyugdíjas klub tagjai szép nótacsokkal, és „Rómeó és Júlia” című jelenettel járultak hozzá a délután sikeréhez. Az előadások végén Fejes Imréné és Szokolai Jánosné cigánydalokat énekeltek, melyek nagyon tetszettek a közönségnek. Végezetül az összes szereplők közösen énekeltek, ami szintén nagyon szép volt.

Ezúton mondunk köszönetet a karitás nevében minden közreműködőnek, fellépőknek, zenészeknek, Petényinének a szervezéséért, valamint a büfés hölgyeknek munkájukért, és köszönjük mindenkinek az adományokat, a részvételt és segítséget.

A bevételt a gyerekek ajándékozására fordítjuk.

Hanyecz Vencelné

Trodalmi oldal

Párbeszéd a groteszkról

Örkény István (1912-1979) halálának 30. évfordulóján egy 1977-es Filmhíradó-interjúbeli beszélgetéssel és egy egyperces novellával emlékezünk. A Párbeszéd a groteszkról című könyv interjúgyűjtemény, mely derű, bölcsesség, szellemesség, önironia keveréke; segítségével kirajzolódik az író szellemi öröksége, pályafutása, művészi hitvallása.

MIT JELENT ÖNNEK ÍRÓNAK LENNI!

- Mit jelent önnek írónak lenni?

- Talán könnyebben válaszolnék, ha azt kérdezné, mit jelent magyar írónak lenni, azt jobban tudom, az vagyok. Itt születtem, itt éltem, anyám tanított e szépséges nyelven beszélni, a sorsdöntő az lett az életemben, az vezette a tollamat, az rajzolta meg a pályámat, hogy népünk sorsáról és csak a mi népünk sorsáról szólnak írásaim, az első szavamtól mostanáig.

A magyar író helyzete is, dolga is más, mint más országok íróié. A magyarul beszélő emberiségnek csak egy

része, talán kétharmada él az országhatárok között. Harmada, talán kisebbik harmada a határokon túl, hol jobban, hol rosszabbul, ahogy jön. Amit írunk, annak nemcsak hozzánk, hanem öhozzájuk is kell szólni, hogy el ne veszítsük egymást. Nem könnyű feladat, és jórészt költőkre, írókra, művészekre vár.

De mi nemcsak a határon túl, hanem a határon innen élőket sem akarjuk elveszíteni. Örök gondunk ez. Pedig itt élünk több mint ezer éve Európa szívében, de a mi nyelvünknek nincsenek édestestvérei, csak távoli rokonai akikkel nem értünk szót. Rádásul kevesen vagyunk, és tudjuk, hogy nem a kis népek írják a világtörténelmet, de az már rajtunk múlik, hogy a világ folyásából, a fejlődés sodrából partra ne vettessenek. Így aztán megpróbálunk jeleket adni, megmutatkozni, jelentkezni, magunkat megfogalmazni, a létünket bizonyítani, valamit megmutatni. Hogy mit akarunk megmutatni? Talán azt, hogy többet érünk, mint ahányan vagyunk. Csupa lelemény, csupa tehetség, csupa életképesség ez a nép, és adott annyit a világnak, amennyit mi kaptunk tőle.

Ez a bizonyítás nemcsak minden magyar író dolga, hanem minden magyaré. Én is, ha visszatekintek, amennyire az élet engedte, amennyi részem lehetett benne, és amennyire az erőmből futotta, ezt a többletet próbáltam bizonyítani.

- Létezik-e az ön számára a szépség hagyományos fogalma? Mik a gyökerei groteszk látásmódjának?

- A két kérdésre egy a válaszom: a szépség a világ groteszk látásmódjában valósul meg. Ez persze nem sajátom, hanem ősrégi látásmódja az emberiségnek. Minden, ami van, több értelmű. Hadd mondjak inkább egy nagyon egyszerű példát. Mondjuk, egy autóbust. Egy autóbust mást jelent annak, aki a megállóban áll és várja, és mást, aki ne adj' Isten, a kereke alá

került. Egy autóbust le lehet festeni, verset is lehet írni, és mind, mind valami mást fog elmondani róla. Ha mármost egy óvodás kisgyerek lerajzol egy autóbust, kicsit csámpás kerekkel, behorpadt tetővel, akkor az autóbustnak egy groteszk látványa született meg, mert a gyermek üde és friss szemével valami mást vett rajta észre, amit a felnőttek, akik már hozzászoktak, mosolyogva néznek. A groteszk látásmódban van valami gyermeki, a fölfedezésnek, az első rálátásnak izgalma, frissessége, váratlansága. Ha mármost ebből kiindulva a groteszket egy író szavaival kellene megmagyaráznom, azt mondanám: minden, ami van, először van. Egyszer, és soha azelőtt, soha azután. Csak akkor, amikor fölfedezem. Tudom én persze, hogy mindent leírtak már, nálam százszorta jobban, pontosabban, de ez engem csöppet sem zseníroz. Ha lemegyek a trafikba, ami ide a második sarok, úgy vágok neki az útnak, mint Kolumbusz. Valahová majd csak megérkezem: a trafikba vagy Hátsó- Indiába vagy Amerikába. Vagy mind a háromba egyszerre, hiszen mondtam már: minden létező dolog több értelmű. És akár egy gyermek, akár egy író szemével nézem a világot - ez a kettő nincs nagyon messze egymástól, úgy vélem, hogy másmerről nézve másképp is látom, és így talán egy arasszal, vagy ha annyiban nem, egy hajszállal jobban megközelítem azt az igazságot, amelyet egy groteszk szemvillanás néha jobban meglát, mint a világ legerősebb nagytője.

HAJNALI TELEFON

Álmomból riadtam. Először a telefont kellett a sötétben kikapogatnom. Aztán a hangomat kellett előkeresnem a testem sötétjéből.

- Halló - mondtam rekedten.

- Halló.

- Ki beszél? - kérdeztem.

- Itt Petőfi Sándor.

Késő éjszaka érkeztem Balatonalmádiból. Ingerült lettem.

- Hallja - mondtam. - Nem szeretem a rossz vicceket.

- Úristen! - mondta. - Ha tudná, milyen nehéz innen telefonálni! Kétszer is megnézem, kit hívok föl. Vagy talán nincs kedve velem telefonálni!

- Eszerint nem viccel! Igazán Petőfivel beszélek!

- De még milyen igazán. Térjünk a tárgyra, ember. A beszélgetési idő három perc.

- Engem még sohase hívtak föl halottak. Milyen tárgyra térjek?

- Az nekem tökmindegy. Kérdezzen tőlem valamit.

- Én kérdezlek öntől! És ilyen hirtelen!

- Ne húzza az időt. Biztosan van valami, amit szeretne tőlem megtudni.

- Hogyne kérem. Csak most nem jut eszembe.

- Mi nem jut az eszébe?

- Semmi.

- Pedig azt hallottam, hogy egy nagy társaság előtt dicsőően nyilatkozott rólam.

- Nem is egyszer! Én ifjúkorom óta nagy Petőfi-rajongó vagyok!

- Örülök neki.

- Még a prózájáért is élek-halok!

- Remek! Hát akkor beszéljessünk.

- Miről, kérem?

- Még most sem jutott semmi az eszébe?

- Még most sem.

- Magától azért többet vártam volna.

- Őszintén rösteltem.

- Na, alászolgálja.

- Jó éjszakát kívánok.

Ízes Ízek

Oktober

Káposztás pogácsa

Füstölt szalonna zsírján lereszelt káposztát dinsztelünk, majd sóval, borssal ízesítjük. Lisztet, margarint, tojást és a dinsztelt káposztát annyi tejjel dolgozzuk össze, hogy nyújtható tészta legyen belőle. Kb. 1 cm vastagra nyújtjuk, pogácsákat szaggatunk belőle. Tetejét tojással megkenve sütjük meg lassú lángon.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

SZONDER

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja. Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

Tányéros tévé, bárhol az országban

upc direct

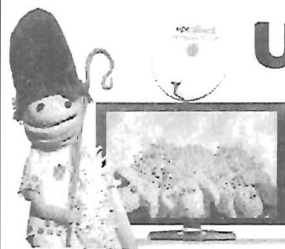
Három hónapig
minden csomag féláron!

Bronze csomag 29,

Silver csomag 40

magyar nyelvű műsorral

Akár 3 beltéri egységgel!

M1	DSF
M2	JimJam
TV2	Minimax
RTL Klub	Disney Channel
Viasat3	BeBe TV
Cool	VIVA TV - magyar
FilmMúzeum	MTV - magyar
Duna TV	MTV Hits
Magyar ATV	MTV Dance
Hír TV	MTV 2
Comedy Central	VH1
Zone Reality	VH1 classic
Travel Channel	Viva - német
Discovery Channel	MTV Europe
Spectrum	Sky News
Animal Planet	CNN
National Geographic	BBC World
TV Paprika	Euronews
Film+	DW TV
Hallmark	CNBC Europe
Eurosport	ZDF
Eurosport 2	Pro7
Extremo Sports	Rai Uno

Silver csomag

Bronze csomag

AXN	Sport 1
Echo TV	Sport 2
Viasat Explorer	Sport Klub
Viasat History	Cartoon Network
Deko	Boomerang
MGM	Blue Hustler

Ezon felül még számos szabadon fogható csatorna!

Részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben
Telex Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
Mobil: 20/337-8010; 20/9-629-681

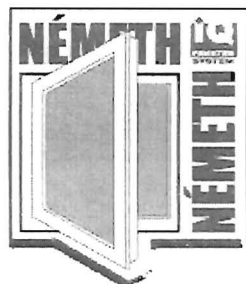
Műanyag ajtók, ablakok, téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,

Fő út 81/1

Tel/Fax: 66/386-328

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, két szívünkben élnek:
Híába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BALÁZS IMRÉNÉ PALOTAI ÉVA endrődi lakos, hosszú súlyos betegség után 62 éves korában, szeptember 13-án az Égi Hazába költözött. Gyászolja: férje, lányai, vejei, unokái és a családtagok

LAKATOS MIKLÓS endrődi lakos, 64 éves korában hosszú súlyos betegség után visszaadta lelkét teremtőjének. Gyászolja családjá

SOCZÓ ERZSÉBET endrődi lakos, 91 esztendőskorában földi zárandokútját befejezte. Gyászolja családjá

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Kézpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

FELHÍVÁS - TÁJÉKOZTATÓ!

Kedves Gyomaendrődi Lakostársak!
Kedves Dévaványai Lakostársak!

Következő könyvem adatgyűjtéséhez szeretném kérni az Önök segítségét.

2010-ben, a román katonai kivonulás, a szégyenletes Trianoni-békediktátum 90. évfordulójára szeretném megírni és megjelentetni a „Román katonai megszállás Gyomán, Endrődön és Dévaványán 1919-1920” c. könyvem.

1919 áprilisában az - Antant-hatalmak tiltása ellenére - a Román Királyi Hadsereg minden hadüzenet nélkül felvonult az általuk elképzelt (óhajtott) Nagy-Románia tiszai határvonalára. A Nemzetközi jogot felrúgó román katonai vezetés hazánkra, a Tiszántúlra eresztette rabló, erőszakoskodó csapatait. A túlerőben lévő ellenséggel szemben a gyenge magyar Vöröshadsereg visszavonulóban volt. Kisebb ellenállásra mindenütt számíthatott az ellenség.

Román katonai áldozatokról, sebesültekről kevés adataink vannak, de arról van ismeretem, hogy egy-egy eseményt követően a román megtorlás nem maradt el. Mint oly sok esetben a vértlen polgári lakosságon állt bosszút a megszálló román katonai hatóság.

A román katonai vezetés kíméletlen megtorló intézkedést foganatosított Dévaványán:

1919. április 28-án du. 5 órakor, a dévaványai római katolikus templom falánál a megszálló román katonai hatóság agyonlövötte: Bukva János 37 éves, Cs. Kovács Antal 38 éves, Rózsa Bálint 45 éves dévaványai lakosokat.

A megszálló román katonai megtorlás másnap is folytatódott: 1919. április 29-én de. 8 órakor, a dévaványai római katolikus templom falánál agyonlövötte: Kovács Sándor 23 éves, Győri Imre 24 éves és Győri Antal 20 éves, Dévaványán dolgozó vésztői illetékességű lakost.

Ebből a testet lelket megnyomorító könyörtelen szenvedésből kijutott a vértlen gyomai- és endrődi eleinknek is:

1919. július 23-24-én, a Mezőtúr alól visszavonuló rabló román csapatok lelőtték: Erdei László, Kereki András és Király József gyomai lakosokat.

Azzal a kéréssel fordulok a T. gyomaendrődi és dévaványai lakostársakhoz, hogy akik felismerték hozzátartozóikat, rokonaikat – kérem, jelentkezzenek megadott elérhetőségem valamelyikén. Kérem, ha van családi feljegyzés-visszaemlékezés, anyakönyvi kivonat, fénykép a hozzátartozóikról, úgy azt is szíveskedjenek hozzám eljuttatni.

Tisztelettel kérem a T. gyomai-, endrődi-, és a dévaványai lakostársakat, ha tulajdonukban van a román megszállással kapcsolatos régi újság, fénykép, röplap, vagy a településen valamilyen megtörtént eseményről tudnak, úgy arról legyenek kedvesek informálni.

Egyben kérem a segítségüket abban is, ha van az 1910-es 20-as évekből Gyomát, Endrődöt, Dévaványát bemutató képeslapjuk – úgy azt is legyenek kedvesek jelezni. A hozzám eljuttatott dokumentumokat, képeket szkennelés (és fénymásolás) után visszajuttatom Önökhöz.

Segítségüket ezúton is hálás szívvel megköszönöm

Tisztelettel és üdvözléssel : Dr. Ágoston Sándor történész-tanár
5510 Dévaványa, Széchenyi u. 5.
Tel/fax : 66/220-091 (17 óra után)
E-mail : agoston.sandor@dktv.hu

A 2010. június 4-i megjelenésre tervezett „Román katonai megszállás Gyomán, Endrődön és Dévaványán 1919-1920” c. könyvem kevés, néhány száz példányba készül el.

A könyv ára a megjelenési példányszámtól függ, ezért célszerű előjegyeztetni azt:

..... itt kivágandó

Előjegyeztem - Ágoston Sándor: „Román katonai megszállás Gyomán, Endrődön és Dévaványán 1919-1920” c. könyvét .

Név:

Pontos lakcím:

Elérhetőségem:

Előjegyzett példányszám:db.

Dátum:

Aláírás:

EMLÉKEZÉS '56 HŐSEIRE

Pesti József:

A vulkán peremén

Még maradt erőnk,
Még fellobog a vérünk
Követelünk, nem sírva kérünk.

A mi utunk
A vég – s a meghitt csillagok,
Biztos lépéseinken az ég felragyog.

A mi célunk nem
Az odavetett morzsák,
Amik a vörösöket hófehérre mossák.

Felvonulunk,
Béklyózva is kiáltunk.
MI félelmesen vallunk: kiáltunk.

Még maradt erőnk,
Még fellobog a vérünk,
Követelünk, nem sírva kérünk.

(1956. október 18.)

*A verset a szabadságharcosok
terjesztették Budapesten
a forradalom napjaiban.*

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizés szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Októberi ajánlataim:

- őszi virághagymák - rózsatövek
- virágföldek, műtrágyák, növénytápok
- üvegdemizonok, cefrés hordók, műanyag kannák
- befőzéshez üvegek, üvegtetők, tartósító szerek
- szeneskályhák, kandallók, kályhacsövek
- zománc üstök, üstházak, gázegők
- fűnyírók, láncfűrészek, elektromos kézi szerszámok
- munkavédelmi bakkancsok, gumicsizmák, kesztyűk
- zománc festékek, falfestékek, glettek, csemperagasztók
- hígítók, ecsetek, kőműves szerszámok
- szegek, csavarok, csiszoló anyagok
- műanyag kukák, műanyag rekeszek
- viaszos vásznak, fürdőszoba szőnyegek
- kávéfőzők, vasalók, konyhai edények
- fóliák, zsákok, izzók, elemek, stb.

Várom kedves vásárlóimat!
FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

✚ keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 165 Ft

XVI. évfolyam 11. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat * **2009. november**

A tartalomból:

40 éves osztálytalálkozó - 15. oldal

Városunk díszpolgára Szilágyi István színművész - 5. oldal

Hírek a Szent Gellért Katolikus Iskolából - 9. o.

Meggyalázták a II. világháborús emlékművet
Endrődön - 2. o.

Kitüntettjeink október 23-án - 5. o.

Emlékezés az 1956-os forradalomra - 12. o.

„HOL SÍRJAINK DOMBORULNAK”

Ezekben a napokban megélnék és megszüpülnek temetőink. Minden-szentek ünnepe és Halottak napja környékén felkeressük temetőinket, hogy elhunyt szeretteink sírjaira virágokat tegyünk, gyertyákat gyűjtünk, hogy emlékezzünk, hogy imádkozzunk.

Vannak, akiknek sírjára nem tudunk ma sem virágot elhelyezni.... talán azt sem tudjuk, hogy sírjaik hol domborulnak... ilyenek pl. a háborúk áldozatai. Ma is sokan idegen földben nyugosznak, távol a hazától, távol a még meglévő családtól. Évtizedeken keresztül beszélni sem lehetett róluk.

Az utóbbi években – fájdalmainkra némi gyógyír – egyre több helyen állítanak emléket hősi halottainknak.

Nemrég a Lvivi Magyarok Kulturális Szövetsége (Lviv ukrán város, régi ne-

vén Lemberg) valamint a Magyar Köztársaság Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeli Intézet és Múzeum emlékművet állított a város hadi kórházában elhunyt és a helyi temetőben végső nyugalomra helyezett magyar honvédek tiszteletére.

Az emlékmű Szarvas Gábor úr, a Lembergi Magyar Kulturális Szervezet elnöke kezdeményezését követően, a HM Hadtörténeli Intézet és Múzeum szakmai és teljes anyagi finanszírozásával készült el a közelmúltban. Ünneplés avatónnepe várhatóan 2010 tavaszán lesz, melyre szeretettel várják az elesett hősök rokonait és bajtársait.

Ennek az emlékműnek endrői vonatkozása is van, mert a nevek között ott szerepel Vaszkó László (1920. VIII. 16. -1943. XII. 9) hdp. őrm. neve, aki légítámadásban halt meg. Két testvére Vaszkó András és Vaszkó Irén – ma is itt él Endrődön.

Adj Uram örök nyugalmat minden elhunytunknak - és az Örök világosság fényeskedjék nekik! Nyugodjanak békében!

Fotó: HM HIM

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

AZ ENDRÓDI KÖZÖSSÉGI HÁZ NOVEMBERI PROGRAMJA

November 3-án 17.00 órától KDNP ülés
 November 9-én 11.00 órától 15.00 óráig termékbemutató
 November 9-én 19.00 órától 21.00 óráig Jóga
 November 10-én 13.00 órától 17.00 óráig árusítás
 November 14-én 10.00 órától Cor-kontroll nap
 November 16-án 9.00 órától – 12.00 óráig árusítás
 November 21-én 18.00 órától Gazdakör vacsora
 November 23-án 7.00 – 11.00 órától Véralás
 November 23-án 16.00 órától 17.00 óráig Nyugdíjas Klub
 November 23-án 19.00 órától – 21.00 óráig Jóga
 November 27-én 14.00 órától – 16.00 óráig árusítás
 November 28-án 12.00 órától Katalin Bál a Barátság Klub szervezésében

„CSEPPET SE SZÉGYELLD!” Inkontinencia nap Gyomaendrődön

Vendégeink: orvosok, szakemberek beszélgetnek a jelenlévőkkel az egészségünk állapotáról.

A rendezvényre a belépés ingyenes! Szűrővizsgálatok (ingyen)

Fellép: Karda Bea; Kegye János pánsípművész
 Helyszín: Gyomaendrőd, Endrői Községi Ház
 (Blaha Lujza u. 21.)

Időpont: november 14. szombat 9.30-tól
 (egész napos program)

Megyei kitüntetések

Október 22-én Békéscsabán megtartott megyegyűlésen Domokos László, a megyei közgyűlés elnöke, országgyűlési képviselőnk az 1956-os forradalom hőseire emlékezve Békés Megyéért Kitüntető Díjakat adott át.

Többek között az *endrői származású Dr. Kunkovács László*, a vizuális antropológia első magyarországi kutatója életútja, szakmai munkássága és Békés megye népszerűsítése elismeréséül kapta ezt a díjat.

A Békés Megyéért kitüntető díj bronz fokozatát kapták a *gyomai Timár Attila, Timár András, Timár Albin*.

Szerkesztőségünk őszinte örömmel gratulál kitüntetettjeinknek!

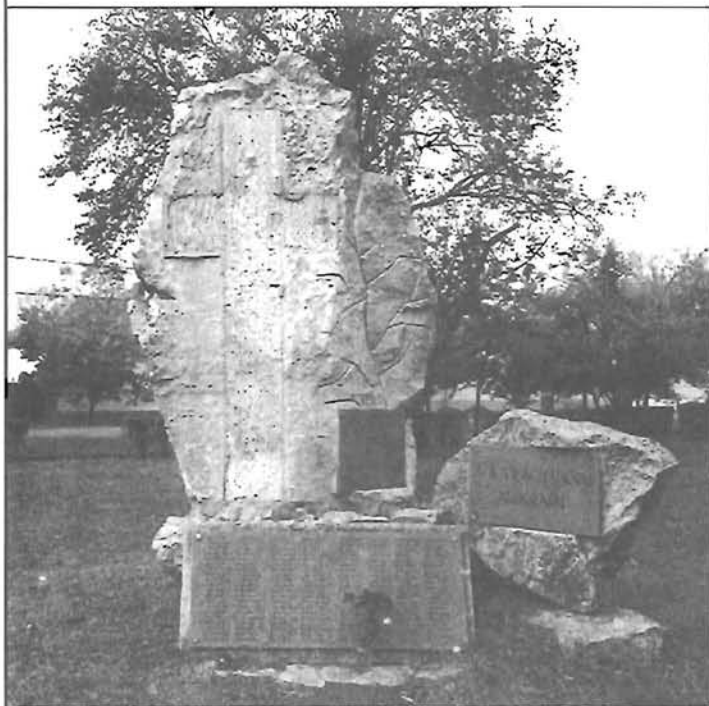
Eladó

- Endrőd, Dózsa u. 9. sz. lakóház: 3 szobás, összkomfortos (916 m² udvar, a ház ebből kb. 100 m²)
- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA
- BL-7 dízelmotor darálóval és fűrészgéppel
- kézi kukoricamorzsoló
- gázpalack, prés, boroshordók, traktor pótkocsi, vetőgép

Érdeklődni lehet az endrői plébánián:
 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

Meggyalázták a II. világháborús emlékművet Endrődön

Egy héttel Mindenszentek ünnepe előtt – amikor különösen az elhunytak emléke felé fordulnak a jóérzésű emberek – Endrődön meggyalázták a II. világháborús emlékművet. Azt az emlékművet, amely emléket állít elesett hőseinknek – úgymond metetője több száz endrői háborús áldozatnak.

Az elkövetők leszedték a kereszt alakú táblát, melyen az elhunytak nevei sorakoztak.

Mondom, meggyalázták... hisz ez a tett nem egy egyszerű rongálás. Több száz áldozat emlékét, több száz család érzeit sérti! Szomorú, hogy a XXI. században ide jutottunk.

Köszönet az 1 %-ért

A Cukorbeteg Gyomaendrői Klubja ezúton tájékoztatja a nyilvánosságot és értesíti Támogatóit, hogy a 2008. évi felajánlott SZJA 1 %-ából az adóhatóság 53189,- Ft összeget utalt át számlánkra. Ezt az összeget a Klub szakmai anyagokra és működésre fordította.

Az SZJA 1 %-ából eredő támogatásból tartalékot nem képeztünk. Köszönjük a támogatást és kérjük, hogy a jövőben is támogassanak bennünket.

Gellainé Tuboly Zsuzsanna Klub elnök

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
 Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
 Csövek, szerelvények
 Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
 Szegek, csavarok, zárok, lakatok
 Fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
 GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
 Tel.: (66) 386-909

**Hitelletőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

Önnel joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület október hónapban

Az október hónap ismét mozgalmas volt a Képviselő-testület számára, mivel több alkalommal is ülésezett.

Október 8-án a Békés Megyei Vízmű tökeemelése kapcsán részvényvásárlásról döntött, míg a 23-i ünnepi ülésén Díszpolgári cím és Gyomaendrődért Emlékplakett kiosztására került sor.

Díszpolgári címet adományozott a város Képviselő-testülete Szilágyi István színművésznek, illetve emléklappal ismerte el érdemeit Vasas György nyugalmazott műszerésznek, aki a telefonvonalak kiépítésén fáradozott, illetve Vaszkó Andrásnak a rendszerváltás utáni politikai élet jeles képviselőjének, a KDNP örökös elnökének, valamint az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezetnek.

Az ünnepi ülésen részt vett Dr. Deutsch Tamás Európa Parlamenti képviselő és Domokos László a Megyegyűlés elnöke is.

Október 29- i ülés anyagából:

Autóbuszjegy árváltozás miatti rendeletmódosítás, önkormányzati támogatás mértékének változása

Az üzemeltetést végző cég a jogszabály adta lehetőségekben belül javaslatot tett a menetjegyek és bérletek árának 2010. január 1-től esedékes évi változására, valamint kérte az önkormányzati támogatás mértékének emelését az infláció mértékével arányosan. (A 2010. évre tervezett MNB inflációs prognózis:4,1%)

A menetjegyek és bérletek árának változása:

1. Táblázat

	2008. év	2009. év	2010. év
Egy útra szóló vonaljegy	90 Ft	100	100
Teljes árú havi bérlet	2150 Ft	2300	2400
Kedvezményes havi bérlet	400 Ft	430	450

A Képviselő-testület jóváhagyta a MOBILBUSZ Közlekedési Kft kérését

Varga Lajos Sportcsarnok felújítása

A Képviselő-testület a 2009. március 26-i ülésén döntött a sportcsarnok küzdőtér burkolatának felújításáról. A megvalósítás érdekében pályázatot nyújtott be, de erre a célra nem nyert támogatást. Mivel a burkolat balesetveszélyes, elkészítette annak felújítási tervét. Az ajánlatok 18,34-22,9 millió forint közöttiek.

A megvalósításhoz a következő forrást jelölte meg:

2009. évi költségvetésben elkülönített 10 millió forint pályázati önerőt, valamint fel tudja még használni a közösségi közlekedés 2009. évre előirányzott 5.358 e Ft-ot, illetve az általános tartalékból fedezi a még hiányzó szükséges összeget.

Az építési munka nagysága miatt közbeszerzési eljárást

kell lefolytatni, ezért létrehozta a Bíráló Bizottságot, s kijelölte annak tagjait is.

Városi Egészségügyi Intézmény egységes szabadságolása

Dr. Torma Éva a Városi Egészségügyi Intézmény igazgató főorvosa jelezte, hogy az intézményben dolgozók 2001. óta a szabadságukat egységesen, két alkalommal veszik ki.

Ez alatt az idő alatt a betegellátást a békéscsabai Réthy Pál Kórház Rendelőintézete biztosítja.

Az Igazgató Főorvos kéri, hogy 2009. december 19. napja és december 31. napja közötti időpontban a rendelőintézet szabadságolását a Képviselő-testület hagyja jóvá, s egyben megjelölje az első rendelési nap időpontját is: 2010. január 4. hétfő.

Pályázati kiírás Idegenforgalmi Alap felhasználására

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 2007. évben döntött az Idegenforgalmi Alap létrehozásáról. A 2009. évre még rendelkezésre álló összeg 670.000 Ft.

A támogatásban részesülők köre:

Alapítványok, egyesületek, valamint az idegenforgalom és vendéglátás területén működő vállalkozások, gazdasági társaságok, amelyek Gyomaendrőd közigazgatási területén végzik tevékenységüket, vagy valósítják meg programjukat.

Az elnyerhető összeg vissza nem térítendő támogatás, s a megvalósítás nettó költségeinek maximum 50%-a.

Belterületi utak építése, felújítása tárgyú DAOP pályázat

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség 2009. évben is meghirdette az önkormányzati tulajdonú belterületi utak fejlesztésére a pályázatot.

A forgalmuk és nagyságuk szerint a Városüzemeltetési Osztály az alábbi utcák felújítására tett javaslatot:

Kossuth Lajos, Szabadság, Vásártéri ltp, Október 6 ltp, Rác Lajos, Wesselényi M, Bartók Béla, Endrődi, Bánomkerti, Móra Ferenc, Besenyszegi, Hatház, Dobó István,

A várható bekeverülési költség: 154. 061.175 Ft + ÁFA

Mezőgazdasági utak felújítása

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium pályázatot hirdet mezőgazdasági utak fejlesztéséhez nyújtandó támogatások elnyerésére.

A támogatás célja a felújítás, szélesítés, bővítés, valamint a tanyák elérhetőségének a javítása.

A pályázatban igényelhető támogatás az összes költség 75%-a.

A Képviselő-testület támogatta a pályázat benyújtását olyan feltétellel, hogy nyertes pályázat esetén a Polgármester folytasson tárgyalást az út használóival az önerő megosztása végett.

Lehóczkiné Timár Irén
képviselő

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér fűz, lepergő könnyő sója,
öröm-kacagás; lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Elhunyt orvosaink III.

Dr. Cseh József (1886-1961)

belgyógyász, ügyvezető
közveti orvos

Mezőtúron született 1886. március 23-án. Apja cipész-mester volt. A családnak még két gyermeke volt: Etelka és Ferenc.

Mezőtúron érettségizett, majd a Pázmány Péter Tudományegyetemen folytatta tanulmányait. Velé tanult egy földije is, Kegyes Sándor, akivel egymást biztatva, segítve vizsgáztak, és életük végéig tartották a kapcsolatot. 1914-ben szerezte meg az orvosi diplomáját, ezután visszakerült a mezőtúri kórházba, majd letette a belgyógyászati szakvizsgát.

Amikor az endrődi előjáróság Kovács Péter doktor mellett meghirdetett egy segédorvosi állást, Cseh József megpályázta, és el is nyerte azt. Kovács Péter mellett nagyon sokat tanult szakmailag és emberileg is az orvosi hivatásról. Péter bácsit – köztudottan – az endrődiek a szegények orvosának nevezték, mert nagyon sok energiát fordított arra, hogy az embereket az egészségtelen életkörülményekre figyelmeztessen. Főnöke halála után Cseh József megvásárolta annak körzetét, orvosi berendezéseit, eszközeit, és folytatta munkáját.

1922-ben megnősült. Felesége Kovács Irma volt. Házasságuk elején a Temető utcában laktak, ott született első gyermekük, Ilona (Lonci) 1923-ban. Majd megvásárolták a mai posta helyén egy régi épületet. Erre a telekre építettek egy nagyon szép családi házat vároval, rendelővel, kerttel, hatalmas terrasszal. Még két lányuk született: 1923-ban Gabriella (Beda), és 1941-ben Edit (Édi).

Endrődön akkor három körzet volt: Cseh József körzete, Ugrin Nándor körzete és Weisz Aladár körzete. Kortársuk volt még Timár Sándor is, de ő inkább fogorvosként működött.

Ugyanakkor a körzeti orvosok is műveltek szinte mindenféle olyan szakorvosi tevékenységet, amire

megvolt a végzettségük, és amire szükség volt. Ugrin Nándor a szüléseket vezette, és sebészkedett. Cseh József belgyógyászként és körzeti orvosként tevékenykedett. A lakásán rendelt, és sokat járta a tanyavilágot is. A beteg családja jött érte lovas kocsival és vitte úttalan utakon. Mindig ment, amikor hívták. Éjszakai ügyeletet is egyfolytában tartott – ő is, és minden orvos.

Hunya akkoriban közigazgatásilag Endrődhez tartozott. Egy héten egyszer a tanácsházáról jött a lovaskocsi, könnyű homokfutó, és vitte a hunyai betegekhez. Nagylaposra is ugyanúgy kijárt egy héten egyszer a rendelésekre. A nagylaposi iskolában volt egy szoba, ott folyt a rendelés. Sok esetben ő maga hajtotta a lovat is, hogy ne kelljen a kocsisnak egész nap várakoznia. A Cigánytelepre is mindig csak ő ment. Az ottani emberek őt elfogadták, hozzá bizalommal voltak, hallgattak a szavára.

Volt olyan recept, amelyen a rovatok fekete színűek voltak, ezt fekete receptnek nevezték. A tanácstól lehetett ilyet kapni orvosi javaslatra, szegénységi bizonyítvány alapján. Aki ilyen receptet kapott, az ingyen jutott a felírt gyógyszerhez. Cseh József, ha látta, hogy a beteg családja szegény, nem nyugodott addig, amíg a tanácstól ilyen fekete recepthez nem jutatta a családot. Ezért is nagyon sokan hálásak voltak Jóska bácsinak. Egy idő után őt is egyre többen a szegények orvosának kezdték nevezni. Az 50-es évek elején népszavazás volt arról, hogy ki legyen a három körzet ügyvezető orvosa. A lakosság szeretetének jele volt, hogy Cseh Józsefet választották meg, ami azért is nagy dolog volt, mivel ő nem volt endrődi származású.

Munkájának fontos része volt, hogy hetenként kétszer az endrődi polgári iskolában egészségügyi tanított. Itt került barátságba Csókási Béla igazgatóval, Iványi Gergely tanárral.

Kecves elfoglaltsága volt, hogy kollégáival és barátaival hetenként kétszer, mindig máshol, leültek kártyapartira (kaláber, tarokk) Ugrin Nándorral, Weisz Aladárral, Alapi Andor gyógyszerésszel, Vörös Béla állatorvossal. A feleségek nem mehettek, viszont kötelesek voltak egy-egy nagy tál sós süteményt sütni a nevezetes alkalomra. A társaság tagja volt Csernus Mihály apátplébános is. Előfordult, hogy ha nem helyénvalónak, vagy erősnek találta a plébános községet érintő döntéseit, Cseh József oda-odaszólt neki: - Mihály, ennek nincs értelme. Gondolj a nagyon szegényekre is!

A későbbi években nagyon jó barátok lettek Szabó Elek tanárral és Paróczai Gergely tanárral is. Szabó Elek barátsága különösen sokat jelentett Cseh Józsefnek.

Utolsó évei: A faluban gyalog közlekedett, sétabottal, ami divatos is volt, és ugyanakkor – ha nagyon fáradt volt – rá is támaszkodhatott. Volt egy szép kis sétabot-gyűjteménye. A szíve hamar megromlott, két infarktust szenvedett el: 57 éves korában érte az első, de ezután még sokáig két körzetet is ellátott. 67 évesen érte a második, ami végzetesnek bizonyult. 1961. november 2-án halt meg. Felesége és kedves kollégája, Weisz Aladár voltak mellette az utolsó percekben. Utolsó szavait a feleségéhez intézte: „A gyerekekre vigyázz...”

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Fecske- és hangyaavató a Kis Bálint Általános Iskola és Óvodában

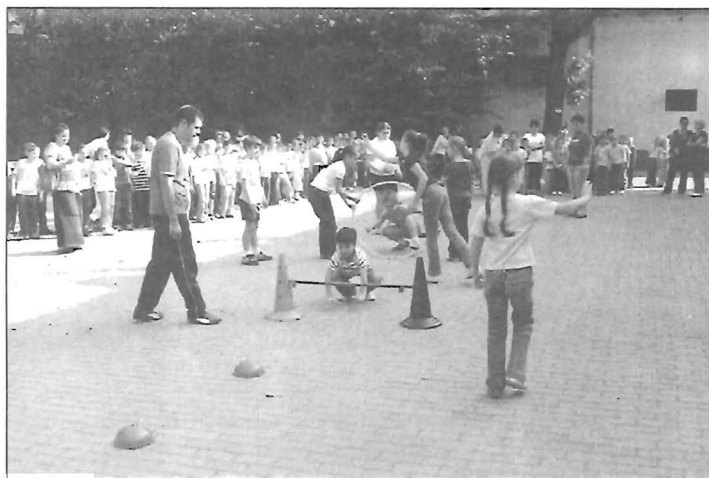
Az elsős kisdíjak ebben a tanévben is sikeresen teljesítették az „akadályokat”, s ezzel igazi iskolásokká lettek. A negyedikesek tűzték ki ruhájukra a kis fecskét, amelyet büszkén viseltek.

Az ötödik osztályos tanulókat pedig a végzős nyolcadikosok avatták „a nagy hangyaboly” teljes jogú tagjaivá. Kónya Márta tanárnő, a Diákönkormányzat segítője köszöntő szavai után az ötödikes diákoknak osztályfőnökeik koordinálásával különféle feladatokat kellett végrehajtaniuk, hogy bebizonyítsák rátermettségüket.

A „szorgos kishangyák” morzsát gyűjtöttek, hangyatojást hordtak biztonságos helyre, faleveleken keltek át a folyón, a hangyaki-rálynők katonákat toboroztak.

A próbatételek után a közös fogadalomtétel, majd az avatás következett, melynek során a legnagyobb diákok egy-egy jelvényt tűztek fel a legújabb felsősöknek.

az alsós diákok

Az avatás

Igazi iskolások lettek

Ugye, így együtt, már nem is olyan nehéz a táská

Kitüntetettjeink október 23-án

Hagyományainkhoz híven, október 23-án – az 1956-os forradalom ünnepén a városházán kitüntetések adott át Várfi András polgármester. A város díszpolgára lett a gyomai származású **Szilágyi István színművész** (képünkön balról a harmadik).

„Gyomaendrődért” emléklapketet hárman kaptak:

Dr. Hunya Miklós, az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet elnöke vette át a pénzügyintézetnek szánt plakettet. (balról az első).

Vaszkó András (képünkön a második) életével, hitével és igaz hazaszeretetével példát mutatott minden embernek. Egyszerűségével sokakat segített ahhoz, hogy a közösség összetartása tettekben is megnyilvánuljon.

A harmadik plakettet **Vasas György** vette át, aki 18 éven keresztül volt önkormányzati képviselő. Ezen idő alatt több, a települést érzékenyen érintő kérdésre próbálta megtalálni a választ, nagyrészt sikerrel. Ma már nyugdíjas, de most is tevékenyen részt vállal a városi helyzet javításában, formálásában.

Szerkesztőségünk szívből gratulál minden kitüntetettnek!

Katolikus oldal

NOVEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és este 5 óraker. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

november 8-án és 22-én vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délcéltől 10-kor.

Kedden, csütörtökön, elsőpnteken és szombat este 5-kor.

A szombat esti mise vasárnapi előesti mise.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap este 5 óraker, de
hétfőn reggel 8 óraker.

Szombaton este 5-kor vasárnap előesti mise.

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok. plébános

MESZLÉNYI ZOLTÁN, AZ ÚJ MAGYAR BOLDOG

„Csillag születik” a magyar égbolt egén? Netán világitótorony, amely éjjel is mutatja az irányt a hajóznak? Esztergomban ugyanis október 31-én boldoggá avatták. Ilyen ritka eseménynél lábzan kellene égnünk, hiszen nagy dolog készülődik, és ez ritkán adatik meg egy nemzetnek. Azért is páratlan ez a boldoggáavatás, mert ő lesz az első Zoltán nevet viselő szent, és a Zoltánok és Zsoltok külön magyar szentet kaphatnak példaképül.

Ki ez az ember, akinek neve itthon éppúgy fénylett, mint a Vatikánban? Milyen üzenete lehet, és kiknek szólhat az üzenet?

A hatvani születésű főpap 1892. január 2-án látta meg a napvilágot, nagycsalád vette körül, hiszen heten voltak testvérek. Szeretetteljes légkörben nőtt fel. Lépteit örzi Rimaszombat is, ahová a család költözött, majd Budapest kövein járt, amikor a józsefvárosi Tavaszmező utcai főgimnáziumban tanult. Gimnáziumi tanulmányai közepette belső hangját követve papnak jelentkezett az esztergomi főegyházmegehez. Frettségi után Vaszary Kolos hercegprímás Rómába küldte tanulni a Collegium Germanico-Hungaricumba, hogy a Gregoriana Egyetemre járjon. Hét év alatt két doktorátust szerzett, filozófiából és teológiából és egyházjogász lett. Természetadta tehetségéhez szorgalmát is mellé rendelte és az európai nagy nyelvek mellett, mint a német, olasz, francia, angol még szlovákul is tudott, természetesen a latin és görög nyelv mellett. Képzettsége nem hagyott kívánnivalót maga után. Az első világháború viszontagságai miatt a kollégium átköltözött Innsbruckba, ezért itt fejezte be tanulmányait, és itt szentelte pappá Franz Egger brixeni hercegprímás a szeminárium kápolnájában, 1915. október 28-án. Az egyházjogász tudós főpap lett, több könyve közül kiemelkedik a házassági köteléki perek munkája, amely nélkülözhetetlen a szentszéki bíráskodás gyakorlatában. Az 1917-es Egyházi Törvénykönyv hatályba lépése után magyarul írta meg könyvét, az addig szokásos latin helyett.

Lehetne a tisztviselő pártfogója, hiszen ismerte a primási aula minden lépcsőjét, mignem elérte az irodaigazgatói tisztséget. A rangos esztergomi főkáptalan mesterkanonokja lett. A Szentszék végül 1937-ben sinopei címzetes püspökké és esztergomi segédpüspökké nevezte ki. Széles látókörü személyként az Eucharisztikus Kongresszus egyik szervezője volt.

A gyermekek egy jóakarató szentet láthatnának benne. A gyermekek iránti szeretetét és megértését a szülői házból hozta magával, hiszen félárva gyermek volt, míg az édesapa második feleséget talált és anyát a gyermekeinek. Az Országos Gyermekvédő Mű igazgatójaként a szegény gyermekek iskolázatásával törődött, és amikor már nem volt pénz ellátásukra, a második világháború után saját pénzét is rájuk költötte és sokszor titokban tett jót. Serédi Jusztinián kíséretében megismerte és szerette az esztergomi gyermekeket.

A közzgazdászok felnevezhetnének rá, hiszen az uradalmak intézőjeként innovációt hajtott végre és kitűnő sáfárnak bizonyult. Hűséges gazda módjára igyekezett modernizálni az uradalmakat. A primási és káptalani uradalmak birtokait külön kezelte, és amikor kölcsönbe kért hordokat a primáciától a káptalannak, annak az árát megfizette. Szóleszettel is foglalkozott, mivel a lllyai gazdaságot a háború után még egy ideig birtokolta a főkáptalan. Ekkor boroshordókat készítetett, de a seprút kiégette, mert a „didergő” munkásoknak októberben kell a melegítő. Ökröket vásárolt, hogy a háborúba besorozott katonák munkaejét pótolja. A Pesti Hazai Ta-

NOVEMBERI ÜNNEPEK

1. vasárnap:	Mindenszentek
2. hétfő:	Halottak napja
3. kedd:	Porres Szent Márton szerzetes
4. szerda:	Borromeo Szent Károly püspök
5. csütörtök:	Szent Imre herceg
8. vasárnap:	Évközi 32. vasárnap
9. hétfő:	A Lateráni bazilika felszentelése
10. kedd:	Nagy Szent Leó pápa, egyháztanító
11. szerda:	Toursi Szent Márton püspök
12. csütörtök:	Szent Jozafát püspök és vértanú
13. péntek:	Magyar szentek és boldogok
15. vasárnap:	Évközi 33. vasárnap
16. hétfő:	Skóciai Szent Margit
17. kedd:	Nagy Szent Gertrúd
18. szerda:	Szent Péter és Szent Pál bazilikák felszentelése
19. csütörtök:	Árpád-házi Szent Erzsébet
21. szombat:	Szűz Mária bemutatása a templomban
22. vasárnap:	Krisztus Király
23. hétfő:	Szent I. Kelemen pápa és vértanú
24. kedd:	Szent Dung-Lac András áldozópap és társai vértanúk
25. szerda:	Alexandriai Szent Katalin szűz, vértanú
28. szombat:	Marchiai Szent Jakab áldozópap
29. vasárnap:	Advent 1. vasárnapja
30. hétfő:	Szent András apostol

karékpénztárral kitűnő kapcsolata volt, amelyet levélváltásuk bizonyít.

A kispapok és papok előtt is jó példával járt elől, hiszen Esztergomban a teológia igazgatója volt, többet pappá szentelt közülük, majd az ifjú papokat maga köré gyűjtötte. A szemináriummal szomszédos légóban vészeltte át a második világháborút, még rádióját is odaajándékozta a kispapoknak, mondván, hogy hallgassák őket, mert tőlük úgyis megtud mindent.

Szeretett dolgozni és sokat dolgozott. A munka számára isteni parancs volt, akár fizikailag kellett végezni, mint a Bibliotheka rendezésében, akár szellemi munkát végzett. A munka alkotás, amiben a Teremtő munkatársai lehetünk. Szerette az igazságot és keményen ragaszkodott hozzá.

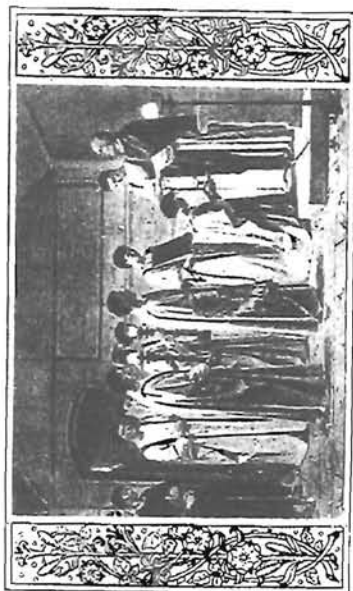
A különböző felekezetekkel jó kapcsolatot ápolt, hiszen más vallásúakkal is barátkozott, amikor az ökumené még nem volt hivatalos. Nyitottnak ismerték, amit hazulról hozott magával. Mostohaanyja ugyanis református volt és mostohaafia hatására katolikus lett.

A második világháború után az új világ nem sok jót hozott számára. Tisztán látta és felmérte az adott politikai helyzetet. Az egyházjogásznak tisztánlátásával és helyes igazságérzékeléssel rendelkezett. Az esztergomi primási aulát már 1946-tól az állambiztonsági emberek megfigyelték és jelentéseket készítettek mindenkiről. Ismeretes, hogy Zakar András primási titkárt 1948 novemberében az utcáról hurcolták el és vetették börtönbe. Ez a megfélemlítés Mindszenty Józsefnek is szólt, akit ugyanezen év december 26-án, karácsony másnapján vittek el. Ekkor az egyházmegejét Drahos János káptalani helynöként kormányozta, azonban 1950. június 15-én elhunyt. Meszlényi Zoltán maradt az egyházmegejében, akinek Mindszenty szándékának megfelelően kellett volna kormányozni az egyházmegejét. A főkáptalan is őt választotta meg káptalani helynöknek, de ezt az államhatalom nem nézte jó szemmel. Mindenáron pert akartak összekovácsolni ellene, de igyekeztek ellenére sem sikerült. Ezt sem bocsáthatták meg neki. Sem a demokráciaellenesség, sem a népellenesség nem bizonyult igaznak.

A diktatúrának útjában állt az egyház, hiszen az örök és legfőbb mérceének tanítója volt, és a „felszabadult” ember nem akart ebbe a tükörbe nézni. 1950. június 29-én, szép nyári délután uszonnája elfogyasztása után palotájának nyári lakából hurcolták el és ismeretlen helyre szállították. Au-

Papok éve

Te pap vagy mindörökké: A felhívások rendje szerint.

Ez az én vérem kelyhe...

I TE AD JOSEPH!

„Egyért könyörögtem az Urhoz,
Csak egyet kérek:
Hogy lakhassam az Úrnak hajlékában,
Amíg csak élek.”

Első szent mise-áldozatom emlékére

Endrőd, 1925 június 29-én.

Iványi György
újmisés.

A képekért köszönetet mon-
dunk a következő hiveinknek:
Gyuricza Zoltánné, Hegedűs Bence,
Harnos Vincéné, Ugrin Gyuláné,
Hanyecz Béláné, Giricz László

„Atyám, én óérlük
szentelem magamat,
hogy ők is meg legyenek
szentelve az igazságban”.

(Ján. ev. 17. 19.)

ELSŐ SZENTMISEM EMLÉKÉRE

Endrőd, 1935. március 25.

Kalmár József Árpád
újmisés.

„Krisztus követtségében járunk,
mintha Isten bűntudata általunk,
Krisztusért kérünk; engesztaljó
jelök ki az Istennel!”

(2. Kor. 5. 20.)

PAPPÁSZENTELÉSEM ES ELSŐ SZENTMISEM EMLÉKÉRE.

Szeged, 1948. jún. 29.

Endrőd, 1948. júl. 4.

P. UGRIN BÉLA S. J.
Jézusfia atya.

»Kérlek Iteket, testvérek, a mi Urunk
Jézus Krisztusra és a Szentlélek
szeretetére, segítsétek engem iméd-
ságotokban.«

(Róm. 15. 30.)

gusztusban már egészen biztosan Kistarcsa internálótáborában szenvedett a többi rabbal, azzal a különbséggel, hogy őt magánzárkában tartották. A vértanúságról már szeminarista korában hallott, és az üldöztetést is elfogadta félelem nélkül. Kész volt életét feláldozni, amint megfogalmazta: A hitet és egyháza iránti hűségét soha meg nem tagadta. Fidenter ac fideliter püspöki jelmondatát – „Hittel és hűséggel” – híven betöltötte.

Az internálótábor kegyetlen bánásmódja következtében 1951. március 4-én elhunyt és már halottan szállították a Mosonyi úti kórházba. Halotti anyakönyvezését csak 1954-ben végezték el. Egy temetőőr gondozta és ápolta sírját, amely fölé keresztet készített rajta a püspök neve és két évszám megjelölésével. Amikor ki akarták fizetni, szabadkozott, mert annyira tisztelte és becsülte a püspököt. Exhumálására 1966-ban került sor, amikor az Állami Egyházügyi Hivatal engedélyezte, hogy a legteljesebb csendben a nyilvánosság kizárásával exhumálás után eltemessék az esztergomi bazilika kriptájában.

Magyar Kurir

2009. november 7-én
szombaton délelőtt 10 órakor
az endrődi Szent Imre Templom
búcsúünnepé.

Dr. Kiss-Rigó László püspök úr
megszenteli a templom előtti felújított
200 éves műemlék kökeresztet.

Mise végén – jó idő esetén – utcai körmenet.
Mindenkit szeretettel hívunk és várunk!

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Súczó Géza

SZENT HOMOBONUS bűnbánó

Ünnep: november 13.

*Cremona, 1150 körül. +Cremona, 1197. november 13.

Elbúcsúzása előtt Krisztus tanítványaira apostoli kötelezettségeket rótt: az idők végezetéig tanúvá kell lenniük. A tanítványok elfogadták Mesterük megbízatását, és kötelezettségüket sokan életük feláldozásával teljesítették. A tanúk közé tartoznak azok is, akik Krisztus parancsát a mindennapok hűségében valósították meg. Így volt ez a 12-13. század Itáliájának iparos és kereskedő köztársaságaiban is. Volt a világiak között egy valóságos élcsapat, amelynek képviselői személy szerint alig ismeretesek, jámbor-

ságcsizményüket azonban megörökítették a források.

Közéjük tartozott a cremonai Homobonus, aki a névtelenséget áttörve a történelem nyilvánossága elé lépett. Bár a szentté avatási per iratai elvesztek, a szentté avatáskor kiadott bulla tartalmazza a tanúk kijelentéseinek összefoglalását; ezenkívül néhány évvel később egy cremonai pap megszerkesztette Homobonus életrajzát az ünnepi szolozsma számára.

Homobonus 1150 körül született. Apja, a Tucingo nemzetséghez tartozó kereskedő mélyen vallásos férfi lehetett. Megmutatkozik ez már fia nevének megválasztásában is; az a kívánsága jut kifejezésre, hogy gyermeke „homo bonus”, azaz jó, derék ember legyen, és így elnyerje Isten tettségét.

Eletrajza arról tudósít, hogy Homobonus nem járt iskolába. Alapismereteit (olvasást, írást, számolást), valamint a kereskedői foglalkozáshoz szükséges kiképzést apjának köszönhette.

A kereskedelmet a keresztény hagyomány kezdetől fogva tartózkodással, sőt azzal a gyanakvással kezelte, hogy „tisztességtelen”, mert hasznot húz valamiből, amihez nem adott hozzá semmit. Azt soha nem mondta az Egyház, hogy a kereskedés önnagában rossz, de csak a 14-15. században főleg Szent Antonin és Sziénai Szent Bernardin hatására oldódik ez a tartózkodás. Érthető módon az egyházi iskolák számolni tanítottak, de kereskedni nem.

Ha Homobonus korában megkérdezték a teológusokat, azt válaszolták, hogy az elvégzett munkával arányos nyereség megengedett, de csak a család fenntartására vagy a szegénygondozás előmozdítására. Egyebekben pedig továbbra is bizalmatlanok maradtak, és a tapasztalat nekik adott igazat. A kereskedők világában ugyanis eluralkodott a nyereség- és élvezetvágy, és csak kevesen nyitották meg belső hallásukat az intő egyházi hangok előtt. Ezek a kevesek azonban nagy dolgokat tudtak megvalósítani. Gyökeresen szembeszegültek a Mamnonnal, s az állandó pénz- és birtokvágygal szembeszegezték az önküivesztést és az evangéliumi szegénységet. Közéjük tartozik Assisi Szent Ferenc is, aki posztókereskedő és kelmefestő családból származott, és tanítványjaival együtt ezt a keresztény élet-

eszményt követte; de voltak világiak is, akik akkoriban kereskedőként (különösen a textilszakmában) figyelemre méltó jóléthez jutottak, később azonban pusztán vallási indítékokból felhagytak foglalkozásukkal, vagyonuk nagy részét elajándékozták a templomoknak és a szegényeknek, visszavonultak a közéletől, és ezután már csak az imádságnak és a bűnbánatnak éltek. Ezeket az embereket Itáliában gyakran nevezték „bűnbánók”-nak vagy „megtérők”-nek, mert egykori gazdagságuk nyilvános bűnnek számított, és emiatt rossz hírbe keveredtek.

Néhányan ezek közül az új megtérők közül laikus prédikátorként léptek fel. Tudásuk azonban nagyon kevés volt, ezért csakhamar tévutakra kerültek. Így a „lyoni szegények” és az első „humiliták” Lombardiában. Mások még tovább tévelyegtek, és az eretnek katarok nyomdokába léptek.

Homobonus további életéről a rendelkezésünkre álló források keveset árulnak el. Annyit tudunk róla, hogy átvette apja üzletét, meglázasodott, de hogy voltak-e gyermekei, viselt-e tisztséget Cremonában, azt már nem tudjuk.

Nagy jámborsága és tevékeny felebaráti szeretete tűnt fel polgártársainak. Mivel a szentté avatási bulla sok ide tartozó egyedi dolgot rögzít, felvázolhatjuk azt az utat, amelyen Homobonus eljutott Istenhez. Mint kereskedő, megelégedett a mérsékelt haszonnal, s ezt családjá fenntartására és a keresztény irgalmasság műveire használta fel. Jó volt a szegényekhez, egész életén át segítette őket inségükben, és alkalmilag még a halálon túl is gondoskodott róluk, amennyiben segített, hogy tisztességesen eltemethessék őket. Karitatív tevékenységében személyesen járt el: a segítségre szorulókat leggyakrabban saját házába fogadta be gondozásra. Eletrajza hozzáteszi, hogy hitvese nem mindig értette ezt meg, és rosszallását olykor nyomatékosan juttatta kifejezésre.

Igazi bűnbánóként Homobonus a bűnbánat szentségében a keresztény tökéletesség hatékony eszközét látta. Osbert, a Szent Egyed templom plébánosa a szentté avatási perben arról tanúskodott, hogy híve több mint húsz éven át nála gyónt, és buzgón követte lelki vezetését.

Arról is tudunk, hogy sohasem vett részt világi szórakozásokban, sőt még polgártársai világias életszemléletére is igyekezett hatni. Célitársaival ellentétben gyapjából készült, egyszerű ruházatot viselt, s ezt akkoriban a szigorú életmód külső jelének tekintették.

Állandó párbeszédben élt Istennel. Akár dolgozott, akár a kereszt előtt borult le, akár nyugodni tért, ajka mindig imát rebegett. Szakadatlan imádsága, hivatásához kapcsolódó lelkiismeretessége, s szegényekről való szerető gondoskodása lehetett az oka annak, hogy környezete felfigyelt alázatos, egyszerű életére.

1197. november 13-án halt meg a Szent Egyed plébániatemplomban, ahol szokása szerint részt akart venni a reggeli szentmisén. A Kyrie eleison felhangzásakor leborult a feszület előtt, ám a Glóriakor nem kelt fel, és amikor közelebből megnézték, már halott volt.

A sírjánál történt csodák hatására Sicard püspök kánoni vizsgálatot rendelt el, és ennek eredményeit elküldte a római Kúriának. Tízennégy hónappal a halála után, 1199. január 12-én avatta szentté III. Ince pápa.

1202 júniusában földi maradványait a Szent Egyed plébániatemplomból átvitték a dómba. A szent tisztelete gyorsan elterjedt s eljutott Német- és Franciaországba is. Bázelen „Guotman”- vagy „Gotman”-ként választotta védőszentjéül a szabók céhe.

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Országos Vers- és Prózamondó Gála

Szeptember 25- én Budapesten, a Jókai Klub nagytermében rendezték meg a Magyarország Városai Iskoláinak Országos Vers- és Prózamondó Gáláját. Az Önkormányzat jóvoltából a mi iskolánk néhány diákja is részt vehetett ezen a rangos eseményen. (Nagy Anna, Farkasinszky Tünde, Tari Zsolt)

A busz délután 1 óra után érkezett az iskolánk elé, és 17. 30-kor érkezünk meg a helyszínre. Az épületben gyönyörű képeket nézhettünk meg, majd beléptünk a terembe, ahol már ott ültek a vendégek. Balatonföldvartól Hajdúszoboszlóig sok településről érkeztek az „előadók”. Mielőtt elkezdődött a műsor, kipróbálhattuk a mikrofonokat. Ezután már csak a versmondás volt hátra. Szerencsére mindannyian sikeresen mondtuk el versünket, prózánkat, és az eredményes szereplésért egy-egy könyvet kaptunk.

A hosszú nap után fáradtan érkezünk haza. Köszönjük a fellépési lehetőséget városunk Önkormányzatának.

Tari Zsolt 8. osztályos tanuló

segítő Benedek Elek születésének 150. évfordulójára. A Határ Győző Városi Könyvtár egész napos mesemondást szervezett. Szép számmal jelentkeztek iskolánkból: volt mesemondó, népi játékot előadó és endrödi népdalt éneklő fellépő. A vidám, jó hangulatú délutánon a magyar népköltészet kincsestárából hallhattunk színvonalas produkciókat.

Szent Gellért Nap

Hagyomány, hogy iskolánk névadójáról elnevezett Szent Gellért Napot tartunk minden évben, Gellért- napon. (szept. 24.) Ebben az évben (október 2- án) új oltárt szentelt Iványi László atya. Ezt követte az elsők fogadalomtétele, faültetés, majd minden osztály jelenettel, dallal, műsorral tette színessé a megemlékezést.

Ebéd után különböző helyszíneken játékos ügyességi próbákon vehettek részt a tanulók. Eredményhirdetéssel ért véget a délutáni program.

A Népmese Napja

2009. szeptember 30- án emlékeztünk a nagy mesemondó, me-

2009. október 23. Ünnepi megemlékezés

Ünnepi műsorral készült iskolánk az 1956-os októberi forradalom és szabadságharc 53., a köztársaság kikiáltásának 20. évfordulójára. A városi megemlékezés a Gyomai Református Templomban kezdődött, ahol Sipos Tas Töhötöm esperes úr tartott istentiszteletet, majd az Országzászlónál folytatódott. Deutsch Tamás Európa

Parlamentari képviselő mondott ünnepi beszédet, amelyet iskolánk műsora követett. Koszorúzással zárult a megemlékezés.

Endrőd néprajza

(Részlet az Endrőd néprajza című könyvből)

Pásztorkönyv, munkakönyv

Tisztelt Olvasó!

Néprajzi cikksorozatunkban két munkakönyvből idézünk egy-egy részletet. Az egyik dokumentum Fekécs András 1943-ban kiadott pásztorkönyve, a másik pedig Kurilla Mátvás cipész segéd 1933-ban keltezett munkakönyve. Mindkét dokumentumban található a munkavégzésre vonatkozó szabályozások és megszívlelendő jó tanácsok, melyek a munkavégzést segítik. A becsületes, lelkiismeretes munkavégzésre és a felelősségtudat fontosságára hívják fel a figyelmet a munkakönyvek bejegyzései. Azt hiszem számunkra is hordoz megszívlelendő, és megfogadható intelmeket ez a két „békebeli” okirat.

„PÁSZTORKÖNYV Fekécs András részére. Endrőd község előjárósága igazolja, hogy a fent nevezett pásztor a Belterületi legelőn közösen legeltetett.....legeltetésére fölfogadott s szabályszerű fogadalmat az előjáróság előtt letette...

Szolgálatba lépésének ideje: 1943. V. 7.

A pásztrok szolgálati szabályai:

4.§. Minden a jelen szabályrendelet határozmányai alá eső pásztor, szolgálatba lépése előtt a községi előjáróság előtt a következő fogadalmat tartozik tenni:

Én Fekécs András községben alkalmazott pásztor (csikós, gulyás, stb.) ezennel ünnepélyesen fogadom, hogy a rám bízott nyáját (csordát, gulyát, stb.) hűségesen fogom őrizni; idegen vagy tiltott területen nem legeltetek, a gondjaimra bízott állatokat tiltott területre bemenni szándékosan nem engedem; a nyájba gazdám tudta nélkül állatot semmi szín alatt föl nem veszek, a gondjaimra bízott állatok bármelyikén észlelt megbetegedést azonnal bejelentem s a beteg vagy gyanús állatot a többitől azonnal elkülönítem.

5.§.

1. A pásztor köteles a felügyeletére bízott állatokat napkeltevel azonnal legelőre hajtani s tilos neki azokat napnyugta előtt háló helyükre visszahajtani. Az állatok déli 12 órától délutáni 2 óráig a delelő helyen tartandók.

2. Tilos bottal, kövel és más ily tárggyal a marhát megdöbálni, egyáltalában bármi módon bántalmazni.

3. Ha valamely marha megbetegszik, köteles a pásztor erről azonnal, de legkésőbb 3 óra alatt a megbetegülés észrevétele után a tulajdonost értesíteni.

4. Kötelesek a pásztrok megfelelő segédszemélyzetet tartani, amelyért teljes vagyoni és személyi felelősséggel szavatolnak.

5. A pásztrok kötelesek arra felügyelni, hogy a legelőről a trágyát jogosulatlanul el ne hordják.

6. A pásztrok a hatóság által kijelölendő helyen minden kártékony tövist és bogáncsot gyökeresen kiirtani tartoznak.

7. A legeltetési bárca nélkül marhát a csordába hajtani vagy befogadni tilos.

8. A pásztor úgy saját, valamint szolgálainak mulasztása vagy hibája által az őrizetére bízott marhában, vagy a marha által okozott kárért felelős.

9. A foylított és megfolytatott tehén állapotát köteles a pásztor a tulajdonosnak haladéktalanul tudomására juttatni.

10. Méneket, vagy egy éven felüli méncsikókat és félévet

meghaladott bikaborjúkat a legelőn tartani szigorúan tilos.

11. Tilos idegeneket vagy mézszárosokat a legelőre bocsájtani s általuk a marhákat a legelőn vizsgálni hagyni.

Ezen határozmányokon kívül minden községnek joga van a pásztrok szolgálataira nézve szabályrendeletileg, saját viszonyaihoz alkalmazott intézkedéseket tenni.

MUNKAKÖNYV Kurilla Mátvás cipész segéd számára. Születési helye: Endrőd község, Békés vármegye, Magyar ország. Kiadatott az Endrődi Ipartestület által 1933 évi márc. hó 30. napján. Dinya Vilmos jegyző.

Néhány tanács az életútra.

1. Vigyázzunk az egészségünkre és ügyeljünk a tisztaságra, nemcsak munkaközben, hanem az élet minden körülményei között. Munkahelyünket tartsuk tisztán. Ne köpjünk a padlóra vagy a földre. Kezeinket étkezés előtt mindig mossuk meg. Munkánk végeztével alaposan mosakodjunk meg.

2. Legyünk mértékletesek ételben, italban és dohányzásban. Munka előtt és munka közben tartózkodjunk a szeszital fogyasztásától, mert az személyi biztonságunkat, valamint munkatársainkét a munka végzésénél veszélyezteti.

3. A balesetek nem véletlenül történnek; minden balesetnek megvan az oka. Legyünk tehát elővigyázatosak; ne legyünk könnyelműek, hirtelenkedők. Ezzel tartozunk önmagunknak, családunknak, munkatársainknak és az üzemnek is, amelyben dolgozunk.

4. A szerszámokat és a munkaeszközöket tartsuk rendben, hibátlan, jó állapotban s különösen a munka megkezdése előtt vizsgáljuk meg, hibátlanok-e.

5. Ne dolgozzunk sérült kézzel, amíg a sérült rész szennyeződéstől mentesen, tisztán nincsen bekötve.

6. Sérülésünket azonnal jelentsük be a munkafelügyelőnél.

7. Munkánk közben és általában a munka színhelyén tartsuk meg szigorúan az előírt és tudomásunkra hozott óvszabályokat.

8. Ne nyúljunk olyan gépi berendezésekhez, amelyekkel nincs dolgunk s amelyeket nem ismerünk.

9. A balesetek megelőzésére rendelt védőberendezéseket hagyjuk rendeltetésük helyén, azokat rendeltetésük helyéről ne távolítsuk el.

10. Munkaruhánk legyen testhezálló, kabátunk ujjait, nadrágunk szarait kössük le, forgó vagy mozgó géprészekbe könnyen beakadó ruhát ne viseljünk.

11. Gyűlékony anyagok közelében ne dohányozzunk s ne gyújtsunk tüzet.

12. Ha panaszunk van, forduljunk bizalommal az iparfelügyelőhöz.

13. Teljesítsük pontosan kötelességünket. Végezzük kedvvel a ránk bízott munkát.

14. Szabad óráinkat használjuk fel okosan. Töltsünk minél több időt a szabad természetben. Szenteljünk időt a testedző sportoknak. Kerüljük a fülledt levegőjű helyiségeket. Használjunk fel minden kínálkozó alkalmat továbbképzésünkre.

15. Kerüljük a kártyát és az éjjeli tivornyázást.”

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Néprajzi, helytörténeti adalékok egy gyomai családi krónikából IV.

„A közeli és távoli vidékek vásárain szereztek be a gazdák az olcsó legelő marhát, mert mint mondták, azon volt a haszon. Egy ilyen adás-vétel, rendes szokás szerint áldomással végződött. A vásárnak, vásárlátogatásnak – mondhatni – valóságos protokollja volt. Aki tehette vásárokra a „sátorban” ebédelt. Ez egy vendéglátóhely volt, „laki-konyha” – lacipecsenye – cigányzene szolgált, ital is volt tűrhető választékban. A gyomai vásárban is megjelent minden épkézláb fiatal, ha csak nem súlyos beteg volt, de az idősebbje is ott kellett legyen, ha jártányi ereje volt. A gyomai vásárok közül a „meggyírési”, pünkösdi, augusztusi s novemberi vásárok voltak a legismertebbek a Tiszától a bihari hegyekig. Az augusztusi vásár volt az állatfeleslegesen való túladásnak az ideje, amit nem akartak vagy nem tudtak kiteleltetni, azt az állatot adták el. Aztán ez volt a gyümölcs és dinnyevásár is. Dinnyehegyekről volt nevezetes az augusztusi vásár. Az őszi, novemberi vásár meg a káposztahegyekről volt nevezetes. Ez a káposztavásár aztán sokszor nem is pár napos, hanem hónapos is volt. Tutajokon is hozták a káposztát Biharból. A helybéli, de különösen a vidéki vásár a feleségek aggodalma volt. Itt ott nagyapám idejében még kerengtek rossz emberek, „nehéz életű emberek”, betyárok, rablógilykosok, orrgazdák. A vendégfogadó néha örökös szállása lett az ott megszállott vendégnek, csak hát a padlótól egy állal lejjebb. A balai csárda sarkát csatorna ásások kissé megfaragták s ekkor a pincefalból kibukott egy szép piros selyem mellényes ru-ténföldi kupec csontváza. Nagyobb baj nem lett volna belőle, ha nincs a mellénye zsebében egy notesz, amibe még az is be volt jegyezve, mikor érkezett a balai csárdába megszállni. Aztán nem volt több bejegyzés. Kocsmárosok, aranyvirágéknak betette az ajtót. A hajdani gyomai Mirhó-beli Kőrös kikötő sem volt biztonságos menhely. Hírhedt volt a Virágos-féle kocma a Hősök útja-Arany János utca sarkán, na meg aztán a Dobó utca elején a „kis duttyán” lebűj. Ennek a nehéz életnek is vége lett hamarosan a Kőrös-szabályozás után, amikor is a község alatti kanyarulat lemetezésre került. Tehát aggodtak az asszonyok, a család, hogy az embert netán kirabolják, leütik a vásárban, megverik vagy megrontja valamilyen rongy nőszemély. A férjek néha még vásári élményekkel is heccelték az asszonyokat. Mesélték, hogy olyan fánkot még sehun se ettek, mint a debreceni vásárban egy fánksütő menyecskénél, aki a fehértökös hasán ámulatba ejtően sodorta meg és úgy dobta a forró zsírba a fánktészta. A vásárokon mindig volt valami újdonság is, sőt néha több is egyszerre.

Ekkor jött divatba a lottéria is (a mai lottó óse). Aztán még szép piros sorsjegyet is árultak: „Török szerencséje örök!” hirdette a Török-féle bankház. Egy alkalommal nagyapám nagy fáradtan megtért a túri nagyvásárról, kabátját a fogásra akasztva elszenvedett, tovább mint általában szokott. Nagymama kézbe vette a kabátot kiporolás céljából, amiből kicsúszott, illetve „kikiváncozott” a tömött levéltárca, benne sok piros cédulával. Az én mélységesen vallásos nagyanyám igen nagy ellensége volt a szerencse hajhászásának: „Mán megint vett ez a beste lelke sorsjegyet, hé lelke nem is egyet! So-

kat! Hogy kara vigye el valahányat...” azzal zsupsz, bevágta a tűzbe. Pedig az egytől-egyig forintos bankó volt, nem ismerhette hé lelke szegény feje, mert a piros százfórtos bankókat akkor bocsájtották ki frissen a napokban. Így segédletével füstbe ment egy pár magyar ökor ára. Nagyapám állítólag derűsen fogadta az eseményt, de szegény nagymama sokáig nem felejtette el, mert még az 1920-as években is emlékszem, minden újabb színű bankjegy címletet alaposan szemügyre vett...

Az 1800-as évek végére ide Gyomára, a mezővárosba is elért a politikai hullámverés. Az eszmeáramlatok is fogadtatásra találtak. Az országos politikát illetően Gyomán sohasem érvényesült a kormánypártiság. Talaja volt itt a kiegyezés utáni „48-as” programnak, de az olyan „platformnak” is talaja volt, ami valamivel többet kínált. Benne élt az emberben a demokratikus állami berendezkedés vágya, az egyenjogúság, a polgárosodás, a nyugodt, biztonságos lét igénye. Ezt az akkori kormány biztosítani nem tudta, így lettek aztán ellenzékiek. A kaszinóban töltötték az időt, ami a háznál tartott jóság ellátásának ideje és este nyolc óra közé esett. A más alkalmakkori események idejében is a kaszinó volt az a hely, ahol mindkét nem-beli öregek és fiatalok találkoztak. Ez lehetett egy vacsora, vagy táncos estély, azaz bál. Ez utóbbin az öregek is megjelentek „nézőbe”.

Italmérés is folyt, vagy házi kezelésben, vagy szerződött ún. „iccés” kezelésében. Házi kezelésben a kaszinó gondnok kezelte az italmérést. Minden bál erkölcsileg és anyagiilag felelős rendezők közreműködésével zajlott le. A zenészeket is ők fogadták fel. Ha a mulatság ráfizetéses volt, meg kellett téríteni. Költségek voltak: teremhasználat, zenedíj, rendőrségi engedély díja, egyéb költségek. A bál „bemuzsikálással” kezdődött már a kezdés előtt egy órával. A rendezők kiálltak a kapu elé, a zenekar vagy húzta, vagy fújta, a legények pedig összefogódzva „mörkáltak”, egyet-egyet táncoltak s ujjujj rikkantásokkal, rigmusokkal adták a hírt, csalogatták a vendéget. A lányok ekkor már felkészültek, elindultak hazulról a lánypajtásaikhoz, majd együtt sétáltak az utcán a bálhelyiség felé tartva. Arra a bátor lánycsapatra vártak, aki elsőként szánta rá magát a belépésre. Az a lány biztosra ment,

akinek volt valakije a rendezők között. Azok a legények, akik nem voltak rendezők, vagy bent ittak, vagy kint a lányok körül „sertepe-téltek” ténferegtek, „ügyetlenkedtek”, ezek voltak a fogadtatásukat meghatározó megnyilatkozások. A báli magatartásra mindenkire, korra-nemre való tekintet nélkül nagyon pontos forgatókönyve volt. Az idősebbek nyáron is külön helyiségben – a férfiak! – a nagy eresz alatt tanyáztak, társaságban iszogattak, beszélgettek. Társaságban a komasági kapcsolat szorosabb volt a rokoninál. Az nem volt ritka, hogy az apa és fiak komasági kapcsolata egy s ugyanazon családból valók voltak. Akik együtt jártak iskolába, együtt voltak katonák, vagyoni helyzetük is közel azonos, keresztkomák, stb. azok tartottak együtt. A komaságnak komolyabb tartalma is volt, egymásnak kézi, vagy igaerővel, netán gépi erővel is segítettek. De a pénzkölcsönzés nem tartozott ide. Munkaidő alatt nem volt kaszinózás, aki ezt tette, azt semmi embernek tartották. Nagy dologidőben – szántás, vetés, aratás, cséplés – szoba sem jöhetett kaszinózás. Volt olyan biztos anyagi alappal rendezett bál, hogy a rendezők a „szünóra” (szuppé) ideje alatt megterítették és kávé-t adtak fel a lányoknak, asszonyoknak.”

Közreadja: Cs. Szabó István

NARANCS

ZULRI

GYOMAENDRŐD LEGJOBB HASZNÁLTRUHA ÜZLETE

TÉLI ÁRU ÉRKEZETT

HOSSZÚ FELSŐK - NADRÁGOK

GYEREKRUHÁK - MELEGÍTŐK

PULÓVEREK - MELLÉNYEK

KABÁTOK - SÍRUHÁZAT

PLÜSS JÁTÉKOK

Endrőd Fő út - Mikes út sarok

Nyitva tartás:

Hétfőtől - Péntekig: 8.30-12.00-ig - 13.30-17.30-ig

Szombat: 8.30-12.00-ig

SZÉP ANYANYELVÜNKÉRT

Ezt a verset a 2009 júniusában, a tanévzáró Kis Bálint Napok keretében megtartott nyelvi vetélkedő emlékére a gyomai Kis Bálint Általános Iskolában – az egykori gyomai Református Központi Elemi Népiskola jogutódában – a vetélkedőt a szervező tanároknak és a résztvevő diákoknak ajánlja az író és nyelvész Szilágyi Ferenc, az ünnepség „díszvendég”-e, aki maga is, mint orvos édesapja, valamint bírósívelt gazdálkodó nagypapja, egykor ebbe az iskolába járt.

„Trendi” az a *megasztár*, de fülemben cseng a *menő fej*,
mit Nyelvédesanyánk szánkba mosolygva adott.
A *megasztár* idegen: első szava ógörög, úgy ám!
a *mega* annyit tesz: 'nagy' - de ki tud görögül?!
A *sztár* már angol, vélnéd, de ha szállsz le a nyelvnek
mély kútjába, egyéb ritka csodákra találsz:
stella latin: 'csillag' s ugyanaz az ógörög *aster*;
ikrek: az *asteroid*., kis meteor, tudod ezt:
hulló, csöpp csillag, s ha bevág a műholdba, az úri hajóba:
szörnyű karamból lesz, égszakadás s miegyéb.
(A *star*, *asteroid* meg a *stella* ös rokonok, mind
a nyelv ősidején egy tövön ágazta ki;
ám a magyar *csillag* más bokron rügyezett ki az égre:
más kerekérdőnek gyöngye - finom rügyeként;
s kezdetben *csipogott* vagy csak tán játszva *csilingelt*:
hangja sziporkait szórva, *csillag* ahogy a sugárt.
A *csilingel* s *csillag*: rokonok?! De hiszen ott fenn is az éter
rezgő hulláma hang s lehet kép is, ugye:
tévéd szerkezetén; ugyanígy a *vijjog* meg a *villog*
is testvér: ámbár egyike hang s huga fény.)
Persze, hogy a *megasztár* nem ilyen nagy bajt hoz a nyelvre,
mint az *asteroid*: nem töri, tördeli szét,
csak kajsztítja a szó-üstökös pályáivét.

Mert a magyar nyelv más: maga génjéből alakítja
magzatait: szavait, s baj, ha a gén idegen;
a *megasztár*: 'csillag', 'nagy csillag' az égi Tejútton,
mint a Fiastyúk vagy túl: a Kaszás, Orion.
(S lám, a Fiastyúk „tyúk”, de lehet *megasztár*: „kakas” is már;
a *mozicsillag* (*asztár*) többnyire hölgytünemény,
s van *focicsillag* (*megasztár*), bár rúgja a labdát
már ma nőcsapat is, s öklöz a ringben akár,
s a ringen kívül — no de ez már messze vezetne!)
A *megasztár*: *csillag*, bár az a régi *menő* -
fej sem rossz, humoros; s témánk ezzel még nincs kimerítve:
ott van a *shop* meg a *show*: sokkal a nagy tömegük;
emlékezz: *talk-show*, *megashow*, s *road-show* dömpingje zuhog rád,
s van *shop* a négyzetben is: *dog* -, *color*-, és *teleshop*;
bárha a *talk show* magyarul lett már *telefere* egykor,
mert *tévé*-műsor, s *tereferélve* folyik.
S van *telstar*: *sputnyik*, de magyar neve: *műhold* - s jó ez a példa:
az idegen szóra, lám csak, akad magyar is!
s nem csak azért jó ez, mivel így könnyebb a megértés,
ámde azért is, mert nemzeti kincs ez a nyelv!
S hogyha keverten szólsz: s fele angol a szavaidnak:
úgy jársz mint a maláj a „*pidgin-English*”-ivel:
(Így nevezik nyelvét Keleten, a nagy kikötőkben,
mert fele szókincs angolosan makogó;
s a *pidgin* nem más, ha figyelsz, mint már a hazánkban
is használt *biznisz* gyarmati torzulata.)
„Gyarmati angol” hát az a „*pidgin*”- s jó ha vigyázol:
„*pidgin-Hungarian*” ah! Hogy ne legyen a tiéd,
melyen Arany János, meg Jókai és nagyhirű földink:
Timár Máté írt, ontva a szép szavakat,
mint a mező és rét, tavaszodván, ontja virágát,
színei pompáját s illata fellegeit,
melyben méz rejlik: honi földünk dús arany íze,
s hogyha megkésérül: vész el a nyelv öröme.
Védd hát szüntelenül az Arany és Jókai, Timár
nábobi szókincsét, ezt a mesés örököd,
melyről írta vala az olasz nagy nyelvzseni egykor* /
- száz nyelvet tudván-, hogy ez a legremekebb,
legszebb! - örízd hát híven és ne keverdjed ostoba módon
tarka idegennel; jó a *gulyás* s a *porridge*:
ám ne keverd össze, mivel együtt már ehetetlen!
„*pidgin-Hungarian*”-ed csak neveti a magyar,
s pukkad a nyelvnyenc, könnyez a nyelvzseni, s szól:
égi szobájában *Blikk*, *Story*, *Sikk* - micsoda

Emlékezés az 1956-os forradalomra

Az idén városunk gyomai részén ünnepeltünk. Református istentisztelettel kezdődött az ünnepség. Igét hirdetett Sipos Tas Töhötöm esperes úr.

Az ünnepség az Országgyűlésnél folytatódott. Deutsch Tamás Európa Parlamenti képviselő mondott ünnepi beszédet. Részlet a beszédből:

„A népek leginkább olyankor mutatják ki karakterüket, amikor azon a ponton élnek, hogy szabadságukat elveszítik, vagy nemrég veszítették el, vagy vissza akarják nyerni. Mi magyarok, 1956. október 23-án szinte varázstütsére álltunk arra, hogy nemrég elveszített szabadságunkat visszazerezzük. Ráébredtünk arra, hogy szabadságunkat csak közösen, együtt tudjuk megélni. Ahogy Weöres Sándor örökbecsű bölcsessége fogalmazza, „alattad a föld, fölötted az ég, benned a létra”. Ez a belső morális parancs volt az, ami történelmi léptékűvé tette az 56-os forradalom résztvevőinek tettét. Szembeszálltak a gonosz birodalmával, mert igazságérzetük ezt diktálta. Szembenéztek a túlerőben lévő harckocsikkal, mert hazaszeretetüket nem roppantotta meg a legbrutálisabb fenyegetés sem. Fel nőttek ahhoz a pillanathoz, ami egy nemzet történelmében ritkán adatik meg. Nekünk, magyaroknak úgy adódott, hogy mikor nemzeti egységet kellett teremtenünk, mikor meg kellett mutatnunk, bármilyen sötét és gyilkos elnyomó rendszerben élünk is, s ha kell, életünk árán fogunk össze a nekünk járó szabadságért. Ezek azok a pillanatok, melyek kézzelfogható valósággá alakítják azt, amiről mostanság oly előszeretettel beszélnek, a nemzeti egységet.”

Azután a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda diákjainak ünnepi megemlékezése következett. Az ünnepséget koszorúzás követte. Ezután a Városházán ünnepi ülés volt, ahol Várfi András polgármester úr átadta a kitüntetések.

„potpourri” nyelvzavarék?! S vágja sarokba a sok
külföld-majma lapot, s lecsavarja gyorsan a tétvét,
„finis Hungariae!”*- ha odavész ez a nyelv,
s koldusul a Föld is, ha kivész a magyarok csodanyelve!
Szép a csalogánydal, közbe nem ri ha kuvik!

* / Giuseppe Mezzofanti (1774-1849) olasz tudós, a bolognai egyetem tanára, később biboros; valóságos nyelvzseni volt, élete vége felé több mint száz nyelven beszélt és írt; anyanyelvünket az ógörög mellett a világ egyik legszebb és költészetre legalkalmasabb nyelvének nevezte. 1832-ben a Magyar Tudós Társaság (Tudományos Akadémia) kültagijául választotta
**/Vége Magyarországnak!

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

Levél Brüsszelbe

(részletek)

Tisztelt Képviselő Úr/ Képviselő Asszony!

A Diákok Határok Nélkül nevű program résztvevői, támogatói és szervező nevében ezúton szeretnénk Önnek gratulálni az Európai Parlament képviselőjévé való megválasztása alkalmából.

2008-ban a Rákóczi Alapítvány Diákok Határok Nélkül című programja abban a megtiszteltetésben és elismerésben részesült, hogy elnyerte az Európai Parlament illetve a Károly Díj Alapítvány által meghirdetett Ifjúsági Károly Díjat. Minden évben programunk 5 ország 135 fiatalját fogadja. A program során ezek a fiatalok az európai integrációról, az európai kultúra megbecsüléséről, az alapvető

emberi és szabadságjogok tiszteletéről tanulnak illetve a találkozásra szóló barátságokat hoz számukra. Idén júliusban zártuk a 16. évi programunkat, melyre évente többszörös túljelentkezésben, pályázati úton megmérettetve kerülhetnek be a 13-17 éves fiatalok. A programban ezidáig 2135 diák vett részt. Sokan közülük programunk által jutottak el életükben először szülőfalujuk határain kívülre, s nyitódhatott ki ezáltal látókörük.

...
Ezúton szeretnénk levelünkkel kifejezni tiltakozásunkat a 2009. június 30-án elfogadott új szlovák nyelvtörvény miatt, mely munkánkat a régióban alapvetően akadályozza. A törvény elfogadása valamennyiünket – támogatókat, szervezőket és önkénteseket egyaránt megrázott, hiszen azt az alapvető jogot korlátozza, hogy az ember anyanyelvét félelem nélkül nyilvánosan használhassa. A törvény égbekiáltóan megkülönböztető jellegű.

...
Nemzetközileg elismert ifjúsági programunkat képviselve úgy érezzük, hogy kötelességünk felszólalni ez ellen a példátlan diszkriminatív törvény ellen, mely veszélyezteti összes törekvésünknek illetve azoknak az értékeknek a hitelességét, melyeket hirdetünk. Hatással van támogatóinkra, önkénteseink és szervezői munkatársaink lehetőségeire egyaránt. Ezért az Európai Parlament képviselőihez fordulunk, hogy még mielőtt a gyűlöletkeltés tovább fokozódik Európa országaiban mihamarabb tegye meg a szükséges lépéseket, hogy a gyűlölethullámot megállítsa, ezzel is védeve az Unió egyik legszentebb tartópillérének, a tolerancia fogalmának tartalommal való megtöltését.

...
Bízunk benne, hogy levelünk és kérésünk meghallgatásra talál.

Tisztelettel üdvözlö,

*Susan Papp Aykler
Rákóczi Alapítvány -
Fiatalok Határok Nélkül Program elnök*

Tiltakoztunk a szlovák nyelvtörvény miatt

- Egy strasbourgi út margójára -

Kellemes, nyári melegben szeptember elején öt napot Strasbourgban tölthettem a Rákóczi Alapítványnak köszönhetően. Az alapítvány neve onnan ismerős a kedves Olvasónak, hogy minden év június végén egy 150 fős határon túli, magyar fiatal csoport Magyarországra jön a Rákóczi Mozgótábor keretében, és 15 napot tölt az Anyaországban. Megismerkedik annak nevezetességével, látivalóival. A kiindulás már harmadik éve Gyomaendrődön, a Bethlen Gábor Szakképző Iskola és Kollégiumban van. Így talán már ismerősnek cseng mindenkinek a név. Még egy fontos információ, hogy 2008-ban az Európai Unió Ifjúsági Károly-díjjal tüntette ki az említett civilszervezetet. Ez az elismerés azoknak szól, akik ennek lebonyolításában, szervezésében immár 16 éve részt vesznek, elsősorban Ayklerné Papp Zsuzsa alapítványi elnöknek, és férjének Aykler Bélának Kanadából, közelebből Torontóból, akik az anyagi háttérrel biztosítják a program megvalósításához.

Egy busszal mentünk, és minden elcsatolt területről képviseltetve voltunk. Magyarországról a Templomos Lovagrend táborsegítői, programszervezői voltak jelen.

Élmény volt ennyi nagyszerű fiatalal együtt utazni, eltölteni néhány napot és beszélgetni.

A legfőbb feladatunk az volt, hogy az angolul, franciául és olaszul kiválóan beszélő 30 fiatal Ayklerné Papp Zsuzsa angol nyelvű levelét átadja az uniós képviselőknek. Szóvá tették, hogy a szlovák nyelvtörvény alapvető emberi jogokat sért. Az angolok és spanyolok kivételével mindenütt pozitívan álltak és fogadták „kis diplomatáinkat” az eu-s képviselők. Utólag hallottam, hogy nagyon jó visszhangja volt a Házban jelenlétünknek és a figyelem felhívásnak.

A program része volt többek között, hogy az Európai Parlamentben, Strasbourgban megtekinthettük az üléstermet, ahol éppen akkor José Manuel Barrosot az Európai Bizottság elnökévé választja a 718 képviselő, és kinevezi újabb öt évre. Ennek szem és fültanúi voltunk.

Itt szeretném magam és a „csapat” tagjai nevében megköszönni Dr. Surján László Európai Uniói Néppárti képviselőnek, házigazdának a szívélyes vendéglátást, a kirándulásokon való kíséretet. Köszönjük a további eu-s képviselőknek a lehetőséget, hogy beszélgethettünk velük és segítségükkel biztosítottak bennünket: Sógor Csabának, Bauer Editnek, Gál Kingának,

Deutsch Tamásnak, Gyürk Andrásnak, Járóka Líviának egyaránt, de meg kell említenem Hölvényi György nevét is, aki a Robert Schumann Alapítvány Főtitkáraként köszöntött bennünket, és együtt vacsorázott velünk. S nem utolsó sorban főszervezőnknek Dr. Mikoczy Ilnek, aki az egész program főszervezője volt, felvidéki származású, régi rákóczi és Surján László képviselő asszisztense.

Surján László és Hölvényi György külön kérték, hogy adjam át a gyomaendrődi kereszténydemokratáknak üdvözlőüket és jókívánságaikat.

Úgy érzem, hogy nem csak lelkileg, de szellemileg is jó érzés volt magyarnak lenni Strasbourgban. A legmeghatóbb számomra az volt, amikor Strasbourgban elmentünk a Petőfi Sándor költőnköről elnevezett parkba, és ott magyarul énekelhettünk magyar népdalokat.

Köszönöm a lehetőséget, hogy én is a „csapat” egyik tagja lehettem, és kicsit Gyomaendrődöt is képviselhettem egy jó ügy érdekében. Felejtethetlen volt számomra.

Ungvölgyi János

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

A gáláról

A budapesti székhelyű Európa Kulturális Műsorszervező Iroda szeptember 25-én rendezte meg a Magyarország Városai Iskoláinak Országos Versés Prózamondó Gáláját. Iskolánkban három tehetséges tanuló Lancaster James Lucas, Forgács Genovéva és Vaszkó Áron utazott el Gyetvai Jánosné tanítónővel erre a rendezvényre. Sajnos, tapasztalatokat, szép élményeket nem tudtak gyűjteni az esti kezdés miatt, hiszen az autóbussz egy óra múlva hazaindult velük. Tanulóink viszont oda és visszafelé is jól szórakoztak egymás társaságában. Az ilyen rendezvények – a gyerekek életkori sajátosságait figyelembe véve, nem is szólva arról, hogy vidékről érkeztek – délelőtt, délután lennének sikeresek tapasztalatcsere, élménygyűjtés szempontjából. Vajon egy szombati napot nem lett volna érdemes erre rászánni?

A Népese Napja

A Határ Győző Városi Könyvtár egész naposra tervezett rendezvényvel járult A Népese Napja országos ünnepség-sorozathoz. Iskolánk szeptember 30-án 15 alsós és 15 felsős tanulót küldött el mesélni. Az „Aranyfonal” mesemondó verseny meséi még mindig a gyerekek emlékezetében éltek, így boldogan vállalták a fellépést. Érdekes, kevésbé ismert meséket is hallottak felnőttektől, így kellemesen töltötték el egy délelőttöt.

Margszigeti ezüstérem

A Magyar Atlétikai Szövetség versenyén Szerető Józsi országos II. helyezést ért el.

A Sport XXI. Program keretében Egyesületi Gyermekek Csapatbajnokságra várta a MASZ a benevezett harminc szakosztály 10-12 éves versenyzőit a Margitszigeti Atlétikai Centrumba.

Békés megye válogatottjában 3 rózsahegyis versenyzett.

Szerető József 1000 méteren II. helyezést szerzett 3:09,90 perces remek időeredménnyel. Tagja volt a 4x200 méteres váltófutás csapatának is, ahol elsősk lettek.

Dudás Réka és Szeles Szilárd pedig 60 m gáton szerzett pontjaival járult hozzá a csapat teljesítményéhez: Megyénk válogatottja az I. helyen végzett.

A legeredményesebb vidéki iskola

Ez a felirat díszeleg a különdíjként kapott serlegén, amit a rózsahegyisek hoztak haza Békéscsabáról.

Légyvár, trambulin, sakkszimultán, DARTS, nyílt aerobic óra, sportbemutató, kutyafegyelműző show, hogy csak egy néhányat említsünk az FHB családi futónap lazító programjai közül. 75 diákunk - pedagógusokkal és szülőikkel - vett részt a nagyszabású sportnapon. Legtöbben a futószámkat választották, de sokan voltak a medicinlabda dobásnál és a DARTS-nál is. 3 arany, 2 ezüst és 3 bronzérem, valamint a különdíj lett a csapat jutalma.

Aranyérmeseink: Dudás Réka-2 arany, Kun Csaba.

Ezüstérmeseink: Rafael Roland, Nagy Csilla.

Bronzérmeseink: Nagy Csilla, Szigetvári Denissza, Szerető Dorottya.

Bringatúra

Szeptember 22-én, az autómentes világnapon kerékpárra pattantak a rózsahegyis negyedikesek és végiglátogatták az útjukba eső játszótereket az endrődi ligettől a vásártéri lakótelepig. Ismerkedtek a kerékpáros közlekedés szabályaival, és azt is gyakorolták, hogyan vigyázzanak egymásra.

A Ridegvároson ügyességi feladatokat teljesítettek, a Lidl mellett pedig fára másztak. A vásártéri dombrol talán hússzor is legurultak. Az Október 6. lakótelepnél nagyokat ugrattak és a déli harangszót már a Hősök terén, a mászóka tetején hallgatták.

A túra értékelésekor gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt az volt a véleménye, hogy a legbiztonságosabb a kerékpárút. Jó lenne, ha egészen az iskoláig tartana.

Őszi nagytakarítás

Októberi rózsahegyis diák-önkormányzati versenyünk a hulladékgyűjtés.

Talicskával, kiskocsival, autóval álltak sorba az Oskó-féle telepen a gyerekek és a szülők. Rakományuk papír és fémhulladék volt. A gyűjtés eredménye: 7.327 kg vas, 11.565 kg papír, 151 kg alumínium és 23 kg réz. Értéke több mint 240.000 Ft.

Hetvenkedők

Iskolánkban évek óta alkalmazzuk a tanulók kooperatív munkájára épülő oktatási formát.

Ezért nem meglepő, hogy immár hagyományosan nagy létszámban vettünk részt, ezt a tevékenységi formát támogató Bolyai Matematika Csapatverseny megyei fordulóján, Szarvason.

A Rózsahegyi Iskolát 4-8. osztályig 12 négyfős csapat képviselte. Ezen a versenyen még olyan tanulók is megpróbálkoztak a feladatmegoldásokkal, akik egyébként kissé tartanak a matematikától. Nagy örömről mindannyian jó érezték magukat, s teljesítményükkel sem kell szégyenkezniük. A legjobb eredményt a hetedikesek „Hetvenkedők” csapata – Paróczai Zsófi, Barna Tamás, Liszkai Kata, Hegedűs Zoé – érte el. Stilszerűen a hetedik helyen végeztek.

Szerető Józsi ezüstéremmel a nyakában

A legeredményesebb vidéki iskola versenyzői

A talicskát nem hagyom itt!

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

2009. november 29. vasárnap

Advent I. vasárnapja

Lelkém hozzád emelem,
Uram, én Istenem,
benned bízom,
ne valljak szégyent,
Ne ujjongjon ellenség
fólottem,
hiszen aki benned bíz,
meg nem szégyenül.

EGY CSODÁLATOS DÉLUTÁN –
40 ÉVES OSZTÁLYTALÁLKOZÓ

Ismét Endrődön jártam, szombaton volt az osztálytalálkozómnak. Egy csodálatos délutánt töltöttem a volt iskolámban, a volt osztálytársaimmal, a volt tanárokkal. Élmény, ünnep, meghatottság, egymásra találás. Ez jellemezte a találkozót. Köszönet az egykori tanárainknak: Vaszkó Irénke néninek, Ricseiné Milike néninek, Tankóné Irma néninek, Gellai János tanár úrnak, Bálint Katikának, Zoltánffy László tanár úrnak, Marci bácsinak, hogy ennyi idő elteltével is megtiszteltek bennünket a jelenlétükkel. Egyetlen élő osztályfőnök Wagner József kezébe kerültek az osztálynaplók, amikor a nevek felolvasásakor minden résztvevő elmondhatta rövid pályafutását. Szomorúan emlékeztünk a már időközben elhunytakra.

A jelenlegi iskolaigazgató biztosította a megfelelő helyszínt a 3. osztály együttes találkozójához, ahol Giricz László évfolyamtársam egy igen emlékezetes filmet vetített le számunkra. Képek segítségével és zenével visszaporgett az eseményeket egészen 1958-ig, óvodás korunk kezdetéig. A ballagásunkról egy rövid mozgófilm is fennmaradt. 40 év telt el azóta. Nem kis idő. A tanáraink végső nyugvóhelyét bemutató kisfilm, élő tanárok riportfilmje értékes volt számunkra, édesapám riportja jelent meg, mert a találkozón nem tudott már megjelenni idős kora miatt, ugyanis betöltötte a 89. évét a nyáron. Ezúton szeretném megköszönni mindenkinek, aki emlékeiben őrzi, mint matematika tanárát, rajtam keresztül üdvözlí egykori növendékeit, köszöni a meghívást.

A beszámoló végzetével a vacsora a Hídfő étteremben folytatódott, ahol in már kötetlenebb formában kerülhettünk egymáshoz közelebb, tovább felelevenítve az elmúlt 40 év történéseit. Így kezdjük megérteni az idősek nagyon tiszta emlékképeit, mintha csak ma lett volna. Nagymamák, nagyapák lettek többek közülünk, megfiatalodva, pedig bizonyosan nem volt könnyű az elmúlt időköt eredményekkel teli tartalommal megélni. Köszönet az igen finom vacsora elkészítőinek, köszönet Endrődnek, a szülőfalu varázsát megízlelhattuk egy szép délután emléke kapcsán, köszönet a szervezőknek! Jó volt otthon lenni, jó volt ismét endrődinek lenni!

Üdvözlettel: Nadas Katalin Mezőtúrról

Fiatalokról fiataloknak

MAJORETTE – TÁNC GÁLA!

ÜNNEPELTEK A MAJORETTE – TÁNCOSOK!

2009. október 3-án a Katona József Művelődési Központban tartotta a Színfolt Majorette Csoport fennállásának 15. évfordulóját!

Az együttes minden táncosa fellépett, 21 műsorszámot mutatott be, kísért: Békés Város Fúvószenekara, Bagoly László vezetésével, de természetesen cd felvételtől is szólt a zene.

A zsúfolásig megtelt teremben folyamatosan szólt a taps a majoretteknek, a legszebb táncokat pedig vastappsal jutalmazta a kedves közönség.

Felemelő és meghitt pillanatokot egyaránt átélhettek a jelenlévők, akárcsak humoros, kedves táncközi - produkciókat is.

A fényshow és a tűzijátéktól sziporkázó torta után még mindig volt, ami fokozta az est hangulatát. A majorette-táncosok szülei közül 8 anyuka és egy apuka egy ismert operett slágerre táncolt, majd egy fergeteges kánkán táncsal zárult a jól sikerült, emlékeztető este!

Az együttes köszöni az egész éves támogatást és a jubileumi gálán nyújtott segítséget a következő személyeknek:

Gyomaendrőd Város Önkormányzata, Várfi András polgármester, Domokos László országgy. képviselő, Földesi Zoltán országgy. képviselő, Gubucz József Bethlen G. Szakképzői igazgatója, Bethlen G. Szakképzőiskola és Kollégium, Kulturális Egyesület, Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda vezetősége, Jakus Imre képviselő, Poharelec László, Gschwindt Mihály, Kardos Ferenc, Kispáncélos Bogár Klub, Kner Nyomda Zrt, Török Sándor, Újlaky Szabolcs, Oskó Sándor, Fülöp István, Csányi Richárd, Stranzki Mihályné, Kecskeméti Mária, mazsorett - táncosok szülei, nagyszülei, Tip - Top Cipőbolt, Yucca Virágbolt, Kolibri bolt, Tibi Cukrászda, Fekete Lajos, Vida Béla

SPORT

Az utóbbi hetek sok csalódást okoztak az együttes reményre jogosító sportrajongóknak

4. forduló Gyomaendrőd – Szeghalom 1:1

5. Mezőberény – Gyomaendrőd 1:1

Szarvas – Gyomaendrőd 4:1

Gyomaendrőd – Csabacsüd 1:1

Gyomaendrőd – Mezőhegyes 3:2

Gyomaendrőd – Sarkadkeresztúr 0:1

Orosháza – Gyomaendrőd 0:4

Gyomaendrőd – Szabadkígyós 0:2

Helyezés: 10. Gyomaendrőd
4,3,5,14-16,15 pont

16 csapat közül a 10. helyen vagyunk.

Márton Gábor

KERESZTSZENTELÉS AZ ÖREGSZŐLŐBEN

Október 24-én megható szép ünnepségben volt részünk.

Délelőtt 10 órára összegyűltek az endrődi templomban a régi tanügyi iskolák volt tanárai, diákjai hálaadó szentmisére.

A volt diákok egy-egy iskola emlékére egy-egy égő mécseset helyeztek el a templomban. A szentbeszéd Deák Csaba szavlatával, Reményik Sándor: Templom és iskola című versével kezdődött, és ebből kiindulva Iványi László plébános kiemelte emberi közösségek két alappillérét, a templomot és az iskolát. Ezek nélkül az emberi közösségek elsovadnak. Szép példája az Endrődör, elindult mozgalom annak, hogy régi értékeinket meg kell menteni, hagyományainkat ápolni kell.

Mise után egy kis agapé volt a templomkertben, majd az öregszőlői volt Kápolna és Szent Imre Iskola falán egy-egy emléktáblát lepleztek le. A volt Tímár Brichse iskola helyén pedig egyik régi öregszőlői kereszt újraállított.

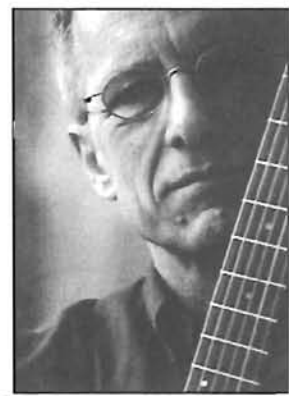
Következő számunkban folytatjuk.

Irodalmi oldal

„Csak Huzella”

„Ki vagyok!- kérdezi egy évszázad távolából a rjazanyi költő, Szergej Jeszenyin, majd így folytatja: Csak álmodom, tündööm / szemem kékjét homály itta fel./ Mellékesen élek itt a földön, / épp csak úgy... együtt a többivel.”

„Ki vagyok!” - visszhangzik a városi könyvtár könyvei között, beáradó fénypázmákban a jeszenyini kérdés Huzella Péter hangján, hangsúlyain keresztül... Ránk, nekünk szegeződik, majd - mintegy összegzéskeppen - fájón hull alá az októberi késő délutánban: „Szerettelek téged is a földön/ épp csak úgy... együtt a többivel”.

Mitől ilyen elevenek, élők ezek a dalok, megzenésített versek, melyek a nyolcvanas években jelentek meg először (1984) A fekete ember c. Kaláka-lemezen? Miért szeretjük ezt a „jeszenyini- kalákás világot” - korosztálytól függetlenül - ma is!

A válasz nagyon esetleges... talán a fiatal (harminc éves) költő tragikusan rövid élete... verseinek frissessége, képei... élményanyaga, melyek a szülőföld színei: kunyhó, folyó, puszták, „nehézsavú” parasztok, nyírfák, tavak... az egyszerű élet iránti szeretet... a városban (Moszkva, Pétervár) helyét kereső, „szorongó ámulattal” figyelő költő honvágya... a forradalom, a szovjethatalom idején időszerűtlenné váló kedves világ, a falu, a válságba jutó paraszti életforma megéneklése... talán az a „kétkelés” (távol a falutól, idegenül a városban), melynek feloldását az alkoholtól várta... botrányok, elhibázott házasságok, nagy, kontinenseket átívelő szerelem (életrajzírója szerint „Duncan, a híres amerikai táncosnő szerepe hasonló, mint Ady életében Lédáé” volt)... majd a végkifejlet: az idegklinika, és 1925 decemberében, a leningrádi szállodái szoba, ahol önkézével vetett véget életének... utolsó búcsúverse, a saját vérével írott, Ég veled, barátom című... talán a műfordítói bravúr, Rab Zsuzsa szerepe e líra magyarországi megismertetésében, magyarra ültetésében... de leginkább a feledhetetlen sorok, melyek a zenével megerősítik a szavakat... íme, csak néhány Jeszenyin-sor...

„Mocsár sóhaj párát,/ halvány köd- gomolyt./ Sárga gyeplőszárát/ elejti a hold.” (Mocsári sóhaj); „Arva rigó sírdogál odva rejtekén,/ én örülök csak magam, lelkem csupa fény.” (Alkony szó...); „Az udvaron hóföregtet terít ezüstös szőnyeget” (Tél énekel); „Szült világra, gyönyörűre: gyephant volt a párnám, / ékessége pendelyem hajnali szivárvány.” (Erdőn által); „Rólad álmodom, Szülőföld/ napfény-boglya völgy vizében/ Elmerülnek pezsdülő-zöld/ füveid lágy sűrűjében” (Rólad álmodom, Szülőföld); „De szeretlek, lágymosolyú hazám!” (Oroszország); „Oroszthon! Rozsdaszínű földek,/ folyókba ömlő esti kék!/ Fájdalmas-boldogan szeretlek, tavak ringatta, bús vidék./ (Éneklőtengelyű szekérről)...

Huzella Péter ezen az esten persze nem csak és kizárólag Jeszenyin-verseket énekelt... sőt!... Villon, Petőfi, Vajda, Ady, Kosztolányi, Radnóti, Kányádi, Pilinszky, Zsolt Tibor ismert és kevésbé ismert művei hangzottak fel... a kortárs magyar irodalom képviselőjétől - Darvasi László könyvéből készített irodalmi estből - is hallhattunk egy prózarészletet, melynek A titokzatos világválogatott a címe. Ezt 2008-ban a Nemzeti Színházban mutatták be a Kossuth-díjas előadóművész...

Az utóbbi két év termése: Boldog, szomorú című lemez - mely magyar költők válogatott verseit tartalmazza - Rátóti Zoltánnal készült (egy színész és egy zenész interpretációja). Befogad és kitaszít a világ címmel Villon versei és balladái Mácsai Pállal...

A „Csak Huzella” jubileumi koncertsorozat... a zeneszerző, előadóművész hatvanadik születésnapjára összeállított válogatás. Hozzánk,

Cyomaendrődre a Millenáris Teátrum, a Kolibri Pince, a Petőfi Irodalmi Múzeum után jött el, hogy ráadásokkal, kérésekkel tarkított, jó hangulatú, emlékezetes együttlétet teremtsen. És ösztönözzön... vers olvasására, vers éneklésére... rég elfeledett, kedves költőink kötetének fellapozására... hajdanvolt irodalomórák hangulatainak megidézése... s talán ez a legtöbb, amit tehet... örömmel hallgattuk, s hallgatjuk azóta is - lemezekről, felvételekről - a Huzella-dallamokat, zenét... s kívánunk neki legalább még negyven évnyi (ennyi éve van a pályán) alkotó időt...

A késő nyarat idéző októberi estében kigyulladtak a fények... búcsúzóul csak a szavak maradtak... csak a gitár hangjai... /„Aranyos levelek kavarognak/ rózsásvízű őszi tavon./ mint úrbeli lepkerajoknak/ libegése a csillagokon.”/

Polányi Éva

Szergej Jeszenyin versei

Rólad álmodom, Szülőföld

Rólad álmodom, szülőföld,
napfény- boglya völgy vizében.
Elmerülnek pezsdülő- zöld
füveid lágy sűrűjében.

Csupa illat a barázdák,
arany rezedák a szélén.
Imát morzsol fűz- apáca
olvasóján, zöld füzérén.

Ingovány párát pöfékel,
tüzet mer az alkony vödré.
Miattad temettem én el
szívem álmát mindörökre.

Sorsomat már elfogadtam,
lelkem boldogan kitérom.
Hogy egy nap majd messzehagyjam,
azért életem a világon.

Bokraink közt

Bokraink közt már az ős barangol,
kóro lett a fényes laboda.
Zizegő, szép zabkëve- hajadról
nem álmodom többé már soha.

Arcon haván bogycok bíbor vére-
szép váltál, te kedves, illanó!
Szélid, mint az alkony puha fénye,
s fehéren sugárzó, mint a hó.

Szemed magvai kihulltak régen,
neved, a törekeny messze szállt.
Gyűrött sálam őriz már csak híven
fehér kezéd hársmez- illatát.

Amikor a háztetőn a hajnal
macskamódra lustán lépeget,
emlegetnek tündöző szavakkal
vizimanók, dúdoló szelek.

Kéklő esték azt suttogják rólad:
Alom váltál, elhaló zene.
De tudom- aki formálta vállad,
Fénylő titkoknak volt mestere.

Bokraink közt már az ős barangol,
kóro lett a fényes laboda.
Zizegő szép zabkëve- hajadról
nem álmodom többé már soha.

Ég áldjon, árva földem

Ég áldjon, árva földem,
forrás- itatta part.
Arany- csoroszlya tör fenn
sötét felhő- ugart.

Fürödj, föld, szép sugárban,
konok fiad ne féltsd.
En többet csizmaszárban
nem hordok hetyke kést.

Csikó meleg hasára
nem dőlök éjjelen.
Már erdő nem kiáltja
tovább vig éneket.

Sorsom szele vadul haj,
rámront a förgeteg.
Míg egy azúr kapun majd
halcan bezörgetek.

Ég veled, barátom

Ég veled, barátom, isten áldjon,
elviszem szívemben képedet.
Kiszabattott: el kell tőled válnom,
egyszer még találkozom veled.

Isten áldjon, engedj némán elköszönnöm.
Ne horgaszd a fejedet, hiszen
nem új dolog meghalni a földön,
és nem újabb, persze, élni sem.

(Rab Zsuzsa fordítása)

Izges Izgek

November

Velencei rántotta

Tűzálló tálat margarinnal kikenünk és sóval, borssal, cukorral, oreganovallal ízesített paradicsompürével megkenjük. Beleütünk tojásokat (mintha tükörtojást készítenénk). Kifőzött spagettit teszünk rá, megszórjuk sajttal és sütőben pirosra sütjük. Salátával tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók,
szegőlécek, gerendák, lambéria

TÜZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

„ SZONDER „

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja. Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

Tányéros tévé, bárhol az országban

upc direct

Három hónapig
minden csomag féláron!
Bronze csomag 29,
Silver csomag 40
magyar nyelvű műsorral
Akár 3 beltéri egységgel!

M1	DSF
M2	JimJam
TV2	Minimax
RTL Klub	Disney Channel
Viasat3	BeBe TV
Cool	VIVA TV - magyar
FilmMúzeum	MTV - magyar
Duna TV	MTV Hits
Magyar ATV	MTV Danco
Hír TV	MTV 2
Comedy Central	VH1
Zone Reality	VH1 classic
Travel Channel	Viva - német
Discovery Channel	MTV Europe
Spectrum	Sky News
Animal Planet	CNN
National Geographic	BBC World
TV Paprika	Euronews
Film+	DW TV
Hallmark	CNBC Europe
Eurosport	ZDF
Eurosport 2	Pro7
Extreme Sports	Rai Uno

AXN	Sport 1
Echo TV	Sport 2
Viasat Explorer	Sport Klub
Viasat History	Cartoon Network
Deko	Boomerang
MGM	Blue Hustler

Ezen felül még számos szabon fogható csatornán

Részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben
Telemax Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
Mobil: 20/337-8010; 20/9-629-681

Műanyag ajtók, ablakok, téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, hisz szívünkben éltek:
Hiába szálltak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

DÁVID VILMOS ALAJOS, aki Endrődön élt, október 19-én 84 évesen elhunyt. Gyászolják: felesége, gyermekei, unokái és dédunokái

GIRICZ LÁSZLÓ, az Endrődön a Rózsakeret Otthonban élt, hosszú súlyos betegség után október 16-án 71 évesen elhunyt. Gyászolják: testvére és a rokonság

ÖZV. RÁ CZ FERENC NÉ TRUBO ILONA, aki Endrődön élt, okt. 10-én 103 éves korában az örökkévalóságba távozott. Gyászolják: a családja

RAFAEL ANTAL, aki Endrődön élt, október 10-én életének 69. évében elhunyt. Gyászolja: családja

Békesség haló poraikon,
fogadjja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

Cseh doktor hajdani lakóháza (jobb felső kép) - ma az endrődi posta

jobbra lenn: Cseh doktorék a Domszög előtt sétálnak (cikkünk a 4. oldalon)

Bartos Máté és felesége (1930-ban kötöttek házasságot) és két leányuk

FELHÍVÁS - TÁJÉKOZTATÓ!

Kedves Gyomaendrődi Lakostársak!
Kedves Dévaványai Lakostársak!

Következő könyvem adatgyűjtéséhez szeretném kérni az Önök segítségét.

2010-ben, a román katonai kivonulás, a szégyenletes Trianoni-békediktátum 90. évfordulójára szeretném megírni és megjelentetni a „Román katonai megszállás Gyomán, Endrődön és Dévaványán 1919-1920” c. könyvem.

1919 áprilisában az - Antant-hatalmak tiltása ellenére - a Román Királyi Hadsereg minden hadüzenet nélkül felvonult az általuk elképzelt (óhajtott) Nagy-Románia tiszai határvonalára. A Nemzetközi jogot felrúgó román katonai vezetés hazánkra, a Tiszántúlra ereszett rabló, erőszakoskodó csapatát. A túlerőben lévő ellenséggel szemben a gyenge magyar Vöröshadsereg visszavonulóban volt. Kisebbségi ellenállásra mindenütt számíthatott az ellenség.

Román katonai áldozatokról, sebesültekről kevés adataink vannak, de arról van ismeretem, hogy egy-egy eseményt követően a román megtorlás nem maradt el. Mint oly sok esetben a vétkes polgári lakosságon állt bosszút a megszálló román katonai hatóság.

A román katonai vezetés kíméletlen megtorló intézkedést foganasított Dévaványán:

1919. április 28-án du. 5 órakor, a dévaványai római katolikus templom falánál a megszálló román katonai hatóság agyonlövötte: Bukva János 37 éves, Cs. Kovács Antal 38 éves, Rózsa Bálint 45 éves dévaványai lakosokat.

A megszálló román katonai megtorlás másnap is folytatódott: 1919. április 29-én de. 8 órakor, a dévaványai római katolikus templom falánál agyonlövötte: Kovács Sándor 23 éves, Győri Imre 24 éves és Győri Antal 20 éves, Dévaványán dolgozó vésztői illetékességű lakost.

Ebből a testet lelket megnyomorító könyörtelen szenvedésből kijutott a vétkes gyomai- és endrődi eleinknek is:

1919. július 23-24-én, a Mezőtúr alól visszavonuló rabló román csapatok lelőtték: Erdei László, Kercki András és Király József gyomai lakosokat.

Azzal a kéréssel fordulok a T. gyomaendrődi és dévaványai lakostársakhoz, hogy akik felismerték hozzátartozóikat, rokonaikat - kérem, jelentkezzenek megadott elérhetőségem valamelyikén. Kérem, ha van családi feljegyzés-visszaemlékezés, anyakönyvi kivonat, fénykép

a hozzátartozóikról, úgy azt is szíveskedjenek hozzám eljuttatni.

Tisztelettel kérem a T. gyomai-, endrődi-, és a dévaványai lakostársakat, ha tulajdonukban van a román megszállással kapcsolatos régi újság, fénykép, röplap, vagy a településen valamilyen megtörtént eseményről tudnak, úgy arról legyenek kedvesek informálni.

Egyben kérem a segítségüket abban is, ha van az 1910-es 20-as évek-ből Gyomát, Endrődöt, Dévaványát bemutató képeslapjuk - úgy azt is legyenek kedvesek jelezni. A hozzám eljuttatott dokumentumokat, képeket szkennelés (és fénymásolás) után visszajuttatom Önökhöz.

Segítségüket ezúton is hálás szívvel megköszönöm

Tisztelettel és üdvözlettel : Dr. Ágoston Sándor történész-tanár
5510 Dévaványa, Széchenyi u. 5.
Tel/fax : 66/220-091 (17 óra után)
E-mail : agoston.sandor@dktv.hu

A 2010. június 4-i megjelenésre tervezett „Román katonai megszállás Gyomán, Endrődön és Dévaványán 1919-1920” c. könyvem kevés, néhány száz példányba készül el.

A könyv ára a megjelenési példányszámtól függ, ezért célszerű előjegyeztetni azt:

..... itt kivágandó

Előjegyeztettem - Ágoston Sándor: „Román katonai megszállás Gyomán, Endrődön és Dévaványán 1919-1920” c. könyvét .

Név:

Pontos lakcím:

Elérhetőségem:

Előjegyzett példányszám:db.

Dátum:

Aláírás:

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Kedves vásárlóim!

Novemberi ajánlataim:

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- őszi virághagymák - rózsatövek
- virágföldek, műtrágyák, növénytápok
- üvegdemizsonok, cefrés hordók, műanyag kannák
- befőzéshez üvegek, üvegtetők, tartósító szerek
- szeneskályhák, kandallók, kályhacsövek
- zománc üstök, üstházak, gázégők
- fűnyírók, láncfűrészek, elektromos kézi szerszámok
- munkavédelmi bakkancsok, gumicsizmák, kesztyűk
- zománc festékek, falfestékek, glettek, csemperagasztók
- higitók, ecsetek, kőműves szerszámok
- szegek, csavarok, csiszoló anyagok
- műanyag kukák, műanyag rekeszek
- viaszos vásznak, fürdőszoba szőnyegek
- kávéfőzők, vasalók, konyhai edények
- fóliák, zsákok, izzók, elemek, stb.

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

F610912

Folyóirat

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 165 Ft

XVI. évfolyam 12. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat * **2009. december**

A tartalomból:

IN MEMORIAM - Hunya Alajos - 4. o.

BÖLLÉRPÁLINKA verseny - 20. oldal

Öregszőlői iskolák emlékére - 16. oldal

Iskolai vacsora a Szent Gellértben - 9. oldal

Egészség-nap

(Karda Beáta és Uhrin Bendekek) - 12. o.

Karácsonyi ajándék melléklettel!

BÉKÉS, BOLDOG KARÁCSONYT!

Timár Máté:

Hol az a régi Betlehem?

- Timár Mihály atyámfának -

Hol az a régi Betlehem?
Csákány zuhant a tanyákra,
s hol lel József és Mária
ökrös-szamaras istállócskára?
Ha – csak nem a lázas szívünkben
- a Nihil, a Rossz, vagy Chardin a kulcsa -,
s a kor jéghideg betonjába öntve
a magunk-keresés gyalogútja...

Hol az a régi Betlehem?
Olyan jó lenne megtalálni,
mai ésszel, mai igénnyel
pásztorai közé beállni,
s úgy énekelni, lelket váltva,
szólamán szívnek-értelemnek:
Dicsőség mennyben az Istennek!
Békesség földön az embernek!

* * * * *

Áldott karácsonyt, és
boldog új évet kíván minden
kedves Olvasónak

a Szerkesztőség

és az

Endrődiek Baráti Köre

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

AZ ENDRÓDI KÖZÖSSÉGI HÁZ DECEMBERI PROGRAMJA

- December 1. 14.00 – 16.00 árusítás
 December 2. 9.00 – 12.00 árusítás
 December 3. 18.00 – 20.00 Gazdakör
 December 4. 14.30 – 16.30 árusítás
 December 7. 16.00 – 17.00 Nyugdíjas klub
 December 7. 19.00 – 21.00 Jóga
 December 8. 13.00 – 17.00 árusítás
 December 9. 15.00 – 16.00 Barátság klub
 December 10. 18.00 – 20.00 Gazdakör
 December 12. 12.00 Cukorbeteg Klubja ebéd
 December 14. 19.00 – 21.00 Jóga
 December 15. 9.00 – 12.00 árusítás
 December 16. 15.00 – 16.00 Barátság klub Karácsonya
 December 17. 9.00 – 11.00 termékbemutató
 December 17. 16.30 – 17.30 Ovi karácsony
 December 17. 18.00 – 20.00 Gazdakör
 December 19. 17.00 - KDNP vacsora
 December 21. 9.00 – 17.00 árusítás
 December 21. 19.00 – 21.00 Jóga
 December 23. 15.00 – 16.00 Barátság klub
 December 28. 18.00 - Nyugdíjas Klub év végi vacsorája
 December 31. 18.00 - Zártkörű szilveszteri buli

XII. Szaloncukor Kupa

Ismét megrendezésre kerül a hagyományos Nemzetközi Gyermek Labdarúgótorna 6 csapat részvételével.

Helyszín: Varga Lajos Sportcsarnok
 Időpont: 2009. december 12. 9,00- 16,00 óráig

Sok szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!

Köszönet az 1 %-ért

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik a 2007. évi személyi jövedelemadójuk 1 %-át alapítványunk részére felajánlották. Összesen ez 223.075,- Ft volt, melyet 2008-ban az APEH számlánkra átutalt.

Ezt a teljes összeget a három egyházi temetőben összegyűlt szemét elszállítására és ártalmatlanítására fordított összeg részbeni fedezetéül használtuk fel.

Az Endrődi Szent Imre Egyházközségért
 Közhasznú Alapítvány Kuratóriuma

Eladó

- Endrőd, Dózsa u. 9. sz. lakóház: 3 szobás, összkomfortos (916 m² udvar, a ház ebből kb. 100 m²)
- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA
- BL-7 dízelmotor darálóval és fűrészgéppel
- kézi kukoricamorzsoló
- prés, boroshordók, traktor pótkocsi, vetőgép

Érdeklődni lehet az endrődi plébánián:
 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

KÖSZÖNETET MOND és áldott karácsonyt, boldog-békés, sikeres új évet kíván: Az Öregszerzői Gyermekkért Alapítvány támogatóinak, 1%-ot adományozóinak, az Öregszerzői Rendezvény Támogatóinak

AZ ÖREGSZERZŐI GYERMEKEK NEVÉBEN:

Pésó Béláné ny. pedagógus

KÖSZÖNETET MOND és áldott karácsonyt, boldog-békés, sikeres új évet kíván: az öregszerzői és környéki iskolák emlékhelyeit alakító tanulóinak és tanítóinak.

Az öregszerzői iskolák emlékhelyeit kialakító támogatóknak:

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának

Várfi András polgármester úrnak

Dr. Csorba Csaba jegyző úrnak

Jakus Imre Öregszerző önkormányzati képviselőjének

A Műszaki Osztály vezetőjének és dolgozóinak

A GYOMASZOLG vezetőinek és dolgozóinak

Az EMLÉKOSZLOP készítőinek:

Balog Péternek, Hanyecz Lászlónak, Szakalos Tibornak és

Vaszkó Zoltánnak

Pésó Béláné ny. pedagógus

FELHÍVÁS

JÓTÉKONY CÉLÚ ADAKOZÁSRA!

Az Élet Másokért Közhasznú Egyesület, a Templomos Lovagrend Árpád-házi Szent Erzsébet Kommandája, a Templárius Alapítvány, a helyi kereszténydemokraták, a Karitás Gyomaendrődi csoportja, és sokan mások idén újra megrendezik a

VIII. „SEGÍTSÜNK A RÁSZORULÓ GYERMEKEKEN!”

jótekonny célú adakozását.

Terveink szerint az Élet Másokért Egyesület és a Templomos Lovagrend Árpád-házi Szent Erzsébet Kommandája részéről 25 gyomaendrődi, tartósan beteg gyermeket nevelő családot, valamint 200 moldvai csángó családot szeretnénk ebben az esztendőben is megajándékozni a nagylelkű segítségnek köszönhetően.

Helye: Jézus Szíve Katolikus Templom

(Gyomaendrőd – gyomai városrész)

Idője: 2009. december 17. (csütörtök) du. 14⁰⁰ óra

A moldvai ünnepség helyszíne és időpontja szervezés alatt.

Gyűjtünk: az elmúlt évekhez hasonlóan tartós élelmiszert, édességet, írószert, játékokat, könyveket, stb., ami egy gyermek számára örömet jelenthet.

A FELAJÁNÁSOKAT A KÖVETKEZŐ CÍMEKRE VÁRJUK:

Vaszkó Sándorné, Gyomaendrőd, volt OTP melletti könyvelőiroda
Szent Imre Plébánia, 5502 Gyomaendrőd, Fő u.1. sz.
Közösségi Ház, 5502 Gyomaendrőd, Blaha u. 21.

AKI ANYAGILAG SZERETNE SEGÍTENI, AZ A KÖVETKEZŐ CÍMEN TEHETI MEG:

Számlaszámunk:

Élet Másokért Egyesület

K&H Bank: 10402245-50505148-49571008

Templárius Alapítvány

Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet: 53200015-11060273

A felajánlót kérjük, hogy adóigazolás miatt adószámukat feltétlenül tüntessék fel a befizetés során a közlemény rovatban.

Gyomaendrőd, 2009. november hó

Ungvölgyi János kuratóriumi elnök és
Vaszkó Sándorné egyesületi elnök

Segítségüket és felajánlásaikat előre is köszönjük!

Önnnek jogja van tudni...

miről döntött a Képviselő-testület november hónapban

November 18-án egyetlen napirendi pont megtárgyalása végett ülésezett a Képviselő-testület. Erre azért volt szükség, mert „*Lépcső a jövőbe – Esélykülönbségek kiegyenlítése Gyomaendrőd város közoktatási intézményeiben*” címmel 100.000.000 Ft összegű támogatást nyert. A pályázatot az önkormányzat nevében Fülöp István Béláné által vezetett team nyújtotta be még 2008. évben. A pályázat – fenntartótól függetlenül -11 intézményt érintve készült el, kettő támogatói tag nyilatkozatával becsatolva. A többi intézmény csak a pozitív elbírálást követően ismerte meg annak szakmai tartalmát. A pályázati anyag áttanulmányozása után kerekasztal megbeszélések keretében lett a megvalósítás és fenntarthatóság megvitatva, majd azok a megjelölt indikátorok is, amelyekkel kapcsolatban kérdések és aggályok merültek fel. A kérdésfeltevés lehetőségével élve az OKMTI, a kistérségi koordinátor, pedig egy fórum keretében adott választ aggodalmainkra. A felmerült kockázati tényezők alapos átgondolása és mérlegelése után döntött úgy a Képviselő-testület, hogy nem javasolja a pályázati szerződés aláírását.

2009. november 25-én a kistérségi társulás együttes ülése:

A hét napirendi pont megtárgyalására azért volt szükség, mert a közösen fenntartott intézmények költségvetése Gyomaendrőd Város Önkormányzat Képviselő-testülete éves költségvetésének részét képezik, valamint a tagönkormányzatok szükség szerint adatokat is szolgáltatnak.

Megvitatásra került az intézmények 2009. évi költségvetésének, a Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola alapító okiratának módosítása, a társulás intézményeinek 2010. évi ellenőrzési terve, valamint a kistérségi intézmények 2010. évi költségvetésének koncepciója.

Az együttes ülést követően november 26-án 29 napirendi pontban kellett ismét döntést hozni, a Képviselő-testületnek. *Elfogadta a 2009. évi költségvetésének mérlegét, illetve megvitatta Gyomaendrőd város Önkormányzatának 2010. évi költségvetési koncepcióját.*

2009. évi költségvetés mérlege: (adatok E Ft-ban)

1. Táblázat

Megnevezés	2009. évi eredeti e.	Módosított előirányzat III.	Módosított előirányzat IV.
Bevétel összesen	4.067.451	4.515.958	4.579.380
Rövid lejáratú hitelfelvétel	54.000	54.000	54.000
Tartozás kötvénykibocsátásból	0	0	0
Működési kiadások összesen	2.392.975	2.743.201	2.803.865
Felújítás összesen	107.290	142.852	136.388
Fejlesztés összesen	293.036	363.635	410.235
Tartalék	1.328.150	1.320.270	1.282.892
Kiadás mindösszesen	4.121.451	4.569.958	4.633.380

A kormányzati törvényjavaslat értelmében 2010. évben az önkormányzati szférának 120 milliárd Ft-os elvonással kell számolnia. A normatív bevételek között megszűnik a közösségi köz-

lekedés normatívája, a sport feladatokhoz biztosított 500 Ft-os lakosonkénti támogatás, a közművelődési feladatokhoz nyújtott támogatás, a pedagógus szakvizsgához és továbbképzéshez nyújtott támogatás, a 430 Ft összegű tanulónkénti diáksport támogatás, az idegenforgalmi adóforintokat felére csökkentették, így az önkormányzatunknak 2010. évben 135.000 E Ft-tal kell kevesebb bevétellel számolnia.

Az elvonás közel 65.000 E Ft-tal sújtja az oktatási ágazatot, 35.000 E Ft-tal a szociális ágazatot és további 35.000 E Ft-tal a közművelődési, sport és egyéb általános feladatokat.

Ugyan a rendelkezésre álló forrás nagymértékben lecsökkent, de az ellátandó feladatok köre nem változott vagy inkább bővült, szigorodott.

Legfontosabb irányelv a költségvetés kialakításában a kötelező feladatok ellátása, továbbá a bevételek növelésének és a kiadások csökkentésének a vizsgálata. Biztosítani a folyamatban lévő beruházások és felújítások befejezését, valamint fontos elv, hogy az intézmények költségvetése az intézményvezetőkkel történő egyeztetés után alakuljon ki.

Gyomaendrőd 001. háziorvosi körzet működtetési jogának értékesítése

Dr. Jánosik Bertalan 2009. október 2. napján írásban jelezte az önkormányzatnak, hogy 2009. december 31. napjával be kívánja fejezni aktív orvosi tevékenységét. Amennyiben Dr. Jánosik Bertalan háziorvosnak a megjelölt időpontig nem sikerül értékesíteni a működési jogot, úgy az önkormányzatnak gondoskodni kell a körzet lakóinak ellátásáról. Helyettesítéssel csak meghatározott ideig láthatók el a körzet betegei, ezért a Képviselő-testületnek döntést kellett hozni arról, hogy az eljárás során az önkormányzat érdekeinek képviseletéről ki gondoskodjon. A feladattal Dr. Torma Éva intézményvezető főorvost bízta meg. A megbízás kötelezettségvállalásra nem terjed ki. Dr. Jánosik Bertalan háziorvos pedig 2010. január 1-től március végéig működési jogát fenntartva, helyettesítésével megbízta Dr. Bánki Gyula háziorvost.

Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése

A DAOP 2009-3.1.2./A, c.pályázati felhívásra kerékpárforgalom fejlesztés céljából pályázat lett benyújtva, amely 142.252.322 FT támogatásban részesült. A támogatás formája vissza nem térítendő, mértéke 90%-os. A beruházás műszaki tartalma:

Szabadság tértől a Fő úton, a járdátlan oldalban vezetne és csatlakozna a Fő út Bajcsy út kereszteződésénél található meglévő kerékpárúthoz, majd a Bajcsy úton folytatódva egészen a Kazinczy utcáig. A tervezett szakasz 2500 m hosszú.

Belterületi útfelújítás-DAOP pályázat

Önkormányzatunk folyamatosan nyújt be pályázatot a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséghez belterületi utak építésére és felújítására. A Városüzemeltetési Osztály az Ady Endre, Bartók Béla, Besenyszegi, Dobó István, Endrődi, Hatház, Katona József, Kosuth Lajos, Móra Ferenc, Október 6 lkt., Rác Lajos, Szabadság, Vársártéri lkt., Wesselényi, Bánomkerti utak felújítására tett javaslatot.

Sajnálattal módon a pályázati útmutatóban szereplő kritériumok alapján csak olyan utcák felújítására lehet eredményesen pályázni, amelyek a Településrendezési Tervben gyűjtőként szerepelnek, vagy a beruházás után azzá válnak. Ennek a követelménynek csak az alábbi utak felelnek meg:

Kossuth Lajos utca, Katona József utca, Szabadság utca, Hatház utca, Besenyszegi utca.

Beruházás összköltsége:	100%	93.685.459,-Ft
Megítélhető támogatás: 90%		84.316.913,-Ft
Saját erő:	10%	9.368.546,- Ft

Lehóczkiné Timár Irén
képviselő

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér í.z., lepergő könnyő sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
sivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Hunya Alajos (1925-2009)

ny. pedagógus

Hunya Alajos 1925. október 25-én született Endrődön, Hunya Lajos tanító és Kovács Erzsébet htb-beli második gyermekeként.

Az elemi és a polgári iskoláit szeretett szülőfalujában, Endrődön végezte, majd Szegedre került Tanítóképzőbe. A II. világháború kitörése tanulmányait kettőtörte, mert 1944-ben bátyjával, Hunya Tiborral hadifogságba került orosz területre 1948. augusztus 22-ig. Kevesen kerültek vissza, haza, nekik sikerült, de életét bátyjának, Tibornak köszönhetette, aki mindig különös

gonddal vigyázott rá. Hazakerülése után folytatta tanulmányait a Szegedi Tanítóképzőben, ahol 1949-ben diplomázott.

Szülőfalujába került vissza Endrődre, s először Ugaron kezdett tanítani, majd Öregszőlőben folytatta munkáját. Abban az időben nagyon sok gyerek járt egy osztályba, így sokan kikerültek a kezei alól, akik mindig nagy-nagy tisztelettel gondoltak rá, s akik a mai napig megkeresték, visszajártak hozzá. Közben beiratkozott a Szegedi Tanítóképző Főiskola biológia-földrajz szakára.

1954. október 23-án házasságot kötött Galla Erzsébettel, aki akkor az óvónőképzőben tanított, majd a zeneiskola megalakulása után az iskola igazgatója lett.

Házasságukból egy gyermek született – Hunya Anikó –, aki szülei életét éppoly féltő gondnal és szeretettel kísérte végig, ahogyan szülei az övét.

A biológia-földrajz szak elvégzése után átkerült Gyomára, az akkori II. Sz. Általános Iskolába, ahol igazgatóhelyettes lett. Az igazgatóhelyettesesség mellett a frissen elvégzett két szakját is gyakorolta.

1961-ben újra beiratkozott a Szegedi Tanítóképző Főiskola mezőgazdasági ismeretek és gyakorlatok szakára.

1967 őszén az akkor induló Mezőgazdasági Szakmunkás-képző Iskolához került mint igazgatóhelyettes.

1970 után biológiai szakfelügyelő volt Békés megyében, járta a településeket, segítette a megyében biológiát tanító kollégák munkáját. Így jutott el Szarvasra is, ahol felkérték először központi műhelyvezetőnek, majd az akkori Járási Hivatal Művelődési Osztályának népművelési csoportvezetője lett, a 80-as évek végéig. Nyugdíjba vonulása előtt Endrődön szintén központi műhelyvezetői feladatokat látott el.

1982-ben született Krisztián unokája, majd 1990-ben Anamária, 1992-ben Krisztina.

1998-ban váratlanul vesztette el szeretett feleségét.

Egész életét családjának, gyermekeinek, unokáinak szen-

telte. Rajongásig szerette lányát, unokáit.

Munkáját többször részesítették elismerésben, ezek a következők voltak:

- Szocialista kultúráért elismerés
- Szolgálati éveinek elismeréseként ezüst, majd arany oklevél és kitüntetés
- Aranydiploma, majd ez év júniusában pedagógusnapkor gyémántdiploma

Rövid betegség után, 2009. november 19-én, felesége nevenapján tért haza az Égi Hazába.

Megemlékezés a temetési szertartáson

Elhunyt testvérünk tevékeny életű, sokat dolgozó, családjáért élő ember volt. – Reményünk szerint – ajkára adhatjuk Szent Pál ismert szavait: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos Bíró.” (2 Tim 4,5)

A jó harcot megharcoltam...

Elhunyt testvérünk élete jó harc volt, mert a becsületes megélhetésért, családjá boldogulásáért küzdött.

Évtizedeket töltött eredményesen a pedagógusi pályán, melyet nem munkahelynek, hanem élethivatásnak tekintett. Volt tanítványai is nagyon tisztelték, szerették, sokan tartották vele a kapcsolatot.

Özvegyi éveit is igyekezett tartalmasan eltölteni.

Szeretett kertészkedni, kikapcsolódás volt számára. Írogatott a helyi lapoknak, többek között a Városunk újságnak is.

A hitet megtartottam...

Az emberek gyakran dicsékszenek azzal az örökséggel, melyet szüleiktől kaptak. Ezek inkább anyagi javakra vonatkoznak. Vannak nem anyagi értékek is: ilyen az emberség, a családszeretet, és a keresztény hit. Mindhárom tulajdonság megvolt benne, mindezeket az értékeket hordozta, ezek az értékek alakították életét.

Ezért volt olyan mély és bensőséges szeretetkapcsolata leá-

nyával és családjával. Ez a családszeretet emberségéből és hitéből fakadt. Betegségében testi-lelki támasza leánya és családja volt.

Családszerető szívében hely kapott bátyja és családja, valamint Orsi unokatestvére is.

Most készen vár az örök élet koronája...

És aztán elindult a betegség göröngyös keresztútján az Égi Haza felé...

Mindvégig bízott a gyógyulásban. Utolsó idejében Dr. Frankó Károly háziorvosa volt nagy segítségére.

Két napig volt az Őszi Napsugár Idősek Otthonában. Köszönet a gondozóknak a szeretetteljes kétnapi ápolásért, és köszönet Margitka néni segítségéért is.

Keresztútja végén földi élete 8 nappal ezelőtt beteljesedett. Átlépte az evílág és túlvílág küszöbét. Hisszük, hogy Isten országában már találkozott szeretett Erzsébet feleségével és Krisztián unokájával.

Életét ismerve őszintén reméljük, hogy meghalt testvérünk tartalmas földi életével kiérdemelte a jó harcosok jutalmát és az igaz Bíró már átnyújtotta neki az örök élet koronáját.

Szent Pál Szeretethimnuszával mi is elmondhatjuk: 1Kor 13.12

Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről színre... Addig megmarad a hit, a remény és a szeretet, ez a három, de közülük a legnagyobb a szeretet.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Játsszunk most együtt!

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda Diákönkormányzata hetedik éve rendezi meg a „Játsszunk most együtt!” játékdélutánt. Második éve ez a program a „Gyere velünk, mozdulj velünk!” játék-sport-túra háromrészes programsorozat első állomása.

2009-ben november 10-én volt a játékdélután, külön a kis- és nagydiákok részére, osztályonként 6 fő részvételével. A nagyoknál Kónya Márta Diákönkormányzat vezető pedagógus köszöntője után megalakult a 4 csapat, s a menetlevelek átvételével kezdetét vehette az önfeledt játék.

A csapatok a Fő úti és a Hősök úti iskolaegységben egyaránt forgószínpadszerűen, több helyszínen tanulhattak újabb és újabb játékokat. Volt ugrókötelezés párban, körjáték: Megy a gyűrű, Csaváros bravo, Rakéta felengedés, Halandzsa nyelv, Detektíves játék, Ezt mutasd meg!, Nálunk Spanyolhonban, Fészekfogó és Cipős Játék.

Köszönet a játékokat tanító pedagógusoknak. A nagydiákoknál: Szurovecz Zoltánnának, Kónya Mártának, Kocsisné Beranek Gizellának, Mészárosné Stef Ilonának, Hunya Jolánnak, Balla Károlynének, Dinya Líviának, Ökrös Katalinnak, Hornokné Kereki Irén, Gyuriczáné Oláh Judit, Roósné Kovács Márta.

Jó hangulatú, szép élményeket adó, emlékezetes délután volt diákoknak, pedagógusoknak egyaránt.

Várható decemberi programok:

- Wesselényi Sportnap
- Ügyes kezek délutánja
- Játsszóház a Százszorszép Óvodában.

A Százszorszép Óvoda jótékonysági bálja

A Százszorszép Óvoda 2009. november 14-én tartotta a Bowling Treff Étteremben immár hagyományossá vált **Óvoda-Vacsoráját**, melyet Várfi András polgármester – és Domokos László országgyűlési képviselő úr is megtisztelt jelenlétével.

Az óvoda Szülői Munkaközössége és az intézmény dolgozói köszönik minden kedves szülő, vállalkozó és magánszemély támogatását, akik tombolatárggyal vagy anyagi és egyéb juttatásokkal segítették rendezvényüket:

Várfi András, Domokos László, Földesi Zoltán, Bela Imréné, Dr. Csoma Antal Gáborné, Kovács Péterné, Berill Zálog és Ékszerüzlet, Bowling Treff Étterem, CM-méteráru, Diadem Gyógyszertár, Rózsáné Szakalos Ildikó – Hal és kisállatker., Erika Fodrászat, Farkas Máté – Gazdabolt, Flamingó Virágüzlet, Határ Győző Könyvtár, Kalamáris Papírbolt, Kner Nyomda, Köszl Mónika, Lakásfelszerelés és ajándékbolt, Lehoczki József, MÁGUS-COMP, Sikér Kft., Tóthné Lapatinszki Zsuzsanna, Uhrin Attiláné – Ruházati bolt, Yukka Virágbolt, Szedlák Georgina – fodrász, Török Sándor, Fejedelmi Cukrászda – Dévaványa, Mammot tec Hungary Kft., Azul Fürdőszoba Szalon és hőszigetelő centrum, Turul Cipő Kft., Gyógy-ház Kft., Gyoma-Pack – Hencz Gyula, Dajkó László - Gazdi Bolt, Familia Üzletház, Rostélyos Húsbolt, Szarka Csilla – látsszerész, Makra Győzőné – 300 Ft-os bolt, Szendrei Dóra – Divatáru, Milán Sportruházat, Vargáné Katika – Rövidáru, Anna ABC, Color-Shop Papírbolt, O-mart Könyvesbolt, Fürjné Katika – Folt-Stop, Tari S. - Gyomahús Kft., Látkóczi Erdős Magdolna – fodrász, Bula Lajosné – Fanni Divat, Róza Kft.

Katolikus oldal

DECEMBERI ÜNNEPEK

3. csütörtök: Xavéri Szent Ferenc áldozópap
 4. péntek: Damaszkuszi Szent János áldozópap egyháztanító
 6. vasárnap: **Advent 2. vasárnapja**
 7. hétfő: Szent Ambrus püspök, egyháztanító
 8. kedd: **Szűz Mária Szeplőtelen Fogantatása**
 9. szerda: Szt. Juan Diego Cuauhtlatoatzin guadalupai látnok
 11. péntek: Szent I. Damazusz pápa
 12. szombat: A Guadalupai Boldogság Szűz Mária
 13. vasárnap: **Advent 3. vasárnapja**
 14. hétfő: Keresztes Szent János áldozópap
 20. vasárnap: **Advent 4. vasárnapja**
 25. péntek: Karácsony, Urunk születése
 26. szombat: Karácsony, Szent István első vértanú
 27. vasárnap: **A Szent Család vasárnapja**
 28. hétfő: Aprószentek
 31. csütörtök: Szent I. Szilveszter pápa

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

FELÚJÍTOTTUK AZ ENDRÓDI TEMPLOM ELŐTTI MŰEMLÉK KÖKERESZTET

N o v e m b e r 7-én szombaton a Szent Imre búcsú alkalmából szentelte meg Dr. Kissrigó László püspök úr a felújított 200 éves kőkeresztet a templom előtt.

Több éve már, hogy Endrődön n é p m o z g a - l o m indult régi útmenti és fogadalmi keresztjeink m e g m e n t é s é r e , felújítására, újraállítására. Utoljára néhány hete, október 24-én volt benne részünk, az Öregszőlőben, a hajdani Timár-Brichse iskola helyén. Ennek a mozgalomnak egy újabb, egy igen jelentős állomáshoz érkezünk.

Felújítottuk a templom előtti 200 éves kőkeresztet.

Azért is jelentős ez, mert a mi vidékünk igen szegény műemlékekben, beleértve Gyomaendrőd is. Ez a kereszt a város legrégebbi építészeti emlékei közé tartozik a templommal. Ezt írja a Historia Domus:

1807. A templom főajtaja feletti chronostikont készíti Lehoczky Pál, körösladányi esküdt. Ennek köje és bevésése, úgy szinte a templom előtti kereszt, Szent Péter és Pál apostolok szobra, deméndi kőből került 670 forintba és 3 köből bűzába, a beállítás pedig 2 köből bűzába.

DECEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor, és 17 órakor. Advent hétköznapjain reggel 6-kor Rorate mise, így fél 8-kor nincs, csak temetési mise. 24-én csütörtökön, azaz Szenteste éjféle mise, előtte fél órával pásztorjáték.

Karácsony mindkét napján és újévkor: 10, 17 óra
 Év végi hálaadás 31-én, csütörtökön 17 óra.

Szent Gellért Iskola kápolnájában
 december 13-án vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor.
 Kedden, csütörtökön, elsőpénteken és szombaton este 5-kor.
 A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.
 24-én csütörtökön, azaz Szenteste 17 órakor „éjféle” mise.
 Fél 5-től pásztorjáték.
 Karácsony mindkét napján és újévkor reggel 8-kor.
 Év végi hálaadás 31-én, csütörtökön délután 3 órakor.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 16 órakor, hétfőn reggel 8-kor.
 Szombaton 16 órakor vasárnapi előesti mise.
 24-én csütörtökön, azaz Szenteste éjféle mise, előtte fél órával karácsonyi műsor
 Karácsony mindkét napján és újévkor 10 óra.
 Év végi hálaadás 31-én, csütörtökön 16 óra.

Még emlékszem, az 1970-es évek elején Marosvári Pál plébános úr idejében lett utoljára felújítva. Akkor a corpusnak a feje hiányzott. Till Aran hódmezővásárhelyi szobrász készített új fejet.

Az idő vasfoga azonban lassan de biztosan dolgozott. Pár évvel ezelőtt, az egyik esős nyári vihar idején a corpus régi része leesett, szétmállott.

Nemcsak a corpus, hanem maga a kereszt is erősen romlott állapotban volt már. Az egyházközségi képviselőtestület úgy határozott, hogy felújítjuk, és így kezdtünk gyűjteni. Magánszemélyek adakozásából gyűjtöttünk össze 2.100.000 Ft-ot.

Magánszemélyeken kívül hozzájárult Gyomaendrőd Város, valamint Békés Megye Önkormányzata is.

A felújítást Szűcs László szakavatott restaurátor és csapata végezte.

Megtisztították a követ. A megrepedezett és málló kőrészeket kivették, belül rézkapcsokkal megerősítették, majd speciális anyaggal kipótolták a hiányzó részeket. A corpus teljesen megújult, a kereszt lábánál lévő koponyát is felújították. Az egész keresztet konzerválták.

Köszönetet mondok a Szűcs László úrnak és csapatának, és minden segítőknek.

Köszönetet mondunk adakozóinknak:

Ambrózi Lászlóné
 Ádám Sándorné
 Bukva Csilla
 Bukva Sándor és családja
 Bula Katalin
 Busai István
 Dávid Mátyásné
 Duda Benedek
 Csúvár Dezsóné
 Farkas Imre
 Főzv. Farkas Imréné
 Farkas Máté
 Fülöp Imréné
 Gellai András
 Giricz Benedekné

Dr. Giricz Katalin
 Giricz László
 Giricz Lászlóné
 Giricz Vendelné
 Gonda Pálné
 Gyomaendrőd Város
 Önkormányzata
 Gyöngyösiné
 dr. Gácsi Ildikó
 Gyuriczáné Szabó Erzsébet
 Gyuricza Zoltánné
 Hanyecz Margit
 Hegedűs Magdolna
 Dr. Helmléné
 Ugrin Magdolna

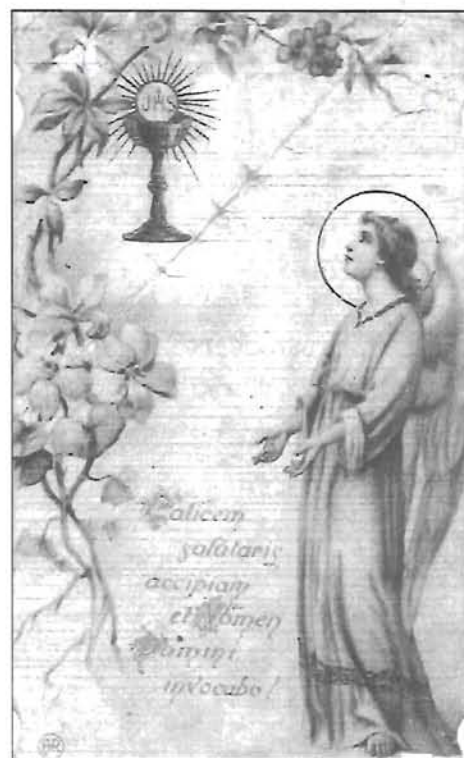
Papok éve - endrődi származású papok újmisési képei

„Hálát adok annak, ki erőt adott nekem, Krisztus Jézusnak, a mi Urunknak, hogy megbízhatónak (fél) és szolgálatra rendelt engem.”
(I Tim. 1, 12.)

EZÜSTMISÉM EMLÉKÉRE.

Endrőd, 1919 június 22.
Endrőd, 1944 június 22.

P. TIMÁR MÁTÉ S. J.

Isten malasztjából vagyok,
ami vagyok. (Kor. I. 5, 10.)

Első szent
miseáldozatom
emlékére.

Endrőd 1911 július 2.

Klinghammer Miklós
ujmisési.

A képekért köszönetet mondunk a következő híveinknek:
Gyuricza Zoltánné, Hegedűs Bence,
Harnos Vincéné, Ugrin Gyuláné,
Hanyecz Béláné, Giricz László,
Paróczai Lászlóné, Szujó Györgyné

Első szentmisém
emlékére

Endrőd, 1926. június 29.

Farkas István
ujmisési.

Hornok József
Iványi Imréné
Iványi Miklós
Iványi Sándorné
Dr. Jánosik Bertalan
és családja
Juhászné Balázs Éva
Karcics Ferenc és neje
Koloh Elekné
Komóczi Péter
Kovács Zoltán
Kovács Vincéné
Laczkó Jánosné

Megyei Önkormányzat,
Békéscsaba
Név nélkül
Név nélkül
Név nélkül
Név nélkül
Név nélkül
Oláh Imréné
Palercsik Vincéné
Palya Attila
Dr. Palya József
Pepelán Ferenc
Pintér Hermina

Poharelec László
Salamon Istvánné
Salamon Lászlóné
Szabó Lajosné
Szakálos Dezsőné
Szakálos Tibor
Szujó Zoltán
Timár József
Timár Lajosné
Timár Miklós
Dr. Tóth Olga
Tóth Péterné és családja
Tóthné Slabéczi Julianna

Ugrin Gyuláné
Uhrin Miklósné
Urbán Bálintné
Vaszkó Béla
Várfiné Szmola Ildikó
Véha Imréné
Vincze Lászlóné
VOLT nagylaposi és
varjasi diákok
Zsigri Mária

Összesen: 2.041.300 Ft

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

SZENT FABIOLA özvegy

December 27. +Róma, 400.

Már a neve is elárulja, hogy a Fabiusok régi római patrícius-nemzetségéből származott. Egyik őse volt Quintus Fabius Maximus, a Hannibal elleni harc híres hadvezére, aki Vergilius szerint: „... egyedül tartotta meg számunkra az államot meggondolt késlekedésével”.

Szent Jeromos egy Oceanushoz intézett levelében írta le a szent életét. Gyermekkoráról semmit sem közöl. Életének döntő eseményével, egy előkelő rómaival kötött házasságával

kezdi történetét. Férje olyannyira bűnös szenvedélyű lehetett, „hogy még egy szajha sem” tudta volna vele elviselni a közös életet. Fabiola ezért a polgári jog szerint elvált tőle. Fiatal volt, szíve szeretetre vágyott; s amikor alkalom kínálkozott rá, a keresztény törvények ellenére még férje életében másodszor is házasságot kötött. Még nem tudta, hogy másvalaki, teljesen más választotta ki magának, és bár még nem kereste őt, az már meg is találta. Össze is törte földi szeretetét, amikor második férjét a halál által vette el tőle.

Fabiola mélyen megrendült. Magába szállt, vezeklőruhát öltött, és „egész Róma szeme láttára” felvette magát a Lateráni bazilika vezekelőinek seregébe. „Kibontott hajjal, sápadt arccal és ékszer nélküli kezekkel alázkodott meg. Az Úr templomába nem lépett be, hanem mint Mária, Mózes nővére különülten, a táboron kívül tartózkodott, míg az őt kizáró pap vissza nem hívta.”

Az egész böjti időszakban a közösség előtt vezekelt Fabiola, akinek szívében felébredt az Úr iránti „szenvédély” és megtérésében részt vett a közösség. „A püspök, a papok és az egész nép vele együtt sírt”, a szent töredelem adományával megáldva, valamennyien egy szájjal és egy szívvel vallották bűnösnek magukat, s egy emberként keltek új életre az Úr véreben. Az egyházi közösségbe való újrafelvétele után Fabiola kizárólag Istenhez tartozott. Eladta kiterjedt birtokait, kórházakat épített, támogatta a papokat, szerzeteseket és szüzeket. De nemcsak a pénzével jótékonykodott, hanem önmagát is odaadta. Saját kezével osztotta ki az ételt, és szíve jóságával sok nyomorúságon nyihítt. Leprosokat vitt a kórházba, és bekötözte gennyes sebeiket. Róma túlságosan szűk lett számára. „Végigjárta a szigeteket, az egész Tirrén-tengert, a volszkuszkok vidékét (Latium és Campania), az erősen tagolt tengerpartok rejtett öbleit”, ahol szerzetesek telepei voltak, „és mindenütt saját kezével vagy jámbor és megbízható férfiak által osztotta szét gazdag adományait”.

Egy napon hirtelen jeruzsálemi zarándoklatra hatá-

rozta el magát. Akkoriban az Úr születésének helyén, Betlehemben élt Szent Jeromos Istennek szentelt nők tanítójaként, akik közül néhányan - mint ő maga is - Rómából származtak. Fabiola rövid időre igénybe vette vendégszeretetüket, és teljes buzgósággal szentelte magát az „istenek könyveinek”. Nem értelemből fakadó tudásvágy hajtotta; Isten igéjének kenyerére éhezett, és arra sürgette Jeromost, hogy részeltess benne. Hozzáfogott, „hogy kikérdezzen”, közli a szent tanító Fabiola nekrológiájában; „mintha még azt is tudnom kellene, amit nem tudok”. Sőt még Jeromos ígéretét is vette, hogy írásban tárja fel számára az ószövetségi események mélyeséges misztériumait, Izrael pusztai táborhelyeinek krisztológiai értelmét. Fabiola mégsem csatlakozott az Istennek szentelt nők köréhez. Ez az életforma valószínűleg nem felelt meg neki, aki „teljesen úton levő”, egészen zarándok volt. Amikor híre kelt, hogy a hunok Jeruzsálem ellen vonulnak, visszatért Rómába, és folytatta apostoli életét.

Vágya arra irányult, hogy teljes szegénységben éljen. „Nem arra vágyódott már, hogy ő adjon alamizsnát másoknak, hanem hogy Krisztusért ő maga fogadjon el adományokat.” Hogy megszabaduljon a birtoklás „nagy terhétől”, megmaradt vagyonát azoknak a szerzeteseknek ajándékozta, akik meghívására érkeztek mindenfelől. Ez röviddel halála előtt történt. Kívánsága szerint Fabiola minden földi tehertől mentesen hunyt el, s „a keresztények magasztalták, a pogányok csodálták, a szegények pedig meggyászolták”. Sírbatételére az egész városból összegyűlt a nép. „Zsoltárok hangzottak fel, s a templom aranyozott mennyezetén visszhangzott az alleluja. Itt fiatalok kórusa, amott öszké, s dicsőítették e nő tetteit”, így írja le Jeromos - Vergilius Aeneiséből vett szavakkal - Fabiola ünnepélyes temetését. Az egész valami győzelmi ünnephez hasonlított. Az emberek ujjongással teltek el annak a nőnek üdvösségén, „akinek hazatérésén még a menny angyalai is örvendeztek”.

Jeromos a Római levélből vett szavakkal zárja nekrológiáját: „Amikor elhatalmasodott a bűn, túlradt a kegyelem”, és hozzáfűz még az Úrnak Lukácsnál található szavaiból is egy részletet: „Sok bűne bocsánatot nyer annak, aki nagyon szeret”.

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok

Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,

Csővek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika

Szegek, csavarok, zárok, lakatok

Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók

GYOMAENDRÓD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.

Tel.: (66) 386-909

**Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

ÚJ OLTÁR

Régi álom vált valósággá, amikor Iványi László atya felszentelte iskolánk első igazi oltárát, tabernákulumát (oltáriszentség tartó) és ambóját (fölválaszóállvány). Átválva már 2008 őszén beszélgettünk terveinkről. Igaz, eddig is volt oltár gyanánt egy íróasztal betéve, de úgy gondoltuk, ettől többet érdemel a Jöistén. Lehet, a vallását nem gyakorló ember számára furcsán hangzik, miért is lehet ennyire fontos oktatási intézményünkbe egy oltár, de mi ezt máshogy látjuk. Hasonló ahhoz, mint amikor édesanyánkat vagy kedvesünket felköszöntjük egy szál virággal. Mondhatja bárki, hogy elég lenne a mezei virág is, hiszen nem kell érte fizetni, viszont szívünk mélyén nagyon jól tudjuk, hogy édesanyánk és kedvesünk is többet jelent, mint a virág – ami szeretetünk, tiszteletünk és megbecsülésünk jele, adott esetben szimbóluma. A virággal elismerjük szereteteink fáradozását, munkáját, gondoskodását. Ugyanígy vagyunk mi is a Jöistennel. Az oltáron megjelenő Krisztusnak méltó helyet szeretnénk biztosítani. A Szentírásnak hasonlóképpen. Természetesen ez csak úgy jöhetett létre, hogy többen is támogatták ötletünket. Ezért szeretnék külön köszönetet mondani ifj. Varjú Lászlónak – mondhatom úgy is: iskolánk barátjának – aki munkadíját a Szent Gellért Keresztje Egyesületnek ajánlotta fel, de ugyanígy külön köszönet illeti Hanyecz Margitka nénit, Pfeifer Györgyöt és feleségét, Mariannt, valamint Iványi Miklós bátyámat és feleségét Piroskát, akik szintén lelkesen támogatták elképzelésünket – őket egyébként a tiszteletbeli szentgelértésnek is tisztelhetjük. Úgy gondolom, a Jöistén százaszorosán meghálálja, amit érte tettek: nemcsak szóval, hanem tetteikkel is magasztalják az ég és föld Urát.

Lukács László
igazgató

ISKOLAI VACSORA

2009. november 21-én tartottuk az immár hagyományossá váló jótékonyági bálunkat iskolánk tornatermében. Egy bál előkészítése előtt mindig sok izgalom van, már csak a megfelelő számú vendégek miatt is. És természetesen sok munkát, komoly előkészületet is igényel. Amiért ezt leírom: hála Istennek, sok segítő, dolgos kéz ügyködött az előkészítésben és a lebonyolításban is. Miről is szól a mi iskolánk bálja, miért igényel ennyi munkát? Mert szeretnénk, ha vendégeink – akik egyben támogatóink is – jól éreznék magukat, egy igazán vidám, hangulatos est keretében töltsenek el néhány órát, miközben tombola vásárlásával és megfelelő tartalommal mulatják idejüket.

Szeretném megköszönni kollégáimnak és tanítványainknak, hogy ez a bál ennyire jól sikerült. Egyrészt a tornatermet gyönyörűen „átvarázolták” egy hangulatos étteremmé, másrészt Polányi Éva tanárnő egy prózai műsorral (Psalmus Humanus), Kele Ágnes tanárnő az énekekkel (egy vallásos ének és egy sláger előadásával), Timár Krisztián tanár úr pedig egy táncos műsorszámmal tette színesebbé az estet, amivel megalapozták a továbbiakban a jó hangulatot. Domokos László országgyűlési képviselő úrnak, a megyei közgyűlés elnökének külön köszönöm, hogy eljött, tanítványainknak pedig ajándékkal kedveskedett.

Természetesen minden kollégámnak köszönöm, hogy részt vett bálunkon, valamint köszönöm a szülőknél is az együttműködést, különösen Girczné Farkas Juditnak, Látkóczkiné Erdős Magdolnának, Zsilinszkyné Nagy Erikának. A jótékonyági bál eredményeként befolyt összegből egy hintát és egy libikókát vásárolunk – november 23-án hétfőn már meg is kaptam az árajánlatot, remélhetőleg heteken belül birtokba is vehetik diákjaink az új játszótéri eszközöket.

Lukács László
igazgató

A 2009/10-es tanévben három matematika versenyre jelentkeztünk.

A katolikus iskolák Dugonics András Országos Matematika Versenyének iskolai fordulójára 38-an jelentkezték, ebből a fordulóból továbbjutott 4. osztályban Kmettykó Csaba, felkészítő tanára Szabóné Vaszkó Éva, 5. osztályból Dajkó Adrienn Livia, Timár Ádám, Hajdú Tímea, Izsó Réka, Wolf Péter, Kövári Lili, felkészítő tanár Szabóné Farkas Borbála, 6. a osztályból Farkasinszki Tünde, Papp Virág, Szilágyi Melinda, Kiss Norbert, 7. osztályból Osláczs Rebeka és Molnár Vivien, 8. osztályból Bela Gréta Virág, Czinczár Nikolett, Rákosfalvi Dóra, Farkas Anna, Bán Attila, Nagy Tibor, Tari Zolt, Varga Zoltán, felkészítő tanár Cseh Jánosné.

A Varga Tamás Matematika Verseny iskolai fordulójában 13 tanuló vett részt. A területi fordulóba jutott Bela Gréta Virág.

A továbbjutott tanulókkal készülünk a további megmérettetésre, közben szervezzük a Zrínyi Ilona Matematika Versenyre a jelentkezést, de már megkezdődött a felkészülés is.

A versenyben részt vevő és továbbjutott tanulóknak gratulálunk, továbbjutóknak eredményes felkészülést kívánunk.

Gyümölcsdélután iskolánkban

2009. október 22-én csütörtökön gyümölcsdélutánt tartottunk az alsó tagozatosoknak. A gyerekek már hétfő óta készültek. Képeket gyűjtöttek gyümölcsökről, zöldségfélékről, melyekből plakátokat ragasztottunk. Különböző gyümölcsöket hoztak. Ezekből az ebédelőben finom gyümölcssaláta készült, melyből megvendégtünk a felsősöket is. A zöldségeket szendvics díszítésére használtuk. Vajas kenyérré különböző arcformákat, mesefigurákat készítettek. Legnépszerűbb a répa és a karalábé volt, de több gyerek használta a káposztát, paprikát is. Utána az alkotásokat jóízűen elfogyasztották.

Egy másik helyszínen őszi dalokat énekeltek, közben nyálkancot fűttek makkból. Nagy sikere volt a találós kérdéseknek is. Itt gyümölcsökről, zöldségekről hallhattak kérdéseket. A helyes választ adó gyerek nem cukrot, csokit, hanem gyümölcsöt kapott.

Nagyon élvezték, amikor kukoricacsuhéjból kisebb ajándéktárgyakat készíthettek, melyeket természetesen hazavihettek.

A délutáni jó hangulatot tükrözik a fényképek, melyeket igazgató úr készített.

Nagyon gyorsan elrepült a délután. Amikor megérkeztek a szülők, a kicsik élménybeszámolót tartottak a délutánról.

Majoros Katalin tanítónő

Gyümölcsnap

Iskolánkban október 22-én gyümölcsdélutánt tartottunk. Ezen a reggelen nagy izgalommal érkezünk meg. Alig vártuk, hogy délután legyen. Végre elérkezték a várva várt pillanatok. Négy állomáson próbálhattuk ki magunkat. Lehetett gyümölcsembert, mókás szendvicset, fagyöngylancot készíteni, találós kérdéseket megoldani, és megtanultunk egy nagyon szép őszi dalt is. Nagyon jól éreztük magunkat.

Kmettykó Csaba, Suha Bettina, Orosz Klaudia, Dógi Leila

Tüvétevők

2009. november 12-én iskolánkban lépett fel a gyomaendrői Komédiás Kör. Illyés Gyula Tüvétevők c. parasztkomédiáját adták elő.

Reggel a szokott módon indult a tanítás, csak az 5. és a 6. órák voltak rövidebbek. Ebéd után kezdődött a műsor.

Volt egy asszony, annak egy szépséges lánya, aki megérett a férjhez menésre. Az édesanyának volt egy tüje, amit nem találtak. A komédiának ez a fő kérdése. Mindenki a tüst kereste. Ez nem volt kis dolog, mert ennek az előkerülésén múlt a házasság. A történet végén minden jóra fordult. A lány megtalálja a boldogságot, az asszony a tüjét. Minden zsák megtalálja a foltyját, a tü a cernáját, az egymást szeretőket egymást. Ez derült ki az előadásból.

Három szentgelértés diákársunk is ott volt a szereplők között: Nagy Anna, Bela Gréta, Vajda Vanda. Nagy sikert arattak.

A darab humoros volt, tetszett mindenkinek. Szeretettel várjuk a következő produkciót.

Kiszely Dominika és Hanyecz Barbara 7. osztályos tanulók

Határ Győzre emlékeztünk

Határ Győző gyomai származású író, költő, filozófus. 1914. november 13-án született. Idén november 13-án (pénteken) emlékeztünk rá a Határ Győző Városi Könyvtárban. Műveiből prózarászlet, versek hangzottak el.

Tudnunk kell róla, hogy mérnöki diplomát szerzett, és ugyanebben az évben jelent meg Veszélyes fordulatszám című regénye (1938), melyet a hatóság lefoglalt. Ugyanígy elvették második regényét, a Csodák országa hátsó Euráziát, melyet 1943-ban jelentetett meg. 1945-ben felségárulásért elítélték, 1949-ben kizárták az Írószövetségből. 1950 és 1952 között ülte le a börtönbüntetését. 1957-től Londonban élt, és 1976-ig a BBC munkatársa volt. Több díjat is kapott, többek között 1990-ben a Kossuth-díjat. 1994-ben Gyomaendrőd díszpolgára lett. Több ízben tartott itthon is író-olvasó találkozót.

Tari Zolt 8. osztályos tanuló

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szondi István

Bella Antal életműdíjas

Tisztelt Olvasó!

Néprajzi oldalunkon már korábban is hírt adtunk, olyan eseményekről, melyek napjainkban zajlottak. A településünkkel kapcsolatos és történetileg fontos kortárs közléseink, ezért kerülnek be - az elsősorban korábbi történeti időszakokat bemutató - rovatunkba.

A következő közlésünk is a jelen eseményeiből merít, mert kulturálisan és szakmakutatás-történeti szempontból fontos.

A rovat szerkesztőjé nevében kívánunk Áldott Karácsonyt és Boldog Új Évet!

Bella Antal pékmester megkapta a szakma legnagyobb elismerését.

Bella Antal Endrődön született 1926-ban. Édesapja Bella József lábbeli készítő az endrői csizmadia és cipész szakma jeles képviselője volt. A Bella-Giricz dinasztia nagy szerepet játszott a helyi cipőipar kialakulásában. Bella Antal testvérei, pedig cipészként a szakma oktatásában és a világhírű ENCI cipők tervezésében vállaltak óriási feladatokat. A család az endrői ipar jeles képviselőit adta.

Várfi András polgármester köszönti az ünnepeltet

Az idős és beteg mester emlékeit felidézve köszönte meg a kedves megemlékezést és a díjat.

A szerkesztőségünk és a gyomaendrői iparosok nevében gratulálunk Bella Antalnak a munkásságát elismerő díjhoz, és kívánunk jó egészséget.

Zátonyi Pál egykori tanárkolléga köszönti a mestert

Bella Antal a pék szakmát tanulta ki. Tanuló éveit Gyomán a Fülöp pékségben töltötte, majd itt dolgozott továbbra is. Szakmai előmenetelében fontos állomás volt a Gyomai Sütőipar vezetői megbízatása, majd a Békéscsabai Sütőipar igazgatói állása. A kiváló szakember hamarosan az oktatásban is részt vállalt, és Szabadkigyóson oktatásvezető lett. Oktatói egyénisége példaértékű és meghatározó volt a békés megyei pék és cukrász szakképzésben. Tanítványai között megtaláljuk a gyomaendrői pékségek vezetőit is. Munkássága során több szakmai kitüntetést és elismerést kapott.

Az idős mester 2009. november 17-én a Tímár Máté Fiókkönyvtárban rendezett ünnepségen vehette át a szakma legnagyobb elismerését az „Életműdíjat”.

A díjat Varga László a Pékszövetség elnöke és Darabos Gábor, a Dél-alföldi Régió szövetségi elnöke adta át. Köszöntésére megjelentek a Harruckern Oktatási Intézmény képviselői, Gyomaendrőd nevében Várfi András polgármester és az egykori diákok, tanítványok.

Varga László átadja a díjat Bella Antalnak

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XVI. évfolyam

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2009. Karácsony

Karácsonyi melléklet

Wass Albert: Karácsonyi versek II.

Elindul újra a mese!
Fényt porzik gyémánt szekere!
Minden csillag egy kereke!
Ezeregy angyal száll vele!
Jön, emberek, jön, jön az égből
Isten szekerén a mese!

Karácsony készül, emberek!
Szépek és tiszták legyetek!
Súroljátok föl lelketek,
csillogtassátok kedvetek,
legyetek újra gyermekek
hogyan emberek lehessetek!

Vigyázzatok! Ez a mese
már nem is egészen mese.
Belőle az Isten szeme
tekint a földre lefele.
Vigyázzatok hát emberek,
Titeket keres a szeme!

Olyan jó néha angyalt lesni
s angyalt lesve a csillagok közt
Isten szekerét megkeresni.
Ünneplőben elébe menni,
mesék tavában megferedni
s mesék tavában mélyen, mélyen
ezt a világot elfeledni.

Mert rút a világ, fekete.
Vak gyűlölettől fekete.
Vak, mint az emberek szeme:
az égig sem látnak vele.
Pedig az égből lefele
porzik már Isten szekere!

Minden csillag egy kereke,
ezeregy angyal száll vele,
az Isten maga száll vele
és csillagtükröt nyújt felénk,
mesetükröt, a keze.

Szent tükrébe végre egyszer
Pillantsatok tiszta szemmel,
tiszta szemmel, Istenszemmel
milyen szép is minden ember!
Minden ember szépségtenger
s mint a tenger csillagszemmel
telve vagytok szeretettel...!

Tagadjátok...? Restellitek...?
Elfordulnak fejeitek...?
Megvakultak szemeitek...?
Szépségteket, jóságtokat
nem érzitek, nem hiszitek...?
Csillaggyertyák fénye mellett
Isten elé nem viszitek...?

Akkor bizony rútak vagytok,
szégyenyek és vakok vagytok,
ha szépek lenni nem akartok.
De még így is, szegényen is,
rútan, vakon, mégis, mégis
Isten gyermekei vagytok!

Rátok süti fényes szemét,
elindítja fénysekerét,
jó emberek játékszerét.
Milyen kár, hogy áldó kezét
nem érzitek, nem nézitek
s nem hiszitek már a mesét.

A rút világnak gondja van,
minden embernek gondja van,
a sok angyalnak mind gondja van
s az Istennek is gondja van,
mert mindenekre gondja van.
S így múlik el a szép s a jó
az ember mellől, nyomtalan.

1946

„...ŐRIZD MEG A SZÍVEDET...”

„Ezek az ünnep fényei...” - halljuk egy kislány hangját az éjszaka sötétjében.

„Miféle ünnepé?...” - kérdez vissza testvére, a néhány évvel fiatalabb kislány.

Otthonuk ablakában állnak... látják szemközti nagy házak nagy üvegszemén át, hogyan készülődnek mások... a tehetősek, a gazdagok... a felmagasodó fényő díszeit: színes gömböket, ágakon megülő szabályos hópelyheket, ezüst és arany csillagokat, cukorka- formákat, meglibbenő papíran-gyalkákat... piros masnikkal átkötött nagy ajándékdozozokat a fa alatt... tortákkal, süttekkel, gyümölcsökkel megrakott asz-talokat... embereket szép ruhában... már a muzsikát is hallják, mely békétlenségbe békét varázsol... érint, csendesít, old... át-jár, felszabadít és összeköt... egy karácsonyi dallamot, mely a gyermeki képzeletet vidám játékra hívja... hiszen karácsony van, amikor a lehetetlen is lehetségessé válhat, az elérhetetlen is elérhetővé... és ott, a mélyülő éjszakában, a szegénység árnyai között kigyulladnak az ünnep fényei... megjelenik egy tündér, akinek segítségével látható lesz a láthatatlan... emberi formát öltenek emberi tulajdonságokkal a körülöt-tük (körülöttünk) lévő élőlények, tárgyak (Macska, Kutya, Víz, Cukor, Tűz, Fény)... s ahogy a mesékben lenni szokott jók és rossz-szak, szelídek és ármánykodók, segítők és akadékoskodók gördítik tovább a boldog-ság, a Kék madár keresésének történetét... ezt a kalandos utazást, mely jóval több ka-landok sorozatánál...

De rátalálnak-e? A Múltban vagy a Jövőben keressék? A Fény vezetésével el-jutnak az Emlékezés Országába, ahol újra átélhetik szeretetteljes kapcsolatukat már meghalt Nagyszüleikkel... a madár, ha csak pillanatokra is, övéké lesz... az Éjszaka Bi-rodalmában olyan rémekkel találkozhatnak, mint a szorongások, félelmek, látomások... az emberi lélek betegségeivel, melyek az-tán a test betegségeivé válhatnak... majd a gonoszság, az agy „szüleményeivel”, „te-remtményeivel”, a háborúk borzalmaival... végül pedig a realitástól menekülő elme te-remtette illúziók világával... természetesen a madár egyik helyen sem lelhető fel, nem található rá...

De hol tanyázhat a boldogság kék ma-dara? Ez az időnként felröppenő, önmagát megmutató, mások hosszú időre eltűnő madár? Rálelhetnek- e valaha? Az Elvará-zsolt Kertekben az ember minden örömét és boldogságát megismerhetik. A Fény tanít: a boldogságok és boldogtalanságok kertje összeköttetésben áll egymással, egy láthatatlan függöny választja el őket... be-mutatkoznak a Gazdagság, Tulajdon, Hiú-ság, Torkig Ivás és Dugig Evés, a Mitsetudás Boldogságai... s figyelmeztet, ezek nagyon veszélyesek lehetnek... aztán az Otthon Boldogságai lépnek elő, akiket a gyerekek eddig észre sem vettek: Egészség, Kék Ég, Zöld Erdő, Napos Órák, a Téli Tűz Boldog-sága... és még mennyi!... az Örömeik méltóság-teljesen sorakoznak fel: Igazságosság, Jóság, Jól végzett munka, Gondolkodás...

s a két legtisztább: a Szerelem és az Anyai Szeretet Öröme... itt találkoznak Édesany-juk Szeretetével... hogy aztán visszatérve otthonukba mindent másképp lássanak... s elkezdjenek másképpen élni... nagyobb megelégedettséggel... kevésbé önzően... jót tenni másoknak, másokkal... felfedezni az otthonuk adta boldogságot... a határtal-an kék eget, melengető napsütést, enyhét adó esőt, vagy éppen a fehér hótakarót... értékelni emberi kapcsolataikat... nem a Múltban... nem is a Jövőben... hanem a Jelenben... a Most pillanatában...

S vajon mi a Mostban élünk-e? Értékel-jük- e kellőképpen emberi kapcsolatainkat, a láthatatlan, pénzben nem mérhető, nem átváltható értékeket, értékeinket? A válság-ban csak a válságot látjuk- e vagy a megújulás lehetőségét?

Megkerülhetetlen kérdések... őszinte, felkavaró, átalakulásra ösztönző válaszok... így Karácsony közeledtével egyre erőtelje-sebben... a Kiszéjúsra varva és figyelve... kitartó szelídséggel...

Szerkesztőségünk nevében kegyelem-teljes, békés Karácsonyt kívánok kedves Olvasóinknak a Példabeszédek közül egy-gyel, mely nem csak válságok idején vilá-gít fényesen.

„Minden féltett dolognál jobban őrizd meg a szívedet, mert abból indul ki minden élet.” (Példabeszédek 4, 23.)

Polányi Éva

Fotók: Iványi László

„Ez a hónap az ünnep. Mintha mindig harangoznának, nagyon messze, a köd és a hó fátylai mögött. Gyermekkorunkban e hónap első napján árkus papírra, kék és zöld ceruzával, karácsonyfát rajzoltunk, karácsonyfát harmincegy ággal. Minden reggel, dobogó szívvel, megjelöltük, mintegy letöröltük e jelképes fa egyik ágát. Így közeledtünk az ünnep felé. E módszerrel sikerült a várakozás izgalmát csaknem elviselhetetlenné fokozni. A hónap kö-

zepe felé, amint közeledett az ünnep, már állandóan lázas voltam, esténként félrebeszéltem, hideglelős dadogással meséltem dajkámnak vágyaimról. Mit is akartam? Gőzvasutat és jegylyukasztót, igazi színházat, páholyokkal, színésznőket, rivaldafénnyel, sőt valószínűleg kritikusokkal és azokkal a szabónőkkel is, akik megjelennek a főpróbákon, és rosszakat mondanak a darabról. Ezenfelül lengyel kabátkát akartam, tovább Indiát, Ameri-

kát, Ausztráliát és a Marsot. Mindezt per sze selyempapírban, angyalhajjal tetézve. Egyáltalán, gyermekkoromban mindig a világegyetemet akartam, az életet, amely egyszerre volt bicikli, kirándulás a Tátrába, anyám zongorázása a sötét társalgóban, bécsi szelet, almás rétes és diadal összes ellenségeim fölött.”

Márai Sándor:

A négy évszak - (December)

BOLDOGOK, akik tudják, miért élnek, mert akkor azt is megtudják majd, hogyan éljenek.

BOLDOGOK, akik összhangban vannak önmagukkal, mert nem kell szüntelen azt tenniük, amit mindenki tesz.

BOLDOGOK, akik csodálkoznak ott is, ahol mások közömbösek, mert örömséges lesz életük.

BOLDOGOK, akik tudják, hogy másoknak is lehet igazá, mert békeség lesz körülöttük.

BOLDOGOK, akik nevetni tudnak önmagukon, mert nem lesz vége szórakozásuknak.

BOLDOGOK, akik meg tudják különböztetni a hegyet a vakondtúrától, mert sok zavartól kímélik meg magukat.

BOLDOGOK, akik észreveszik a diófában a bölcsőt, az asztalt és a koporsót és mindháromban a diófát, mert nemcsak néznek, hanem látnak is.

BOLDOGOK, akik lenni is tudnak, nemcsak tenni, mert megcsendül a csöndjük és titkok tudóivá válnak. Leborulók és nem kiborulók többé.

BOLDOGOK, akik menség keresése nélkül tudnak pihenni és aludni, mert mosolyogva ébrednek fel és örömmel indulnak útjukra.

BOLDOGOK, akik tudnak elhallgatni és meghallgatni, mert sok barátot kapnak ajándékba és nem lesznek magányosak.

BOLDOGOK, akik nem veszik túl komolyan önmagukat, mert környezetük megbecsüli őket.

BOLDOGOK, akik figyelnek mások hívására anélkül, hogy nélkülözhetetlennek hinnék magukat, mert ők az öröm magvetői.

BOLDOGOK, akik komolyan tudják venni a kis dolgokat és békésen a nagy eseményeket, mert messzire jutnak az életben.

BOLDOGOK, akik megbecsülik a mosolyt és elfelejtik a fintort, mert útjuk napfényes lesz.

BOLDOGOK, akik jóindulattal értelmezik mások botlásait, akkor is, ha naivnak tartják őket, mert ez a szeretet ára.

BOLDOGOK, akik gondolkodnak, mielőtt cselekednének, és imádkoznak, mielőtt gondolkodnának, mert kevesebb csalódás éri őket.

BOLDOGOK, akik el tudnak hallgatni, ha szavukba vágják őket, és szelíden szólnak, mert Jézus nyomában járnak.

BOLDOGOK, akik mindebből meg is tudnak valósítani valamit, mert életesebb lesz az életük.

(Gyökössy Endre- Boldogságok)

LÁZÁR ERVIN: A MÁSIK TÉLAPÓ

- Apu, te most ideülsz a ládára!
- Dehogyan ülsz! Eszem ágában sincs!

- De amikor játszottunk!
- Játszottunk? Ezt eddig nem tudtam.

És miért kellene nekem a ládára ülnöm?

- Mert te leszel a szegényember.

Na persze - gondolom -, mi sem jellemzőbb a szegényemberekre, mint hogy ládán ülnek.

- És te mi leszel?

- Én a Télapó.

Ez nagyszerű! Igazán rám férne már egy kis ajándék. Leülök a ládára. Szegényember vagyok.

Télapó előrenyújtja a kezét, és vészjóslóan bűg. Úgy látszik, ez egy bűgőcsigával ötvözött Télapó.

- Remélem, Télapó, jó nehéz a puttonyod - mondom bizakodva.

Abbahagyja a bűgást, a kezét leereszti.

- Milyen puttonyom?

- Amiben az ajándékokat hozod.

- Ááá - nevet a tudatlan szegényembereknek kijáró fölénnyel -, én nem az a Télapó vagyok. A másik!

- A másik? Melyik?

Újra bűgni kezd, a keze fönn. Bűgás közben mondja... mit mondja?!... sziszegi:

- Ebben a zsebemben - a jobb zsebére üt - van a jég meg hó - a bal zsebére üt -, ebben a hideg, téli szelek - egyik mellényzseb -, ebben van a dér - másik mellényzseb -, ebben meg a zúzmaranéni.

Én oktondi! Még hogy bűgőcsiga?! Nyilván a hideg téli szelek bűgnak a zsebében. Vagy a zúzmaranéni. Egy zúzmaranénitől minden kitelik.

A konyhában érezhetően csökken a hőmérséklet, a födőtartón egy piros fődő fázósan megrezzen. Összébb húzom magamon az ingem.

- Még szerencse, hogy nincs több zsebed - mondom, és vacogok egy kicsit.

- Ne beszélj annyit, szegényember - süvíti Télapó -, mert kiereszttem a jégt és a hót.

Nem is tétovázik: kiereszti. Szép nagy pelyhekben hullani kezd a hó, a mosogatón és a gázcsöveken hegyes jégcsapok híznak. Didergek.

- Ha ezt előre mondd, melegebben felöltözöm.

Télapó kutyába se vesz, a másik zsebéből előzúgnak a hideg téli szelek, füttyögnek a konyha egyik sarkából a másikba, cibálják szegény pletyka gyerektenyérenyi, cirmoszöld leveleit, behuhognak a konyhaszekrénybe, megzörrentik az evőeszközöket, és hordják, hordják a havat. Ülök térdig hófúvásban, az ingem alá - megannyi tűszúrás - hópihéek száguldanak. És mindez nem elég, kiszabadul a dér is, fehérlik a hajam, a bajszom, és ajjaj, jön már zúzmaranéni is, rám telepszik, olyan a testem, mintha ezüsttel volna bevonva - már amennyi kilátszik belőle a hóból.

- Látom, szegényember, súlyosan fázol - mondja elégedetten Télapó.

- De még milyen súlyosan - motyogom elkékvált szájjal -, lassan a szívemen is jégcsapok lógnak.

Télapó ezen elgondolkozik, mereven néz, talán a jégcsapos szívet próbálja elképzelni. Na itt az alkalom - gondolom -, és nemhiába vagyok szegényember, már mondom is, mint Tiborc:

- Akármennyire is a másik Télapó vagy, mégsem szép tőled, hogy csak havazod, jegezed, szelezed, derezed és zúzmaranézid a szegényembert. Valami jó, valami szegényembernek-való azért akadhatott volna egyik fránya zsebedben. Jaj, megfagyok!

Tényleg, kezem-lábam egy-egy érzéketlen ködarab, a fülem egyetlen szűrő fájdalom. Egy jegesmedve sem bírná ezt a rémületes telet.

- Na várj - mondja Télapó -, ebben a zsebemben is hoztam valamit. Szegényembernek-valót. - Az inge zsebébe nyúl.

- Mi az?

- Téli csillagok.

Felszikkraznak fölöttünk a téli csillagok, csupa sziporka, csupa ragyogás a konyha mennyezete. A hideg most is csontig ható, szegényember szívéről nagy

koppanással mégis lehullik egy jégcsap. Hát emlékszik rá! Tavaly télen nézte Télapó és szegényember együtt a téli csillagokat. Mert télen a legcsodálatosabb a tiszta, csillagos ég. Csak kevesen tudják, mert kinek van érkezése nagy hidegben csillagos eget bámulni? Télapó meg a szegényember tudják. Igen ám, de akkor füles sapkában voltunk, bundás csizmában és télikabátban. Úgy könnyű!

- Ez nagyon szép tőled, Télapó - vacogom maradék erőmmel -, de csak annyit értél el vele, hogy díszkivilágítás mellett fagyok meg.

Lép felém egyet.

- Mit is mondtál, miből raktatok nagy tüzet hideg teleken amikor gyerek voltál Rácpácegessen?

- Rözséből - nyögöm, és a dobhártyámon már dörömbölnek a fagyhalál bimbamjai.

- Azt is hoztam! - kiált Télapó.

- Mit?

- Rözsétüzet.

- Már hogy hoztál volna, kedves Télapó, amikor nincs is több zsebed?

- De-de! - mondja büszkén, és megfordul.

Tényleg! A farzseb!

Kedves szülők, csak farzsebés nadrágot vegyetek a gyerekeiteknek!

Előveszi a farzsebéből a rözsétüzet, elem rakja.

Eszi a láng a vékony ágakat, a ropogás boldog szimfónia, a téli csillagokig csap fel a rözsétűz. A szegényember mohón előrenyújtja elgémberedett kezét, elpárállanak róla a havak, jegek, derek és zúzmaranéni, az északi-sarki konyha vöröslő fényben dereng.

- Te nem fázol, Télapó?

- De, egy kicsit én is.

- Akkor gyere közelebb.

Közelebb jön, leguggol a tűz mellé, ő is a láng felé tartja a kezét.

- Jó meleg - mondja.

- Ühüm - bólint a szegényember.

Melegszenek.

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Emlékeim 1944 októberéről és karácsonyáról

Miután ez esztendő augusztus 15-én, szombaton kiköltöztünk Békéscsabáról az újdonsült Ujkigyós városába, könyveim, feljegyzéseim, irattáram, gyűjteményem, stb. Békéscsabán egy raktárban maradtak. S bizony a tervezettnél hosszabbra nyúlt a felújítások, átalakítások sorozatának ideje, így aztán gyűjteményi adataim hijával, emlékeimmel szeretném olvasóimat – merem remélni – megörvendeztetni.

1938. november 29-én születtem Gyomán, az Arany János utca 5. szám alatt (ezt a házat dédapám építtette 1900-ban), így aztán 1944. október elején mondhatni majdnem hatesztendős voltam. Az orosz megszállás s az azt megelőző eseményekről igen mélyen megrögződött emlékeim maradtak.

A következőkben a „felőtt családtagoktól” hallottakkal kiegészítve írom emlékeimet.

1944. október 6-án verőfényes napsütötte időben elindultunk az ide Okányból menekült Czeglédi Gábor bácsi fogatával (távolsági rokonság) egy szürke és egy sárga lóval Fekete Jánosék keselyűsi tanyájára. Édesanyám úgy döntött, hogy a tanyán bajok nélkül meghúzhatjuk magunkat. Akkor már hírek jöttek arról, hogy a bevonuló oroszoknak „48 óra szabad b.....s és szabad rablás” van engedélyezve minden megszállt magyar településen. A román határszélen a becsődülő oroszok élénken érdeklődtek, hogy ez magyar terület, vagy román...., mert ha magyar, akkor lehet, stb. Nem beszélve arról, hogy az oroszok szárnyai alatt becsődülő románok Biharugrán, Biharnagybajomban s másutt is gyakorolták a magyar-irtást (lásd, említett helyeken a temetői sírjeleinek feliratait, 1944. okt. 6. a haláleset ideje). Az oroszok akadályozták meg sok helyen a vérengzést. Szegény jó édesanyánk – mint rövid idő múlva kiderült – tévedett. Tehát elindultunk G. Nagy László nagytata Hősök Emlék útja 57. szám alatti háza udvaráról, hiába könyörgött Nagytata, Nana; „kisanyám” ne menj a gyerekekkel sehova, ide biztos tiszteket szállásolnak be, biztonságba leszeltek... „Még reggel is könyörgött Tata, hogy ne menjünk sehova, mielőtt ki kellett vonulni minden 18-60 év közötti férfi lakosnak a fattyasi legelőn akkor még „üzemelő” német hadi repülőterre lövészárkot ásni. Tehát elindultunk délután a Keselyűsre, ekkor már a rádió is bementa pedig, hogy Csabát megszállták az oroszok. Az Öreg temető fele, a mostani Damjanich téren összehalálkoztunk a lapátos-ásós férficsapattal, élükön G. Nagy Tatával, akik a fal mellett libasorban jöttek hazafele az „erődítési munkálatokból”. Megálltunk. Újra könyörgött édesanyánknak; „kisanyám ne menjetek sehova, itt vannak az oroszok Endrődön, Besenyszeg fele már harcok vannak, hát nem látod.?” De édesanyám hajthatatlan volt, mentünk tovább! Édesanyánk, Czeglédi Gábor bácsi, én jómagam, az „elsősülött”, Marika húgom, Laci öcsém s a kis karon ülő Erzsike húgom – 6 hetes volt – Giricz Eszti (Endrőd-Kocsorhegy 43.) karjaiban. Az Öreg-temető mellett – men-

tek a lovak felvágva – a vasúti átjáró fele (a mai Köztemető fele). A temető árkában s a sírok között német katonák hasaltak, s integettek, hogy forduljunk vissza, németül is kiabáltak. Voltak közöttük sebesültek is, véres bekötött fejjel, felettünk megjelentek a dupla-szárnyú veres-csillagos orosz gépek, lötték a németeket, de minket az Isteni Gondviselés megörzött. Mindez ma is élesen előttem van. Akkor már hallatszott lövések, robbanások zaja az endrődi út felől s hogy zuhanó repülésben bombázzák az orosz tankokat a németek, légi csata is kialakult felettünk. Mindezek tetjébe a vasúti átjárót találat érte és egy nagy sındarabot a lovak elé dobott a légnyomás, a lovak megbokrosodtak. Ezek után édesanyám belátta, hogy nem mehetünk tovább. Befordultunk egy udvarba, bemenekültünk egy házba (sajnos nem emlékszem rá, kihez). Gábor bácsi kint maradt a lovakkal, száron tartva őket. Giricz Eszti (ma úgy mondanák: „háztartási alkalmazott”, akkor cseléd lány, dada, pesztra) Erzsikével a karjában behasalt a sebesülte német katonák közé a temető árkába (később ők is bejöttek, mire csendesedett a lövöldözés). Mi bent a szobában az asztal alá, ágy alá bújtunk a háziakkal együtt. Az udvaron lévő gémeskútba bevágtott egy akna. A robbanás felvágta a vizet s a szoba ablakát kiszívta tokostól. Amikor a harci zaj elült, továbbindultunk, de mivel ránk esteledett, a Batári tanyán szállást kértünk, de ott is nagy volt a rémület. A tanya háta mögött állást foglalt egy magyar légvédelmi üteg. Akkor éjszaka Batári bácsival befogatták a két lovat s löszerszállítás okán – mondván csak ide a Körözsig – elvitték magukkal a magyar katonák. Három év múlva jött haza. Mint későbből tudjuk, a Sebes-Körös összefolyásnál kíséreltek meg átkelést a katlanba szorult magyar csapatok. Igen sokan odavesztek az örvénylő vízben. Erről sokat mesélt Vincze Endre nagybátyám, aki akkor a Szent László hadosztálynál, mint fiatal önkéntes szolgált (s túlélte az átkelést).

Reggel aztán megjelentek a kormos, piszkos dobtáras géppisztolyos orosz katonák a tanyaudvaron lopakodva. Mi a konyhában a háziakkal együtt feltartott kezekkel „vártuk őket”, apraja-nagyja. Vigyorogva jöttek be, nyemecki szoldátot keresve, Erzsike húgomat felkapva-kikapva egy hatalmas nagy orosz elkezdte ringatni; „tatuzsi-mamuski...”, nem bántottak senkit és semmit, rövid időn belül elmentek. Kihagytam egy szintén a mai napig élesen előttem lévő jelenetet; a Batári tanya felé vágta szembejött velünk egy magyar huszárcsapat, kb. tizen-tizenötven lehettek. Elöl egy tiszt szürke lovon, feltartott karral megállította a kocsi s kérdezte, hogy Gyomán bent vannak-e már az oroszok? Édesanyámék mondták, hogy igen, bent vannak. Azzal intett, megköszönte és a csapat sebes vágta kiugrott az akácfasor alól és keresztül a tarlókon a Köröz irányába eltűntek. A learatott gabonák keresztbe rakva sok helyen égtek, nagy füstoszloppal. Miután a dülön semmi mozgás nem volt, elindultunk Feketéékhez. Szerencsésen meg is érkezünk. Másnap Giricz Eszti be-

jött Gyomára gyalog, de még ő is találkozott a dülőúton a Köröz irányába menet magyar lovaskatonákkal. A Fekete tanyán egy-két napig csend volt. Majd úgy harmadnap megjelent két kozák – most is előttem van piros tetűjű kucsmájuk – korbács-csal-kancsukával a kezükben hadonászva nyemecki szoldátot keresve. Bejövetelüket a tanya lövöldözés előzte meg, ti. Bódor Bandi béreslegény a hároméves csődör-csikó hátára pattant – menteni a menthetőt – leventesapkával a fején a szalmakazlak mellett megkísérelt a tanyából kivágtázní, sikerült is, de a kozákok utána löttek. Hála Istennek nem találták el. A két kozák „szoldátját” Feketéné Illus néni szodának értette, „honnan az anyjuk p...ból adjak én ezeknek szodát?” kérdezte. Hamarosan kiderült, hogy se a szoda, se német katona nem izgatta őket, hanem zabrálni jöttek. Édesanyám kispárnával kitömött hasát gúnyosan vigyorogva a korbács nyelivel bökdöste... (így védekeztek a magyar lányok, asszonyok az erőszakoskodás ellen, viselős állapotot álcázva, ritkán sikerült ezt így megúszni...) Majd kiforgattak mindent, órát, egyebet, egy-egy nagy batyuba hányva – összecsavart lepedőbe – lóhátra pattantak s elnyargaltak. Elsőként Ferenc József király családját ábrázoló színes nyomatot – bekeretezve – a falról káromkodva letépte az egyik s megtaposta. Mi gyerekek csak éreztük talán, hogy nagy baj van, látva a rémületet a felnőttek arcán. A G. Nagy házban valóban tisztek szállásoltak be, alul a Körözsaljba s elől a kapuba is őrséggel. Így aztán egy szép napon (az egész szeptember végén – október elején aranyos idő volt) bejöttünk a városba.

Elérkezett a karácsony szenteste is. A karácsonyfánkon tavalyi szalancukor-papírból akkor kincset érő kockacukrok voltak csavarva, amit nem volt szabad megenni, a díszek színes papírból, búzaszalmából Giricz Eszti és Nana által ötletesen elkészített szalagok voltak. Este bejött hozzánk az egyik orosz tiszt, egy nagydarab, fekete göndör hajú ukrán, nagyon hasonlított, akkor az orosz fronton lévő édesapánkra (aki éppen a Kárpátaljáról volt visszavonulóban, szeptember közepén volt itthon s visszament... 1945 őszén láttuk újra amerikai fogságból szabadulva). Ajándék a Giricz Eszti által agyagból, csutkából készített gyönyörű betlehem istálló volt, alma, dió, mogyoró kiséretében. Az ukrán tiszt néhány pohár pocosi rizling után elkezdett keservesen sírni (közös éneklésünk után) s a következőket mondta: szülei tanítók, s módos ukrán parasztok voltak, mindenüket elvették, a családja nagy részét kiirtották, itt hamarosan semmi se lesz, el van döntve, itt is kolhoz lesz s kommunista rendszer, adjatok hálát a jó Istennek, ha az életetek megmarad. Németül mondta mindezeket, Nana (G. Nagy Lászlóné Ailer Zsuzsanna) fordította le.

Mi gyerekek, akkor úgy emlékszem, így is boldogok voltunk, s a fronton lévő édesapánkért imádságot mondva álomba merültünk...

Egészség-nap negyedik alkalommal

Az orvosokból és művészekből álló Kor Kontroll Társaság immár negyedik éve rendezi meg az egészség-napot Gyomaendrődön, az Endrődi Községi Házban. Az idei rendezvényre november 14-én került sor, ezt a napot az inkontinenciának szentelték.

A jelenlévő orvosok elmondták a vizelet visszatartási zavarban több mint 600 ezer ember szenved ma Magyarországon. Háromból kettő azonban nem fordul orvoshoz, és aki igen, általában az is több éves várakozás után, csak akkor, ha mindennaposá válik a probléma. Az ok pedig az, hogy a betegséget a legtöbben szégyellik, ami – bár nem helyes – de végül is érthető, hiszen a betegek az egyik első illemszabályt szegik meg, amivel gyerekkorukban a szocializáció során találkoztak. Pedig nem érdemes szenvedni, mert a betegek életminősége viszonylag egyszerűen és jelentős mértékben javítható.

A rendezvény alatt a szűrővizsgálatokon stresszt, vércukrot, vérnyomást és testzsírt mértek. A komoly téma mellett szórakozásra is nyílt lehetőség, résztvevők Kegye János, Karda Bea és Uhrin Benedek műsorát láthatták és hallhatták. A legvégén tombolasorsolás volt, ahol értékes nyeremények találtak gazdára. A 43 ezer forint tombolabevételt a Templárius Alapítvány szeretné pályázati bevételből megtoldani és ebből egy csocsóasztalt vásárolni a fiataloknak. A múlt évben 2 db pingpongasztalt vásároltak, ami már rendelkezésre áll a betérő fiataloknak és mozgásra vágyóknak.

A szervezők itt mondanak köszönetet az FVM. ASZK. Bethlen Gábor Szakképző Iskola és Kollégium megbízott igazgatójának, Dr. Dávid Imrének, hogy az előadóknek és vendégeknek a Tanszállóban szállást biztosított, és ezzel hozzájárult a program sikeres megrendezéséhez. Továbbá Várfi András polgármesterek, hogy a Liget fürdőben lehetőséget teremtett az orvosoknak egy kellemes kikapcsolódásra. A Határ Győző Városi Könyvtár Tímár Máté Fiókkönyvtárának, Dinyáné Bánfi Ibolya könyvtárvezetőnek, hogy helyet biztosított az ingyenes szűrővizsgálatoknak.

A program megrendezéséért hálájukat és köszönetüket fejezik ki: Az Astellas Pharma KFT-nek, az Országos Alapellátási Intézetnek (OALI), az EGIS Gyógyszergyárnak, a 77 Elektronikának, az Iránytű Mérnöki Irodának, a MONA Bt-nek, B. Király Györgyinek, a Kor-Kontroll Társaság elnökének, és nem utolsósorban azoknak, akik az előkészítő és szervező munkában részt vettek és segítettek.

A rendezvényt segítették tombolatárgy felajánlásaikkal, a teljesség igénye nélkül: Papírbolt (Uhrin Emese), O-Mart Könyvesbolt, Melódia Könyvesbolt, „Kincs az Életed” Közhasznú Alapítvány, „Gyomaendrődi Idősekért” Alapítvány, Endrőd- és Vidéke Takarékszövetkezet Endrődi Kirendeltsége, Hangya Lajosné, Lehoczkiné Tímár Irén, Gellai Józsefné, Ladányi Gáborné, Endrődiek Baráti Köre Egyesület, Reklina Stúdió – Hornok Ernő, Uhrin Benedek, Fekécs Imréné, Lovász Kálmánné, Turinform-iroda, Liget Fürdő, Orvos Andrásné – Zepter, Okulár Optika, Hornokné Hunya Jolán, Farkasiszki Zsuzsanna, Nyíri Mária

Molnár Lajos

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizesszobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

HOGYAN LEHET VISSZASZEREZNI A NEMZETI VAGYONT?

DRÁBIK JÁNOS író, közgazdász ELŐADÁSA a Katona József Művelődési Központban 2009. december 12-én szombaton 15 órakor, melyre minden érdeklődőt szívesen látunk. Belépés díjtalan.

**NARANCS
AJÁNDÉK
POHARAK BÖGRÉK
VÁZÁK, JÁTÉKOK
GYERTYÁK, EDÉNYEK
DÍSZTÁRGYAK, ÓRÁK
HÁZTARTÁSI CIKKEK
MŰANYAG ÁRU
300Ft/db**

Gyomaendrőd Mikes út Fő út sarok
(a Narancs Turi mellett)

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

Akikért nem szólt a harang

– emlékmise a délvidéki véres események 65. évfordulóján

Az 1942-es „hideg napok” után két és fél évvel jött a titói megtorlás. Máiig sem tudni, pontosan hány magyar áldozata volt a bosszúhadjáratnak. November 29-én 13 órakor a Szent István-bazilikában értük mutat be szentmisét Német László, a Nagybecskerekai Egyházmegye püspöke.

1942 januárjában-februárjában a Délvidékre bevonuló magyar csapatok és csendőr alakulatok által végrehajtott partizánvadász-razziákban négyezernél is több, főleg szerb nemzetiségű ember vesztette életét. Az 1942-ben elkövetett bűnös túlkapások, gyilkosságok napfényre kerültek és már a Horthy-rendszerben feltárták az eseményeket, felelősségre vonták a bűnösöket. Cseres Tibor Hideg napok című regényéből film is készült – magyar bocsánatkérésként – az áldozatokért.

Az 1942-es „hideg napok” után két és fél évvel jött a titói megtorlás. Máiig sem tudni, hogy pontosan hány magyar áldozata volt a bosszúhadjáratnak. Matuska Márton vajdasági történelemkutató szerint sok falu teljes férfi lakosságát kiirtották, s aki megmaradt haláltáborba vitték. A partizánosztagok házról házra járva szedték

össze a magyarokat, főleg a férfiakat elmondhatatlan kegyetlenséggel hosszan kínozták, majd kivégezték őket, az áldozatokkal megásatott tömegsírokba lökve a tetemeiket. A kivégzettek között harminc magyar pap is volt, közöttük Körösztsős Krizosztom, az újvidéki ferences rendház főnöke, Gachal János a bánáti részek református püspöke és Virág Mihály 83 éves horgosi plébános.

Az 1944-45-ös titói megtorlásról 1990-ig egy szót sem lehetett kiejteni. Az elmúlt években az elhunytak hozzátartozói egy-egy keresztállítással kísérelték meg az emlékezést a délvidéki temetőben és a tömegsírok feltételezett helyein. A rákövetkező napokban az emlékezés e szerény jelei közül sokat ledöntöttek, tönkretettek ismeretlenek.

Ezen a napon Budapesten és szerte a világon, ahol magyarok élnek, imádkozzunk együtt az 1944-45-ben ártatlanul elpusztítottakért. Emlékezzünk meg a második világháború minden délvidéki áldozatáról és gondoljunk hálás szívvel azokra, akik a kisebbségi lét nehézségeit vállalva őrzik halottaink emlékét.

„Csak el akarom mondani, oda akarom helyezni a mi halottainkat is a többi áldozat mellé, hogy az évfordulókon ők is megkapják a maguk koszorúját. Hogy ne a temető árkában, a városi szeméttel letakarva, ne föléjük ültetett akácok töve alatt, tetejükbe telepített teniszpálya alatt, ne sintérgödörben, ne a téglagyár agyagbányájában porladjanak. Temessük el, számoljuk meg, írjuk be őket a halotti anyakönyvbe tisztességesen, és mondjuk meg róluk, hogy ők is áldozatok. S amikor mindez megtörtént, akkor ne azt hirdessük, hogy most ismét rajtunk a sor, hogy mindezt visszaadjuk, kamatos-tul, mint szokás, hanem mondjuk, hogy ennek örökre vége.”

(Matuska Márton *A megtorlás napjai* című könyvéből)

Adorján • Bácsföldvár • Bajmok • Bezdán • Csóka • Csúrog • Dunagárdony • Gombos • Hercegszőlős • Hódegyháza • Horgos • Kabol • Káty • Kisorosz • Kúla • Lendva • Magyarcserepye • Magyarkanizsa • Maradék • Martonos • Mohol • Mozsor • Muzslya • Nagybecskerek • Nagyfény • Nagykikinda • Nádaly • Nezsény • Óbecse • Oromhegyes • Oroszlámos • Pacsér • Padé • Palánka • Pancsova • Pélmonostor • Perlasz • Péterréve • Piros • Sajkásgyörgye • Sajkáslak • Szabadka • Szenttamás • Szivác • Tavankut • Temerin • Tiszakálmánfalva • Titel • Tóba • Topolya • Torontálvásárhely • Törökbecse • Törökkanizsa • Tündéres • Újvidék • Ürög • Veprőd • Verbász • Versec • Zenta • Zombor • Zsablya

Magyar Kurír

ÉLELMISZER SEGÉLY

2009. október 07-én érkezett városunkba ismételt EU-s élelmiszersegély-szállítmány.

A júniusi alkalomhoz hasonlóan most is a Szeged-Csanád Egyházmegyei Karitás közreműködésével, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatallal közösen kaptunk 2.256 l tartós tejet.

A lerakodásnál segítségünkre volt Gellai Imre vállalkozó, aki targoncával könnyítette meg a több mint 2 raklapnyi adomány lepakolását.

2009. október 8-án délelőtt 10 órakor kezdődött Gyomán a volt Sallai úti iskola udvarán a csomagok átadása.

Várfi András polgármester úr köszöntőjében kiemelte, hogy a kilátástalan helyzetbe került családok nem maguk tehetnek arról, hogy életük nehézségekké teli.

Ezt követően Deák Csaba akolitus, az endrődi Szt. Imre Plébánia képviselője az Evangéliumból idézve, a szeretetre, az összefogásra, embertársaink segítésére hívta fel a figyelmet, melynek szép példája volt ez a nap.

Az endrődi Szt. Imre Karitás aktív tagjainak, segítőknek köszönhetően 156 gyoмаendrődi család részesülhetett az adományból.

Az „elosztás” módszere szigorúan jövedelemhatárhoz kötött, illetve rászorultsági alapon

3 kategóriába kellett sorolni az érintetteket, úgymint létminimum alatt élők, kisnyugdíjas, nagycsaládos.

Ahol a család létszáma 4 fő, azok 12 liter tejet, az 5 főnél többen élők 24 liter tejet vehettek át, a kipostázott értesítő alapján, akadályoztatása esetén meghatalmazás ellenében a meghatalmazott.

Amennyiben valaki azon a napon semmilyen módon nem tudta átvenni a csomagot, másnap az Önkéntes Tűzoltóság tagjai kivitték részére:

Az adomány elszámolása nagyon szigorú szabályhoz kötött: 3 nap áll rendelkezésre a kiosztáshoz, beleértve a szállítás napját is, az aláírt íveket, illetve a meghatalmazásokat egy héten belül meg kell küldeni a Szeged-Csanád Egyházmegyei Karitás címére, akik továbbítják Budapestre.

Öt évig meg kell őrizni a fent említett dokumentumok másolatait, ill. a szervezőt, a családokat ellenőrizhetik, annak érdekében, hogy ténylegesen megkapták-e az adományt, ami városunkban nem kétséges, valamint a rászorultsági fokozatot is megvizsgálhatják.

Szeretnénk eloszlatni azt a tévhitet, hogy mindenki csak úgy részesülhet a „segély”-ből, ill. akár én személy szerint, vagy a segítők közül bárki valamilyen anyagi ellenszolgáltatásban

részesül.

A karitatív munka lényege az önzetlen segítés.

Köszönetet mondok Várfi András polgármester Úrnak, aki a kezdetektől az ügy mellé állt, végigkísérte a folyamatot, hiszen egy ilyen adakozás több hónapos munkával jár.

Köszönettel tartozok Iványi László endrődi plébános úrnak és Deák Csaba akolitusnak, akik nemcsak hivatalból érzik át az emberi szenvedés kínjait, hanem alkalomadtán tesznek is enyhítéséért.

Köszönem fejezem ki a Karitás csoport tagjainak: Szakálos Tibornénak, Balog Lajosnének és dr. Giricz Katalinnak.

Segítőimnek: Szilágyi Sándornak a Tűzoltó Egyesület elnökének, a helyi tűzoltóknak: Antal Gyulának, Feké Norbertnek, Varga Zoltánnak, a gyomai segítőknek: Iványi Lajosnének és Iványi Mariannak.

Újabb, hasonló akció volt november 26-án is, amikor lisztet és száraztésztát osztottunk.

Remélem, máskor is lesz alkalmunk arra, hogy a lehetőséggel elve segítsünk azokon az embereken, családokon, akik nagyon nehéz helyzetben is megpróbálnak emberként helytállni mindennapi életükben.

Vaszko Sándorné
szervező

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

TÉMAHÉT a Rózsahegyiben

Iskolánk a Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP 3.1.4.) keretén belül: A kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – innovatív intézményekben pályázat részeként október 19. és 22. között TÉMAHÉT programot tervezett és tartott.

A projekt átfogó témája az Ősz, és ennek megjelenése az irodalomban, zenében, képzőművészetben, természettudományos tárgyakban, a médiában és az egész világon.

Nagy izgalommal és igyekezettel készültek alsós és felsős tanulóink ezekre az órákra és foglalkozásokra – szép verseket, képeket gyűjtöttek és rajzoltak a tanórákon, az iskola folyosóit őszi termésekből készült képekkel dekorálták, a tanterem polcai roskadoztak a kedves és fantáziadús apró tárgytól.

A hét „zárónapja” szerda délután egy futóversennyel kezdődött, majd csütörtökön sokféle lehetőségből választhattak;

- minden tanuló megtekinthette a hét folyamán készült produktumokat kiállításon,
- verses összeállítást hallhattak a tornateremben,
- filmet nézhettek, őszi divatbemutatót szórakozhattak,
- a kézműves foglalkozásokon kedves bábokat, dísz tárgyakat készíthettek,
- vetélkedhettek és minden tanteremben megcsodálhatták az őszi finomságokkal, gyümölcscsel megakott asztalokat – és az egészséges táplálkozás összes fogását megköstölhatták.

Gyermek, felnőtt jól érezte magát, a sok színes, érdekes fotó is erről tanúskodik.

Kooperatív óra

Kre-álm

Ezzel a címmel hirdetett rajzpályázatot a Dél-alföldi Regionális Munkügyi központ a 7-8. osztályosok számára.

Hogyan képzelem a jövőt? - erre a kérdésre különböző rajzos válaszok születtek, sokféle képzőművészeti technika felhasználásával.

Az alkotások értékelésére a Csaba Centerben rendezett pályaválasztás: vásár nyitó napján került sor. Iskolánk 8. b osztályos tanulója, Szöllősi Tünde II. helyezést ért el, jutalma egy értékes könyv lett.

Novemberi érmek

A Magyar Atlétikai Szövetség Siófokon, a Hotel Aranypart előtti területen rendezte meg a Kismaraton Országos Bajnokságot. Gyönyörű időben, a Beszédes sétányon korosztályonként kb. 40-en indultak. A Buda-Cash Békéscsabai Atlétikai Club színeiben csapattagként két jelenlegi és egy volt tanuló is rajthoz állt. A nívós versenyről Tóth László arany-, Lakatos Béla ezüst-, Nándori Nándor bronzéremmel tért haza.

A Gyermekek Teremtő Atlétikai Országos Bajnokságon a 6 fős fiú csapatnak 2 hatodikos tanulója - Szerető József és Szabó László - is tagja volt. Budapesten, a SYMA Csarnokban 8 versenyszámban indultak, különböző nehézségű akadálypályákon, illetve változatos ugró- és dobószámokban, majd a végén a 4 x 200- as váltóban.

A srácok nagyon jól versenyeztek, 24 csapatból a 2. helyen végeztek. Edzőjük Vaszkán Gábor.

Nándori Nándor, Lakatos Béla, Tóth László

Hospitációs nap

Több mint 70, közeli iskolákból érkező érdeklődő pedagógus részvételével tartottunk hospitációs napot a Rózsahegyi iskolában. Célja a jó gyakorlat bemutatása és az egymástól való tanulás az integrációs pedagógiai rendszer megvalósítása során. Farkas Zoltánné igazgató megnyitóját után drámafoglalkozást tartott Kónyáné Jakab Ida, magyar órán differenciált tanulásszervezést mutatott be Szerető Anna, kooperatív módszerrel dolgozta fel az őszi rózsa forradalmat Vaszkóné Dinya Erzsébet és cigány népművészetet tartott Gellainé Tuboly Zsuzsanna. Utána szakmai konzultáció zajlott a bemutató órákat tartó és a hospitáló pedagógusok között. A nap zárásaként aktuális kérdésekről tartottunk fórumot, konzultációt Budásné Kis Edit és Ladányi Gáborné IPR szaknácádók részvételével.

Edzslátogatás

Medovarszki János sokszoros magyar bajnok magasugró megtekintette az iskolai atlétikaedzést. A Buda-Cash Békéscsabai Atlétikai Club megfigyelője a megyénkben működő atlétika szakosztályok munkáját hivatott ellenőrizni.

A rendkívül gazdag edzsmunkát igen nagyra értékelte, állítása szerint nagyon ügyes gyerekeket látott, akik tehetségükkel és szorgalmukkal tovább gazdagíthatják a már így is tekintélyes éremkollekciójukat.

Az iskolai élet eseményeiről bővebben tájékozódhatnak az interneten: www.rozsahegyiiskola.hu

Terülj-terülj asztalkám

Móra Ferenc: KÖLEVES

Egyszer Mátyás király addig kergette a vadat a budai hegyekben, hogy utoljára ő maga tévedt el köztük. Mentől jobban igyekezett ki az erdőkből, annál jobban közéjük keverődött. Pedig már a napocska is lefelé csúszkált az égről, s a vacsoracsillag is ott nevetgált a János-hegy tetejében.

No, az éjszakától meg nem ijedt Mátyás. Aludt ő máskor is harmatos derékaljon, takaródzott ő máskor is a csillagos éggel. Hanem annál jobban bántotta az éhség. Kifog ez a leghatalmasabb királyon is, ha akkora darab sárarany húzza is a tarisnyája sarkát, mint a Mátyás királyt.

Bezzeg neki is örült Mátyás, mikor nagy sokára rátalált az országútra. Nem bánta ő, Pomázra viszi-e vagy Kalázra, csak vacsorához jusson.

Az országút meg egyenesen Kalázra vitt, ott is éppen a bíró házának. Kalázról ma se lehet azt mondani, hogy ott van a világ közepe: akkor meg éppen csak akkorácska falu volt, hogy ha az innesső végén elmiákolta magát a macska, a másik végén is hideg rázza az egereket. A kalázi bíró háza se volt valami kacsalábon forgó kastély, hanem volt igenis olyan alacsony kis gúnyhó, hogy lehajolva is belevágta a király a fejét a szemöldökhéjába. Csupa szerencse, hogy a koronáját otthon hagyta.

- Adjon Isten jó estét! - köszönt be illedelmesen.

- Edd meg, ha jól! - mordult rá mérgesen a kalázi bíró, aki éppen azon szorgalmazkodott, hogy görbe szögeket kalapált egyenesre az ablakdeszkáján.

- Meg is enném én, atyámfia, akármilyen jót - fűzte tovább a szót a király -, mert dél óta nyelem az éhkoppot.

Erre már a kalázi bíróné is megszólalt, aki a padkán üldögélve valami rongyos gúnyából szedegette ki a cernát, hogy kárba ne vesszen.

- Ejnye, ejnye, jó ember, de kár, hogy tegnap ilyenkor nem jöttél! Akkor ettük meg annak a kenyérkének a haját, amelyiknek a béle tegnapelőtt fogyott el vacsorára.

„No, Mátyás, te se jártál még ilyen zsigori népnél életedben” - gondolta magában a király, de szólni semmit se szólt, csak körül-körül hordozta szemét a szobában.

- Mit vizslázkodsz, földi? - kérdezte tőle a bíró ijedten. Attól félt, hogy valami kenyérmorzsza maradhatott az asztal alatt.

- Azt nézem, találnék-e valahol egy darab követ - mondja a király.

- Már mire mennél te azzal a kövel, atyámfia?

- Főznék belőle kölevest. Azzal is beéri a magamforma szegény vándorlólégény.

De már erre a bíró úr is letette a görbe szögeit, bíróné is a rongyait.

- De már azt magunk is megtanuljuk, hogy kell kőből levest főzni.

- Hamar hozzatok hát levesnek valót - azt mondja a király, s előkereste a tarisnyájából a szegedi halbicskáját.

Hozott is az asszony a kamrából akkora káposztáskövet, hogy csak úgy nyögött bele a jámbor. Hanem a gazda megrántotta a kötője sarkát:

- Hohó, hékám! Nem lehet úgy prédálni az eleséget ebben a drága világban. Kisebb kövel is beéri ez a jó ember.

Azzal keresett az udvaron egy szép kerek kavicsot, amivel a verebektől szokta hajigálni, hogy ne koptassák a palánkot, s azt nyájasan letette Mátyás elé.

- No, szegény ember, ne mondd, hogy sajnáljuk tőled a betevő falatot.

SPORT

Jól indult, azután jelentősen visszaesett a sikerek száma

Most még két mérkőzés van hátra: november 21-én Méhke-rek együttesével játszanak.

Nov. 28-án Körösladány lesz a mérkőzés színhelye

Reméljük, győzelemmel fejezzük be.

Utána jó pihenést és sikergyűjtést.

Márton Gábor

- No, ezt az Isten is levesnek teremtette - örvendezett a király -, csak most

már melegítetek egy kis vizet, amiben megfőztem.

Pergett a bíróné, mint az orsó, mert majd megette a kíváncsiság, s egy-kettőre olyan tűz lobogott a bogrács alatt, hogy ökröt lehetett volna nála sütni.

Mátyás pedig megkaparászta a bicskával a követ, és behajította a bográcsba.

- Egyéb se hibádzik már, asszonyom, csak egy kis liszecske meg egy-két tojás meg egy tenyérnyi szalonna. Az adja meg az ízet a kölevesnek.

Ki se mondja Mátyás a szíve kíváncsiságát, már akkor ott volt az asztalon a szép fehér liszt, a pompás, húsos szalonna meg három friss tojás. Gyúrt is belőlük Mátyás olyan szalonnás gombócot, hogy olyant nem látott a kalázi bíró.

- Forr már a köleves - jelentette ki a bíróné, mire Mátyás beledobálta a vízbe a gombócokat.

- Lehet már teríteni, asszonyom!

A kalázi bíróné előszedte a ládafiából a legfehérebb abroszát, leakasztotta a szögörlő a legrözsésőbb fányérját - abból kanalazta le Mátyás király fakanállal a kölevest.

- No, gazduram, gyere velem - kínálta nagy emberségtudóan a gazdát is. De az váltig szabódott feleségestül együtt.

- Jó lesz annak a köve is!

- Az még puhul egy kicsit, mert igen nehéz fővésű - biztatta őket a király.

Mikor aztán az éhit elverte, odahajolt a bogrács fölé, kivette belőle a kavicsot, s becsúszta helyette azt az öklömnyi sáraranyat, amelyik a tarisnyája sarkát húzta.

- Úgy nézem, megpuhult már. Meg is dagadt a nagy fővésben, bele se fért már a kanalamba.

Mikor aztán a kalázi bíróné odaszaladtak nagy tamaskodva a bográcsához, Mátyás király kiosont az ajtón, s nyomtalanul eltűnt, mint a füst. S a kalázi bírónéknak kisebb gondjuk is nagyobb volt annál, hogy utánaszaladjanak.

- Nini, apja, csupa szinarannyá változott a kavics, majd kiveri a szemem a ragyogása! - lelkesedett az asszony.

A kalázi bíró akkorára fátotta a száját, hogy majd elnyelte a bográcsot kattanostól, s akkorát jajdult, hogy elhallatszott a hetedik határba.

- Mi lelt, ember? - kérdezte ijedten a bíróné.

- Az lelt, hogyha a káposztáskövet főzte volna meg az a vándorlólégény, most akkora aranyam volna, hogy nem férne a szobában!

Azzal kapta magát a kalázi bíró, mérgében úgy kihajította az aranykavicsot az ablakon, hogy tán meg se állt Pomázig. Szaladtak is utána eszük nélkül, tüvé tették érte az egész határt, de máig se találták meg.

Hanem a szalonnásgombóclevest máig is kölevesnek hívják Kalázon.

ÖREGSZŐLŐI ISKOLÁK EMLÉKÉRE

Előző számunkban röviden beszámoltunk már arról, hogy október 24-én a Kápolnás- és Szent Imre Iskola falára emléktáblát helyeztek el a hálás hajdani diákok a megemlékező szentmise után, a Timár-Brichse volt iskola helyén pedig egy régi keresztet állítottak fel.

Most leközöljük az ünnepségen elhangzott ünnepi beszédet, melyet Farkas Zoltánné, a jogutód, a Rózsahelyi Kálmán Általános Iskola igazgatónője mondott el, felidézve a régi iskolák történetét.

Tisztelettel köszöntöm az ünnepi megemlékezés résztvevőit!

Az egykori öregszőlői diákokat és tanítóikat, a hozzátartozókat, és minden kedves jelenlétőt! Örömmel tettem eleget a megtisztelő felkérésnek, hogy a jogutód iskola képviselőjében felidézsem az egykori kedves iskolák emlékét.

Endrőd történetében volt olyan időszak, amikor húsznál több iskolaépületben folyt a tanítás a külterületen és a tanyai világban. Ma a sok külterületi iskola közül az öregszőlői tanintézményekre emlékezünk. Mindegyiknek megvan a maga története, az egykori tanítványok és tanítók által teremtett szellemisége, amit - bármilyen nehéz is volt az élet - szívesen felidéznek, akik átéltek.

Jó ideje kutatom, hogy mi hozta létre azt az erős kötődést, amit mindannyiszor megtapasztalok, amikor a maihoz hasonló megemlékezésen veszek részt. Sokat olvastam, sokakkal beszélgettem erről, és egyre inkább az a meggyőződésem, hogy ezekben az iskolákban különleges tehetségű emberek különleges körülményeket teremtettek, amelyek egész életre szóló emlékeket hagytak bennük.

Nem tudom megfogalmazni, hogy honnan ered az egykori iskolához való kötődés ereje, de talán nem is lehetséges, nem is szükséges ezt szavakba önteni. Ezt csak azok érezhetik, akik részesei voltak a közös élményeknek.

A ballagó diákoknak szoktuk útravalóul adni Bródy János következő sorait:

„Az örökös vándorút véget soha nem ér, s ha nincsen gyökerünk, elvisz a szél.” A gyerekek még nem nagyon értik, hiszen az út elején vannak, de a jelenlévők már biztosan tudják e sorok jelentését.

Azoknak az egykori tanítóknak és tanítványoknak, akik ma itt vannak, erősek a gyökereik, amelynek egyik fő ága bizonyára a valamikori iskola. Az iskola épülete, a tanítók, az osztálytársak, az órák, a közös játékok és minden, amit akkor ott átéltek. Beleégett a személyiségükbe, hordozzák magukban örökre, és valószínűleg ez hozza vissza őket. Szerencsés emberek azok, akik ilyen emlékeket őriznek.

Az öregszőlői iskolák történetét a teljesség igénye nélkül, röviden szeretném felidézni.

Egy 1871-ben készült felmérés szerint a tanítókezes gyerekek száma a községben 900, öregszőlőben 180, a tanyákon 50 fő volt. A 900-as évek elejétől folyamatosan nőtt öregszőlőben is a gyereklétszám, a túlszűfolttság miatt többször kellett új iskolaépületről gondoskodni.

1. sz. Szőlőskerti - Timár-Brichse Iskola (Briksze) 1870-1928.

Az egyes számú szőlőskerti iskoláról hivatalosan bejegyzett adatokat 1870-től találtunk. 1878-ban épült fel az új tanitólak és tanterem. Sok gyermek volt ekkoriban Öregszőlőben. Az 1880-ban bejegyzett adat szerint 60 fiú és 65 lány tanult Orosz Jánosnál az első négy évfolyamon.

1890-ben új iskola építését határozta el az egyháztanács a kertekben. Három év alatt felépült a kettős számú szőlőskerti-kisperesi csáki iskola. Mindkét iskolában 100 körüli volt a tanulólétszám.

1925-re azonban mindkét iskola túlszűfolt lett, ekkor épült fel a szarvasi úton a kápolnás

iskola. Az előregedett egyes számú szőlőskerti iskola épületét eladták Brichse Ernő tanítónak, amelyből lakás, majd posta lett.

Az egyes Szőlőskerti-Timár-Brichse iskola tanítói voltak 1870-1928-ig:

1. 1870-től 72-ig ismeretlen nevű, felhatalmazott tanító
2. Orosz János 1872-1893-ig engedélyes tanító
3. Leviczky Miklós
4. Vidovits Antal
5. Matula Károly
6. Mészáros Zoltán
7. Soós Lipót
8. Timár Mihály okleveles tanító 1905-től 1928-ig. Az egyik névadója az iskolának a köznyelven.

Ő volt Öregszőlőben az 1895 és 1920 között születettek nagybetűs Timár tanítója.

Mindent meg lehetett tanulni tőle, amire az itteni embereknek szüksége lehetett az életben.

Tanítói lényéből sugárzott az emberség, segítőkészség, kitartás, munkaszeretet és becsületesség. Így emlékeznek rá tanítványai.

Öregszőlő Szent Imre, később központi Iskola 1929-1996

A két tantermes új iskolában az 1920 után születettek már az 5-6. osztályt is elvégezhettek. Szigorú, de jó tanítók tanították a felső tagozaton a szaktárgyakat. Paróczai Gergely, Brichse Ernő tanítók voltak az iskola első évtizedének a legnagyobb tanítói. Amit tanítottak, meséltek, megelevenedett a tanítványok előtt. A negyvenes években már a hetedik, nyolcadik évfolyam is működött.

A felső tagozatos gyerekek közül sokan csak késő ősztől kora tavaszig járhattak iskolába, mert szolgálni kellett menniük.

A háborús évek alatt csak rövid ideig szünetelt az iskola, a fűtést úgy oldották meg, hogy a tüzelőt a gyerekek vitték. Következett az államosítás, amely után új lendületet vett a felső tagozatos képzés.

Az ötvenes években fiatal, diplomás pedagógusok jöttek. Meghatározó pedagógus személyiség volt közöttük Fülöp Imre. Fiatalos lendülettel tanított, nevelt. Járasi versenyeket nyert tanítványaival magyarból és történelemből. 1954-ben, az akkor induló gyomai gimnáziumba 8 tanulót iskoláztattak be, akik megállták helyüket a gimnáziumban és a felsőfokon egyaránt. A hatvanas években Giricz Vendel igazgatóként igyekezett mindent megtenni az öregszőlői körzet 7 iskolájáért, a tanítóért, szülőkéért, és a gyermekekért. Az iskolák fel-

szereztsége gyorsan nőtt.

A tanítók és a képesítés nélküli nevelők közül sokan szereztek diplomát. A pedagógusok a szülőkkel megértésben, szeretetben, tiszteletben, összefogva tevékenykedtek a gyermekekért. A pedagógusok nemcsak a szaktárgyakat igyekeztek jól megtanítani, hanem emberségre, kitartásra, tisztességre nevelték a gyerekeket. Az Öregszőlőből kikerülő tanulók megállták a helyüket a középiskolákban és a felsőfokú intézményekben. A hatvanas években a dolgozók iskolájában esténként felnőttek ültek az iskolapadokban. A Szent Imre Iskolában 46 év alatt mintegy 1500 gyermek végezte el a nyolc osztályt. A felső tagozatot 1975-ben bekorzetesítették. Az alsó tagozat működött még 1980-ig, majd 1990-96-ig. 1996-ban az iskola végleg bezárta kapuit.

Szent Imre Iskola tanítói 1929-1996-ig:

Palotai Ferenc	Pánczél István
Kovács Mátyás	Pánczél Istvánné
Paróczai Gergely	Bacsáné Harnos Irén
Brichse Ernő	Dr. Uhrinné
Bányai Emil	Szurovecz Margit
Kalmár Ákos	Bányai Judit
Bányai Tivadar	Timár Klára
Kalmár László	Márton Gábor
Kalmár Lászlóné	Vaszkó Irén
Földvári Lászlóné	Nádas Sándor
Kalmárné	Hunya Alajos
Schssler Irén	Giricz Vendel
Kovács Imre	Gácsai László
Lasnyi Zoltán	Timár Sándor
Hidvégi Tibor	Fagyas Mátyás
Hidvégi Tiborné	Varjú József
Gellai Béla	Pésóné Fekécs Irma
Gellainé Hunya Teréz	Bacsáné Hajdú Ilona
Czibulka József	Ráczné
Fülöp Imre	Mojzes Katalin
Ladányi József	Gálné Izsó Róza
Ladányi Paulik Ilona	Szurovecz Irma
Kalmárné	Dr. Fülöpné
Uhrin Erzsébet	Dinnyési Valéria
Nádasné	Timárné Kathy Mária
Palotai Katalin	Altné
Széchenyi László	Salamon Terézia
Tankó András	Janurik Judit
Martinákné	Soczó Bálintné
Pintér Ilona	Szujóné
Repa János	Somogyi Ágnes

Nagy örömünkre itt vannak közöttünk néhányan azok közül a pedagógusok közül, akire tanítványaik hálaival emlékeznek vissza, és itt vannak az egykori diákok, akik meghallották a szervezők hívó szavát. Mindannyiunk nevében szeretném megköszönni mindenkinek, aki hozzájárult ennek a találkozóhoz a létrejöttéhez.

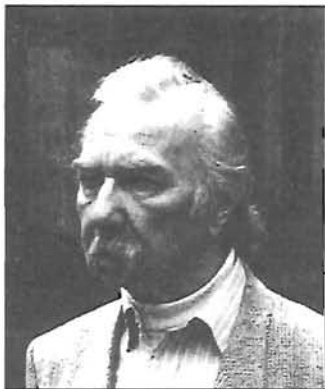
Kívánom, hogy érezzék jól magukat újra egymás társaságában, és őrizzék továbbra is szívük mélyén az egykori iskola emlékét.

Irodalmi oldal

Határ Győző est

1914. november 13-a, akárcsak az idén, péntekre esett. Határ Győző író, költő, filozófus - kinek nevét az elmúlt évben vette föl a Városi Könyvtár - született ezen napon.

2009. november 13-án délután, névadója születésnapjáról - telt ház előtt - emlékezett meg a könyvtár. A születésnapot köszöntő irodalmi délután tematikája egy verses kötet volt.

A magyar költészet kincsháza könyvsorozatban, 68. kötetként 1998-ban jelent meg Határ

Győző válogatott verseinek kötete: H. Gy. Levelesládája alcímmel.

Maga a költő rendezte verseit a tizennégy fejezetbe, 14 levelesládába küldve el azokat. A válogatás során - mint ahogyan az utószóban megfogalmazta- figyelembe vette: „A magyar olvasó szereti a könnyebben megérthető, rövidebb műveket, az általa is megközelíthető, a fülbemászó dallamot.”

A levelesládák Határ Győző felnőtt életének egy-egy meghatározó élethelyzetéről, érzésekről szólnak, bennük az egészen személyes és az egész emberiséget érintő problémákról, közös sorsról. Kettős időrendiséget követ: a szerelemtől jut el az országot elhagyó, új hazára találó, de otthonra nem lelő, az öregséggel, a fizikai gyengüléssel, a halállal való szembenézésig. A ciklusokon belül a régebben íródott műveket követik a fiatalabbak.

Határ Győző figyel a hangokra: a budai síp, a sakál hangja, a hullámmoraj a doveri sziklákon, a szigetországi országos eső, a hazátlan elhaló éneke, a kanásztánc, a falaknak beszélés, a lélekharangjáték, az özvegyenyecske hadarórigmusa, az erdőzúgás, a dadogós hangja verseiben nem egyszerű hanghatás. A hangok szóalkotásokká, ritmusalakító szó szerkezetekké, régi szavak átformálásával keverednek-kavarodnak össze, amelyekre alliteráló, és a rokon értelmű szavakat is halmoz.

A Szerelmesek levelesládájában lévő verse örök és egyetlen igaz szerelmének, Prágai Piroskának íródott. Irigylésre méltó vágyakozás arra, hogy porrá válva is együtt maradjanak.

Lovagok levelesládája: Önarckép az egykoron lovagias költőről, akit az évek küzdelmei, a megélt esztendőök csatározásai marcona vitézé edzettek

Földönfutók levelesládája: Határ Győző élete meghatározó részét, idejét emigránsként élte le. Keserű véleménye volt arról, hogy nemzete nem becsüli meg élő nagyjait, csak holtuk után dicsóítja őket.

Otthonvalók levelesládája: Az otthonvalókon most szűkebb pátriáját, szülőfaluját, városát értjük, ahol Határ Győző megkapta azt a csodálatot és elismerést, amelyre mindig is vágyott, tágabb

értelemben vett szülőföldjétől, a hazától.

Magyari népek levelesládája: Éles, szatirikus képet fest a közállapotokról, egyúttal lesújtó véleményt mond az irodalmi élet anomáliáiról.

Édesanyák levelesládája: Megrendítő a gyász, amelyet édesanya tragikus elvesztése, öngyilkossága okozott, s amely feldolgozatlan örök sebet hagyott a költőben.

Életszentség levelesládája: Az élet-halál titkainak kutatása filozófiai sikon. Határ Győző életszentségének titka: hűség önmagunkhoz.

Húgomasszony levelesládája: Pajkos humor, évődő hang, tréfák, ízes mondókák, hadarórigmusok, megannyi nyelvi lelemény.

Sevallásúak levelesládája: Ezek a versek Határ Győző világképének alappilléreit mutatják meg: vagyis szellemi függetlenségét. Határ Győző szerint az élet: folyamatos égés-elhamvadás.

Turpisság levelesládája: Nyelvtörők, furfangos mondókák, játékos rímvázatok, szatirikus pillanatok.

Ujjongók levelesládája: Valósi életörömről szól. 1987-es nagy betegsége, élet-halál küzdelme során megismerte a boldog felépülést – az újjászületést.

Ijedelmek levelesládája: Nyolcvanon túl – bármikor betoppanhat a kaszás. Filozofikus nyugalómmal túri: ha itt az idő, menni kell.

Haldoklandók levelesládája: A megváltoztathatatlan elfogadása, végső szembenézés, nem csak saját életével, hanem a közös emberi sorssal.

A világmindenség levelesládája: Az életről-halálról való sejtések, összegzés a világegész működéséről.

A verseket Mészáros Tibor (a Debreceni Csokonai Színház színésze, nem melléleg „Gyomai gyom”), Polányi Éva, Cserenyecz Éva Tumor Mariann és Tari Zsolt előadásában hallhattuk.

Dinyáné Bánfi Ibolya
könyvtárvezető

Húgomasszony levelesládája

BALKEZES BÓK

Édes Hölgyem maga gyönyörű!
Édes Hölgyem maga gyönyörű!
Édes Hölgyem maga gyönyörű!

Gyermek lehetett kislány korában
Mamája mondta:cuki hétéves
Papa mondta: csuda szépséges
Hogy masnija ,ilyen édes
Ide fényképét: hadd adoráljam!

mi volt fortélya: árulja el!
a manóba is árulja el!
hogyan csinálta árulja el!

hogy hervadása szívet szakasszon:
a cukorbabából ki minket megbabonázott-megörjített
abból a tündérszépéből mint lett
e ráncos rapcsos rút öregasszony!!

Izges Izgek

December

Gombás tojáskrokett

5 keménytojást egy áztatott zsemelével ledarálunk, majd hozzá adunk nyers tojástart, pirított hagymát és gombát. Ha kell, kis zsemlemorzsát, hogy formázható massa legyen. A megformázott korpetteket zsemlemorzsába hengergetjük, forró olajban kisütjük. Kapor mártással tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14
A kondorosi úton, a vásártér után

SZONDER

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESSEN ÖN IS LAPUNKBAN!

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, diszebédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja.

Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

Tányéros tévé, bárhol az országban

upc direct

Most a bekötéstől számítva

három hónapig

INGYEN !

Bronze csomag 29,

Silver csomag 40

magyar nyelvű műsorral

Akár 3 beltéri egységgel !

Silver csomag	M1	DSF
	M2	JimJam
Bronze csomag	TV2	Minimax
	RTL Klub	Disney Channel
	Viasat3	BeBe TV
	Cool	VIVA TV - magyar
	Filmúzeum	MTV - magyar
	Duna TV	MTV Hits
	Magyar ATV	MTV Dance
	Hír TV	MTV 2
	Comedy Central	VH1
	Zone Reality	VH1 classic
	Travel Channel	Viva - német
	Discovery Channel	MTV Europe
	Spectrum	Sky News
	Animal Planet	CNN
	National Geographic	BBC World
	TV Paprika	Euronews
	Film+	DW TV
Hallmark	CNBC Europe	
Eurosport	ZDF	
Eurosport 2	Pro7	
Extreme Sports	Rai Uno	
AXN	Sport 1	
Echo TV	Sport 2	
Viasat Explorer	Sport Klub	
Viasat History	Cartoon Network	
Deko	Boomerang	
MGM	Blue Hustler	

Ezen felül még számos szabadon fogható csatorna!

Részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben
Telemax Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
Mobil: 20/337-8010; 20/9-629-681

Műanyag ajtók, ablakok, téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

BULA JÓZSEF férfi szabó, aki Endrődön élt, okt. 24-én 84 éves korában hosszú betegség után elhunyt. Gyászolják: felesége, családja és unokái

özv. **FARKAS IMRÉNÉ GYURICZA MARGIT** volt endrődi lakos, aki Mezőtúron élt, 88 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja családja

HUNYA ALAJOS gyomai ny. pedagógus, november 19-én, életének 84. évében az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja

IVÁNYI IMRE, aki Endrődön élt, 79 évesen okt. 30-án váratlanul elhunyt. Gyászolják: családja és a rokonság

ID. IVÁNYI LAJOS, volt Endrőd, Sugár utcai lakos, 90 évesen elhunyt. Gyászolják: családja

MENKŐ FERENC szobafestő, aki Endrődön élt, 68 évesen elhunyt. Gyászolja: családja

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

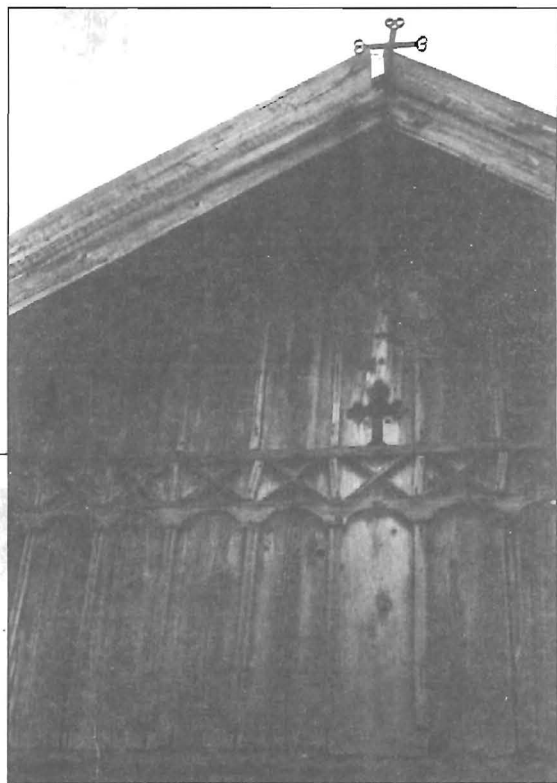
„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

Fényképalbum

Balra lenn: régi endrődi képes levelezőlap
Jobbra: jellegzetes régi endrődi házak tűzfala

Hősök szobra

Kőröséslet

Endrőd

Róm. kath. templom

Látókép

BÖLLÉRPÁLINKA VERSENY

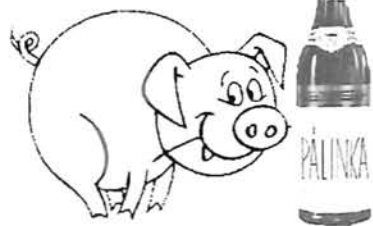
Kissé szeles, de verőfényes napsütésben kezdődött november 28-án városunkban az I. Gyomaendrödi Böllérpálinka Verseny, melynek a Bethlen Gábor Szakképző Iskola udvara adott otthont.

Reggel 7 órakor Dr. Komolovszki Ferenc sertésleperől 16 db 140 kilós ártány végzetét várta 16 nevezett csapat.

A böllérek és segédböllérek hagyományos eszközökkel, nagy szaktudással azon munkálkodtak, hogy a „kiszemelt áldozatokból” mihamarabb mindenféle finomság váljék...

Persze a hagyományos disznótör mellett a pálinka kóstolása sem maradhatott le. A finom falatok elkészítése közben sűrűn koccintottak a böllérek, s a cigánymuzsikát hallva mindenki dalra fakadt. A jó hangulatú disznótörös győztese Papp István, a Gazdakör elnöke és ötfős csapata lett.

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Decembri ajánlataim:

- virágföldek, műtrágyák, növénytápok
- üvegdemizsonok, cefrés hordók, műanyag kannák
- befőzéshez üvegek, üvegtetők, tartósító szerek
- szeneskályhák, kandallók, kályhacsövek
- zománc üstök, üstházak, gázegők
- fűnyírók, láncfűrészek, elektromos kézi szerszámok
- munkavédelmi bakkancsok, gumicsizmák, kesztyűk
- zománc festékek, falfestékek, glettek, csemperagasztók
- hígítók, ecsetek, kőműves szerszámok
- szegek, csavarok, csiszoló anyagok
- műanyag kukák, műanyag rekeszek
- viaszos vásznak, fürdőszoba szőnyegek
- kávéfőzők, vasalók, konyhai edények
- fóliák, zsákok, izzók, elemek, stb.

Várom kedves vásárlóimat!

Boldog karácsonyi ünnepeket kíván
FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com